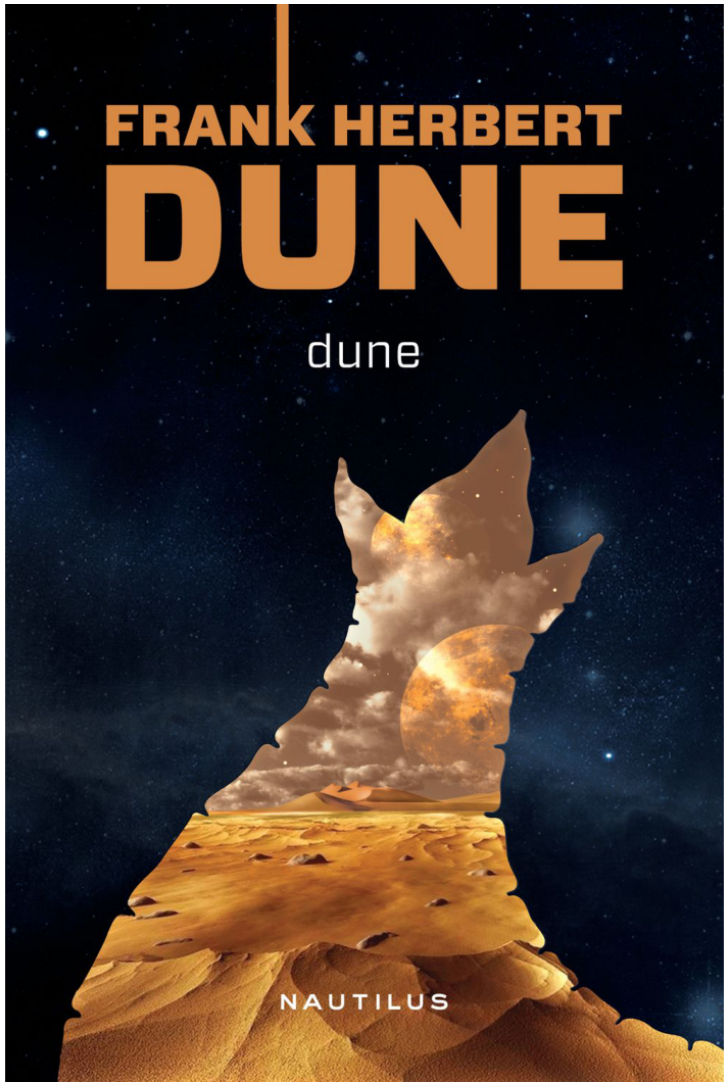
FRANK HERBERT
DUNE
dune
NAUTILUS

NAUTILUS

science fiction

seria dune

dune
mântuitorul dunei
copiii dunei
împăratul-zeu al dunei
ereticii dunei
canonicatul dunei

Frank Herbert (1920–1986) este unul dintre cei mai cunoscuţi şi mai apreciaţi scriitori SF din lume. Opera sa se numără printre scrierile clasice din literatura ştiinţifico-fantastică. Romanul Dune, primul din seria omonimă, este cel mai bine vândut roman SF din toate timpurile. A fost publicat serializat în revista Analog, în 1963 şi 1965, câştigând Premiul Nebula şi Premiul Hugo (1965). Cartea a cucerit imediat şi critica de specialitate, şi publicul larg, devenind din ce în ce mai populară. După Dune, au urmat romanele Mântuitorul Dunei (1969) şi Copiii Dunei (1976), care a devenit primul hardcover bestseller din istoria literaturii SF. Seria a continuat cu Împăratul-zeu al Dunei (1981), Ereticii Dunei (1984) şi Canonicatul Dunei (1985).

În 1984, a ajuns pe marile ecrane filmul Dune, regizat de David Lynch şi produs de Universal Pictures, iar mai târziu seria a stat la baza mai multor ecranizări.

După moartea autorului, care plănuia să continue cu un alt roman, Brian Herbert şi Kevin J. Anderson aveau să continue opera lui Frank Herbert scriind seriile Prelude to Dune (House Atreides – 1999, House Harkonnen – 2000, House Corrino – 2001), Legends of Dune (The Butlerian Jihad – 2002, The Machine Crusade – 2003 şi The Battle of Corrin – 2004) şi Heroes of Dune (Paul of Dune – 2008, The Winds of Dune – 2009, Sisterhood of Dune – 2012).

FRANK HERBERT

DUNE

dune

Ediţia V-a

Traducere din limba engleză
Ion Doru Brana

NEMIRA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
HERBERT, FRANK
Dune / Frank Herbert ; trad.: Ion Doru Brana. - Ed. a 5a. - Bucureşti: Nemira Publishing House, 2013
ISBN print: 978-606-579-632-4
ISBN epub: 978-606-758-064-8
ISBN mobi: 978-606-758-065-5

I. Brana, Ioan Doru (trad.)

821.111-31=135.1

Frank Herbert
Dune
© Frank Herbert, 1965

© Nemira, 1993, 2003, 2005, 2012, 2013
Coperta: Cristian FLORESCU
Redactor: Nicoleta GHEMENT
Tehnoredactor: Alexandru CSUKOR
Tehnoredactor ebooks: Mihai Eftimescu

Orice reproducere, totală sau parţială, a acestei lucrări, fără acordul scris al editorului, este strict interzisă şi se pedepseşte conform Legii dreptului de autor.

Cuprins

Observaţii cartografice
DUNE – Cartea întâi
MUAD'DIB – Cartea a doua
PROFETUL – Cartea a treia
Ecologia Dunei – Anexa I
Religia Dunei – Anexa II
Raport asupra motivaţiilor şi scopurilor Bene Gesserit – Anexa III
Almanak en-Ashraf (Fragmente despre Casele Nobile) – Anexa IV
Terminologia Imperiului – Glosar
Note

Celor a căror activitate se desfăşoară dincolo de hotarul ideilor, în lumea „adevăratelor materiale", ecologilor din ţinuturile aride, oriunde s-ar afla şi în orice epocă ar lucra, le dedic, cu modestie şi admiraţie, această încercare de previziune.

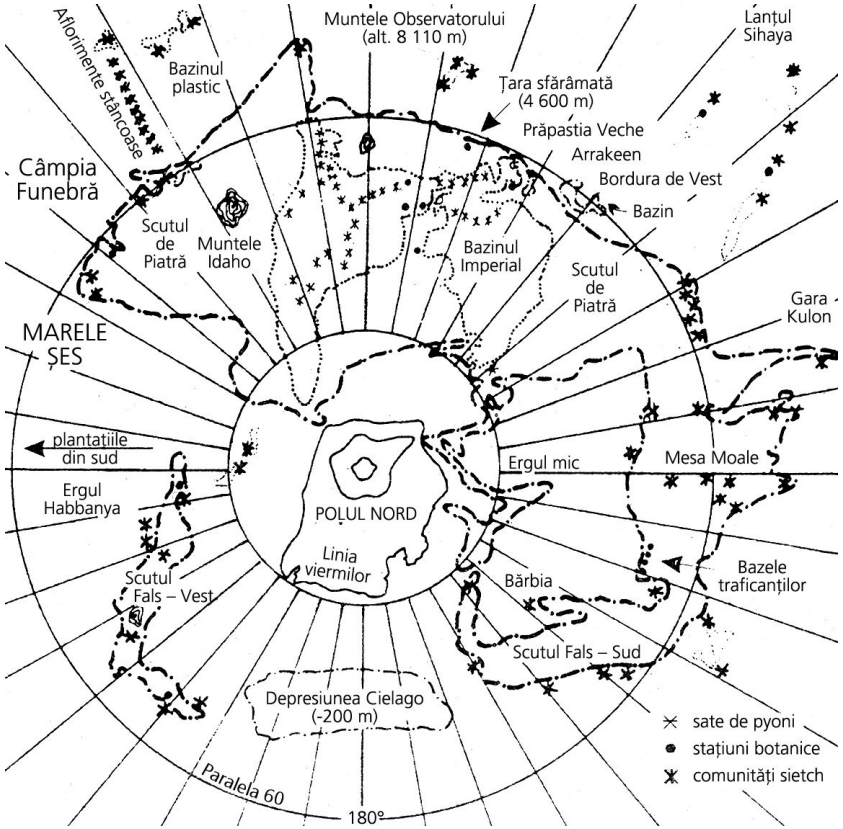
Afloriminte stâncoase
Bazinul plastic
Muntele Observatorului (alt. 8 110 m)
Lanțul Sihaya
Țara sfărâmată (4 600 m)
Prăpastia Veche
Arrakeen
Bordura de Vest
Bazin
Câmpia Funebră
Scutul de Piatră
Muntele Idaho
Bazinul Imperial
Scutul de Piatră
Gara Kulon
MARELE ȘES
plantațiile din sud
Ergul mic
Mesa Moale
Ergul Habbanya
POLUL NORD
Linia viermilor
Bazele traficanților
Bărbia
Scutul Fals – Vest
Scutul Fals – Sud
Depresiunea Cielago (-200 m)
sate de pyoni
stațiuni botanice
comunități sietch
Paralela 60
180°

OBSERVAȚII CARTOGRAFICE

Bază pentru determinarea altitudinii: Bledul Mare.

Bază pentru longitudine: meridianul care traversează Muntele Observatorului.

Bledul Mare: vast deşert plat, deosebit de zonele cu dune care formează ergurile. Deşertul se întinde între circa 60° latitudine nordică şi 70° latitudine sudică. În cea mai mare parte, este alcătuit din nisip şi rocă, cu rare aflorimente din stratul de bază.

Bordura de Vest: escarpament înalt (4600 m) deasupra Scutului de Piatră, lângă Arrakis.

Carthag: la aproximativ 200 km nord-est de Arrakeen.

Câmpia Funebră: erg deschis.

Dolina polară: 500 m sub nivelul Bledului.

Falia Roşie: 1582 m sub nivelul Bledului.

Linia viermilor: indică limita septentrională a pătrunderii viermilor. (Factorul determinant nu este temperatura, ci umiditatea.)

Marele Şes: depresiune deschisă, din erguri şi stânci, la 100 m deasupra nivelului Bledului. În Marele Şes se află cuveta salină pe care a descoperit-o Pardot Kynes (tatăl lui Liet-Kynes). Între Sietch

Tabr şi comunităţile sietch indicate spre sud, aflorimentele stâncoase ajung până la 200 m altitudine.

Pasul Harg: gorganul în care se află craniul Ducelui Leto domină această trecătoare.

Pasul Vânturilor: înconjurat de pereţi înalţi de piatră, se deschide înspre satele din doline.

Plantaţiile din sud: nu apar pe această hartă. Sunt situate la aproximativ 40° latitudine sudică.

Prăpastia Veche: crevasă adâncă de 2240 m, în peretele Scutului de Piatră, lângă Arrakeen. A dispărut în urma exploziei atomice ordonate de Paul Muad'Dib.

DUNE

Cartea întâi

Începutul este momentul în care trebuie acordată cea mai mare atenţie corectitudinii echilibrelor. Fiecare soră Bene Gesserit ştie lucrul acesta. Iată de ce, atunci când începeţi studiul vieţii lui Muad'Dib, aveţi mai întâi grijă să îl plasaţi în timp: s-a născut în cel de-al 57-lea an al Împăratului Padişah Shaddam al IV-lea. Apoi, luaţi bine aminte la locul lui Muad'Dib în spaţiu: planeta Arrakis. Nu vă lăsaţi amăgiţi de faptul că a văzut lumina zilei pe Caladan şi că şi-a petrecut primii cincisprezece ani din viaţă acolo. Patria sa veşnică este Arrakisul, planeta cunoscută şi sub numele Dune.

Fragment din *Manualul lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

În săptămâna dinaintea plecării pe Arrakis, când agitaţia ultimelor pregătiri ajunsese aproape de nesuportat, o femeie bătrână o vizită pe mama lui Paul.

Era o noapte caldă la Castelul Caladan şi străvechiul edificiu, cămin al familiei Atreides timp de douăzeci şi şase de generaţii, era învăluit în răcoarea umedă care preceda întotdeauna schimbarea vremii.

Bătrâna fu introdusă prin uşa dosnică de la capătul galeriei boltite ce ducea la dormitorul lui Paul şi putu să arunce o privire în camera băiatului.

Paul era întins în pat, dar nu dormea. La lumina slabă a unei lămpi cu suspensie, lăsată să plutească deasupra podelei, băiatul desluşi în cadrul uşii silueta înaltă a necunoscutei, în spatele căreia stătea mama sa. Bătrâna părea spectrul unei vrăjitoare – părul ca o pânză de păianjen încâlcită, chipul umbrit, ochii asemenea unor diamante

scânteietoare.

– Nu-i prea mic pentru vârsta lui, Jessica? întrebă bătrâna.

Vocea era răguşită şi zbârnâitoare, ca un baliset dezacordat. Mama lui Paul răspunse cu glas catifelat de contralto:

– E lucru ştiut că Atreizii încep să crească târziu, Cuvioşia Ta.

– Am auzit şi eu, spuse bătrâna. Dar are deja cincisprezece ani.

– Da, Cuvioşia Ta.

– Nu doarme, observă bătrâna şi râse scurt. Ştrengarul ăsta viclean trage cu urechea. Dar cei de viţă domnească trebuie să fie vicleni. Şi dacă-i într-adevăr Kwisatz Haderach… atunci…

În obscuritatea patului, Paul ţinea ochii întredeschişi, două fante înguste. Ochii bătrânei – mari şi rotunzi ca ochii unei păsări de noapte – îl fixau cu intensitate, parcă tot mai mari, mai strălucitori.

– Somn uşor, ştrengar viclean, zise bătrâna. Mâine să mi te scoli în puteri ca să înfrunţi gom jabbarul.

Apoi se întoarse şi ieşi, împingând-o pe mama lui Paul, închizând uşa cu o bufnitură surdă.

Paul se întrebă: *Ce-i gom jabbarul?*

Niciunul dintre evenimentele frământate ale ultimelor zile nu i se păruse atât de straniu ca ivirea zgripţuroaicei de adineaori.

Cuvioşia Ta.

Şi felul în care îi spusese mamei pe nume, „Jessica“, de parcă s-ar fi adresat unei servitoare, nu unei Doamne Bene Gesserit, concubina unui duce şi mama moştenitorului ducal.

Să fie gom jabbarul vreunul dintre lucrurile pe care trebuie să le aflu despre Arrakis înainte de-a ajunge acolo? se întrebă.

Murmură pentru sine cuvintele stranii: *Gom jabbar… Kwisatz*

Haderach…

Trebuise să înveţe o mulţime de lucruri. Arrakis era o lume cu totul diferită de Caladan şi mintea lui Paul era o vâltoare de cunoştinţe noi. *Arrakis… Dune… Planeta-deşert…*

Explicaţiile i le dăduse Thufir Hawat, Maestrul Asasin al tatălui său: duşmanii lor de moarte, Harkonnenii, stăpâniseră vreme de optzeci de ani Arrakisul, cu statut de semifief, în virtutea unui contract încheiat cu Compania CHOAM pentru exploatarea melanjului, mirodenia geriatrică. Acum, Harkonnenii aveau să plece, urmând ca planeta să treacă în stăpânirea Casei Atreides, cu statut de fief deplin. La prima vedere, o victorie pentru Ducele Leto. Dar, precizase Hawat, aparenta izbândă ascundea o primejdie de moarte, pentru că Ducele Leto se bucura de popularitate în rândul Caselor Mari ale Landsraadului.

„Un om popular stârneşte invidia celor puternici“, spusese Hawat.

Arrakis… Dune… Planeta-deşert…

Paul adormi. Visă că se afla într-o cavernă arrakiană, înconjurat de oameni tăcuţi care se mişcau în lumina palidă a unor licurigloburi. Domnea o atmosferă solemnă, ca într-o catedrală. De undeva îi ajungea la urechi un zgomot abia ghicit – clipocitul unor picături de apă. Deşi prins în mrejele visului, Paul ştiu că-şi va aminti totul când se va trezi. Îşi amintea întotdeauna visele premonitorii.

Visul se spulberă.

Paul se trezi în căldura patului… Gândurile îl năpădiră iarăşi…

Poate că lumea Castelului Caladan, unde nu avusese parte de tovarăşi de joacă de vârsta lui, nu merita gânduri triste la despărţire. Doctorul Yueh, învăţătorul lui, îi dăduse de înţeles că pe Arrakis sistemul de clasă al faufrelucilor nu era respectat cu prea multă stricteţe. Planeta adăpostea oameni care trăiau liberi la marginea deşertului, fără caid sau bashar… oameni asemenea mirajelor pustiului: fremenii, care nu figurau în niciun recensământ al Domeniilor Imperiale.

Arrakis… Dune… Planeta-deşert…

Paul îşi simţi tensiunile lăuntrice şi se hotărî să pună în aplicare una din lecţiile pentru minte-şi-trup pe care le învăţase de la mama sa. Trei respiraţii rapide declanşară procesul: trecu în starea de percepţie flotantă… îşi adaptă conştiinţa. Apoi… dilataţie aortică… evitarea mecanismului neadaptat al conştiinţei… conştiinţa preferenţială… îmbogăţirea sângelui şi irigarea rapidă a regiunilor suprasolicitate… *Nu se poate obţine hrană-siguranţă-libertate numai pe baza instinctului…* Conştiinţa animală nu depăşeşte momentul, după cum nu recunoaşte posibilitatea dispariţiei victimelor… animalul distruge, fără să producă… plăcerile animale rămân la nivel senzorial, percepţia le scapă… omul are nevoie de o grilă prin intermediul căreia să observe universul… adaptarea preferenţială a conştiinţei creează o asemenea grilă… perfecţiunea corpului rezultă din concordanţa fluxului nervos şi sangvin cu înţelegerea profundă a necesităţilor celulare… lucruri/celule/fiinţe… toate sunt trecătoare, toate luptă pentru a dobândi fluxul permanenţei…

Lecţia se depănă mai departe, şi mai departe, în conştiinţa flotantă…

Când lumina galbenă a dimineţii atinse pervazul ferestrei, Paul o simţi prin pleoapele lăsate. Deschise ochii, recunoscu decorul familiar al grinzilor de pe tavanul dormitorului, auzi din nou ecourile vieţii febrile din castel.

Uşa odăii se deschise şi mama sa privi înăuntru. Pe ovalul impasibil al feţei, ochii verzi îl fixau, gravi. Părul ei, de culoarea bronzului vechi, era strâns cu o panglică neagră, trecută peste coroană.

– Văd că eşti treaz, spuse ea. Ai dormit bine?

– Da.

În timp ce îi alegea hainele de pe rafturile dulapului, Paul îi privi silueta înaltă, văzu în poziţia umerilor semnele încordării. Un ochi obişnuit n-ar fi remarcat nimic, dar pe el îl învăţase totul chiar ea, antrenându-l după Metoda Bene Gesserit, educându-i spiritul de observaţie. Mama se întoarse. Îi întinse o tunică semiprotocolară, cu şoimul roşu – blazonul Casei Atreides – brodat deasupra buzunarului de la piept.

– Îmbracă-te repede! Cucernica Maică aşteaptă.

– Mi s-a arătat, odată, în vis. Cine e?

– Fosta mea educatoare de la Şcoala Bene Gesserit. Acum e Dreptvorbitoarea Împăratului. Paul… Mama şovăi, apoi urmă: Să-i povesteşti despre visele tale.

– Bine. Datorită ei am obţinut Arrakisul?

– Nu am *obţinut* Arrakisul.

Jessica scutură praful imaginar de pe o pereche de pantaloni pe care îi atârnă apoi, împreună cu tunica, pe cuierul de lângă pat.

– Grăbeşte-te. Să n-o lăsăm pe Cucernica Maică să aştepte!

Paul se ridică în capul oaselor şi îşi strânse genunchii cu braţele.

– Ce-i gom jabbarul? întrebă.

Din nou, deprinderile pe care i le formase tot ea îi dezvăluiră o ezitare aproape imperceptibilă, o trădare infimă a nervilor, în care Paul recunoscu spaima.

Jessica se apropie de fereastră, dădu în lături draperiile, privi o clipă dincolo de lunca râului, spre Muntele Syubi.

– Ai să afli curând ce-i… gom jabbarul, rosti ea.

Paul desluşi frică în glasul ei şi constatarea îl intrigă.

Jessica spuse fără să-şi întoarcă faţa:

– Cucernica Maică aşteaptă în salonul meu. Grăbeşte-te, te rog.

Aşezată într-un jilţ tapiţat, Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam îşi ridică privirea când mama şi fiul intrară. De-o parte şi de alta, ferestrele salonului dominau panorama meandrelor sudice ale râului şi covorul verde al domeniilor familiei Atreides, dar Cucernica Maică ignoră priveliştea. În dimineaţa aceasta îşi simţea vârsta şi nu prea reuşea să-şi înăbuşe iritarea. Dădu vina pe lipsa de

confort a voiajului, dar şi pe contactul cu odioasa Ghildă Spaţială şi maşinaţiile ei misterioase. Era însă vorba de o misiune care necesita intervenţia unei Bene-Gesserit-cu-darul-Vederii. Nici măcar Dreptvorbitoarea Împăratului Padişah nu se putea sustrage de la anumite îndatoriri.

Afurisita asta de Jessica! gândi Cucernica Maică. *Măcar de ne-ar fi născut o fată, după cum i s-a poruncit!*

Jessica se opri la trei paşi de jilţ şi făcu o plecăciune discretă, abia atingându-şi fusta cu mâna stângă. Paul se înclină scurt, aşa cum îl învăţase maestrul său de dans să salute „când rangul persoanei este îndoielnic".

Cucernicei Maici nu-i scăpă amănuntul.

– Un băiat prudent, Jessica.

Jessica îşi lăsă mâna pe umărul lui Paul şi strânse cu putere. Preţ de-o bătaie de inimă, în palmă îi pulsă frica. Apoi îşi regăsi calmul şi spuse:

– Aşa a fost învăţat, Cuvioşia Ta.

De ce-i e frică? se întrebă Paul.

Bătrâna îl studie cu o singură privire sfredelitoare. Ovalul feţei lui semăna cu al Jessicăi, însă băiatul avea oase puternice. Moştenise de la taică-său, Ducele, părul negru ca pana corbului, dar sprâncenele erau ale bunicului dinspre mamă, cel al cărui nume trebuia să rămână secret… La fel şi nasul subţire, dispreţuitor… În schimb, ochii verzi aveau căutătura cutezătoare a bătrânului Duce, răposatul bunic din partea tatălui.

Un bărbat care a ştiut într-adevăr să fie cutezător… până la moarte, gândi Cucernica Maică.

– Învăţătura e una, spuse cu voce tare, ingredientul de bază, alta. Vom vedea.

Ochii ei bătrâni o fulgerară pe Jessica.

– Lasă-ne singuri. Îţi recomand să practici meditaţia de liniştire.

Jessica îşi luă mâna de pe umărul lui Paul.

– Cuvioşia Ta, aş…

– Jessica, ştii că trebuie s-o fac.

Nedumerit, Paul îşi privi mama.

Jessica îşi îndreptă spatele.

– Da… desigur.

Paul îşi întoarse privirea spre Cucernica Maică. Deferenţa şi smerenia pe care mama le arăta bătrânei pledau pentru prudenţă. Dar, din cauza fricii pe care o radia făptura mamei sale, îl cuprinse un sentiment de revoltă amestecată cu nelinişte.

– Paul… Jessica se opri, apoi respiră adânc. Paul, încercarea la care vei fi supus… contează foarte mult pentru mine.

– Încercarea? întrebă Paul, privind-o.

– Nu uita că eşti fiul unui Duce, mai spuse Jessica, apoi se răsuci şi, în foşnetul uscat al fustei lungi, ieşi cu paşi repezi din încăpere. Uşa se închise în urma ei.

Paul se întoarse către bătrână, stăpânindu-şi furia.

– De când a ajuns Doamna Jessica să fie expediată ca o servitoare?

Un zâmbet adânci pentru o clipă zbârciturile din colţurile gurii bătrânei.

– Doamna Jessica, băiete, *mi-a fost* servitoare vreme de paisprezece ani de şcoală. Dădu din cap. Şi încă o servitoare foarte bună. *Apropie-te!*

Porunca îl şfichiui ca un bici. Paul se pomeni dându-i ascultare înainte de a fi apucat să gândească. *A folosit Glasul,* îi fulgeră prin minte. Se opri la semnul pe care i-l făcu şi rămase nemişcat, aproape

de genunchii bătrânei.

– Priveşte, spuse ea.

Scoase din faldurile rasei sale lungi un cub de metal verde, cu latura de vreo cincisprezece centimetri. Îl roti şi Paul văzu că una din laturi era deschisă – neagră şi înfricoşător de stranie. În cavitatea neagră a cutiei nu pătrundea lumina.

– Vâră-ţi mâna dreaptă în cutie, porunci bătrâna.

Pe Paul îl săgetă frica. Dădu să se retragă, dar femeia zise:

– Aşa-ţi asculţi mama?

Băiatul îşi ridică privirea către ochii de bufniţă ai bătrânei. Încet, simţind constrângerea, dar incapabil s-o înlăture, Paul îşi vârî mâna în cutie. La început, când gaura neagră îi înghiţi mâna, simţi doar o senzaţie de răceală, apoi degetele dădură de metal şi mâna îi fu străbătută de furnicături, ca şi cum i-ar fi amorţit brusc.

O expresie de animal de pradă se întipări pe chipul bătrânei. Ridică mâna dreaptă şi o apropie de gâtul lui Paul. Băiatul prinse cu coada ochiului o scânteiere metalică şi vru să-şi mişte capul.

– Stai! se răsti bătrâna.

Glasul, din nou! O privi nemişcat.

– Gom jabbarul e la gâtul tău, vorbi ea. Gom jabbarul, duşmanul suprem. Un ac cu vârful otrăvit. Nu! Să nu faci nicio mişcare, otrava nu iartă.

Paul îşi simţi gâtlejul uscat, încercă să înghită. Nu izbutea să-şi ia ochii de pe chipul zbârcit al bătrânei, de la ochii scăpărători, de la gingiile decolorate şi dinţii argintii, de metal, ce scânteiau la fiecare cuvânt pe care-l rostea.

– Un fiu de Duce *trebuie* să se priceapă la otrăvuri, zise ea. Aşa cer vremurile în care trăim, nu? Le ştii pe toate, fireşte… Musky, otrava pentru băuturi. Aumas, otrava pentru mâncăruri. Otrăvurile rapide, otrăvurile lente şi toată gama de otrăvuri intermediare. Astăzi ai să

faci cunoştinţă cu una nouă: gom jabbar. Otrava care nu ucide decât animalele.

Mândria birui frica lui Paul.

– Insinuezi că fiul unui Duce ar fi un animal? şuieră el.

– Insinuez, să zicem, că ai putea fi om, replică bătrâna. Gata! Nu cumva să mai mişti. Sunt bătrână, dar mâna mea va apuca să-ţi înfigă acul în gât înainte de a putea să-mi scapi.

– Cine eşti? şopti Paul. Cum de-ai reuşit s-o faci pe mama să mă lase singur cu tine? Eşti din neamul lui Harkonnen?

– Harkonnen? Cerule, nu! Acum taci!

Un deget uscat îi atinse gâtul. Paul îşi înăbuşi imboldul involuntar de a sări în lături.

– Bine, zise bătrâna. Ai trecut de prima încercare. Să-ţi spun ce urmează: dacă scoţi mâna din cutie, mori. Asta-i singura regulă. Lasă-ţi mâna în cutie şi vei trăi. Trage-o afară şi vei muri.

Paul respiră adânc, ca să-şi potolească tremurul.

– Un singur strigăt al meu ar fi de-ajuns ca servitorii noştri să năvălească aici şi să mori *tu.*

– Servitorii nu vor trece de maică-ta, care stă de strajă la uşă. Fii sigur de asta. Maică-ta a supravieţuit aceleiaşi încercări. Acum e rândul tău. Ar trebui să te simţi mândru… Se-ntâmplă foarte rar să-i încercăm astfel pe copiii de sex masculin.

Curiozitatea reduse frica lui Paul la un nivel suportabil. În vocea bătrânei auzise, fără îndoială, adevărul. Dacă mama sa stătea într-adevăr de pază la uşă… dacă era într-adevăr vorba de o încercare… Dar, orice-ar fi fost, n-avea scăpare. Era prizonierul mâinii care-i atingea gâtul, prizonierul gom jabbarului. Îşi aminti cuvintele Litaniei împotriva Fricii, incantaţia din ritualul Bene Gesserit pe care o învăţase de la mama sa.

Să nu mă tem. Frica ucide mintea. Frica este moartea măruntă, purtătoarea

desfiinţării totale. Voi înfrunta frica. O voi lăsa să treacă peste mine, prin mine. Şi, după ce va fi trecut, îmi voi întoarce ochiul interior şi voi privi în urma ei. Pe unde a trecut frica, nu va mai fi nimic. Voi rămâne doar eu.

Îşi regăsi calmul şi spuse:

– Dă-i drumul, bătrâno!

– Bătrâno! croncăni ea. Nu s-ar spune că-ţi lipseşte curajul. Ei bine, vom vedea, domnişorule! Se aplecă la urechea lui şi şopti: Vei simţi durere în mâna din cutie. Suferinţă. Dar ia aminte! De-ţi tragi mâna, îţi voi străpunge gâtul cu gom jabbarul – iar moartea va veni la fel de iute ca securea călăului. Retrage-ţi mâna şi gom jabbarul îţi ia viaţa. Ai înţeles?

– Ce-i în cutie?

– Suferinţă.

Furnicăturile din mână se accentuară. Paul îşi strânse buzele. *Ce fel de încercare-i asta?* se întrebă. Furnicăturile se transformară în mâncărime.

– Ai auzit de animalele care-şi retează cu colţii laba ca să scape din capcană? îl întrebă bătrâna. Un vicleşug demn de un animal. Omul însă trebuie să rămână în capcană, să îndure suferinţa şi să se prefacă mort, ca să-l nimicească apoi pe cel ce-i ameninţă întreaga specie.

Mâncărimea deveni usturime, apoi arsură uşoară.

– Pentru ce faci asta? întrebă Paul.

– Ca să aflu dacă eşti om. Taci!

Paul îşi încleştă pumnul mâinii stângi, în timp ce senzaţia de arsură din cealaltă mână creştea. Creştea încet: căldură peste căldură… peste căldură. Îşi simţi unghiile mâinii libere înfigându-se în palmă. Încercă să îndoaie degetele de la mâna care luase foc, dar degetele nu voiră să-l asculte.

– Arde! bolborosi.

– Taci!

Durerea începu să-i palpite în susul braţului. Fruntea i se acoperi de sudoare. Fiecare fibră a trupului îi striga să-şi tragă mâna din puţul cu flăcări… dar… gom jabbarul! Fără să-şi mişte capul, trase cu coada ochiului spre acul otrăvit care pândea în dreptul gâtului. Îşi dădu seama că respiră sacadat, încercă să-şi domolească ritmul respiraţiei, dar nu izbuti.

Suferinţă!

Lumea din jurul lui rămase pustie. Nu mai era nimic, decât mâna care agoniza şi, la câţiva centimetri de el, chipul brăzdat de riduri care îl sfredelea cu privirea.

Avea buzele atât de uscate, încât nu îndrăznea să le întredeschidă.

Arde! Arde!

I se păru că simte pielea mâinii plesnind, carbonizându-se, că sub ea carnea se desprinde şi cade, dezvelind oasele calcinate.

Arsura încetă.

Ca la comanda unui buton, durerea conteni.

Paul îşi simţi braţul drept tremurând spasmodic şi trupul scăldat în sudoare.

– Ajunge, murmură bătrâna. Kull wahad! Niciun copil de sex feminin n-a rezistat vreodată atât timp. Cred că voiam să nu izbuteşti. Se lăsă pe spate şi luă gom jabbarul de la gâtul lui Paul. Scoate-ţi mâna, tinere om, şi priveşte-o!

Paul îşi înăbuşi un fior dureros, privi golul negru pe care mâna sa părea că nu vrea să-l părăsească. Amintirea proaspătă a suferinţei îi împiedica orice mişcare. Raţiunea îi spunea că avea să scoată din cutie un ciot înnegrit.

– Scoate-o! se răsti bătrâna.

Îşi smulse mâna din cutie şi-o privi înmărmurit. Niciun semn.

Carnea nu purta nicio urmă a torturii. Ridică mâna, o răsuci, îndoi degetele.

– Durere prin inducţie nervoasă, explică bătrâna. Nu ne putem îngădui să schilodim fiinţe cu potenţial uman. Ah, ce n-ar da unii să afle secretul cutiei!

Ascunse obiectul sub rasă.

– Dar durerea… rosti Paul.

– Durerea! pufni ea. Un om trebuie să-şi stăpânească fiecare nerv.

Paul simţi durere în mâna stângă. Îşi descleştă degetele, privi cele patru urme însângerate lăsate de unghiile care îi muşcaseră palma. Lăsă mâna în jos şi se uită la bătrână.

– I-ai făcut asta şi mamei?

– Ai cernut vreodată nisip printr-o sită? întrebă ea.

Fulgerarea tangenţială a întrebării ricoşă în mintea lui la un nivel superior al conştiinţei. *Nisip printr-o sită.* Încuviinţă, dând din cap.

– Noi, cele din Bene Gesserit, cernem oamenii ca să descoperim fiinţele umane.

Paul ridică mâna dreaptă, reînviind amintirea suferinţei.

– Şi asta-i tot?… Suferinţă! Atâta tot?

– Ţi-am observat reacţia la suferinţă, băiete. Suferinţa nu-i decât axa încercării. Maică-ta te-a învăţat cum observăm noi. Am văzut semnele învăţăturilor ei. Asta e încercarea noastră: criză şi observaţie.

Paul desluşi în glasul ei confirmarea celor rostite şi spuse:

– Adevărat!

Bătrâna îl privi lung. *Percepe adevărul! El să fie? Să fie într-adevăr el?* Apoi gândi: *Speranţa întunecă observaţia!* şi îşi înăbuşi emoţia.

– Văd că ştii când oamenii cred ceea ce spun.

– Ştiu.

În vocea lui răzbătură armonicile capacităţilor verificate de experienţă şi ea le auzi. Rosti cu glas surd:

– Poate că eşti Kwisatz Haderach. Stai jos, frate mic. Aşază-te aici, la picioarele mele.

– Prefer poziţia în care mă aflu.

– Şi maică-ta a şezut cândva lângă mine.

– Eu nu sunt mama.

– Ne cam deteşti, nu-i aşa? Îşi întoarse capul spre uşă şi strigă: Jessica!

Uşa se deschise brusc şi mama lui Paul apăru în prag, privind în încăpere cu ochi de cremene. Îşi văzu fiul şi privirea i se îmblânzi. Reuşi să schiţeze un zâmbet.

– Jessica, ai încetat vreodată să mă urăşti? i se adresă bătrâna.

– Te iubesc şi te urăsc deopotrivă, răspunse Jessica. Ura, pentru suferinţa pe care n-am s-o uit niciodată. Dragostea este…

– Este, pur şi simplu, o întrerupse bătrâna, dar glasul îi suna blând. Poţi rămâne acum, dar să nu vorbeşti. Închide uşa şi ai grijă să nu ne stingherească nimeni.

Jessica intră în cameră, închise uşa şi rămase cu spatele rezemat de ea. *Fiul meu trăieşte şi e… fiinţă umană. Ştiam că-i aşa… dar… trăieşte. Acum pot trăi şi eu mai departe.* Simţi în spate suprafaţa compactă, reală, a uşii. Întreaga încăpere, cu tot ce se afla în ea, i se păru deodată palpabilă, pătrunzându-i simţurile.

Fiul meu trăieşte.

Paul îşi privi mama. *A spus adevărul.* Ar fi vrut să iasă, să rămână singur şi să se poată gândi la tot ce se întâmplase, dar îşi dădu

seama că nu va putea pleca decât când i se va permite. Bătrâna reuşise să-l subjuge… *Amândouă au spus adevărul.* Mama sa fusese supusă aceleiaşi încercări. Toate astea aveau un scop, un ţel. Un ţel cumplit… căci suferinţa şi frica fuseseră şi ele cumplite. Ştia ce erau ţelurile cumplite. Erau ţeluri în calea cărora nu putea sta nimic. Erau ţeluri care-şi aveau propria lor existenţă, propria necesitate. Simţi că devenise prizonierul unui ţel cumplit. Dar nu ştia care era ţelul acesta cumplit.

– Băiete, spuse bătrâna, poate că într-o zi va trebui să stai şi tu de partea cealaltă a unei uşi. Şi aceea va fi tot o încercare.

Paul îşi privi mâna care trecuse prin suferinţă, apoi se uită la Cucernica Maică. Desluşise în vocea ei ceva necunoscut, o sonoritate pe care încă n-o sesizase la niciun alt glas. Cuvintele ei se conturaseră parcă într-un nimb de lumină. Distincte, materiale. Avu senzaţia că răspunsurile pe care bătrâna i le-ar putea da acum la orice întrebări ar fi în stare să-l înalţe din lumea lui de carne către ceva mult mai măreţ.

– De ce testaţi fiinţele umane? o întrebă.

– Ca să-i eliberăm pe oameni.

– Să-i eliberaţi?

– Odinioară, oamenii au pus maşinile să gândească pentru ei, sperând că astfel se vor elibera. Singurul rezultat a fost că alţi oameni cu maşini i-au înrobit.

– „Să nu-ţi faci maşină după asemănarea minţii omului“, cită Paul.

– Da, aceasta a fost deviza Jihadului Butlerian, reprodusă şi în Biblia Catolică Portocalie. Dar Biblia ar fi trebuit să spună: „Să nu-ţi faci maşină care să imite *mintea* umană.“ L-ai studiat pe mentatul aflat în slujba voastră?

– Am studiat *cu* Thufir Hawat.

– Marea Răscoală ne-a luat cârjele şi a silit mintea *umană* să se dezvolte. Au luat fiinţă şcoli menite să educe şi să antreneze talentele *umane.*

– Şcolile Bene Gesserit?

Ea încuviinţă din cap

– Au supravieţuit doar două dintre şcolile străvechi: Bene Gesseritul şi Ghilda Spaţială. Ghilda, pare-se, pune accentul mai ales pe matematicile pure. Funcţia Bene Gesseritului este cu totul alta.

– Politica, rosti Paul.

– Kull wahad! exclamă bătrâna.

O fulgeră din ochi pe Jessica.

– Nu i-am spus nimic, Cuvioşia Ta.

Cucernica Maică se întoarse iarăşi spre Paul.

– Ai ghicit fără să ai la îndemână prea multe indicii. Aşa este. Politica. Prima şcoală Bene Gesserit a fost întemeiată de persoane care au întrevăzut necesitatea continuităţii problemelor umane. Persoanele acelea şi-au dat seama că o asemenea continuitate nu poate exista decât dacă se separă specia umană de specia animală… prin selecţie artificială.

Pentru Paul, cuvintele Cucernicei Maici îşi pierdură brusc claritatea. Se simţi rănit în ceea ce mama lui numea *instinctul său de dreptate.* Nu pentru că bătrâna ar fi minţit. Nu încăpea îndoială, credea ce spune. Nu, era ceva mai adânc, ceva legat de ţelul cumplit.

– Dar mama mi-a spus că multe surori Bene Gesserit nu-şi cunosc ascendenţa, zise el.

– Arhivele noastre păstrează evidenţa tuturor liniilor genetice. Maică-ta ştie că se trage sau dintr-un neam Bene Gesserit, sau dintr-un neam acceptat de Bene Gesserit.

– Atunci cum de nu ştie cine-s părinţii ei?

– Unii au voie să ştie… Cei mai mulţi, nu. S-ar putea, de pildă, să se fi urmărit împerecherea ei cu o rudă apropiată, pentru a se consolida dominanta unei anumite însuşiri genetice. Avem multe

motive.

Paul simţi iarăşi ofensa adusă dreptăţii.

– Vă asumaţi dreptul la o mulţime de decizii, rosti el.

Cucernica Maică îl ţintui cu privirea, întrebându-se: *Am desluşit cumva critică în glasul lui?*

– Purtăm o povară grea, zise.

Paul simţi că şocul încercării se estompează cu repeziciune. Îşi aţinti privirea în ochii bătrânei şi spuse:

– Zici că s-ar putea să fiu… Kwisatz Haderach. Ce-i asta? Un gom jabbar uman?

– Paul! interveni Jessica. Nu vorbi pe tonul ăsta cu…

– Dă-mi voie, Jessica, o întrerupse bătrâna. Băiete, ai auzit vreodată de drogul Dreptvorbitoarelor?

– E un narcotic care amplifică puterea de a detecta neadevărul, răspunse Paul. Mi-a spus mama.

– Ai asistat vreodată la Transa Adevărului?

Paul clătină din cap.

– Nu.

– Drogul e periculos, dar conferă într-adevăr putere. Sub efectul drogului, Dreptvorbitoarea poate să viziteze multe locuri din memoria ei – din memoria trupului ei. Noi, Dreptvorbitoarele, cunoaştem multe dintre căile trecutului… dar numai căi feminine. În glasul bătrânei se strecură o undă de mâhnire. Există însă un loc în care nicio Dreptvorbitoare nu poate să ajungă. Locul acela ne respinge, ne îngrozeşte. Dar se spune că va veni ziua în care un bărbat îşi va descoperi, în binecuvântarea drogului… ochiul interior. El va vedea ceea ce n-a văzut încă niciuna dintre noi: ambele trecuturi – cel masculin şi cel feminin.

– Pe bărbatul acesta îl numiţi Kwisatz Haderach?

– Da. Kwisatz Haderach: cel care poate fi în mai multe locuri deodată. Mulţi bărbaţi au încercat drogul… foarte mulţi. Dar niciunul n-a reuşit.

– Au încercat şi au dat greş? Cu toţii?

– O, nu, murmură bătrâna, clătinând din cap. Au încercat şi au murit.

Încercarea de a-l înţelege pe Muad'Dib fără a-i înţelege duşmanii de moarte, Harkonnenii, este asemenea încercării de a afla Adevărul fără a cunoaşte Minciuna. Este ca încercarea de a vedea Lumina fără a şti ce-i întunericul. Este cu neputinţă.

Fragment din *Manualul lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

Era o lume, un glob sculptat, cufundat pe jumătate în umbră, rotindu-se sub loviturile domoale ale unei mâini obeze, cu degetele încărcate de inele scânteietoare. Globul se învârtea pe un suport variabil, lângă unul din pereţii lipsiţi de ferestre ai încăperii. Ceilalţi pereţi erau un mozaic multicolor de suluri, bobine, benzi şi filme. Lumina venea de la câteva globuri aurii care pluteau în câmpuri mobile de suspensie gravitaţională.

În centrul camerei trona o masă de lucru elipsoidală, acoperită cu o placă trandafirie din lemn de elacca pietrificat. În jurul mesei erau orânduite mai multe scaune veriforme cu suspensie, dintre care două ocupate. Într-unul şedea un tânăr negricios de vreo şaisprezece ani, cu faţă rotundă şi ochi apatici. În celălalt, un bărbat subţiratic, mic de statură, cu trăsături efeminate.

Amândoi aveau privirile aţintite către glob şi omul care îl rotea din umbră.

Un râs înfundat răsună dintr-acolo. Apoi o voce de bas:

– Iat-o, Piter: cea mai mare capcană de oameni din câte a cunoscut istoria. Iar Ducele e gata să se vâre de bunăvoie în fălcile ei. Ce zici? Nu-i asta o realizare magnifică a Baronului Vladimir Harkonnen?

– Fără-ndoială, Baroane, încuviinţă bărbatul. Avea o voce de tenor, cu inflexiuni dulci, muzicale.

Mâna masivă se lăsă asupra globului, punând capăt rotaţiei. Acum, cei din cameră putură să contemple suprafaţa nemişcată, putură să-şi dea seama că aveau în faţă unul din obiectele hărăzite doar colecţionarilor bogaţi sau guvernatorilor planetari ai Imperiului. Globul purta pecetea artizanilor imperiali. Meridianele şi paralelele erau marcate cu sârmă de platină, subţire ca firul de păr. Calotele polare erau incrustaţii vaporoase de diamante cu strălucire lăptoasă.

Mâna buhăită se mişcă, trasând detaliile suprafeţei.

– Vă invit să priviţi cu atenţie, hurui vocea de bas. Uită-te bine, Piter, şi tu la fel, iubitul meu Feyd-Rautha. Între şaizeci de grade latitudine nordică şi şaptezeci de grade latitudine sudică, doar aceste ondulaţii superbe. Culoarea lor nu vă duce cu gândul la caramelele cele mai dulci? Nicăieri niciun pic de albastru. Nicăieri lacuri sau râuri sau mări. Şi aceste drăgălaşe calote polare… Atât de micuţe! Cine n-ar recunoaşte dintr-o privire lumea asta? Arrakis! O lume fără seamăn. Şi locul ideal pentru o victorie fără seamăn.

Un zâmbet flutură pe buzele lui Piter.

– Şi când te gândeşti, Baroane, că Împăratul Padişah consideră că i-a dat Ducelui planeta, cu mirodenia ta cu tot. Uimitor!

– Asta-i o afirmaţie absurdă, hurui Baronul, pe care-ai făcut-o numai ca să-l zăpăceşti pe tânărul Feyd-Rautha. Dar pe nepotul meu nu-i nevoie să-l induci în eroare.

Tânărul cu ochi apatici se foi în scaun, netezi o cută a colantului negru în care era îmbrăcat. Îşi îndreptă brusc poziţia, când în uşa din spatele său se auzi o bătaie discretă.

Piter se smulse din scaunul lui, traversă încăperea şi crăpă uşa doar cât să ia cilindrul unui mesaj, apoi o închise, desfăşură sulul şi-l parcurse lacom cu privirea. Lăsă să-i scape un chicot, apoi încă unul.

– Ei? îl interpelă Baronul.

– Neghiobul ne-a trimis răspuns, Baroane!

– Parcă a scăpat vreodată un Atreides prilejul de a se grozăvi! exclamă Baronul. Ce zice?

– E cam necuviincios, Baroane. Ţi se adresează cu „Harkonnen“. Nici „Sire şi dragă Vere“, nici titlu, nimic.

– Harkonnen e un nume frumos, mârâi Baronul, iar glasul îi trădă nerăbdarea. Şi ce spune drăguţul de Leto?

– Spune aşa: „Refuz propunerea de întrevedere pe care mi-ai transmis-o. Îţi cunosc prea bine perfidia, după cum ţi-o cunoaşte toată lumea.“

– Atât?

– Mai zice: „Arta kanlynului are încă admiratori pe cuprinsul Imperiului.“ Şi semnează: „Ducele Leto de Arrakis.“ Piter izbucni în râs. De Arrakis! Ei, nu! Asta-i prea de tot!

– Încetează, se răsti Baronul şi râsul celuilalt amuţi brusc, ca un contact întrerupt. Kanly, vasăzică! Cu alte cuvinte, vendetă! Şi foloseşte termenul ăsta arhaic, cu o tradiţie atât de bogată, ca să-mi dea de înţeles că nu-i de glumă.

– Ai făcut gestul păcii, spuse Piter. Formele au fost respectate.

– Vorbeşti mult prea mult pentru un mentat, Piter, observă Baronul. Şi gândi: *Va trebui să mă descotorosesc de el cât de curând. Aproape că nu mai e bun de nimic.* Îşi privi lung mentatul-asasin, zăbovind asupra amănuntului pe care oricine îl remarca numaidecât: ochii – fante înguste, complet albastre. Ochi fără pic de alb.

Un rânjet scurt schimonosi chipul lui Piter. O clipă, faţa lui păru o mască. Cu două găuri în locul ochilor.

– Dar… Baroane! N-a existat nicicând revanşă mai frumoasă. O capodoperă în materie de trădare: să-l *obligi* pe Leto să lase Caladanul pentru Dune – ba încă fără nicio şansă de scăpare, dată fiind porunca Împăratului. Ce festă!

– Ai un adevărat flux verbal, Piter, rosti cu voce glacială Baronul.

– Pentru că-s fericit, Baroane. În timp ce pe tine… te cam roade invidia.

– Piter!

– Ah, Baroane! Nu e regretabil că n-ai reuşit să ticluieşti de unul singur stratagema asta încântătoare?

– Într-o bună zi, am să pun să te strângă de gât, Piter.

– Sunt sigur, Baroane. În fine! Dar nicio faptă bună nu-i zadarnică, nu-i aşa?

– Ai luat cumva semuta sau verită, Piter?

– Pe Baronul nostru îl miră adevărul spus fără teamă, observă Piter. Faţa i se transformă în caricatura unei măşti încruntate. Aha! Numai că vezi tu, Baroane, eu sunt mentat, aşa că am să ştiu când îţi vei trimite călăul. Atât timp cât îţi mai sunt de folos, vei aştepta. N-ar fi economic să acţionezi prematur, şi până una-alta mai pot face câte ceva. Ştiu că Dune te-a învăţat un lucru înţelept: să nu iroseşti. N-am dreptate, Baroane?

Baronul continuă să-l fixeze în tăcere.

Feyd-Rautha se agită în scaun. *Dobitocii ăştia şi ciondăneala lor!* gândi. *Unchiu-meu nu-i în stare să discute cu mentatul fără să se ia la harţă. Ce şi-or fi închipuind? Că n-am altă treabă decât să-i ascult cum se ciorovăiesc?*

– Feyd, spuse Baronul. Când te-am poftit aici, ţi-am spus s-asculţi şi să înveţi. Înveţi?

– Da, unchiule, răspunse Feyd-Rautha cu voce slugarnică.

– Uneori nu ştiu ce să cred despre Piter, zise Baronul. Eu provoc suferinţă numai din necesitate, pe când el… aş putea să jur c-o face din pură plăcere. În ceea ce mă priveşte, mi-e milă de sărmanul Duce Leto. Curând o să-l lovească şi doctorul Yueh şi… s-a zis cu Atreizii! Sunt sigur că Leto îşi va da seama cine l-a manevrat pe medicul trădător… iar asta va fi lovitura de graţie.

– Atunci de ce nu i-ai cerut doctorului să-i vâre un kindjal între coaste? întrebă Piter. Zici că ţi-e milă, dar…

– Ducele trebuie să fie *conştient* în momentul în care-i voi pecetlui soarta, îl întrerupse Baronul. Trebuie să afle şi celelalte Case Mari. Asta o să le mai taie elanul. Iar eu o să am loc ca să mă pot mişca mai în voie. Necesitatea-i evidentă, dar aceasta nu înseamnă că-mi face plăcere.

– Ca să te poţi mişca mai în voie, îl persiflă Piter. Împăratul e şi-aşa cu ochii pe tine, Baroane. Te mişti şi-aşa cu prea multă cutezanţă. Într-o zi ai să te trezeşti chiar aici, pe Giedi Prim, c-o legiune imperială de sardaukari şi-atunci s-a zis şi cu Baronul Vladimir Harkonnen!

– Tare ţi-ar plăcea s-apuci ziua aceea, nu-i aşa, Piter? Ce te-ai mai bucura să vezi corpul sardaukarilor prădându-mi oraşele şi jefuindu-mi palatul! Nu-ţi lasă gura apă?

– Mă mai întrebi, Baroane? rosti aproape în şoaptă Piter.

– Ar fi trebuit să fii bashar de trupe, zise Baronul. Prea te încântă sângele şi suferinţa. Poate că m-am pripit cu făgăduiala prăzilor de pe Arrakis.

Piter făcu cinci paşi curios de mărunţi şi se opri exact în spatele lui Feyd-Rautha. Atmosfera din încăpere deveni brusc încordată şi tânărul se încruntă neliniştit, răsucindu-şi capul spre Piter.

– Să nu te joci cu Piter, Baroane, mârâi mentatul. Mi-ai promis-o pe doamna Jessica. Mi-ai promis-o!

– Pentru ce, Piter? întrebă Baronul. Pentru suferinţă?

Piter îl privi fix, prelungind tăcerea.

Feyd-Rautha îşi trase într-o parte scaunul.

– Unchiule, mai ai nevoie de mine? Ai spus că…

– Iubitul meu Feyd-Rautha se impacientează, observă Baronul. Se mişcă în umbră, în preajma globului. Răbdare, Feyd. Apoi se adresă

iarăşi mentatului: Dar micul Duce, dragă Piter? Ce-ai de spus despre copil? Despre Paul?

– Capcana ţi-l va pune pe tavă, Baroane, mormăi Piter.

– Nu asta te-am întrebat. Dacă nu mă înşală memoria, ai prevăzut că vrăjitoarea Bene Gesserit îi va face Ducelui o fiică. Te-ai înşelat, nu-i aşa, mentatule?

– Nu mă înşel prea des, Baroane, se apără Piter şi pentru prima dată vocea lui păru temătoare. Recunoaşte-mi măcar meritul ăsta: nu mă înşel prea des. Ştii şi tu că femeile din Bene Gesserit nasc îndeobşte fete. Chiar şi consoarta Împăratului a adus pe lume doar fiice.

– Unchiule, interveni din nou Feyd-Rautha, ai spus să vin ca să aflu ceva important pentru mine şi…

– Grozav nepot am, se văită Baronul. Aspiră la stăpânirea baroniei mele, dar nu-i în stare să se stăpânească nici măcar pe sine. Se agită în spatele globului, umbră printre umbre. Află, Feyd-Rautha Harkonnen, că te-am chemat aici cu speranţa de a-ţi oferi un dram de înţelepciune. L-ai urmărit pe bunul nostru mentat? Ai fi avut câte ceva de învăţat din această discuţie.

– Dar, unchiule…

– Piter e un mentat deosebit de eficient, nu eşti de-aceeaşi părere, Feyd?

– Ba da, dar…

– Ah! Întocmai: *dar!* Dar consumă prea multă mirodenie; o savurează ca pe o dulceaţă. Ia uite ce ochi are! Parc-ar fi un salahor arrakian. Daaa… E eficient Piter, *dar* în acelaşi timp este emotiv şi predispus la ieşiri pătimaşe. Eficient, *dar* supus greşelii.

Mentatul vorbi cu voce joasă, ursuză:

– M-ai chemat ca să-mi subminezi eficienţa prin critici, Baroane?

– Să-ţi subminez eficienţa? Fii serios, Piter, doar mă cunoşti. Nu doresc decât ca nepotul meu să constate limitele unui mentat.

– Ai hotărât deja să mă înlocuieşti?

– Să te înlocuiesc? Cu cine să te înlocuiesc? Unde-aş putea găsi un alt mentat cu viclenia şi veninul tău?

– Acolo unde m-ai găsit şi pe mine, Baroane.

– Poate că n-ar strica s-o fac, spuse Baronul cu un aer meditativ. Pari cam instabil în ultima vreme. Şi consumi o grămadă de mirodenie.

– Consideri că plăcerile mele sunt prea costisitoare, Baroane? Ai ceva de obiectat în privinţa asta?

– Dragă Piter, plăcerile astea te ţin legat de mine. Cum aş putea să obiectez? Nu vreau decât ca nepotul meu să te observe şi să tragă unele concluzii.

– Aşadar, e vorba de o demonstraţie, mârâi Piter. Ce trebuie să fac? Să dansez? Să-mi etalez diferitele funcţii spre edificarea eminentului Feyd-Rau…

– Exact. E vorba de o demonstraţie. Şi-acum, ţine-ţi gura.

Baronul se întoarse spre Feyd-Rautha. Îi observă buzele groase, răsfrânte – caracteristica genetică a Harkonnenilor – arborând un zâmbet uşor amuzat.

– Acesta-i un mentat, Feyd, reluă Baronul. A fost instruit şi condiţionat pentru a îndeplini anumite funcţii. A nu se omite însă faptul că mentatul este ambalat într-un corp uman. O carenţă cât se poate de gravă! Uneori chiar cred că strămoşii noştri aveau dreptate cu maşinile lor gânditoare…

– Nişte jucării, pe lângă mine, bombăni Piter. Chiar şi tu, Baroane, ai putea să întreci *maşinile* alea.

– Poate, făcu Baronul. În sfârşit… Inspiră adânc, râgâi, apoi continuă: Piter, expune-i acum nepotului meu liniile generale ale campaniei noastre împotriva Casei Atreides. Îndeplineşte-ţi, deci, te rog, rolul de mentat.

– Baroane, te-am avertizat că nu e bine să împărtăşeşti asemenea

informaţii unei persoane de vârsta lui. Observaţiile mele…

– Dă-mi voie să hotărăsc eu. Ţi-am dat un ordin, mentatule! Îndeplineşte-ţi una dintre diversele tale funcţii.

– Prea bine.

Piter îşi îndreptă spatele şi înţepeni într-o stranie atitudine de demnitate – ca şi cum şi-ar fi pus altă mască, dar care de această dată îi acoperea tot corpul.

– Peste câteva zile standard, începu el, întreaga casă a Ducelui Leto se va îmbarca la bordul unui transspaţial al Ghildei cu destinaţia Arrakis; mai exact, oraşul Arrakeen, cu siguranţă considerat preferabil reşedinţei noastre de la Carthag. Mentatul Ducelui, Thufir Hawat, va fi ajuns pe bună dreptate la concluzia că Arrakeenul e mai uşor de apărat.

– Ciuleşte bine urechile, Feyd, interveni Baronul. Fii atent la toate planurile care sunt în interiorul planurilor.

Feyd-Rautha dădu din cap, gândind: *Aşa mai merge. Bătrânul monstru îşi dă, în sfârşit, în vileag, secretele. Ceea ce-nseamnă că vrea, într-adevăr, să-i fiu moştenitor.*

– Există mai multe posibilităţi tangenţiale, reluă Piter. Am indicat faptul că întreaga Casă Atreides se va muta pe Arrakis. Cu toate astea, nu trebuie scăpată din vedere nici posibilitatea ca Ducele să se fi înţeles cu Ghilda să-l transporte într-un loc sigur, în afara Sistemului. Există precedente. În împrejurări asemănătoare, unele Case s-au exilat, cu armamentul atomic al familiei şi cu scuturile, dincolo de limitele Imperiului.

– Ducele e prea mândru ca să facă aşa ceva, comentă Baronul.

– E o posibilitate, insistă Piter. Oricum, pentru noi rezultatul final ar fi acelaşi.

– Nu-i adevărat! mugi Baronul. Vreau să moară şi să-i piară tot neamul!

– Asta-i şi eventualitatea cea mai probabilă. Există unele activităţi

după care se poate recunoaşte dacă o Casă intenţionează să ia calea exilului. Ducele nu pare să acţioneze în acest sens.

– Aşa! oftă Baronul. Continuă, Piter.

– La Arrakeen, Ducele şi familia lui vor ocupa Reşedinţa, fosta locuinţă a Contelui Fenring şi a doamnei sale.

– Ambasadorul pe lângă contrabandişti, râse Baronul.

– Poftim? făcu Feyd-Rautha.

– Unchiul tău a glumit, îi explică Piter. L-a numit pe Contele Fenring „ambasadorul pe lângă contrabandişti", făcând aluzie la interesul Împăratului pentru operaţiunile de contrabandă de pe Arrakis.

Feyd-Rautha îşi privi nedumerit unchiul.

– De ce?

– Nu fi obtuz, Feyd! se răsti Baronul. Cum ar putea fi altfel, atâta vreme cât Ghilda Spaţială rămâne efectiv în afara controlului imperial? Cum crezi c-ar mai putea să mişune spionii şi asasinii?

Gura lui Feyd-Rautha schiţă un „Aha!" nerostit.

– La Reşedinţă, continuă Piter, am pus la cale câteva diversiuni. Va avea loc şi un atentat la viaţa moştenitorului Atreides… E posibil ca atentatul să reuşească.

– Piter, mârâi Baronul, ai spus…

– Am spus că se pot produce accidente, zise Piter. Tentativa de asasinat trebuie să pară autentică.

– Ah, şi băiatul are un trup atât de tânăr, atât de fraged! rosti Baronul. Fireşte, virtual e şi mai periculos decât tatăl… mai ales după tot ce a învăţat de la vrăjitoarea de maică-sa. Blestemată femeie! Eh, în sfârşit! Continuă, te rog, Piter.

– Hawat va intui că un agent de-al nostru s-a infiltrat printre ei. Suspectul cel mai evident e doctorul Yueh, care-i într-adevăr unealta

noastră. Dar Hawat ştie că doctorul e absolvent al Şcolii Suk şi supus Condiţionării Imperiale – cu alte cuvinte, un om destul de sigur spre a-l sluji chiar pe Împărat. Condiţionarea Imperială se bucură de o încredere oarbă. Unii susţin chiar că nu poate fi anihilată decât cu preţul vieţii subiectului. Şi totuşi, aşa cum a remarcat cineva odată, cu o pârghie potrivită poţi urni din loc şi o planetă. Iar noi am găsit pârghia potrivită pentru a-l urni pe doctor.

– Cum? întrebă Feyd-Rautha, brusc interesat. Subiectul i se părea fascinant. *Toată lumea* ştia că persoanele supuse Condiţionării Imperiale nu puteau fi corupte prin niciun mijloc.

– Altă dată, interveni Baronul. Spune mai departe, Piter.

– În locul lui Yueh, continuă mentatul, vom scoate în calea lui Hawat un suspect mult mai interesant. Planul nostru este extrem de îndrăzneţ. Dar tocmai de aceea suntem siguri că Hawat o va bănui pe ea.

– Ea? rosti mirat Feyd-Rautha.

– Doamna Jessica în persoană, spuse Baronul.

– Nu e sublim? zise Piter. Problema o să-l preocupe în asemenea măsură pe Hawat, încât îi va afecta grav funcţiile de mentat. S-ar putea chiar să încerce s-o ucidă. Se încruntă şi adăugă: Dar nu cred că va izbuti.

– Şi nici tu nu doreşti asta, nu-i aşa? îl provocă Baronul.

– Nu-mi distrage atenţia, replică Piter. În timp ce Hawat va fi ocupat cu doamna Jessica, îl vom încurca şi mai mult, provocând tulburări în câteva garnizoane şi alte diversiuni similare, care vor putea fi însă repede rezolvate. Ducele trebuie lăsat să creadă că a dobândit un oarecare grad de securitate. Apoi, la momentul potrivit, îi vom da de ştire lui Yueh şi, atacând cu forţele noastre principale, vom… vom…

– Dă-i drumul, spune-i tot, îl îndemnă Baronul.

– Vom invada planeta, sprijiniţi de două legiuni de sardaukari îmbrăcaţi în uniforme Harkonnen.

– Sardaukari! tresări Feyd-Rautha. Văzu cu ochii minţii imaginea fioroaselor trupe imperiale – ucigaşii fără milă, soldaţii fanatici ai Împăratului Padişah.

– Sper că-ţi dai seama câtă încredere îţi acord, Feyd, spuse Baronul. Dacă o singură şoaptă despre afacerea asta ar ajunge la urechile vreunei alte Case Mari, întregul Landsraad s-ar putea coaliza împotriva Casei Imperiale şi s-ar dezlănţui haosul.

– Punctul esenţial e următorul, zise Piter. De vreme ce Casa Harkonnen este folosită pentru a săvârşi treburile murdare ale Imperiului, ea va beneficia în mod cert de avantaj. Un avantaj periculos, desigur, dar care, manevrat cu precauţie, îi va aduce profituri mai mari decât ale oricăror alte Case din Imperiu.

– Habar n-ai despre ce profituri e vorba, Feyd, spuse Baronul. Nici măcar nu ţi-ar putea trece prin cap. Pentru început… vom obţine un directorat irevocabil în compania CHOAM.

Feyd-Rautha dădu din cap. Profiturile erau totul. Iar CHOAM era cheia profiturilor. Fiecare Casă nobilă scotea din sipeturile Companiei tot ce putea scoate pe durata unui directorat. Directoratele CHOAM reprezentau adevărata măsură a puterii politice din Imperiu, trecând dintr-o mână în alta, odată cu modificarea numărului de voturi obţinute în Landsraad, la concurenţă cu Împăratul şi cu susţinătorii acestuia.

– S-ar putea, spuse Piter, ca Ducele Leto să încerce să fugă la neisprăviţii de fremeni de la marginea deşertului. Ori să încerce să-şi trimită doar familia spre adăpostul imaginar. Dar această uşiţă de salvare e blocată de unul din agenţii Maiestăţii Sale – ecologul planetei. Poate-l mai ţii minte: Kynes.

– Feyd şi-l aminteşte, interveni Baronul. Spune mai departe.

– Nu prea ştii să te-abţii, Baroane, remarcă Piter.

– Spune mai departe, ţi-am poruncit! tună Baronul.

Piter dădu din umeri.

– Dacă totul va reuşi conform planului, spuse, în mai puţin de un an

standard Arrakisul va deveni subfieful Casei Harkonnen. Unchiul tău va solicita o dispensă. Planeta va fi condusă de agentul său personal.

– Care va stoarce şi mai multe profituri, rosti Feyd-Rautha.

– Exact, întări Baronul. Şi gândi: *Aşa-i şi drept. Noi suntem cei care-am colonizat Arrakisul… cu excepţia celor câtorva venetici de fremeni care se ascund la periferia deşertului… şi-a prăpădiţilor de contrabandişti, care sunt prizonierii planetei, întocmai ca şi muncitorii indigeni.*

– Iar Casele Mari vor şti că Baronul i-a distrus pe Atreizi, spuse Piter. Vor şti cu siguranţă.

– Vor şti, şuieră Baronul.

– Ce-i mai frumos, adăugă Piter, este că va şti şi Ducele. Adică ştie de-acum, într-un fel. Nu se poate să nu fi mirosit capcana.

– Ştie, ştie, mormăi Baronul şi în glasul lui răzbătu o notă de mâhnire. Dar n-are încotro… Cu atât mai rău pentru el!

Baronul părăsi ungherul de lângă globul Arrakisului. Ieşind din umbră, silueta sa căpătă proporţii – imensă, obeză. Cu umflături discrete sub faldurile robei întunecate, în locurile unde trupul mătăhălos era parţial susţinut de dispozitive de suspensie portabile, prinse în hamuri. Cântărea aproape două sute de kilograme standard, dar picioarele nu-i purtau mai mult de cincizeci.

– Mi-e foame! mugi, mângâindu-şi cu degetele pline de inele buzele groase şi privindu-l pe Feyd-Rautha cu ochi înecaţi în grăsime. Dă poruncă să ni se aducă ceva de mâncare, dragul meu. Să gustăm ceva înainte de culcare.

Astfel grăit-a Sfânta Alia-a-Cuţitului: „Cucernica Maică trebuie să îmbine puterea de seducţie a unei curtezane cu măreţia sublimă a unei zeiţe virgine şi să păstreze aceste atribute sub tensiune atât timp cât vor dăinui forţele tinereţii sale. Căci, atunci când frumuseţea şi tinereţea se vor fi dus, va descoperi că locul intermediar, ocupat odinioară de tensiune, s-a preschimbat într-un izvor de şiretenie şi de iscusinţă."

Fragment din *Muad'Dib, comentarii de familie* de Prinţesa Irulan

– Ei, Jessica, ce-ai de spus în ceea ce te priveşte? întrebă Cucernica Maică.

Asfinţea soarele la Castelul Caladan, în ziua încercării lui Paul. Cele două femei erau singure în salonul Jessicăi. Paul aştepta alături, între pereţii izolaţi acustic ai Camerei de Meditaţie.

Jessica stătea în faţa ferestrelor dinspre sud. Vedea şi nu vedea culorile pe care amurgul le aşternuse peste luncă, peste râu. Auzi şi nu auzi întrebarea Cucernicei Maici. Se gândea la o altă încercare, petrecută cu mulţi ani în urmă. Se gândea la fetiţa plăpândă, cu părul de culoarea bronzului, cu trupul chinuit de furtunile pubertăţii – fetiţa care intrase în biroul Cucernicei Maici Gaius Helen Mohiam, Proctor Superior al şcolii Bene Gesserit de pe Wallach IX. Jessica îşi privi mâna dreaptă, îndoi degetele, amintindu-şi durerea, spaima, furia.

– Bietul Paul, şopti ea.

– Te-am întrebat ceva, Jessica.

Tonul era răstit, poruncitor.

– Cum? Oh… Jessica se smulse din trecut, se întoarse către Cucernica Maică, aşezată cu spatele la perete, între cele două ferestre de la apus. Ce-ai vrea să spun?

– Ce-aş vrea să spui? Ce-aş vrea să spui? cârâi bătrâna şi în vocea ei răzbătu o notă crudă de batjocură.

– Ei da, am născut un fiu! izbucni Jessica. Dar ştia că mânia îi fusese provocată cu bună ştiinţă.

– Ţi s-a poruncit să-i faci lui Atreides doar fiice.

– Dar însemna atât de mult pentru el!

– Iar tu, în trufia ta, ţi-ai închipuit că-l vei zămisli pe Kwisatz Haderach!

Jessica îşi înălţă fruntea.

– Am simţit că ar fi cu putinţă.

– Nu te-ai gândit decât la dorinţa Ducelui de a avea un fiu! se răsti bătrâna. Dar dorinţele lui n-au nimic de-a face cu asta. Căsătoria unei fiice Atreides cu un moştenitor Harkonnen ar fi astupat breşa. Ai complicat lucrurile în mod iremediabil. Acum s-ar putea să pierdem ambele filiaţii.

– Nu sunteţi infailibile, replică Jessica. Înfruntă privirea aţintită asupra ei.

– Faptul e consumat, mormăi în cele din urmă bătrâna.

– Am jurat că n-o să regret niciodată hotărârea, spuse Jessica.

– Câtă nobleţe! o zeflemisi Cucernica Maică. N-o să regreţi! Vom vedea când se va pune recompensă pe capul tău şi o să trebuiască să fugi, hăituită de toţi cei dispuşi să vândă viaţa ta şi viaţa fiului tău.

Jessica păli.

– Nu există nicio altă opţiune?

– Opţiune? O Bene Gesserit pune o asemenea întrebare?

– Nu vreau să ştiu decât ce vezi în viitor, graţie puterilor tale.

– În viitor văd ce-am văzut în trecut. Cunoşti foarte bine problemele noastre, Jessica. Rasa ştie că e vremelnică şi se teme de stagnarea eredităţii sale. Are în sânge pornirea de a-şi amesteca haotic liniile genetice. Imperiul, Compania CHOAM şi Casele Mari nu sunt decât rămăşiţele unor epave târâte de furia torentului.

– CHOAM-ul, murmură Jessica. Îmi închipui că s-a şi hotărât cum vor reîmpărţi prăzile de pe Arrakis.

– Ce altceva este CHOAM-ul decât girueta vremurilor în care trăim? Împăratul şi partizanii lui controlează în clipa de faţă 59,65 la sută din voturile Consiliului de administraţie al Companiei. Nu încape îndoială că adulmecă profituri şi, cum le adulmecă şi alţii, puterea lor asupra voturilor va creşte. Aşa se face istoria, fata mea.

– Exact asta-mi trebuie mie acum. O prelegere de istorie!

– Nu fi sarcastică, fetiţo! Ştii la fel de bine ca şi mine ce forţe ne înconjoară. Civilizaţia noastră are trei puncte de sprijin: Curtea Imperială în opoziţie cu Federaţia Caselor Mari ale Landsraadului şi, între ele, Ghilda şi monopolul ei blestemat în transporturile interstelare. În politică, trepiedul este cea mai instabilă structură. Iar sistemul comercial de tip feudal, care întoarce spatele oricărei ştiinţe şi complică absolut totul, nu face altceva decât să înrăutăţească situaţia.

Jessica rosti cu amărăciune:

– Epave târâte de furia torentului… ca Ducele Leto şi fiul său şi…

– Oh, fă bine şi taci, fato! Ştiai prea bine, când ai intrat în jocul ăsta, că va trebui să dansezi pe sârmă.

– „Sunt Bene Gesserit. Exist doar pentru a servi.“

– Adevărat. Şi tot ce mai putem spera acum este să împiedicăm

izbucnirea unei conflagraţii generale, ca să salvăm ce se mai poate salva din liniile de sânge esenţiale.

Jessica închise ochii şi simţi apăsarea lacrimilor sub pleoape. Îşi înăbuşi zbuciumul lăuntric şi tremurul muşchilor, se luptă cu respiraţia agitată, cu pulsul care înnebunise, cu transpiraţia din palme.

– O să-mi plătesc greşeala, spuse.

– Şi fiul tău va plăti împreună cu tine!

– O să-l ocrotesc cât voi putea mai bine.

– O să-l ocroteşti! o apostrofă bătrâna. Parcă n-ai şti ce rişti cu asta! Ocroteşte-ţi prea mult fiul, Jessica, şi nu va avea niciodată destulă putere să-şi împlinească destinul – oricare-ar fi el!

Jessica se întoarse. Dincolo de fereastră se lăsa întunericul.

– E chiar aşa de groaznică planeta aceea, Arrakis? întrebă.

– Este, dar nu cu totul. Missionaria Protectiva a fost acolo şi a mai îmblânzit puţin lucrurile. Cucernica Maică se ridică şi-şi netezi o cută a veşmântului negru. Cheamă băiatul. Curând trebuie să plec.

– Trebuie?

Vocea bătrânei se înmuie:

– Jessica, fata mea, aş vrea să pot trece în locul tău şi să te scap de chin. Dar fiecare dintre noi trebuie să-şi urmeze propria sa cale.

– Ştiu.

– Mi-eşti la fel de dragă ca oricare dintre fiicele mele, însă nu mi-e îngăduit să-mi nesocotesc datoria.

– Înţeleg… E necesar.

– Ce-ai făcut tu, Jessica, şi pentru ce-ai făcut-o… ştim amândouă. Dar bunătatea mă obligă să-ţi spun că există puţine şanse ca băiatul

tău să devină Totalitatea Bene Gesserit. Să nu-ţi faci prea multe speranţe.

Jessica îşi smuci capul, scuturând lacrimile din colţurile ochilor. Era un gest de mânie.

– Mă faci să mă simt iarăşi fetiţa de odinioară… răspunzând la prima ei lecţie. Îngână anevoie: „Oamenii nu trebuie să se supună niciodată animalelor.“ Îşi înăbuşi un hohot de plâns şi adăugă cu voce abia auzită: Am fost atât de singură…

– Ar trebui să fie şi asta o încercare, spuse bătrâna. Oamenii sunt aproape întotdeauna singuri. Acum, cheamă-ţi băiatul. A trăit o zi lungă şi înspăimântătoare. Dar a avut timp să reflecteze şi să-şi amintească, şi trebuie să-i mai pun câteva întrebări în legătură cu visele lui.

Jessica dădu din cap, se duse la uşa Camerei de Meditaţie şi o deschise.

– Paul, vino, te rog.

Băiatul ieşi cu îndărătnică încetineală. Îşi privi mama ca pe o străină. Apoi se uită cu ochi bănuitori la Cucernica Maică şi înclină uşor capul, ca şi când ar fi salutat un egal. În spate, o auzi pe Jessica închizând uşa.

– Tinere, zise bătrâna, să revenim la problema aceea a viselor.

– Ce vrei să ştii?

– Visezi în fiecare noapte?

– Nu-ntotdeauna vise demne de reţinut. Îmi amintesc toate visele, dar numai unele merită să fie memorate.

– Cum de ştii să le deosebeşti?

– Ştiu.

Bătrâna îi aruncă o privire Jessicăi, apoi se întoarse din nou spre Paul.

– Ce-ai visat noaptea trecută? Ceva demn de reţinut?

– Da. Paul închise ochii. Am visat o cavernă… şi apă… Eram cu o fată – foarte slabă, cu ochi mari. Ochi cu totul albaştri, fără alb. Îi vorbeam despre tine. Îi povesteam despre vizita Cucernicei Maici la Castelul Caladan.

Paul deschise ochii.

– Şi ceea ce-i povesteai acelei fete ciudate, în legătură cu mine, s-a întâmplat cumva astăzi?

Paul se gândi o clipă.

– Da. Îi spuneam fetei că ai venit şi m-ai însemnat cu pecetea straniului.

– Pecetea straniului, şopti bătrâna. Din nou, o săgetă cu privirea pe Jessica, înainte de a i se adresa lui Paul: Acum, răspunde-mi cu toată sinceritatea, Paul. Visezi deseori lucruri care, pe urmă, se petrec şi în realitate întocmai cum le-ai visat?

– Da. Iar pe fata aceea am mai visat-o şi înainte.

– Ah! O cunoşti?

– O s-o cunosc.

– Vorbeşte-mi despre ea.

Paul închise iar ochii.

– Stăm într-un fel de firidă, înconjuraţi de stânci. Se lasă noaptea, dar încă-i zăduf şi printre stânci văd petice de nisip. Aşteptăm… ceva… Trebuie să mă întâlnesc cu nişte oameni. Fata se teme, dar încearcă să-şi ascundă teama, iar eu sunt tulburat. Şi ea spune: „Povesteşte-mi despre apele de pe lumea ta de baştină, Usul.“ Paul deschise ochii. Nu-i ciudat? Eu m-am născut pe Caladan. N-am auzit niciodată de vreo planetă numită Usul.

– Se mai întâmplă şi altceva în vis? întrebă Jessica.

– Da, răspunse Paul. Tăcu un moment, apoi zise: Poate că *mie* îmi spunea Usul. Abia acum m-am gândit la asta. Închise ochii. Mă roagă să-i povestesc despre apele de aici. Eu o prind de mână şi-i spun că o să-i recit un poem. I-l recit, dar trebuie să-i explic cuvinte pe care nu le-nţelege – plajă, brizanţi, alge, pescăruşi…

– Ce poem? întrebă Cucernica Maică.

Paul deschise ochii.

– Una din elegiile lui Gurney Halleck.

În spatele lui, Jessica începu să recite:

Mi-aduc aminte de fumul sărat
al unui foc de pe plajă
şi de-a pinilor umbră;
deasă, curată… solidă.
Pescăruşi pe culmea falezei,
pete albe pe verde…
Şi printre pini, o pală de vânt
vine să legene umbra;
aripi întind pescăruşii,
se-nalţă
şi cerul răsună de ţipătul lor.
Apoi aud vântul
înfiorând plaja
şi-aud brizanţii…
Şi văd focul nostru
algele prefăcându-le-n scrum.

– Da, încuviinţă Paul. Acesta-i poemul.

Bătrâna îl privi lung, apoi spuse:

– Tinere, ca Proctor Bene Gesserit îl caut pe Kwisatz Haderach, bărbatul care-ar putea cu adevărat să fie ca noi. Maică-ta vede în tine posibilitatea aceasta, dar ea vede cu ochii mamei. Posibilitatea o văd şi eu, însă nimic mai mult.

Tăcu şi Paul înţelese că-i aştepta replica. Nu spuse nimic.

– Cum doreşti, rosti ea după o clipă. Există în tine abisuri; de asta nu mă-ndoiesc.

– Pot pleca? întrebă el.

– Nu te interesează ce ţi-ar putea spune Cucernica Maică despre Kwisatz Haderach? i se adresă Jessica.

– A spus că toţi cei care-au încercat au murit.

– Dar te-aş putea ajuta dându-ţi câteva indicii ca să înţelegi de ce n-au izbutit, spuse Cucernica Maică.

Indicii! gândi Paul. *De fapt, nu ştie nimic.*

– Mă rog, dă-mi indiciile.

– Şi du-te naibii, nu? Bătrâna zâmbi strâmb, transformându-şi chipul într-un păienjeniş de riduri. Prea bine: „Stăpân e cel ce se pleacă."

Paul rămase uimit; îi vorbea despre lucruri atât de elementare ca tensiunea din semnificaţie? Îşi închipuia că mama nu-l învăţase nimic?

– Care-i indiciul? întrebă.

– Nu ne aflăm aici ca să ne jucăm cu vorbele sau să comentăm sensul lor, răspunse Cucernica Maică. Salcia se pleacă în bătaia vântului, prosperă şi dă naştere altor sălcii, până ce numărul lor va înălţa un zid în calea vântului. Acesta e ţelul salciei.

Paul o privi lung. Spusese *ţel* şi cuvântul pătrunsese adânc în el, distilând iarăşi gândul acelui ţel cumplit. Îl cuprinse deodată furia pe bătrâna din faţa lui. Zgripţuroaica asta încrezută, care debita platitudini!

– Zici că s-ar putea să fiu acel Kwisatz Haderach, spuse el. Vorbeşti despre mine, dar încă n-ai spus nimic despre ce-am putea face ca să-l ajutăm pe tata. Te-am auzit vorbindu-i mamei. Vorbeşti de parcă tata ar fi mort. Tatăl meu n-a murit!

– Dacă s-ar fi putut face ceva pentru el, am fi făcut-o, murmură bătrâna. Pe tine poate că vom reuşi să te salvăm. Nu-i sigur, dar e posibil. Pentru tatăl tău… nu se mai poate face nimic. Când vei fi învăţat să admiţi faptul acesta, îţi vei fi însuşit o *adevărată* lecţie Bene Gesserit.

Paul remarcă şocul pe care cuvintele îl produseseră asupra mamei sale. O fulgeră din ochi pe bătrână. Cum de putea vorbi astfel despre tatăl său? Cum de putea fi atât de sigură? Sufletul îi clocotea de revoltă.

Cucernica Maică se întoarse spre Jessica.

– L-ai învăţat Metoda. Am văzut semnele. Şi eu aş fi făcut la fel dacaş fi fost în locul tău. Mai ducă-se naibii Regulamentul!

Jessica dădu din cap.

– Dar acum te avertizez, reluă bătrâna. Treci peste ordinea obişnuită a etapelor de antrenare. Pentru propria lui siguranţă, învaţă-l Glasul. A prins deja câte ceva, dar ştim amândouă cât de mult îi mai trebuie… şi cât de repede. Se apropie de Paul şi îl ţintui cu privirea. La revedere, tinere om. Sper să reuşeşti. Iar de nu… noi tot vom izbuti până la urmă.

Se întoarse pentru ultima dată către Jessica şi amândouă schimbară o privire cu înţeles. Apoi Cucernica Maică părăsi încăperea, în foşnetul aspru al robei, fără a mai privi înapoi. Îi şi alungase din gând pe cei rămaşi înăuntru.

Dar Jessica apucase să vadă lacrimile de pe obrajii zbârciţi. Iar lacrimile acelea erau mai neliniştitoare decât toate cuvintele, decât toate semnele pe care le schimbaseră în acea zi.

Aţi citit că Muad'Dib nu avea, pe Caladan, tovarăşi de joacă de vârsta lui. Pericolele erau mult prea mari. Dar Muad'Dib avea minunaţi învăţători şi prieteni. Aşa era Gurney Halleck, soldatul-trubadur, ale cărui balade le veţi cânta pe măsură ce veţi citi din această carte. Aşa era Thufir Hawat, bătrânul mentat şi Maestru Asasin, care băga spaima până şi în inima Împăratului Padişah. Aşa erau Duncan Idaho, Maestrul Spadasin din Casa Ginaz, doctorul Wellington Yueh, un nume pătat de trădare, dar strălucitor prin ştiinţă, doamna Jessica, ce-şi educa fiul după Metoda Bene Gesserit, şi, desigur, Ducele Leto, ale cărui virtuţi paterne au fost mult timp ignorate.

Fragment din *Istoria copilului Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

Thufir Hawat se strecură în sala de exerciţiu şi închise fără zgomot uşa. Câteva clipe rămase nemişcat. Se simţea bătrân, obosit, bătut de furtuni. Îl durea iarăşi piciorul stâng, rănit pe vremuri, în serviciul bătrânului Duce.

Trei generaţii Atreides, gândi.

La capătul celălalt al spaţioasei încăperi scăldate în lumina puternică a soarelui de amiază, ce pătrundea prin luminatorul din tavan, îl văzu pe băiat, aşezat cu spatele la uşă, absorbit de hârtiile şi de hărţile împrăştiate pe masa de lucru.

De câte ori să-i mai repet să nu stea niciodată cu spatele la o uşă?

Hawat tuşi încetişor. Paul rămase aplecat deasupra mesei.

Un nor trecu prin faţa soarelui. Hawat tuşi încă o dată.

Paul îşi îndreptă spatele şi spuse, fără să se întoarcă:

– Ştiu. Stau cu spatele la uşă.

Înăbuşindu-şi zâmbetul, Hawat traversă încet camera.

Paul nu-şi ridică privirea decât în clipa în care bătrânul se opri la colţul mesei. Pe chipul oacheş şi brăzdat de riduri al mentatului, ochii scânteiau ageri.

– Ţi-am auzit paşii pe coridor, zise Paul. Te-am auzit şi când ai deschis uşa.

– Zgomotele pe care le produc eu pot fi imitate.

– Aş recunoaşte deosebirea.

E-n stare, gândi Hawat. *Cu siguranţă că vrăjitoarea de maică-sa îi dă învăţături dintre cele mai tainice. Mă-ntreb ce părere are despre treaba asta preţioasa ei şcoală? Poate că tocmai de aceea o vor fi trimis pe bătrâna inspectoare; ca s-o aducă la ordine pe scumpa noastră doamnă Jessica.*

Hawat îşi trase un scaun de partea cealaltă a mesei, se aşeză cu faţa la Paul şi la uşă. Făcu lucrul acesta cu vădite intenţii demonstrative, apoi se lăsă pe spate şi-şi plimbă privirea prin încăpere. Sala i se păru deodată bizară, străină. Cea mai mare parte a mobilierului fusese deja expediată pe Arrakis. Mai rămăseseră puţine lucruri: o masă de antrenament, o oglindă pentru exerciţii de scrimă, cu prismele de cristal imobile şi, alături, manechinul – peticit şi umflat, asemenea unui străvechi pedestraş tăbăcit şi mutilat în războaie.

Ca mine, gândi Hawat.

– Thufir, la ce te gândeşti? întrebă Paul.

Hawat îl privi.

– Mă gândeam că în curând vom părăsi locul acesta şi, probabil, nu-l vom mai revedea niciodată.

– De-asta eşti trist?

– Trist? Nu, ar fi absurd! Trist este să te desparţi de prieteni. Un domiciliu e doar un domiciliu. Aruncă o privire spre hărţile de pe masă. Iar Arrakisul nu-i decât un alt domiciliu.

– Te-a trimis tata să vezi în ce ape mă scald?

Hawat se încruntă – perspicacitatea băiatului nu contenea să-l uimească. Dădu din cap.

– Ştiu că ai fi preferat să vină el însuşi, dar cred că-ţi dai seama cât e de ocupat. Va veni ceva mai târziu.

– Citeam despre furtunile de pe Arrakis.

– Furtunile… Aha!

– Par destul de urâte.

– Urâte? Puţin spus. Furtunile acelea se dezvoltă pe câte şase-şapte mii de kilometri de şes şi se stârnesc din te miri ce – forţa Coriolis, alte furtuni, orice le poate oferi un gram de energie. Ating viteze de şapte sute de kilometri pe oră şi cară cu ele tot ce găsesc în cale: nisip, praf, totul. Rod carnea de pe oase şi prefac oasele-n pulbere.

– De ce nu există control meteorologic?

– Arrakisul ridică probleme deosebite. Preţurile sunt extrem de mari, este nevoie de întreţinere şi multe altele. Ghilda pretinde o sumă exorbitantă pentru controlul prin satelit, iar Casa tatălui tău nu-i dintre cele mai avute, băiete. Ştii asta.

– Fremeni [1] ai văzut vreodată?

Îi zboară gândurile de colo-colo, astăzi, gândi Hawat.

– Probabil c-am văzut, răspunse. Nu se deosebesc prea mult de locuitorii din grabene şi doline. Poartă cu toţii mantii lungi, largi. Iar când se află în loc închis, put la fel, şi unii, şi alţii. Din cauza îmbrăcăminţii de corp – a aşa-ziselor „distraie“ – care recuperează şi regenerează apa din organism.

Paul îşi simţi dintr-odată cerul gurii uscat şi-şi aminti un vis în care

suferea de sete. Înghiţi. Gândul că lipsa apei îi silea pe oameni să-şi recicleze umiditatea din corp îl făcu să se înfioare.

– Apa e preţioasă acolo, şopti el.

Hawat dădu din cap, gândind: *Cred că am reuşit să-l fac să înţeleagă primejdiile şi ostilitatea planetei. Ar fi o nebunie să ne ducem acolo fără să avem tot timpul în minte vrăjmăşia lumii aceleia.*

Paul îşi ridică privirea către tavan. Observă că afară începuse să plouă. Văzu picăturile mari care izbeau metasticla cenuşie a luminatorului.

– Apă, rosti.

– Ai să înveţi să preţuieşti apa, spuse Hawat. Chiar dacă tu, fiul Ducelui, n-o să-i simţi niciodată lipsa, vei vedea peste tot în jurul tău obsesia setei.

Paul îşi umezi buzele cu vârful limbii. Gândurile i se întoarseră cu o săptămână în urmă, la ziua în care fusese pus la încercare de Cucernica Maică. Şi ea îi vorbise despre ravagiile lipsei de apă.

„O să cunoşti Câmpiile Funebre“, spusese ea. „O să cunoşti pustiurile pârjolite, deşertul în care nu rezistă decât mirodenia şi viermii nisipurilor. Ochii tăi o să-şi întunece culoarea ca să poată suporta văpaia soarelui. O gaură ferită de vânt şi ascunsă vederii va fi un adăpost. Va trebui să mergi purtat de propriile tale picioare – fără topter, fără maşină, fără animal care să te care în spate.“

Paul fusese impresionat mai degrabă de tonul ei – psalmodiat şi vibrant – decât de vorbele pe care le rostea.

„Lumea Arrakisului – spusese ea – khala, e împărăţia pustiului. Lunile îţi vor fi prietene, soarele duşman.“

Paul o simţise pe mama sa părăsindu-şi locul de la uşă, venind lângă el. Jessica o privise pe Cucernica Maică şi întrebase: „Nu vezi nicio speranţă, Cuvioşia Ta?“

„Pentru taică-său, nu.“ Apoi, bătrâna îi făcuse semn Jessicăi să tacă şi îşi coborâse privirea spre Paul. „Să nu uiţi niciodată ce-am să-ţi

spun acum, băiete: o lume se sprijină pe patru lucruri…“ Ridicase patru degete noduroase. „Învăţătura celor înţelepţi, dreptatea celor mari, rugăciunile celor credincioşi şi dârzenia celor bravi. Dar toate astea nu înseamnă nimic…“ Îşi strânsese degetele pumn şi încheiase: „…fără un conducător care cunoaşte arta guvernării. *Aceasta* să fie ştiinţa ta!“

Trecuse o săptămână de la vizita Cucernicei Maici. Dar cuvintele pe care le pronunţase îşi vădeau abia în clipa asta întregul înţeles. Acum, stând în sala de exerciţiu, alături de Thufir Hawat, Paul simţi muşcătura adâncă a fricii. Îşi ridică privirea. Mentatul îl scruta încruntat.

– Ce visai adineaori?

– Ai cunoscut-o pe Cucernica Maică?

– Vrăjitoarea de Dreptvorbitoare de la Curtea Imperială? Un interes brusc animă ochii lui Hawat. Am cunoscut-o.

– Ea…

Paul se poticni. Îşi dădu seama că nu-i putea destăinui lui Hawat încercarea la care fusese supus. Inhibiţiile aveau rădăcini adânci.

– Ei? Ce-a făcut?

Paul inspiră adânc, de două ori.

– A spus un lucru. Închise ochii, redeşteptă cuvintele şi, când vorbi, glasul lui împrumută fără voie ceva din tonul bătrânei. „Tu, Paul Atreides, coborâtor din regi, fiu de Duce, trebuie să înveţi să conduci. E un lucru pe care nu l-a făcut niciunul dintre strămoşii tăi.“ Paul deschise ochii. Vorbele ei m-au înfuriat. I-am spus că tatăl meu guvernează o planetă. Mi-a răspuns: „E pe cale s-o piardă.“ Atunci i-am spus că tata va primi o planetă şi mai bogată. A răspuns: „O va pierde şi pe aceea.“ Am vrut să fug la el, să-l avertizez, dar ea a zis că fusese deja avertizat – de tine, de mama, de mulţi alţii.

– E drept, murmură Hawat.

– Atunci, de ce plecăm?

– Pentru că aşa a poruncit Împăratul. Şi pentru că, în pofida celor spuse de-o vrăjitoare şi-o spioană, există încă speranţe. Ce altceva a mai perorat fântâna aceea străveche de înţelepciune?

Paul îşi privi pumnul mâinii drepte, încleştat sub tăblia mesei. Încet, sili muşchii să se destindă. *Bătrâna… parcă mi-a făcut farmece. Să fie cu putinţă?*

– M-a întrebat dacă ştiu ce-nseamnă a conduce. I-am răspuns că înseamnă a comanda. Atunci a zis că va trebui să mă dezbar de multe învăţături greşite.

Aici a nimerit-o destul de bine, observă în sinea lui mentatul. Îi făcu semn lui Paul să continue.

– A mai spus că un conducător trebuie să înveţe să convingă, nu să constrângă. Că trebuie să dureze cea mai caldă vatră, ca să atragă oamenii cei mai buni.

– Cum şi-o fi-nchipuind că a atras tatăl tău oameni ca Duncan şi Gurney?

Paul ridică din umeri.

– Pe urmă a zis că un bun conducător trebuie să înveţe limba lumii sale, pentru că fiecare lume are limba ei. Am întrebat-o dacă pe Arrakis nu se vorbeşte galach, dar ea a spus că nu la asta s-a referit, ci la limba pietrelor şi-a vieţuitoarelor, limba pe care n-o aud numai urechile. Eu am spus că asta-i ceea ce doctorul Yueh numeşte Misterul Vieţii.

Hawat râse scurt.

– Şi ea cum a reacţionat?

– Cred că şi-a ieşit din sărite. A spus că misterul vieţii nu e o problemă ce se cere rezolvată, ci o realitate care trebuie trăită. Atunci i-am citat Prima Lege a mentatului: „Niciun proces nu poate fi înţeles dacă e întrerupt. Înţelegerea trebuie să însoţească desfăşurarea procesului, trebuie să se contopească şi să se desfăşoare odată cu el.“ Mi s-a părut că răspunsul a satisfăcut-o.

Parcă i-a mai venit inima la loc, gândi Hawat. *Dar e clar că zgripţuroaica l-a speriat. De ce-o fi făcut asta?*

– Thufir, Arrakisul e chiar aşa rău pe cât spune ea?

– Nimic n-ar putea fi chiar aşa rău, răspunse Hawat şi se sili să zâmbească. Uite… de pildă, fremenii, locuitorii proscrişi ai deşertului. După o primă şi rapidă analiză, îţi pot spune că sunt cu mult mai mulţi decât îşi închipuie Imperiul. Locuiesc oameni acolo, băiete! O mulţime de oameni… Ridică un deget lung şi subţire la înălţimea ochilor. …şi oamenii aceia îi urăsc de moarte pe Harkonneni. Dar nu cumva să sufli vreun cuvânt în legătură cu asta. Acum îţi vorbeşte consilierul tatălui tău.

– Tata mi-a povestit odată despre Salusa Secundus. Nu crezi, Thufir, că se aseamănă mult cu Arrakisul? Poate nu sub cele mai rele aspecte, dar se aseamănă.

– Nu cunoaştem nimic despre Salusa Secundus, în clipa de faţă. Ştim doar, într-o oarecare măsură, cum era cu mult timp în urmă… Dar din câte ştim, da, ai dreptate.

– Fremenii vor fi de partea noastră?

– E o posibilitate. Hawat se ridică. Astăzi plec pe Arrakis. Până ne vom revedea, să ai grijă de tine. Măcar ca să-i faci pe plac unui moşneag care se mândreşte cu tine. Bine? Vino-ncoace şi aşază-te cu faţa la uşă, ca un băiat de treabă. Nu pentru că te-ar paşte vreo primejdie în castelul acesta, dar trebuie să te obişnuieşti aşa.

Paul se sculă şi dădu ocol mesei.

– Pleci azi, deci?

– Azi. Iar voi, mâine. Data viitoare ne vom întâlni pe pământul noii tale patrii. Hawat strânse bicepsul drept al lui Paul şi adăugă: Braţul cuţitului. Să-l ţii mereu pregătit, auzi? Şi scutul la intensitatea maximă.

Descleştă degetele, bătu uşor cu palma umărul lui Paul, se întoarse şi se îndreptă cu paşi grăbiţi către uşă.

– Thufir!

Hawat se opri în prag şi privi înapoi.

– Să nu stai cu spatele la vreo uşă.

Un surâs lumină faţa ridată.

– N-am s-o fac, băiete. Fii sigur că n-am s-o fac.

Apoi ieşi, închizând uşor uşa în urma lui.

Paul se aşeză pe scaunul lăsat liber de Hawat şi aranjă hârtiile de pe masă. *Încă o zi,* gândi. Îşi plimbă ochii prin încăpere. *Plecăm.* Gândul plecării i se păru deodată mai real ca oricând. Îşi aminti un alt lucru pe care îl spusese bătrâna: că o lume este suma multor elemente – oamenii, solul, vieţuitoarele, lunile, mareele, sorii – suma necunoscută care se numeşte *natură;* un termen vag, complet lipsit de semnificaţia *prezentului. Dar ce înseamnă prezentul?* se întrebă.

Uşa se deschise brusc şi un bărbat butucănos şi urât intră clătinându-se sub greutatea vrafului de arme pe care le căra în braţe.

– Ei, Gurney! exclamă Paul. Eşti noul Maestru Armurier?

Cu o lovitură de călcâi, Halleck trânti uşa.

– Ştiu că ţi-ar fi convenit să vin pentru vreun joc, răspunse el.

Îşi făcu ochii roată, observând că oamenii lui Hawat verificaseră deja locul şi că sala prezenta siguranţă pentru moştenitorul Ducelui. Semnele subtile ale codului lor se zăreau peste tot.

Sub privirea lui Paul, omul se puse din nou în mişcare, îndreptându-se cu încărcătura de arme spre masa de antrenament. De umăr îi atârna nelipsitul baliset, cu multiplectrul strecurat printre cele nouă coarde, la partea de sus a gâtului.

Halleck trânti armele pe masă şi începu să le alinieze: rapiere, pumnale, kindjale, paralizatoare, centuri-scuturi. Apoi se întoarse, zâmbi şi cicatricea lăsată de şfichiul de viţă neagră îi încreţi obrazul.

– Vasăzică nici bună ziua nu-mi dai, împieliţatule, spuse el. Iar lui moş Hawat, ce ghimpe i-ai înfipt în suflet? Pe coridor, a trecut pe lângă mine de parcă alerga la înmormântarea duşmanului său de moarte.

Paul surâse. Dintre toţi oamenii tatălui său, Gurney Halleck îi era cel mai drag. Îi cunoştea temperamentul şi stările sufleteşti schimbătoare – „toanele“ lui. Pentru el, Gurney era mai degrabă un prieten decât un mercenar oarecare.

Halleck lăsă să-i alunece balisetul de pe umăr şi începu să-l acordeze.

– Nu doreşti, nu vorbeşti, mormăi.

Paul se ridică şi veni lângă el.

– Ia spune, Gurney, ne pregătim de muzică în timp ce alţii se pregătesc de luptă?

– Aha! făcu Halleck. Azi îi luăm la rost pe cei vârstnici. Încercă un acord şi clătină din cap.

– Unde-i Duncan Idaho? Nu cu el trebuia să am ora de scrimă?

– Duncan conduce al doilea val, pe Arrakis. Va trebui să te mulţumeşti cu amărâtul de Gurney, care tocmai s-a-ntors de pe câmpul de luptă şi tânjeşte după muzică. Luă alt acord, îl ascultă şi zâmbi. Cât despre tine, consiliul a ajuns la concluzia că eşti un luptător prea nevolnic şi că-i mai bine să înveţi lăutăria, ca să nu-ţi iroseşti chiar de tot viaţa.

– Da? Atunci, cântă-mi ceva. Măcar să fiu sigur ce *nu* trebuie să fac.

– Ahaa! râse Gurney şi începu să cânte *Galasiencele,* în timp ce multiplectrul părea să zboare peste strunele instrumentului.

Of-of, galasiencele toate
Se dau pentru nestemate,
Iar pe-Arrakis, pentru apă, orice fetişcană!
Dar de vrei să ai norocul

Să dai de-o damă ca focul
Caută pân-ai să găseşti o caladaniană!

– Nu-i rău pentru unul care abia ţine plectrul, comentă Paul. Dar dacă te-ar auzi mama cântând asemenea măscări în castel, ar pune să se decoreze cu urechile tale zidurile de-afară.

Gurney se trase de urechea stângă.

– N-ar fi un ornament prea frumos. Arată rău al naibii, după tot ce-au îndurat ascultând pe la uşi bazaconiile cu care un tânăr cunoscut de-al meu îşi chinuie balisetul.

– Se vede treaba că nu ţi s-a mai presărat de mult nisip în aşternut, replică Paul. Luă repede una din centurile de pe masă şi se încinse cu ea. Atunci, să ne batem!

Halleck făcu ochii mari şi exclamă cu prefăcută mirare:

– Aşa?! Carevasăzică tu ai fost puşlamaua! Ei bine, apără-te, domnişorule! Apără-te! Înşfăcă o rapieră, o răsuci în aer şi răcni: Vreau răzbunare!

Paul apucă rapiera rămasă, o arcui o dată în mâini şi se postă în *aguile,* cu un picior înainte, imitând aerul solemn al doctorului Yueh.

– Ce nătărău şi-a găsit tata să-mi trimită ca să mă-nveţe meşteşugul armelor, declamă el. Gurney Halleck, un ageamiu care nu ţine minte nici prima lecţie a luptei cu scuturi!

Apăsă butonul de activare de pe centură şi simţi imediat, pe frunte şi în lungul spinării, furnicăturile câmpului defensiv. Zgomotele exterioare, filtrate de scut, se estompară.

– În lupta cu scuturi, reluă el pe un ton didactic, trebuie să fii rapid în apărare şi lent în atac. Singurul scop al atacului este de a dezorienta adversarul, de a-l determina să comită o greşeală fatală. Scutul respinge loviturile iuţi, dar lasă să treacă un kindjal strecurat cu încetineală!

Înălţă rapiera, fandă scurt şi o aduse fulgerător înapoi pentru a-i

imprima numaidecât mişcarea lentă, menită să străpungă câmpul de forţă al unui scut.

Halleck urmări acţiunea şi nu-şi schimbă poziţia decât în ultima clipă, lăsând lama cu vârf bont să-i treacă pe lângă piept.

– Viteza a fost excelentă, comentă el sec. Dar o contră joasă, cu un şiş, te-ar fi prins complet descoperit.

Înciudat, Paul făcu un pas înapoi.

– Pentru nesocotinţa asta ar trebui să-ţi învineţesc fundul, îl admonestă Halleck. Scoase din teacă unul din kindjalele de pe masă şi i-l ţinu înaintea ochilor. În mâna unui duşman, cuţitul ăsta ţi-ar putea vărsa sângele! Eşti un elev bun, mai bun decât oricare altul, dar ţi-am mai atras atenţia că n-ai voie, nici măcar în joacă, să laşi un om cu moartea în mână să-ţi pătrundă garda.

– Adevăru-i că azi nu prea am poftă, spuse Paul.

– N-ai poftă?! strigă indignat Halleck. Ce-are a face *pofta* aici? Te baţi când trebuie, nu când ai *poftă!* Pofta e pentru călărit sau pentru făcut amor! Ori pentru cântat la baliset! Nu pentru luptă!

– Regret, Gurney…

– Nu regreţi destul!

Halleck îşi activă la rândul său scutul şi-şi chirci trupul, cumpănind kindjalul în mâna stângă întinsă, ridicând cu dreapta rapiera.

– Şi-acum, fără glumă: apără-te!

Făcu un salt brusc într-o parte, apoi înainte, atacând năvalnic.

Paul bătu în retragere şi pară lovitura. Cele două scuturi se atinseră, respingându-se cu o descărcare electrică, şi Paul simţi pe piele furnicătura contactului. *Ce l-a apucat?* gândi el. *Asta nu mai e joacă!* Scuturâ mâna stângă şi prinse în palmă mânerul pumnalului care alunecă din teaca fixată la încheietură.

– Aha! făcu Halleck. Simţi că mai ai nevoie de o armă!

Trădare? se întrebă Paul. *Nu! Gurney nu poate fi trădător.*

Îşi continuară duelul prin toată sala, schimbând lovitură după lovitură – atac şi paradă, fentă şi contrafentă. Aerul din interiorul scuturilor deveni greu. Era solicitat din plin, iar aerisirea lentă din zonele marginale nu reuşea să-l împrospăteze destul. Cu fiecare nou contact al scuturilor, mirosul de ozon devenea tot mai puternic.

Paul se retrăgea pas cu pas, dar începu să-şi dirijeze retragerea spre masa de antrenament. *Dacă izbutesc să-l atrag lângă masă,* gândi, *am să-i arăt un mic truc. Hai, Gurney, încă un pas!*

Halleck făcu pasul.

Paul pară o nouă lovitură în jos, se răsuci, văzu rapiera lui Halleck poticnindu-se în muchia mesei. În clipa următoare, sări în lături, simulă un atac la cap cu rapiera, în timp ce, cu pumnalul din cealaltă mână, străpunse scutul lui Halleck, în dreptul gâtului. Opri lama la un centimetru de vena jugulară.

– Asta voiai? şuieră el.

– Aruncă o privire în jos, băiete, rosti gâfâind Gurney.

Paul îi dădu ascultare şi văzu kindjalul strecurat pe sub marginea mesei, cu vârful aproape lipit de pântecele lui.

– Ne-am fi răpus unul pe altul, spuse Halleck. Dar recunosc că ai luptat ceva mai bine când ai văzut că se-ngroaşă gluma. Ai prins *poftă,* ca să zic aşa.

Rânji lupeşte, şi cicatricea îi boţi obrazul. Paul zise:

– M-ai atacat de parcă… Chiar ai fi fost în stare să faci vărsare de sânge?

Halleck îşi retrase kindjalul şi se îndreptă.

– Dac-ai fi luptat o singură clipă sub posibilităţile tale, da. Îţi lăsam o crestătură de nu mă uitai toată viaţa. Nu vreau să-mi văd elevul preferat măcelărit de prima lepădătură Harkonnen care-i va ieşi în cale.

Paul îşi dezactivă scutul şi se sprijini de masă ca să-şi tragă sufletul.

– Nu zic că n-am meritat lecţia, Gurney. Dar dacă mă răneai, l-ai fi mâniat pe tata. De ce să plăteşti tu pentru greşelile mele?

– În privinţa asta, greşeala ar fi fost şi a mea. Iar o cicatrice sau două, de pe urma exerciţiilor, nu-s nicio tragedie. Până acum ai avut noroc. Cât despre tatăl tău… Ducele m-ar pedepsi doar dacă n-aş scoate din tine un luptător de mâna-ntâi. Greşeam cu adevărat dacă nu-ţi demonstram cât de falsă-i ideea asta cu *pofta,* care ţi-a căşunat aşa, deodată.

Paul îşi îndreptă poziţia şi vârî pumnalul în teaca de la încheietură.

– Ceea ce facem noi aici nu-i tocmai joacă, adăugă Halleck.

Paul dădu din cap. Seriozitatea neobişnuită a lui Gurney, atitudinea lui cumpătată îl impresionaseră. Privi cicatricea stacojie de pe obrazul soldatului şi-şi aminti că fusese lăsată de biciul lui Rabban Bestia, într-una din ocnele de sclavi ale Harkonnenilor, pe Giedi Prim. I se făcu deodată ruşine că se îndoise de Halleck, chiar şi pentru o clipă. Îşi dădu seama că cicatricea aceea era o urmă a suferinţei – a unei suferinţe la fel de cumplite, poate, ca suferinţa pe care i-o provocase lui Cucernica Maică. Izgoni gândul; era ca o suflare de gheaţă în universul lor.

– Cred c-aş fi preferat puţină joacă astăzi, spuse el. De la o vreme, văd peste tot numai figuri grave.

Halleck se întoarse cu spatele ca să-şi ascundă tumultul sentimentelor. Îşi simţi ochii arzând. Şi o durere în adâncul fiinţei. O durere ca o cicatrice lăuntrică – tot ce mai rămăsese dintr-o rană veche, vindecată de timp.

Cât de devreme trebuie să înveţe copilul acesta să fie bărbat, gândi. *Cât de devreme trebuie să citească inscripţia din mintea lui şi să înţeleagă necesitatea brutală a precauţiei care-i dictează: „Fereşte-te de semenii tăi!"*

Spuse, fără să se întoarcă:

– Ţi-am simţit pofta de joacă, băiete, şi, crede-mă, nu m-aş fi dat în lături. Dar nu mai avem timp de joacă. Mâine plecăm pe Arrakis.

Arrakisul e real. Harkonnenii sunt reali.

Paul îşi atinse fruntea cu lama rapierei.

Întorcându-se, Halleck văzu salutul şi încuviinţă cu o înclinare a capului. Apoi arătă spre manechinul de exerciţiu.

– O să ne ocupăm de sincronizare. Vreau să te văd cum îi ţii piept zdrenţărosului ăluia. Am să-l comand de-aici, ca să-ţi supraveghez fiecare mişcare. Şi te previn că azi o să-ncerc câteva contre noi. E un avertisment pe care nu-l vei auzi niciodată de la un duşman adevărat.

Paul se ridică pe vârfuri pentru a-şi relaxa muşchii. Înţelegea deodată că viaţa lui era supusă acum unor schimbări rapide şi se simţea cuprins de sobrietate. Veni lângă manechin, împunse cu vârful rapierei comutatorul de pe pieptul păpuşii, simţi câmpul defensiv respingându-i lama.

– *En garde!* strigă Halleck, şi manechinul atacă.

Paul îşi activă scutul, pară asaltul şi contraatacă.

Halleck îl urmărea, în timp ce mânuia comenzile. Mintea lui părea împărţită în două: o parte era atentă la exerciţiu, cealaltă rătăcea aiurea.

Sunt un pom fructifer sănătos, îşi spunea. *Sunt plin de sentimente sănătoase, de însuşiri sănătoase… fructe numai bune de cules.*

Fără să ştie de ce, îi veni în gând imaginea surorii sale mai mici. Îşi amintea perfect chipul ei de spiriduş. Dar sora lui murise… într-o casă de plăceri pentru soldaţii Harkonnenilor. Îi plăceau panselele… sau margaretele? Nu-şi mai amintea. Îl mâhnea faptul că nu-şi amintea.

Paul contră un atac lent al manechinului şi aplică un *entretisser* cu stânga.

Al naibii! se miră Halleck, atent dintr-odată la manevrele dibace ale băiatului. *A studiat şi s-a antrenat de unul singur. Ăsta nu-i stilul lui Duncan şi nici eu nu l-am învăţat aşa ceva.*

Dar gândul nu făcu decât să-i sporească tristeţea. *Uite că mi-a pierit şi mie „pofta“,* îşi zise. Se pomeni întrebându-se dacă lui Paul i se întâmpla vreodată, în toiul nopţii, să tresară speriat la zgomotele din pernă.

„Dacă dorinţele ar fi peşti“, murmură, „ne-am azvârli cu toţii năvoadele.“

Era o vorbă a mamei sale, care-i venea în minte ori de câte ori simţea vălul negru al zilei de mâine. Apoi cugetă la rezonanţa stranie a acestor cuvinte, acum, înaintea plecării pe o planetă care nu cunoscuse niciodată marea sau peştii.

YUEH (yü-e), Wellington (wel-ing-tun), stdrd 10082–10191; doctor în medicină al Şcolii Suk (abs. stdrd 10112); căs.: Wanna Marcus, B.G. (stdrd 10092–10186?); cunoscut mai ales ca trădătorul Ducelui Leto Atreides. (Cf. Bibliografia, Anexa VII: Condiţionarea Imperială şi art. „Trădarea".)

Fragment din *Dicţionarul lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

Deşi îl auzise pe doctorul Yueh intrând în sala de exerciţii şi-i remarcase mersul cu paşi voit măsuraţi, Paul rămase întins pe masă, cu faţa în jos, în poziţia în care-l lăsase maseuza. Senzaţia de destindere, după antrenamentul cu Gurney Halleck, era delicioasă.

– Văd că te simţi bine, rosti Yueh cu vocea lui calmă şi ascuţită.

Paul îşi înălţă capul. Silueta ţeapănă a doctorului era la câţiva paşi de masă. O măsură dintr-o privire – costumul negru, mototolit, capul masiv, pătrăţos, buzele roşii şi mustaţa pe oală, diamantul Condiţionării Imperiale tatuat pe frunte. Părul lung şi negru se răsfira pe umărul drept, prins în inelul de argint al Şcolii Suk.

– Vei fi, desigur, încântat să afli că azi n-o să mai avem timp pentru lecţii, spuse Yueh. Tatăl tău soseşte îndată.

Paul se ridică.

– Am avut însă grijă ca pe durata voiajului spre Arrakis să ai la dispoziţie un proiector şi câteva lecţii înregistrate.

– Oh!

Paul începu să se îmbrace. Se simţea cuprins de emoţie la gândul întâlnirii cu tatăl său. Petrecuseră atât de puţin timp împreună de când sosise ordinul Împăratului de a prelua fieful Arrakis…

Yueh se îndreptă spre masa de lucru, gândind: *Cât de mult s-a dezvoltat băiatul în ultimele luni. Ce irosire! Ce tristă irosire!* Apoi îşi aminti: *Nu trebuie să şovăi. Ceea ce fac este ca să fiu sigur că fiarele de Harkonneni n-o vor mai chinui pe Wanna mea.*

Paul veni lângă el, încheindu-şi tunica.

– Ce voi avea de studiat în timpul călătoriei?

– Ăăă… formele de viaţă terranoide de pe Arrakis. Se pare că unele dintre ele s-au adaptat foarte bine la condiţiile planetei. Cum, încă nu e prea clar. Când vom ajunge acolo, va trebui să iau legătura cu ecologul planetei – un oarecare doctor Kynes – şi să particip la cercetările pe care le efectuează.

Şi, imediat, gândi: *Ce tot spun? Sunt făţarnic până şi cu mine însumi.*

– Va fi şi ceva în legătură cu fremenii? întrebă Paul.

– Cu fremenii?

Yueh începu să bată cu degetele în masă, apoi, observând privirea lui Paul, îşi retrase mâna.

– Poate vrei să-mi spui ceva despre toată populaţia Arrakisului, zise Paul.

– Da, cum să nu. Există două mari grupuri distincte. Unul e cel al fremenilor. Celălalt este format din locuitorii din grabene, doline şi albii. Dar am auzit că sunt frecvente căsătoriile mixte. Femeile din albii şi doline preferă soţi fremeni. Bărbaţii caută neveste fremene. Au o zicală: „Lustrul vine de la oraş, iar înţelepciunea din deşert.“

– N-ai nişte fotografii?

– Să văd ce pot să-ţi găsesc. În orice caz, ochii sunt caracteristica lor cea mai interesantă. Au ochii albaştri… complet albaştri, fără niciun pic de alb.

– O mutaţie?

– Nu. Fenomenul e provocat de saturaţia cu melanj a compoziţiei sangvine.

– Fremenii trebuie să fie oameni dârji de vreme ce se încumetă să trăiască la marginea deşertului.

– Asta-i părerea generală. Îşi proslăvesc cuţitele în poeme. Femeile lor sunt la fel de aprige ca bărbaţii. Până şi copiii fremenilor sunt violenţi şi periculoşi. Cred că nu ţi se va îngădui să ai de-a face cu ei.

Paul rămase cu privirea aţintită la Yueh. Forţa evocatoare a puţinelor cuvinte în care doctorul schiţase imaginea fremenilor îl captivase. *Să-ţi câştigi ca aliat un asemenea popor!*

– Dar viermii? întrebă după o clipă.

– Poftim?

– Aş vrea să aflu mai multe despre viermii de nisip.

– A, sigur. Am o bobină cu un exemplar mic, unul de numai o sută zece metri lungime şi vreo douăzeci şi doi diametru. A fost filmat în nord. Dar martori demni de încredere afirmă că au văzut viermi lungi de peste patru sute de metri şi e de presupus că există specimene şi mai mari.

Privirea lui Paul poposi pe una din hărţile desfăşurate pe masă – o reprezentare în proiecţie conică a regiunilor septentrionale ale Arrakisului.

– Centura deşertului şi zona Polului Sud sunt indicate ca nelocuibile. Din cauza viermilor?

– Şi a furtunilor.

– Dar orice ţinut poate fi transformat astfel încât să devină locuibil.

– Da, atunci când este economiceşte posibil. Pericolele Arrakisului sunt numeroase şi costisitoare. Yueh îşi mângâie colţurile mustăţii. Trebuie să vină tatăl tău. Înainte de a pleca însă… am un cadou

pentru tine. Am dat peste el în timp ce-mi împachetam lucrurile.

Depuse pe masă un obiect negru, paralelipipedic. Nu era mai lung decât prima falangă a degetului mare de la mâna lui Paul. Băiatul se mulţumi să privească. Yueh remarcă faptul şi gândi: *Cât e de prudent!*

– Este o Biblie Catolică Portocalie foarte veche, reluă el, o biblie de voiaj pentru cei ce călătoresc în spaţiu. Nu-i bobină, ci o carte adevărată, tipărită pe hârtie-filament. Are lupă şi sarcină electrostatică proprie. Luă obiectul în mână şi continuă, demonstrând: Sarcina comprimă arcurile dintre coperte, ţinând cartea închisă. Apeşi pe margine – aşa – iar paginile pe care le-ai ales se resping între ele şi cartea se deschide.

– Ce mică e!

– Şi totuşi, are o mie opt sute de pagini. Apeşi pe margine – aici, aşa – şi sarcina întoarce pagina citită. Să nu atingi niciodată cu degetele suprafaţa paginii. Foiţa de filament este extrem de fragilă. Închise cartea şi i-o întinse lui Paul. Încearcă şi tu!

În timp ce-l privea cum manevra paginile, gândi: *Îmi salvez conştiinţa. Îi ofer ajutorul religiei înainte de a-l trăda. Aşa o să-mi pot spune că a ajuns el acolo unde eu nu pot ajunge.*

– Cartea asta va fi datând dinaintea apariţiei bobinelor, spuse Paul.

– E foarte veche. Dar acesta trebuie să rămână secretul nostru, bine? Părinţii tăi ar putea să-l considere un cadou prea valoros pentru vârsta ta.

Şi gândi: *Cu siguranţă că Jessica s-ar întreba ce motive am avut.*

Paul închise cartea şi rămase cu ea în mână.

– Dar… dacă-i atât de valoroasă…

– Consideră că-i un capriciu de om bătrân, zise Yueh. Biblia aceasta mi-a fost dăruită şi mie când eram foarte tânăr. *Trebuie să-i ademenesc şi mintea, şi interesul material*, gândi, apoi spuse: Deschide-o la Kalima patru sute şaizeci şi şapte, acolo unde scrie: „Din apă ia fiinţă orice formă de viaţă.“ Pagina-i însemnată cu o crestătură uşoară pe

muchia copertei.

Paul pipăi coperta şi simţi două crestături. Apăsă pe cea mai puţin pronunţată. Cartea i se deschise în palmă şi lupa alunecă deasupra paginii.

– Citeşte cu voce tare, îl îndemnă Yueh.

Paul îşi umezi buzele şi citi:

– „Gândiţi-vă că surzii nu pot să audă. Dar oare nu suntem şi noi surzi? Ce simţuri ne lipsesc de nu putem vedea şi auzi o altă lume în jurul nostru? Şi ce-i această lume care ne înconjoară şi pe care n-o putem…“

– Încetează! rosti tăios Yueh.

Paul se opri şi îl privi lung.

Yueh strânse pleoapele şi se luptă să-şi recapete calmul. *Prin ce perversitate s-a deschis cartea tocmai la pasajul preferat al Wannei?* Deschise ochii şi întâlni privirea lui Paul.

– Scuză-mă. Era… era pasajul preferat al… defunctei mele soţii. Nu pe acesta voiam să-l citeşti. Îmi trezeşte amintiri… dureroase.

– Sunt două semne, spuse Paul.

Asta era! gândi Yueh. *Wanna şi-a însemnat pasajul. Degetele lui sunt mai sensibile decât ale mele şi au găsit semnul ei. A fost o întâmplare, atâta tot.*

– O să vezi că-i o carte interesantă, zise. Conţine mult adevăr istoric, dar şi o bună filozofie practică.

Paul privi cartea minusculă din podul palmei sale. Era atât de mică! Şi totuşi, ascundea un mister. Se întâmplase ceva atunci când citise. Ceva trezise iarăşi gândul ţelului cumplit.

– Tatăl tău poate veni dintr-o clipă în alta, spuse Yueh. Pune bine cartea. O să citeşti din ea când vei avea răgaz.

Paul atinse muchia copertei, aşa cum îi arătase Yueh, şi cartea se

închise. O strecură în interiorul tunicii. Vreme de-o clipă, atunci când Yueh strigase la el, se temuse că i-o va lua înapoi.

– Îţi mulţumesc pentru cadou, doctore Yueh, rosti el, solemn. Va rămâne secretul nostru. Dacă-ţi pot oferi la rândul meu vreun dar sau vreo favoare, te rog, nu te sfii să-mi spui.

– Eu… nu doresc nimic, răspunse Yueh.

Şi gândi: *De ce mai stau aici să mă chinui? Şi să-l chinui şi pe sărmanul copil… chiar dacă nu-şi dă încă seama. Oh! Blestemaţi fie câinii de Harkonneni! De ce m-au ales tocmai pe mine pentru mârşăvia pe care-au pus-o la cale?*

Cum abordăm studiul Ducelui Leto Atreides, tatăl lui Muad'Dib? Un om de o bunătate fără seamăn şi, în acelaşi timp, de o surprinzătoare răceală. Aşa era Ducele Leto. Totuşi, multe fapte ne deschid calea spre a-l înţelege: dragostea trainică pentru doamna sa Bene Gesserit, visurile pe care şi le-a făurit în legătură cu fiul său, devotamentul cu care l-au slujit oamenii săi. Iată-l, dar: o victimă în capcana Destinului, o figură solitară, a cărei lumină e estompată de strălucirea fiului. Dar oare nu se spune, pe bună dreptate, că fiul nu-i decât extensiunea tatălui?

Fragment din *Muad'Dib, comentarii de familie* de
Prinţesa Irulan

Paul îl observă cu atenţie pe tatăl său care-şi făcea intrarea în sala de exerciţii. Îi zări pe soldaţii din gardă ocupând poziţii pe coridor, apoi unul dintre ei închise uşa. Ca întotdeauna, Paul avu senzaţia prezenţei tatălui său – o prezenţă totală.

Ducele era înalt, cu pielea măslinie. Trăsăturile aspre ale feţei lui slabe nu erau îmblânzite decât de privirea adâncă a ochilor cenuşii. Purta o uniformă de lucru, neagră, cu însemnul heraldic al şoimului roşu. O centură-scut argintie, vădind patina unei folosinţe îndelungate, îi încingea talia îngustă.

– Lucrezi intens, fiule? întrebă el.

Se apropie de masă, îşi aruncă ochii peste hârtiile care-o acopereau, apoi privirea lui dădu ocol încăperii înainte de a se reîntoarce la Paul. Se simţea istovit, împovărat de efortul dureros pe care-l făcea pentru a-şi ascunde oboseala. *Va trebui să profit de orice prilej şi să mă odihnesc în timpul călătoriei*, gândi. *Pe Arrakis nici vorbă nu va fi de*

odihnă.

– Nu chiar intens, răspunse Paul. Totu-i atât de…

Ridică din umeri.

– Da. Dar mâine plecăm. O să ne instalăm într-o casă nouă şi-o să lăsăm în urma noastră toate necazurile.

Paul dădu din cap şi-n minte îi năvăliră deodată cuvintele Cucernicei Maici: *Pentru tatăl tău… nu se mai poate face nimic.*

– Tată, Arrakisul e chiar atât de periculos cum spun toţi?

Ducele se strădui să pară cât mai degajat, se aşeză pe un colţ al mesei, zâmbi. Un întreg discurs i se înfiripă în minte – un discurs dintre acelea pe care le-ar fi putut folosi pentru a risipi negura din sufletele oamenilor săi, înainte de luptă. Dar cuvintele îi îngheţară pe buze, stăvilite de un singur gând:

Acesta e fiul meu.

– Există pericole, recunoscu el.

– Hawat mi-a spus că avem un plan în legătură cu fremenii, zise Paul. Şi se întrebă: *De ce nu-i spun ce-a zis bătrâna? Cum de mi-a pus lacăt la gură?*

Ducele observă frământarea fiului său.

– Ca de obicei, Hawat vede avantajul principal, spuse el. Dar mai sunt şi altele. De pildă… Combine Honnete Ober Advancer Mercantiles – Compania CHOAM. Dându-mi Arrakisul, Maiestatea Sa e obligată să-mi acorde şi un directorat în CHOAM… un avantaj subtil.

– CHOAM-ul deţine controlul mirodeniei.

– Iar Arrakisul şi mirodenia sa ne deschid larg porţile CHOAM-ului. Dar CHOAM-ul nu înseamnă numai melanj.

– Cucernica Maică nu te-a pus în gardă? izbucni Paul deodată. Îşi

încleştă pumnii, simţindu-şi palmele ude de transpiraţie. Ce *efort* făcuse ca să poată rosti întrebarea!

– Mi-a spus Hawat că te-a băgat în sperieţi cu tot felul de avertismente în legătură cu Arrakisul. Nu lăsa temerile unei femei să-ţi întunece judecata. Nicio femeie nu vrea ca acei care-i sunt dragi să-şi pună viaţa-n primejdie. În spatele avertismentelor ei se afla persoana mamei tale. Consideră-le drept semnul dragostei ce ne-o poartă.

– Dar ea ştie de fremeni?

– Da. Şi mai ştie şi alte lucruri.

– Ce lucruri?

Adevărul ar putea fi mai rău decât îşi închipuie, gândi Ducele. *Dar şi primejdiile sunt preţioase, dacă eşti învăţat să le înfrunţi. Iar în privinţa asta, fiul meu n-a fost cruţat niciodată – ştie ce-nseamnă pericolul. Mai are însă nevoie de plămădeală; e tânăr.*

– Puţine sunt bunurile care scapă CHOAM-ului, spuse el. Cherestea, cai, asini, vite, îngrăşăminte naturale, rechini, piei de balenă – tot felul de mărfuri, de la cele mai prozaice până la cele mai exotice… Până şi prăpăditul nostru de orez pundi de pe Caladan. CHOAM-ul comercializează orice acceptă să transporte Ghilda, începând cu obiectele de artă de pe Ecaz şi terminând cu maşinile de pe Ix şi Richesse. Dar toate astea nu înseamnă nimic pe lângă melanj. Cu un singur pumn de melanj poţi cumpăra un domeniu pe Tupile. Melanjul nu poate fi obţinut pe cale artificială; trebuie extras din solul Arrakisului. Melanjul e unic. Şi are incontestabile proprietăţi geriatrice.

– Iar de acum înainte va fi sub controlul nostru?

– Într-o oarecare măsură. Important însă e altceva. Gândeşte-te la mulţimea Caselor care depind de profiturile CHOAM-ului. Şi mai gândeşte-te că majoritatea acestor profituri depind de un singur produs: mirodenia. Imaginează-ţi ce s-ar întâmpla dacă, dintr-un motiv oarecare, ar scădea producţia de mirodenie.

– Posesorii de stocuri ar da lovitura, spuse Paul. Ceilalţi ar rămâne cu buzele umflate.

Ducele îşi îngădui un răgaz de satisfacţie amară, în timp ce-şi privea fiul şi se gândea cât de pătrunzătoare, cât de perfect *educată,* fusese remarca lui. Dădu din cap.

– Harkonnenii stochează mirodenia de peste douăzeci de ani, zise el.

– Şi intenţionează să provoace o scădere a producţiei, de care să fii făcut răspunzător *tu.*

– Vor ca numele Atreides să devină nepopular. Gândeşte-te la Casele Landsraadului, care văd în mine un fel de lider – reprezentantul lor neoficial. Închipuie-ţi cum ar reacţiona dacă m-aş face vinovat de o diminuare considerabilă a câştigurilor pe care le realizează. La urma urmelor, profitul personal contează mai presus de orice. Ducă-se dracului Marea Convenţie! Nimeni nu-l poate lăsa pe altul să-l ducă în sapă de lemn! Un zâmbet sumbru apăru pe buzele ducelui. Mi-ar întoarce cu toţii spatele. Indiferent ce mi s-ar întâmpla.

– Chiar dac-am fi atacaţi cu arme atomice?

– Nu s-ar ajunge până acolo. Nu printr-o sfidare *deschisă* a Convenţiei. Dar aproape orice altceva… inclusiv pulverizarea de substanţe toxice şi contaminarea solului.

– Atunci, de ce intrăm în capcană?

– Paul, rosti Ducele încruntându-se, faptul că ştim de existenţa capcanei reprezintă primul pas spre a o evita. Totul e ca un duel, fiule, dar la o scară mult mai vastă – o fentă care ascunde o altă fentă, dintr-o altă fentă… aparent, la nesfârşit. Obiectivul nostru este să descurcăm iţele intrigii. Ştim că Harkonnenii stochează melanj. Următoarea întrebare pe care ne-o punem este: cine mai stochează? Astfel întocmim lista duşmanilor noştri.

– Anume?

– Unele Case despre care ştiam că ne sunt ostile şi altele pe care ni le credeam prietene. Dar deocamdată nu ele trebuie să ne preocupe, ci altcineva, mult mai important: iubitul nostru Împărat Padişah.

Brusc, Paul simţi că i se usucă gâtlejul.

– N-ai putea să convoci Landsraadul şi să dezvălui…

– Ca duşmanul să-şi dea seama că ştim în ce mână ţine cuţitul? A, nu, Paul. Acum *vedem* cuţitul. Cine ştie unde va fi în momentul următor? Avertizând Landsraadul, n-am face decât să stârnim o imensă confuzie. Împăratul ar nega totul. Cine l-ar contrazice? Ne-am alege doar cu un mic răgaz, riscând totodată să provocăm haos. Şi dincotro ar veni următorul atac?

– Toate Casele ar putea începe să stocheze mirodenie.

– Inamicul ne-a luat-o înainte: are un avans greu de recuperat.

– Împăratul, murmură Paul. Cu alte cuvinte, sardaukarii.

– Deghizaţi, fără-ndoială, în uniforme Harkonnen. Dar rămânând aceiaşi soldaţi fanatici.

– Cum ne-ar putea ajuta fremenii contra sardaukarilor?

– Hawat ţi-a vorbit despre Salusa Secundus?

– Planeta-închisoare a Împăratului? Nu.

– Dar dacă-i mai mult decât o planetă-închisoare, Paul? Există o întrebare pe care nu şi-o pune nimeni despre Corpul Imperial al sardaukarilor: de unde provin aceşti soldaţi?

– De pe planeta-închisoare?

– Provin de undeva.

– Dar recrutările pe care Împăratul le impune…

– Asta suntem îndemnaţi să credem: că nu-s decât acei recruţi minunat instruiţi încă de tineri. Din când în când mai scapă câte o vorbă despre cadrele de instrucţie imperiale, dar echilibrul civilizaţiei noastre rămâne acelaşi: forţele militare ale Caselor Mari din Landsraad pe de o parte, iar de cealaltă sardaukarii şi trupele lor de sprijin. *Şi* trupele lor de sprijin, Paul. Sardaukarii rămân

sardaukari.

– Dar toate referinţele despre Salusa Secundus susţin că-i o lume de iad!

– Fără doar şi poate. Dar dac-ai vrea să formezi oameni duri, puternici, cruzi, ce condiţii de mediu le-ai alege?

– Cum ţi-ai putea asigura loialitatea unor asemenea oameni?

– Există metode verificate: cultivarea sentimentului de superioritate, a misticii legământului secret, a spiritului suferinţei comune. Sunt mijloace sigure. Au fost folosite pe multe lumi şi-n multe epoci.

Paul dădu din cap, fără să-şi ia ochii de pe chipul tatălui său. Simţea iminenţa unei revelaţii.

– Acum gândeşte-te la Arrakis, reluă Ducele. În afara oraşelor şi-a satelor de garnizoană, este o lume tot atât de înspăimântătoare ca şi Salusa Secundus.

Paul făcu ochii mari.

– Fremenii!

– Sunt baza virtuală a unei armate la fel de puternice şi de periculoase ca sardaukarii. Va fi nevoie de răbdare pentru a-i instrui în secret şi de bani pentru a-i echipa cum se cuvine. Dar fremenii există… iar mirodenia înseamnă bani. Acum ai să înţelegi de ce ne ducem pe Arrakis, deşi ştim că este o capcană.

– Harkonnenii nu cunosc nimic despre fremeni?

– Harkonnenii i-au dispreţuit dintotdeauna. Se amuzau, vânându-i ca pe sălbăticiuni. Nici măcar nu şi-au dat vreodată osteneala să afle câţi sunt. Cunoaştem politica lor faţă de populaţiile planetare: cheltuieli minime pentru a le menţine în viaţă şi a le exploata. Ducele se răsuci brusc şi fireturile şoimului brodat pe uniformă scânteiară. Înţelegi?

– Suntem pe cale să negociem cu fremenii…

– Am trimis o delegaţie condusă de Duncan Idaho. Este un om mândru şi neîndurător, dar iubeşte adevărul. Cred că fremenii îl vor aprecia. Dacă avem noroc, ne vor judeca după el: Duncan cel drept.

– Duncan cel Drept, repetă Paul. Şi Gurney cel Dârz.

– Bine zis, încuviinţă tatăl său.

Iar Paul gândi: *Gurney e dintre cei despre care vorbea Cucernica Maică, este dintre aceia pe care se sprijină o lume: „…dârzenia celor bravi.“*

– Gurney mi-a spus că azi te-ai descurcat bine la scrimă, zise Ducele.

– Mie nu mi-a spus tot aşa, replică Paul.

Tatăl său râse cu poftă.

– Îmi închipuiam că trebuie să fie zgârcit cu laudele. Zicea că înţelegi de minune – sunt cuvintele lui – diferenţa dintre tăişul unei lame şi vârful ei.

– Gurney susţine că nu-i artistic să omori cu vârful. Că trebuie s-o faci cu tăişul.

– Gurney e un romantic, mormăi Ducele. Întorsătura pe care o luase dintr-odată conversaţia cu fiul său îl tulburase. Tăcu o clipă, apoi spuse: Aş vrea să nu fii niciodată nevoit să omori… dar dacă va fi necesar, s-o faci cum poţi – cu vârful sau cu tăişul.

Îşi înălţă ochii spre luminatorul pe care răpăia ploaia.

Paul îi urmări privirea şi se gândi la atmosfera umedă a Caladanului, la ploaie – un fenomen inexistent pe Arrakis, după cum relatau sursele pe care le studiase. Apoi, gândul la cerul de deasupra îl duse mai departe, la spaţiul dintre cele două lumi.

– Sunt chiar aşa de mari navele Ghildei? întrebă.

Ducele îşi coborî privirea spre el.

– Va fi prima ta călătorie în afara planetei… Da, sunt nave mari. Avem de parcurs un drum lung şi vom călători la bordul unui

transspaţial, o navă cu adevărat gigantică. Într-un singur ungher din pântecele ei vor încăpea toate fregatele şi bunurile noastre. Vom fi doar o fărâmă din încărcătură.

– Şi nu vom avea voie să ieşim din fregatele noastre?

– E o parte din preţul pe care-l plătim Ghildei pentru garantarea securităţii. Dacă lângă noi s-ar afla nave Harkonnen, n-am avea de ce să ne temem. Harkonnenii n-ar cuteza, nici ei, să-şi pericliteze privilegiile de transport.

– O să stau cu ochii pe ecrane şi-am să încerc să zăresc un ghildar.

– N-ai să reuşeşti. Nici propriii lor agenţi nu-i văd vreodată pe ghildari. Ghilda îşi păzeşte cu aceeaşi străşnicie anonimatul ca şi monopolul. Să nu faci vreun lucru care să ne primejduiască privilegiile de transport, Paul.

– Crezi că se ascund pentru că au suferit mutaţii şi înfăţişarea lor nu mai e… umană?

– Cine ştie? Ducele dădu din umeri. Oricum, n-o să lămurim noi misterul. Şi apoi, avem probleme mai importante. Tu, de exemplu.

– Eu?

– Mama a vrut să-ţi spun eu, fiule. Vezi tu… s-ar putea să ai aptitudini de mentat.

Paul îşi privi lung tatăl. O clipă, rămase mut, apoi zise:

– Mentat? Eu? Dar…

– Hawat crede la fel, fiule. E-adevărat.

– Dar, după câte ştiu eu, formarea unui mentat trebuie să înceapă din copilărie şi fără a i se dezvălui nimic celui în cauză pentru a nu-i inhiba primele…

Tăcu brusc. Evenimentele din trecut se concentrară fulgerător în mintea lui, într-o singură ecuaţie.

– Înţeleg, murmură.

– Vine o zi, rosti Ducele, când posibilul mentat trebuie să afle ce i s-a ascuns până atunci. Ziua în care nu mai poate fi *îndrumat* şi trebuie să hotărască singur dacă va continua sau va abandona procesul de formare. Unii pot merge mai departe, alţii sunt incapabili. Numai posibilul mentat poate şti asta despre el însuşi.

Paul îşi frecă bărbia. Toate învăţăturile speciale pe care le primise de la Hawat şi de la mama – mnemotehnica, dirijarea percepţiei şi concentrarea atenţiei, controlul muşchilor şi ascuţirea sensibilităţii, studiul vorbirii şi al nuanţelor vocii – toate acestea se contopeau, căpătând acum un înţeles nou.

– Într-o zi vei fi Duce, fiule, spuse tatăl său. Un Duce mentat ar fi într-adevăr o forţă. Poţi hotărî acum… sau mai ai nevoie de timp?

Paul răspunse fără şovăială:

– Voi continua.

– O forţă, într-adevăr, murmură Ducele.

Paul îi privi zâmbetul orgolios şi zâmbetul acela îi răscoli sufletul; pe faţa osoasă a tatălui său, părea rânjetul unei hârci. Închise ochii şi simţi redeşteptându-se în el obsesia ţelului cumplit. *Poate că ţelul cumplit e să devin mentat,* gândi.

Dar chiar în timp ce forma acest gând, *noua sa conştiinţă* îl respingea.

Procesul Bene Gesserit de implantare a unor legende prin Missionaria Protectiva a fost deplin fructificat în cazul doamnei Jessica şi al Arrakisului. Însămânţarea universului cunoscut cu o temă profetică destinată protejării personalului B.G. constituie un sistem a cărui ingeniozitate a fost de mult apreciată, dar niciodată nu a existat o potrivire atât de perfectă între persoane şi pregătire, ca pe Arrakis. Legendele profetice se dezvoltaseră aici până la adoptarea „etichetelor" specifice (inclusiv titlul de Cucernică Maică, ritualul canto şi respondu, precum şi cea mai mare parte din panoplia propheticus Shari-a). Cât despre doamna Jessica, astăzi este unanim recunoscut faptul că puterile ei latente au fost grav subestimate.

Fragment din *Criza arrakiană: Analiză* de Prinţesa Irulan
(Document secret B.G. – Dosarul nr. AR-81088587)

Pretutindeni în jurul doamnei Jessica, stivuite în colţuri, răspândite în mijlocul marelui hol al palatului din Arrakeen, zăceau bunurile împachetate ale familiei: lăzi, cufere, cutii, baloturi – unele parţial deschise. Iar de afară se auzea zgomotul unui nou transport de pachete, pe care hamalii de pe naveta Ghildei le descărcau la intrare.

Jessica se afla în centrul holului. Se răsuci încet, plimbându-şi privirea peste nişele şi arcadele cufundate în umbră, peste ferestrele adânci şi înguste. Aspectul anacronic al locului amintea de Sala Surorilor de la şcoala Bene Gesserit. Dar sala şcolii i se păruse întotdeauna caldă, primitoare. Aici, totul era piatră rece.

Oare din ce străfunduri ale istoriei scosese arhitectul aceste ziduri cu contraforturi şi draperiile acestea întunecate, se întrebă Jessica.

Tavanul se arcuia două etaje mai sus, susţinut de grinzi masive de lemn, al căror transport prin spaţiu, până aici, pe Arrakis, costase cu siguranţă o avere. Niciuna dintre planetele acestui sistem nu avea copaci din care s-ar fi putut ciopli asemenea grinzi. Doar dacă nu cumva erau din imitaţie de lemn… Dar nu i se păreau imitaţie.

În zilele Vechiului Imperiu, palatul servise drept reşedinţă guvernamentală. Pe vremea aceea se acorda mai puţină importanţă cheltuielilor. Edificiul data dinaintea Harkonnenilor şi a noii lor capitale, Carthag – un oraş ieftin şi urât, aflat la vreo două sute de kilometri spre nord-est, dincolo de Ţinutul Sfărâmăturilor. Leto dăduse dovadă de înţelepciune alegând drept sediu administrativ localitatea aceasta. Numele, Arrakeen, era unul sonor, încărcat de tradiţie. Pe de altă parte, oraşul era mic, deci mai uşor de „sterilizat“ şi de apărat.

Din nou, dinspre intrare răzbătură bufnituri de lăzi descărcate. Jessica oftă.

În dreapta, rezemat de un cufăr, se afla tabloul înfăţişându-l pe tatăl Ducelui. Sforile ambalajului atârnau pe ramă ca nişte ornamente zdrenţuite. Mâna stângă a Jessicăi mai strângea încă o bucată de sfoară. Lângă portret era capul împăiat al unui taur negru, montat pe o placă de lemn lustruit. Capul părea o insulă întunecată, într-o mare de hârtie mototolită. Placa stătea pe podea şi botul lucios al taurului era îndreptat spre tavan, ca şi când animalul s-ar fi pregătit să scoată un muget provocator, în această încăpere plină de ecouri.

Jessica se întrebă ce-o determinase să despacheteze mai întâi aceste două obiecte – capul împăiat şi tabloul. Îşi dădea seama că gestul fusese într-un câtva simbolic. Niciodată din ziua în care negociatorii Ducelui o cumpăraseră de la şcoală, nu se simţise atât de speriată şi de nesigură.

Capul şi tabloul.

Obiectele îi sporeau sentimentul de nelinişte. Se zgribuli, privi din nou ferestrele înguste, înalte. Abia trecuse de amiază, dar la latitudinea aceasta cerul părea sumbru şi rece – atât de întunecat şi de posomorât, în comparaţie cu azurul Caladanului! Dorul de casă îi răscoli sufletul ca un junghi ascuţit.

Cât de departe eşti, Caladan…

– Ei, iată-ne şi aici!

Era vocea Ducelui Leto.

Jessica se întoarse şi-l văzu ieşind din pasajul boltit care ducea în sala de mese. Uniforma de campanie, neagră, cu şoimul roşu heraldic pe buzunarul de la piept, era şifonată şi plină de praf.

– Credeam că te-ai rătăcit în casa asta hidoasă, spuse el.

– E o casă rece, zise Jessica.

Îi privi silueta înaltă, faţa smeadă care o ducea cu gândul la livezi de măslini şi-un soare auriu răsfrângându-şi razele în ape albastre. Ochii lui cenuşii aveau ceva din fumul unui foc de lemne. Dar chipul era de prădător: prelung, cu muchii ascuţite şi faţete.

I se făcu deodată frică de el. Devenise atât de sălbatic, atât de dur, de când hotărâse să se supună poruncii Împăratului…

– Întregul oraş e rece, spuse ea.

– Nu-i decât un târg de garnizoană, murdar şi înecat în praf, încuviinţă el. Dar o să-l schimbăm noi. Îşi plimbă ochii de jur împrejur. Holul ăsta şi sălile învecinate sunt destinate primirilor oficiale. Adineaori am aruncat o privire prin câteva apartamente din aripa sudică. Sunt mult mai plăcute.

Se apropie de Jessica şi-i atinse braţul, admirând în tăcere frumuseţea ei impunătoare, plină de demnitate.

Şi iarăşi se gândi la obârşia ei necunoscută. Vreo Casă proscrisă? Vreo dinastie surghiunită? Părea mai maiestuoasă chiar decât membrii familiei imperiale.

Intensitatea privirii lui o făcu pe Jessica să se întoarcă pe jumătate şi să-i dezvăluie profilul. Iar Ducele constată că nu exista nimic deosebit, nimic precis care să definească frumuseţea ei. Sub părul bogat, de culoarea bronzului lustruit, o faţă ovală. Ochii, depărtaţi, verzi şi la fel de senini cum era cerul Caladanului dimineaţa. Nasul

mic, gura mare şi generoasă. Trupul frumos, dar cu discreţie; era înaltă, cu linii suple.

Îşi aminti că surorile din şcoală o caracterizaseră drept uscăţivă, după spusele trimişilor săi. Descrierea era rudimentară. Jessica readusese neamului Atreides adevărata frumuseţe princiară. Era fericit că Paul o moştenise.

– Unde-i Paul? întrebă.

– Pe undeva prin casă. Studiază cu Yueh.

– Probabil în aripa de sud. Mi s-a părut că aud glasul lui Yueh, dar n-am avut timp să verific. Ducele o privi, şovăind. De fapt, n-am venit decât ca să atârn cheia Castelului Caladan în sala de mese.

Jessica îşi ţinu răsuflarea, înfrângându-şi imboldul de a se lipi de el. Venise să atârne cheia… Semnificaţia gestului avea caracter de irevocabilitate. Dar nu era nici momentul, nici locul potrivit pentru a căuta consolare.

– Când am sosit, am observat drapelul nostru pe clădire, zise ea.

Ducele îşi aruncă privirea către portretul tatălui său.

– Te pregăteai să-l agăţi. Unde?

– Undeva, aici.

– Nu.

Cuvântul era net, categoric. Jessica ar fi putut recurge la viclenie pentru a-l convinge pe Duce, însă o discuţie deschisă era inutilă. Totuşi, trebuia să încerce, chiar dacă o făcea doar pentru a-şi aminti ei înseşi că nu vrea să-l înşele.

– Domnia Ta, dacă ai vrea să…

– Răspunsul meu rămâne nu. Sunt şi-aşa scandalos de indulgent cu tine în multe privinţe, dar asta nu. Vin din sala de mese, care este…

– Domnia Ta! Te rog…

– Am de ales între digestia ta şi prestigiul meu ancestral, draga mea. Locul acestor obiecte este în sala de mese.

Jessica oftă.

– Bine, Domnia Ta.

– Poţi să-ţi reiei obiceiul de a lua masa în apartamentele tale ori de câte ori este posibil. Nu-ţi voi pretinde prezenţa la locul cuvenit decât în ocazii oficiale.

– Mulţumesc, Domnia Ta.

– Şi nu mai fi aşa glacială şi ceremonioasă. Bucură-te că nu suntem căsătoriţi, draga mea, altfel ar fi fost de *datoria* ta să-mi stai alături la fiecare masă.

Jessica dădu din cap, cu trăsăturile feţei imobile.

– Hawat a instalat deja adulmecătorul de otrăvuri deasupra mesei din sufragerie, reluă Ducele. În camera ta ai să găseşti unul portabil.

– Ai prevăzut această… neînţelegere.

– Draga mea, mă gândesc şi la confortul tău. Am angajat servitoare. Sunt localnice, dar Hawat le-a verificat – toate sunt fremene. Va trebui să te descurci cu ele până când oamenii noştri vor fi terminat cu celelalte treburi pe care le au.

– Există vreun localnic cu adevărat demn de încredere?

– Toţi cei care-i urăsc pe Harkonneni sunt demni de încredere. Pe menajeră s-ar putea chiar să vrei s-o păstrezi: shadouta Mapes.

– Shadouta? Fremenii au titluri?

– Mi s-a spus că înseamnă „fântânăreasă“, un calificativ cu implicaţii deosebite aici. Poate că n-o să ţi se pară chiar tipul servitoarei, deşi Hawat are o părere excelentă despre ea, ţinând cont de raportul lui Duncan. Amândoi sunt convinşi că vrea să slujească – mai precis că vrea să te slujească pe tine.

– Pe mine?

– Fremenii au aflat că eşti o Bene Gesserit. Circulă o mulţime de legende despre Bene Gesserit pe-aici.

Missionaria Protectiva, gândi Jessica. *Nicio lume nu-i scapă.*

– Asta înseamnă că Duncan a reuşit? Fremenii ne vor fi aliaţi?

– Încă nu-i sigur. Duncan e de părere că o bucată de vreme vor doar să ne observe. În orice caz, au acceptat un armistiţiu, făgăduind că nu vor mai ataca satele noastre periferice. Iar ăsta-i un succes mai important decât pare la prima vedere. Hawat mi-a spus că fremenii au fost un spin dureros în coasta Harkonnenilor şi că proporţiile ravagiilor provocate de incursiunile lor erau un secret păzit cu străşnicie. Împăratul n-ar fi stat cu mâinile-n sân dac-ar fi prins de veste despre slăbiciunea trupelor Harkonnen.

– O menajeră fremenă, rosti îngândurată Jessica, revenind la subiectul shadoutei Mapes. Cu ochii complet albaştri, fără-ndoială.

– Nu te lăsa înşelată de înfăţişarea acestor oameni. Sunt un popor puternic, cu o vitalitate uimitoare. Cred că-s exact ce ne trebuie.

– E un joc periculos.

– Să nu redeschidem discuţia asta.

Jessica se sili să zâmbească.

– Suntem definitiv angajaţi, e limpede, spuse ea. Puse în aplicare metoda rapidă de revenire la calm – cele două respiraţii adânci, gândul ritual – apoi întrebă: Ai vreo dorinţă specială în legătură cu împărţirea camerelor?

– Într-o zi va trebui să mă înveţi şi pe mine cum faci asta, zise Ducele. Cum reuşeşti să-ţi alungi grijile şi să te întorci la chestiuni practice. Trebuie să fie un truc Bene Gesserit.

– E un truc de femeie.

Ducele zâmbi.

– Împărţirea încăperilor, deci. Asigură-te să dispun de un birou spaţios lângă dormitorul meu. O să am mai mult de furcă, aici, cu hârţogăria, decât pe Caladan. Şi, bineînţeles, o cameră de gardă. Cred că asta-i tot. Pentru securitatea clădirii să nu-ţi faci nicio grijă. Oamenii lui Hawat au controlat fiecare ungher.

– Sunt convinsă.

Ducele îşi consultă ceasul.

– Vezi să se potrivească toate ceasurile după ora locală a Arrakeenului. Am însărcinat un tehnician cu treaba asta. Trebuie să-şi facă apariţia. Ridică mâna şi îndreptă o şuviţă de păr de pe fruntea Jessicăi. Acum trebuie să mă întorc pe terenul de debarcare. Curând va sosi a doua navetă, cu restul oamenilor.

– N-ar putea să-i întâmpine Hawat, Domnia Ta? Pari obosit.

– Bunul Thufir e şi mai ocupat decât mine. Ştii că planeta-i plină de uneltirile Harkonnenilor. În plus, trebuie să încerc să reţin câţiva dintre vânătorii de mirodenie care au experienţă. Schimbarea fiefului le dă dreptul liberei alegeri… şi planetologul, pe care Împăratul şi Landsraadul l-au desemnat Arbitru al Schimbării, nu poate fi cumpărat. A aprobat actul opţiunii. Peste şapte sute de specialişti se pregătesc să se îmbarce pe naveta pentru mirodenie, iar sus îi aşteaptă o navă de marfă a Ghildei.

– Domnia Ta…

Jessica ezită.

– Ce este?

Nu, gândi ea. *Nu va putea fi convins să renunţe la încercarea de a face din această planetă o lume sigură pentru noi. Şi nu-mi pot folosi „trucurile" împotriva lui.*

– La ce oră doreşti să iei cina? întrebă ea.

Nu asta a vrut să-mi spună, gândi el. *Ah, Jessica, de-am putea fi altundeva, oriunde, departe de lumea asta cumplită… Numai noi doi, fără griji.*

– O să mănânc pe teren, la popota ofiţerilor, îi răspunse. Nu te aştepta să mă întorc prea devreme. Şi… a, da, am să trimit o maşină de patrulare după Paul. Vreau să asiste la consiliul nostru strategic.

Îşi drese glasul ca şi când ar fi vrut să mai spună ceva, apoi, brusc, se întoarse şi ieşi. Dinspre uşa de la intrare, Jessica auzi zgomotul altor lăzi descărcate. Apoi vocea Ducelui, poruncitoare şi trufaşă, cu tonul pe care le vorbea întotdeauna servitorilor când se grăbea: „Doamna Jessica e în holul mare. Du-te la ea chiar acum."

Uşa exterioară se trânti.

Jessica se întoarse şi dădu cu ochii de portretul Bătrânului Duce. Fusese pictat de renumitul Albe, la vremea când tatăl lui Leto intra în a doua jumătate a vieţii. Artistul îl înfăţişase în costum de matador, cu o capă purpurie aruncată pe braţul stâng. Avea chipul aproape la fel de tânăr ca al lui Leto, cu aceiaşi ochi cenuşii, cu acelaşi aer de pasăre de pradă. Jessica încleştă pumnii de-a lungul trupului şi fulgeră cu privirea tabloul. „Fii blestemat! Blestemat! Blestemat!" şopti ea.

– Ce porunceşti, Vlăstar Nobil?

Era o voce feminină, subţire şi vibrantă.

Jessica se răsuci şi văzu o femeie măruntă, cu părul sur, îmbrăcată într-o rochie maronie de servitoare. Arăta la fel de zbârcită şi de sfrijită ca toţi cei din mulţimea care, în cursul dimineţii, îi salutase pe drumul de la terenul de debarcare către oraş. Toţi băştinaşii pe care-i văzuse până acum, gândi Jessica, arătau ca nişte prune uscate şi păreau subnutriţi. Dar Leto spusese că erau puternici şi plini de vitalitate. Şi ochii lor… Da, desigur, ochii: de un albastru adânc şi întunecat, fără urmă de alb – ca şi ochii femeii acesteia… tainici, misterioşi. Jessica se sili să nu-i mai privească.

Femeia se înclină scurt, cu gâtul ţeapăn.

– Mi se spune shadouta Mapes, Vlăstar Nobil, rosti ea. Ce porunceşti?

– Poţi să mi te adresezi cu „Doamnă", răspunse Jessica. Nu sunt

vlăstar nobil. Sunt concubina legitimă a Ducelui Leto.

Din nou plecăciunea aceea ciudată, şi o privire întrebătoare, furişată pe sub sprâncene.

– Are deci şi o soţie?

– Nu are şi nici n-a avut. Sunt singura… consoartă a Ducelui, mama moştenitorului său desemnat.

Şi pronunţând aceste vorbe, Jessica râse în sinea ei de orgoliul care se ascundea îndărătul lor. *Cum spunea Sfântul Augustin? „Mintea porunceşte trupului şi trupul ascultă. Mintea îşi porunceşte sieşi şi întâmpină rezistenţă.“ Da… Întâmpin tot mai multă rezistenţă în ultimul timp. Ar trebui să mă retrag liniştită în mine însămi.*

Un strigăt straniu răzbătu din stradă. Strigătul se repetă: „Suusuu-suk!“ Apoi: „Ikhut-eigh! Ikhut-eigh!“ Şi iarăşi: „Suu-suu-suk!“

– Cei asta? întrebă Jessica. Am mai auzit de câteva ori strigătul acesta azi-dimineaţă, când am intrat în oraş.

– E doar un vânzător de apă, Doamnă. Dar pe Domnia Ta n-are de ce s-o intereseze. Palatul adăposteşte o cisternă de cincizeci de mii de litri, care-i întotdeauna plină. Femeia se uită în jos, la rochia ei ponosită. După cum vezi, Doamnă, nu port distrai [2] . Râse scurt. Şi încă n-am murit!

Jessica şovăi. Ar fi vrut să o întrebe o mulţime de lucruri pe fremenă, să obţină cât mai multe informaţii utile. Dar rânduirea haosului din palat era o treabă mai urgentă. Totuşi, gândul că pe lumea aceasta apa reprezenta o marcă distinctivă a bogăţiei nu contenea să o tulbure.

– Ducele mi-a spus titlul tău, shadouta, zise ea. Cunosc cuvântul. E unul străvechi.

– Ştii limbile vechi? întrebă Mapes şi aşteptă răspunsul cu o încordare ciudată.

– Limbile sunt cea dintâi învăţătură Bene Gesserit, răspunse Jessica. Ştiu bhotani jib şi chakobsa şi cunosc toate graiurile de luptă.

Mapes dădu din cap.

Întocmai cum spune legenda.

Şi Jessica se întrebă: *De ce mă pretez la bâlciul ăsta?* Dar căile Bene Gesserit erau întortocheate şi coercitive.

– Cunosc Descântecele Negre şi tainele Marii Maici, zise ea. Citi semnele tot mai uşor de recunoscut din mişcările şi mimica femeii, tresăririle infime care o trădau. *Miseces prejia,* continuă ea în dialectul chakobsa. *Andral t're pera! Trada cik buscakri miseces perakri…*

Mapes făcu un pas înapoi. Părea gata s-o rupă la fugă.

– Ştiu multe lucruri, urmă Jessica. Ştiu că ai adus pe lume copii, că mulţi dintre cei ce ţi-s dragi au pierit, că frica te-a făcut să te ascunzi, că ai comis acte de violenţă şi că vei mai comite. Ştiu multe lucruri.

Mapes spuse cu voce joasă:

– N-am vrut să te jignesc, Doamnă.

– Vorbeşti de legendă şi cauţi răspunsuri. Păzeşte-te de răspunsurile pe care le-ai putea afla. Ştiu că ai venit pregătită de violenţă şi că sub veşmânt ai o armă.

– Doamnă, eu…

– Există o şansă infimă să-mi verşi sângele, dar astfel ai aduce mai multă nenorocire decât îţi închipui în temerile tale cele mai smintite. Să ştii că există lucruri mai cumplite decât moartea… Chiar şi pentru un întreg popor.

– Doamnă! exclamă Mapes şi păru pe punctul de a cădea în genunchi. Arma ţi-a fost *trimisă* în dar, dacă se dovedeşte că eşti Ea.

– Şi ca să mă ucidă, dacă se dovedeşte că nu sunt, replică Jessica.

Aşteptă, cu aerul de calm aparent care făcea din iniţiaţii Bene Gesserit luptători atât de periculoşi. *Acum vom vedea de ce parte înclină balanţa.*

Încet, Mapes îşi strecură mâna în corsajul rochiei şi dădu la iveală o teacă de culoare închisă. Din teacă ieşea un mâner negru, cu adâncituri pentru degete. Ţinând într-o mână teaca şi apucând mânerul cu cealaltă, femeia trase afară o lamă de un alb-lăptos şi o înălţă. Lama strălucea ca şi cum ar fi luminat dinăuntru. Avea două tăişuri, ca un kindjal, şi vreo douăzeci de centimetri lungime.

– Ştii ce-i acesta, Doamnă?

Pentru Jessica, nu putea fi decât un singur lucru: fabulosul cristai [3] arrakian, cuţitul pe care nimeni nu putuse să-l scoată vreodată în afara planetei şi despre care se ştia numai din auzite.

– E un cristai, răspunse ea.

– Nu rosti cuvântul cu uşurinţă. Ştii ce înseamnă?

E o întrebare cu tâlc, gândi Jessica. *Şi adevăratul motiv pentru care fremena voia să ajungă la mine. Trebuia să-mi pună această întrebare. Iar răspunsul meu poate declanşa violenţă sau… sau ce? Vrea un răspuns de la mine: semnificaţia unui cuţit. Ei i se spune shadouta în dialectul chakobsa. În chakobsa, cuţit se traduce „făuritorul morţii". Ah, începe să dea semne de nerăbdare. Trebuie să-i răspund. Întârzierea este la fel de primejdioasă ca un răspuns greşit.*

– Un făuritor… spuse ea.

– Aiiiii! strigă Mapes şi exclamaţia ei părea să exprime, în acelaşi timp, durere şi uşurare. Tremura atât de violent, încât lama cuţitului din mâna ei arunca reflexe fulgerătoare în toată sala.

Jessica aşteptă încordată. Voise să spună *un făuritor al morţii* şi să pronunţe denumirea în vechea limbă, dar acum intraseră în alertă toate simţurile ei perfect antrenate să interpreteze cele mai infime tresăriri ale muşchilor.

Cuvântul-cheie era… făuritor.

Făuritor? Făuritor.

Totuşi, Mapes continua să ţină cuţitul ca şi când ar fi fost gata să-l folosească.

Jessica spuse:

– Credeai că eu, care cunosc tainele Marii Maici, nu ştiu de făuritor?

Mapes lăsă jos braţul în care ţinea arma.

– Doamnă, pentru cine a trăit atâta amar de vreme cu profeţia, clipa revelaţiei e ca o lovitură.

Profeţia… Jessica se gândi la Shari-a şi la toată panoplia propheticus. O soră Bene Gesserit din Missionaria Protectiva, trimisă cu veacuri în urmă aici, pe Arrakis; moartă de mult, desigur, dar cu misiunea îndeplinită: legendele protectoare însămânţate în cultura acestui popor, în aşteptarea zilei când aveau să fie de folos unei Bene Gesserit.

Şi ziua aceea venise.

Mapes vârî cuţitul în teacă şi zise:

– Lama e nestabilizată, Doamnă. Să păstrezi cuţitul asupra Domniei Tale. Dacă stă mai mult de o săptămână departe de carne, dintele de shai-hulud începe să se dezintegreze. Ia-l. De-acum îţi aparţine, cât timp vei trăi.

Jessica întinse mâna dreaptă şi, asumându-şi un ultim risc, rosti:

– Mapes, ai băgat în teacă lama fără s-o fi udat cu sânge.

Cu un icnet, Mapes dădu drumul tecii în mâna Jessicăi şi-şi deschise larg corsajul rochiei.

– Ia-mi apa vieţii!

Jessica trase lama. Cum scânteia! Apropie vârful de pieptul fremenei. O frică mai cumplită decât panica din clipa morţii păru să pună stăpânire pe Mapes. *Otravă pe vârful lamei?* se întrebă Jessica. Feri vârful, ridicându-l, apăsă scurt cu tăişul deasupra sânului stâng al femeii. O picătură mare de sânge izvorî din rană şi se opri imediat. *Coagulare ultrarapidă,* gândi Jessica. *O mutaţie pentru păstrarea umidităţii?*

Vârî lama în teacă.

– Încheie-ţi rochia, Mapes.

Tremurând, fremena se supuse. Ochii ei, lipsiţi de alb, o fixară pe Jessica.

– Eşti a noastră, murmură. Eşti *Ea.*

Din nou, dinspre intrare se auzi larmă de lăzi descărcate. Iute, Mapes smulse arma din mâna Jessicăi şi i-o îndesă în corsajul rochiei.

– Cel care vede cuţitul acesta trebuie purificat sau ucis! şuieră ea. Ştii asta, Doamnă!

O ştiu acum, gândi Jessica.

Dar nu intră nimeni în hol. Descărcătorii plecară.

Mapes se linişti.

– Cei nepurificaţi care-au văzut lama unui cristai nu mai pot părăsi vii Arrakisul, zise ea. Să nu uiţi niciodată asta, Doamnă. Ţi s-a încredinţat un cristai. Tăcu o clipă, respiră adânc, apoi spuse: Şi acum lucrurile trebuie să-şi urmeze cursul. Nimic nu poate fi grăbit. Privi roată la mormanele de cutii şi de cufere. Iar câtă vreme suntem aici, avem destule de făcut.

Jessica se codi. *Lucrurile trebuie să-şi urmeze cursul.* Era o frază tip din stocul de formule sacre vehiculat de Missionaria Protectiva… *Venirea Cucernicei Maici care vă va elibera.*

Dar eu nu sunt Cucernică Maică, gândi Jessica. *Şi imediat: Mare Maică! Pe ASTA au plantat-o aici! Atunci, trebuie să fie o lume oribilă, într-adevăr!*

Mapes i se adresă cu dezinvoltură:

– Cu ce să încep, Doamnă?

Instinctul o avertiză pe Jessica să adopte aceeaşi atitudine.

– Cu tabloul acela, portretul Bătrânului Duce… Trebuie atârnat pe unul din pereţii sălii de mese. Iar pe peretele opus, capul de taur.

Mapes se apropie de trofeu.

– Ce mare trebuie să fi fost animalul cu un asemenea cap, spuse şi, aplecându-se, adăugă: Mai întâi trebuie să-l curăţ, nu?

– Nu.

– Dar s-a adunat murdărie pe coarne.

– Nu-i murdărie, Mapes. E sângele tatălui Ducelui nostru. Coarnele au fost stropite cu un fixativ transparent, la câteva ore după ce fiara l-a ucis pe Bătrânul Duce.

Mapes îşi îndreptă spatele.

– Cum?

– Nu-i decât sânge. Sânge vechi, uscat. Cheamă pe cineva să te ajute. Afurisitele astea de obiecte sunt grele.

– Crezi că m-am speriat de sânge? Am trăit în deşert, şi-am văzut destul sânge.

– Cred… c-ai văzut, murmură Jessica.

– Şi, nu o dată, sângele meu, insistă Mapes. Mai mult decât a curs din zgârietura pe care mi-ai făcut-o adineaori.

– Ai fi preferat să tai mai adânc?

– O, nu! Apa trupului e prea puţină ca s-o iroseşti degeaba! Ai făcut bine ce-ai făcut.

Şi Jessica, atentă la vorbele şi gesturile fremenei, percepu implicaţiile mai profunde ale expresiei „apa trupului“. Din nou, încercă un sentiment apăsător la gândul valorii apei pe Arrakis.

– Pe ce perete să agăţ tabloul şi pe ce perete capul, Doamnă?

Mereu practică, Mapes asta, cugetă Jessica.

– Agaţă-le unde vrei, Mapes. Nu prea contează.

– Am înţeles, Doamnă. Se aplecă iar şi începu să adune rămăşiţele de ambalaj şi sfoară. Ai omorât un bătrân Duce, vasăzică? mormăi preocupată.

– Să chem pe cineva să te-ajute? întrebă Jessica.

– Răzbesc eu şi singură, Doamnă.

Da, o să răzbească, gândi Jessica. *E ceea ce o caracterizează pe fremena aceasta: voinţa de a răzbi.*

Sub corsaj, simţi contactul rece al tecii cristaiului şi se gândi la lanţul lung al planurilor Bene Gesserit, care-şi durase o verigă şi aici, pe Arrakis. Datorită acestei verigi depăşise o criză care ar fi putut s-o coste viaţa. „Nimic nu poate fi grăbit", spusese Mapes. Dar tocmai graba şi ritmul năvalnic predominau de când sosiseră aici, umplându-i sufletul de temeri. Şi nici pavezele ridicate de Missionaria Protectiva, nici minuţiozitatea cu care Hawat inspectase acest morman de pietre suprapuse nu puteau să-i alunge neliniştea.

– După ce termini cu astea, apucă-te să goleşti cuferele, îi spuse fremenei. Unul dintre oamenii de-afară are cheile şi ştie unde-i fiecare lucru. Să-ţi dea cheile şi lista. Dacă mai ai nevoie de ceva, mă găseşti în aripa de sud.

– Bine, Doamnă.

Jessica se îndepărtă. Gândi: *Hawat n-are decât să creadă că locul acesta prezintă siguranţă. Eu însă presimt o ameninţare.*

O cuprinse, deodată, dorinţa arzătoare de a-şi vedea fiul. Se îndreptă către porticul arcuit al coridorului care ducea spre sala de mese şi apartamentele familiale. Mergea repede. Din ce în ce mai repede. Aproape că alerga.

În urmă, Mapes încetă o clipă lucrul şi privi silueta care se depărta. „E *Ea*, într-adevăr", murmură. „Sărmana."

„Yueh! Yueh! Yueh!“ sună refrenul. „Un milion de morţi nu-i ajungeau lui Yueh!“

Fragment din *Istoria copilului Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

Uşa era întredeschisă. Jessica pătrunse într-o încăpere cu pereţi galbeni. În stânga, văzu o canapea joasă de piele şi două corpuri de bibliotecă, goale, între care atârna un burduf de apă, umflat şi plin de praf. În dreapta, de o parte şi de cealaltă a unei uşi, alte corpuri de bibliotecă, goale şi acestea, un birou de pe Caladan şi trei scaune. La capătul opus al camerei, cu faţa la fereastră şi cu spatele la Jessica, stătea doctorul Yueh. Părea cu totul absorbit de priveliştea lumii exterioare.

Jessica făcu încă un pas neauzit.

Observă că haina medicului era şifonată şi că la înălţimea cotului stâng avea urme albe de cretă. Văzută din spate, silueta lui ţeapănă şi descărnată, în veşminte negre, părea o marionetă gata să salte pe sfori mânuite de un păpuşar ascuns. Doar capul părea viu – un cap masiv, cu părul lung, de culoarea abanosului, prins pe umăr în inelul de argint al Şcolii Suk – mişcându-se uşor în timp ce urmărea ceva dincolo de fereastră.

Jessica îşi mai roti o dată privirea prin odaie, dar nu descoperi niciun semn al prezenţei fiului ei. Ştia însă că uşa din dreapta dădea într-un mic dormitor care-i plăcuse mult lui Paul.

– Bună ziua, doctore Yueh, spuse ea. Unde e Paul?

Yueh dădu din cap, de parcă ar fi răspuns cuiva aflat de partea cealaltă a geamului. Vorbi cu un aer absent, fără să se întoarcă:

– Băiatul tău e obosit, Jessica. L-am trimis să se odihnească în camera de alături.

Apoi, brusc, tresări şi se întoarse. Colţurile lungi ale mustăţii care-i acopereau buzele roşii tremurau.

– Doamnă, iartă-mă! Mi-erau gândurile aiurea… N-am vrut să fiu atât de… familiar.

Jessica surâse şi îl linişti cu un gest al mâinii. O clipă, se temuse că Yueh va îngenunchea.

– Te rog, Wellington.

– Dar să-ţi pronunţ numele cu atâta… Eu…

– Ne cunoaştem de şase ani. De mult ar fi trebuit să renunţăm la formalisme… în particular.

Yueh schiţă un zâmbet stins, gândind: *Cred că am reuşit. Acum, dacă va observa ceva neobişnuit în purtarea mea, va crede că-i din cauza stingherelii. Ştiind răspunsul dinainte, nu va căuta motive mai profunde.*

– Eram cu capul în nori, spuse el. Ori de câte ori mi se întâmplă să… să te compătimesc, mă tem că-n gând aşa-ţi spun… Jessica.

– Mă compătimeşti? Pentru ce?

Yueh ridică din umeri. Îşi dăduse de multă vreme seama că, spre deosebire de Wanna sa, Jessica nu era înzestrată cu tot darul dreptvorbirii. Cu toate astea, ori de câte ori era posibil, îşi dădea silinţa să-i spună adevărul. Pentru mai multă siguranţă.

– Ai văzut lumea aceasta… Jessica. Se poticnise înainte de a-i pronunţa numele, dar continuă repede: Atât de stearpă, după Caladan. Şi oamenii! Femeile pe lângă care am trecut azi-dimineaţă, căinându-se sub voaluri. Felul în care ne priveau!

Jessica îşi încrucişă braţele. Simţi cristaiul ascuns la piept – cuţitul cu lama făcută din dintele unui vierme de nisip, dacă era adevărat ce se spunea.

– Normal, rosti ea. Pentru ei suntem nişte străini – alţi oameni, alte obiceiuri. Până acum i-au cunoscut numai pe Harkonneni. Privi peste umărul lui, spre fereastră. La ce te uitai?

Yueh îşi întoarse din nou faţa spre geam.

– La oameni.

Jessica se apropie, îi urmări privirea îndreptată spre faţada casei, în stânga. Acolo, din solul neted, parcă bătătorit, se înălţau douăzeci de palmieri. Un gard de fier forjat îi despărţea de oamenii care treceau pe stradă, înfăşuraţi în mantii largi. Jessica percepu un tremur în aerul din jurul casei – un scut defensiv – în timp ce observa trecătorii, întrebându-se de ce Yueh găsea spectacolul atât de captivant.

Brusc, înţelese şi-şi duse instinctiv o mână la obraz. Felul în care oamenii priveau palmierii! Pe chipuri se citea invidie, ură şi… rar, o urmă de speranţă. Fiecare trecător scruta pomii cu o privire fixă.

– Ştii ce gândesc? întrebă Yueh.

– Poţi să citeşti gândurile?

– Gândurile lor, da. Se uită la palmieri şi gândesc: „O sută de-ai noştri.“ Asta gândesc.

Jessica se încruntă şi îl privi nedumerită.

– De ce?

– Pomii aceştia sunt curmali. Un curmal are nevoie de patruzeci de litri de apă pe zi. Un om, doar de opt litri. Un curmal face deci cât cinci oameni. Sunt douăzeci de pomi. O sută de oameni.

– Dar unii privesc cu speranţă.

– Tot ce speră e să cadă câteva fructe. Numai că nu-i încă timpul lor.

– Privim locul acesta cu un ochi prea critic, spuse Jessica. Există, deopotrivă, şi speranţă şi pericol, aici. Mirodenia ne-ar putea face bogaţi. Cu un tezaur solid, am putea să schimbăm faţa planetei după

placul nostru.

Dar în sinea ei, râse ironic: *Pe cine încerc să conving?* Râsul erupse peste toate constrângerile, izbucni sec, fără veselie.

– Numai securitatea n-am putea s-o cumpărăm, zise ea.

Yueh îşi ascunse faţa. *Măcar de i-aş urî pe oamenii aceştia, în loc să-i iubesc!* Prin felul de a fi, în multe privinţe, Jessica semăna cu Wanna. Dar chiar acest gând conţinea implicaţii care nu făceau decât să-i întărească hotărârea. Cruzimea Harkonnenilor urma căi întortocheate. Poate că Wanna trăia. Trebuia să se convingă.

– Nu-ţi face griji pentru noi, Wellington, spuse Jessica. Sunt problemele noastre, nu şi ale tale.

Crede că pentru ea mă tem! Îşi înghiţi lacrimile. *Şi e adevărat. Dar trebuie să-l înfrunt pe diavolul de Baron după ce voi fi săvârşit crima pe care a ticluit-o, ca să apuc unica şansă de a-l lovi când va fi cel mai vulnerabil – în clipa izbânzii sale.* Oftă.

– Crezi că l-ar deranja pe Paul dacă aş intra la el s-arunc o privire? întrebă Jessica.

– Deloc. I-am dat un sedativ.

– Suportă bine schimbarea?

– Doar că-i ceva mai obosit decât de obicei. Şi agitat, dar la cincisprezece ani cine n-ar fi, în împrejurări ca astea?

Se duse la uşa din dreapta şi o deschise. Jessica îl urmă şi privi în penumbra din dormitor.

Paul stătea întins pe un pat îngust. Un braţ era ascuns sub pătură, pe celălalt şi-l îndoise deasupra capului. Obloanele ferestrei din apropiere ţeseau pe chipul lui o urzeală de umbră şi lumină.

Jessica examină figura lui Paul, faţa ovală atât de asemănătoare cu a ei. Părul însă, negru ca antracitul şi zbârlit, era al Ducelui. Gene lungi ascundeau ochii de nuanţa calcarului cenuşiu. Şi Jessica surâse, simţind că temerile o părăsesc. Se pomeni fascinată de ceea

ce dezvăluiau caracteristicile genetice ale fizionomiei lui Paul: ochii şi faţa ei, dar, suprapuse, liniile mai pronunţate ale tatălui, prefigurând bărbatul care avea să ia locul copilului.

Şi-n clipa aceea, Jessica se gândi că trăsăturile băiatului erau un distilat desăvârşit, provenit din configuraţii aleatorii – şiruri nesfârşite de evenimente şi hazarduri care se contopeau în acest nex. Îi veni să îngenuncheze lângă pat şi să-şi îmbrăţişeze fiul, dar o inhibă prezenţa lui Yueh. Se retrase, închizând încet uşa.

Yueh revenise în faţa ferestrei. Nu putuse să suporte felul în care Jessica îşi privea fiul. *De ce nu mi-a dăruit Wanna copii?* se întrebă. *Ca medic ştiu că n-o împiedica niciun motiv fizic. Să fi existat un motiv Bene Gesserit? Să i se fi impus altă menire? Care? Mă iubea, sunt sigur.*

Pentru prima dată îi dădu în gând că poate făcea parte dintr-un plan mai vast şi mai complex decât putea concepe mintea lui.

Jessica veni lângă el.

– Ce minunat abandon e somnul unui copil, murmură ea.

Yueh răspunse mecanic:

– De-ar putea şi adulţii să se odihnească la fel…

– Da.

– Unde oare-am pierdut asta?

Jessica îi aruncă o privire scurtă. Percepuse tonul ciudat, dar gândurile-i erau încă la Paul, la rigorile viitoare ale educaţiei sale, la deosebirile care apăruseră în viaţa lui – o viaţă cu totul diferită de cea pentru care îl pregătiseră.

– Într-adevăr, pierdem ceva, rosti ea.

Privi spre dreapta, colina presărată cu tufe pipernicite, verzi-cenuşii, îndoite de vânt. Aveau frunzele albe de praf şi ramuri chircite, ca nişte gheare. Cerul prea sumbru părea o pată de cerneală deasupra colinei, iar lumina lăptoasă a soarelui arrakian dădea peisajului un reflex argintiu – ca al lamei cristaiului ascuns în corsaj.

– Ce-ntunecat e cerul, zise ea.

– În parte din cauza lipsei de umiditate.

– Apa! Apa! Oriunde te întorci, aici, n-auzi decât de lipsa apei!

– Preţiosul mister al Arrakisului.

– Dar de ce-i atât de puţină? Roca din zonă e vulcanică. Aş putea să enumăr cel puţin zece surse de energie. Există gheaţă la poli. Se zice că nu se pot fora puţuri în deşert, că furtunile şi mareele de nisip distrug echipamentele înainte de-a putea fi instalate, dacă nu cumva apare între timp un vierme. Oricum, tot nu s-au găsit vreodată urme de apă în zona nisipurilor. Dar misterul, Wellington, adevăratul mister, sunt puţurile care au fost săpate aici, în nord, în doline şi depresiuni. Ai citit despre ele?

– O infiltraţie uşoară la început, apoi nimic.

– Dar tocmai acesta-i misterul, Wellington. Se dă de apă. Apa dispare. Şi nu mai reapare niciodată. Iar dacă se sapă alt puţ alături, rezultatul e acelaşi: o infiltraţie care se volatilizează. N-a fost nimeni curios să afle de ce?

– E, într-adevăr, o curiozitate, admise Yueh. Bănuieşti activitatea unui agent organic, nu? Ar fi apărut în probele de sol.

– Ce să apară? Materie vegetală străină? Sau vreun animal necunoscut? Cine-ar putea să le recunoască? Privirea Jessicăi se îndreptă din nou către colină. Apa-i oprită. O absoarbe ceva. Asta bănuiesc.

– Poate că se cunoaşte cauza. Harkonnenii au pus lacăt multor surse de informaţie despre Arrakis. Poate-au avut motive s-o suprime şi pe aceasta.

– Ce motive? Şi-apoi, mai e şi umiditatea atmosferică. Destul de scăzută, desigur, dar există. Ea-i principala sursă de apă aici, captată în capcanele de vânt şi-n precipitatoare. De unde provine?

– De la calotele polare?

– Aerul rece conţine prea puţină umiditate, Wellington. Nu, există aici, în spatele vălului aşternut de Harkonneni, lucruri care ar trebui cercetate îndeaproape şi nu toate sunt direct legate de problema mirodeniei.

– Suntem, într-adevăr, în spatele vălului aşternut de Harkonneni, spuse Yueh. Dar poate că vom… Tăcu brusc, observând privirea intensă cu care-l fixa Jessica. Ce este?

– Felul în care pronunţi „Harkonnen", zise ea. Nici vocea Ducelui nu-i încărcată de atât venin când rosteşte numele detestat. Nu ştiam că ai motive personale să-i urăşti, Wellington.

Mare Maică! gândi el. *I-am trezit bănuielile! Acum va trebui să folosesc toate manevrele pe care le-am învăţat de la Wanna. Nu există decât o singură soluţie: să spun adevărul, atât cât voi putea.*

– Nu ştiai că soţia mea, Wanna…

Se poticni, cu glasul sugrumat. Îşi săltă umerii, încercă iar:

– Ei…

Nu reuşi să articuleze mai mult. Simţi cum îl cuprinde panica, strânse din răsputeri pleoapele, luptând cu chinul din piept. Apoi o mână îi atinse uşor braţul.

– Iartă-mă, spuse Jessica. N-am vrut să redeschid o rană veche. Şi gândi: *Bestiile! Soţia lui era Bene Gesserit – urmele învăţăturilor ei sunt uşor de recunoscut. Şi-i limpede că au ucis-o Harkonnenii. Bietul Yueh nu-i decât încă o victimă legată de Atreizi prin acelaşi Cherem al urii.*

– Îmi pare rău, zise doctorul. Mi-e peste putinţă să vorbesc despre asta.

Deschise ochii, abandonându-se suferinţei lăuntrice. Asta, cel puţin era adevărat.

Jessica îi cercetă chipul: pomeţii ascuţiţi, punctele întunecate ale ochilor migdalaţi, tenul gălbui, mustaţa moale care-i atârna de-o parte şi de alta a buzelor parcă prea roşii, peste bărbia fină. Ridurile care-i brăzdau obrajii şi fruntea, observă ea, nu erau numai semnul

vârstei, ci şi al suferinţei. O cuprinse un sentiment de profundă afecţiune pentru omul acesta.

– Wellington, îi spuse, îmi pare rău că te-am adus cu noi în locurile acestea pline de primejdii.

– Am venit de bunăvoie, răspunse el.

Şi asta era adevărat!

– Dar toată planeta e o capcană a Harkonnenilor. Trebuie să-ţi fi dat seama de lucrul ăsta.

– O capcană nu-i destul pentru a-i veni de hac Ducelui Leto.

Şi asta era adevărat!

– Poate c-ar trebui să am mai multă încredere în el, zise Jessica. E un tactician strălucit.

– Am fost dezrădăcinaţi. Acesta-i motivul neliniştilor noastre.

– Şi ce uşor se poate distruge o plantă dezrădăcinată! Mai ales când o replantezi într-un sol ostil.

– Suntem aşa de siguri că solul este ostil?

– Când s-a aflat câţi oameni va adăuga Ducele la cifra populaţiei, au izbucnit manifestaţii violente. Şi nu au încetat decât când oamenii au văzut că instalăm capcane de vânt şi condensatoare suplimentare.

– Aici există doar atâta apă câtă-i necesară pentru întreţinerea vieţii umane. Oamenii ştiu că dacă şi mai mulţi vor bea din cantitatea limitată de apă, preţurile vor creşte şi cei mai săraci dintre ei vor pieri. Dar Ducele a rezolvat problema. Şi nu înseamnă că tulburările de care spui sunt manifestarea unei ostilităţi permanente.

– Dar gărzile? insistă ea. Peste tot, gărzi. Şi scuturi. Oriunde te uiţi, dai de reverberaţia lor. Nu aşa am trăit pe Caladan.

– Lasă-i Arrakisului măcar o şansă, Jessica.

Dar ea continuă să privească aprig peisajul de dincolo de fereastră.

– Locul acesta miroase a moarte, Wellington, spuse ea. Hawat a trimis aici o avangardă din câteva batalioane de agenţi. Santinelele de afară sunt oamenii lui. Cei care ne descarcă bagajele sunt oamenii lui. Sume mari au fost scoase din tezaur, fără să se dea nicio explicaţie. Cuantumul lor înseamnă un singur lucru: mituiri de persoane sus-puse. Îşi scutură capul şi murmură: Unde apare Thufir Hawat, urmează moartea şi trădarea.

– Îl ponegreşti.

– Îl ponegresc? Dimpotrivă, îl elogiez. Moartea şi trădarea sunt acum singurele noastre speranţe. Pur şi simplu, nu-mi fac iluzii cu privire la metodele lui Thufir.

– Ar trebui să-ţi găseşti o ocupaţie. Să nu-ţi mai laşi timp pentru asemenea gânduri morbi…

– O ocupaţie!? Dar ce crezi că-mi ia tot timpul, Wellington? Sunt secretara Ducelui. Şi-s destul de ocupată ca să aflu în fiecare zi alte motive de temere… lucruri pe care nici el nu bănuieşte că le cunosc. Jessica strânse din buze şi continuă aproape şoptit: Uneori, mă întreb cât au contat studiile mele economice Bene Gesserit atunci când m-a ales.

– Ce vrei să spui? întrebă Yueh. Îl surprinsese tonul ei cinic, această amărăciune pe care Jessica nu i-o dezvăluise niciodată până atunci.

– Nu crezi, Wellington, că o secretară înrobită prin dragoste e mult mai sigură?

– Nu-i drept ce spui acum, Jessica.

Rostise reproşul spontan. Sentimentele Ducelui pentru concubina sa nu puteau fi puse la îndoială. Era suficient să-l vezi când o urmărea cu privirea…

Jessica suspină.

– Ai dreptate. Nu-i drept.

Îşi cuprinse din nou trupul cu braţele, apăsând în carne teaca cristaiului, amintindu-şi că şi cuţitul acesta era o problemă încă neelucidată.

– Curând, spuse ea, va curge mult sânge. Harkonnenii nu vor avea odihnă până nu-şi vor fi găsit moartea sau nu-l vor fi distrus pe Duce. Baronul nu poate să uite că Leto e înrudit cu familia imperială – oricât de îndepărtată ar fi înrudirea – în vreme ce titlurile Harkonnenilor au ieşit din portofoliul CHOAM-ului. Dar adevărata otravă, veninul care-i impregnează fiecare gând, e faptul că un Atreides a cerut expulzarea pentru laşitate a unui Harkonnen, după bătălia Corrinului.

– Vechea vrajbă, murmură Yueh.

Şi, pentru o clipă, simţi muşcătura acidă a urii. Vechea vrajbă îl prinsese în pânza ei de păianjen şi-o omorâse pe Wanna sau, mai rău, o ferecase în camerele de tortură ale Harkonnenilor, până ce soţul ei avea să le îndeplinească porunca. Vechea vrajbă îl prinsese în cursă… Şi toţi oamenii din jurul lui făceau parte din cursă. Iar ironia sorţii voise ca această vrăjmăşie de moarte să erupă tocmai aici, pe Arrakis, unica sursă din univers a melanjului, substanţa care prelungea viaţa, drogul binefăcător pentru sănătate.

– La ce te gândeşti? îl întrebă Jessica.

– Mă gândesc că decagramul de mirodenie a ajuns în clipa de faţă la şase sute douăzeci de mii de solari pe piaţa oficială. O avere cu care se pot cumpăra multe…

– Setea de câştig te atinge chiar şi pe tine, Wellington?

– Nu setea de câştig.

– Dar ce, atunci?

Yueh dădu din umeri.

– Zădărnicia, răspunse. Apoi îi aruncă Jessicăi o privire piezişă. Îţi mai aminteşti ce gust avea mirodenia, prima oară?

– Un gust asemănător cu al scorţişoarei.

– Dar gustul nu-i niciodată acelaşi. Melanjul e ca viaţa… De fiecare dată îţi arată altă faţă. Unii susţin că produce o reacţie indusă. Organismul, descoperind că substanţa îi face bine, interpretează favorabil aroma – plăcută, vag euforică. Şi, tot asemenea vieţii, imposibil de sintetizat cu adevărat.

– Cred c-ar fi fost mai înţelept pentru noi s-alegem calea exilului, să ne refugiem dincolo de sfera de influenţă a Imperiului.

Yueh îşi dădu seama că Jessica nu-l ascultase şi cugetă la vorbele ei, întrebându-se: *Într-adevăr… de ce nu-l va fi determinat pe Leto s-o facă? Virtual, ar putea să-l oblige la orice.* Profită de moment ca să schimbe subiectul, mai ales că era vorba de adevăr.

– M-ai considera îndrăzneţ… Jessica, dacă ţi-aş pune o întrebare personală?

Cu un sentiment de nelinişte inexplicabil, Jessica se lipi de pervazul ferestrei.

– Nu, fireşte. Eşti… prietenul meu.

– De ce nu l-ai determinat pe Duce să vă căsătoriţi?

Jessica se răsuci deodată şi-l fulgeră cu privirea.

– De ce nu l-am determinat? Dar…

– Nu trebuia să te întreb, se scuză Yueh.

– Nu, zise ea. Apoi ridică din umeri. Există un bun motiv politic. Atât timp cât Ducele rămâne celibatar, unele Case Mari mai pot spera într-o alianţă. Şi-apoi… oftă …a manevra oamenii, a-i sili să se supună voinţei tale înseamnă a adopta o atitudine cinică faţă de umanitate. E ceva care degradează totul. Dacă-l determinam să… să facă asta, nu era fapta lui.

– Aşa ar fi spus şi Wanna mea, murmură Yueh.

Şi acesta era alt adevăr! Îşi duse mâna la gură şi înghiţi convulsiv. Nu fusese niciodată mai aproape de a vorbi, de a-şi mărturisi rolul ascuns.

Vorbi însă Jessica şi momentul se spulberă.

– În afară de asta, Wellington, în Leto există de fapt doi bărbaţi. Pe unul din ei îl iubesc nespus. E plin de farmec, spiritual, delicat… tandru – tot ce şi-ar putea dori o femeie. Dar celălalt bărbat e… dur, rece, autoritar, egoist – la fel de aspru şi de tăios ca vântul iernii. E cel pe care l-a modelat tatăl. Jessica îşi schimonosi chipul. De-ar fi murit bătrânul când s-a născut Leto!

În tăcerea aşternută, adierea unui ventilator făcu să foşnească draperiile.

Brusc, Jessica inspiră adânc. Apoi zise:

– Leto are dreptate. Încăperile de aici sunt mai plăcute decât cele din restul palatului. Se întoarse şi-şi plimbă privirile de jur împrejur. Şi-acum te rog să mă scuzi, Wellington; vreau să văd şi celelalte încăperi, ca să ştiu cum să le împart.

Yueh dădu din cap.

– Desigur.

Şi gândi: *Măcar de-ar exista vreo cale să mă sustrag de la ce am de făcut…*

Jessica îşi lăsă braţele de-a lungul trupului; traversă camera, către culoar. În prag, şovăi o clipă, înainte de a ieşi. *Tot timpul cât am vorbit a avut ceva de ascuns,* gândi ea. *Ţinea ceva în el. Ca să-mi menajeze sentimentele, fără doar şi poate.* Ezită iarăşi, fu pe punctul de a se întoarce, de a-l descoase pe Yueh şi de a-l face să-şi dea la iveală secretul. *Nu. S-ar simţi ruşinat şi îngrozit la gândul că poate fi ghicit cu atâta uşurinţă. Ar trebui să am mai multă încredere în prieteni.*

S-a remarcat deseori rapiditatea cu care Muad'Dib a învăţat necesităţile Arrakisului. Surorile Bene Gesserit cunosc desigur temeiul acestei rapidităţi. Pentru ceilalţi, putem spune că Muad'Dib a învăţat repede fiindcă prima sa învăţătură a fost cum să înveţe. Şi prima lecţie a acestei învăţături era încrederea fundamentală că putea să înveţe. Este surprinzător cât de mulţi oameni nu cred că pot să înveţe şi mai ales cât de mulţi cred că este greu să înveţe. Muad'Dib ştia că fiecare experienţă comportă o lecţie.

Fragment din *Umanitatea lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

Întins în pat, Paul se prefăcea că doarme. Nu-i fusese greu să ascundă în palmă somniferul doctorului Yueh, simulând că-l înghite. Îşi înăbuşi râsul. Până şi mama sa îl crezuse adormit. Fusese cât pe ce să sară din pat şi să-i ceară voie să exploreze clădirea, dar îşi dăduse seama că nu-l va lăsa. Domnea încă prea multă nesiguranţă. Nu! Era mai bine aşa…

Dacă ies fără să-i cer voie, nu voi fi nesocotit un ordin. Şi am să rămân în casă, unde nu-i niciun pericol.

Trase cu urechea. Mama vorbea cu Yueh în camera cealaltă. Cuvintele lor nu erau desluşite – ceva în legătură cu mirodenia… cu Harkonnenii. În răstimpuri, tăceau.

Îşi strămută atenţia la tăblia sculptată de la capul patului – o placă falsă, fixată în perete şi mascând telecomenzile camerei. Ornamentul înfăţişa un peşte sărind dintr-o apă cu valuri înalte. Ştia că o apăsare pe ochiul peştelui comanda aprinderea lămpilor cu suspensie. Deplasarea unui val punea în funcţiune sistemul de ventilaţie. Un

altul regla temperatura.

Fără zgomot, Paul se ridică în capul oaselor. În stânga, lângă perete, se afla o bibliotecă înaltă. Corpul ei putea fi rotit, descoperind, în zidul din spate, o nişă cu sertare pe una din laturi. Clanţa uşii dinspre coridor întruchipa o manşă de ornitopter [4] .

S-ar fi zis că încăperea fusese anume concepută pentru a-l ademeni.

Încăperea şi întreaga planetă.

Se gândi la bobina pe care i-o arătase Yueh: „Arrakis, Staţiunea Experimentală pentru Botanica Deşertului a Maiestăţii Sale Imperiale.“ Era o bobină veche, dinaintea descoperirii mirodeniei. Nume după nume se perindară în mintea lui Paul, fiecare cu imaginea imprimată de impulsul mnemonic al proiectorului: *saguaro, tufa-măgăruşului, curmal, verbină-de-nisip, primulă-de-seară, cactus-butoi, livan, scumpie, tufă de creozot… vulpe pitică, şoimul deşertului, şoarece marsupial…*

Nume şi imagini. Nume şi imagini din trecutul terestru al omului – multe dintre ele inexistente astăzi în altă parte a universului decât aici, pe Arrakis.

Atâtea lucruri noi de învăţat despre… mirodenie.

Şi viermii nisipurilor.

În camera de alături se închise o uşă. Paul auzi paşii mamei sale pierzându-se spre capătul coridorului. Ştia că acum doctorul Yueh îşi va găsi ceva de citit şi nu va părăsi încăperea.

Sosise momentul să pornească în explorare.

Tiptil, se dădu jos din pat şi se îndreptă spre biblioteca pivotantă. Un zgomot în spatele lui îl opri. Se întoarse. Placa de la capătul patului cobora deasupra locului în care stătuse întins cu câteva clipe mai înainte. Paul încremeni şi imobilitatea îi salvă viaţa.

Din spatele tăbliei apăru un vânător-căutător, nu mai lung de cinci centimetri. Paul îl recunoscu imediat. Era o armă comună de asasinare, pe care orice copil de obârşie aristocratică învăţa s-o

cunoască de la cea mai fragedă vârstă. Un ac metalic ghidat de la mică distanţă, care se înfigea în carne vie şi-şi croia drum prin sistemul nervos până la cel mai apropiat organ vital.

Căutătorul urcă, tăie lateral aerul din odaie şi reveni deasupra patului.

În mintea lui Paul fulgerară instantaneu toate cunoştinţele legate de limitele armei. Câmpul de suspensie comprimat distorsiona vizibilitatea ochiului de transmisie. Întrucât penumbra din dormitor îngreuna şi mai mult vizarea ţintei, operatorul nu putea să conteze decât pe mişcare. Trebuia să atace tot ce se deplasa. Centura scutului individual rămăsese pe pat. Scuturile erau vulnerabile la atacul cu laser, dar armele-laser erau scumpe, greu de întreţinut şi prezentau întotdeauna pericolul unei explozii intempestive, în cazul în care fasciculul intersecta un scut activat la intensitatea maximă. Atreizii se bizuiau numai pe scuturile individuale şi pe abilitate.

Ţintuit locului, într-o fixitate aproape catatonică, Paul înţelese că, pentru a înfrunta această ameninţare, nu-i rămăsese decât abilitatea.

Vânătorul-căutător se înălţă încă o jumătate de metru. Undui în ţesătura de lumină şi umbră aşternută de obloane, sondând încăperea.

Trebuie să încerc să-l prind, gândi Paul. *Dedesubt e lunecos din cauza câmpului de suspensie. Va trebui să strâng cu putere.*

Acul coborî o jumătate de metru, se abătu la stânga, se roti pe deasupra patului. Bâzâia abia auzit.

Cine îl manevrează? se întrebă Paul. *Cineva din apropiere. Aş putea să-l strig pe Yueh, dar l-ar lovi de cum ar deschide uşa.*

În spatele lui, uşa dinspre coridor scârţâi. Apoi se auzi o bătaie uşoară şi uşa se deschise.

Vânătorul ţâşni pe lângă capul lui Paul, în direcţia mişcării.

Mâna dreaptă a băiatului săgetă lateral şi prinse din zbor maşinăria ucigaşă. Acul vibra şi bâzâia în pumnul strâns, dar muşchii se încleştară cu disperare. Răsucindu-se violent, Paul izbi vârful armei

de metalul uşii. Auzi scrâşnetul ochiului spart şi simţi cum căutătorul îi moare în palmă. Dar nu-i dădu drumul. Voia să fie sigur.

Îşi ridică ochii şi întâlni privirea fixă, albastră, a shadoutei Mapes.

– Tatăl tău a trimis după tine, spuse ea. Escorta aşteaptă în hol.

Paul dădu din cap, fără să-şi ia ochii de la ciudata femeie în rochie cafenie, de servitoare. Femeia se uita acum la obiectul din pumnul lui încleştat.

– Am auzit de asemenea arme, zise ea. M-ar fi ucis, nu-i aşa?

Paul trebui să înghită ca să poată vorbi.

– Eu… eram ţinta.

– Dar venea către mine.

– Pentru că te mişcai.

Cine-i creatura aceasta? se întrebă.

– Atunci… mi-ai salvat viaţa, spuse femeia.

– Am salvat vieţile amândurora.

– Dar, lăsându-l să mă lovească, puteai profita ca să fugi.

– Cine eşti?

– Shadouta Mapes, menajera.

– Cum de-ai ştiut unde sunt?

– Mi-a spus mama ta. Am întâlnit-o la capătul coridorului, lângă scara ce duce la camera straniilor. Femeia arătă cu mâna spre dreapta. Trimişii tatălui tău te aşteaptă.

Oamenii lui Hawat, gândi Paul. *Trebuie să-l găsim pe cel care-a manevrat arma.*

– Du-te la ei, zise. Spune-le că am prins în casă un vânător-căutător şi că trebuie să-i găsească operatorul. Să înconjoare imediat clădirea şi să blocheze toate ieşirile. Mai departe, vor şti ce au de făcut. Atentatorul e în mod cert un străin printre noi.

Şi se întrebă: *Să fi fost chiar creatura aceasta?* Dar îşi dădu seama imediat că era imposibil. Căutătorul se afla sub control când intrase ea.

– Înainte de a-ţi îndeplini vruta, pui de om, spuse Mapes, trebuie să degajez drumul dintre noi. Ai pus pe umerii mei o povară de apă pe care nu ştiu dac-am s-o pot duce. Dar noi, fremenii, ne plătim datoriile – fie ele negre, fie albe. Avem ştiinţă că printre voi se află un trădător. Cine-i nu ştim, dar suntem siguri că el există. Poate că a sa a fost mâna care-a călăuzit acest străpunge-carne…

Paul recepţionă totul în linişte: *un trădător.* Înainte de-a apuca să vorbească, ciudata femeie îi întoarse spatele şi porni în grabă spre holul de la intrare.

Vru s-o oprească, dar ceva din atitudinea ei îi dădu de-nţeles că femeii nu i-ar fi făcut plăcere. Îi spusese ce ştia şi acum plecase să-i îndeplinească „vruta". Peste câteva clipe, oamenii lui Hawat aveau să mişune prin toată casa.

În minte îi răsunară alte frânturi din limbajul neobişnuit al femeii: *camera straniilor.* Privi spre stânga lui, în direcţia pe care i-o indicase. *Noi, fremenii.* Aşadar, era fremenă. Îşi întrerupse o clipă gândurile pentru a-şi fixa în memorie trăsăturile chipului ei: faţa zbârcită ca o prună uscată, pielea brună, ochii albastru-în-albastru, fără alb. Etichetă informaţia: shadouta Mapes.

Apoi, strângând în pumn vânătorul distrus, se întoarse în dormitor. Cu stânga, luă de pe pat centura-scut şi-i făcu vânt în jurul mijlocului, strângându-i catarama în vreme ce picioarele îl purtau deja în goană spre capătul din stânga al coridorului.

Shadouta Mapes spusese că mama era acolo… O scară… *camera straniilor…*

Ce a susţinut-o pe doamna Jessica în momentele de grea încercare? Reflectaţi asupra următoarei parabole Bene Gesserit şi poate veţi înţelege: „Orice drum parcurs până la capăt duce exact nicăieri. Escaladează muntele doar atât cât să te convingi că e munte. Din vârful muntelui nu poţi să vezi muntele."

Fragment din *Muad'Dib, comentarii de familie* de Prinţesa Irulan

La extremitatea aripii de sud, Jessica descoperi o scară metalică, în spirală, care urca spre o uşă ovală. Privi în jur, apoi, din nou, uşa de sus.

De ce ovală? se întrebă. *Ciudată formă pentru interiorul unei case.*

Prin ferestrele care mărgineau scara, vedea soarele mare şi alb al Arrakisului coborând spre asfinţit. Umbre prelungi străbăteau holul. Jessica privi iarăşi scara. Pe treptele de metal, razele oblice reliefau bucăţele de pământ uscat.

Jessica puse o mână pe balustradă şi începu să urce. Sub palma ei, metalul balustradei era rece. Ajunse în faţa uşii, se opri şi observă că nu exista clanţă, ci doar o adâncitură uşoară în locul în care ea ar fi trebuit să se afle.

Nu poate fi un zăvor cu amprentă, îşi spuse. *Un asemenea zăvor cu amprentă trebuie să fie adaptat la forma mâinii şi liniilor palmei unei anumite persoane.* Părea, totuşi, un zăvor cu amprentă. Dar existau metode pentru a deschide *orice* zăvor – fie el şi cu amprentă – după cum învăţase în şcoală.

Se uită peste umăr ca să se asigure că n-o vede nimeni, apoi îşi lipi

palma pe adâncitura din uşă. O apăsare uşoară pentru a deforma liniile, o mişcare din încheietură, încă una, o rotire infimă a palmei pe suprafaţa metalului… Zăvorul ţăcăni. Brusc, Jessica îşi retrase mâna, se răsuci, o văzu pe Mapes oprindu-se la baza scării.

– În holul mare sunt nişte oameni care zic că i-a trimis ducele după domnul cel tânăr, spuse Mapes. Au sigiliul ducal şi garda i-a identificat.

Privi iute uşa ovală, apoi iarăşi la Jessica.

E prudentă, gândi Jessica. *Semn bun.*

– Îl găseşti într-a cincea cameră de la capătul acesta al coridorului, în dormitorul mic, spuse ea. Dacă nu reuşeşti să-l trezeşti, cheamă-l pe doctorul Yueh din încăperea învecinată. S-ar putea ca Paul să aibă nevoie de o injecţie tonică.

Din nou, Mapes privi pieziş către uşa ovală şi Jessicăi i se păru că desluşeşte pe chipul ei aversiune. Dar până s-o întrebe de uşă şi ce se afla în spatele ei, Mapes pornise cu paşi repezi spre coridor.

Hawat a controlat toată casa, gândi Jessica. *Nu poate exista aici cine ştie ce grozăvie.*

Împinse uşa. Descoperi o încăpere strâmtă şi, în faţă, altă uşă ovală. În centrul celei de-a doua uşi se afla un volan.

O ecluză! constată ea uimită. Privi în jos şi văzu pe podea o tijă de sprijin. Tija purta însemnul personal al lui Hawat. *Uşa a fost proptită în poziţie deschisă. Probabil că cineva a doborât din greşeală propteaua, fără să ştie că prima uşă are un zăvor cu amprentă.*

Păşi peste pragul înalt.

Ce rost are o ecluză în interiorul casei? se întrebă. Şi se gândi deodată la creaturi exotice, izolate în încăperi cu climat special.

Climat special!

Părea ceva plauzibil pentru Arrakis, unde până şi cele mai rezistente plante străine trebuiau irigate.

Uşa din spatele ei dădu să se închidă singură. O prinse şi-o propti cu tija lăsată de Hawat. Reveni la cealaltă uşă şi abia atunci observă inscripţia discretă, gravată în metal, deasupra volanului. Textul era în galach. Citi:

„O omule! Iată o splendidă parte din Creaţia lui Dumnezeu. Priveşte-o dar, şi învaţă să iubeşti perfecţiunea Prietenului Tău Suprem."

Jessica apăsă cu toată greutatea trupului pe volan. Roata se învârti spre stânga şi uşa se deschise. O adiere uşoară îi mângâie obrajii, învolburându-i părul. Simţi că inspiră alt aer, mai bogat. Deschise larg uşa şi se pomeni înaintea unui zid de verdeaţă, scăldat în lumină aurie.

Un soare galben? Nu. Sticlă filtrantă!

Trecu pragul şi uşa se închise în urma ei.

„O seră!" şopti ea.

Era înconjurată de plante şi arbuşti, în vase mari, de pământ ars. Recunoscu o mimoză, un gutui înflorit, o sondagi, o pleniscenta înveşmântată în flori verzui, un akarso cu dungi verzi şi albe… trandafiri…

Până şi trandafiri!

Se aplecă să inspire parfumul unei uriaşe flori roz, apoi se îndepărtă şi-şi plimbă ochii de jur împrejur.

Un zgomot ritmic îi invadă simţurile.

Dădu în lături o perdea deasă de frunze şi privi către mijlocul serei. Văzu o mică fântână, cu marginile joase, canelate. Învârtejindu-se, un arc de apă se răsfira şi cădea răpăind în bazinul de metal.

Jessica se supuse regimului rapid de limpezire a percepţiei şi începu să cerceteze metodic locul. Încăperea părea pătrată, cu latura de vreo zece metri. După poziţia faţă de extremitatea holului şi după uşoarele deosebiri de construcţie, deduse că fusese adăugată pe acoperişul acestei aripi cu mult după terminarea clădirii originale.

Pe latura sudică, se opri în faţa vastei suprafeţe de sticlă filtrantă, se întoarse şi privi în jur. Tot spaţiul era ocupat cu plante exotice de climă umedă. Din masa de verdeaţă răzbătu un foşnet. Jessica se încordă, apoi zări un simplu servok cu mecanism de ceasornic şi braţe pentru stropit. Unul din braţe se înălţă şi pulverizã un voal diafan de stropi, burându-i obrajii. Braţul se retrase şi Jessica privi ţinta aspersorului: o ferigă arborescentă.

Era pretutindeni apă în încăperea aceasta. *Apă.* Pe o planetă unde apa era cea mai preţioasă sevă a vieţii. O risipă atât de flagrantă, încât Jessica simţi că-i îngheaţă ceva în adâncul sufletului.

Privi soarele, prin geamul de sticlă galbenă. Atârna la orizont, deasupra crestelor ascuţite ale imensului lanţ muntos căruia i se spunea Scutul de Piatră.

Sticlă filtrantă, gândi ea. *Pentru a face acest soare alb mai blând şi mai familiar. Cine să fi construit sera? Leto? I-ar sta-n fire să mă surprindă cu un astfel de cadou, dar timpul a fost prea scurt. Şi a avut de rezolvat probleme mai serioase.*

Îşi aminti de raportul care menţiona că multe case din Arrakeen au ecluze la uşi şi la ferestre, pentru păstrarea şi regenerarea umidităţii interioare. Leto susţinuse că pentru a-şi demonstra de la bun început puterea şi bogăţia vor ignora în mod deliberat asemenea precauţii şi nu vor proteja ferestrele şi uşile reşedinţei decât împotriva prafului omniprezent.

Dar sera era o demonstraţie mai elocventă decât absenţa oricăror ecluze. Jessica se gândi că acest loc de plăcere conţinea destulă apă ca să asigure traiul pe Arrakis a o mie de persoane… dacă nu mai multe.

Păşi de-a lungul peretelui de sticlă, continuând să scruteze interiorul. Noua perspectivă îi dezvălui o suprafaţă metalică lângă fântână – tăblia unei măsuţe pe care se aflau un blocnotes şi un stilograf, parţial mascate de-o frunză ca un evantai. Se apropie de masă, observă semnele lăsate de Hawat, apoi se aplecă asupra mesajului înscris pe blocnotes:

Doamnei Jessica
Fie ca locul acesta să-ţi ofere tot atâta plăcere câtă mi-a dăruit mie. Te rog, îngăduie-i acestei încăperi să-ţi amintească o lecţie pe care-o ştim de la aceleaşi învăţătoare: apropierea unui lucru dorit înclină la prea multă îngăduinţă. Un asemenea făgaş este periculos.

Cu cele mai bune gânduri,
Margot, Doamnă Fenring

Jessica dădu din cap. Ştia de la Leto că fostul reprezentant al Împăratului pe Arrakis fusese Contele Fenring. Dar mesajul camuflat al însemnării, formulate în aşa fel încât să-i dea de înţeles că aceea care-o scrisese era tot Bene Gesserit, îi cerea acum toată atenţia. În treacăt, avu, totuşi, un gând amar: *Contele s-a căsătorit cu doamna sa.* Însă chiar în aceeaşi clipă, începu să caute mesajul ascuns. Trebuia să existe unul. Rândurile aşternute la vedere conţineau enunţul cifrat pe care orice Bene Gesserit, neconstrânsă de vreo Injoncţiune a Şcolii, era obligată să-l transmită, la nevoie, altei Bene Gesserit: „Un asemenea făgaş este periculos.“

Jessica pipăi cu vârfurile degetelor feţele paginii, căutând micile puncte codificate. Nu găsi nimic. Degetele alunecară pe muchiile blocnotesului. Nimic. Cuprinsă brusc de nelinişte, aşeză carneţelul aşa cum îl găsise. Să fi fost ceva legat de poziţia lui? Dar Hawat scotocise sera şi nu încăpea îndoială că mutase blocnotesul din loc. Privi frunza ce atârna deasupra mesei. Frunza! Îşi plimbă un deget pe suprafaţa interioară, pe margini, peste peduncul. Aici era! Degetele descoperiră şirurile de semne minuscule şi le parcurseră dintr-o mişcare:

„O primejdie imediată îi ameninţă pe fiul tău şi pe duce. Unul din dormitoare a fost amenajat ca să-ţi ademenească băiatul. H. l-au înţesat cu capcane mortale detectabile, lăsând una care-ar putea să scape nedescoperită.“ Jessica îşi stăpâni pornirea de-a o rupe la fugă spre dormitorul lui Paul: trebuia să afle întregul conţinut al mesajului. Degetele citiră înfrigurate, mai departe: „Nu cunosc precis natura pericolului, dar e ceva în legătură cu un pat. Ducele este ameninţat de trădarea unuia dintre tovarăşii sau locotenenţii săi de încredere. H. plănuiesc să te ofere unui favorit aflat în slujba lor.

Iartă-mă că nu-ţi pot spune mai mult. Sursele mele sunt sărace, deoarece Contele nu-i în solda H. În grabă, M.F.“

Jessica lăsă frunza şi dădu să se repeadă spre ieşire. În momentul acela însă, uşa ecluzei se deschise violent şi Paul sări peste prag, strângând ceva în pumnul mâinii drepte. Împinse uşa cu umărul, o zări pe mama sa, trecu iute printre frunze până la ea, observă fântâna şi vârî pumnul încleştat sub jetul de apă.

– Paul! Jessica îl prinse de umăr, privindu-i fix pumnul. Ce-ai în mână?

– Un vânător-căutător. L-am prins în camera mea şi i-am zdrobit capul, dar vreau să fiu sigur. Apa o să-l scurtcircuiteze.

Vorbise cu dezinvoltură, dar Jessica sesizase tensiunea care-l stăpânea.

– Scufundă-l! porunci ea.

Paul se supuse.

– Dă-i drumul. Lasă-l în apă!

El scoase mâna, şi-o scutură de apă, privi acul de metal care zăcea nemişcat pe fundul bazinului. Jessica rupse o ramură şi împinse cu ea ghimpele ucigaş. Era mort. Dădu drumul ramurii în apă şi-şi privi fiul. Ochii lui examinau încăperea şi Jessica recunoscu în intensitatea privirii Metoda Bene Gesserit.

– Locul ăsta poate ascunde orice, spuse el.

– Am motive să consider că-i sigur.

– Şi camera mea ar fi trebuit să fie. Hawat a zis…

– A fost un vânător-căutător, îi aminti ea. Manevrat de cineva aflat în casă. Telecomanda are rază de acţiune limitată. S-ar putea ca obiectul să fi fost introdus după terminarea investigaţiilor lui Hawat.

Dar simultan se gândi la mesajul înscris pe frunză: *…trădarea unuia dintre tovarăşii sau locotenenţii săi de încredere. Dar nu Hawat. O, în*

niciun caz Hawat.

– Oamenii lui Hawat percheziţionează chiar acum clădirea, spuse Paul. Vânătorul era cât pe ce s-o omoare pe bătrâna care-a venit să mă trezească.

– Shadouta Mapes, murmură Jessica, amintindu-şi discuţia de pe scară. Tatăl tău vrea să asişti la…

– E o treabă care poate să mai aştepte. De ce crezi că locul ăsta prezintă siguranţă?

Jessica îi arătă blocnotesul şi-i explică. Paul păru ceva mai uşurat. Pe ea însă zbuciumul sufletesc n-o părăsi. *Un vânător-căutător!* gândi. *Maică milostivă!* Trebui să apeleze la toate resursele trupului ei antrenat ca să-şi înăbuşe o criză de tremur isteric.

Paul răspunse calm:

– E mâna Harkonnenilor, fireşte. Va trebui să-i distrugem.

În uşa ecluzei se auzi un ropot uşor – semnalul de recunoaştere al agenţilor lui Hawat.

– Intră, strigă Paul.

Uşa se deschise şi un bărbat înalt, în uniformă Atreides şi cu insigna lui Hawat pe caschetă, trecu pragul.

– Ah, aici erai, Domnule! spuse el. Menajera m-a îndrumat încoace. Privirea lui parcurse încăperea. Am descoperit un tumul în beci. Înăuntru era un individ cu o cutie de comandă pentru căutători.

– Vreau să fiu de faţă la interogatoriu, zise Jessica.

– Îmi pare rău, Doamnă. N-am reuşit să-l prindem viu.

– Şi n-aveţi niciun indiciu ca să-l identificaţi?

– Deocamdată n-am găsit nimic, Doamnă.

– Era un arrakian? întrebă Paul.

Jessica dădu din cap: întrebarea era judicioasă.

– Are înfăţişarea băştinaşilor, răspunse omul. După cum arăta, e de presupus c-a fost ascuns în tumul cu mai bine de-o lună înainte de sosirea noastră. Ieri, când am inspectat beciul, pietrele şi mortarul erau intacte. Sunt gata să-mi pun în joc reputaţia pentru asta!

– Nu pune nimeni la îndoială conştiinciozitatea dumitale, spuse Jessica.

– O pun eu, Doamnă. Ar fi trebuit să cercetăm subsolul cu ultrasunete.

– Presupun că o faceţi acum, zise Paul.

– Da, Domnule.

– Daţi-i de ştire tatălui meu că vom întârzia.

– Imediat, Domnule. Omul se întoarse spre Jessica. Ordinele lui Hawat sunt ca în asemenea situaţii domnul cel tânăr să fie pus la adăpost. Ochii săi cercetară din nou interiorul serei. Locul acesta-i sigur?

– Am motive să cred că da, răspunse Jessica. A fost inspectat şi de Hawat, şi de mine.

– Atunci am să stau de pază afară, Doamnă, până ce mai controlăm o dată clădirea.

Se înclină, îl salută pe Paul cu mâna la caschetă şi ieşi.

Paul rupse cel dintâi tăcerea:

– Poate că n-ar strica să controlăm şi noi clădirea, mai târziu. Ochii tăi ar putea să descopere lucruri pe care alţii nu le văd.

– Aripa asta era singurul loc pe care nu-l cercetasem. Am lăsat-o la urmă pentru că…

– Pentru că Hawat s-a ocupat personal de ea.

Jessica îi aruncă o privire scurtă, iscoditoare.

– N-ai încredere în Hawat?

– Ba da… Dar a îmbătrânit… Lucrează prea mult. Ar trebui să-i mai uşurăm povara.

– N-am reuşi decât să-l insultăm şi să-i diminuăm eficienţa. După ce-o să afle ce s-a întâmplat, nicio insectă n-o să mai poată pătrunde în aripa aceasta. Îi va fi ruşine să…

– Trebuie să luăm propriile noastre măsuri.

– Hawat a servit cu cinste trei generaţii Atreides. Merită tot respectul şi toată încrederea noastră… întreit.

– Când faci ceva care nu-i place, tata spune *Bene Gesserit!* de parcă ar înjura.

– Şi ce nu-i place tatălui tău?

– Să-l contrazici.

– Tu nu eşti tatăl tău, Paul.

O s-o îngrijoreze, gândi el, *dar trebuie să-i spun ce mi-a destăinuit acea Mapes despre existenţa unui trădător printre noi.*

– Ce-mi ascunzi? întrebă Jessica. Nu aşa te ştiam, Paul.

El ridică din umeri, apoi îi relată discuţia cu Mapes.

Şi Jessica se gândi iar la mesajul de pe frunză. Se decise deodată, îi arătă lui Paul frunza şi-i reproduse mesajul.

– Trebuie să-l avertizăm numaidecât pe tata, spuse el. O să-i transmit chiar acum o radiogramă cifrată.

– Nu. Ai s-aştepţi până ce vei putea să vorbeşti cu el între patru ochi. Cu cât vor şti mai puţini despre asta, cu atât mai bine.

– Vrei să spui că nu trebuie s-avem încredere în nimeni?

– Mai există o posibilitate. S-ar putea ca mesajul să fi fost anume ticluit pentru a ne alarma. Chiar dacă cei care ni l-au transmis cred că-i adevărat, este posibil ca singurul său scop să fie acela de a ne parveni.

Chipul lui Paul rămase ferm şi întunecat.

– Ca să strecoare în rândurile noastre neîncrederea şi suspiciunea, zise el. Ca să ne slăbească.

– Trebuie să-i vorbeşti tatălui tău în secret şi să-i atragi atenţia asupra acestui aspect.

– Înţeleg.

Jessica se întoarse către panoul din sticlă filtrantă, privi spre sud-vest, unde apunea soarele Arrakisului – glob de aur deasupra stâncilor.

Paul se apropie.

– Nici eu nu cred că poate fi Hawat, spuse el. Să fie Yueh?

– Yueh nu-i este nici tovarăş, nici locotenent, răspunse ea. Şi pot să te asigur că-i urăşte pe Harkonneni la fel de pătimaş ca noi.

Paul rămase cu privirea la stâncile din depărtare, gândind: *Şi nu poate fi nici Gurney… sau Duncan. O fi vreunul din sublocotenenţi? Imposibil. Se trag cu toţii din familii care ne-au fost loiale generaţii de-a rândul… şi din motive întemeiate.*

Jessica îşi masă fruntea. Simţi cât de obosită era. *Atâtea primejdii, aici!* Contemplă peisajul galben dincolo de geam. La oarecare distanţă de domeniile reşedinţei se întindea un depozit împrejmuit cu ziduri înalte. Foişoare de pază, cocoţate pe picioare lungi, păreau păianjeni pândind în jurul şirurilor de silozuri pentru mirodenie. Jessica numără cel puţin douăzeci de depozite asemănătoare, silozuri după silozuri, pe toată suprafaţa bazinului, până departe, spre poalele Scutului de Piatră.

Încet, soarele coborî sub orizont. Pe cer apărură stelele. Observă una strălucitoare, chiar deasupra orizontului, licărind ritmic. Era ca o

vibraţie luminoasă: clip-clip-clip-clip-clip…

Alături, în întuneric, Paul se foi nerăbdător.

Dar Jessica nu-şi desprinse privirea de la acea stea izolată şi strălucitoare. Apoi îşi dădu seama că steaua era prea jos, că licărul venea de fapt de pe una din stâncile Scutului.

Un semnal!

Încercă să descifreze mesajul, dar era emis într-un cod pe care nu-l cunoştea.

Alte lumini se iviră pe cuprinsul câmpiei de la poalele stâncilor: scântei mici, galbene, presărate în întunericul albastru. Şi una din ele, în stânga, crescu în intensitate şi începu să clipească – iute de tot: clip-clip-licăr-clip!

Apoi se stinse.

Pe creastă, steaua falsă dispăru brusc.

Semnale… Pe Jessica o copleşiră din nou presimţirile.

De ce folosesc semnale luminoase în interiorul bazinului? De ce nu comunică prin radio?

Răspunsul era evident: radiocomunicaţiile erau acum supravegheate de agenţii Ducelui Leto. Semnalele nu puteau fi decât mesaje schimbate de duşmanii lui, agenţii Harkonnen.

În uşa serei răsună o bătaie uşoară, urmată de vocea omului lui Hawat:

– Totu-i în ordine, Domnule… Doamnă. E timpul să-l conducem pe domnul cel tânăr la tatăl său.

Se spune că Ducele Leto ar fi nesocotit pericolele Arrakisului şi că ar fi căzut în capcană din nesăbuinţă. Dar nu-i de presupus, mai degrabă, că el a trăit vreme atât de îndelungată în prezenţa primejdiei de moarte, încât n-a putut să desluşească o schimbare în intensitatea acestei primejdii? Sau că s-a sacrificat cu bună ştiinţă pentru ca fiul lui să aibă parte de un trai mai bun? În mod cert, Ducele nu era genul de om uşor de indus în eroare.

Fragment din *Muad'Dib, comentarii de familie* de Prinţesa Irulan

Ducele Leto Atreides stătea sprijinit de parapetul turnului de control al terenului de debarcare de lângă Arrakeen. La sud, monedă de argint suspendată deasupra orizontului, strălucea prima lună. Sub ea, stâncile ascuţite ale Scutului de Piatră sclipeau ca nişte sloiuri de gheaţă în opalescenţa prafului. Departe, în stânga, pâlpâiau în pâclă luminile Arrakeenului – scânteieri galbene… albe… albastre…

Ducele se gândea la înştiinţările purtând semnătura sa care fuseseră difuzate în toate zonele populate ale planetei: „Sublimul nostru Împărat Padişah m-a însărcinat să preiau această planetă şi să pun capăt tuturor disensiunilor."

Formalismul ritual al frazei îi dădea un sentiment de solitudine. *Cine să se lase îmbrobodit de această declaraţie pompoasă? În niciun caz fremenii. Şi nici Casele Mici, care controlau comerţul interior al Arrakisului… şi care erau, aproape toate, aservite Harkonnenilor.*

Au încercat să ia viaţa fiului meu!

Furia era greu de înăbuşit.

Observă luminile unui vehicul ce se apropia dinspre Arrakeen şi speră să fie maşina de patrulare care trebuia să-l aducă pe Paul. Întârzierea i se părea exasperantă, deşi ştia că era pricinuită de măsurile de precauţie ale locotenentului lui Hawat.

Au încercat să ia viaţa fiului meu!

Îşi scutură capul, străduindu-se să alunge gândurile mânioase. Privi din nou terenul la marginea căruia cinci dintre fregatele sale se înălţau ca tot atâtea santinele monolitice.

Mai bine o întârziere din exces de precauţie, decât…

Locotenentul era un om de nădejde. Un ofiţer de o loialitate exemplară, propus pentru avansare.

„Sublimul nostru Împărat Padişah…“

De-ar fi putut locuitorii acestui oraş de garnizoană decadent să vadă nota confidenţială a Împăratului către „Nobilul Duce“, cu aluziile ei pline de dispreţ la adresa bărbaţilor şi a femeilor care purtau voal: „…dar ce altceva e de aşteptat din partea unor barbari al căror vis cel mai drag este să trăiască în afara securităţii ordonate a faufrelucilor?“

În aceste clipe, Ducele simţea că propriul său vis cel mai drag era de a desfiinţa toate deosebirile de clasă şi de a sfârşi o dată pentru totdeauna cu ordinea impusă de ameninţarea cu moartea. Îşi înălţă ochii spre stelele care străluceau fără licăr în atmosfera încărcată de praf. *În jurul uneia dintre luminiţele acelea se roteşte Caladanul… dar eu nu-mi voi revedea niciodată patria.* Simţi deodată dorul de Caladan, ca o durere în coşul pieptului. O durere care părea că nu ia naştere în adâncul trupului său, ci ajunge la el de pe Caladan. Nu, nu reuşea să vadă în pustiul Arrakisului o nouă patrie. Şi se îndoia că va reuşi vreodată.

Trebuie să-mi ascund sentimentele, gândi. *De dragul băiatului. Dacă-i e dat să aibă o patrie, aceasta va fi patria lui. Chiar dacă pentru mine Arrakisul e un iad în care-am ajuns înainte de-a fi murit, el trebuie să găsească aici ceva care să-l însufleţească. Trebuie să existe ceva.*

Îl năpădi pe neaşteptate un val de autocompătimire. Dar îl alungă imediat, cu dispreţ şi, în mod straniu, îşi aminti două versuri dintr-un poem pe care Gurney Halleck îl recita adesea:

> Simt în plămâni aerul Timpului
> Stârnit de căderea nisipului…

Aici, cel puţin, cugetă el, Gurney avea să găsească nisip din belşug. Deşertul central, care se întindea dincolo de stâncile argintate de lună, era numai piatră seacă, dune şi praf spulberat de vânt. Un teritoriu necartografiat, arid şi sălbatic, la marginea căruia, şi poate pe ici, pe colo şi-n interior, trăiau grupuri răzleţe de fremeni. Dacă exista vreun viitor pentru neamul Atreides, acest viitor nu se putea întemeia decât cu sprijinul fremenilor.

Dacă Harkonnenii nu izbutiseră să-i infesteze şi pe fremeni cu urzelile lor veninoase.

Au încercat să ia viaţa fiului meu!

Un vuiet metalic învălui turnul şi ducele simţi cum parapetul îi vibrează sub mâini. Ecranele de protecţie coborâră şi priveliştea dispăru.

Naveta. E timpul să mă-ntorc la lucru.

Începu să coboare scara către marea sală de adunare, străduindu-se să-şi impună calmul şi să-şi pregătească expresia feţei pentru întâlnirea care urma.

Au încercat să ia viaţa fiului meu!

Când ajunse pe ultimele trepte, observă că oamenii începuseră deja să se adune sub domul galben al sălii. Intrau, cu raniţele spaţiale pe umeri, vociferând şi chiuind ca nişte elevi întorşi din vacanţă.

– Hei! Simţi ce-i sub tălpi? Gravitaţie, amice!

– Câţi G sunt pe-aici, oameni buni? Mă simt greu al naibii…

– În manual scrie nouă zecimi!

Cuvintele izbucneau de pretutindeni, sporind vacarmul din sală.

– V-aţi uitat bine la gaura asta când am coborât? Unde-s prăzile bogate despre care s-a trâncănit atât?

– Le-au umflat Harkonnenii!

– Mie nu-mi trebuie decât un duş fierbinte şi-un pat moale.

– N-ai auzit, blegule? Aici nu există duşuri. O să-ţi freci fundul cu nisip!

– Hei! Lăsaţi gura! Ducele!

Leto pătrunse în sala peste care se aşternuse brusc liniştea.

Gurney Halleck îi ieşi în întâmpinare, ţinând cu o mână raniţa aruncată pe umăr şi strângând în cealaltă gâtul balisetului. Avea mâini cu degete lungi şi falange groase, care însă ştiau să dea glas celor mai delicate sunete ale coardelor.

Ducele îl privi cu admiraţie pe omul acesta urât şi mătăhălos, ai cărui ochi scânteiau ca nişte cristale de inteligenţă sălbatică. Iată un om care trăia în afara faufrelucilor, deşi se supunea fiecăruia dintre preceptele lor. Cum îi spusese Paul? „Gurney cel dârz.“

Şuviţe rare, de un blond spălăcit, abia reuşeau să acopere craniul lui Halleck. Gura lui mare se lăţise într-un rânjet de satisfacţie şi cicatricea lăsată de biciul de viţă neagră tremura ca şi când ar fi fost animată de propria ei viaţă. Toată fiinţa lui emana aerul omului pe care se poate conta, ale omului dintr-o bucată. Se înclină înaintea Ducelui.

– Gurney! rosti Leto.

– Domnia Ta… Halleck arătă cu balisetul către oamenii din sală. Aceştia-s ultimii. Aş fi preferat să vin cu primul val, dar…

– Mai sunt câţiva Harkonneni şi pentru tine, Gurney, spuse Ducele. Vino, avem de vorbit.

– La ordin, Domnia Ta.

Se retraseră într-o firidă, lângă un distribuitor automat de apă, în timp ce în marea sală oamenii începură să se foiască nerăbdători. Halleck îşi trânti raniţa într-un colţ, dar păstră balisetul în mână.

– Câţi oameni îi poţi ceda lui Hawat? întrebă Ducele.

– Thufir are necazuri, Sire?

– N-a pierdut decât doi agenţi, dar cercetaşii lui ne-au transmis informaţii excelente despre dispozitivul Harkonnenilor. Dacă ne mişcăm repede, putem câştiga o marjă de siguranţă, atât cât să respirăm mai în voie. Hawat vrea toţi oamenii de care te poţi dispensa – oameni care să nu dea înapoi dacă li se va cere să facă uz de cuţit.

– Pot să-i dau trei sute dintre cei mai buni, spuse Halleck. Unde să-i trimit?

– La poarta principală. Hawat a lăsat un agent care-i aşteaptă.

– Să mă ocup chiar acum de asta, Sire?

– Îndată. Mai avem o problemă. Comandantul terenului va invoca un pretext ca să reţină naveta până în zori. Transspaţialul care ne-a adus pe noi a plecat mai departe, dar naveta urmează să fie recuperată de o navă de marfă venită să încarce mirodenie.

– Mirodenia noastră, Domnia Ta?

– A noastră. Dar naveta va lua la bord şi o parte din vânătorii de mirodenie ai vechiului regim. Au optat să plece în urma schimbării fiefului şi Arbitrul Schimbării şi-a dat acordul. E vorba de vreo opt sute de lucrători calificaţi, Gurney. Înaintea plecării navetei, trebuie să-i convingi pe câţiva să rămână cu noi.

– Cât de convingător să fiu, Sire?

– Vreau s-o facă de bunăvoie, Gurney. Avem nevoie de experienţa şi de priceperea lor. Faptul că vor să plece dovedeşte că nu fac parte din maşinaţiile Harkonnenilor. Hawat consideră că printre ei s-ar fi

putut strecura şi câţiva duşmani, dar pentru el orice umbră ascunde un asasin.

– Thufir a descoperit până acum unele umbre deosebit de active, Domnia Ta.

– Iar pe altele nu le-a descoperit. Dar eu cred că infiltrarea unor agenţi printre muncitorii care vor să plece depăşeşte imaginaţia Harkonnenilor.

– Posibil, Sire. Unde sunt oamenii?

– În sala de aşteptare de la subsol. Ţi-aş sugera să cobori la ei, să le înmoi inimile cu un cântecel sau două şi-abia apoi să te pui pe treabă. Poţi să le promiţi posturi de conducere celor care au competenţa necesară. Şi salarii cu douăzeci la sută mai mari decât cele pe care le-au avut sub Harkonneni.

– Numai atât, Sire? Cunosc sistemul de salarizare al Harkonnenilor, dar pentru nişte oameni cu lichidarea în buzunar şi cu dorul de ducă în suflet, Sire… hm, douăzeci de procente nu reprezintă o ofertă prea îmbietoare.

– Atunci fă cum crezi, de la caz la caz, spuse nerăbdător Leto. Nu uita însă că tezaurul nu-i un sac fără fund. În măsura posibilului, limitează-te la cifra pe care ţi-am indicat-o. Ne trebuie mai ales conducători de şenile, meteoobservatori, dunari… oameni cu experienţă în largul nisipurilor.

– Am înţeles, Sire. „Ei vor veni cu toţii la chemarea violenţei: şi înfruntând vântul de est, vor înrobi nisipul.“

– Emoţionant citat, comentă Ducele. Să predai unui locotenent comanda trupelor tale. Spune-i să le facă oamenilor un scurt instructaj despre disciplina apei, apoi să-i cazeze în barăcile de lângă teren. O să-i îndrume personalul de serviciu. Şi nu uita de oamenii pentru Hawat.

– Trei sute dintre cei mai buni, Sire. Halleck îşi ridică raniţa. Unde mă prezint la raport după ce termin treaba?

– Am pus să se amenajeze o sală de consiliu la etaj. Vom ţine acolo

şedinţa de stat-major. Vreau să stabilim o nouă linie de dispersare planetară, cu blindatele în primul eşalon.

Halleck, care dăduse să plece, se opri. Ochii săi căutară privirea lui Leto.

– Ne putem aştepta la asemenea dificultăţi, Sire? Am înţeles că există aici un Arbitru al Schimbării.

– Luptă deschisă, luptă clandestină, rosti sec Ducele. O să mai curgă mult sânge până să isprăvim totul.

– „Şi apa luată din râu se va face pe uscat sânge“, cită Halleck.

Ducele oftă.

– Grăbeşte-te, Gurney.

– Gata, Domnia Ta. Un rânjet îi încreţi cicatricea. „Iată, ca un asin sălbatic din deşert, mă-nham din nou la muncă.“

Se îndreptă repede spre centrul sălii, zăbovi o clipă ca să dea ordinele necesare, apoi porni mai departe, făcându-şi loc printre oameni.

Leto îl urmări cu privirea, clătinând din cap. Halleck nu contenea să-l uimească. O minte plină de cântece, de citate şi de fraze împodobite… şi o inimă de asasin, de cum venea vorba de Harkonneni.

Părăsi firida şi se îndreptă fără grabă spre ascensor, traversând sala în diagonală, răspunzând la saluturi cu uşoare mişcări ale mâinii. Recunoscând un om din corpul de propagandă, se opri ca să-i dicteze un mesaj destinat reţelei de radiodifuziune; oamenii care-şi aduseseră nevestele trebuiau informaţi că acestea erau în siguranţă şi anunţaţi unde le puteau găsi; ceilalţi aveau să fie încunoştinţaţi că, după toate aparenţele, populaţia locală număra mai multe femei decât bărbaţi. Ducele atinse uşor braţul omului de la propagandă, semnalându-i astfel că mesajul avea prioritate absolută şi că trebuia difuzat imediat. Apoi îşi văzu de drum, întorcând saluturi, zâmbind, schimbând câte-o glumă în treacăt.

Un comandant trebuie să pară totdeauna încrezător, gândi el. *Încrederea oamenilor apasă pe umerii săi ca o povară, în timp ce el înfruntă primejdia, nelăsând să se vadă nimic.*

Răsuflă uşurat când pătrunse în ascensor şi privirea sa nu mai întâlni decât suprafaţa neutră a uşilor.

Au încercat să ia viaţa fiului meu!

Deasupra ieşirii terenului de debarcare al Arrakeenului, gravată grosolan, parcă de-un instrument rudimentar, se afla o inscripţie pe care Muad'Dib avea s-o repete deseori. O descoperise în prima noapte petrecută pe Arrakis, când oamenii tatălui său îl conduseseră spre postul de comandă ducal ca să asiste la cel dintâi consiliu de stat-major. Inscripţia era o invocaţie adresată celor ce părăseau Arrakisul, dar pentru adolescentul abia scăpat din ghearele morţii impactul ei va fi fost cu atât mai sumbru. Ea spunea: „O, voi, cei care ştiţi ce îndurăm aici, nu ne uitaţi în rugile voastre."

Fragment din *Manualul lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

– Toată teoria conflictelor armate se reduce la riscul calculat, spuse Ducele. Dar când ajungi să-ţi rişti propria familie, elementul *calcul* e copleşit de… altceva.

Îşi dădu seama că nu reuşea să-şi stăpânească mânia cum ar fi trebuit şi, întorcându-se, începu să se plimbe de colo-colo prin faţa mesei.

Ducele şi Paul erau singuri în sala de consiliu – o încăpere plină de ecouri, al cărei unic mobilier consta într-o masă lungă, înconjurată de scaune demodate, cu trei picioare, o planşetă pentru hărţi şi un proiector. Paul ocupa unul din scaunele de lângă planşetă. Îi relatase tatălui său incidentul cu vânătorul-căutător. Îi vorbise şi de faptul că era ameninţat de un trădător.

Ducele se opri în faţa fiului său şi lovi cu pumnul în masă.

– *Hawat m-a asigurat de securitatea casei!*

Paul spuse cu glas şovăielnic:

– Şi eu am fost furios… la început. Şi eu l-am învinuit pe Hawat. Dar atentatul a fost dirijat din afara casei. O acţiune simplă, dibace şi directă. Care-ar fi reuşit, dacă n-aş fi ştiut ce-am învăţat de la tine şi de la mulţi alţii, inclusiv Hawat.

– Îl aperi?

– Da.

– Îmbătrâneşte. Ăsta-i adevărul. Ar trebui să…

– E înţelept şi are experienţă. De câte dintre greşelile lui îţi poţi aminti?

– Eu ar trebui să-i iau apărarea, nu tu.

Paul zâmbi.

Leto se aşeză în capul mesei şi-şi lăsă mâna pe mâinile fiului său.

– Te-ai… maturizat în ultimul timp, fiule, spuse el, şi asta nu poate decât să mă bucure. Îşi retrase mâna şi zâmbi, la rândul său. Hawat se va pedepsi singur. Va fi mai mânios pe el însuşi decât am putea fi noi, amândoi.

Paul îşi îndreptă privirea spre ferestrele din spatele planşetei cartografice, spre întunericul nopţii. Afară, balustrada terasei reflecta lumina din cameră. Desluşi o mişcare, apoi recunoscu silueta unei santinele în uniformă Atreides. Ochii îi alunecară de la fereastră la peretele alb din spatele tatălui său, la suprafaţa lucioasă a mesei, la pumnii lui încleştaţi.

Uşa din celălalt capăt al sălii se deschise cu violenţă. Thufir Hawat pătrunse în sală. Părea mai bătrân şi mai zbârcit ca oricând. Traversă încăperea şi se opri în poziţie de drepţi în faţa Ducelui.

– Domnia Ta, se adresă el unui punct aflat deasupra capului lui Leto, adineaori am aflat de greşeala pe care-am comis-o. Întrucât consider că este necesar să-mi prezint demi…

– Ia loc şi încetează cu prostiile, îi tăie vorba Ducele, arătând cu mâna scaunul din faţa lui Paul. Dacă ai comis o greşeală, este că i-ai *supra*estimat pe Harkonneni. Minţile lor simple au ticluit o stratagemă simplă. Noi nu ne-am aşteptat la strategeme simple. Iar fiul meu şi-a dat toată osteneala să mă convingă că, dacă a scăpat cu viaţă, asta se datorează în bună măsură învăţăturilor tale. Şi în această privinţă, n-ai comis nicio greşeală. Lovi uşor spătarul scaunului gol. Ţi-am spus să iei loc!

Hawat se lăsă moale în scaun.

– Dar…

– Nu vreau să mai aud nimic. Consider incidentul încheiat. Avem treburi mai importante. Unde sunt ceilalţi?

– I-am rugat să aştepte afară până ce…

– Cheamă-i.

Hawat privi în ochii lui Leto.

– Sire, eu…

– Ştiu cine mi-e cu adevărat prieten, Thufir. Cheamă oamenii înăuntru.

– Am înţeles, Domnia Ta, răspunse în şoaptă Hawat. Apoi se răsuci în scaun şi strigă spre uşa întredeschisă: Gurney, puteţi intra.

Halleck îşi făcu apariţia în fruntea unui grup numeros. Ofiţerii de stat-major aveau chipurile încruntate, grave. Erau însoţiţi de tineri aghiotanţi şi specialişti, care păreau cu toţii plini de ardoare. Începură să se aşeze în jurul mesei, făcând să răsune sala de zgomotul scaunelor şi răspândind în aer o aromă discretă de rachag [5].

– Pentru cine doreşte, avem cafea, spuse Ducele.

Îi cuprinse pe toţi cu privirea, gândind: *O echipă bună. Un om ar putea face o figură mult mai rea într-un război ca acesta.* Aşteptă, în timp ce se servea cafeaua adusă din încăperea alăturată. Nu-i scăpă oboseala

întipărită pe unele chipuri.

Brusc, îşi compuse masca de calm şi eficienţă, se ridică în picioare şi le ceru atenţie, ciocănind cu degetul în masă.

– Domnilor, începu el, se pare că civilizaţia noastră s-a obişnuit într-atât cu războaiele de cotropire, încât nu ne putem supune nici măcar unui singur ordin al Imperiului fără ca vechile năravuri să nu-şi scoată capul.

Se auziră râsete discrete şi Paul îşi dădu seama că tatăl său spusese exact lucrul potrivit, folosind exact tonul potrivit, pentru a încălzi atmosfera. Până şi urma de oboseală din glasul său fusese corect drămuită.

– Pentru început, cred că n-ar strica să aflăm dacă Thufir mai are ceva de adăugat la raportul său cu privire la fremeni. Thufir?

Hawat îşi înălţă ochii.

– Mai am de analizat unele probleme economice legate de raportul meu general, Sire, dar în momentul de faţă pot să afirm că fremenii par din ce în ce mai mult a fi aliaţii de care avem nevoie. Chiar dacă mai aşteaptă încă, înainte de a ne acorda încredere deplină, atitudinea lor pare sinceră. Ne-au trimis daruri: distraie confecţionate în atelierele lor… hărţi ale unor regiuni de deşert din jurul punctelor fortificate lăsate de Harkonneni… Informaţiile pe care ni le-au furnizat s-au dovedit demne de încredere şi ne-au fost de un folos considerabil în tranzacţiile cu Arbitrul Schimbării. Au mai trimis şi alte lucruri: bijuterii pentru Doamna Jessica, alcool de mirodenie, dulciuri, produse medicinale. Oamenii mei le examinează chiar acum, dar nu pare a fi vorba de vreun vicleşug.

– Dumitale îţi plac aceşti oameni, Thufir? întrebă unul din ofiţeri.

Hawat se întoarse spre el.

– Duncan Idaho spune că sunt demni de admiraţie.

Paul se uită la tatăl său, apoi la Hawat, înainte de a se încumeta să întrebe:

– Ai vreo informaţie nouă despre numărul fremenilor?

Hawat îl privi grav.

– După producţia de alimente şi după diverse alte criterii, Idaho a estimat populaţia complexului subteran pe care l-a vizitat la aproximativ zece mii de oameni. Conducătorul lor spunea că este căpetenia unui sietch [6] de două mii de familii. Avem motive întemeiate să credem că există foarte multe asemenea comunităţi, numite sietchuri. Toate par a fi credincioase unui oarecare Liet.

– Asta-i ceva nou, spuse Leto.

– S-ar putea să greşesc eu, Sire. Anumite aspecte dau de presupus că acest Liet ar putea să fie o zeitate locală.

Un alt ofiţer îşi drese glasul şi întrebă:

– E sigur că fac afaceri cu contrabandiştii?

– O caravană cu marfă de contrabandă a părăsit sietchul în prezenţa lui Idaho. Caravana transporta o cantitate mare de mirodenie. Contrabandiştii foloseau animale de povară şi au menţionat faptul că îi aştepta o călătorie de optsprezece zile.

– După toate aparenţele, contrabandiştii şi-au intensificat activitatea de când domneşte dezordinea, spuse Ducele. Trebuie să chibzuim bine problema asta. Sigur, nu-i cazul să ne facem prea multe griji pentru fregatele neautorizate care acţionează în afara planetei. Aşa-i peste tot. Dar nici să le lăsăm să scape cu totul de sub controlul nostru, nu-i bine.

– Ai vreun plan, Sire? întrebă Hawat.

Ducele se uită la Halleck.

– Gurney, vreau să conduci o delegaţie care să ia legătura cu afaceriştii ăştia romantici. Vei fi un fel de ambasador, dacă vrei. Să le spui că sunt dispus să închid ochii la operaţiunile lor, atât timp cât vor accepta să-mi plătească o dijmă ducală. Hawat consideră că mitele şi mercenarii de care-au făcut uz până acum ca să-şi poată desfăşura activitatea i-au costat de patru ori mai mult.

– Şi dacă povestea asta ajunge la urechile Împăratului? întrebă Halleck. Suveranul ţine cu dinţii de profiturile sale din CHOAM, Domnia Ta.

Leto zâmbi.

– Vom vira făţiş întreaga dijmă în contul lui Shaddam al IV-lea şi-o vom scădea în mod legal din impozitul pentru întreţinerea trupelor de sprijin. Să vedem ce-o să mai zică Harkonnenii! Şi-o să ruinăm astfel şi câţiva dintre localnicii care s-au îmbuibat pe vremea lor. Adio, şperţuri!

Halleck râmji încântat.

– Ah, Domnia Ta, straşnică lovitură! Ce n-aş da să văd mutra Baronului când va afla vestea!

Ducele se întoarse către Hawat.

– Thufir, ai obţinut registrele de contabilitate pe care spuneai că le-ai putea cumpăra?

– Da, Domnia Ta. Examinarea lor amănunţită e în curs. Deşi le-am răsfoit doar, pot să formulez o primă estimare.

– S-auzim.

– În trei sute treizeci de zile standard, Harkonnenii realizau aici un beneficiu de zece miliarde de solari.

Un murmur surd făcu ocolul mesei. Până şi aghiotanţii mai tineri, care începuseră să dea semne de plictiseală, se îndreptară în scaune şi schimbară priviri uimite.

Halleck rosti cu voce joasă:

– „Căci ei vor înghiţi bogăţiile mării şi comorile ascunse în nisip.“

– E limpede, domnilor, spuse Leto. Mai poate fi cineva atât de naiv încât să creadă că Harkonnenii şi-au făcut frumuşel bagajele şi-au lăsat totul baltă, numai pentru că aşa a poruncit Împăratul?

Oamenii dădură glas unui cor de murmure aprobatoare.

– Va trebui să biruim cu tăişul sabiei, conchise Ducele. Se întoarse către Hawat. Dar poate că-i momentul să aflăm cum stăm cu utilajele. Câte şenilete, combine, fabrici de mirodenie şi echipamente auxiliare ne-au lăsat?

– Întregul parc, după cum menţionează inventarul imperial, contrasemnat de Arbitrul Schimbării, Domnia Ta, răspunse Hawat şi-i făcu semn unuia dintre aghiotanţi să-i dea un dosar, pe care apoi îl deschise în faţa lui. Numai că s-a omis să se menţioneze că mai puţin de jumătate din şenilete sunt în stare de funcţionare, că doar circa o treime din ele dispun de aeroportante care să le transporte la nisipurile cu mirodenie, că… în sfârşit, tot ce ne-au lăsat Harkonnenii se află într-o stare deplorabilă. O să putem spune că am avut noroc dacă vom izbuti să punem pe picioare jumătate din utilaje, şi un noroc chior dacă un sfert dintre ele vor mai fi în stare de funcţionare peste şase luni.

– Nici nu ne-am aşteptat la altceva, zise Leto. Care sunt cifrele exacte pentru utilajele de bază?

Hawat îşi consultă dosarul.

– Nouă sute treizeci de fabrici-combine, care vor putea să iasă la lucru peste câteva zile. Şase mii două sute cincizeci de ornitoptere pentru supraveghere, recunoaştere şi observaţii meteorologice… Aeroportante, ceva mai puţin de-o mie.

– N-ar fi mai rentabil să reluăm negocierile cu Ghilda pentru autorizarea unei fregate orbitale ca satelit meteorologic? întrebă Halleck.

Ducele se uită la Hawat.

– Nimic nou în privinţa asta, Thufir?

– Deocamdată va trebui să căutăm alte căi, răspunse mentatul. De fapt, agentul Ghildei nici nu a negociat. N-a făcut altceva decât să-mi dea limpede de înţeles, ca de la mentat la mentat, că preţul depăşeşte posibilităţile noastre şi că va continua să le depăşească

oricare-ar fi ele. Trebuie să aflăm de ce, înainte de a redeschide discuţia cu el.

Unul dintre aghiotanţii lui Halleck se agită în scaun şi izbucni:

– Asta nu e dreptate!

– Dreptate? Ducele îl fulgeră cu privirea. Cine pretinde dreptate? O să ne facem singuri dreptate. Aici, pe Arrakis. Victorie sau moarte. Regreţi că ne împărtăşeşti soarta, domnule?

Omul îl privi lung, apoi răspunse:

– Nu, Sire… Domnia Ta nu poţi să refuzi cea mai bogată sursă de venituri din universul nostru… iar eu nu pot decât să te urmez. Îmi cer scuze pentru accesul de furie, dar… Ofiţerul dădu din umeri. Pe toţi ne copleşeşte câteodată amărăciunea.

– Amărăciunea o înţeleg, spuse Ducele. Dar să nu ne plângem de nedreptate, cât timp avem braţe şi libertatea de a le folosi. Mai sunt şi alţii copleşiţi de amărăciune? Dacă da, să vorbească. Ne-am adunat aici ca între prieteni. Oricine poate să spună ce are pe suflet.

– Eu cred că ceea ce ne roade pe toţi, Sire, zise Halleck, este faptul că n-au apărut voluntari din partea celorlalte Case Mari. Te numesc „Leto cel Drept“ şi-ţi făgăduiesc amiciţie eternă… dar numai atât timp cât asta nu costă pe nimeni nimic.

– Casele Mari nu ştiu încă cine va câştiga în urma schimbării, spuse Ducele. Cele mai multe s-au îmbogăţit asumându-şi riscuri minime. Dar nu le putem blama pentru asta. Nu putem decât să le dispreţuim. Se întoarse către Hawat. Dar vorbeam despre utilaje. Vrei să proiectezi câteva exemple, ca să familiarizăm oamenii cu maşinile?

Hawat încuviinţă din cap şi făcu semn unui aghiotant aflat lângă proiector.

O imagine solido-tridimensională apăru pe suprafaţa mesei, la mică distanţă de locul în care stătea Ducele. Unii dintre oamenii de la capătul celălalt se ridicară în picioare ca să vadă mai bine.

Paul se aplecă şi privi cu atenţie maşina. Raportată la înălţimea minusculelor siluete umane din jurul ei, părea să aibă vreo sută douăzeci de metri lungime şi vreo patruzeci de metri lăţime. Semăna cu o insectă lungă, având drept membre seturi independente de şenile late.

– Ceea ce vedeţi este o maşină de recoltat, combinată cu o rafinărie de mirodenie, explică Hawat. Am ales una în stare bună, anume pentru proiecţie. E un fel de draglină adusă aici de prima echipă de ecologi imperiali. Maşina mai funcţionează şi azi… deşi nu-mi dau seama cum… sau de ce.

– Dacă-i cumva cea supranumită *Baba Maria,* e o adevărată piesă de muzeu, interveni un aghiotant. Cred că Harkonnenii o foloseau ca loc de pedeapsă şi că-şi ameninţau cu ea muncitorii recalcitranţi: fii cuminte sau ajungi la *Baba Maria!*

Oamenii râseră.

Nu însă şi Paul. Toată atenţia sa era concentrată asupra proiecţiei şi a întrebării care i se născuse în minte. Arătă cu degetul imaginea de pe masă şi spuse:

– Thufir, există viermi de nisip destul de mari ca să înghită o maşină ca asta?

În sală se făcu brusc tăcere. Ducele blestemă în gând, apoi îşi zise: *Nu… Trebuie să înfrunte realităţile acestei lumi.*

– În mijlocul deşertului trăiesc viermi care-ar putea să înghită această combină dintr-odată, răspunse Hawat. Dar şi aici, în apropierea Scutului de Piatră, unde se exploatează cea mai mare parte a mirodeniei, există viermi destul de mari ca să rupă în bucăţi o maşină ca asta şi s-o devoreze în tihnă.

– De ce nu se folosesc scuturi? întrebă Paul.

– Raportul lui Idaho precizează că în deşert scuturile sunt periculoase, spuse Hawat. Un simplu scut individual poate să atragă toţi viermii aflaţi la sute de metri de jur împrejur. Se pare că scuturile le provoacă un fel de frenezie ucigaşă. Aşa susţin fremenii

şi n-avem niciun motiv să ne îndoim de spusele lor. Idaho n-a văzut nicio urmă de echipament pentru scuturi în sietchul pe care l-a vizitat.

– Chiar niciuna? întrebă Paul.

– Ar fi destul de greu să se ascundă aşa ceva de către o populaţie care numără câteva mii de oameni. Idaho a avut acces liber în tot sietchul. N-a observat niciun scut şi n-a descoperit niciun indiciu că fremenii ar folosi aşa ceva.

– E o enigmă, spuse Ducele.

– În schimb, urmă Hawat, e limpede că Harkonnenii le utilizau din plin. Aveau ateliere de reparaţii în fiecare sat de garnizoană, iar contabilitatea lor înregistrează cheltuieli masive pentru achiziţionarea de scuturi şi piese de schimb.

– Nu cumva fremenii dispun de vreun mijloc de neutralizare a scuturilor? întrebă Paul.

– Puţin probabil, răspunse Hawat. Teoretic ar fi posibil, bineînţeles… cu o contrasarcină statică de dimensiuni kilometrice. Dar e o experienţă pe care n-a putut s-o încerce nimeni până în prezent.

– Oricum, am fi aflat de mult, interveni Halleck. Contrabandiştii au legături strânse cu fremenii. Dac-ar fi existat asemenea dispozitive, le-ar fi achiziţionat şi nu s-ar fi sfiit să le comercializeze în afara planetei.

– E totuşi o problemă prea importantă ca s-o lăsăm în suspensie, zise Leto. Thufir, te rog să-i acorzi prioritate. Vreau un răspuns precis.

– E deja în atenţia noastră, Domnia Ta. Hawat îşi drese glasul. Idaho a mai precizat ceva: a spus că nimeni nu s-ar putea înşela asupra atitudinii fremenilor faţă de scuturi… Zicea că le privesc cu amuzament.

Ducele se încruntă.

– Discutam despre utilajele de exploatare, spuse el.

Hawat îi făcu semn aghiotantului de la proiector.

Pe masă, imaginea solidă a combinei fu înlocuită de proiecţia unui aparat de zbor pe lângă care siluetele oamenilor din jur păreau şi mai mici decât înainte.

– Aceasta-i o aeroportantă, explică Hawat. În linii mari, e un topter uriaş, a cărui singură funcţie este să transporte o combină în zona nisipurilor bogate în mirodenie şi s-o recupereze când îşi face apariţia un vierme de nisip. Pentru că întotdeauna apare unul. Recoltarea mirodeniei este, în ultimă instanţă, un proces de instalare rapidă şi retragere rapidă, cu o captură cât mai bogată.

– Perfect adecvat eticii Harkonnenilor, comentă Ducele.

Râsetele care îi subliniară remarca părură însă crispate şi prea zgomotoase.

Un ornitopter înlocui aeroportanta în focarul proiecţiei.

– Aceste toptere sunt destul de convenţionale, reluă Hawat explicaţiile. Li s-au adus însă modificări importante pentru a le mări raza de acţiune şi o grijă deosebită a fost acordată protejării părţilor esenţiale contra nisipului şi a prafului. În general, numai unul din treizeci este echipat cu scut defensiv, urmărindu-se, probabil, ca prin înlăturarea greutăţii generatorului să se mărească şi mai mult raza de acţiune.

– Nu-mi place deloc acest dezinteres pentru scuturi, murmură Ducele. Şi gândi: *Acesta să fie secretul Harkonnenilor? Să-nsemne asta că nu vom mai avea nici măcar posibilitatea să fugim la bordul fregatelor dotate cu scuturi, dacă totul se va întoarce împotriva noastră?* Îşi scutură violent capul ca să alunge aceste gânduri şi spuse: Să trecem la devizul economic. La cât se va ridica beneficiul nostru?

Hawat scoase un carneţel şi-l răsfoi.

– După evaluarea utilajelor intacte şi a costului diferitelor reparaţii, am întocmit un prim deviz al cheltuielilor de exploatare. Bineînţeles, devizul se bazează pe o cifră sub valoarea reală, care să ne îngăduie un coeficient de siguranţă. Hawat închise ochii şi continuă în

semitransă mentatică: Sub Harkonneni, cheltuielile de întreţinere, investiţiile şi salariile n-au depăşit niciodată paisprezece la sută. Cu puţin noroc, vom reuşi să le menţinem, pentru început, la treizeci la sută. Luând în considerare factorii reinvestiţie şi dezvoltare, la care se adaugă cota CHOAM şi cheltuielile militare, beneficiile noastre se vor limita la numai şase sau şapte la sută, până în momentul în care vom fi înlocuit utilajele deteriorate. După aceea, vom avea posibilitatea să le ridicăm până la doisprezece-cincisprezece la sută, adică la nivelul normal. Deschise ochii. Exceptând cazul în care Domnia Ta vrea să adopte metodele Harkonnenilor.

– Scopul strădaniilor noastre este edificarea unei baze planetare solide şi permanente, spuse Ducele. Pentru aceasta, majoritatea populaţiei trebuie să fie mulţumită. În special, fremenii…

– În primul rând, fremenii, întări Hawat.

– Pe Caladan, supremaţia noastră se datora puterii maritime şi celei aeriene. Aici, va trebui să dobândim ceea ce voi numi *puterea deşertului.* Încă nu-mi pot da seama dacă asta include sau nu şi puterea aeriană. De aceea vă atrag atenţia asupra lipsei scuturilor de pe toptere. Clătină din cap. În bună măsură, Harkonnenii îşi recrutau personalul de bază din afara planetei. Noi nu ne putem permite acest lucru… Fiecare lot de nou-veniţi şi-ar avea cota-parte de provocatori.

– În cazul acesta, va trebui să ne mulţumim cu beneficii mult mai reduse şi cu recolte minore, spuse Hawat. Producţia noastră din primele două sezoane va fi doar o treime din producţia medie a Harkonnenilor.

– Adică exact situaţia pe care am prevăzut-o, conchise Ducele. Va trebui să rezolvăm repede chestiunea fremenilor. Aş vrea să dispun de cinci batalioane complete de trupe fremene înaintea primei revizii contabile a CHOAM-ului.

– Nu-i prea mult timp, Sire, observă Hawat.

– Suntem în criză de timp, după cum bine ştii. La primul prilej, vor năvăli aici cu sardaukari purtând uniforma Harkonnenilor. Câţi crezi că vor debarca, Thufir?

– Cel mult cinci batalioane, Sire, dat fiind preţul Ghildei pentru transporturi militare.

– În cazul acesta, cinci batalioane de fremeni, plus propriile noastre forţe, ar fi de-ajuns. Aşteptaţi să ducem câţiva prizonieri sardaukari în faţa Consiliului Landsraadului şi-o să vedeţi cum lucrurile vor lua cu totul altă întorsătură – indiferent de situaţia beneficiilor.

– Vom face tot ce ne stă în putinţă, Sire.

Paul se uită la tatăl său, apoi, din nou, la Hawat. Dintr-odată, îşi dădu seama de vârsta înaintată a mentatului. Bătrânul acesta slujise trei generaţii Atreides. *Vârsta.* I se citea în strălucirea umedă a ochilor căprui, în obrajii brăzdaţi de riduri şi tăbăciţi de clime exotice, în curbura umerilor, în linia subţire a buzelor acoperite cu petele rubinii ale abuzului de sapho.

Atât de multe depind de un om bătrân, gândi Paul.

– De fapt, spuse Ducele, suntem angajaţi într-un război de asasini, dar care nu şi-a atins încă toată amploarea. Thufir, cum se prezintă dispozitivul Harkonnenilor?

– Am eliminat două sute cincizeci şi nouă dintre oamenii lor de încredere, Domnia Ta. N-au rămas mai mult de trei celule Harkonnen – vreo sută de inşi, cu totul.

– Lacheii pe care i-aţi înlăturat deţineau proprietăţi?

– Cei mai mulţi aveau o situaţie înfloritoare, Domnia Ta, în clasa antreprenorilor.

– Să obţii semnăturile lor, apoi să le contrafaci tuturor, deasupra semnăturilor, certificate de loialitate. Să predai câte o copie după fiecare certificat Arbitrului Schimbării. Îi vom acuza în mod legal că au rămas pe Arrakis sub falsă loialitate. Le vom confisca toate bunurile, le vom alunga familiile, îi vom lăsa pe drumuri. Bineînţeles, fără a omite să depunem în contul Coroanei cele zece procente cuvenite. Totul, conform legii.

Thufir Hawat zâmbi, dezvelindu-şi dinţii cu pete rubinii.

– O manevră demnă de măreţia Domniei Tale. Mi-e ruşine că nu mi-a trecut mie prin cap.

Halleck privi încruntat împrejur, surprinzând expresia la fel de întunecată de pe faţa lui Paul. Ceilalţi însă zâmbeau şi dădeau din cap, vădit mulţumiţi.

E o greşeală, gândi Paul. *Adversarii vor lupta cu şi mai multă înverşunare, convinşi fiind că n-au nimic de câştigat dacă se predau.* Ştia că de mult nu se mai respectau niciun fel de reguli în kanly [7] , dar aceasta era o acţiune care îi putea duce la pierzanie, chiar dacă le oferea o victorie.

– „Şi-am fost străin în ţară străină“, murmură Halleck.

Paul îl privi lung, recunoscând citatul din Biblia CP şi întrebându-se: *Oare şi Gurney ar vrea să se pună capăt acestor stratageme întortocheate?*

Privirea Ducelui poposi o clipă asupra ferestrelor şi a întunericului de afară, apoi se întoarse spre Halleck.

– Gurney, câţi dunari ai convins să rămână cu noi?

– Două sute optzeci şi şase, Sire. Cred că ar trebui să-i acceptăm şi să ne considerăm norocoşi. Toţi au calificări utile.

– Numai atâţi? Ducele îşi muşcă buzele. Bine, atunci dă de ştire că…

Îl întrerupse zgomotul uşii. Duncan Idaho trecu printre santinele, traversă iute sala şi se aplecă pentru a-i vorbi la ureche Ducelui. Leto ridică mâna.

– Vorbeşte tare, Duncan. Suntem reuniţi în consiliu strategic.

Paul îl privi atent pe Idaho, admirându-i din nou mişcările de felină, rapiditatea reflexelor care făceau din el un maestru de scrimă atât de greu de întrecut. În aceeaşi clipă, faţa rotundă şi oacheşă a spadasinului se întoarse spre el; ochii negri, adânciţi în orbite, nu părură să-l recunoască, dar Paul recunoscu masca de seninătate care-i camufla agitaţia lăuntrică.

Idaho îşi plimbă privirea în lungul mesei, apoi spuse:

– Am capturat un grup de mercenari Harkonneni deghizaţi în fremeni. Fremenii trimiseseră deja un curier ca să ne pună în gardă. În cursul atacului, ne-am dat seama că omul lor fusese interceptat de Harkonneni, care-l răniseră grav. A murit în timp ce-l transportam încoace pentru a fi îngrijit de medicii noştri. Pe drum, am observat că omul suferea îngrozitor şi-am oprit ca să văd dacă-l pot ajuta în vreun fel. L-am surprins în momentul în care încerca să arunce ceva. Idaho îşi întoarse ochii spre Leto. Un cuţit, Domnia Ta, un cuţit cum n-ai văzut altul.

– Un cristai? întrebă cineva.

– Fără doar şi poate, răspunse Idaho. Alb-lăptos şi strălucind ca şi când ar avea propria-i lumină.

Îşi strecură mâna în interiorul tunicii şi scoase o teacă din care ieşea un mâner negru, cu adâncituri pronunţate.

– Lasă lama în teacă!

Glasul răsunase din direcţia uşii deschise, din capătul celălalt al sălii. Un glas vibrant, pătrunzător, care îi făcu pe toţi cei dinăuntru să-şi înalţe capetele şi să privească spre uşă.

În prag, în spatele săbiilor încrucişate ale gărzilor, se profila o siluetă înaltă. Trupul omului era în întregime ascuns de o mantie lungă, de culoare brună. Doar ochii i se zăreau între glugă şi voalul negru de sub ea – ochi albaştri, fără alb.

– Să-l lase să intre, şopti Idaho.

– Lăsaţi omul să treacă, ordonă Ducele.

Santinelele ezitară, apoi îşi retraseră săbiile.

Omul străbătu repede încăperea şi se opri în faţa Ducelui.

– Stilgar, căpetenia sietchului pe care l-am vizitat şi conducătorul celor care ne-au dat de veste despre banda Harkonnenilor, îl prezentă Idaho.

– Fii binevenit, domnule, zise Ducele. De ce să nu scoatem lama din

teacă?

Stilgar se uită la Idaho.

– Tu cunoşti rânduielile noastre de onoare şi puritate, rosti el. Ţie-ţi îngădui să vezi lama omului căruia i-ai arătat prietenie. Privirea lui se întoarse spre ceilalţi. Dar pe oamenii aceştia nu-i cunosc. Le-ai îngădui să pângărească o armă onorabilă?

– Sunt Ducele Leto, spuse tatăl lui Paul. Mie îmi permiţi să văd lama?

– Îţi permit să-ţi câştigi dreptul de-a o scoate din teacă, răspunse Stilgar şi, la auzul murmurului de protest al celor din sală, ridică o mână fină, străbătută de vene întunecate, şi adăugă: Vă reamintesc că lama a aparţinut unui bărbat care vă era prieten.

În tăcerea care urmă, Paul studie omul şi percepu clar aura de putere pe care o emana. Era un conducător. Un conducător *fremen.*

Unul dintre ofiţerii aflaţi de partea cealaltă a mesei mârâi:

– Cine-i el, ca să ne spună ce drepturi avem pe Arrakis?

– Se zice că Ducele Leto Atreides guvernează cu consimţământul celor guvernaţi, rosti fremenul. De aceea, am să vă spun cum stă treaba cu noi: cei care văd un cristai îşi asumă o anumită responsabilitate. Aruncă o privire întunecată către Idaho. Ne aparţin. Nu mai pot părăsi Arrakisul fără consimţământul nostru.

Halleck şi alţi câţiva dădură să se ridice, cu mânia întipărită pe chipuri. Guerney spuse ameninţător:

– Ducele Leto este cel care hotărăşte…

– O clipă, vă rog, interveni Leto, şi blândeţea vocii sale îi reţinu. *Nu trebuie să pierd controlul,* gândi el. Se întoarse spre fremen: Domnule, onorez şi respect demnitatea oricărui om care respectă demnitatea mea. Îţi sunt, într-adevăr, îndatorat. Iar eu îmi plătesc *întotdeauna* datoriile. Dacă datina voastră cere ca arma să rămână în teacă, atunci acesta e un ordin… pe care-l dau *eu.* Şi dacă mai există vreo cale ca să-l cinstim cum se cuvine pe omul care a murit în serviciul nostru,

te rog să-mi spui.

Fremenul îl privi lung. Apoi, încet, îşi ridică voalul, descoperind un nas subţire şi o gură cu buze pline, într-o barbă de un negru-lucitor. În mod deliberat, se aplecă deasupra mesei şi scuipă pe suprafaţa lucioasă.

În clipa în care toţi cei prezenţi fură pe punctul să sară în picioare, vocea lui Idaho tună:

– Staţi!

Şi, în tăcerea încordată care se aşternu, urmă:

– Îţi mulţumim, Stilgar, pentru darul umidităţii din trupul tău. Îl acceptăm în spiritul în care ne-a fost oferit.

Şi Idaho scuipă la rândul său pe masa din faţa Ducelui. Apoi, întorcându-se repede către Leto, spuse cu voce joasă:

– Nu uita cât de preţioasă-i apa aici, Sire. A fost un gest de respect.

Leto se lăsă încet în scaun şi surprinse privirea lui Paul, zâmbetul şters de pe chipul fiului său, înainte de a simţi uşoara destindere a atmosferei din sală, pe măsură ce oamenii înţelegeau scena la care asistaseră.

Fremenul privi spre Idaho.

– Ai fost apreciat în sietchul meu, Duncan Idaho. Te leagă vreun jurământ de credinţă faţă de Ducele tău?

– Îmi cere să intru în slujba lui, Sire, spuse Idaho.

– Acceptă un legământ dublu? întrebă Leto.

– Doreşti să plec cu el, Sire?

– Doresc să hotărăşti singur ce-ai de făcut, răspunse Leto, dar nu putu să-şi ascundă încordarea din glas.

Idaho îl iscodi cu privirea pe fremen.

– Accepţi condiţia, Stilgar? În anumite cazuri, va trebui să revin pentru a-l sluji şi pe Ducele meu.

– Lupţi bine şi ai făcut tot ce ţi-a stat în putinţă pentru prietenul nostru, spuse Stilgar. Se întoarse spre Leto. Să fie, atunci, astfel: omul Idaho va păstra cristaiul pe care-l are ca pe un semn al credinţei faţă de noi. Va trebui să se purifice, de bună seamă, după cum cere datina, dar se poate. Va fi fremen şi soldat Atreides. Există un precedent: Liet slujeşte doi stăpâni.

– Duncan? făcu Ducele.

– E clar, Sire.

– Atunci, ne-am înţeles, conchise Leto.

– Apa ta ne aparţine, Duncan Idaho, zise Stilgar. Trupul prietenului nostru va rămâne Ducelui tău. Apa sa e apa Atreizilor. Acesta va fi legământul nostru.

Leto oftă şi privi spre Hawat, căutându-i ochii. Bătrânul mentat dădu din cap, cu un aer mulţumit.

– O să aştept afară până ce Duncan Idaho îşi ia rămas-bun de la prietenii săi, spuse Stilgar. Turok era numele prietenului nostru care-a murit. Să vi-l amintiţi când va fi să-i eliberaţi spiritul. Sunteţi prietenii lui Turok.

Stilgar porni spre uşă.

– Nu vrei să mai rămâi puţin? întrebă Leto.

Fremenul se întoarse. Îşi trase vălul peste faţă cu o mişcare simplă, potrivind ceva dedesubt. Paul întrezări ceea ce i se păru a fi un tub subţire.

– E vreun motiv să rămân?

– Ne-ai face o onoare, răspunse Ducele.

– Onoarea îmi cere să fiu prezent în altă parte, zise fremenul.

Îl privi din nou pe Idaho, apoi se întoarse şi ieşi repede printre gărzile de la uşă.

– Dacă şi ceilalţi fremeni sunt ca el, o să ne înţelegem bine, declară Leto.

– E un ins reprezentativ, Sire, rosti cu voce seacă Idaho.

– Cred că ai înţeles cum stau lucrurile, Duncan.

– Sunt ambasadorul Domniei Tale la fremeni, Sire.

– Vor depinde multe de tine, Duncan. Avem nevoie de cel puţin cinci batalioane de fremeni înainte de intervenţia sardaukarilor.

– N-o să fie uşor, Sire. Fremenii au o fire destul de independentă. Idaho şovăi. Mai e ceva, Sire. Unul dintre mercenarii captivi a încercat să fure cristaiul de la prietenul nostru fremen care-a murit. Mercenarul spune că Harkonnenii oferă o recompensă de un milion de solari celui care le va aduce un cristai.

Leto îl privi surprins.

– Ce motive-ar putea avea să dorească atât de mult o armă ca asta?

– Cuţitul e cioplit din dintele unui vierme de nisip şi este semnul de recunoaştere al fremenilor, Sire. Cu el, un om cu ochii albaştri ar putea pătrunde în orice sietch de pe Arrakis. Pe mine nu m-ar lăsa în locurile unde nu-s cunoscut. Pentru că nu arăt ca un fremen. Dar…

– Piter de Vries! exclamă Ducele.

– Un om de-o viclenie diabolică, Domnia Ta, rosti Hawat.

Idaho strecură cristaiul în interiorul tunicii.

– Ai grijă cum păstrezi cuţitul, îl povăţui Ducele.

– Am înţeles, Sire. Lovi încetişor micul aparat de emisie-recepţie prins la centură. O să vă dau veşti cât de curând. Thufir cunoaşte codul meu de apel. Să folosiţi graiul de luptă.

Salută scurt, se întoarse şi părăsi camera. Paşii lui se pierdură spre capătul coridorului. Leto şi Hawat schimbară o privire cu înţeles. Zâmbeau.

– Mai avem multe de făcut, Sire, observă Halleck.

– Iar eu vă reţin, zise Leto.

– Am întocmit raportul asupra bazelor avansate, spuse Hawat. Îl lăsăm pentru altă dată, Sire?

– Durează mult?

– Îl pot rezuma, Sire. Printre fremeni umblă vorba că pe Arrakis au fost construite peste două sute de asemenea baze, în perioada Staţiunii Experimentale Botanice. Se presupune că toate au fost lăsate în părăsire, dar există rapoarte care menţionează că mai înainte ar fi fost sigilate.

– Să fie echipamente în interior?

– Aşa susţin rapoartele lui Duncan.

– Unde sunt amplasate? întrebă Halleck.

– Răspunsul fremenilor la această întrebare, zise Hawat, este întotdeauna acelaşi: „Liet ştie."

– Dumnezeu ştie, murmură Leto.

– Poate că nu, Sire, spuse Hawat. Adineaori, acel Stilgar a pronunţat şi el numele. Să se fi referit la o persoană reală?

– Care „slujeşte doi stăpâni", interveni Halleck. Parcă-i un citat dintr-un text religios.

– Iar tu ar trebui să-l cunoşti, zise Ducele.

Halleck zâmbi.

– Dar Arbitrul Schimbării? întrebă Leto. Ecologul imperial, Kynes… El nu ştie unde sunt bazele astea?

– Sire, rosti Hawat, Kynes este omul Împăratului.

– Numai că Împăratul e cam departe, replică Leto. Vreau bazele. Probabil că sunt pline de materiale pe care le-am putea folosi ca să ne reparăm utilajele.

– Sire! Din punct de vedere legal, bazele sunt încă fieful Maiestăţii Sale.

– Intemperiile Arrakisului pot să nimicească orice. Putem da oricând vina pe ele. Luaţi-l la întrebări pe Kynes şi aflaţi cel puţin dacă bazele există.

– Ar fi periculos să le rechiziţionăm, insistă Hawat. Duncan a fost cât se poate de clar asupra următorului lucru: bazele, sau ceea ce reprezintă ele, au pentru fremeni o semnificaţie profundă. Nu-i exclus ca fremenii să-şi schimbe atitudinea faţă de noi dacă le vom ocupa.

Paul scrută feţele celor prezenţi şi observă încordarea cu care oamenii urmăreau fiecare cuvânt. Păreau adânc tulburaţi de atitudinea tatălui său.

– Ascultă-l, tată, interveni el cu voce joasă. E-adevărat ce spune.

– Sire, reluă Hawat, s-ar putea ca aceste baze să ne ofere materialul necesar pentru repararea utilajelor, dar s-ar putea la fel de bine ca ele să ne fie inaccesibile din motive strategice. Ar fi imprudent să acţionăm până nu obţinem mai multe informaţii. Kynes are din partea Imperiului împuternicire de arbitraj. Să nu uităm asta. Iar fremenii îi recunosc autoritatea.

– Procedaţi cu duhul blândeţii, atunci. Vreau să ştiu doar dacă bazele există.

– Cum doreşti, Sire.

Hawat se aşeză şi-şi lăsă ochii în jos.

– Bun, zise Ducele. Ştim ce ne aşteaptă: muncă. Dar suntem învăţaţi cu munca. Avem şi oarecare experienţă. Ştim care vor fi recompensele, iar opţiunile sunt destul de clare. Fiecare dintre voi îşi

cunoaşte sarcinile. Se uită la Halleck. Gurney, să rezolvi mai întâi problema contrabandiştilor.

– „Voi porni către rebelii ce sălăşluiesc în pustie“, declamă Halleck.

– Într-o zi, o să-l surprind pe omul ăsta fără niciun citat la-ndemână şi-o să pară gol-puşcă, observă Ducele.

Se auziră câteva râsete, dar Paul le sesiză efortul.

Tatăl lui se întoarse către Hawat.

– Să instalezi încă un post de comandă pentru contrainformaţii şi transmisiuni la etajul acesta, Thufir. După ce termini, avem de vorbit.

Hawat se ridică şi privi împrejur, ca şi când ar fi căutat ajutor. Apoi se întoarse şi-şi îndreptă paşii spre uşă. În zgomotul scaunelor date în lături, ceilalţi îl urmară în grabă, schimbând priviri încurcate.

Un final confuz, gândi Paul, urmărind cu privirea oamenii care ieşeau. Până atunci, consiliile de stat-major se încheiaseră totdeauna într-o atmosferă de decizie. Dar această şedinţă părea că se dezagregase, măcinată de propriile-i insuficienţe şi, în cele din urmă, spulberată de o controversă.

Pentru prima dată, Paul îşi îngădui să se gândească la posibilitatea reală a unei înfrângeri – nu de teamă sau din cauza avertismentelor de felul celor formulate de Cucernica Maică, ci ca o concluzie a propriei sale evaluări a situaţiei.

Tata e deznădăjduit, îşi spuse el. *Lucrurile nu merg deloc bine pentru noi.*

Şi Hawat… Paul îşi aminti reacţiile bătrânului mentat în timpul consfătuirii – momentele de ezitare, semnele de nervozitate. Hawat nu era în apele lui. Îl frământa ceva.

– Cred că-i mai bine să-ţi petreci restul nopţii aici, fiule, spuse Ducele. De altfel, curând o să se crape de ziuă. O anunţ eu pe maică-ta. Se ridică de la masă, încet, ţeapăn. Pune câteva scaune unul lângă altul şi culcă-te.

– Nu-s prea obosit, tată.

– Cum vrei.

Ducele îşi încleştă mâinile la spate şi începu să se plimbe prin faţa mesei.

Ca un animal în cuşcă, gândi Paul.

– Ai să discuţi cu Hawat posibilitatea unei trădări? întrebă el.

Ducele se opri dinaintea lui şi, înălţându-şi ochii spre ferestrele întunecate, spuse:

– Am discutat de multe ori posibilitatea asta.

– Fremena părea foarte sigură de spusele ei. Iar mesajul pe care mama…

– Am luat măsuri de precauţie. Privirea Ducelui făcu înconjurul sălii şi Paul observă sticlirea de sălbăticiune încolţită a ochilor. Rămâi aici. Mă duc să discut cu Thufir problema posturilor de comandă.

Ieşi repede, adresând un gest de salut santinelelor de la uşă.

Paul privi locul în care stătuse tatăl său şi avu senzaţia clară că spaţiul acela fusese deja gol, înainte ca Ducele să fi părăsit încăperea. Şi iarăşi îi răsunară în minte cuvintele Cucernicei Maici: *Pentru tatăl tău… nu se mai poate face nimic.*

În acea primă zi în care Muad'Dib a parcurs străzile Arrakeenului împreună cu familia sa, unii oameni de pe marginea drumului şi-au amintit legendele şi profeţia şi au strigat: „Mahdi!" Dar strigătul lor era mai degrabă întrebare decât afirmaţie, căci încă nu puteau decât spera ca el să fie cel pe care prorocirile îl numeau Lisan al-Gaib, Glasul din Altă Lume. Gândurile arrakeenilor se îndreptau însă şi către mama sa, deoarece oamenii auziseră că era o Bene Gesserit şi nu se îndoiau că ea se înfăţişa ca un alt Lisan al-Gaib.

Fragment din *Manualul lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

Ducele îl găsi pe Thufir Hawat singur, în camera de pe colţ, spre care îl îndrumase unul dintre soldaţii de pază. Din încăperea învecinată se auzeau zgomotele oamenilor care instalau echipamentul de radiocomunicaţii. Mentatul se ridică din spatele unei mese înţesate cu hârtii, în timp ce Ducele examina odaia. Pereţii erau verzi şi unicul mobilier, în afara mesei, consta în trei scaune cu suspensie, de pe spătarele cărora H-ul Harkonnenilor fusese îndepărtat în grabă, lăsând o pată decolorată.

– Scaunele sunt captură, spuse Hawat, dar nu prezintă niciun pericol. Unde este Paul, Sire?

– L-am lăsat în sala de consiliu. Sper să se poată odihni puţin, în lipsa mea.

Hawat dădu din cap. Apoi se duse la uşa deschisă spre încăperea alăturată şi o închise, curmând larma aparatelor electronice.

– Thufir, spuse Leto, mă preocupă problema stocurilor de mirodenie

ale Harkonnenilor şi ale Împăratului.

– Domnia Ta?

Ducele îşi ţuguie buzele.

– Nişte silozuri nu sunt ceva indestructibil.

Hawat vru să spună ceva, dar Leto îl opri cu un gest al mâinii.

– Nu-i vorba de rezervele imperiale, continuă el. În sinea lui, suveranul s-ar bucura dacă Harkonnenii ar avea de suferit. Dar cum s-ar putea plânge Baronul de distrugerea unor stocuri a căror existenţă n-o poate recunoaşte deschis?

Hawat clătină din cap.

– Dispunem de foarte puţini oameni, Sire.

– Ia de la Idaho. Şi poate că nici câtorva fremeni nu le-ar displace o escapadă în afara planetei. Un raid pe Giedi Prim ar fi o diversiune cu destule avantaje tactice, Thufir.

– Cum doreşti, Domnia Ta.

Hawat se depărtă câţiva paşi, iar Ducele, observându-i nervozitatea, gândi: *Poate crede că n-am încredere în el. Ştie că am informaţii confidenţiale despre existenţa unor trădători. Mai bine să-l liniştesc chiar acum.*

– Thufir, spuse el, întrucât eşti unul dintre puţinii oameni în care pot avea toată încrederea, aş vrea să mai discutăm o problemă. Ştim amândoi cât de vigilenţi trebuie să fim ca să prevenim infiltrarea unor trădători printre forţele noastre… dar mi s-au adus la cunoştinţă două fapte noi.

Hawat se întoarse şi-l privi fix. Iar Leto îi relată cele spuse de Paul.

Dar, în loc să declanşeze intensa concentrare mentatică, informaţiile părură să sporească agitaţia lui Hawat.

Leto îl iscodi cu privirea, apoi, dintr-odată, spuse:

– Îmi ascunzi ceva, bătrâne prieten. Ar fi trebuit să-mi dau seama după nervozitatea pe care ai manifestat-o în timpul şedinţei. Ce-i atât de grav încât să nu poată fi dat la iveală într-un consiliu de stat-major?

Buzele pătate de sapho ale mentatului se contractară într-o linie subţire din care radiau riduri minuscule. Îşi păstrară aceeaşi rigiditate şi când Hawat spuse:

– Domnia Ta, e o problemă pe care nu ştiu cum s-o abordez.

– Avem destule cicatrice comune, Thufir. Ştii bine că poţi să abordezi *orice* subiect cu mine.

Hawat îl privi pe Duce în tăcere, gândind: *Aşa-l prefer. Acesta-i omul de onoare care merită tot devotamentul şi toată puterea mea de muncă. De ce trebuie să-l rănesc?*

– Ei? făcu Leto.

Hawat ridică din umeri.

– E vorba de un fragment de mesaj. L-am capturat de la un curier Harkonnen. Mesajul era destinat unui agent cu numele Pardee. Avem motive întemeiate să credem că Pardee era şeful reţelei de spionaj a Harkonnenilor la Arrakeen. Mesajul acesta… ar putea avea consecinţe grave… sau deloc.

– Şi care-i conţinutul atât de delicat al acestui mesaj?

– Fragment de mesaj, Domnia Ta. Era o imprimare pe film minimic, prevăzut cu obişnuita capsulă de distrugere. Am reuşit să oprim acţiunea acidului cu puţin timp înainte de-a apuca să distrugă textul în întregime şi am salvat un fragment. Fragmentul este, totuşi, extrem de semnificativ.

– Ascult.

Hawat îşi frecă buzele.

– Textul sună aşa: „…eto nu va bănui nimic şi când lovitura îi va fi aplicată de mâna îndrăgită, doar recunoaşterea ei va fi suficientă ca

să-l distrugă.“ Mesajul purta sigiliul personal al Baronului. Autentificarea am făcut-o eu însumi.

– E limpede pe cine bănuieşti, rosti Ducele, cu glas dintr-odată glacial.

– Mai curând mi-aş tăia braţele decât să te rănesc, Domnia Ta, spuse Hawat. Dar dacă…

– Doamna Jessica, rosti Leto, clocotind de furie. N-ai putut stoarce confirmarea de la acel Pardee?

– Din nefericire, Pardee nu se mai afla printre cei vii, când ne-a căzut în mână curierul. Cât despre acesta din urmă, sunt sigur că nu cunoştea conţinutul mesajului.

– Înţeleg.

Leto îşi scutură capul. *Ce stratagemă deplorabilă! Nu-i nimic adevărat. Îmi cunosc femeia.*

– Domnia Ta, dacă…

– Nu! Este o eroare care…

– Nu putem să ignorăm faptul, Domnia Ta.

– Trăiesc cu ea de şaisprezece ani! Au existat nenumărate ocazii ca să… Tu însuţi ai verificat şcoala! Ai verificat-o şi pe ea!

Hawat murmură abătut:

– Din păcate nu sunt infailibil.

– Îţi spun eu că e cu neputinţă! Harkonnenii vor să distrugă *neamul* Atreides – inclusiv pe Paul. Au şi încercat s-o facă. Crezi cumva că o femeie ar putea participa la un complot împotriva propriului ei copil?

– Poate că nu complotează împotriva copilului ei… Poate că atentatul de ieri n-a fost decât o înscenare iscusită…

– Nu putea fi o înscenare.

– Sire, se zice că nu şi-ar cunoaşte părinţii. Dar dacă-i cunoaşte? Dacă-i orfană, să zicem, din cauza unui Atreides?

– Ar fi acţionat de mult! Puţin murky, într-un pahar… sau un stilet, noaptea. Cui i-ar fi fost mai uşor să mă ucidă?

– Harkonnenii vor să te *distrugă,* Domnia Ta. Nu urmăresc numai să te ucidă. În kanly există o sumedenie de nuanţe. Aceasta ar putea fi o capodoperă printre vendete.

Umerii Ducelui se gârboviră. Leto închise ochii şi, dintr-odată, păru bătrân şi obosit. *Nu se poate,* gândi. *Femeia asta şi-a deschis inima înaintea mea.*

– Există o cale mai sigură, pentru a mă distruge, decât aceea de a mă face să suspectez femeia iubită?

– E o interpretare la care m-am gândit şi eu. Totuşi…

Ducele deschise ochii şi-l privi lung pe Hawat. *N-are decât s-o bănuiască. Suspiciunea e meseria lui, nu a mea. Dacă mă voi preface că-l cred, poate că altcineva va comite o imprudenţă.*

– Ce propui? întrebă cu glas şoptit.

– Deocamdată, supraveghere permanentă, Domnia Ta. O vom urmări pas cu pas. Voi avea grijă să se procedeze cu toată discreţia. Idaho ar fi omul ideal pentru o treabă ca asta. Poate că, peste o săptămână sau două, vom putea să-l rechemăm. Avem un tânăr pe care îl formăm de mai mult timp în trupele lui Idaho şi care ar putea să preia misiunea lui. Tânărul are vocaţie pentru diplomaţie.

– Să nu periclitaţi capul de pod pe care l-am obţinut la fremeni.

– Se-nţelege, Sire.

– Şi Paul?

– Poate c-ar fi bine să-l prevenim pe doctorul Yueh.

Leto îi întoarse spatele.

– Fă cum crezi.

– Voi fi cât se poate de discret, Domnia Ta.

Cel puţin pe asta pot să contez, gândi Leto. Apoi spuse:

– Ies puţin să iau aer. Dacă ai nevoie de mine, mă găseşti pe-aici. Gărzile o să…

– Domnia Ta, înainte de a pleca, aş vrea să citeşti o microbobină. E o primă analiză aproximativă a religiei fremenilor – raportul pe care mi l-ai cerut.

Ducele se opri, fără să se întoarcă.

– E ceva care nu suferă amânare?

– Nu, Domnia Ta. Dar ai întrebat ce se striga pe străzile Arrakeenului. Strigătul era „Mahdi!“ şi era adresat domnului celui tânăr. Când oamenii au…

– Lui Paul?

– Da, Domnia Ta. Una dintre legendele arrakiene, o profeţie, spune că va veni la ei un conducător, vlăstarul unei Bene Gesserit, care le va arăta calea către adevărata libertate. Unul dintre obişnuitele mituri despre Mesia.

– Şi ei cred că Paul este acest… acest…

– Speră doar, Domnia Ta.

Hawat îi întinse capsula care conţinea microbobina. Ducele o luă şi-i dădu drumul în buzunar.

– Am să mă uit peste ea mai târziu.

– Bine, Domnia Ta.

– Deocamdată vreau să… să mă gândesc.

– Da, Domnia Ta.

Ducele inspiră adânc, parcă suspinând, şi ieşi din cameră. O luă la dreapta, către capătul coridorului. Mergea cu mâinile la spate, ignorând tot ce se afla în jur. Culoare, scări, terase, holuri… Oameni care îl salutau şi se dădeau la o parte din faţa lui…

Într-un târziu, reveni în sala de consiliu, pe care o găsi cufundată în întuneric. Paul dormea pe o masă, acoperit cu pelerina unei santinele şi cu o raniţă sub cap. Încet, Ducele traversă încăperea şi ieşi pe terasa care domina terenul de debarcare. În lumina difuză a lămpilor de pe pistă, o santinelă aflată la colţul terasei îl recunoscu şi luă poziţie de drepţi.

– Pe loc repaus, murmură Leto.

Îşi încleştă mâinile de metalul rece al balustradei.

Peste cuprinsul bazinului, domnea liniştea prevestitoare a zorilor. Ducele îşi înălţă privirea. Sus, stelele erau o maramă presărată cu paiete, aşternută peste cerul negru-albastru. Deasupra orizontului sudic, a doua lună strălucea într-o pâclă diafană de praf. I se păru că astrul îl priveşte cu suspiciune, cinic.

Sub ochii lui, luna coborî în spatele Scutului, poleind stâncile cu chiciură argintie. În întunericul dintr-odată mai dens, Leto simţi un fior de frig şi se zgribuli.

Brusc, îl podidi furia.

Harkonnenii m-au hărţuit, şi m-au hăituit, şi m-au încolţit pentru ultima dată. Sunt nişte scârnăvii cu minţi de temniceri! Dar acum mă aflu aici, şi aici voi rămâne! Un val de tristeţe luă locul mâniei. *Va trebui să domnesc cu ochii şi cu ghearele – ca şoimul printre păsările mai slabe.* Fără să-şi dea seama, atinse cu degetele blazonul de pe tunică.

La est se ivi o geană de lumină cenuşie, apoi o opalescenţă sidefie care făcu stelele să pălească. Zorii însufleţiră linia zimţată a orizontului, încet, ca un dangăt prelung de clopot.

Frumuseţea copleşitoare a priveliştii îl tulbură.

Sunt lucruri, gândi, *care nu au asemănare.*

Niciodată nu-şi imaginase că pe Arrakis ar putea exista ceva atât de frumos ca acest orizont roşu, învăpăiat, ca purpuriul şi ocrul stâncilor din zare. Dincolo de pistele terenului, unde roua săracă a nopţii dăduse un suflu de viaţă seminţelor grăbite ale Arrakisului, văzu insule mari, de flori roşii şi, printre ele, pete mov… ca nişte urme uriaşe de paşi.

– E o dimineaţă frumoasă, Sire, spuse santinela.

– Da.

Dădu din cap, gândind: *Poate că întreaga planetă va fi odată aşa. Poate că va deveni o patrie înfloritoare pentru fiul meu.* Apoi observă siluetele oamenilor care traversau câmpurile de flori, măturându-le cu unelte ciudate, ca nişte coase. Culegătorii de rouă. Apa! Apa, atât de preţioasă aici, încât nici roua nu trebuia irosită.

Sau poate că va rămâne, mereu, o lume cumplită?

Nu există, probabil, revelaţie mai zguduitoare decât clipa în care descoperi că tatăl tău este un om… făcut din carne.

Fragment din *Pildele lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

– Ceea ce trebuie să fac este odios, Paul, spuse Ducele, dar n-am încotro.

Stătea lângă adulmecătorul de otrăvuri portabil, care fusese adus în sala de consiliu când li se servise micul dejun. Senzorii aparatului atârnau moale deasupra mesei, sugerându-i lui Paul imaginea unei stranii insecte moarte.

Privirea Ducelui era aţintită dincolo de ferestre, asupra terenului de debarcare, învăluit în pâcla subţire de praf a dimineţii.

În faţa lui Paul se afla proiectorul cu microbobina despre practicile religioase ale fremenilor. Filmul fusese realizat de unul dintre experţii lui Hawat şi Paul era încă tulburat de referirile la el însuşi.

Mahdi!

Lisan al-Gaib!

De cum închidea ochii, în minte îi răsunau strigătele mulţimii. Aşadar, asta speră, gândi. Îşi amintea şi spusele Cucernicei Maici: Kwisatz Haderach. Amintirile redeşteptau în fiinţa lui senzaţia de ţel cumplit, populând această lume necunoscută cu impresii familiare, pe care nu le putea înţelege.

– Odios, repetă Ducele.

– La ce te referi, tată?

Leto se întoarse şi îşi privi fiul.

– Harkonnenii îşi închipuie că pot să mă tragă pe sfoară, făcându-mă să-mi pierd încrederea în persoana mamei tale. Nu-şi dau seama că mai degrabă mi-aş pierde încrederea în mine însumi.

– Nu înţeleg, tată.

Din nou, Leto se întoarse către fereastră. Soarele alb se apropia de cvadrantul său matinal. În lumina lăptoasă, nori mari de praf se deplasau încet spre canioanele ascunse care brăzdau Scutul de Piatră.

Vorbind rar, cu voce scăzută, ca să-şi înăbuşe mânia, Ducele îi povesti lui Paul despre misteriosul fragment de mesaj descoperit de Hawat.

– Tot aşa m-ai putea suspecta şi pe mine, replică Paul.

– Trebuie să-i lăsăm să creadă că au reuşit. Trebuie să-şi închipuie că sunt chiar atât de prost. Totul trebuie să pară veridic. Nici măcar mama n-are voie să ştie.

– Bine, dar… de ce, tată?

– Răspunsul mamei tale nu trebuie să fie un rol. Oh, ştiu, e capabilă să joace minunat teatru… dar depind prea multe de asta. Sper să demasc un trădător. De aceea, este necesar să se creadă că am fost total indus în eroare. Trebuie să-i facem acest rău mamei ca s-o ferim de un rău şi mai mare.

– Pentru ce-mi spui toate astea, tată? Dacă mă voi trăda?

– Pe tine n-or să te urmărească în această afacere, spuse Ducele. Vei păstra secretul. *Trebuie.* Se apropie iar de fereastră şi continuă, fără să se întoarcă: Iar dacă mi se va întâmpla ceva, o să-i poţi spune tu adevărul: că nu m-am îndoit niciodată de ea. Nici măcar o singură clipă. Va trebui să fie încredinţată de lucrul acesta.

Paul recunoscu în cuvintele tatălui său gândul morţii şi spuse repede:

– Nu ţi se va întâmpla nimic, tată. Ce…

– Taci, fiule.

Paul îi privi lung spatele, desluşi oboseala în poziţia gâtului, în linia umerilor, în încetineala mişcărilor.

– Eşti doar obosit, tată.

– Sunt obosit, într-adevăr, rosti Ducele. Obosit moral. Pesemne că m-a ajuns şi pe mine degenerescenţa depresivă a tuturor Caselor Mari. Şi ce puternici am fost odată!…

– Casa noastră nu a degenerat! izbucni Paul, cu neaşteptată mânie.

– Oare? Ducele îşi întoarse faţa spre fiul său. Avea cearcăne întunecate sub ochii de cremene. Gura lui schiţă o grimasă cinică. Ar fi trebuit să mă căsătoresc cu maică-ta, s-o fac Ducesă, spuse el. Dar… celibatul meu mai lasă unor Case speranţa într-o alianţă cu mine prin fiicele lor de măritat. Dădu din umeri. Aşa că…

– Mama mi-a explicat situaţia.

– Nimic nu poate să-i ofere unui conducător mai multă loialitate decât impresia de bărbăţie, zise Ducele. Iată de ce încerc să întreţin un aer de bărbăţie.

– Conduci bine, protestă Paul. Guvernezi bine. Oamenii te urmează de bunăvoie şi te iubesc.

– Am unul dintre cele mai eficiente servicii de propagandă, replică Ducele şi-şi îndreptă iarăşi privirea către bazin. Posibilităţile noastre sunt mai numeroase aici, pe Arrakis, decât ar putea să bănuiască Imperiul. Cu toate acestea, uneori mi se pare că ar fi fost mai bine dac-am fi renunţat, dacă am fi ales calea exilului. Uneori, aş vrea să ne putem cufunda în anonimatul majorităţii, să fim mai puţin expuşi la…

– Tată!

– Da, sunt obosit… Ştiai că folosim reziduul de mirodenie ca materie primă şi că dispunem deja de propria noastră fabrică de peliculă?

– Poftim?

– Nu ne putem permite să ducem lipsă de peliculă pentru filme. Altminteri cum am mai putea să inundăm satele şi oraşele cu informaţiile noastre? Poporul trebuie să ştie ce bine e guvernat. Şi cum să ştie dacă nu-i spunem noi?

– Ar trebui să te odihneşti puţin, zise Paul.

Din nou, Ducele îşi întoarse ochii spre el.

– Arrakisul mai prezintă un avantaj, despre care mi se pare că nu ţi-am vorbit. Mirodenia e pretutindeni, aici. O respiri, o mănânci în orice. Am descoperit că asta creează un fel de imunitate naturală la unele dintre otrăvurile uzuale din Manualul Asasinilor. Iar imperativul economisirii fiecărei picături de apă impune o supraveghere strictă a întregii producţii alimentare – culturile de fermenţi, cele hidroponice, chemavitul, absolut tot. Nu putem să ucidem prin otrăvire păturі largi ale populaţiei… şi nici noi nu putem fi atacaţi pe această cale. Arrakisul ne redă onestitatea şi moralitatea.

Paul dădu să spună ceva, dar Ducele nu-i lăsă vreme.

– Trebuie să pot împărtăşi cuiva lucrurile acestea, fiul meu. Oftă, şi privirea sa reveni la peisajul arid din care, acum, florile dispăruseră… strivite de culegătorii de rouă, ofilite de văpaia tot mai puternică a soarelui. Pe Caladan am stăpânit cu puterea noastră maritimă şi aeriană. Aici, trebuie să luptăm ca să dobândim puterea asupra deşertului. Aceasta va fi moştenirea ta, Paul. Ce vei face dacă mi se va întâmpla ceva? Nu vei lua calea exilului, ci pe aceea a gherilei – fuga şi hărţuirea.

Paul vru să răspundă, dar nu găsi cuvintele de care avea nevoie. Niciodată nu-l văzuse pe tatăl său atât de deprimat.

– Arrakisul nu poate fi păstrat, reluă Ducele, decât cu preţul unor hotărâri care să nu ţină seama de sentimentul demnităţii personale. Arătă cu mâna dincolo de fereastră, spre steagul verde şi negru al Atreizilor, care atârna inert pe catargul de la capătul terenului de debarcare. S-ar putea ca acest stindard onorabil să devină simbolul

multor nelegiuiri.

Paul îşi simţi gâtlejul uscat. Cuvintele tatălui său exprimau un sentiment al zădărniciei, un fatalism care-i răscolea sufletul şi-l făcea să simtă un gol în coşul pieptului.

Ducele scoase dintr-un buzunar o tabletă contra oboselii şi-o înghiţi.

– Forţa şi frica, rosti el. Uneltele guvernării. Voi cere să se acorde mai multă atenţie instruirii tale pentru condiţiile gherilei. Ai văzut microbobina… Ei te numesc „Mahdi“… „Lisan al-Gaib“… În ultimă instanţă, te vei folosi şi de asta.

Paul observă că spatele şi umerii tatălui său se îndreptaseră sub efectul rapid al tabletei, dar nu izbuti să-şi alunge din minte cuvintele de teamă şi îndoială pe care le auzise.

– De ce-o fi întârziind ecologul? mormăi Ducele. I-am spus lui Thufir să-l cheme cât mai devreme.

Tatăl meu, Împăratul Padişah, m-a luat într-o zi de mână, iar eu am simţit imediat, graţie învăţăturilor mamei mele, că era tulburat. M-a condus în Sala Portretelor, la ego-simulacrul Ducelui Leto Atreides. Privindu-l, am observat surprinzătoarea asemănare dintre tatăl meu şi bărbatul din portret – acelaşi chip prelung, rasat, cu trăsături aspre şi ochi reci. „Prinţesă-fiică", mi-a spus tatăl meu, „aş fi vrut să fi fost mai în vârstă la vremea când acest bărbat s-a apucat să-şi caute o nevastă." Tatăl meu avea pe atunci şaptezeci şi unu de ani şi nu arăta mai bătrân decât bărbatul din portret; eu nu aveam mai mult de paisprezece ani, dar am înţeles în ziua aceea că tatăl meu îşi dorise în taină un fiu asemenea Ducelui şi că ura necesităţile politice din cauza cărora erau duşmani.

Fragment din *În casa tatălui meu* de Prinţesa Irulan

Prima sa întâlnire cu aceia pe care, aşa cum i se ordonase, trebuia să-i trădeze, avu asupra doctorului Kynes efectul unui şoc. Pe bună dreptate, Kynes se considera un om de ştiinţă pentru care miturile nu erau decât indicii interesante despre rădăcinile unei culturi. Băiatul însă părea întruchiparea exactă a imaginii din străvechea profeţie. Avea „ochii iscoditori" şi „aerul de rezervă candidă".

Fireşte, profeţia nu indica prea lămurit dacă Divina Mamă avea să-l aducă pe Mesia odată cu ea sau dacă avea să-l zămislească după venire. Oricum, exista o potrivire stranie între prorocire şi nouveniţi.

Acea primă întâlnire avu loc pe la mijlocul dimineţii, în faţa clădirii administrative a terenului de debarcare de lângă Arrakeen. În apropiere, un ornitopter fără niciun fel de însemne aştepta

zumzăind în surdină, ca o insectă moleşită. Lângă el, făcea de gardă o santinelă Atreides, cu sabia trasă din teacă şi cu silueta învăluită în aura uşor tremurătoare a unui scut defensiv.

Kynes privi zeflemitor reverberaţia scutului, gândind: *În privinţa asta, Arrakisul le rezervă o surpriză!*

Ridică o mână şi escorta de fremeni care îl însoţea se opri. Continuă să înainteze singur către intrarea imobilului – un gang întunecat în zidul de piatră protejat cu un strat de plastic. *O clădire monolitică, dar vulnerabilă,* gândi el. *Net inferioară oricărei grote.*

Observă mişcare în gangul întunecat. Se opri, folosind răgazul ca să-şi îndrepte mantia şi izolaţiile de pe umărul stâng al distraiului.

Uşile de la intrarea clădirii se deschiseră larg. Un grup de soldaţi Atreides înarmaţi până-n dinţi – aveau paralizatoare, săbii şi scuturi – ieşiră grăbiţi şi se postară în faţa intrării. În urma lor, îşi făcu apariţia un bărbat înalt, cu faţa ca de pasăre de pradă, cu pielea oacheşă şi părul negru. Purta o pelerină jubba cu blazonul Atreizilor, dar felul în care o făcea arăta că nu era obişnuit cu veşmântul. Pelerina i se lipea de pantalonul distraiului, fără să salte liber, uşor, în ritmul paşilor.

Alături de el păşea un tânăr cu părul la fel de negru, dar cu faţa mai rotundă. Kynes îi cunoştea vârsta şi i se păru cam mic de statură pentru un tânăr de cincisprezece ani. Trupul de adolescent însă degaja un ciudat aer de fermitate, de siguranţă, ca şi cum tânărul ar fi avut puterea de a discerne în jurul său şi de a înţelege lucruri nevăzute pentru alţii. Era îmbrăcat la fel ca tatăl său, dar, spre deosebire de acesta, îşi purta pelerina cu o degajare ce dădea impresia că avusese asemenea îmbrăcăminte dintotdeauna.

„Mahdi va cunoaşte lucruri pe care alţii nu pot să le vadă“, spunea legenda.

Kynes clătină din cap, mustrându-se: *Sunt oameni ca toţi oamenii.*

Lângă cei doi, înveşmântat în aceeaşi ţinută de deşert, venea un om pe care Kynes îl cunoscuse deja: Gurney Halleck. Planetologul trase adânc aer în piept, încercând să-şi potolească resentimentele pe care

i le trezea omul care îl instruise *cum să se poarte* în prezenţa Ducelui şi a moştenitorului ducal.

„I te poţi adresa Ducelui cu «Domnia Ta» sau cu «Sire». Este corect şi «Vlăstar Nobil», dar asta se spune în ocazii cu un caracter mai deosebit. Fiului i te poţi adresa cu «Domnişorule», sau cu «Domnia Ta». Ducele e un om îngăduitor, dar nu-i plac familiarismele.“

Şi Kynes, privind grupul care se apropia, îşi spuse: *Vor afla ei curând cine-i adevăratul stăpân al Arrakisului. Poruncă să fiu interogat mai toată noaptea de mentatul lor, da? Poruncă să fac pe ghidul fiindcă vor să inspecteze cum se exploatează mirodenia, da?*

Implicaţiile întrebărilor lui Hawat nu-i scăpaseră lui Kynes. Voiau să pună mâna pe bazele imperiale. Şi nu încăpea nicio îndoială că aflaseră despre baze de la Idaho.

Am să-i ordon lui Stilgar să-i trimită Ducelui capul lui Idaho, îşi spuse Kynes.

Grupul Ducelui se afla acum la numai câţiva paşi de el. Auzi scrâşnetul nisipului sub ghetele lor de deşert.

Kynes se înclină.

– Domnia Ta, Duce.

Cât timp se apropiaseră de omul care aştepta solitar lângă ornitopter, Leto avusese timp să-l cerceteze pe îndelete: înalt, slab, înveşmântat ca pentru deşert, într-o mantie lungă, distrai şi ghete cu carâmbul scurt. Gluga mantiei era dată pe spate, cu vălul atârnând într-o parte, lăsând la vedere părul lung, blond-roşcat, şi o barbă rară. Sprâncene groase umbreau ochii insondabili, albastru-în-albastru. În jurul orbitelor şi sub ele, pielea obrazului era mai întunecată.

– Aşadar, dumneata eşti ecologul, spuse Ducele.

– Pe Arrakis preferăm vechea denumire, Domnia Ta, răspunse Kynes. Sunt planetolog.

– Cum doreşti, zise Ducele.

Îi aruncă o privire lui Paul.

– Fiule, el este Arbitrul Schimbării, arbitrul oricăror dispute, omul a cărui misiune este să se respecte legile, până ce vom prelua complet puterea asupra acestui fief.

Se întoarse spre Kynes:

– Ţi-l prezint pe fiul meu.

– Domnia Ta, rosti Kynes.

– Eşti fremen? întrebă Paul.

Kynes surâse.

– Am acces liber şi în sietchuri, şi în sate, Domnişorule. Dar sunt supusul Maiestăţii Sale. Sunt planetologul imperial.

Paul dădu din cap, impresionat de aerul de putere al omului din faţa lui. Ceva mai înainte, Halleck i-l arătase pe Kynes de la una din ferestrele situate la etajul clădirii: „Cel escortat de fremeni… Cel care se apropie acum de ornitopter."

Paul îl examinase în grabă cu binoclul, observându-i linia dreaptă a gurii, buzele subţiri, fruntea înaltă. Gurney îi şoptise la ureche: „Un individ al naibii de ciudat. Şi să-l auzi cum vorbeşte – cuvinte sacadate, fraze scurte, clare, parcă retezate cu briciul."

În spatele lor, Ducele comentase: „Tipul savantului."

Acum, când era la numai câţiva paşi de el, Paul simţea forţa lui Kynes, impactul personalităţii sale. Ca şi cum planetologul ar fi fost o fiinţă cu sânge regal, născută să comande.

– Mi se pare că dumitale trebuie să-ţi mulţumim pentru distraie şi pentru pelerinele astea, spuse Ducele.

– Sper că vă vin bine, Domnia Ta. Sunt făcute de fremeni şi cei care le-au croit şi-au dat silinţa să le confecţioneze după măsurile date de omul Domniei Tale, Halleck, aici de faţă.

– Am fost oarecum mirat când mi s-a adus la cunoştinţă că nu ne poţi conduce în deşert decât îmbrăcaţi cu hainele astea. Putem lua cu noi o cantitate mare de apă. Nu avem intenţia să zăbovim prea mult şi vom avea o escortă aeriană – cea de deasupra noastră. E destul de puţin probabil să fim nevoiţi să coborâm pe nisip.

Kynes îl privi lung, cântărindu-i din ochi trupul ghiftuit de apă. Spuse glacial:

– Pe Arrakis nu există cuvântul „probabil“. Există doar cuvântul „posibil“.

Halleck se zburli:

– Ducelui i te adresezi cu „Domnia Ta“ sau „Sire“!

Leto îl domoli cu un semn al mâinii – unul din discretele semnale de mână codificate – apoi spuse:

– Obiceiurile noastre sunt încă noi pe aici, Gurney. Trebuie să fim îngăduitori.

– Am înţeles, Sire.

– Îţi suntem îndatoraţi, doctore Kynes, zise Leto. Nu vom uita de straiele acestea şi nici de grija pe care ai arătat-o pentru siguranţa noastră.

Sub imboldul momentului, Paul îşi aminti un pasaj din Biblia CP şi rosti:

– „Darul e binecuvântarea celui ce dă.“

Cuvintele răsunară neaşteptat de tare în aerul nemişcat. Fremenii din escorta lui Kynes, care aşteptau ghemuiţi pe vine în umbra clădirii, săriră în picioare, agitându-se şi murmurând între ei. Unul exclamă:

– Lisan al-Gaib!

Kynes se răsuci pe călcâie, reteză scurt aerul cu mâna, în direcţia grupului de fremeni. Continuând să murmure, oamenii se retraseră

spre colţul clădirii.

– Interesant, comentă Ducele.

Kynes se uită cu asprime la Paul, apoi la Duce.

– Majoritatea locuitorilor din deşert au mintea plină de superstiţii, spuse el. Nu le daţi atenţie. Nu fac niciun rău.

Dar şi el se gândi la cuvintele legendei: *„Vă vor întâmpina cu Vorbe Sfinte şi vor lua darurile voastre drept binecuvântare.“*

Imaginea pe care Leto şi-o făcuse despre Kynes, bazată în bună parte pe scurtul raport verbal al lui Hawat – „Kynes este rezervat şi suspicios“ –, se cristaliză brusc: omul acesta *era fremen.* Venise însoţit de o escortă de fremeni. Aparent, s-ar fi putut spune că fremenii voiau doar să verifice dacă erau într-adevăr liberi să circule în zonele urbane, aşa cum li se promisese de puţin timp. Dar escorta aceasta părea mai degrabă o gardă de onoare. Iar Kynes se purta ca un om mândru, obişnuit cu libertatea, un om ale cărui vorbă şi comportare, relativ umile, se datorau numai suspiciunii faţă de nişte străini. Întrebarea lui Paul fusese oportună şi întemeiată.

Kynes se transformase în băştinaş.

– Nu plecăm, Sire? întrebă Halleck.

Ducele dădu din cap.

– Ba da. Topterul nostru o să-l pilotez eu. Kynes va sta cu mine, în faţă, ca să-mi arate drumul. Tu şi cu Paul vă aşezaţi pe scaunele din spate.

– O clipă, vă rog, interveni Kynes. Cu permisiunea Domniei Tale, Sire, trebuie să verific mai întâi securitatea distraielor pe care le purtaţi.

Ducele vru să spună ceva, dar Kynes i-o luă înainte:

– Mă gândesc şi la propria-mi piele… Domnia Ta. Ştiu prea bine cui i s-ar scoate ochii dacă vi s-ar întâmpla vreun accident cât timp sunteţi cu mine.

Leto se încruntă, gândind: *Delicată treabă! Dacă refuz, s-ar putea să se simtă jignit. Şi n-am de unde să ştiu câtă nevoie o să am vreodată de omul ăsta. Dar… să-l las să treacă de scut şi să-mi atingă trupul, când ştiu atât de puţine lucruri despre el?*

Gândurile îi goneau nebuneşte, mânate din urmă de necesitatea deciziei.

– Suntem în mâinile dumitale, se hotărî brusc.

Făcu un pas înainte şi îşi desfăcu pelerina. Îl văzu pe Halleck arcuindu-se pe vârfuri, rămânând nemişcat, dar gata să intervină.

– Şi te-aş ruga, adăugă, să ai bunătatea de a ne explica şi nouă ce e de fapt costumul ăsta, cu care dumneata eşti, desigur, foarte obişnuit.

– Bine, încuviinţă Kynes.

Pipăi pe sub pelerina Ducelui izolaţiile de pe umeri, vorbind, pe măsură ce verifica straiul.

– Materialul propriu-zis este un microsendviş: un filtru cu eficacitate sporită, dublat de un sistem de schimb de căldură.

Ajustă izolaţiile.

– Stratul care vine în contact cu pielea este poros. Lasă să treacă transpiraţia care a răcorit corpul… prin procesul normal, sau aproape normal, de evaporare. Următoarele două straturi…

Strânse izolaţiile pectorale.

– …comportă filamente pentru schimbul caloric şi decantoare de sare. Sarea este regenerată.

La semnul ecologului, ducele îşi ridică braţele şi zise:

– Foarte interesant.

– Respiră adânc, spuse Kynes.

Ducele se supuse. Kynes cercetă izolaţiile de la subsuori, ajustând-o pe una dintre ele.

– Mişcările corpului, continuă el, mai ales respiraţia, şi un oarecare efect osmotic furnizează forţa necesară pompării.

Reveni la izolaţiile pectorale, slăbindu-le puţin.

– Apa reciclată se adună în nişte buzunare colectoare, de unde se poate sorbi prin tubul acesta, al cărui capăt se află în colierul de la gât.

Ducele îşi trase bărbia, înclinând capul ca să vadă capătul tubului.

– Eficient şi comod, observă el. Frumoasă concepţie!

Kynes îngenunche şi controlă izolaţiile de la picioare.

– Urina şi materiile fecale sunt sterilizate şi prelucrate în căptuşeala de pe coapse.

Se ridică în picioare, pipăi colierul de la gât şi extrase un fel de limbă semicirculară.

– În plin deşert, filtrul acesta se trage peste jumătatea de jos a obrazului, iar tubul de sub el se introduce în nări, cu ajutorul acestor două cepuri cu clemă care asigură etanşeitatea. Se inspiră prin filtrul de la gură şi se expiră prin tubul nazal. Cu un distrai fremen în stare perfectă, nu poţi pierde mai mult de un degetar de umezeală pe zi – chiar dacă te prinde noaptea în Ergul Mare.

– Un degetar pe zi, murmură Ducele.

Kynes apăsă cu degetul pe calota frontală a glugii costumului şi spuse:

– Aici s-ar putea să te roadă niţel. Dacă te supără prea tare, te rog să-mi spui. Am să mai strâng puţin marginea glugii.

– Mulţumesc, rosti Ducele, văzându-l pe Kynes că se dă un pas înapoi.

Îşi mişcă umerii în interiorul costumului, remarcând imediat că se simţea mai bine. Straiul era mai strâns pe trup, mai puţin iritant.

Kynes se întoarse spre Paul.

– Ei, acum să te vedem şi pe tine, băiete.

E un om de treabă, îşi spuse Ducele, *dar va trebui să înveţe cum să ni se adreseze.*

Paul aşteptă impasibil, în timp ce Kynes îi examina costumul. Avusese o senzaţie bizară când îmbrăcase straiul acesta lucios şi alunecos. Fusese perfect conştient că nu mai purtase niciodată până atunci un distrai. Cu toate acestea, fiecare gest de ajustare a găicilor aderente de la izolaţii, sub îndrumarea stângace a lui Gurney, i se păruse natural, instinctiv. Când îşi strânsese izolaţiile pectorale, ca să obţină cât mai multă forţă de pompare din mişcarea respiratorie, ştiuse ce anume făcea şi în ce scop. Când îşi potrivise colierul de la gât şi marginea glugii, ştiuse că o face ca să evite frecarea.

Kynes se ridică, se dădu înapoi, cu un aer perplex.

– Ai mai purtat vreodată distrai? întrebă.

– E prima oară.

– Atunci, ţi l-a aranjat cineva?

– Nu.

– Ghetele ţi-s strânse mai tare deasupra gleznelor decât dedesubt… Cine ţi-a spus să le strângi în felul ăsta?

– Nimeni. Aşa… aşa mi s-a părut că trebuie strânse.

– Chiar aşa şi trebuie.

Şi Kynes îşi frecă obrazul, cu gândul la legendă: *„El va cunoaşte tipicurile voastre ca şi când s-ar fi născut cu ele.“*

– Să nu mai pierdem timpul, spuse Ducele.

Arătă către topterul care aştepta, porni înainte, răspunzând cu o înclinare a capului la salutul santinelei. Urcă în cabină, îşi prinse centura de siguranţă, începu să verifice instrumentele şi comenzile. Aparatul pârâi când ceilalţi urcară, la rândul lor.

Kynes îşi strânse centura, concentrându-şi atenţia la amenajările din interiorul aeronavei – luxul discret al capitonajelor gri-verzui, confortul scaunului, luciul instrumentelor. Trase cu plăcere în piept aerul curat, răcoros, care inundă cabina când uşile fură închise şi ventilatoarele prinseră viaţă, bâzâind discret.

Confort! gândi. *Moleşeală!*

– Totu-i în regulă, Sire, anunţă Halleck.

Leto puse contactul aripilor, le simţi ridicându-se şi coborând – o dată, de două ori. Se înălţară zece metri, apoi Ducele blocă aripile şi acţionă reactoarele posterioare care propulsară aparatul într-o mişcare ascendentă, şuierătoare, pe o pantă abruptă.

– Spre sud-est, dincolo de Scut, zise Kynes. Acolo i-am spus maistrului nisipar să-şi concentreze utilajele.

– Bine.

Ducele stabiliză plafonul de zbor. Celelalte aparate îşi ocupară poziţiile de escortare deasupra lor şi întreaga formaţie viră spre sud-est.

– Concepţia şi realizarea distraielor vădesc o perfecţiune tehnică deosebită, spuse, după câteva clipe, Ducele.

– Poate că într-o zi vă voi duce să vizitaţi un atelier dintr-un sietch, zise Kynes.

– M-ar interesa, într-adevăr. Dar mi se pare că se fabrică distraie şi în unele oraşe de garnizoană.

– Imitaţii nereuşite. Orice dunar care ţine la viaţă poartă distrai fremen.

– Şi chiar nu se pierde mai mult de-un degetar de apă pe zi?

– Dacă distraiul este bine ajustat, dacă gluga e strânsă cum trebuie şi dacă toate izolaţiile sunt în perfectă stare, cantitatea cea mai mare de apă se pierde prin palmele mâinilor. Când nu trebuie să-ţi foloseşti mâinile la vreo treabă mai delicată, poţi purta mănuşi de distrai. Cei mai mulţi dintre fremenii din deşert însă preferă să-şi ungă mâinile cu seva extrasă din frunzele tufei de creozot, care are darul de a opri transpiraţia.

Ducele aruncă o privire în jos, spre stânga, la peisajul haotic al Scutului de Piatră – stânci răvăşite de crevase înguste şi adânci, petice galbene-brune, întretăiate de dungile negre ale faliilor născute din prăbuşiri. Imensul lanţ muntos părea să fi fost azvârlit din spaţiu şi lăsat pentru totdeauna acolo unde se sfărâmase, izbindu-se de suprafaţa planetei.

Survolară un bazin nu prea adânc, plin cu nisip cenuşiu, ca un râu izvorât din gura unui canion ce se deschidea către sud. Degete de nisip se prelingeau parcă în interiorul bazinului, conturând o deltă uscată şi imobilă, înconjurată de roca întunecată.

Kynes se rezemă de spătarul scaunului. Se gândi la trupurile saturate de apă pe care le simţise sub straiele Atreizilor. Purtau centuri de scut peste pelerine, paralizatoare agăţate la şold, iar la gât, prinse de lănţişoare, radioemiţătoare de mărimea unei monede. Şi Ducele, şi fiul său erau înarmaţi cu cuţite vârâte în teci prinse de încheietura mâinii, iar tecile i se păruseră destul de uzate. Îşi spuse, nu fără o oarecare doză de admiraţie, că oamenii aceştia erau un amestec ciudat de blândeţe şi forţă brutală. Aveau o siguranţă şi-un calm pe care nu le observase niciodată la Harkonneni.

– Sper că vei menţiona în raportul pe care-l vei adresa Împăratului, în legătură cu schimbarea fiefului, că noi am respectat legile, nu-i aşa? întrebă Leto. Se uită pieziş către Kynes, apoi din nou înainte.

– Harkonnenii au plecat. Atreizii le-au luat locul.

– Deci totu-i în regulă? insistă Leto.

Zvâcnetul unui muşchi de pe maxilar trădă încordarea de-o clipă a planetologului.

– Ca planetolog şi Arbitru al Schimbării, sunt supusul direct al Imperiului… Domnia Ta.

Ducele rânji sumbru.

– Realitatea însă ştim amândoi care e.

– Îţi reamintesc că activitatea mea se bucură de sprijinul Maiestăţii Sale.

– Zău? Şi în ce constă această activitate?

În liniştea scurtă care urmă, Paul gândi: *Tata întinde prea mult coarda.* Îi aruncă o privire lui Halleck, dar menestrelul-războinic părea absorbit de priveliştea dezolantă de sub ei.

Kynes răspunse glacial:

– Te referi, desigur, la activitatea mea de planetolog.

– Desigur.

– În mare, mă ocup de biologia şi de botanica solurilor uscate… ca şi de unele cercetări geologice – carotaje, analize. Posibilităţile unei planete sunt practic inepuizabile.

– Întreprinzi şi cercetări referitoare la mirodenie?

Kynes se întoarse spre Duce, iar Paul sesiză contracţia muşchilor din obrazul planetologului.

– Curioasă întrebare, Domnia Ta.

– Nu uita, Kynes, că acum planeta este fieful meu. Şi metodele mele sunt altele decât ale Harkonnenilor. Nu am nimic împotriva studiilor dumitale cu privire la mirodenie, atât timp cât mă ţii la curent cu ceea ce afli. Se uită fix la planetolog şi adăugă: Harkonnenii nu prea încurajau cercetările legate de mirodenie, nu-i aşa?

Kynes îi întoarse privirea, dar nu răspunse.

– Poţi vorbi fără grijă, îl îndemnă Ducele. N-ai de ce să te temi.

– Mda, murmură Kynes. Curtea Imperială e într-adevăr cam departe. Şi gândi: *Ce-şi închipuie cotropitorul ăsta umflat de apă? Mă crede chiar atât de nătâng încât să mă fac sluga lui?*

Ducele emise un râs scurt, îşi întoarse privirea la direcţia de zbor.

– Remarc o oarecare acreală în tonul dumitale, domnule. Am invadat Arrakisul cu haita noastră de ucigaşi cu chipuri blajine, nu? Şi mai avem pretenţia să recunoaşteţi că suntem altfel decât Harkonnenii, nu-i aşa?

– Am citit materialul de propagandă pe care l-aţi răspândit prin sietchuri şi prin sate, spuse Kynes. „Să dăruim dragostea noastră ilustrului Duce!“ Serviciul dumitale de pro…

– Măsoară-ţi cuvintele! lătră brusc Halleck, smulgându-se de lângă geam şi aplecându-se ameninţător înainte.

Paul puse o mână pe braţul lui Halleck.

– Gurney! rosti Ducele, aruncându-i o privire peste umăr. Omul acesta a trăit mult timp sub Harkonneni.

Halleck îşi reluă vechea poziţie. Mormăi:

– Mda…

– Omul Domniei Tale, Hawat, este destul de abil, spuse, după o clipă, Kynes. Dar mi-am dat imediat seama ce urmărea.

– Foarte bine, replică Ducele. Eşti de acord să ne deschizi bazele?

– Bazele sunt proprietatea Maiestăţii-Sale, răspunse tăios Kynes.

– Şi zac nefolosite.

– Ar putea fi folosite.

– Maiestatea-Sa e de aceeaşi părere?

Kynes îl străfulgeră cu privirea.

– Arrakisul ar putea să devină un Eden dacă pe guvernatorii săi i-ar

mai interesa şi altceva decât scurmatul după mirodenie!

Nu mi-a răspuns la întrebare, gândi Ducele, apoi continuă:

– Cum ar putea deveni un Eden, dacă nu dispune de bani?

– La ce bun banii, dacă nu poţi cumpăra cu ei ajutorul de care ai nevoie? replică planetologul.

Aha! îşi spuse Ducele. Zise repede:

– Vom discuta problema asta altă dată. Am impresia c-am ajuns la marginea Scutului. Continuăm drept înainte?

– Drept înainte, murmură Kynes.

Paul privi pe fereastră. Sub ei, ţancurile sfărâmate începuseră să coboare în cute abrupte spre un platou neted, de piatră, mărginit de un prag ca o muchie de cuţit. Dincolo de prag, asemenea unor unghii frumos tăiate, se prelungeau până la orizont şiruri continue de dune. Printre ele, departe, se zăreau din loc în loc pete întunecate care nu păreau să fie nisip. Aflorismente stâncoase? În reverberaţia aerului fierbinte, Paul nu le putea distinge prea bine.

– Nu cresc deloc plante, acolo, jos? întrebă el.

– Puţine, răspunse Kynes. Zona biologică de la această latitudine se caracterizează mai ales prin ceea ce noi numim „mici hoţi de apă" – vieţuitoare adaptate să-şi prade unele altora umezeala, pândindu-se reciproc pentru picăturile de rouă. Anumite regiuni ale deşertului forfotesc de viaţă. Dar toate aceste forme vii au învăţat cum să supravieţuiască în condiţiile vitrege ale mediului. Dacă tu, om, te pomeneşti vreodată acolo, jos, şi nu vrei să mori, trebuie să faci exact ce fac ele.

– Adică să-i furi altuia apa? întrebă Paul.

Ideea i se păruse revoltătoare şi glasul îi trădă tulburarea.

– Se mai întâmplă şi-aşa, rosti Kynes, deşi nu la asta m-am referit. Vezi tu, băiete, clima mea pretinde o atitudine deosebită faţă de apă. Aici nu există secundă în care să nu te gândeşti la apă. N-ai voie să

iroseşti nimic din ceea ce conţine cât de cât umezeală.

Clima mea… gândi Ducele.

– Virează două grade spre sud, Domnia Ta. La vest e furtună.

Ducele dădu din cap. Văzuse şi el tălăzuirea de praf cafeniu. Viră larg, înclinând topterul pe-o parte, observând cu coada ochiului reflexul portocaliu-lăptos al prafului pe aripile aparatelor din escortă, care îi imitau manevra.

– E bine să trecem cât mai departe de ea, zise Kynes.

– Îmi închipui că-i destul de periculos să zbori în nisipul ăla, spuse Paul. E adevărat că poate străpunge metalele cele mai dure?

– La altitudinea asta nu-i nisip, ci praf, explică Kynes. Singurele pericole sunt lipsa vizibilităţii, turbulenţa şi obturarea prizelor de aer.

– Şi chiar o să vedem astăzi o exploatare de mirodenie în lucru?

– Foarte posibil.

Paul tăcu, rezemându-se de spătarul scaunului. Îşi folosise întrebările şi hiperpercepţia pentru a efectua ceea ce mama sa numea „înregistrarea" persoanei. Şi-l fixase bine pe Kynes acum – timbrul vocii, fiecare detaliu al feţei, fiecare detaliu al gesturilor. O cută nefirească pe mâneca stângă a mantiei planetologului trăda prezenţa unui cuţit într-o teacă prinsă pe braţ. În dreptul taliei, mantia părea mai umflată. Auzise că oamenii deşertului poartă un soi de cingătoare cu buzunare, în care ţin felurite obiecte de strictă necesitate. Poate că asta era explicaţia umflăturilor de sub mantie. În niciun caz nu putea fi vorba de o centură de scut. Mantia era închisă la gât cu o fibulă de cupru pe care era gravată imaginea unui iepure. O altă fibulă, mai mică, purtând acelaşi desen, atârna de colţul glugii răsfrânte pe umeri.

Alături, Halleck se răsuci, cotrobăi în compartimentul din spate, şi scoase la iveală balisetul. Kynes aruncă o privire înapoi când Halleck începu să-şi acordeze instrumentul, apoi se concentră din nou asupra direcţiei de zbor.

– Ce-ai vrea s-asculţi, Domnişorule? întrebă Halleck.

– Ce vrei tu, Gurney.

Halleck îşi plecă urechea deasupra cutiei de rezonanţă, luă un acord şi începu să cânte încet:

Părinţii noştri au mâncat mană în deşert,
În ţinutul fierbinte unde se-ncrâncenă vântu-n vârtejuri.
Izbăveşte-ne, Doamne, de ţara cea hâdă!
Izbăveşte-ne… o, izbăveşte-ne
De setea şi uscăciunea deşertului.

Kynes îi aruncă Ducelui o privire şi spuse:

– Nu călătoreşti cu o escortă prea numeroasă, Domnia Ta. Toţi oamenii care te însoţesc au mai multe talente?

– Ca Gurney? râse Ducele. Gurney e unic. Îi apreciez în mod deosebit ochii. Puţine lucruri le scapă.

Planetologul se încruntă.

Halleck, fără să piardă nicio măsură din melodie, improviză mai departe:

Căci eu sunt ca buha deşertului, o!
Aşa-i! Sunt ca buha deşertului!

Ducele se aplecă brusc, desprinse un microfon de pe tabloul de bord, îl conectă cu o apăsare a degetului şi spuse:

– Atenţie Escorta Gama! Aici Liderul. Obiect zburător pe direcţia orei nouă, în sectorul B. L-aţi identificat?

– Nu-i decât o pasăre, zise Kynes. Şi adăugă: Ai ochi ageri.

Difuzorul de pe tabloul de bord pârâi, apoi o voce răspunse:

– Escorta Gama. Am examinat obiectul prin telescop. E o pasăre mare!

Paul privi în direcţia indicată, desluşi un punct întunecat care se mişca intermitent. Îşi dădu seama cât de atent pilota tatăl său… Cu toate simţurile la pândă.

– Nu ştiam că există păsări atât de mari în largul deşertului, spuse Ducele.

– Trebuie să fie un vultur, răspunse Kynes. Sunt destule vieţuitoare care s-au adaptat la mediul acesta.

Ornitopterul survola acum o câmpie pustie de piatră. De la înălţimea celor două mii de metri la care zburau, Paul zări dedesubt umbra diformă a navei lor şi, puţin mai înapoi, umbrele aparatelor din escortă. Solul de sub ei părea plat, dar felul în care se contorsionau umbrele dezminţea această impresie.

– A reuşit cineva, vreodată, să parcurgă teafăr deşertul? întrebă Ducele.

Halleck se opri din cântat. Se aplecă, aşteptând răspunsul lui Kynes.

– Largul deşertului, nu, spuse Kynes. Au fost însă câteva cazuri în care unii oameni au izbutit să se salveze din zona secundară. Au supravieţuit traversând regiunile stâncoase, în care viermii se aventurează rareori.

Atenţia lui Paul fu atrasă deodată de timbrul vocii lui Kynes. Îşi simţi întregul mecanism al percepţiei intrând în alertă, aşa cum îl deprinsese prin antrenament.

– Ah! exclamă Ducele. Viermii! Trebuie să apuc să văd şi eu unul.

– Poate c-o să vezi unul chiar astăzi, zise Kynes. Unde-i mirodenie, sunt şi viermi.

– Totdeauna? întrebă Halleck.

– Totdeauna.

– Există vreo legătură între viermi şi mirodenie? se interesă Ducele.

Kynes întoarse capul spre el şi Paul observă felul în care îşi ţuguia buzele înainte de a răspunde.

– Viermii apără *nisipurile* cu mirodenie. Fiecare vierme îşi are… teritoriul său. Cât despre mirodenie… Cine ştie? Specimenele de viermi pe care le-am cercetat ne fac să presupunem existenţa unor complexe schimburi chimice reciproce. Am descoperit urme de acid clorhidric în sistemul vascular, iar în… în alte părţi, acizi mai complecşi. O să-ţi trimit monografia mea, referitoare la subiectul ăsta.

– Şi scuturile sunt într-adevăr neputincioase? întrebă Ducele.

– Scuturile! pufni Kynes. Activează un scut într-o zonă cu viermi şi soarta ţi-e pecetluită! Cum îl simt, viermii nu mai ţin seama de frontierele teritoriale; vin să-l atace de la cele mai mari depărtări, de peste tot. Nimeni n-a supravieţuit vreodată unui asemenea atac.

– Atunci cum le-aţi venit de hac viermilor pe care i-aţi disecat?

– Şocuri electrice de înaltă tensiune aplicate separat fiecărui segment inelar. E singura modalitate pe care o cunoaştem pentru a-i ucide şi a le recupera cadavrele intacte. Exploziile nu fac decât să-i ameţească sau să-i rănească, iar fiecare segment îşi are propria lui viaţă. În afara armamentului atomic, nu cunosc niciun alt mijloc capabil să nimicească un vierme mare în întregime. Sunt incredibil de rezistenţi.

– De ce nu s-a întreprins nimic pentru a-i extermina? întrebă Paul.

– Costă prea mult, răspunse Kynes. Suprafaţa-i prea mare.

Paul se retrase în colţul lui. Simţul adevărului, percepţia nuanţelor din voce îi spuneau că planetologul minţea sau rostea numai jumătăţi de adevăr. Gândi: *Dacă există vreo legătură între mirodenie şi viermi, exterminarea viermilor ar însemna distrugerea mirodeniei.*

– În curând, nimeni nu va mai trebui să se teamă de întinderile de nisip, spuse Ducele. Un singur apel, prin intermediul unor emiţătoare de genul celor de la gâtul nostru, va fi suficient pentru a

solicita ajutorul echipelor de salvare. Nu peste mult timp, toţi nisiparii noştri vor fi dotaţi cu asemenea aparate. Până atunci vom pune la punct şi un serviciu special de salvare.

– Lăudabilă iniţiativă, comentă Kynes.

– După tonul cu care-o spui, nu s-ar zice că eşti de acord.

– De ce să nu fiu de acord?! Dimpotrivă! Numai că emiţătoarele n-o să vă fie de cine ştie ce folos. Sarcina electrostatică a furtunilor de nisip ecranează aproape în întregime semnalele radio, iar instalaţiile de emisie-recepţie pot fi oricând scurtcircuitate. De altfel, s-a încercat deja folosirea lor. Arrakisul nu duce lipsă de echipament tehnic. Şi în afară de asta, când te urmăreşte un vierme, n-ai prea mult timp la dispoziţie. De obicei, nu-ţi rămân decât vreo cincisprezece-douăzeci de minute din clipa în care te-a descoperit.

– Atunci, ce mă sfătuieşti? întrebă Ducele.

– Îmi ceri sfatul… mie?

– Da. Ca planetolog.

– Ai urma un sfat de-al meu?

– Dacă l-aş considera înţelept.

– Foarte bine, Domnia Ta. Să nu călătoreşti singur.

Pentru o clipă, Ducele îşi abătu atenţia de la comenzi.

– Asta-i tot?

– Asta-i tot. Să nu călătoreşti singur.

– Dar dacă eşti izolat de-o furtună şi silit să cobori? interveni Halleck. Nu se poate face nimic altceva?

– *Altceva* înseamnă o mulţime de lucruri, zise Kynes.

– *Dumneata* ce-ai face? întrebă Paul.

Kynes se întoarse şi-l sfredeli cu privirea, apoi se adresă Ducelui:

– M-aş îngriji în primul rând de starea distraiului. Dacă m-aş afla în afara unei zone cu viermi sau printre stânci, aş rămâne în navă. Dacă m-aş afla în nisip deschis, m-aş îndepărta de navă cât aş putea de iute. O distanţă de vreo mie de metri ar fi de-ajuns. Apoi, m-aş ascunde sub mantie. Nava nu i-ar scăpa în niciun caz unui vierme, eu însă aş putea trece neobservat.

– Şi pe urmă? vru să ştie Halleck.

Kynes dădu din umeri.

– Aş aştepta să plece viermele.

– Atât? întrebă Paul.

– După ce viermele s-a îndepărtat, poţi încerca să te deplasezi la rândul tău, spuse Kynes. Trebuie să păşeşti uşor, să eviţi tobele de nisip şi bazinele de praf cu maree şi să te îndrepţi către cea mai apropiată zonă stâncoasă. Sunt multe asemenea zone. Numai aşa ai şanse să reuşeşti.

– Tobe de nisip? se miră Halleck.

– O stare naturală de tasare a nisipului, explică Kynes. Cum ai călcat pe suprafaţa sa, începe să bubuie. Sunetul atrage imediat viermii.

– Ce sunt bazinele de praf cu maree? se interesă Ducele.

– De-a lungul secolelor, o serie de depresiuni din deşert s-au umplut cu praf. Unele sunt atât de întinse, încât au curenţi, flux şi reflux. Dacă nu ştii să le recunoşti, eşti pierdut. Te înghit instantaneu, la primul pas greşit.

Halleck se lăsă pe spate şi începu să mângâie din nou strunele balisetului. Apoi, deodată, cântă:

O, nu-i mânia pe-ai deşertului zei
Dacă te temi de moarte şi vrei
Primejdiile să…

Se întrerupse şi se aplecă înainte:

– Nor de praf în faţă, Sire.

– Îl văd, Gurney.

– Destinaţia noastră, spuse Kynes.

Paul se înălţă în scaun ca să privească prin parbriz. Văzu un nor galben care se rostogolea aproape de suprafaţa deşertului, la vreo treizeci de kilometri în faţa lor.

– E o fabrică de mirodenie, zise Kynes. A fost coborâtă pe suprafaţă, ceea ce-nseamnă că acum lucrează. Norul este format de nisipul evacuat după separarea centrifugală a mirodeniei. Nu există alt nor de nisip care să i se asemene.

– Sunt nişte toptere deasupra, observă Ducele.

– Da, încuviinţă Kynes. Doi… trei… patru cercetaşi. Pândesc semnul de vierme.

– Semnul de vierme?

– Un val de nisip mişcător, care se deplasează către şenilă şi care poate fi văzut de departe. Uneori însă, viermii se deplasează la adâncimi prea mari ca să ridice un val şi în cazul acesta semnul este detectat de sondele seismice instalate pe suprafaţa nisipului.

Kynes scrută văzduhul.

– Ar trebui să fie şi-o aripă purtătoare prin preajmă, spuse, dar n-o văd nicăieri.

– Viermii sunt nelipsiţi – parcă aşa ziceai, nu? întrebă Halleck.

– Nelipsiţi.

Paul se aplecă în faţă şi atinse umărul lui Kynes.

– Cât de întinsă-i zona pe care o stăpâneşte un vierme?

Kynes se încruntă. Puştiul nu contenea să pună întrebări de adult.

– Depinde de mărimea viermelui, răspunse.

– Care-s limitele? îl întrebă Ducele.

– Cei mari pot controla până la trei sau patru sute de kilometri pătraţi. Cei mici…

Tăcu brusc, căci Ducele acţionase fără veste reactoarele de frânare. Aparatul se poticni scurt şi motoarele amuţiră. Aripile prinseră viaţă, începând să bată aerul. Ducele înscrise topterul într-un viraj larg, menţinându-i plafonul, şi arătă cu mâna stângă spre est, dincolo de şenilă.

– Nu cumva-i semn de vierme acolo?

Kynes se aplecă prin faţa lui, cercetând zarea.

Paul şi Halleck se înghesuiră unul într-altul, privind în aceeaşi direcţie şi Paul observă că escorta lor, surprinsă de manevra neaşteptată şi continuându-şi câteva clipe zborul, vira acum strâns înapoi. Combina era tot în faţa lor, la numai vreo trei kilometri distanţă.

În direcţia în care arătase Ducele, crestele semicirculare ale dunelor se prelungeau, umbră după umbră, până la orizont – iar de-a curmezişul lor, străbătându-le ca o linie dreaptă ce se pierdea în depărtare, îşi croia drum un deal prelung – o coamă mişcătoare de nisip. Lui Paul i se păru că ceea ce vedea semăna cu siajul lăsat de un peşte mare, înotând sus şi atingând cu spinarea suprafaţa unei ape liniştite.

– E un vierme, spuse Kynes. Unul mare.

Se retrase iute pe scaunul său, înşfăcă microfonul de pe tabloul de bord şi schimbă frecvenţa de emisie. Privind cu ochi scânteietori caroiajul hărţii prinse pe role deasupra capetelor lor, vorbi în microfon:

– Atenţie şenila din sectorul Delta Aiax nouă! Semn de vierme. Şenila din Delta Aiax! Semn de vierme. Rog confirmaţi recepţia.

Aşteptă.

Difuzorul de pe tabloul de bord emise o serie de paraziţi, apoi o voce:

– Cine cheamă Delta Aiax nouă? Recepţie.

– Nu se prea omoară cu firea, constată Halleck.

Kynes răspunse în microfon:

– Zbor neînmatriculat – la nord-vest de voi, distanţa aproximativ trei kilometri. Semnul de vierme e în deplasare pe direcţia voastră. Contact în aproximativ douăzeci şi cinci de minute.

În difuzor se auzi altă voce:

– Aici Centrul de comandă al cercetaşilor. Confirm observaţia. Rămâneţi pe recepţie pentru estimarea contactului. Urmă o pauză, apoi: Contact peste douăzeci şi şase de minute. Probabilitatea estimării anterioare a fost excelentă. Cine-i la bordul aparatului neînmatriculat? Recepţie.

Halleck îşi desprinse iute centura de siguranţă şi se repezi în faţă, între Kynes şi Duce.

– Kynes, asta-i frecvenţa de lucru obişnuită?

– Da, de ce?

– Cine-i pe recepţie?

– Numai echipajele care lucrează în zonă. Pentru evitarea interferenţelor.

Difuzorul pârâi din nou, apoi vocea care vorbise prima spuse:

– Aici Delta Aiax nouă. În contul cui trecem prima pentru avertisment? Recepţie.

Halleck îi aruncă Ducelui o privire întrebătoare.

– Se acordă o primă în mirodenie celui care semnalează cel dintâi viermele, spuse Kynes. Vor să ştie…

– Spune-le cine-a văzut primul semnul de vierme, zise Halleck.

Kynes ezită câteva secunde, apoi ridică microfonul:

– Treceţi prima pentru avertisment pe numele Ducelui Leto Atreides. Repet: Ducele Leto Atreides. Recepţie.

Parţial distorsionată de un lanţ de descărcări electrostatice, vocea din difuzor replică impasibilă:

– Am înţeles şi vă mulţumim.

– Aşa! Acum spune-le să împartă prima între ei, porunci Halleck. Spune-le că asta-i dorinţa Ducelui.

Kynes trase adânc aer în piept, apoi transmise:

– Ducele doreşte ca prima să fie împărţită membrilor echipajului. Aţi înţeles? Recepţie.

– Am înţeles şi vă mulţumim, sună răspunsul.

– Am uitat să menţionez faptul că Gurney este foarte talentat şi în materie de publicitate, zise Ducele.

Kynes îşi întoarse mirat privirea spre Halleck.

– Oamenii vor înţelege astfel că Ducelui nu-i este indiferentă soarta lor, îl lămuri Halleck. Vestea o să se răspândească. Am emis în banda de frecvenţă a zonei de lucru şi nu cred să ne fi putut intercepta vreunii din agenţii Harkonnenilor.

Îşi ridică privirea spre escorta aeriană, apoi adăugă:

– Oricum, suntem bine apăraţi. Merita riscul.

Ducele viră în direcţia norului de nisip care se ridica deasupra combinei.

– Ce se va întâmpla acum? întrebă el.

– Pe undeva, prin apropiere, se află un aerotransportor, răspunse Kynes. O să-şi facă apariţia şi-o să ridice şenila.

– Şi dacă n-o să-şi facă apariţia? interveni Halleck. Dacă-i accidentat?

– Atunci veţi pierde un utilaj, rosti impasibil Kynes. Opreşte deasupra şenilei, Domnia Ta; o să vezi lucruri interesante.

Ducele se încruntă, concentrându-se asupra comenzilor. Ornitopterul pătrunse în zona cu turbulenţă de deasupra şenilei.

Paul privi în jos. Monstrul din metal şi plastic, de sub ei, continua să scuipe nisip. Semăna cu un gândac gigantic, vărgat cu dungi cafenii şi albastre, întinzându-şi în lateral picoarele terminate cu şenile late. În botul maşinii, o trompă imensă, cu capătul în formă de pâlnie, râma într-un nisip închis la culoare.

– După culoare, se pare c-au dat de-un strat bogat, observă Kynes. Vor continua să lucreze până în ultimul minut.

Ducele acceleră bătaia aripilor, apoi le blocă brusc. Topterul coborî vertiginos. După câteva clipe, Ducele acţionă manşa, imprimând aparatului o mişcare circulară. Nava începu să planeze în cercuri mari deasupra şenilei. Leto îşi ridică ochii, observă mulţumit că escorta îşi păstrase altitudinea iniţială, dând la rândul ei ocol zonei, în cerc.

Paul privi o bucată de vreme norul galben pe care-l scuipau gurile de evacuare ale combinei, apoi îşi mută privirea către deşert, la urma tot mai apropiată a viermelui.

– N-ar trebui să-i auzim chemând aerotransportorul? întrebă Halleck.

– Comunicaţiile cu aripa se fac de obicei pe altă bandă de frecvenţă, răspunse Kynes.

– N-ar trebui să existe câte două transportoare pentru fiecare şenilă? întrebă Ducele. După câte ştiu sunt douăzeci şi şase de oameni în maşina aia; ca să nu mai vorbim de valoarea utilajului.

– N-aveţi destul echip… spuse Kynes.

O voce mânioasă erupse din difuzor, nelăsându-l să-şi termine vorba:

– Vede careva aripa? Nouă nu ne răspunde.

Difuzorul împroşcă un torent de pârâituri şi ţiuituri înghiţite imediat de un semnal de suprareglare. Urmă o pauză, apoi se auzi din nou prima voce:

– Raportaţi în ordine numerică! Recepţie.

– Aici Centrul de comandă al cercetaşilor. Când am văzut-o ultima oară, aripa plana în cerc, la altitudine mare, pe direcţia nord-vest. Acum nu se mai vede. Terminat.

– Cercetaş unu: nimic. Terminat.

– Cercetaş doi: nimic. Terminat.

– Cercetaş trei: nimic. Terminat.

Tăcere.

Ducele se uită în jos. Umbra aparatului său trecea chiar atunci peste combină.

– N-au decât patru cercetaşi?

– Patru, răspunse Kynes.

– Noi dispunem de cinci aparate. Ale noastre-s mai mari şi-o să poată lua fiecare câte trei oameni în plus. Cercetaşii lor pot şi ei să mai ia câte doi.

Paul socoti repede în minte şi spuse:

– Mai rămân trei.

– De ce nu s-au repartizat câte două transportoare fiecărei şenile? izbucni mânios Ducele.

– N-aveţi destule echipamente auxiliare, spuse Kynes.

– Un motiv în plus ca să păzim ce avem.

– Unde-o fi dispărut transportorul ăla? murmură Halleck.

– Poate c-a fost silit să coboare undeva, dincolo de linia orizontului, spuse Kynes.

Ducele înhăţă microfonul. Degetul mare îi şovăi deasupra întrerupătorului.

– Cum de nu i-au observat dispariţia?

– Atenţia cercetaşilor e îndreptată spre sol, explică Kynes. Misiunea lor e detectarea semnului de vierme.

Ducele apăsă pe întrerupător şi vorbi în microfon:

– Aici Ducele vostru. Coborâm să îmbarcăm echipajul de pe şenila din Delta Aiax nouă. Ordon tuturor cercetaşilor să facă acelaşi lucru. Cercetaşii vor ateriza pe latura estică, iar noi pe cea vestică. Terminat.

Se aplecă în faţă, trecu pe banda de frecvenţă a escortei, repetă acelaşi ordin, îi apoi înapoie microfonul lui Kynes.

Planetologul reveni pe frecvenţa locală şi imediat o voce izbucni în difuzor:

– …proape o încărcătură completă de mirodenie! Avem aproape o încărcătură completă! Doar n-o s-o lăsăm unui afurisit de vierme! Terminat.

– S-o dea dracului de mirodenie! tună Ducele.

Smulse microfonul din mâna lui Kynes şi strigă:

– Putem să găsim oricând o altă zonă cu mirodenie! Avem loc pentru douăzeci şi trei de oameni. Trageţi la sorţi sau decideţi cum vă taie capul cine rămâne. Evacuăm zona. E un ordin!

Trânti microfonul în mâna lui Kynes şi mormăi: „Scuză-mă“, când acesta îşi scutură degetul lovit.

– Cât timp a mai rămas? întrebă Paul.

– Nouă minute, răspunse Kynes.

– Nava noastră-i mai puternică decât celelalte, spuse brusc Ducele. Dacă decolăm cu reactoarele şi cu aripile la trei sferturi, mai putem lua încă un om.

– Nisipul e moale, îl preveni Kynes.

– Dacă decolăm pe reactoare cu patru oameni în plus la bord, riscăm să rupem aripile, Sire, adăugă Halleck.

– Cu aparatul ăsta, nu, replică Ducele.

Acţionă grăbit comenzile şi topterul începu să coboare către şenilă. Aripile se înălţară brusc, frânând coborârea, iar nava alunecă uşor pe nisip, oprindu-se la douăzeci de metri de combină.

Maşina se liniştise, nu mai scuipa nisip. Scotea doar un uruit mecanic, care se auzi şi mai distinct când Ducele deschise uşa topterului.

Nările le fură asaltate instantaneu de mirosul de scorţişoară – greu şi înţepător.

Fâlfâind zgomotos, aparatele cercetaşilor aterizară de partea cealaltă a şenilei. Dincoace, topterele din escorta Ducelui coborâră la rândul lor, înşirându-se unul în spatele celuilalt, pe nisip.

Paul se uită la combină şi observă cât de pitice erau aeronavele pe lângă ea – nişte ţânţari în jurul unei rădaşte.

– Gurney, tu şi cu Paul demontaţi scaunele din spate, spuse Ducele.

Replie manual aripile şi le reglă unghiul zăvorându-le la trei sferturi, apoi controlă comenzile reactoarelor.

– De ce dracu’ nu ies odată din maşina aia?

– Speră încă să se ivească aripa, spuse Kynes. Mai au câteva minute. Scrută orizontul spre est.

Se întoarseră cu toţii în aceeaşi direcţie. Nu se vedea nici urmă de vierme, dar atmosfera devenise deodată apăsătoare, încărcată. Ameninţătoare.

Ducele luă microfonul, selectă banda de frecvenţă a escortei şi spuse:

– Doi dintre voi să-şi demonteze generatoarele scuturilor. Primii doi în ordine numerică. Veţi lua fiecare câte un om în plus. N-o să abandonăm pe nimeni dihaniei.

Trecu înapoi pe frecvenţa zonei de lucru, răstindu-se:

– Gata, Delta Aiax nouă! Toată lumea afară! Imediat! E un ordin al Ducelui vostru! În pas alergător, dacă nu vreţi să vă găuresc şenila cu laserele.

Lângă botul combinei se deschise o trapă; apoi alta în spate şi încă una deasupra. Oamenii începură să sară afară, lăsându-se să alunece pe corpul maşinii şi rostogolindu-se în nisip. Ultimul ieşi un bărbat deşirat, îmbrăcat într-un combinezon peticit. Sări pe una din şenile, apoi pe nisip.

Ducele agăţă microfonul la locul lui, ieşi pe aripă şi strigă:

– Câte doi oameni la fiecare cercetaş!

Omul în combinezon peticit începu să aleagă grupuri de câte doi muncitori, împingându-i apoi către aeronavele care aşteptau de partea cealaltă.

– Patru inşi aici, strigă Ducele. Alţi patru, la aparatul de colo!

Arătă cu mâna unul dintre topterele escortei, aflat în spatele lui şi din care soldaţii scoteau chiar în clipa aceea generatorul scutului defensiv.

– Încă patru la aparatul din spate!

Îşi întinse braţul spre cealaltă navă de pe care se demontase generatorul.

– Ceilalţi, câte trei la fiecare topter! Daţi-i drumul odată, cârtiţe de nisip ce sunteţi!

Lunganul sfârşi cu repartizarea oamenilor şi începu să alerge anevoie, prin nisip, către topterul Ducelui. Îl urmau ultimii trei

muncitori.

– Aud viermele, dar nu-l văd, zise brusc Kynes.

Apoi îl auziră cu toţii – un hârşâit abraziv, îndepărtat, dar crescând cu fiece clipă.

– Ce porcărie! mârâi Ducele.

În jurul lor, topterele începură să se înalţe, fâlfâind din aripi şi ridicând nori de praf. Iar Ducele îşi aminti subit de o scenă din junglele planetei sale natale – năvala inopinată într-un luminiş, fâlfâitul de aripi şi zborul speriat al unor păsări hoitare, surprinse lângă stârvul unui bivol sălbatic.

Nisiparii ajunseră lângă topter şi începură să se caţere unul după altul, intrând în cabină prin spatele Ducelui. Halleck îi ajută, trăgându-i înăuntru.

– Daţi-i zor, băieţi, daţi-i zor! şuieră el. Pas alergător!

Paul se înghesui într-un colţ. Simţi mirosul fricii din transpiraţia dunarilor, observă că doi dintre ei aveau colierele distraielor prost ajustate. Îşi înmagazină informaţia în memorie, pentru a şi-o aminti mai târziu. Tatăl său va trebui să impună o disciplină mai severă în privinţa distraielor şi a ajustării lor. Nesupravegheaţi, oamenii aveau tendinţa să neglijeze amănunte de importanţă vitală.

Ultimul muncitor pătrunse gâfâind în cabină, bolborosind:

– Viermele! Ne-ajunge! Daţi-i drumul!

Ducele se aşeză încruntându-se în scaunul său. Spuse:

– Mai avem încă trei minute până la ora estimată pentru contact. Nu-i aşa, Kynes?

Închise uşa şi o asigură.

– Cam atât, Domnia Ta, răspunse planetologul şi gândi: *Un tip cu sânge rece, Ducele ăsta…*

– În spate totu-i în ordine, Sire, vesti Halleck.

Ducele dădu din cap, urmărind cu privirea decolarea ultimului topter din escortă. Apoi puse contactul, mai privi o dată aripile şi instrumentele şi porni motoarele cu reacţie.

Aparatul ţâşni violent, apăsându-i brutal pe Duce şi pe Kynes în scaune, comprimându-i pe cei din spate. Kynes urmări felul în care Ducele manevra comenzile – calm, sigur. Topterul urca pieptiş. Leto consultă indicaţiile instrumentelor, privi în stânga şi în dreapta, la aripi.

– Se cam opinteşte, Sire, observă Halleck.

– Suntem în limitele de toleranţă, replică Ducele. Doar nu-ţi închipui că mi-aş permite riscuri cu asemenea pasageri, Gurney? Ce zici?

Halleck râânji:

– Aşa este, Sire.

Ducele viră larg, uşor, survolând combina.

Paul, înghesuit lângă geam, privi maşina inertă de sub ei. Semnul de vierme dispăru brusc la vreo patru sute de metri de şenilă. Şi imediat după aceea, nisipul din jurul combinei păru că începe să tălăzuiască.

– Viermele-i acum sub şenilă, spuse Kynes. Veţi vedea un lucru pe care puţini au apucat să-l vadă.

Nisipul din jurul combinei se acoperi brusc cu nori mari de praf. Uriaşa maşină începu să se încline spre dreapta. Şi, în nisipul din partea aceea, se porni dintr-odată un vârtej gigantic. Se învârtea din ce în ce mai repede. Pe o rază de câteva sute de metri de jur împrejur, aerul se umplu de nisip şi de praf.

Apoi îl văzură.

În nisip se căscă o gaură rotundă, imensă. Lumina soarelui fulgeră în spiţele albe, scânteietoare, care o mărgineau. Paul îşi dădu seama că diametrul găurii avea cel puţin de două ori lungimea şenilei. Privi,

încremenit, cum fabrica de mirodenie se răstoarnă greoi în hăul acela, într-o avalanşă de praf şi nisip. Şi hăul dispăru.

– Pe toţi zeii, ce namilă! murmură unul dintre oamenii de lângă Paul.

– Ne-a înghiţit toată truda! mârâi altul.

– Va plăti cineva pentru asta, spuse Ducele. V-o promit eu.

Paul percepu furia care clocotea dincolo de tonul glacial al vocii tatălui său şi îşi dădu seama că-i împărtăşea mânia. Pierderea aceasta era un act criminal!

În tăcerea care se lăsase, îl auziră pe Kynes murmurând:

– Binecuvântat fie Făuritorul şi apa Lui. Binecuvântată fie venirea şi binecuvântată fie plecarea Lui. Fie ca trecerea Lui să purifice lumea. Fie ca El să facă să dăinuiască lumea, pentru poporul Lui.

– Ce tot bolboroseşti acolo? întrebă Ducele.

Kynes nu-i răspunse.

Paul se uită pieziş către oamenii îngrămădiţi lângă el. Priveau înfricoşaţi spatele lui Kynes. Unul din ei şopti:

– Liet!

Kynes se întoarse şi se încruntă. Omul se făcu mic.

Un altul începu brusc să tuşească – o tuse convulsivă, uscată. Îngăimă cu glas gâtuit:

– Blestemata asta de gaură de iad!

Dunarul cel deşirat, care ieşise ultimul din şenilă, îi spuse:

– Calmează-te, Coss. O să tuşeşti şi mai rău.

Apoi se foi între ceilalţi, se aplecă înspre scaunul Ducelui.

– Înălţimea-Ta, trebuie să fii Ducele Leto, rosti el. Îţi mulţumim că

ne-ai salvat vieţile. Am fi crăpat cu toţii acolo dacă n-ai fi venit.

– Taci, omule, mormăi Halleck. Lasă-l pe Duce să piloteze.

Paul îl privi cu coada ochiului. Gurney observase şi el zvâcnetele mărunte din colţul fălcii tatălui său. Când Ducele se lăsa pradă mâniei, trebuia să păşeşti pe vârfuri…

Leto începu manevra de redresare din virajul larg de până atunci. Se răzgândi brusc, zărind o nouă mişcare pe suprafaţa nisipului. Viermele se retrăsese în adâncuri, iar acum, nu departe de locul în care se aflase şenila, apăruseră două siluete care se deplasau către nord, îndepărtându-se iute de depresiune. Păreau că alunecă pe deasupra nisipului, nelăsând în spatele lor decât o urmă abia ghicită de praf.

– Cine-s oamenii ăia? tună Ducele.

– Doi prăpădiţi care ne-au rugat să-i luăm cu noi, Înălţimea Ta, se grăbi să răspundă dunarul cel înalt.

– De ce nu ne-aţi pomenit nimic de ei?

– Şi-au asumat singuri riscul, Înălţimea Ta.

– Domnia Ta, interveni Kynes, oamenii aceştia ştiu că nu se poate face mai nimic pentru cei surprinşi în mijlocul deşertului, în împărăţia viermilor.

– Când vom ajunge la bază, vom trimite un topter după ei! se răsti Ducele.

– Cum doreşti, Domnia Ta, spuse Kynes. Dar nu prea cred că topterul va mai avea pe cine să salveze când va ajunge aici.

– O să-l trimitem totuşi, insistă Ducele.

– Erau chiar lângă locul în care a ieşit viermele, spuse Paul. Cum de-au scăpat cu viaţă?

– Distanţele sunt înşelătoare, zise Kynes. Din cauza pereţilor înclinaţi ai depresiunii care se formează când nisipul astupă gaura.

– Consumăm carburant degeaba, Sire, observă Halleck.

– Ai dreptate, Gurney.

Ducele viră brusc, orientând nava în direcţia Scutului de Piatră. Topterele din escortă îşi abandonară zborul de aşteptare, coborâră alături de ei, ocupând poziţii de-o parte şi de alta a aparatului ducal.

Paul se gândi la cuvintele dunarului şi la explicaţiile lui Kynes. Sesizase din nou jumătăţi de adevăr şi minciuni. Iar oamenii pe care-i zărise, alunecând parcă pe suprafaţa deşertului, se deplasau cu mişcări atât de sigure!… Nu încăpea îndoială că ştiau cum să meargă ca să nu atragă din nou viermele din adâncurile în care se retrăsese…

Fremeni! îşi spuse Paul. *Erau fremeni. Care alţi oameni s-ar putea deplasa pe nisip cu atâta siguranţă? Care alţi oameni ar fi abandonaţi fără remuşcări… cu certitudinea că pentru EI nu e nicio primejdie? EI ştiu cum să trăiască aici! EI ştiu cum să păcălească viermele!*

– Ce căutau nişte fremeni într-o combină? întrebă brusc Paul.

Kynes se răsuci în scaun.

Dunarul cel înalt se întoarse spre Paul şi îl privi cu ochi holbaţi – ochi albaştri, fără alb.

– Cine-i puştiul? întrebă el.

Halleck făcu o mişcare scurtă, îşi strecură bustul între dunar şi Paul, apoi spuse:

– „Puştiul“ e Paul Atreides, moştenitorul Ducelui.

– De ce zice că erau fremeni în râşniţa noastră? întrebă omul.

– Pentru că arătau ca nişte fremeni, răspunse Paul.

Kynes pufni dispreţuitor:

– Nu după aparenţe se recunoaşte un fremen! Se uită apoi la dunar şi se răsti: Tu! Cine erau oamenii ăia?

– Prietenii unuia dintre lucrători, răspunse dunarul. Nişte cunoscuţi dintr-un sat. Voiau să vadă şi ei nisipurile cu mirodenie.

Kynes îşi întoarse capul, mormăind:

– Fremeni!

Dar în minte îi răsunară din nou cuvintele legendei: *„Iar lui Lisan al-Gaib nu i se va putea ascunde nimic.“*

– Probabil că-s deja morţi, Domnişorule, spuse dunarul. Să nu-i vorbim de rău.

Dar Paul auzise prefăcătoria din glasuri, simţise ameninţarea care îl determinase în mod instinctiv pe Halleck să se aşeze pavăză între el şi dunari.

Spuse cu voce surdă:

– Înfricoşător loc de moarte.

Fără să-şi întoarcă faţa, Kynes zise:

– Când Dumnezeu îi soroceşte uneia dintre creaturile Lui să moară într-un loc anume, face în aşa fel încât creatura să se ducă în acel loc mânată de propria ei voinţă.

Leto îi aruncă o privire sfredelitoare.

Iar Kynes, întorcându-i privirea, îşi dădu seama că de fapt era profund tulburat de ceea ce constatase în dimineaţa aceea: *Ducelui i-a păsat mai mult de soarta oamenilor decât de mirodenie. Şi-a riscat şi viaţa lui, şi viaţa fiului său ca să salveze echipajul şenilei. A renunţat la o combină cât ai clipi. Iar primejdia care ameninţa permanent viaţa dunarilor i-a stârnit mânia. Un asemenea conducător ar putea să-şi atragă un devotament fanatic din partea supuşilor. Un asemenea conducător n-ar fi uşor de înfrânt.*

În pofida propriei sale voinţe şi a tuturor prejudecăţilor, Kynes se pomeni gândind: *Îmi place Ducele ăsta.*

Mărirea e o experienţă trecătoare, lipsită de consistenţă. Mărirea depinde în parte de imaginaţia creatoare de mituri a omului. Cel ce cunoaşte mărirea trebuie să înţeleagă mitul din care face parte. Trebuie să ştie să reflecte lumina care se proiectează asupra sa. Şi trebuie să fie sarcastic. Numai aşa se poate împiedica să se creadă ceea ce îl cred alţii. Numai sarcasmul îi poate îngădui să se mişte liber înlăuntrul fiinţei sale. Fără această însuşire, chiar şi o mărire ocazională îl poate distruge pe om.

Fragment din *Pildele lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

În sala de mâncare a Reşedinţei din Arrakeen fuseseră aprinse lămpi cu suspensie, menite să alunge întunericul înserării. Lumina lor galbenă scotea în relief capul negru al taurului cu coarnele însângerate şi dădea un luciu sumbru portretului în ulei al Bătrânului Duce.

Sub cele două talismane, faţa de masă strălucea albă în reflexele sclipitoare ale veselei şi tacâmurilor de argint ale Atreizilor, aranjate cu grijă pe masa lungă – mici arhipelaguri de obiecte scânteietoare, lângă cupele de cristal. Fiecare arhipelag era dispus în faţa câte unui scaun masiv de lemn. Tradiţionalul candelabru central încă nu fusese aprins şi lanţul său răsucit se pierdea în penumbra tavanului, acolo unde era disimulat mecanismul spionului de otrăvuri.

Ducele se oprise în pragul uşii, pentru a verifica pregătirile. Se gândea la spionul de otrăvuri şi la semnificaţia obiectului în societatea lor.

Toţi suntem croiţi după acelaşi şablon, îşi spuse. *Am putea fi categorisiţi după limbajul pe care-l folosim – după definiţiile precise şi subtile pe care*

le-am rezervat mijloacelor mişeleşti de asasinare. Oare în seara asta va încerca cineva să folosească chaumurky – otrava pentru băuturi? Sau chaumas – otrava pentru mâncăruri?

Scutură din cap.

În dreptul fiecărei farfurii se afla câte o carafă cu apă. Este destulă apă la masa aceasta, socoti Ducele, cât să ajungă unei familii sărace din Arrakeen vreme de mai bine de-un an.

De-o parte şi de alta a uşii, erau aşezate lavoare mari, ornamentate cu ceramică galbenă şi verde. Fiecare lavoar avea etajera sa cu ştergare. Menajera îi explicase că exista datina ca, pe măsură ce intră în sala de mâncare, oaspeţii să îşi cufunde în mod ceremonios mâinile într-un lavoar, să împrăştie câteva căuşe de apă pe pardoseală, să-şi usuce mâinile cu un ştergar şi apoi să arunce ştergarul în băltoaca formată lângă uşă. După ospăţ, apa stoarsă din ştergare era împărţită cerşetorilor care se adunau la intrarea palatului.

O josnicie tipică pentru un fief Harkonnen, gândi Ducele. *Toate înjosirile morale imaginabile.* Respiră adânc, simţindu-şi mânia ca pe un nod în stomac.

„De azi înainte datina asta nu va mai exista!“ murmură printre buze.

Zări o slujnică – una din bătrânele smochinite pe care le recomandase menajera – şovăind în pragul uşii de la bucătărie, la celălalt capăt al sălii. O chemă cu un gest al mâinii. Femeia ieşi din umbră, se apropie în grabă, dând ocol mesei. Ducele îi privi faţa zbârcită, ochii albastru-în-albastru.

– Domnia Ta?

Îi vorbise cu capul plecat, ferindu-şi privirea.

Leto arătă cu mâna:

– Să iei de-aici lavoarele şi ştergarele.

– Dar… Vlăstar Nobil…

Femeia îşi înălţă capul şi rămase cu gura întredeschisă.

– Cunosc datina! se răsti Ducele. Ia lavoarele şi du-le în faţa uşii de la intrare. Cât timp vom servi masa aici, înăuntru, să i se dea fiecărui cerşetor câte o cană plină cu apă. Ai înţeles?

Citi pe chipul scofâlcit al femeii sentimente contradictorii: deznădejde, furie…

Intui dintr-odată că slujnica plănuise, desigur, să vândă picăturile de apă stoarse din ştergarele călcate în picioare, ca să stoarcă, la rândul ei, câţiva gologani de la nenorociţii care veneau la uşă. Poate că şi asta era o datină…

Chipul i se întunecă. Mârâi:

– Am să pun o santinelă să vegheze la îndeplinirea poruncii.

Se întoarse, porni pe coridorul care ducea în holul principal. Prin minte începură să i se perinde subit puzderie de amintiri. Ca bolboroselile unor babe ştirbe. Îşi aminti întinderi de apă sub cerul liber… Valuri. Câmpii înverzite. Veri fremătătoare care trecuseră pe lângă el ca nişte frunze uscate, măturate de vijelie.

Nu-i mai rămăsese nimic din toate astea.

Îmbătrânesc, gândi. *Am simţit atingerea rece a vremelniciei vieţii. Fiorul morţii! Şi de ce? Din cauza rapacităţii unei bătrâne!*

În holul mare, o zări pe Jessica în mijlocul unui grup pestriţ, adunat în faţa şemineului. Lemnele pârâiau, arzând cu flăcări vii şi aruncând jocuri pâlpâitoare de lumină portocalie pe giuvaiere, pe dantelării, pe ţesăturile scumpe. Printre cei strânşi în jurul Jessicăi, recunoscu un fabricant de distraie din Carthag, un importator de aparataj electronic, un furnizor de apă a cărui reşedinţă de vară se afla în apropierea uzinei sale de la Polul Nord, un reprezentant al Băncii Ghildei, uscăţiv, distant, deosebit de ceilalţi, un negustor de piese de schimb pentru utilaje de exploatare a mirodeniei, o femeie slabă, cu chipul sever, a cărei agenţie de ghizi pentru turiştii veniţi de pe alte lumi era de fapt un paravan pentru tot felul de operaţiuni de contrabandă, spionaj şi şantaj.

Majoritatea femeilor din hol păreau să aparţină aceleiaşi categorii tipice – decorative, mondene, cu un bizar aer de senzualitate amestecată cu o virtute incoruptibilă.

Chiar dacă n-ar fi fost gazdă, Jessica ar fi dominat grupul, observă Leto. Nu purta nicio bijuterie şi se îmbrăcase în culori calde – o rochie lungă, având parcă nuanţa flăcărilor din cămin, şi o panglică de culoarea lutului peste părul ca bronzul.

Îşi dădu seama că alesese în mod deliberat aceste veşminte, vrând parcă să-i reproşeze în mod subtil răceala cu care o tratase în ultima vreme. Jessica ştia că acestea erau nuanţele în care-i plăcea s-o vadă – că şi-o imagina ca pe un freamăt de culori calde.

În grup, şi parcă, totuşi, mai retras faţă de ceilalţi, se afla şi Duncan Idaho, în uniformă sclipitoare, cu chipul impasibil, cu părul negru şi creţ pieptănat îngrijit. Fusese rechemat de la fremeni şi îşi luase în primire noua misiune pe care i-o încredinţase Hawat: „Sub pretextul protecţiei, n-o vei slăbi nicio clipă din ochi pe doamna Jessica.“

Ducele îşi plimbă privirea prin sală.

Paul era şi el aici, înconjurat de mai mulţi tineri aparţinând castei richece din Arrakeen, care se gudurau pe lângă el. Printre aceştia, asistând rezervaţi la conversaţie, Leto zări trei ofiţeri din Garda Casei. Atenţia Ducelui zăbovi o clipă asupra tinerelor fete. Moştenitorul Ducelui reprezenta, desigur, o partidă frumoasă. Dar Paul trata pe toată lumea la fel – cu aceeaşi politeţe aristocratică.

O să ştie să-şi poarte titlul, gândi Ducele. Apoi se înfioră, dându-şi seama că şi gândul acesta era legat de moarte.

Paul îl zări pe tatăl său, în pragul uşii, dar îi ocoli privirea. Se uită la invitaţii din jur, la degetele încărcate de pietre preţioase care strângeau paharele cu băuturi (şi la privirile aruncate pe furiş minispionilor de otrăvuri montaţi în inele). I se făcu deodată silă de feţele acestea care nu încetau să trăncănească. Nu erau decât nişte măşti nereuşite, acoperind gânduri abjecte – glasuri ce flecăreau ca să ascundă liniştea asurzitoare din piepturi.

Sunt într-o dispoziţie proastă, gândi el şi se întrebă cum ar reacţiona

Gurney dacă i-ar spune lucrul acesta.

Ştia motivul stării sale. Nu voise să ia parte la recepţie, dar tatăl său fusese de neînduplecat. „Ai un rang, o poziţie pe care trebuie să ţi-o afirmi. Ai ajuns la vârsta la care poţi s-o faci. Eşti aproape bărbat."

Îl văzu pe tatăl său părăsind cadrul uşii, examinând repede încăperea, în timp ce se îndrepta către grupul din jurul mamei sale.

Când Leto se apropie de grup, furnizorul de apă tocmai întreba:

– E adevărat că Ducele va introduce controlul meteorologic?

Leto răspunse din spatele industriaşului:

– Încă nu ne ducem chiar atât de departe cu gândul, stimate domn.

Omul se întoarse – o faţă afabilă, cu tenul de culoare închisă.

– Ah, Ducele! exclamă el. Îţi simţeam lipsa, Domnia Ta.

Leto îi aruncă Jessicăi o privire.

– Am avut puţină treabă.

Apoi i se adresă din nou celuilalt, explicându-i ce poruncise în legătură cu lavoarele. Adăugă:

– În ceea ce mă priveşte, am pus capăt acestei datini.

– E un ordin ducal general valabil, Domnia Ta? întrebă omul.

– Alţii vor face după cum le dictează… ăă… conştiinţa, răspunse Leto.

Se întoarse, căci îl observase pe Kynes apropiindu-se de grup.

Una dintre femei spuse:

– Eu cred că este un gest plin de generozitate. Să oferi apă cerşe…

Cineva sâsâi şi femeia tăcu.

Ducele se uită la Kynes. Observă că planetologul purta o uniformă demodată, de culoare cafenie, cu epoleţii de funcţionar imperial şi cu mica insignă de aur a rangului său scânteind discret la guler.

– Ducele nu-i de acord cu datinile noastre? se auzi glasul mânios al furnizorului de apă.

– Datina *asta* s-a schimbat, replică Leto.

Răspunse la salutul lui Kynes cu o înclinare a capului şi observând privirea încruntată a Jessicăi, gândi: *Nu-i stă bine când se încruntă. Dar asta va alimenta zvonurile despre neînţelegerile dintre noi.*

– Cu permisiunea Ducelui, reluă industriaşul, aş vrea să mai întreb câteva lucruri referitoare la datini.

Leto auzi tonul brusc onctuos din glasul omului, remarcă tăcerea încordată a celor din grup, capetele întoarse spre ei ale celorlalţi oaspeţi din hol.

– Nu-i vremea să mergem la masă? interveni Jessica.

– Oaspetele nostru mai are de pus câteva întrebări, rosti Ducele.

Îl privi fix pe furnizorul de apă, observându-i faţa rotundă, ochii bulbucaţi, buzele groase. Îşi aminti poveţele lui Hawat: *„…şi furnizorul acela de apă trebuie supravegheat îndeaproape. Reţine-i numele: Lingar Bewt. Harkonnenii s-au folosit de el, dar n-au reuşit niciodată să-l transforme într-o unealtă ascultătoare.“*

– Datinile legate de apă sunt captivante, spuse Bewt zâmbitor. Sunt curios ce intenţii ai cu privire la sera palatului. Ai de gând s-o etalezi în continuare sub nasul localnicilor… Domnia Ta?

Leto îşi stăpâni furia, se uită lung la omul de lângă el. Cântări cu repeziciune situaţia. Provocarea proferată chiar în castelul ducal era o dovadă de cutezanţă, mai ales că acum dispuneau de semnătura lui Bewt pe un contract de loialitate. Era totodată şi o demonstraţie de forţă. Pe Arrakis, apa însemna într-adevăr putere. Dacă, de pildă, s-ar fi minat instalaţiile de producere a apei… gata să sară în aer la un singur semnal… Bewt părea capabil s-o facă. Distrugerea instalaţiilor de apă putea să însemne pieirea Arrakisului. Poate că

acesta fusese ciomagul cu care Bewt îi ţinuse la respect pe Harkonneni.

– Domnule, spuse Jessica, Ducele şi cu mine avem alte planuri în legătură cu sera. Îi surâse lui Leto, apoi continuă: Intenţionăm s-o păstrăm, fireşte, dar o vom păstra pentru viitorul acestei lumi. Visul nostru este ca, într-o zi, clima Arrakisului să poată fi astfel schimbată, încât plante precum cele din seră să crească oriunde pe suprafaţa planetei.

Bravo! gândi Ducele. *Să-l lăsăm pe drăguţul nostru furnizor să mai mediteze la treaba asta!*

– Interesul dumitale pentru apă şi pentru controlul meteorologic este firesc, spuse el tare. Te-aş sfătui însă să-ţi diversifici investiţiile. Într-o bună zi, apa nu va mai fi o marfă de preţ pe Arrakis.

Şi, în gând: *Hawat trebuie să-şi dubleze eforturile de infiltrare în organizaţia acestui Bewt. Şi trebuie să începem imediat construcţia unor instalaţii de apă auxiliare. Nimeni n-o să mă ţină la respect cu bâta!*

Bewt dădu din cap, continuând să surâdă:

– Un vis demn de laudă, Domnia Ta.

Se dădu un pas înapoi.

În clipa aceea, Leto observă expresia de pe chipul lui Kynes. Planetologul se uita fix la Jessica. Părea transfigurat – ca un îndrăgostit… sau ca şi când ar fi căzut într-o transă religioasă.

Într-adevăr, de data aceasta gândurile lui Kynes fuseseră copleşite de cuvintele profeţiei: *„Şi ei vor împărtăşi cu voi cel mai scump vis al vostru.“* I se adresă brusc Jessicăi:

– Aduci calea cea scurtă?

– A, doctorul Kynes! exclamă furnizorul de apă. În seara asta ai renunţat la tovărăşia hoardelor de fremeni ca să ne onorezi cu prezenţa? Drăguţ din partea dumitale.

Kynes îi aruncă o privire impasibilă.

– O vorbă din deşert spune că acela care adună prea multă apă ajunge să comită greşeli fatale, rosti el.

– Multe vorbe ciudate se spun prin deşert, replică Bewt, dar glasul îi trăda nesiguranţa.

Jessica trecu lângă Leto, îşi strecură mâna sub braţul său, folosind răgazul ca să se calmeze. Kynes spusese: *„…calea cea scurtă.“* În limba veche expresia era… „Kwisatz Haderach“. Ceilalţi nu păreau să fi remarcat ciudata întrebare a planetologului. Îl văzu pe Kynes aplecându-se către o doamnă din grup, ascultând cine ştie ce remarcă cochetă.

Kwisatz Haderach, gândi Jessica. *Să fi sădit Missionaria Protectiva şi aici legenda aceasta?* Gândul îi resuscită speranţa tainică pe care o nutrea în legătură cu Paul. *Ar putea fi Kwisatz Haderach. Ar putea fi.*

Reprezentantul Băncii Ghildei se lansase într-o discuţie cu furnizorul de apă şi vocea lui Bewt se ridică la un moment dat deasupra zumzetului general al conversaţiilor reluate de ceilalţi oaspeţi:

– Mulţi au vrut să schimbe faţa Arrakisului.

Ducele observă impactul pe care îl produseră aceste cuvinte asupra lui Kynes. Ecologul tresări vizibil, se retrase brusc de lângă doamna amatoare de flirturi.

În liniştea care se aşternuse deodată, un soldat în uniformă de majordom tuşi uşor în spatele lui Leto, apoi anunţă:

– Masa poate fi servită, Domnia Ta.

Ducele îi aruncă Jessicăi o privire întrebătoare.

– Aici se obişnuieşte ca gazdele să-şi urmeze oaspeţii până la masă, rosti ea surâzătoare. Schimbăm şi datina asta, Domnia Ta?

Leto răspunse glacial:

– Pare un obicei frumos. Deocamdată o să-l păstrăm.

Trebuie să menţin impresia că o suspectez de trădare, îşi reaminti el. Se uită pieziş la musafirii care începuseră să treacă pe lângă ei. *Care din voi crede minciuna asta?*

Jessica, simţindu-i răceala, începu iarăşi să se frământe, aşa cum se frământase de mai multe ori în cursul săptămânii care trecuse. *Se poartă de parcă s-ar lupta cu el însuşi,* gândi ea. *Să-l fi iritat faptul că m-am grăbit cu organizarea acestei recepţii? Dar ştie şi el cât de necesară este stabilirea cât mai grabnică a unor contacte între oamenii noştri şi localnici. Pentru ei suntem ca nişte părinţi. Şi nimic nu poate evidenţia mai bine faptul, decât asemenea recepţii, menite să înlesnească stabilirea unor relaţii de apropiere.*

Privind şirul invitaţilor care se perindau prin faţa lor, Leto îşi aminti cum reacţionase Hawat când îl informase despre recepţie: *„Sire! Îţi interzic!“*

Un zâmbet sumbru se întipări pe chipul Ducelui. Hawat fusese cât pe ce să facă o scenă! În cele din urmă, înţelegând că Ducele nu putea fi convins să renunţe, Hawat clătinase posomorât din cap: „Nu-mi place deloc ce se-ntâmplă, Domnia Ta. Totul merge prea iute aici pe Arrakis. Nu-i stilul Harkonnenilor. Nu-i deloc stilul lor.“

Paul trecu pe lângă părinţii lui, însoţind o fată mai înaltă cu o jumătate de cap decât el. Îi aruncă o privire ursuză tatălui, apoi încuviinţă cu un aer absent o remarcă a tinerei care-l ţinea de braţ.

– Tatăl fetei e fabricant de distraie, îi şopti Jessica Ducelui. Gurile rele spun că numai un nebun ar fi-n stare să se aventureze-n deşert cu un costum făcut în atelierele lui.

– Cine-i individul cu cicatrice, din faţa lui Paul? întrebă Leto. Nu-mi amintesc de el.

– A fost trecut mai târziu pe listă, şopti Jessica. L-a invitat Gurney. E traficant.

– L-a invitat Gurney?

– La cererea mea. Hawat a fost de acord, deşi nu mi s-a părut că era prea entuziasmat. Îl cheamă Tuek, Esmar Tuek. E un om influent

printre cei din tagma lui. Îl cunoaşte toată lumea. E invitat mai peste tot.

– Ce caută aici?

– Aceeaşi întrebare şi-o vor pune toţi invitaţii, răspunse Jessica. Simpla prezenţă a lui Tuek va semăna îndoieli şi va trezi suspiciuni. Pe de altă parte, va atrage atenţia şi asupra faptului că eşti pregătit să duci până la capăt campania împotriva corupţiei – chiar cu sprijinul traficanţilor. După câte mi-am dat seama, *asta* i-a fost pe plac lui Hawat.

– Nu sunt sigur că mi-e şi *mie* pe plac.

Îşi înclină capul spre o pereche care trecea pe lângă ei; observă că nu mai rămăseseră prea mulţi oaspeţi în hol.

– De ce n-ai invitat şi câţiva fremeni?

– L-am invitat pe Kynes, răspunse ea.

– Da, l-ai invitat pe Kynes, murmură el. Mi-ai mai pregătit şi alte surprize?

Porni împreună cu ea, încheind şirul invitaţilor.

– Restul este conform uzanţelor, spuse Jessica.

Şi gândi: *Dragul meu, nu-ţi dai seama că traficantul ăsta dispune de nave rapide, că poate fi cumpărat? Trebuie să ne păstrăm o portiţă de scăpare de pe Arrakis, dacă ajungem vreodată să fim încolţiţi!*

De cum intrară în sala de mâncare, Jessica îşi desprinse braţul, se aşeză pe scaunul la care o condusese Leto. Apoi el se îndreptă spre locul său din capul mesei. Un valet îi ţinu scaunul. Oaspeţii începură să se aşeze. Câteva clipe, în sală răsună doar foşnetul veşmintelor şi zgomotul scaunelor târşâite pe pardoseală. Ducele rămase în picioare. Îşi ridică mâna şi soldaţii în uniforme de valeţi care se agitau în jurul mesei se traseră înapoi, încremenind în poziţie de drepţi.

În încăpere se lăsă o tăcere stingheră.

Din locul unde se afla, Jessica se uită către capul mesei, zări tremurul uşor al gurii lui Leto, observă clocotul furiei în sângele care-i întunecase obrajii. *Ce l-o fi înfuriat?* se întrebă. *În niciun caz faptul că l-am invitat pe traficant.*

– Unii se întreabă, rosti brusc Leto, de ce-am pus capăt datinii lavoarelor. E un act prin care vreau să vă dau tuturor de-nţeles că se vor schimba multe.

O linişte penibilă puse stăpânire pe grupul convivilor.

Îl cred beat, gândi Jessica.

Leto luă de pe masă carafa cu apă, o înălţă în lumina lămpilor cu suspensie.

– În calitate de Cavaler al Imperiului, spuse el, vreau să rostesc un toast.

Invitaţii îşi ridicară carafele şi rămaseră cu privirile aţintite asupra lui. În clipa aceea de linişte, o lampă se deplasă uşor, împinsă de o adiere venită dinspre uşa bucătăriei. Pe chipul de şoim al Ducelui jucară umbre.

– Sunt aici şi voi rămâne aici! tună el.

Carafele dădură să se urnească spre guri, dar se opriră la jumătatea drumului. Ducele rămăsese cu braţul ridicat.

– Toastul meu este una din devizele atât de dragi inimilor noastre: „Afacerile înseamnă progres! Norocul surâde pretutindeni!“

Sorbi din apă.

Ceilalţi îl imitară, privindu-se nedumeriţi.

– Gurney! strigă Leto.

Dintr-o nişă aflată în spatele Ducelui, glasul lui Halleck răspunse:

– Aici sunt, Domnia Ta.

– O melodie, Gurney.

Din umbra nişei răzbătură acorduri discrete de baliset, în tonalitate minoră. La semnul Ducelui, valeţii începură să aşeze pe masă platourile cu mâncăruri – iepure de deşert la grătar, cu sos cepeda, aplomaj sirian, chukka la pahar, cafea cu melanj, răspândind mirosul pătrunzător de scorţişoară al mirodeniei, pot-à-oie cu vin spumos de Caladan.

Ducele însă rămăsese tot în picioare.

În timp ce invitaţii aşteptau, privind când platourile aşezate înaintea lor, când silueta Ducelui, Leto spuse:

– În vremurile de demult, era de datoria gazdei să-şi distreze oaspeţii cu talentele sale.

Falangele degetelor lui, încleştate pe carafă, se albiră brusc.

– Eu nu ştiu să cânt, dar am să vă recit cuvintele cântecului lui Gurney. Consideraţi-le ca pe un al doilea toast – un toast în amintirea tuturor celor care şi-au dat viaţa ca noi să fim astăzi aici.

Mesenii se foiră stânjeniţi.

Jessica îşi coborî pleoapele, privi pe sub gene la invitaţii din imediata ei apropiere – rubicondul furnizor de apă, soţia lui, lividul şi sobrul reprezentant al Băncii Ghildei, care părea o sperietoare de ciori, cu ochii aţintiţi la Leto, masivul Tuek, cu obrazul brăzdat de cicatrice şi cu privirea ochilor săi albastru-în-albastru îndreptată în jos.

– „Aduceţi-v-aminte, prieteni, de oştile care au pierit demult, aduceţi-v-aminte“, declamă ducele. „Oşteni ce cu povara avuţiei şi-a durerii au fost bătuţi de soartă. Şi spiritele lor, acum, al nostru jug de-argint îl poartă. Aduceţi-v-aminte, prieteni, de oştile care au pierit demult, aduceţi-v-aminte. Un firicel de timp fără iluzii false fost-a fiece oştean. Şi fiece oştean s-a dus, lăsând a-navuţirii nadă. Aduceţi-v-aminte, prieteni, de oştile care-au pierit demult, aduceţi-v-aminte. Când timpul ce ni-e sorocit se va sfârşi rânjind viclean… Ne vom fi dus şi noi, lăsând a-navuţirii nadă.“

Ducele rosti ultimul vers cu voce abia auzită. Apoi sorbi îndelung din apă, trântind carafa pe masă. Picături mari împroşcară pânza albă.

Invitaţii băură stingheriţi, în tăcere.

Ducele înălţă încă o dată carafa. Cu un gest scurt, vărsă pe jos apa care o mai umplea încă până la jumătate. Aşteptă, ştiind că ceilalţi trebuiau să-l imite.

Jessica fu prima care îi urmă exemplul.

O clipă, oaspeţii rămaseră încremeniţi, apoi începură să-şi verse carafele. Jessica se uită la Paul, care şedea alături de tatăl său şi văzu că urmărea reacţiile celor din jurul său. Apoi fu ea însăşi fascinată de ceea ce dezvăluia comportarea mesenilor – mai ales a femeilor. Apa la care trebuiau să renunţe era apă curată, apă bună de băut, nu umezeala ştearsă dintr-un ştergar folosit. Reacţia organică de împotrivire la un asemenea act de risipă se dădea de gol în tremurul mâinilor, în şovăiala mişcărilor, în râsetele crispate… în efortul violent pe care li-l cerea supunerea din necesitate. Una dintre femei scăpă din mână carafa, îşi întoarse privirea în partea cealaltă, în timp ce bărbatul de lângă ea se aplecă s-o ridice.

Kynes însă fu cel care îi reţinu în mod deosebit atenţia. Planetologul ezită un moment, apoi îşi goli carafa într-un recipient ascuns sub tunică. Îi zâmbi Jessicăi, în clipa când îi surprinse privirea aţintită asupra lui, apoi îşi înălţă carafa goală, într-un toast mut. Faptul că gestul său fusese observat nu părea să-l fi tulburat câtuşi de puţin.

Acordurile balisetului, care continuaseră să răsune în încăpere, îşi schimbară brusc tonalitatea minoră, devenind vioaie şi cristaline, ca şi cum Gurney ar fi vrut să însenineze atmosfera.

– Să mâncăm, rosti Ducele şi se lăsă încet pe scaun.

E furios şi nesigur, gândi Jessica. *Pierderea combinei l-a afectat mai serios decât era de aşteptat. Trebuie să fie vorba însă şi de altceva, de ceva mult mai grav decât pierderea maşinii. Pare disperat.* Îşi luă furculiţa, sperând ca gestul să-i alunge sentimentul apăsător ce pusese deodată stăpânire pe ea. *De ce nu? E disperat.*

Cina, începută într-o ambianţă posomorâtă, se învioră încetul cu încetul pe măsură ce conversaţiile prinseră să se lege. Fabricantul de distraie o felicită pe Jessica pentru talentele bucătarului şi savoarea vinului.

– Amândouă sunt roadele Caladanului, îi spuse Jessica.

– Delicioasă! exclamă el, gustând chukka. Absolut delicioasă! Şi nicio fărâmă de melanj! Până la urmă ţi se face lehamite de-atâta mirodenie în toate cele!

Reprezentantul Băncii Ghildei se uită la Kynes, care era aşezat în faţa lui.

– Aud, doctore Kynes, că încă o şenilă a căzut pradă unui vierme.

– Iute se mai răspândesc veştile, mormăi Ducele.

– Aşadar, e-adevărat? făcu bancherul, întorcându-se către Leto.

– Cred şi eu că-i adevărat! rosti mânios Ducele. Pentru că a dispărut un afurisit de aerotransportor! Iar dispariţia unui asemenea colos nu poate fi lucru curat!

– Când a apărut viermele, nu exista niciun mijloc de recuperare a şenilei, îi explică Kynes bancherului.

– Nu-i *deloc* lucru curat! repetă Ducele.

– N-a observat nimeni când a dispărut aripa? întrebă bancherul.

– Cercetaşii supraveghează de obicei numai dunele, spuse Kynes. Pe ei îi interesează, în primul rând, descoperirea semnului de vierme. Echipajul unui aerotransportor este compus din patru oameni: doi piloţi şi doi însoţitori. Dacă unul sau chiar doi din membrii echipajului au fost cumpăraţi de duşmanii Ducelui…

– Ah, înţeleg! exclamă bancherul. Şi dumneata, ca Arbitru al Schimbării, ce măsuri ai de gând să iei?

– Decizia mea trebuie chibzuită în linişte, răspunse planetologul. În niciun caz nu este un subiect pe care să-l discut la masă. Şi gândi:

Scheletul ăsta gălbejit! Ştie că am ordin să ignor acest gen de infracţiuni.

Bancherul surâse şi îşi reluă cina. Jessica îşi aminti deodată unul din cursurile pe care le urmase la şcoala Bene Gesserit. Obiectul cursului era spionajul şi contraspionajul. Lector era o Cucernică Maică dolofană, ale cărei chip vesel şi glas vioi contrastau în mod straniu cu subiectul prelegerilor.

„Un lucru demn de reţinut în legătură cu orice şcoală de spionaj şi/sau contraspionaj este similitudinea configuraţiei reacţiilor de bază ale absolvenţilor lor. Orice disciplină închisă îşi lasă amprenta – configuraţia specifică – asupra celor care o studiază. Această configuraţie specifică poate fi analizată şi anticipată.

Într-adevăr, configuraţiile, sau modelele motivaţionale, sunt similare la toţi agenţii serviciilor de spionaj. Cu alte cuvinte, anumite tipuri de motivaţii sunt similare, chiar dacă şcolile sunt diferite şi scopurile antagoniste. Într-o primă etapă, veţi învăţa să izolaţi acest element pentru a-l putea supune analizei – mai întâi, studiind metodele de investigaţie care evidenţiază orientarea interioară a investigatorilor, apoi, observând îndeaproape orientarea complexului limbaj–gândire al celor pe care îi analizaţi. Veţi constata, de pildă, că este foarte simplu să determinaţi limba originară a subiecţilor analizei voastre, observându-le, fireşte, inflexiunile vocii şi modul de exprimare.“

Şi, în clipa aceea, stând la masă împreună cu fiul ei, cu Ducele şi oaspeţii lor şi ascultându-l pe reprezentantul Băncii Ghildei, Jessica simţi un fior de gheaţă: omul acesta era un agent al Harkonnenilor. Avea accentul celor de pe Giedi Prim – camuflat cu dibăcie, dar tot atât de limpede, pentru simţurile ei antrenate, ca şi când omul şi-ar fi afişat ostentativ originea.

Nu cumva s-a întors până şi Ghilda împotriva Casei Atreides? se întrebă ea. Gândul i se păru înspăimântător. Îşi ascunse tulburarea cerând unui valet să-i aducă un nou tacâm. Continuă să-l asculte pe spion, pândind alte semne care să-i trădeze intenţiile. *Acum va schimba subiectul. Va aborda o temă aparent nevinovată, dar cu substrat ameninţător,* îşi spuse. *Asta-i metoda lui – modelul şcolii sale.*

Bancherul înghiţi o îmbucătură, sorbi din vin, zâmbi la o remarcă a femeii care stătea în dreapta lui. O vreme, păru să asculte spusele

unui bărbat aflat ceva mai departe de el şi care îi explica Ducelui că plantele arrakiene native sunt lipsite de ţepi. Apoi, brusc, i se adresă Jessicăi:

– Mie, aici pe Arrakis, îmi place să privesc zborul păsărilor. Bineînţeles, toate păsările noastre sunt hoitare şi multe din ele trăiesc fără să consume apă, întrucât s-au învăţat să se adape cu sânge.

Fiica fabricantului de distraie, care şedea între Paul şi tatăl ei, de partea cealaltă a mesei, îşi strâmbă chipul ca de păpuşă şi spuse:

– Ei, Susu! Ce-ţi veni să vorbeşti despre lucruri atât de dezgustătoare?

Bancherul zâmbi.

– Mi se spune Susu pentru că sunt consilierul financiar al Sindicatului colportorilor de apă. Şi cum Jessica nu-i răspunse, continuând doar să-l privească, adăugă: Iar vânzătorii de apă se anunţă strigând suu-suu-suk!

Imită atât de bine strigătul, încât mai mulţi meseni izbucniră în râs. Jessica sesizase lăudăroşenia din tonul bancherului, dar nu-i scăpase faptul că fata intervenise în mod deliberat în discuţie. Jucau amândoi teatru. Replica fetei trebuia să declanşeze remarca spionului. Îi aruncă o privire piezişă lui Lingar Bewt. Magnatul apei mânca încruntat, fără să-şi ridice ochii din farfurie. Şi Jessica se gândi că bancherul spusese, de fapt: „Şi eu stăpânesc o parte din sursa esenţială a puterii pe Arrakis – apa.“

Paul detectase prefăcătoria din glasul tovarăşei sale de masă, observase că mama sa urmărea conversaţia cu intensitatea Bene Gesserit. Se hotărî deodată să intervină, să răspundă provocării. Se adresă bancherului:

– Cu alte cuvinte, domnule, păsările de-aici sunt canibale?

– Ciudată întrebare, Domnişorule, răspunse bancherul. N-am spus decât că păsările beau sânge. Asta nu înseamnă că e neapărat vorba de sângele semenelor lor, nu-i aşa?

– Întrebarea *nu* a fost ciudată, replică Paul, şi Jessica remarcă în vocea lui inflexiunile corozive ale ripostei, rodul antrenamentelor dirijate de ea. Un om instruit ştie că, pentru orice organism tânăr, concurenţa cu cel mai ridicat potenţial o constituie organismele aparţinând aceleiaşi specii.

Pescui ostentativ o bucăţică de friptură din farfuria vecinei sale, o vârî în gură, o înghiţi şi urmă:

– Mănâncă din aceeaşi farfurie. Au aceleaşi necesităţi vitale.

Bancherul avu o tresărire mânioasă şi privi încruntat spre Duce.

– Să nu faci cumva greşeala de a crede că fiul meu nu-i decât un copil, spuse Leto şi zâmbi.

Jessica se uită repede la cei din jur. Chipul lui Bewt se înseninase, iar Kynes şi traficantul rânjeau.

– Este, într-adevăr, o legitate ecologică, spuse Kynes, pe care tânărul Domnişor pare c-o înţelege foarte bine. Lupta dintre formele de viaţă este lupta pentru energia disponibilă dintr-un sistem. Sângele este o sursă eficientă de energie.

Bancherul îşi lăsă jos furculiţa şi mârâi furios:

– Se spune că şi lepădăturile de fremeni beau sângele morţilor lor…

Kynes clătină din cap, replicând pe un ton didactic:

– Nu sângele, domnule, apa din trupul unui om aparţine în ultimă instanţă poporului său – tribului său. Pentru cei ce trăiesc la marginea Marelui Şes aceasta-i o necesitate vitală. Acolo e preţioasă fiecare picătură de apă, şi aproape şaptezeci la sută din corpul omului este apă. Unui mort, oricum, apa aceasta nu-i mai e de folos.

Bancherul îşi lăsă mâinile pe masă, de-o parte şi de alta a farfuriei. Jessica presupuse că se va ridica şi va pleca, tunând şi fulgerând.

În clipa următoare, Kynes se întoarse spre ea:

– Să-mi fie cu iertare, Doamnă, dacă am vorbit lucruri neplăcute la

masă, dar vi s-au înfăţişat adevăruri denaturate şi-am considerat necesar să le clarific.

– De când tot stai printre fremeni, ţi-ai pierdut orice dram de simţire! scrâşni bancherul.

Kynes se uită calm la el, fixându-i faţa lividă, buzele tremurând de furie.

– Cuvintele dumitale reprezintă o provocare, domnule?

Bancherul încremeni. Înghiţi în sec, apoi rosti sacadat:

– Bineînţeles că nu! Nu mi-aş permite să insult astfel gazdele noastre!

Jessica auzi frica din vocea omului, i-o văzu pe chip, în respiraţie, în palpitaţia unei vene pe tâmplă. Bancherului îi era groază de Kynes!

– Gazdele noastre sunt perfect capabile să hotărască singure dacă trebuie sau nu să se considere insultate, spuse Kynes. Sunt o familie vitează, care ştie ce-nseamnă să-ţi aperi onoarea. Avem cu toţii dovada cutezanţei lor, în simplul fapt că se află acum… aici… pe Arrakis!

Jessica observă că Leto savura altercaţia. Ceea ce nu se putea spune însă despre majoritatea convivilor. Cei mai mulţi şedeau încordaţi, cu mâinile ascunse sub masă, gata să sară la o parte. Singurele excepţii erau Bewt, care zâmbea, vădit încântat de încurcătura bancherului, şi Tuek, traficantul, care părea că aşteaptă un semn din partea lui Kynes. Cât despre Paul, acesta îl fixa pe planetolog cu o privire admirativă.

– Aştept, rosti Kynes.

– N-am vrut să te insult, bolborosi bancherul. Dacă te-ai simţit insultat, te rog să primeşti scuzele mele.

– De bunăvoie oferit, de bunăvoie primit, răspunse Kynes. Îi zâmbi Jessicăi şi îşi reluă cina ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat.

Jessica observă că traficantul începuse şi el să mănânce. Îşi notă în

memorie faptul că omul păruse tot timpul pregătit să sară în ajutorul lui Kynes. Exista un fel de înţelegere între Kynes şi Tuek.

Leto începu să se joace cu furculiţa, privindu-l cu un aer meditativ pe planetolog. Purtarea acestuia indica o schimbare a atitudinii sale faţă de Casa Atreides. Kynes se arătase mult mai rece în cursul scurtei incursiuni pe care o făcuseră în deşert.

Jessica le ceru valeţilor să aducă noi mâncăruri şi băuturi. La masă îşi făcură apariţia platouri cu *langues de lapins de garenne* – cu vin roşu şi sos de ciuperci ferment.

Încetul cu încetul, conversaţiile fură reluate, dar Jessica le sesiză încordarea. Oaspeţii păreau agitaţi, iar bancherul mânca într-o tăcere mohorâtă. Kynes l-ar fi ucis fără să şovăie, gândi ea. Îşi dădea seama că puterea planetologului dovedea o atitudine degajată faţă de actul uciderii. Kynes era capabil să ucidă cu uşurinţă şi Jessica bănui că însuşirea aceasta era comună tuturor fremenilor.

Se întoarse către fabricantul de distraie, aflat în stânga ei, şi spuse:

– Importanţa apei pe Arrakis nu conteneşte să mă uimească.

– Apa e-ntr-adevăr importantă, încuviinţă omul. Ce fel de mâncare-i aceasta? E delicioasă!

– Limbi de iepure sălbatic într-un sos special. O reţetă foarte veche.

– Trebuie să-mi procur şi eu reţeta asta.

Jessica dădu din cap.

– Voi avea grijă să o primeşti.

Kynes se uită la ea şi spuse:

– Majoritatea celor ce vin pentru prima dată pe Arrakis subestimează importanţa pe care o are aici apa. Asta pentru că n-au de unde să ştie că pe Arrakis acţionează legea minimului.

Jessica înţelese că planetologul încerca s-o sondeze şi răspunse:

– Creşterea este limitată de elementul necesar care există în cantitatea cea mai mică. Şi, natural, condiţia cea mai puţin favorabilă vieţii determină coeficientul de creştere.

– Nu mi s-a întâmplat prea des să cunosc membri ai unei Case Mari care să înţeleagă probleme de planetologie, zise Kynes. Aşa este. Apa este condiţia cea mai puţin favorabilă vieţii pe Arrakis. Dar nu trebuie uitat faptul că însăşi *creşterea* poate produce condiţii defavorabile, dacă nu este tratată cu extremă prudenţă.

Jessica simţi prezenţa unui mesaj ascuns în cuvintele lui Kynes. Îşi dădu seama că nu reuşeşte să-l descifreze.

– Creşterea, murmură ea. Vrei să spui că pe Arrakis s-ar putea crea un ciclu sistematic al apei, capabil să întreţină viaţa omenească în condiţii mai favorabile?

– Imposibil! hămăi magnatul apei.

Jessica îşi întoarse capul spre Bewt.

– Imposibil?

– Imposibil pe Arrakis, întări el. Nu-ţi pleca urechea la spusele unui visător, Doamnă. Îl contrazic toate dovezile ştiinţifice, toate demonstraţiile de laborator.

Kynes se uită la Bewt, iar Jessica observă că, din nou, restul discuţiilor încetaseră şi că toată lumea era atentă la această nouă polemică.

– Demonstraţiile de laborator au tendinţa să ne facă orbi la un fapt foarte simplu, rosti Kynes. Acest fapt este următorul: în cazul despre care discutăm avem de-a face cu fenomene a căror origine a fost şi rămâne mediul exterior – mediul în care o serie de plante şi animale continuă să ducă o existenţă normală.

– Normală! exclamă zeflemitor Bewt. Nimic nu-i normal pe Arrakis!

– Dimpotrivă, îl contrazise Kynes. Pe Arrakis s-ar putea crea mai multe puncte de armonizare, în zonele geografice care permit autoîntreţinerea. Pentru asta ar fi suficient să înţelegem limitele

planetei şi constrângerile la care este supusă.

– Aşa ceva nu se va realiza niciodată, spuse Bewt.

La capătul celălalt al mesei, Ducele înţelese brusc când anume se produsese schimbarea din atitudinea lui Kynes: în clipa în care Jessica spusese că vor păstra plantele din seră pentru viitorul Arrakisului.

– Concret, ce-ar fi de făcut pentru a se crea acest sistem autonom, doctore Kynes? întrebă Leto.

– Dacă am reuşi să determinăm un procent de trei la sută din plantele verzi de pe Arrakis să formeze compuşi carbonici ca materie nutritivă, am declanşa un sistem ciclic, răspunse Kynes.

– Apa e singura problemă? întrebă Ducele. Simţise înflăcărarea lui Kynes şi constată că îi împărtăşea emoţia.

– Apa eclipsează celelalte probleme. Planeta are mult oxigen, dar îi lipsesc fenomenele concomitente prezenţei acestuia – viaţă vegetală răspândită pe scară largă şi surse importante de bioxid de carbon în stare liberă, cum ar fi, de pildă, vulcanii. Pe Arrakis au loc schimburi chimice neobişnuite… şi încă pe suprafeţe foarte întinse.

– Lucrezi la proiecte experimentale? întrebă Ducele.

– Ne-ar trebui o grămadă de timp ca să punem la punct efectul Tansley. Nu s-au efectuat deocamdată decât experienţe de mică amploare, dar, datorită lor, ştiinţa mea dispune acum de o serie de ipoteze de lucru.

– Nu e destulă apă, interveni Bewt. Asta-i singura problemă. *Nu e destulă apă!*

– Meşterul Bewt este expert în materie de apă, comentă Kynes. Zâmbi şi reîncepu să mănânce.

Ducele reteză aerul cu mâna dreaptă.

– Nu! Vreau un răspuns! Există suficientă apă, doctore Kynes?

Kynes rămase cu privirea aţintită la farfuria din faţa sa.

Jessica urmări jocul sentimentelor ce i se oglindeau pe chip. *Se ascunde bine,* gândi. Dar ea îl înregistrase pe planetolog. Citi pe faţa lui regretul pentru faptul că se avântase în această discuţie.

– Există suficientă apă? întrebă din nou Ducele.

– S-ar putea… să existe, răspunse Kynes.

Simulează incertitudinea! gândi Jessica.

Cu simţul său mai ascuţit pentru adevăr, Paul percepu substratul afirmaţiei şi îşi solicită la maximum resursele antrenamentului pentru a-şi ascunde tulburarea. Există apă suficientă! *Dar Kynes nu vrea să se ştie acest lucru.*

– Planetologul nostru nutreşte multe visuri interesante, comentă răutăcios Bewt. Visează împreună cu fremenii… la împliniri de profeţii şi la mântuitori.

În jurul mesei se auziră câteva râsete. Jessica şi le notă: traficantul, fiica fabricantului de distraie, Duncan Idaho, femeia cu misterioasa agenţie de ghizi turistici.

Ciudat mai sunt împărţite tensiunile în seara asta, îşi spuse ea. *Se petrec prea multe lucruri pe care nu le pot înţelege. Trebuie să-mi găsesc neapărat surse de informare.*

Ducele îşi plimbă privirea de la Kynes la Bewt, apoi la Jessica. Simţea o stranie decepţie. I se părea că-i scăpase un lucru de importanţă vitală.

– *S-ar putea să existe,* murmură el.

Kynes spuse repede:

– Poate c-ar trebui să discutăm despre asta altă dată, Domnia Ta. Sunt prea multe…

Tăcu brusc. Un soldat în uniformă Atreides dăduse buzna pe uşa de serviciu. Omul trecu pe lângă santinele, se îndreptă grăbit spre

Duce, se aplecă la urechea lui şi începu să-i vorbească în şoaptă.

Jessica recunoscu însemnele detaşamentului lui Hawat şi îşi reprimă îngrijorarea. Se întoarse către soţia fabricantului de distraie – o femeie plăpândă, cu părul negru şi trăsături delicate.

– Abia te-ai atins de mâncare, draga mea. Să-ţi comand altceva?

Femeia se uită la bărbatul ei, apoi răspunse timorată:

– Nu prea mi-e foame.

În clipa aceea, Ducele se ridică în picioare şi rosti cu un ton aspru, poruncitor:

– Rămâneţi la locurile dumneavoastră. Va trebui să mă scuzaţi, dar a intervenit ceva care necesită prezenţa mea.

Făcu un pas lateral.

– Paul, te rog să fii tu gazdă în locul meu.

Paul se sculă de pe scaun. Vru să-l întrebe pe tatăl său ce se întâmplase, apoi se răzgândi. Trebuia să-şi păstreze calmul aristocratic, să facă faţă situaţiei cu toată demnitatea. Ocoli colţul mesei şi se aşeză în scaunul tatălui său.

Ducele se întoarse spre nişa în care veghea Halleck.

– Gurney, ocupă, te rog, locul lui Paul la masă, spuse el. Să nu rămână un număr impar. După ce-o să terminaţi cina, s-ar putea să te chem împreună cu el la postul de comandă de pe terenul de debarcare. Să fiţi pregătiţi.

Halleck îşi făcu apariţia. Era îmbrăcat în uniforma de gală, dar urâţenia trupului său mătăhălos părea nelalocul ei printre veşmintele scânteietoare ale celorlalţi oaspeţi. Îşi rezemă balisetul de perete, se apropie de scaunul eliberat de Paul şi se aşeză.

– Vă rog să nu vă alarmaţi, reluă Ducele, dar doresc să nu părăsească nimeni clădirea fără permisiunea corpului de gardă. Atât timp cât rămâneţi aici, veţi fi în perfectă siguranţă. Vă asigur că vom rezolva

cât se poate de repede această mică neplăcere.

Paul sesiză cuvintele codificate din enunţul tatălui său – *gardă–siguranţă–repede.* Era vorba de o problemă de securitate, nu de violenţă. Observă că şi mama sa descifrase acelaşi mesaj. Răsuflară amândoi uşuraţi.

Ducele le adresă tuturor un salut scurt cu capul, se întoarse şi ieşi grăbit pe uşa de serviciu, urmat de soldatul său.

– Vă rog să vă continuaţi cina, rosti Paul. Mi se pare că doctorul Kynes spunea ceva despre apă.

– Nu s-ar putea să reluăm discuţia altă dată? întrebă Kynes.

– Când doreşti, răspunse Paul.

Şi Jessica observă, cu un sentiment de mândrie, atitudinea demnă, maturitatea şi siguranţa de sine ale fiului ei.

Bancherul îşi înălţă carafa cu apă şi gesticulă cu ea către Bewt:

– Niciunul dintre noi nu-l poate întrece pe meşterul Bewt la vorbe-nflorite. Aşa frumos le brodeşte, de parc-ar aspira la rangul de Casă Mare! Hai, meştere Bewt, închină un toast din partea noastră a tuturor. Poate că ştii vreo cugetare destul de înţeleaptă ca să-i fie pe plac şi puştiului ce trebuie tratat ca un bărbat.

Jessica îşi încleştă pumnul mâinii drepte sub masă. Îl zări pe Halleck schimbând un semnal de mână cu Idaho, văzu că santinelele aliniate lângă pereţi ocupă, cu mişcări discrete, poziţii de luptă.

Bewt îi aruncă o privire veninoasă bancherului.

Paul se uită repede la Halleck, la gărzile gata să intervină, apoi îl ţintui pe bancher cu privirea până ce acesta lăsă jos carafa. Spuse, tărăgănat:

– Odată, pe Caladan, am văzut cadavrul unui pescar înecat. Avea…

– Înecat? exclamă fata fabricantului de distraie.

Paul şovăi, apoi continuă:

– Da. Scufundat în apă şi mort prin asfixiere. Înecat.

– Interesantă moarte, murmură fata.

Paul îi adresă un surâs îngheţat şi se întoarse din nou către bancher:

– Interesant era altceva la omul acela, şi anume rănile de pe umerii săi. Răni provocate de încălţările ghintuite ale altui pescar. Victima făcuse parte din echipajul unei şalupe – o navă cu care se călătoreşte pe apă. Şalupa naufragiase… se scufundase sub apă. Un alt pescar, care ajutase la recuperarea cadavrului, spunea că văzuse deseori urme de felul acela. Rănile arătau că, în momentul naufragiului, un alt membru al echipajului încercase să se caţere pe umerii năpăstuitului său tovarăş, ca să ajungă la suprafaţă – la aer.

– Care-i partea interesantă a întâmplării? întrebă bancherul.

– Remarca tatălui meu, care era de faţă. A spus că gestul înecatului care se caţără pe umerii altuia ca să se salveze este scuzabil… cu excepţia cazului când o face în careul ofiţerilor…

Paul aşteptă câteva clipe pentru a-i da timp bancherului să înţeleagă ce avea să urmeze, apoi termină:

– Şi, aş adăuga eu, cu excepţia cazului când o face la masă.

În sală se aşternu brusc tăcerea.

Asta a fost o imprudenţă, gândi Jessica. *Rangul bancherului i-ar putea permite să-l provoace pe fiul meu la duel.* Văzu că Idaho era pregătit să intervină. Santinelele stăteau nemişcate, aşteptându-i semnalul. Gurney Halleck era cu ochii pe oamenii din faţa sa.

– Ho-ho-hoooo!

Tuek, traficantul, râdea în hohote, cu capul dat pe spate.

Pe chipurile mesenilor apărură zâmbete nervoase.

Bewt începu să rânjească.

Bancherul îşi trase scaunul înapoi şi îl fulgeră cu privirea pe Paul.

– Cine-i înfruntă pe Atreizi o face pe pielea lui, comentă impasibil Kynes.

– Atreizii obişnuiesc să-şi insulte oaspeţii? mugi bancherul.

Înainte ca Paul să poată răspunde, Jessica se aplecă peste masă şi rosti:

– Domnule!

Iar în gând: *Trebuie să ne lămurim ce urmăreşte această unealtă a Harkonnenilor. Un nou atentat la viaţa lui Paul? Îl mai ajută şi altcineva?*

– Fiul meu evocă un tablou şi dumneata îţi vezi în el portretul? întrebă ea. Fascinantă destăinuire.

Îşi strecură pe furiş mâna spre cristaiul a cărui teacă şi-o prinsese deasupra gleznei.

Bancherul îşi întoarse privirea duşmănoasă spre Jessica. Paul îşi trase uşor scaunul mai înapoi, gata să sară dacă va fi nevoie. Recepţionase cuvântul cifrat: *tablou. „Pregăteşte-te pentru violenţă."*

Kynes se uită lung la Jessica, apoi îi făcu un semn discret lui Tuek.

Traficantul se sculă brusc în picioare şi înălţă carafa.

– Propun un toast! strigă el. Să bem în sănătatea tânărului Paul Atreides, care arată ca un puşti, dar se poartă ca un bărbat.

De ce se amestecă? se întrebă Jessica.

Bancherul îşi strămutase acum privirea la Kynes şi Jessica observă groaza care se întipărise din nou pe chipul agentului.

Oaspeţii începură să răspundă la îndemnul toastului.

Oamenii se supun voinţei lui Kynes, gândi Jessica. *A dat de înţeles că e de partea lui Paul. Care să fie secretul puterii lui? În niciun caz faptul că este Arbitru al Schimbării. Funcţia asta e temporară. Şi sunt sigură că nu-i*

vorba nici de rangul lui de funcţionar imperial.

Îşi retrase mâna de pe mânerul cristaiului şi înălţă carafa în direcţia lui Kynes. Planetologul îi răspunse cu acelaşi gest.

Numai Paul şi bancherul (*Susu! Stupidă poreclă!* gândi Jessica) rămăseseră nemişcaţi. Bancherul continua să se uite la Kynes. Paul privea fix farfuria dinaintea lui.

Eram stăpân pe situaţie, gândi el. De ce s-au amestecat? Privi pe sub sprâncene capetele invitaţilor din faţa sa. *Pregăteşte-te de violenţă? Din partea cui? Din partea bancherului? În niciun caz.*

Halleck spuse fără să se adreseze cuiva anume:

– Într-o societate ca a noastră, oamenii n-ar trebui să se pripească atunci când li se pare că sunt insultaţi. Nu rareori o hotărâre nechibzuită înseamnă curată sinucidere. O privi pieziş pe fiica fabricantului de distraie, urmă: Nu eşti de aceeaşi părere, domnişoară?

– Oh, ba da, ba da, categoric! se grăbi să răspundă fata. Se abuzează tot timpul de violenţă. Mi se face de-a dreptul silă. De cele mai multe ori, nu-i vorba de nicio ofensă şi, totuşi, mor oameni. Este absurd.

– Este absurd, într-adevăr, întări Halleck.

Jessica sesiză jocul aproape perfect al fetei şi gândi: *Gâsculiţa asta nu-i deloc o gâsculiţă.* Şi, în clipa aceea, înţelese în ce consta ameninţarea şi-şi dădu seama că înţelesese şi Halleck. Plănuiseră să-l îmbrobodească pe Paul prin intermediul unei femei. Jessica răsuflă uşurată. Fiul ei întrevăzuse, probabil, cel dintâi manevra – antrenamentul lui nu-l lăsase să omită acest gambit banal.

– Mi se pare că sunt necesare noi scuze, se adresă Kynes bancherului.

Agentul îi întoarse Jessicăi un surâs chinuit şi zise:

– Doamnă, mă tem că am băut peste măsură. S-au servit vinuri tari la masa aceasta, iar eu nu-s prea obişnuit cu asemenea băuturi.

Jessica îi auzi veninul din voce. Răspunse cu amabilitate:

– În relaţiile cu străinii trebuie să priveşti cu îngăduinţă deosebirile de obiceiuri şi educaţie.

– Mulţumesc, Doamnă.

Soţia fabricantului de distraie se aplecă înspre Jessica şi-i spuse:

– Ducele zicea că, rămânând aici, suntem în siguranţă. Sper că n-au început noi conflicte armate.

A fost îndrumată să canalizeze conversaţia pe făgaşul ăsta, gândi Jessica.

– Nu cred că-i vorba de ceva grav, spuse ea. Dar, deocamdată, mai există o serie de probleme care necesită prezenţa Ducelui. Nicio măsură de precauţie nu-i de prisos, atât timp cât continuă vrăjmăşia dintre Casele Atreides şi Harkonnen. Ducele a jurat kanly. Şi bineînţeles, nu se va lăsa până ce nu-i va fi lichidat pe toţi agenţii Harkonnenilor care se mai află pe Arrakis. Se uită pieziş la reprezentantul Băncii Ghildei şi adăugă: Iar legile Convenţiei îi îngăduie acest lucru. Apoi, privindu-l pe planetolog: Nu-i aşa, doctore Kynes?

– De bună seamă, răspunse acesta.

Fabricantul de distraie o înghionti discret pe soţia lui.

Femeia se uită repede la el şi spuse:

– Parcă mi s-a făcut şi mie foame. Aş gusta din friptura aceea de pasăre care s-a servit mai înainte.

Jessica îi făcu semn unui valet, apoi se întoarse către bancher:

– Chiar, domnule, vorbeai ceva mai înainte despre păsări şi despre obiceiurile lor. Aflu tot mai multe lucruri interesante în legătură cu Dune. Spune-mi, unde se află locurile cu mirodenii? Vânătorii trebuie să pătrundă adânc înspre centrul deşertului?

– O, nu, Doamnă. Se cunosc foarte puţine lucruri despre centrul deşertului. Şi aproape nimic despre emisfera sudică.

– Există o poveste care spune că în ţinuturile sudice s-ar afla un gigantic Filon-Mamă de mirodenie, interveni Kynes, dar bănuiala mea este că-i doar o plăsmuire şi-un pretext de baladă. Din când în când, unii vânători mai cutezători pătrund în zonele limitrofe centurii centrale, dar expediţiile acestea sunt extrem de periculoase – navigaţia-i nesigură şi furtunile-s foarte frecvente. Cu cât se acţionează mai departe de bazele de la poalele Scutului, cu atât devin mai posibile accidentele. Deocamdată, s-a dovedit nerentabil să ne aventurăm prea departe, spre sud. Poate că dac-am dispune de-un satelit meteorologic…

Bewt îşi înălţă capul din farfurie şi vorbi cu gura plină, adresându-se tuturor:

– Se zice că fremenii pot ajunge acolo, că ei se pot deplasa unde vor, că au descoperit sugători şi sifântâni chiar şi în emisfera sudică.

– Sugători şi sifântâni? se miră Jessica.

Kynes răspunse repede:

– Vorbe, Doamnă, vorbe. Astea există pe alte planete, dar nu pe Arrakis. Sugătorile sunt locuri în care apa se infiltrează până la suprafaţă sau destul de aproape de suprafaţă ca să poată fi descoperită după anumite semne. Sifântâna e tot un fel de sugătoare, din care se poate sorbi apă printr-un tub înfipt în sol… cel puţin aşa se zice.

Nu pare sincer, gândi Jessica.

De ce minte? se întrebă Paul.

– Foarte interesant, comentă Jessica. Şi gândi: *„Se zice…“ Curioase şabloane verbale mai au pe-aici. Măcar de şi-ar da seama cât de revelatoare este exprimarea aceasta pentru credinţa în superstiţii de care nu pot scăpa.*

– Am auzit, interveni Paul, că aveţi o zicală: „Lustrul vine de la oraş, iar înţelepciunea din deşert.“

– Arrakisul are multe zicale, spuse enigmatic Kynes.

Jessica se pregătea să formuleze o nouă întrebare, când un valet se

apropie de ea, se înclină şi îi întinse un bilet. Ea îl despături, recunoscu scrisul Ducelui şi semnele de cod. Citi repede mesajul, apoi se adresă tuturor:

– Sper că vă va face plăcere să aflaţi că Ducele ne trimite veşti îmbucurătoare. Problema pentru care a trebuit să ne părăsească a fost rezolvată. S-a găsit aerotransportorul dispărut. Un agent Harkonnen strecurat printre membrii echipajului i-a silit pe ceilalţi să aterizeze la o bază a traficanţilor, în speranţa că le va putea vinde acestora aparatul. Şi omul, şi maşina au fost predate trupelor noastre.

Îşi înclină uşor capul către Tuek.

Traficantul îi răspunse cu aceeaşi mişcare.

Jessica împături biletul şi-l strecură în mânecă.

– Mă bucur că nu s-a ajuns la luptă deschisă, declară bancherul. Populaţia speră din toată inima că Atreizii vor aduce pacea şi prosperitatea.

– Mai ales prosperitatea, rosti Bewt.

– Cred că aşteptaţi cu toţii desertul, spuse senină Jessica. I-am comandat bucătarului nostru o specialitate caladaneză: orez pundi cu cremă dolsa.

– Sună foarte îmbietor, zise fabricantul de distraie. Cum aş putea obţine şi eu reţeta?

– Vei primi orice reţetă doreşti, domnule, răspunse Jessica, înregistrând omul pentru a discuta despre el cu Hawat. Fabricantul era tipul arivistului meschin şi fricos, care putea fi cumpărat ieftin.

În jurul ei, convivii îşi reluaseră flecăreala: „Ce material drăguţ…“ „A comandat o montură la fel de superbă ca piatra…“ „Poate că vom încerca să sporim producţia în trimestrul următor…“

Jessica se uită la farfuria din faţa ei, reflectând la pasajul cifrat din mesajul lui Leto: *„Harkonnenii au încercat să debarce un transport de lasere. Le-am capturat. Asta nu înseamnă însă că n-au reuşit să debarce şi*

alte transporturi. Şi în orice caz, e o dovadă că nu se prea sinchisesc de scuturi. Luaţi măsuri de precauţie în consecinţă.“

Lasere, gândi Jessica, descumpănită. Fasciculele incandescente de lumină brizantă puteau străpunge orice material cunoscut, neprotejat de un scut defensiv. Faptul că fenomenul de conexiune inversă, la contactul cu scutul, putea să provoace explozia simultană a celor două surse de energie nu-i preocupa pe Harkonneni. De ce? O explozie laser–scut era o variabilă periculoasă: putea fi mai puternică decât orice armă atomică sau putea provoca doar moartea trăgătorului şi a ţintei sale.

Necunoscutele problemei o nelinişteau.

Îl auzi pe Paul spunând:

– Nu m-am îndoit nicio clipă că vom găsi transportorul. Când tatăl meu îşi pune în gând să rezolve o problemă, o rezolvă. Harkonnenii încep să descopere şi ei acest adevăr.

Se laudă, gândi Jessica. *N-ar trebui să se laude. Când urmează să-ţi petreci noaptea ascunzându-te sub pământ, de frica laserelor, n-ai dreptul să te lauzi.*

N-avem scăpare – plătim pentru violenţa strămoşilor noştri.

Fragment din *Pildele lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

Jessica, auzind larmă din holul principal, aprinse lampa de lângă pat. Ceasul de aici nu fusese potrivit la ora locală şi trebui să scadă mintal douăzeci şi unu de minute, ca să-şi dea seama că era ora două noaptea.

Deşi puternică, larma era confuză.

Să fi declanşat Harkonnenii atacul? se întrebă.

Coborî din pat şi se duse la monitor. Pe unul dintre ecrane îl văzu pe Paul, dormind în compartimentul cel mai adânc al beciului, unde i se improvizase în grabă un dormitor. Evident, zgomotul nu ajungea până acolo. În camera Ducelui nu era nimeni; patul nu fusese desfăcut. Oare Leto mai era şi acum pe terenul de debarcare?

Jessica rămase nemişcată în mijlocul încăperii, trăgând cu urechea.

Desluşi o voce care striga cuvinte dezlânate. Apoi o altă voce, care-l chema pe doctorul Yueh. Jessica găsi o mantie, o îmbrăcă, îşi vârî picioarele în papuci şi îşi prinse cristaiul deasupra gleznei.

Din nou, o voce îl strigă pe Yueh.

Jessica îşi încinse mantia la mijloc şi ieşi pe coridor. Brusc, o străfulgeră un gând: *Dacă a fost rănit Leto?*

Începu să alerge.

I se păru că nu va mai ajunge niciodată la capătul coridorului. Ieşi

de sub arcadă, trecu în goană prin sala de mâncare, se năpusti în pasajul care ducea în holul principal. Se opri năucă în sala vastă, puternic luminată. Toate lămpile cu suspensie de lângă pereţi străluceau la intensitatea maximă.

În dreapta ei, chiar în faţa uşii de la intrare, zări doi soldaţi din corpul de gardă, ţinându-l de subsuori pe Duncan Idaho, al cărui cap se bălăngănea de colo-colo, cu bărbia în piept. Jessica îi privi încremenită.

Unul dintre soldaţi i se adresă dojenitor lui Idaho:

– Vezi ce-ai făcut? Ai trezit-o pe Doamna Jessica.

În spatele lor, draperiile grele stăteau umflate, semn că uşa rămăsese deschisă. Nici Ducele, nici Yueh nu se vedeau nicăieri. Ceva mai departe, retrasă, Mapes îl privea cu răceală pe Idaho. Purta o robă cafenie, cu un desen în serpentină pe tiv, iar în picioare avea ghete de deşert cu şireturile desfăcute.

– Bine c-am trezit-o, bolborosi Idaho. Îşi dădu capul pe spate şi zbieră: Pe Grumman mi-am muiat întâiaj' dată sabia-n sânge!

Maică Mare! E beat! gândi Jessica.

Faţa oacheşă şi rotundă a lui Idaho se schimonosi într-o grimasă arţăgoasă. Părul lui creţ, ca blana unui ţap negru, era năclăit de praf. Avea tunica ruptă într-o parte şi, de sub marginile zdrenţuite, îi atârna un colţ al cămăşii de borangic pe care o purtase la cină.

Jessica se apropie de el.

Unul dintre soldaţi o salută, fără a-l slăbi pe Idaho.

– N-am ştiut ce să facem cu el, Doamnă. Vocifera în faţa casei, dar nu voia să intre. Ne-am temut să nu treacă vreun localnic şi să-l vadă în halul ăsta. Ne-ar fi ieşit vorbe.

– De unde vine? întrebă Jessica.

– După cină a condus-o acasă pe una din domnişoare, Doamnă. Din ordinul lui Hawat.

– Ce domnişoară?

– Una din fetişcanele de la agenţia de ghizi. Nu ştii, Doamnă? Se uită cu coada ochiului la Mapes, apoi îşi coborî glasul: Se apelează totdeauna la Idaho pentru supravegherea doamnelor.

Foarte bine! gândi Jessica. *Dar de ce-i beat?*

Se încruntă şi se întoarse către Mapes.

– Mapes, adu-i un stimulent. Cofeină, dacă se poate. Vezi dacă n-a mai rămas nişte cafea cu melanj.

Idaho îşi înălţă anevoie capul, se uită chiorâş la Jessica şi bodogăni:

– Am căsăpit mai mul' de-o sută d'inşi pen' Duce… Da' vreau să ştiu şi io ce caut aici? Su' pământ nu-i de trăit. Deasupra, nici atât. Ce dracu' de lume mai e ş-asta, ha?

Dinspre coridor se auzi un zgomot. Jessica îşi întoarse capul, îl văzu pe Yueh venind către ei, cu trusa medicală în mâna stângă. Diamantul tatuat pe fruntea lui se contura mai pregnant ca oricând.

– Iaca şi dom' doctor! zbieră Idaho. Ce-i, doctore? Ai venit să-m'pui atele? Îşi roti ochii înceţoşaţi în direcţia Jessicăi. Prost bancu', ă?

Jessica se încruntă, dar nu spuse nimic. Se întrebă: *Ce motiv ar putea avea Idaho să se îmbete? Nu cumva a fost drogat?*

– Afurisita aia de bere de mir'denie, mormăi Idaho, încercând să stea drept.

Mapes reveni cu o ceaşcă aburindă în mâini. Se opri nehotărâtă în spatele lui Yueh, apoi se uită la Jessica. Ea îi făcu semn să aştepte.

Yueh îşi lăsă jos trusa, o salută pe Jessica şi spuse:

– Berea de mirodenie, zici?

– A mai strajnică pileală, bâigui Idaho. Încercă să ia poziţie de drepţi şi urlă: Pe Grumman mi-am muiat întâiaj' dată sabia-n sânge! Am tăiat un Harkon… pen' Duce l-am tăiat.

Yueh se întoarse, se uită la ceaşca pe care o ţinea Mapes.

– Ce-i acolo?

– Cofeină, spuse Jessica.

Yueh luă ceaşca şi i-o întinse lui Idaho.

– Bea asta, băiete.

– Nu ma' beau nimic.

– Iar eu îţi spun: bea-o!

Capul lui Idaho se bălăngăni în direcţia lui Yueh. Clătinându-se, spadasinul făcu un pas înainte, târându-i pe cei doi soldaţi după el.

– M-am săturat până-n gât să to' fac pe placu' 'Niversulu-mperial, doctore! Acu' o să mai facem ş' cum vreau io.

– După ce-o să bei asta, spuse Yueh. Nu-i decât cafea.

– O porcărie ca ş' planeta asta! Cu-afurisitu' ei de soare alb. Care decolorează totu'… şi strâmbă toate…

– Bun, acum însă e noapte, îi spuse Yueh răbdător. Fii băiat de treabă şi dă pe gât ceaşca asta. O să te simţi mai bine.

– Nu vreau să mă sim'ai bine!

– Doar n-o să ne petrecem noaptea tocmindu-ne cu el, interveni Jessica. Şi gândi: *Are nevoie de-un şoc.*

– Te poţi retrage, Doamnă, zise Yueh. Am eu grijă de el.

Jessica îşi scutură capul. Făcu un pas înainte şi îl lovi cu putere pe Idaho peste faţă.

Spadasinul se dădu înapoi, trăgând santinelele după el, şi o fulgeră cu privirea.

– Cum te porţi în casa Ducelui tău? şuieră ea. Smulse ceaşca din mâna lui Yueh, împroşcând picături de lichid, şi i-o vârî sub nas lui

Idaho. Bea-o imediat! E un ordin!

Idaho se îndreptă brusc şi o privi fix, urât. Apoi vorbi încet, pronunţând cuvintele răspicat şi atent:

– Nu primesc ordine de la o blestemată de spioană aflată în slujba Harkonnenilor.

Yueh se cutremură şi se întoarse spre Jessica.

Chipul ei se făcuse livid. Dădu încet din cap. Acum pricepuse totul. Vorbele şi faptele observate în cursul ultimelor zile, vorbele şi faptele al căror înţeles i se păruse trunchiat căpătaseră deodată semnificaţie. O copleşi o furie aproape insuportabilă. Fu nevoită să-şi solicite toate resursele antrenamentului ei Bene Gesserit ca să-şi regleze pulsul şi să-şi egalizeze respiraţia. Văpaia însă continuă să pâlpâie mocnit în sufletul ei.

Se apelează totdeauna la Idaho pentru supravegherea doamnelor!

Îl săgetă pe Yueh cu privirea. Doctorul îşi lăsă ochii în jos.

– Ştiai? întrebă ea.

– Am… auzit unele vorbe, Doamnă. Dar n-am vrut să-ţi îngreunez povara.

– Hawat! şuieră ea. Să vină imediat la mine Thufir Hawat!

– Doamnă, dar…

– Imediat!

Nu poate fi decât Hawat, gândi ea. *Dacă ar fi provenit din altă sursă, o asemenea bănuială ar fi fost respinsă imediat.*

Idaho îşi scutură capul şi bolborosi:

– Nu mai puteam să-m' ţin gura.

O clipă, Jessica se uită la ceaşca pe care o ţinea în mână, apoi, brusc, îi azvârli conţinutul în obrazul lui Idaho.

– Închideţi-l într-una din camerele pentru oaspeţi, din aripa de est, porunci ea. Să doarmă acolo până-şi… revine.

Cei doi soldaţi o priviră posomorâţi. Unul dintre ei îngăimă:

– Poate c-ar fi mai bine să-l ducem în altă parte, Doamnă. L-am putea…

– Trebuie să stea aici! se răsti Jessica. I s-a încredinţat o misiune aici! În glas îi răzbătu amărăciunea: Supravegherea doamnelor este specialitatea lui.

Soldatul înghiţi în sec.

– Unde e Ducele? întrebă ea.

– La postul de comandă, Doamnă.

– Hawat e cu el?

– Hawat e în oraş, Doamnă.

– Duceţi-vă după el şi aduceţi-l aici. Îl aştept în camera mea.

– Doamnă…

– Dacă este nevoie, îl voi chema şi pe Duce, spuse ea. Dar sper să nu fie nevoie. N-aş vrea să-l tulbur cu povestea asta.

– Prea bine, Doamnă.

Jessica vârî ceaşca goală în mâinile lui Mapes, care o privi întrebător cu ochii ei albastru-în-albastru.

– Du-te şi te culcă, Mapes.

– Eşti sigură că nu mai ai nevoie de mine, Doamnă?

Jessica îi adresă un surâs mohorât.

– Sunt sigură.

– Poate că ar fi mai bine să laşi totul pe mâine, Doamnă, interveni

Yueh. Ţi-aş putea da un sedativ şi…

– Întoarce-te în apartamentul dumitale şi lasă-mă pe mine să fac ceea ce cred de cuviinţă, rosti ea. Apoi îl bătu încetişor pe braţ, pentru a atenua asprimea poruncii: E mai bine aşa, crede-mă.

Îşi înălţă brusc fruntea, se răsuci şi părăsi holul, îndreptându-se către apartamentul ei. Mergea cu spatele drept, cu ochii aţintiţi înainte. Ziduri reci… coridoare… o uşă cunoscută… Apăsă brutal clanţa, intră şi trânti uşa în spatele ei. Rămase nemişcată, privind cu ochi scăpărători ferestrele opacizate de scutul defensiv al camerei. *Hawat! Să se fi vândut Harkonnenilor? Vom vedea.*

Se apropie de jilţul de modă veche, tapiţat cu piele de schlag brodată, şi îl întoarse cu faţa spre uşă. Îşi aduse aminte subit de cristaiul aflat în teaca prinsă deasupra gleznei. Desprinse teaca şi şi-o legă pe antebraţ, încercând apoi alunecarea armei. Privi încă o dată prin cameră, fixându-şi cu precizie în minte, ca măsură de prevedere, poziţia fiecărui obiect: divanul din colţ, scaunele cu spătar drept de lângă perete, cele două măsuţe joase, ţitera prinsă în suportul ei, lângă uşa dormitorului.

Lămpile cu suspensie împrăştiau o lumină palidă, trandafirie. Le micşoră şi mai mult intensitatea, apoi se aşeză în jilţ. Bătu încetişor cu degetele în tapiţeria braţelor, mulţumită de masivitatea impunătoare a fotoliului, atât de potrivit pentru ceea ce avea să urmeze.

Acum poate să vină, gândi ea. *Vom vedea ce e de văzut!* Şi se pregăti de aşteptare, în stilul Bene Gesserit, acumulând răbdare, drămuindu-şi forţele.

Mai curând decât îşi închipuise, în uşă se auzi o bătaie şi, la îndemnul ei, Hawat intră în încăpere.

Jessica îl privi fără să-şi părăsească jilţul, observând în mişcările lui prezenţa vibrantă a energiei induse de drog, sesizând dincolo de paravanul acesta semnele oboselii. Ochii umezi şi bătrâni ai lui Hawat scânteiau. Pielea lui încreţită părea uşor gălbuie în lumina din cameră; pe mâneca braţului drept al mentatului se întindea o pată mare, jilavă.

Jessica simţi mirosul de sânge.

Îi arătă scaunul de lângă perete şi rosti:

– Ia-ţi un scaun şi aşază-te în faţa mea.

Hawat se înclină şi făcu precum îi spusese. *Toate astea pentru că dobitocul de Idaho s-a îmbătat!* gândi el. Iscodi chipul Jessicăi, întrebându-se cum o va scoate la capăt.

– De mult trebuia să lămurim câteva lucruri în ceea ce ne priveşte, spuse Jessica.

– Care-i necazul, Doamnă? întrebă Hawat, aşezându-se şi lăsându-şi mâinile pe genunchi.

– Nu face pe neştiutorul cu mine! se răsti ea. Dacă nu ţi-a spus Yueh pentru ce te-am chemat, atunci ai aflat-o de la vreunul din spionii pe care i-ai pus pe urmele mele. Cel puţin când suntem numai noi doi, putem vorbi fără ascunzişuri…

– Cum doreşti, Doamnă.

– În primul rând vreau să-mi răspunzi la o întrebare. Eşti, în clipa de faţă, agentul Harkonnenilor?

Hawat se smulse pe jumătate din scaun. Cu faţa neagră de mânie, mârâi:

– Îndrăzneşti să mă insulţi astfel?

– Stai jos, rosti ea. Ai îndrăznit acelaşi lucru.

Încet, mentatul se lăsă pe scaun.

Iar Jessica, descifrând semnele de pe chipul pe care îl cunoştea atât de bine, îşi îngădui un suspin de uşurare. *Nu e Hawat.*

– Acum ştiu că ai rămas credincios Ducelui meu, spuse ea. Şi sunt dispusă să-ţi iert afrontul.

– E ceva de iertat?

Jessica se încruntă şi gândi: *Să-mi joc atuul? Să-i spun că de câteva săptămâni o port în mine pe fiica ducelui? Nu… Nici măcar Leto nu ştie încă… Asta n-ar face decât să-i complice existenţa, să-l tulbure, acum când trebuie să-l preocupe doar supravieţuirea noastră. Poate mai târziu. Mai este timp.*

– O Dreptvorbitoare ar putea să rezolve problema asta, spuse cu voce tare, dar din păcate nu avem o Dreptvorbitoare autorizată de Curtea Supremă.

– Aşa este. Nu avem Dreptvorbitoare.

– Să se fi strecurat vreun trădător printre noi? întrebă ea. I-am cercetat cu cea mai mare grijă pe toţi oamenii noştri. Cine-ar putea fi? Gurney nu-i. Nici Duncan. Locotenenţii *lor* nu ocupă poziţii strategice demne de luat în seamă. Tu nu eşti, Thufir. Paul nu poate fi. *Ştiu* că nu sunt eu. Cine mai rămâne? Yueh? Să-l chem aici, să-l pun la încercare?

– N-ar avea niciun rost, spuse Hawat. Yueh este condiţionat de Înaltul Colegiu. De asta sunt *eu* absolut sigur.

– Şi în plus, soţia lui, Bene Gesserit, a fost ucisă de Harkonneni, adăugă Jessica.

– Asta era, deci, zise Hawat.

– N-ai remarcat niciodată ura din glasul lui, atunci când rosteşte numele Harkonnen?

– Ştii că n-aud asemenea lucruri, murmură Hawat.

– De unde până unde a căzut bănuiala asupra mea? întrebă ea.

Mentatul se posomorî.

– Doamnă, mă pui într-o situaţie imposibilă. În primul rând, îi datorez loialitate Ducelui.

– Cunosc această loialitate şi de aceea ţi-am spus că sunt dispusă să iert multe.

– Iar eu mă văd silit să-ntreb din nou: e ceva de iertat?

– Remiză?

Bătrânul mentat ridică din umeri.

– Foarte bine, rosti Jessica. Să vorbim atunci despre altceva. Despre Duncan Idaho, luptătorul iscusit ale cărui însuşiri de paznic şi supraveghetor sunt atât de preţuite. În noaptea asta, a băut peste măsură ceva ce se numeşte bere de mirodenie. Mi s-a adus la cunoştinţă că şi alţi oameni de-ai noştri s-au intoxicat cu băutura aceasta. E adevărat?

– Văd că eşti bine informată, Doamnă.

– Sunt. Nu ţi se pare că beţiile astea sunt simptomatice, Thufir?

– Vorbeşti în cimilituri, Doamnă.

– Foloseşte-ţi facultăţile de mentat! se răsti ea. Nu ştii ce-i cu Duncan? Cu ceilalţi? Îţi spun eu, în două vorbe: n-au patrie.

Hawat îşi aţinti degetul către podea.

– Arrakisul e patria lor.

– Arrakisul nu înseamnă nimic pentru ei! Patria lor era Caladanul. Dar noi i-am dezrădăcinat. Au rămas fără patrie. Şi se tem că Ducele le-a înşelat speranţele.

Hawat înţepeni în scaun.

– Dacă vreunul dintre oamenii noştri ar rosti asemenea vorbe, ar fi…

– Încetează, Thufir! E defetist sau trădător medicul care dă diagnosticul corect al unei boli? Nu vreau decât să vindec boala.

– Ducele mi-a încredinţat *mie* misiunea aceasta.

– Dar nu se poate să nu-ţi dai seama că-i normal să mă intereseze *şi pe mine* mersul unei asemenea boli. Şi nu se poate să nu recunoşti că mă pricep *şi eu* puţin la asemenea lucruri.

Trebuie oare să-i aplic un şoc mai serios? se întrebă. *Cred că da… Trebuie să-l smulg cumva din rutină.*

– Interesul Domniei Tale ar putea fi interpretat şi altfel, observă Hawat şi dădu din umeri.

– Aşadar, m-ai osândit deja?

– Nu, Doamnă. Dar în situaţia în care ne aflăm, nu-mi pot asuma niciun risc. *Niciunul.*

– O tentativă de asasinare a fiului meu ţi-a scăpat neobservată chiar în casa aceasta, spuse ea. Cine şi-a asumat riscul ăsta?

Chipul mentatului se întunecă.

– I-am prezentat Ducelui demisia mea.

– Dar *mie* mi-ai prezentat-o? Sau lui Paul?

Hawat nu mai reuşi să-şi ascundă mânia. Începu să răsufle repede, cu nările dilatate. Ochii îi scăpărară. Jessica îi văzu tâmplele pulsând năvalnic.

– Sunt slujitorul Ducelui, spuse el, muşcând parcă fiecare cuvânt.

– Nu există niciun trădător, zise Jessica. Altundeva-i ameninţarea. Poate că e ceva în legătură cu laserele. Poate că vor încerca să instaleze lasere cu declanşare întârziată, îndreptate asupra scutului defensiv al clădirii. Poate că…

– Şi cine ar putea dovedi după aceea că n-a fost vorba de o explozie atomică? o întrerupse Hawat. Nu, Doamnă. N-ar risca o *asemenea* ilegalitate. Radiaţia rămâne. Dovezile sunt greu de înlăturat. Nu. Vor respecta majoritatea legilor. Sunt sigur că există un trădător.

– Zici că eşti slujitorul Ducelui! Ai fi în stare să-l distrugi, încercând să-l salvezi?

Hawat inspiră adânc, apoi rosti:

– Dacă eşti nevinovată, Doamnă, vei primi scuzele mele cele mai

umile.

– Să privim altfel lucrurile, Thufir, zise, după o clipă, Jessica. Oamenii trăiesc cel mai bine atunci când fiecare îşi are locul său, când fiecare ştie unde i-e locul în orânduiala naturală a lucrurilor. Distruge locul şi distrugi omul. Dintre toţi oamenii care îi sunt devotaţi Ducelui, Thufir, tu şi cu mine suntem situaţi ideal pentru a ne distruge unul altuia locul. Oare nu i-aş putea şopti şi eu Ducelui, noaptea, că te bănuiesc de trădare? Când crezi că ar fi mai receptiv la asemenea şoapte, Thufir? Ce vrei să-ţi spun mai mult de-atât?

– Mă ameninţi? mârâi el.

– Nu te ameninţ. Nu vreau decât să-ţi atrag atenţia că cineva ne atacă, lovind tocmai în orânduiala esenţială a traiului nostru. E un atac inteligent, diabolic. Îţi propun să respingem acest atac, orânduindu-ne astfel viaţa încât să nu mai existe nicio fisură capabilă să creeze un punct vulnerabil.

– Mă acuzi de insinuarea unor bănuieli neîntemeiate?

– Exact. Neîntemeiate.

– Şi vrei să răspunzi cu propriile-ţi bănuieli?

– *Tu* trăieşti din bănuieli, Thufir, nu eu.

– Te îndoieşti de facultăţile mele?

Jessica oftă.

– Thufir, aş vrea să-ţi analizezi sentimentele personale implicate în povestea asta. Omul *natural* este un animal lipsit de logică. Logica judecăţilor tale este nenaturală, dar i se îngăduie să se manifeste atât timp cât are un caracter util. Eşti întruchiparea logicii, Thufir – eşti mentat. Cu toate acestea, soluţiile problemelor pe care le analizezi tu sunt concepte proiectate, într-un sens cât se poate de real, în afara fiinţei tale. Acolo sunt ele studiate, întoarse pe toate părţile, examinate din toate unghiurile.

– Nu cumva vrei să mă înveţi propria mea meserie? întrebă el, fără a încerca să-şi camufleze dispreţul din glas.

– Înţelegi şi-ţi poţi aplica logica la orice fenomen exterior fiinţei tale, continuă netulburată Jessica. Dar e în firea omului ca atunci când este confruntat cu probleme personale să-i vină foarte greu să-şi scoată la iveală gândurile cele mai intime şi să le lase explorate de logică. Avem tendinţa să ne împotmolim, să dăm vina pe orice altceva decât pe adevărata problemă, cea care zace în adâncul sufletului nostru şi ne roade.

– Încerci în mod deliberat să-mi subminezi încrederea în aptitudinile mele de mentat, şuieră el. Dacă aş afla că vreunul dintre oamenii noştri încearcă să saboteze astfel orice altă armă din arsenalul nostru, n-aş ezita să-l denunţ şi să-l distrug.

– Cei mai abili mentaţi au un respect sănătos pentru factorul de eroare din calculul lor, rosti ea.

– N-am pretins niciodată contrariul.

– Atunci, gândeşte-te la simptomele pe care le-am observat amândoi: oamenii se îmbată, se ceartă… Trăncănesc vrute şi nevrute despre Arrakis, ignoră cele mai elementare…

– Se plictisesc, asta-i tot, o întrerupse Hawat. Nu încerca să-mi torpilezi raţionamentele, prezentându-mi o problemă clară într-o lumină tulbure.

Jessica îl privi lung. Se gândi la oamenii Ducelui, care se frământau în barăci, într-o atmosferă în care tensiunea se ridicase atât de mult, încât aproape că se simţea miros de izolaţie arsă. *Au început să se asemene din ce în ce mai mult cu oamenii din legendele despre vremurile dinaintea Ghildei,* îşi spuse ea. *Au ajuns ca oamenii rătăcitorului printre stele, Ampoliros. Sătui de bătălii… veşnic căutând, pregătindu-se veşnic şi veşnic nepregătiţi.*

– De ce n-ai apelat niciodată la ajutorul meu în problemele pe care trebuia să le rezolvi pentru Duce? întrebă ea. Te temi să nu-ţi pierzi *postul?*

Hawat o fulgeră cu privirea.

– Cunosc câte ceva despre antrenamentul vostru de…

Tăcu brusc, apoi se încruntă.

– De ce te-ai oprit? Dă-i drumul, spune: de *vrăjitoare* Bene Gesserit.

– Cunosc câte ceva despre antrenamentul *real* din şcolile voastre. L-am observat şi la Paul, dar să nu crezi că mă las prostit de lozinca vehiculată de Bene Gesserit… că existaţi, chipurile, numai pentru a servi.

Şocul trebuie să fie dur, gândi ea. *E aproape pregătit să-l primească.*

– La consilii mă asculţi respectuos, spuse cu voce tare, dar ţii rareori seamă de părerile mele. De ce?

– Nu am încredere în motivele Bene Gesserit, replică el. N-ai decât să crezi că poţi privi într-un om, n-ai decât să *crezi* că poţi determina un om să facă exact ceea ce vrei să…

– Thufir, biet nătărău! hohoti ea sumbru.

Hawat îşi încleştă fălcile şi îşi lipi spatele de speteaza scaunului.

– Indiferent ce zvonuri ţi-au ajuns la urechi despre şcolile noastre, reluă ea, să ştii că adevărul le întrece. Dacă aş vrea să-l distrug pe Duce… să te distrug pe tine sau pe oricare altul dintre cei aflaţi în preajma mea, nimeni n-ar fi în stare să mă împiedice.

Şi imediat după aceea gândi: *De ce mă las pradă trufiei, rostind asemenea vorbe? Nu aşa am fost învăţată să procedez. Nu aşa trebuie să-l zdruncin.*

Hawat îşi furişă mâna sub tunică, pipăi micul proiector de săgeţi otrăvite. *Nu poartă scut,* gândi el. *S-o fi crezând chiar aşa de grozavă? I-aş putea face de petrecanie chiar în clipa asta… dar, ah, ar fi vai şi-amar dacă m-am înşelat!*

Jessica îi observase mişcarea.

– Să ne rugăm ca noi doi să n-ajungem niciodată la violenţă, spuse ea.

– Înţeleaptă propunere!

– Boala de care vorbeam însă continuă să se propage. Iată de ce te întreb din nou: nu e mai raţional să presupunem că Harkonnenii au semănat această bănuială ca să ne învrăjbească?

– Pare-se că ajungem iar la remiză, replică sec Hawat.

Ea oftă şi îşi spuse: *E aproape pregătit.*

– Ducele şi cu mine suntem ca nişte părinţi pentru oamenii noştri. Poziţia…

– Nu eşti soţia Ducelui, o întrerupse Hawat.

Jessica îşi impuse calmul şi gândi: *Bună ripostă.*

– Dar nici nu va avea altă soţie, replică. Cel puţin atât timp cât trăiesc eu. Şi, aşa cum am spus, suntem ca nişte părinţi. Harkonnenii vor să frângă această rânduială naturală a existenţei noastre, vor să ne tulbure, să ne dezbine, să ne întunece minţile… Ce ţintă li s-ar părea mai ademenitoare?

Hawat intui unde voia să ajungă Jessica şi sprâncenele i se împreunară deodată într-o cută adâncă.

– Ducele? continuă ea. E o ţintă atrăgătoare, într-adevăr, numai că nimeni altul, în afară poate doar de Paul, nu e mai bine păzit. Eu? Da, fireşte, dar îşi dau seama că o Bene Gesserit nu-i o ţintă uşoară. Şi-apoi există o ţintă mai bună… Un om ale cărui îndatoriri creează, în mod inevitabil, o monstruoasă pată întunecată. Un om pentru care suspiciunea este la fel de naturală ca şi respiraţia. Un om care îşi clădeşte întreaga viaţă pe insinuări şi mister.

Mâna ei dreaptă se destinse ca un arc, către el.

– Tu!

Hawat dădu să sară din scaun.

– Nu ţi-am permis încă să pleci, Thufir!

Cuvintele căzură ca un fulger.

Bătrânul mentat se prăbuşi în scaun. Muşchii îl trădaseră. Instantaneu.

Jessica îl privi cu un zâmbet amar.

– Acum cunoşti ceva despre antrenamentul nostru *real*, spuse ea.

Hawat îşi simţi gâtlejul arzând şi încercă să înghită. Porunca ei fusese suverană, irezistibilă – rostită pe un ton şi într-un chip care nu îngăduiau împotrivire. Trupul i se supusese înainte ca mintea lui să poată încropi un gând. Nimic nu i-ar fi putut împiedica reacţia aceasta – nici logica, nici mânia cea mai turbată… Nimic. Ceea ce făcuse Jessica demonstra o cunoaştere perfectă, intimă, a omului pe care îl putea manevra astfel. Hawat nu şi-ar fi imaginat niciodată posibilitatea unui control atât de total.

– Ţi-am spus mai înainte că ar trebui să ne înţelegem unul pe celălalt, rosti Jessica. De fapt, voiam să spun că *tu* ar trebui să mă înţelegi pe mine. Pentru că eu te-am înţeles de mult. Şi îţi mai spun o dată că, pentru mine, singura garanţie pe care o oferi este loialitatea ta faţă de Duce.

Hawat o privi lung, umezindu-şi buzele cu vârful limbii.

– Dacă mi-aş fi dorit o marionetă, Ducele s-ar fi căsătorit cu mine, urmă ea. Ar fi putut chiar să rămână cu impresia că a făcut-o din propria sa voinţă.

Hawat îşi lăsă capul în piept, continuând s-o privească pe sub gene. Numai un autocontrol sever reuşi să-l facă să se stăpânească să nu cheme garda. Autocontrolul… şi supoziţia că femeia aceasta l-ar putea împiedica. O supoziţie nouă. I se încreţi pielea amintindu-şi felul în care îl dominase. În clipa aceea, când trupul îl trădase, Jessica ar fi putut să scoată o armă şi să-l ucidă!

Oare toţi oamenii sunt atât de vulnerabili? se întrebă. *Oare oricare dintre noi poate fi manipulat, împotriva voinţei sale, cu atâta uşurinţă?* Gândul îl făcu să se cutremure. *Cine i-ar putea sta în cale unei fiinţe cu asemenea putere?*

– Ai zărit pentru o clipă pumnul din mănuşa Bene Gesserit, reluă

Jessica. Puţini îl văd şi mai rămân în viaţă. Iar ceea ce am făcut adineaori este relativ simplu. Nu-mi cunoşti întregul arsenal. Să te gândeşti la asta!

– De ce nu-i nimiceşti pe duşmanii Ducelui? întrebă el.

– Eu să-i nimicesc? replică ea. Ai vrea să fac din Ducele nostru un neputincios, un infirm depinzând veşnic de mine?

– Dar… cu asemenea putere…

– Puterea e o sabie cu două tăişuri, Thufir. Tu gândeşti aşa: „Ce uşor i-ar fi să modeleze o armă umană cu care să străpungă inima duşmanului.“ Este adevărat, Thufir; chiar şi inima ta. Dar ce-aş realiza în felul ăsta? Dacă şi alte Bene Gesserit ar face acelaşi lucru, n-ar deveni întregul Bene Gesserit suspect? Noi nu vrem asta, Thufir. Nu vrem să ne distrugem singure. Dădu încet din cap, apoi adăugă: Este adevărat, Thufir: existăm numai pentru a servi.

– Nu-ţi pot răspunde, îngăimă el. Ştii că nu-ţi pot răspunde!

– Nu vei vorbi nimănui despre ceea ce s-a întâmplat aici, zise ea. Te cunosc, Thufir.

– Doamnă…

Din nou, bătrânul îşi simţi gâtlejul arzând şi încercă să înghită.

Apoi gândi: *Da, e puternică. Dar oare asta nu înseamnă că ar putea fi o unealtă cu atât mai înspăimântătoare în mâinile Harkonnenilor?*

– Ducele poate fi distrus la fel de repede de prieteni, ca şi de duşmani, spuse ea. Nădăjduiesc că acum te vei gândi mai bine la bănuiala ta şi-o vei abandona.

– Dacă se va dovedi neîntemeiată, replică Hawat.

– *Dacă,* rosti ea ironic.

– Dacă, repetă el.

– Eşti perseverent.

– Prudent… Şi conştient de factorul de eroare.

– Atunci am să te mai întreb un singur lucru: ce-nseamnă pentru tine faptul că te pomeneşti, legat şi lipsit de apărare, în faţa unei persoane care-şi ţine cuţitul la beregata ta şi că această persoană, în loc să te omoare, te dezleagă şi-ţi dă cuţitul să-l foloseşti aşa cum crezi de cuviinţă?

Se ridică din jilţ şi se întoarse cu spatele la el.

– Poţi pleca, Thufir.

Bătrânul mentat se sculă în picioare. Şovăi. Îşi strecură din nou mâna spre arma ascunsă sub tunică. Şi se gândi deodată la tatăl Ducelui – fusese un bărbat viteaz, în ciuda tuturor defectelor sale –, la corrida la care asistase cu mulţi ani în urmă, la taurul negru şi fioros ce se oprise cu capul în pământ, nemişcat, descumpănit. Bătrânul Duce îşi azvârlise capa purpurie peste braţ. Apoi se întorsese cu spatele la coarne, în ploaia de aclamaţii ale mulţimii.

Sunt taurul… iar ea e matadorul, gândi Hawat. Îşi retrase mâna de pe patul armei şi privi broboanele de sudoare din palmă.

Şi înţelese că, indiferent de întorsătura pe care aveau s-o ia lucrurile până la urmă, el n-avea să uite niciodată clipa aceasta şi nici sentimentul de supremă admiraţie pentru Doamna Jessica.

Încet, se întoarse şi părăsi încăperea.

Iar Jessica îşi desprinse privirea de pe imaginea oglindită în geamul ferestrei, se răsuci şi se uită lung la uşa închisă.

„Şi acum să vedem ce-o să se mai întâmple“, şopti ea.

Te lupţi cu vise?
Te cerţi cu umbre?
Te mişti ca într-un somn adânc?
Timpul a trecut.
Viaţa ţi s-a luat.
Te-ai amărât cu fleacuri,
Eşti victima nesăbuinţei tale.

Cântec de jale pentru Jamis în Câmpia Funebră, extras din *Cântecele lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

Ducele se oprise să citească biletul la lumina singurei lămpi cu suspensie din vestibulul de la intrarea palatului. Mai erau câteva ore până în zori şi deja simţea oboseala. Mesajul fusese predat santinelelor de un curier fremen, cu câteva minute înaintea venirii sale de la postul de comandă.

Pe bilet scria: „O coloană de fum ziua, un stâlp de foc noaptea."

Atât.

Ce-ar putea să însemne? se întrebă Ducele.

Curierul plecase fără să aştepte răspuns şi înainte de a i se fi putut adresa vreo întrebare. Dispăruse ca o umbră în noapte.

Leto vârî biletul într-unul din buzunarele tunicii, cu gândul să i-l arate lui Hawat mai târziu. Îşi dădu la o parte o şuviţă de păr de pe frunte, apoi oftă. Efectul tabletelor tonice începuse să se estompeze. Trecuseră două zile istovitoare din seara recepţiei şi încă şi mai mult timp de când nu dormise.

Şi, ca şi când problemele militare nu i-ar fi dat destul de furcă, mai

intervenise şi convorbirea alarmantă cu Hawat, relatarea întrevederii sale cu Jessica!

S-o trezesc? se întrebă. *Acum nu mai are niciun rost să joc teatru. Sau… greşesc?*

Numai nenorocitul de Duncan Idaho e de vină!

Clătină din cap. *Nu, nu Duncan. Eu sunt de vină. Pentru că nu m-am destăinuit Jessicăi de la bun început. Trebuie să-i spun totul chiar acum, până nu se mai întâmplă cine ştie ce blestemăţie.*

Hotărârea păru să-l reconforteze. Părăsi cu paşi repezi vestibulul, traversă holul principal şi pătrunse în coridorul care ducea spre apartamentele familiale.

La intersecţia cu micul culoar de serviciu se opri brusc. De undeva, dinspre capătul culoarului, se auzise un sunet straniu. Ducele îşi duse mâna stângă la butonul de pe centura scutului şi îşi trase cu mâna dreaptă kindjalul. Prezenţa palpabilă a armei avu darul să-l liniştească. Sunetul îl înfiorase.

Cu paşi uşori, începu să înainteze în culoarul îngust, blestemând lumina insuficientă. Lămpile cu suspensie erau minuscule, aşezate la vreo opt metri una de alta şi reglate la intensitate minimă. Pereţii întunecaţi, din piatră, parcă înghiţeau lumina.

În semiîntunericul din faţa lui, zări o formă neclară, chircită.

Leto şovăi, fu pe punctul de a-şi activa scutul, dar se răzgândi pentru că asta i-ar fi limitat mişcările, auzul… şi pentru că transportul de lasere pe care îl capturaseră reuşise să-i strecoare în suflet îndoiala.

Se apropie cu precauţie de mogâldeaţa întunecată şi văzu că era trupul unui om, un bărbat care zăcea cu faţa în jos pe pardoseala de piatră. Strângând cu putere mânerul armei, Leto îl întoarse cu piciorul şi se aplecă să-i privească faţa în lumina anemică. Era Tuek, traficantul. Pe piept avea o pată mare, umedă. Punctele negre ale ochilor morţi fixau bezna de deasupra. Leto pipăi pata… Caldă.

Cum de-a murit omul ăsta aici? se întrebă. *Cine l-a ucis?*

Sunetul dinainte se auzi din nou, mai desluşit. Un geamăt. Venea din faţă şi dintr-o parte, din pasajul către camera centrală în care instalaseră generatorul scuturilor defensive ale clădirii.

Cu mâna pe contactul centurii, cu kindjalul gata să lovească, Ducele trecu peste cadavru, se furişă pe lângă peretele culoarului şi îşi aruncă privirea după colţ, către camera generatorului.

O altă mogâldeaţă zăcea pe jos, la câţiva paşi de el, şi Leto îşi dădu imediat seama că aceasta era sursa ciudatului sunet. Mogâldeaţa se mişcă, începu să se târască spre el, dureros de încet, icnind, bolborosind.

Ducele îşi potoli spasmul subit al fricii şi ţâşni spre mijlocul pasajului. Îngenunche lângă făptura care se târa. O recunoscu pe Mapes, menajera fremenă – cu părul atârnându-i peste faţă, cu îmbrăcămintea răvăşită. Lucind posomorât, o pată mare, de culoare închisă, îi acoperea omoplaţii. Leto îi atinse umărul şi femeia se ridică în coate, îşi înălţă bărbia, îşi aţinti asupra lui ochii ca două găuri negre.

– Domnia Ta, bolborosi ea. Ucis… santinela… trimis… după… Tuek… salveze… doamna… să… Domnia Ta… aici, nu…

Se prăbuşi şi capul i se izbi de pardoseală.

Leto îi căută pulsul la tâmple. Nu simţi nimic. Privi pata de sânge. Cineva o înjunghiase pe Mapes pe la spate. Cine? Mintea începu să-i alerge nebuneşte. Femeia voise să-i spună că cineva omorâse o santinelă? Şi Tuek… Jessica îl chemase? De ce?

Dădu să se ridice. Un al şaselea simţ îl preveni. Mâna îi fulgeră către butonul de la centură… Prea târziu. Un şoc îi aruncă braţul într-o parte. Simţi o uşoară durere în antebraţ, văzu capătul unei săgeţi mici ieşind prin mânecă şi îşi dădu seama că paralizia avansa repede în susul braţului. Făcu un efort cumplit ca să-şi ridice capul şi să privească spre capătul pasajului.

Uşa de la camera generatorului era deschisă şi în pragul ei stătea Yueh. Faţa îi era scăldată în lumina galbenă a unei lămpi cu suspensie, care plutea deasupra uşii. Din camera aflată în spatele lui,

nu se auzea niciun zgomot. Generatorul amuţise.

Yueh! gândi Leto. *A sabotat generatorul! Ne-a lăsat descoperiţi!*

Doctorul porni către el, vârându-şi în buzunar paralizatorul.

Leto constată că mai putea să vorbească.

– Yueh! Cum? îngăimă el.

În clipa următoare, paralizia îi atinse picioarele. Alunecă pe pardoseală. Spatele îi rămase lipit de zidul de piatră.

Cu chipul abătut, Yueh se aplecă. Îi atinse fruntea. Ducele simţi atingerea; o atingere îndepărtată… nespus de îndepărtată.

– Drogul din vârful săgeţii e selectiv, spuse Yueh. Poţi vorbi, dar nu-ţi recomand s-o faci.

Aruncă o privire spre celălalt capăt al pasajului, apoi se aplecă din nou deasupra lui Leto. Smulse săgeata şi o azvârli. Sunetul săgeţii rostogolindu-se pe dalele de piatră ajunse slab şi îndepărtat la urechile Ducelui.

Nu poate fi Yueh, gândi Leto. *E condiţionat.*

– Cum? şopti el.

– Îmi pare rău, dragă Duce, dar *există* lucruri care depăşesc asta. Îşi atinse diamantul tatuat pe frunte. E straniu şi pentru mine să constat că pot străpunge bariera conştiinţei mele piretice… dar vreau să ucid un om. Da, vreau într-adevăr lucrul ăsta. Şi nimic nu-mi va putea sta în cale.

Îşi coborî privirea spre Duce.

– O, nu-i vorba de tine, dragul meu Duce. Baronul Harkonnen. Vreau să-l omor pe Baron.

– Pe Ba…

– Taci, taci, te rog, bietul meu Duce. Nu ţi-a mai rămas prea mult

timp. Mai ţii minte dintele cu ştift pe care ţi l-am pus după accidentul de la Narcal? Dintele… Trebuie să ţi-l înlocuiesc. Peste câteva clipe te voi anestezia şi-l voi înlocui.

Îşi desfăcu degetele mâinii şi privi ceva aflat în căuşul palmei.

– O copie fidelă, reluă el. Nervul din centru pare perfect autentic. Detectoarele obişnuite nu-l vor depista. Şi nicio inspecţie sumară. Dar dacă muşti mai tare pe dintele ăsta, învelişul se sparge. E suficient să expiri o singură dată cu putere, ca să împrăştii în jurul tău un gaz otrăvitor… Un gaz care ucide fără milă.

Leto se uită fix la Yueh, văzu privirea aproape dementă a doctorului, sudoarea de deasupra sprâncenelor şi de pe bărbie.

– Oricum erai sortit pieirii, bietul de tine, continuă Yueh. Dar înainte de a muri vei da ochii cu Baronul. El va crede că eşti ameţit de droguri, incapabil de vreun efort supraomenesc, ca să-l ataci. Şi, într-adevăr, vei fi drogat… şi legat. Dar un atac poate lua deseori forme stranii. Iar *tu,* nu vei uita de dinte. *Dintele,* Duce Leto Atreides. Ţine minte: dintele!

Bătrânul medic se aplecă mai aproape, apoi mai aproape, până ce chipul şi mustaţa lui lungă ocupară câmpul vizual din ce în ce mai îngust al Ducelui.

– Dintele, şuieră Yueh.

– De ce? şopti Leto.

Yueh se lăsă într-un genunchi, lângă el.

– Am încheiat cu Baronul un târg al lui Shaitan. Trebuie să mă încredinţez că şi-a respectat şi el angajamentul. Când îl voi vedea, voi şti. *Numai* privindu-l în faţă voi şti. Dar n-aş putea ajunge până la el fără să plătesc preţul cerut. Iar preţul eşti tu, bietul meu Duce. Prin tine voi ajunge la el şi voi afla. Sărmana mea Wanna m-a învăţat multe lucruri. M-a învăţat să desluşesc adevărul în clipele de mare tensiune. Nu-mi reuşeşte întotdeauna, dar când îl voi privi pe Baron… când îl voi privi pe Baron *voi şti.*

Leto încercă să vadă dintele din palma lui Yueh. I se părea că totul

era un coşmar. Nu… Nu putea fi adevărat…

Buzele roşii ale medicului se strâmbară într-o grimasă.

– Aş fi făcut chiar eu totul, dar n-am nicio şansă s-ajung atât de aproape de Baron. Nu. Pe mine m-ar ţine la distanţă. Pe câtă vreme tu… ah! Tu, arma mea iubită! Baronul nu se va putea abţine să nu te privească de-aproape… Ca să te soarbă din ochi, ca să se umfle-n pene…

Leto se pomeni aproape hipnotizat de muşchiul care zvâcnea pe maxilarul lui Yueh la fiecare vorbă.

Medicul se apropie mai mult.

– Iar tu, bunul meu, scumpul meu Duce, să nu uiţi dintele!

I-l arătă, ţinându-l între degetul mare şi arătător.

– Este singurul lucru care ţi-a mai rămas.

Gura lui Leto schiţă o mişcare lipsită de sunet:

– Refuz.

– A, nu! Nu trebuie să refuzi. Pentru că în schimbul acestui mic serviciu, am să fac şi eu ceva pentru tine. Am să-ţi salvez fiul şi femeia. Nimeni altcineva n-o poate face. O să-i trimit într-un loc în care nu-i va putea atinge niciun Harkonnen…

– Cum… să-i… salvezi? şopti Leto.

– Lăsând să se creadă c-au murit, ascunzându-i printre oamenii care scot cuţitul numai când aud de Harkonneni, care-i urăsc pe Harkonneni într-atât încât ard scaunul pe care a şezut un Harkonnen şi sărează solul pe care a călcat un Harkonnen.

Pipăi maxilarul lui Leto.

– Simţi ceva?

Ducele îşi dădu seama că nu mai putea să răspundă. Simţi ca prin

vis că i se trage ceva din deget, văzu mâna lui Yueh plimbându-i prin faţa ochilor inelul cu sigiliul ducal.

– Pentru Paul, rosti Yueh. Peste câteva secunde ai să-ţi pierzi cunoştinţa. La revedere, sărmanul meu Duce. Când ne vom revedea, n-o să mai avem timp să stăm de vorbă.

O undă rece, ca o boare îndepărtată, învălui maxilarul lui Leto şi urcă în obraji. Culoarul cufundat în umbră se îngustă din ce în ce mai mult, până ajunse doar un punct având în centru buzele roşii ale medicului.

– Să nu uiţi dintele! şuieră Yueh. Dintele!

Ar trebui să existe o ştiinţă a nemulţumirii. Oamenii au nevoie de suferinţe şi de oprimare ca să-şi dezvolte muşchi psihici.

Fragment din *Pildele lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

Jessica se trezi în întuneric. Liniştea din jur i se păru rău-prevestitoare. Nu putea înţelege de ce mintea şi trupul îi erau atât de amorţite. Pielea îi transmise furnicături de spaimă de-a lungul nervilor. Vru să se ridice şi să aprindă o lumină, dar ceva îi stăvili hotărârea. Îşi simţea gura… ciudat.

Bum-bum-bum-bum!

Era un sunet surd, imposibil de localizat în întuneric. Undeva.

Momentul de aşteptare i se păru ticsit de timp, de mişcări mărunte, dese, ca împunsăturile unui ac de cusut.

Apoi începu să-şi simtă trupul, legăturile de la încheieturile mâinilor şi de la glezne, căluşul din gură. Era culcată pe-o parte, cu mâinile legate la spate. Încercă legăturile. Erau din fibră krimskell. Cu cât ar fi tras de ele, cu atât s-ar fi strâns mai tare.

Şi în clipa aceea îşi aminti.

Simţise mişcare în întunericul dormitorului. Ceva umed şi moale o izbise peste faţă, umplându-i gura, în timp ce mâini necunoscute o imobilizau. Gemuse şi inspirase involuntar, o singură dată. Simţise narcoticul şi în momentul imediat următor îşi pierduse cunoştinţa, prăbuşindu-se în hăul negru al spaimei.

S-a întâmplat, gândi. *Cât de uşor i-a venit de hac redutabilei Bene*

Gesserit! N-a fost nevoie decât de trădare. Hawat a avut dreptate!

Îşi dădu silinţa să nu-şi mişte legăturile.

Nu-i dormitorul meu, îşi spuse. *M-au dus în altă parte.*

Încet, îşi recompuse calmul interior.

Deveni conştientă de mirosul stătut al propriei ei transpiraţii, îmbibate cu infuzia chimică a fricii.

Unde e Paul? se întrebă. *Fiul meu! Ce-au făcut cu el?*

Calmul.

Şi-l impuse, folosind practicile străvechi.

Dar spaima îi dădea încă târcoale.

Leto? Unde eşti, Leto?

Sesiză o diminuare a beznei din jur. Se conturau umbre. Dimensiunile se separară, deveniră noi săgeţi de percepţie. Alb. O dungă de lumină sub uşă.

Sunt pe podea.

Oameni. Le simţi paşii în vibraţia podelei.

Îşi reprimă din nou obsesia spaimei. *Trebuie să rămân calmă, atentă şi pregătită. Poate că n-o să am decât o singură şansă.* Încă o dată, îşi impuse calmul interior.

Bătăile inimii se potoliră, deveniră regulate, ritmice. Numără invers. *Am fost inconştientă aproape o oră.* Închise ochii, apoi îşi concentră întreaga atenţie la paşii care se apropiau.

Patru inşi.

Percepu deosebirile din umbletul lor.

Trebuie să-i las să creadă că nu mi-am revenit. Îşi destinse trupul pe podeaua rece, îşi testă starea de alertă a simţurilor. Auzi cum se

deschide o uşă, simţi prin pleoapele închise intensitatea luminii.

Paşi… mai aproape. Cineva se opri chiar deasupra ei.

– Ştiu că eşti trează, mugi o voce de bas. N-are rost să te prefaci.

Jessica deschise ochii.

Deasupra ei se afla Baronul Vladimir Harkonnen. Apoi, recunoscu decorul: compartimentul de beci în care dormise Paul. Îi văzu canapeaua lângă zid… Goală. Doi soldaţi intrară aducând lămpi cu suspensie pe care le lăsară în apropierea uşii deschise. Culoarul din spatele uşii era atât de puternic luminat, încât trebui să-şi ferească ochii.

Se uită la Baron. Purta o pelerină galbenă, deformată de suspensiile portabile. Obrajii lui bucălaţi, de heruvim, păreau două balonaşe sub ochii negri, de păianjen.

– Efectul drogului a fost calculat la secundă, spuse el. Am ştiut exact clipa în care o să-ţi revii.

Să fie cu putinţă? se întrebă ea. *Ar fi trebuit să-mi cunoască exact greutatea, metabolismul, toate… Yueh!*

– Păcat că nu-ţi pot scoate căluşul, spuse Baronul. Am fi avut ce discuta.

Nu poate fi decât Yueh, gândi ea. *Cum?*

Baronul aruncă o privire peste umăr, spre uşă.

– Intră, Piter.

Jessica nu-l mai văzuse niciodată pe omul care intră şi se apropie de Baron, dar ştia cine era: *Piter de Vries, asasinul mentat!* Îl examină repede – trăsături de pasăre de pradă, ochi albaştri precum cerneala. Ochi de arrakian. Detaliile infime ale ţinutei şi gesturilor dezminţeau însă această impresie. Iar carnea lui trăda consistenţa apei. Era înalt, zvelt şi avea un aer vag efeminat.

– Mare păcat că nu putem sta de vorbă, draga mea Doamnă Jessica,

spuse Baronul. Dar n-am ce face. Îţi cunosc talentele.

Îl privi repede pe mentat.

– Nu-i aşa, Piter?

– Cum zici tu, Baroane.

Glas de tenor. Jessica simţi un fior rece pe şira spinării. Nu auzise niciodată un glas mai îngheţat. Pentru simţurile ei antrenate glasul urlase: *Ucigaş!*

– Vreau să-i fac o surpriză lui Piter, spuse Baronul. El crede că l-am chemat aici ca să-şi primească răsplata – pe tine, Doamnă Jessica. Dar vreau să-i demonstrez ceva: că, de fapt, nu te doreşte cu adevărat.

– Te joci cu mine, Baroane? întrebă Piter şi zâmbi.

Observându-i zâmbetul, Jessica se miră că Baronul nu se retrage de lângă mentat ca din faţa unui şarpe veninos. Apoi se corectă. Baronul nu putea să descifreze zâmbetul acela.

Nu cunoscuse niciodată *Antrenamentul.*

Baronul îi surâse lui Piter, al cărui chip se transformase într-o mască a aşteptării.

– Eu ştiu ce vrea, de fapt, Piter. Piter vrea putere.

– Mi-ai făgăduit-o pe *ea,* rosti mentatul. Vocea de tenor îşi pierduse o parte din rezerva glacială.

Jessica auzi tonalitatea-reper din timbrul vocii şi avu o tresărire lăuntrică. *Cum de-a putut Baronul să transforme un mentat într-un asemenea animal?*

– Te las să alegi, Piter, zise Baronul.

– Ce să aleg?

Baronul pocni din degetele lui grase.

– Femeia asta şi exilul dincolo de hotarele Imperiului sau Ducatul Atreides al Arrakisului, ca să-l guvernezi în numele meu.

Jessica observă privirea scormonitoare cu care ochii de păianjen ai Baronului îl scrutau pe Piter.

– Aici ai putea fi Duce, chiar şi fără titlu, supralicită Baronul.

Mi l-au ucis pe Leto? se întrebă Jessica. Şi undeva, în adâncul sufletului ei, se porni un vaiet mut.

Baronul continuă să-l fixeze pe mentat.

– Reflectează bine, Piter! Pe ea o vrei pentru că a fost femeia unui Duce – un simbol al puterii ei. E frumoasă, utilă, minunat pregătită pentru rolul ei. Dar un întreg ducat, Piter!… Un ducat este mai mult decât un simbol. E realitatea. Un ducat ţi-ar oferi multe femei… şi nu numai atât.

– Nu cumva glumeşti cu Piter?

Baronul se întoarse cu graţia de dansator pe care i-o confereau suspensiile.

– Să glumesc? Eu? Uiţi ceva! *Eu însumi* renunţ la băiat. Ai auzit şi tu ce-a spus trădătorul despre educaţia lui. Amândoi sunt la fel – şi mama, şi fiul. Moarte curată! Zâmbi. Ei, acum trebuie să plec. O să rămâi cu paznicul pe care l-am pregătit special pentru treaba asta. E cu desăvârşire surd. Are poruncă să te însoţească până la prima escală a drumului tău în exil. Va avea grijă ca femeia să nu-ţi vină de hac înainte de vreme. Nu-ţi va îngădui să-i scoţi căluşul decât după ce veţi fi departe de Arrakis. Dacă te hotărăşti cumva să rămâi… are alt ordin.

– Stai, îl opri Piter. Am ales.

– Aha! râse Baronul. O hotărâre atât de promptă nu poate să însemne decât un singur lucru.

– Iau Ducatul.

Iar Jessica gândi: *Nu-şi dă seama că Baronul îl minte? Ah… Cum să-şi*

dea seama? Piter e un mentat „strâmb“.

Privirea Baronului se întoarse spre Jessica.

– Ce zici, nu-i grozav că-l cunosc atât de bine pe Piter? Am pus pariu cu maestrul meu armurier că Piter va prefera această opţiune. Ha! Ei… acum plec. Aşa e mult mai bine. Mult mai bine, da! Cred că mă înţelegi, Doamnă Jessica… Personal, n-am nimic cu tine. E o necesitate. Şi-i mult mai bine aşa. Da. Nici nu se poate spune că *am poruncit* să fii lichidată. Când voi fi întrebat ce s-a întâmplat cu tine, voi da liniştit din umeri.

– Atunci, mă ocup eu de restul? întrebă Piter.

– Paznicul îţi stă la dispoziţie, răspunse Baronul. Da, hotărăşte tu ce-i de făcut.

Se uită lung la Piter.

– Da, da. Eu voi rămâne cu mâinile curate. Da. Hotărăşte tu. Eu nu ştiu nimic. După ce-o să plec eu… fă ce vrei. Da. Aşa… ăăă, da… Da. Bun.

Se teme de interogatoriul unei Dreptvorbitoare, gândi Jessica. *Ce Dreptvorbitoare? Ah, Cucernica Maică Gaius Helen… fireşte! De vreme ce ştie că va fi supus interogatoriului ei, înseamnă că la mijloc e mâna Împăratului. O, sărmanul meu Leto!*

Baronul îi aruncă o ultimă privire Jessicăi, se întoarse şi ieşi. Ea îl urmări din ochi, gândind: *A avut dreptate Cucernica Maică… E un adversar prea puternic.*

În beci intrară doi mercenari Harkonnen. Un altul, al cărui chip era o mască de cicatrice oribile, se opri în pragul uşii, cu un laser în mână.

Surdul, gândi ea, cercetându-i chipul desfigurat. *Baronul ştie că aş putea folosi Glasul.*

Cicatrice se uită la Piter:

– Puştiu-i afară. L-am pus pe-o targă. Ce porunceşti?

Piter se adresă Jessicăi:

– Mă gândisem să te supun amenințându-ți fiul, dar încep să-mi dau seama că n-aș fi reușit. Am lăsat emoțiile să-mi întunece rațiunea. O acțiune nefastă pentru un mentat.

Se uită la cei doi mercenari, întorcându-se în așa fel încât și surdul să-i vadă buzele.

– Duceți-i pe amândoi în deșert, așa cum ne-a sfătuit trădătorul să facem cu puștiul. Planul e bun. Viermii vor distruge orice dovadă. N-o să le mai găsească nimeni cadavrele.

– Nu vrei să le faci singur de petrecanie? întrebă Cicatrice.

Citește pe buze, gândi Jessica.

– Voi urma exemplul Baronului, spuse Piter. Duceți-i unde-a spus trădătorul.

Jessica auzi în glasul lui Piter inflexiunile aspre ale autocontrolului mentatic. Gândi: *Și el se teme de Dreptvorbitoare.*

Piter își săltă umerii și porni către ușă. În prag, pașii îi șovăiră și Jessica crezu că se va întoarce s-o mai privească o dată. Dar mentatul părăsi încăperea.

– Ca să spun drept, nici mie nu mi-ar plăcea să dau ochii cu Dreptvorbitoarea după treaba din noaptea asta, mormăi Cicatrice.

– N-ai teamă, spuse unul dintre mercenari. N-o să dea ea de tine, cotoroanța aia!

Se apropie de capul Jessicăi și se aplecă deasupra ei.

– Decât să stăm la taclale, mai bine s-o luăm din loc și să ne facem treaba. Apuc-o de picioare și…

– De ce să nu-i lichidăm chiar aici? întrebă Cicatrice.

– Rămâne mizerie, răspunse celălalt. Doar dacă te amuză să-i strângi de gât. Eu însă zic să facem treaba ca lumea, curat. Îi crestăm nițel ca

s-atragă viermii şi-i lăsăm în nisip. După aia, n-o să mai avem ce curăţa.

– Mda… păi, cam ai dreptate, încuviinţă Cicatrice.

Jessica îi ascultase, pândind, înregistrând. Dar căluşul continua să-i împiedice Glasul, iar surdul era o problemă.

Cicatrice îşi vârî laserul în toc şi o apucă de picioare. O ridicară ca pe un sac, o scoaseră pe uşă şi-i făcură vânt pe o targă cu suspensii, în care se mai afla cineva. Când o întoarseră ca s-o înghesuie spre mijlocul tărgii, văzu chipul lui Paul. Era legat, dar nu avea căluş. Faţa lui se afla la mai puţin de zece centimetri de a ei. Avea ochii închişi şi respira egal.

E drogat? se întrebă ea.

Mercenarii ridicară targa şi pentru o fracţiune de secundă ochii lui Paul se întredeschiseră. Două fante negre îndreptate spre ea.

Numai să nu-i treacă prin cap să-şi folosească Glasul! se rugă în gând Jessica. *Surdul!*

Ochii lui se închiseră.

Paul practicase exerciţiul de respiraţie controlată, ascultând lucid tot ce se vorbise în beci. Surdul era o problemă, dar Paul îşi stăpânea disperarea. Regimul Bene Gesserit de limpezire a gândurilor, pe care îl învăţase de la mama sa, îi îngăduise să-şi păstreze calmul. Era pregătit să profite de orice prilej favorabil.

Încă o dată scrută repede, printre gene, chipul mamei sale. Părea nevătămată. Dar îi puseseră căluş.

Se întrebă cine fusese în stare s-o ia prin surprindere. Capturarea lui nu era un mister – înainte de culcare înghiţise o tabletă prescrisă de Yueh, iar când se trezise era legat şi întins pe targa aceasta. Poate că şi ei i se întâmplase acelaşi lucru. Logic gândind, trădătorul nu putea fi decât Yueh, dar parcă nu-i venea să creadă. Era de neînţeles. Un doctor Suk trădător!

Targa se înclină uşor. Mercenarii îi scoaseră printr-o uşă sub cerul

înstelat al nopţii. Una din balizele cu suspensie izbi pragul uşii. Apoi Paul auzi scrâşnetul nisipului sub tălpile oamenilor. Deasupra lui, aripa unui topter eclipsă stelele. Targa fu lăsată jos.

Ochii lui Paul se acomodară repede cu lumina slabă. Îl văzu pe surd deschizând uşa ornitopterului, aruncând o privire în interiorul învăluit în lumina verde, difuză, a instrumentelor de pe tabloul de bord.

– Cu topteru' ăsta trebuie să-i ducem? întrebă el şi se întoarse să privească buzele tovarăşului său.

– Trădătorul a zis că ăsta-i singurul echipat pentru deşert, răspunse celălalt.

Cicatrice dădu din cap.

– O chichineaţă de navă de legătură. Afar' de ei nu-ncap mai mult de doi oameni.

– Doi oameni îi de-ajuns, replică cel de-al treilea mercenar, apropiindu-se ca surdul să-i vadă buzele. Ne ocupăm noi de ei, mai departe, Kinet.

– Baronul mi-a poruncit să nu-i slăbesc din ochi, zise Cicatrice.

– Da' ce te faci praf atâta? întrebă mercenarul din spatele tărgii.

– Femeia asta-i vrăjitoare Bene Gesserit. Are puteri ascunse.

– Zău? exclamă mercenarul, ducându-şi un pumn la ureche. Una d-alea, carevasăzică? Acu-nţeleg.

Tovarăşul lui mârâi:

– Las' că-n curând o să fie hrană pentru viermi. Nu s-a născut ea vrăjitoarea aia Bene Gesserit care să-i vină de hac la vreunu' din viermii ăia mari. Îl înghionti pe cel din spatele tărgii. Ce zici, Czigo?

– Aşa-i, încuviinţă omul.

Se aplecă deasupra tărgii şi o prinse pe Jessica de subsuori.

– Hai, Kinet. Mergi cu mine dacă vrei cu-adevărat să vezi ce-o să se-ntâmple.

– Mersi de invitaţie, mormăi surdul.

Jessica se simţi ridicată. Umbra aripii alunecă într-o parte… Stelele. Mercenarii o împinseră pe locul din spate, îi controlară frânghiile krimskell, apoi o imobilizară cu una din centurile scaunului. Paul fu înghesuit lângă ea. În timp ce-l strângeau cu cealaltă centură, Jessica observă că legăturile lui erau funii obişnuite.

Surdul Kinet se aşeză în faţă. Mercenarul care îl ajutase să ducă targa, Czigo, trecu lângă el, pe celălalt scaun.

Kinet închise uşa şi apoi manevră comenzile. Topterul decolă, clătinându-se în bătaia aripilor, şi viră către sud, în direcţia Scutului de Piatră. După câteva clipe, Czigo îşi bătu tovarăşul pe umăr:

– Ce-ar fi să te întorci şi să stai cu ochii pe ei?

– Eşti sigur că ştii drumul? întrebă Kinet, cu ochii la buzele lui.

– Am auzit şi eu ce-a spus trădătorul.

Kinet îşi răsuci scaunul. La lumina stelelor, Jessica văzu lucind în mâna lui laserul. Interiorul cabinei păru să se mai lumineze, pe măsură ce ochii ei se acomodau cu semiobscuritatea, dar chipul desfigurat al surdului rămânea estompat. Jessica încercă pe furiş centura scaunului, constatând că nu părea strânsă. Apoi simţi că materialul era mai rugos în porţiunea care-i trecea peste braţul stâng. Îşi dădu imediat seama că în locul acela cureaua era secţionată aproape în întregime! Ar fi putut s-o rupă cu o singură smucitură.

Să ne fi pregătit cineva topterul ca să ne putem salva? se întrebă. *Cine?* Încet, îşi retrase picioarele legate de lângă picioarele lui Paul.

– Mare păcat să prăpădeşti o mândreţe de femeie ca asta, spuse brusc Cicatrice. Ai avut vreodat' d-a face cu una de neam mare?

Se întoarse să-l privească pe pilot.

– Nu toate ălea din Bene Gesserit îs de neam mare, răspunse pilotul.

– N-or fi, da' arată toate de parcă-ar fi.

Mă vede destul de bine, gândi Jessica. Îşi săltă picioarele pe perna scaunului şi se ghemui pe-o parte, privindu-l fix pe Cicatrice.

– Frumoasă foc, pe legea mea, spuse Kinet. Îşi trecu limba peste buze. Zău că-i păcat. Se uită la Czigo.

– Nu cumva te gândeşti la ce cred eu că te gândeşti? întrebă pilotul.

– Cine-o să afle? făcu mercenarul. După aia…

Dădu din umeri.

– N-am avut niciodat' d-a face cu cucoane. Cine ştie când s-o mai ivi vreo ocazie ca asta…

– Încearcă numai să te atingi de maică-mea! şuieră Paul, fulgerându-l cu privirea pe surd.

– Hei! râse pilotul. Căţelandru' a-nceput să latre. Noroc că nu poate să muşte.

Jessica gândi: *Paul articulează notele prea acut. Poate c-o să reuşească totuşi.*

Cei doi mercenari tăcură.

Nenorociţii! gândi Jessica, privindu-i şi amintindu-şi cuvintele Baronului. *O să-i omoare de cum vor raporta că şi-au îndeplinit misiunea. Baronul nu vrea martori.*

Topterul viră larg deasupra versantului sudic al Scutului şi, pentru o clipă, Jessica zări dedesubt o limbă de nisip luminată de lună.

– Cred c-ajunge, spuse pilotul. Trădătorul zicea să-i lăsăm în nisip, cum trecem de Scut.

Înclină botul aparatului înspre dune, coborî rapid în picaj, apoi redresă aproape de suprafaţa deşertului.

Jessica îl văzu pe Paul începând respiraţia ritmică a exerciţiului de calmare. Fiul ei închise ochii, apoi îi redeschise. Jessica se uită la el neputincioasă. *Încă nu stăpâneşte Glasul,* gândi ea. *Dacă dă greş…*

Cu o hurducătură uşoară, topterul atinse nisipul şi Jessica, privind către nord, spre Scut, observă cum dispare în spatele stâncilor un alt topter.

Cineva ne urmăreşte! gândi. *Cine?* Apoi: *Cei pe care Baronul i-a pus să-i supravegheze pe aceştia doi. Iar supraveghetorii sunt şi ei supravegheaţi la rândul lor. De alţii.*

Czigo opri motoarele aripilor. Se făcu linişte.

Jessica îşi întoarse capul. Prin parbrizul din spatele surdului, văzu geana plăpândă de lumină a răsăritului celei de-a doua luni, creasta acoperită parcă de chiciură a unei înălţimi stâncoase, cu terase tăiate de vânt şi de nisip.

Paul îşi drese glasul.

– Ei, Kinet? făcu pilotul.

– Ştiu şi eu ce să zic, Czigo?

Czigo se întoarse şi spuse:

– Ah… ia priveşte!

Îşi întinse mâna spre rochia Jessicăi.

– Scoate-i căluşul! porunci Paul.

Jessica simţi cuvintele retezând aerul. Tonul, timbrul fuseseră excelente – imperative, tăioase. Doar nota ar fi trebuit să fie o idee mai joasă, deşi chiar şi aşa se încadra destul de bine în spectrul auditiv al mercenarului.

Czigo îşi ridică mâna către fâşia trecută peste gura Jessicăi şi trase de nodul de la spate.

– Ia mâna! strigă Kinet.

– Mai tacă-ţi fleanca! se răsti Czigo. E legată.

Desfăcu nodul şi fâşia de pânză căzu. Omul o privi pe Jessica cu ochi strălucitori.

Kinet îl prinse de braţ.

– Ascultă Czigo, ce te-a…

Jessica îşi smuci capul, scuipând căluşul. Îşi acordă glasul pe un ton catifelat, insinuant:

– Domnilor! Nu-i nevoie *să vă bateţi* pentru mine.

Şi în acelaşi timp se răsuci unduios către Kinet.

Îi văzu pe amândoi încordându-se şi ştiu că în clipa aceea erau convinşi că *trebuie* să se bată pentru ea. Nu mai aveau nevoie de alte motive. În minţile lor, *se băteau* deja pentru ea.

Jessica îşi înălţă capul în lumina instrumentelor, ca să fie sigură că surdul poate să-i vadă buzele şi spuse:

– Nu trebuie să vă certaţi.

Cei doi se depărtară şi mai mult unul de celălalt, privindu-se pieziş.

– Merită vreo femeie să te baţi pentru ea? urmă Jessica.

Dar chiar cuvintele şi prezenţa ei constituiau un îndemn irezistibil.

Paul îşi strânse buzele, silindu-se să nu facă vreun zgomot. Avusese un singur prilej de a-şi folosi Glasul şi reuşise. Acum însă… totul depindea de mama sa, a cărei experienţă o întrecea cu mult pe a lui.

– Mda, făcu surdul. N-are rost să ne batem pentru…

Mâna lui fulgeră către gâtul pilotului. Lovitura fu întâmpinată de o scânteiere metalică ce izbi simultan braţul şi pieptul lui Kinet.

Surdul horcăi şi căzu moale pe spate, oprindu-se cu capul în uşa de pe partea lui.

– Credea c-are de-a face c-un ageamiu, mormăi Czigo.

Îşi retrase mâna, dând la iveală pumnalul. Lama sclipi în lumina lunii.

– Şi-acum căţelandrul, mârâi el şi se aplecă spre Paul.

– Nu-i nevoie, murmură Jessica.

Czigo şovăi.

– N-ai prefera să cooperez? întrebă Jessica. Lasă-i băiatului o şansă. Îşi strâmbă colţul gurii într-un surâs trist, după care adăugă: Câtă şansă ar putea avea în nisipul de afară… Oferă-i asta şi… zâmbi …n-o să-ţi pară rău.

Czigo se uită în stânga, în dreapta, apoi din nou la Jessica.

– Am auzit destule grozăvii despre pustiul ăsta, zise. Cuţitul ar putea fi o moarte mai blândă pentru puşti.

– Îţi cer prea mult? pledă Jessica.

– Vrei să mă tragi pe sfoară, bolborosi Czigo.

– Nu vreau să-mi văd fiul murind, replică Jessica. Asta înseamnă că vreau să te trag pe sfoară?

Czigo se dădu înapoi şi apăsă cu cotul pe clanţa uşii. Apoi îşi înfipse degetele în tunica lui Paul, îl trase peste scaun spre cadrul uşii deschise şi îşi pregăti cuţitul.

– Ce-ai să faci, potaie, dacă-ţi tai funia?

– O să fugă spre stâncile din faţă, spuse Jessica.

– Aşa o să faci, potaie?

Paul răspunse cu voce surdă.

– Da.

Lama coborî, retezând frânghia care-i lega picioarele. Paul simţi

mâna înfiptă în ceafa sa, împingându-l în jos, către nisip. Se prefăcu că se împiedică de cadrul uşii, se răsuci brusc, ca şi când ar fi vrut să-şi regăsească echilibrul, şi lovi năprasnic cu piciorul drept.

Talpa ţinti cu o precizie care spunea multe despre anii îndelungaţi de antrenament – de parcă singurul scop al antrenamentelor fusese clipa aceasta. Aproape fiecare muşchi din trupul lui contribui la plasarea loviturii. Vârful piciorului izbi abdomenul lui Czigo exact sub stern, talpa ţâşni în sus cu o putere înspăimântătoare, peste ficat şi prin diafragmă, strivind ventriculul drept al inimii.

Cu un singur urlet gâtuit, mercenarul se răsturnă pe spate, de-a curmezişul scaunelor. Paul, cu mâinile imobilizate, se prăbuşi în nisip, chircindu-şi trupul pentru a amortiza căderea, aterizând şi revenind pe picioare printr-o mişcare neîntreruptă. Se căţără apoi în cabină, găsi cuţitul şi îl ţinu în dinţi până ce mama sa îşi tăie legăturile. Apoi Jessica îi eliberă mâinile.

– Trebuia să mă laşi pe mine, rosti ea. L-aş fi determinat să-mi taie frânghiile. Ai riscat prosteşte.

– Poziţia era bună şi am fructificat-o, replică el.

Jessica auzi controlul ferm din vocea lui spuse:

– Pe plafonul cabinei e gravat semnul Casei lui Yueh.

Paul privi în sus şi văzu simbolul spiralat.

– Să ieşim şi să inspectăm aparatul, spuse ea. Sub scaunul pilotului e un balot. L-am simţit de cum ne-au împins înăuntru.

– O bombă?

– Nu cred… E ceva ciudat în toată povestea asta.

Paul sări pe nisip şi Jessica îl urmă. Apoi se întoarse şi-şi vârî mâinile sub scaunul din faţă. Picioarele lui Czigo atârnau ţepene într-o parte. Jessica trase pachetul afară. Pânza era umedă. O udase sângele pilotului.

Risipă de umezeală, gândi ea. Apoi, surprinsă, îşi dădu seama că

gândise exact aşa cum gândeau arrakienii.

Paul privi în jur la ecartamentul stâncos care răsărea din deşert, ca o plajă ce se înalţă din mare – o faleză cu palisade săpate de vânt. Se întoarse în momentul în care mama sa scotea balotul din topter: o văzu ridicându-şi brusc capul, privind încordată peste crestele dunelor, spre Scutul de Piatră. Se uită în aceeaşi direcţie. Un alt topter venea drept spre ei. Înţelese că nu vor avea timp să ascundă cadavrele mercenarilor şi să se salveze.

– Fugi, Paul! ţipă Jessica. Sunt Harkonneni!

Arrakisul te învaţă atitudinea cuţitului – să retezi ceea ce nu-i întreg şi să spui: „Acum este întreg pentru că sfârşeşte aici.“

Fragment din *Pildele lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

Un om în uniformă Harkonnen apăru brusc la capătul coridorului şi îşi aţinti privirea asupra lui Yueh. Părea să fi înregistrat dintr-o singură aruncătură de ochi cadavrul lui Mapes, trupul întins pe pardoseală al Ducelui şi prezenţa lui Yueh pe culoar. Omul ţinea în mâna dreaptă un laser. Întreaga sa fiinţă emana un aer de brutalitate, duritate şi vigilenţă. Yueh se înfioră.

Sardaukar, gândi el. *Bashar, după înfăţişare. Probabil vreunul dintre oamenii de încredere ai Împăratului, trimis spre a supraveghea totul îndeaproape. Oricare le-ar fi uniforma, îi recunoşti dintr-o mie.*

– Eşti Yueh, rosti omul.

Se uită lung la inelul Şcolii Suk, care strângea părul medicului, apoi la diamantul tatuat pe frunte şi întâlni în sfârşit privirea lui Yueh.

– Yueh, încuviinţă doctorul.

– Poţi fi liniştit, Yueh, zise omul. După ce ai neutralizat scuturile clădirii, am intrat fără nicio dificultate. Aici suntem stăpâni pe situaţie. Ăsta-i Ducele?

– Ducele.

– Mort?

– Inconştient. V-aş sfătui să-l legaţi.

– Tot tu i-ai aranjat şi pe ceilalţi? îl întrebă arătând cu capul peste umăr.

– Din nefericire, murmură Yueh.

– Din nefericire! rosti batjocoritor sardaukarul.

Se apropie şi se uită la Leto.

– Vasăzică ăsta-i marele Duce Roşu…

Dacă aş mai fi avut vreo îndoială asupra identităţii acestui om, s-ar fi spulberat acum, gândi Yueh. *Numai Împăratul îi numeşte pe Atreizi Ducii Roşii.*

Sardaukarul se aplecă şi smulse blazonul cu şoimul roşu de pe uniforma lui Leto.

– O mică amintire, spuse el. Unde-i inelul cu sigiliul ducal?

– Nu-l are la el, răspunse Yueh.

– Văd şi eu că nu-l are! se răsti sardaukarul.

Yueh înţepeni, înghiţind în sec. *Dacă mă iau la întrebări, dacă aduc o Dreptvorbitoare, vor afla de inel, de topterul pe care l-am pregătit… Totul se va duce de râpă.*

– Ducele îşi trimitea uneori inelul cu câte un curier drept dovadă că ordinul transmis venea direct de la el, se grăbi să explice.

– Afurisită încredere mai avea în curieri, mormăi sardaukarul.

– N-aveţi de gând să-l legaţi? căută Yueh să schimbe subiectul.

– Cât timp o să rămână aşa?

– Vreo două ore. N-am putut să-i dozez drogul la fel de precis cum l-am dozat pentru femeie şi pentru băiat.

Sardaukarul îl lovi pe Duce cu vârful piciorului.

– De ăsta n-aveam de ce ne teme, nici dac-ar fi fost treaz. Când îşi

vor reveni ceilalţi doi?

– Peste zece minute.

– Atât de repede?

– Mi s-a spus că Baronul va sosi imediat după oamenii săi.

– Va sosi. Du-te şi aşteaptă afară, Yueh. Îl fulgeră cu privirea. Hai, şterge-o!

Medicul se uită la trupul lui Leto.

– Ce-o să se întâmple cu…

– Va fi predat Baronului, legat fedeleş şi gata de pus la proţap.

Sardaukarul privi din nou diamantul tatuat pe fruntea lui Yueh.

– Eşti cunoscut, aşa că o să poţi trece nestingherit. Hai, trădătorule, acum n-am timp de palavre. Îi aud venind pe ceilalţi.

„Trădătorule“, gândi Yueh. Îşi plecă privirea, trecu repede pe lângă sardaukar, ştiind că celălalt anticipase, inconştient, numele sub care istoria avea să-şi amintească de el: *Yueh, trădătorul.*

Pe drumul către uşa de la intrare trecu pe lângă mai multe cadavre şi le privi cu coada ochiului, îngrozindu-se la gândul că s-ar putea să recunoască printre ele trupul lui Paul sau al Jessicăi. Dar nu erau decât soldaţi din Corpul de Gardă al Ducelui sau mercenari în uniformă Harkonnen.

Când ieşi în faţa casei, noaptea era luminată de flăcări. Curmalilor de pe marginea drumului li se dăduse foc ca să lumineze clădirea. Fumul substanţelor incendiare se ridica în vălătuci negri printre flăcările roşietice. Santinelele Harkonnen care se puseseră în gardă în clipa când apăruse în prag se apropiară bănuitoare şi îl examinară.

– E trădătorul, zise unul dintre mercenari.

– Stai pe-aproape, spuse altul. Baronul o să vrea să-ţi vorbească.

Trebuie să ajung la topter, gândi Yueh. *Trebuie să ascund sigiliul ca să-l poată găsi Paul.* Apoi îl străfulgeră spaima: *Dacă Idaho mă suspectează sau dacă-şi pierde răbdarea… dacă nu aşteaptă şi nu se duce exact acolo unde i-am spus… Jessica şi Paul nu vor reuşi să scape masacrului. Nu voi avea parte nici măcar de această infimă consolare ca să-mi despovărez conştiinţa.*

Un mercenar îl împinse brutal şi spuse:

– Aşteaptă mai încolo! Nu sta-n drum.

Brusc, Yueh se simţi pierdut în acest loc al dezastrului; îşi dădu seama că nu va fi cruţat, că nu-i va fi nimănui milă de el. *Idaho nu trebuie să dea greş!*

Un alt mercenar se lovi de el şi se răsti:

– Dă-te la o parte, n-auzi!

Până şi ei! gândi Yueh. *Au profitat de mine, dar acum mă dispreţuiesc.* Se simţi tras, împins. Îşi îndreptă spatele, regăsindu-şi o fărâmă din vechea demnitate.

– Să aştepţi până te cheamă Baronul! îi porunci un ofiţer.

Yueh dădu din cap, se îndepărtă cu paşi măsuraţi prin faţa casei, dădu colţul, se cufundă în întunericul netulburat de flăcările palmierilor incendiaţi. Apoi, brusc, cu fiecare pas trădându-i neliniştea, se îndreptă spre curtea interioară din spatele serei, unde aştepta ornitopterul pe care îl aduseseră pentru Paul şi mama sa.

În faţa uşii de serviciu deschise, zări o santinelă. Mercenarul stătea cu spatele spre curte, urmărind activitatea din interiorul puternic luminat, de unde răzbătea larma oamenilor care percheziţionau încăperile.

Cât de siguri erau!

Yueh se furişă în întuneric, dădu ocol topterului şi deschise uşa de pe partea opusă clădirii. Găsi pe dibuite fremkitul pe care îl ascunsese sub scaunul din faţă, ridică clapa unui buzunar şi vârî înăuntru sigiliul ducal. Simţi foşnetul hârtiei de mirodenie – biletul

pe care-l scrisese – şi îndesă inelul între foile de hârtie. Îşi scoase mâna, apoi trase clapa la loc.

Închise fără zgomot uşa topterului, se întoarse cu paşi de felină până la colţul casei şi se îndreptă repede spre faţadă.

Am reuşit, îşi spuse.

Păşi din nou în lumina sălbatică a incendiului. Îşi strânse pelerina în jurul trupului, privind flăcările. *În curând voi şti. În curând voi da ochii cu Baronul şi voi şti. Iar Baronul… Baronul va da de-un mic dinte.*

Legenda spune că în clipa morţii Ducelui Leto Atreides, un meteor a traversat cerul deasupra castelului său strămoşesc de pe Caladan.

Fragment din Introducere la *Istoria copilului Muad'Dib*
de Prinţesa Irulan

Baronul Vladimir Harkonnen stătea în faţa unuia dintre hublourile fregatei în care-şi instalase postul de comandă. Afară, noaptea Arrakisului era sfâşiată de flăcări. Baronul privea lanţul îndepărtat al Scutului de Piatră, unde făcea ravagii arma lui secretă.

Artileria.

Tunurile pisau grotele în care luptătorii Ducelui se retrăseseră ca într-o ultimă tranşee. Muşcături precise şi nemiloase, avalanşe de pietre şi praf în lumina fulgerelor portocalii… Oamenii Ducelui erau îngropaţi de vii, prinşi ca nişte animale în vizuinile lor, sortiţi să moară de foame.

Baronul simţea furia bombardamentului – un bubuit ca de tobă, răzbătând până la el prin învelişul metalic al navei: *brruum… brruum.* Apoi: *BRRUUM… brruum!*

Cui i-ar fi trecut prin cap să reînvie artileria în era scuturilor defensive? Gândul i se răsfrânse ca un chicot în minte. *Dar era de aşteptat ca oamenii Ducelui să se refugieze în grote. Împăratul va aprecia, desigur, înţelepciunea cu care am procedat ca să cruţ forţele noastre unite.*

Ajustă una din micile suspensii care îi protejau trupul obez de atracţia neiertătoare a gravitaţiei. Un zâmbet i se întinse pe buze, pliindu-i obrajii.

Păcat de soldaţii Ducelui, gândi. Zâmbetul i se accentuă – un zâmbet mulţumit, satisfăcut. *În cazul de faţă, mila înseamnă cruzime!* Dădu aprobator din cap. Eşecul era, prin definiţie, demn de dispreţ. Universul întreg se afla la îndemâna celui care ştia să ia hotărârile corespunzătoare. Iepurii şovăitori trebuiau scoşi la iveală, goniţi în vizuini. Altminteri, cum să-i supraveghezi şi să-i creşti? Îşi imagină propriii lui mercenari ca pe nişte albine hărţuind şi gonind o mână de iepuri. Şi gândi: *Ce dulce e zumzetul vieţii, când ai destule albine care robotesc pentru tine!*

În spatele lui se deschise o uşă. Baronul examină imaginea reflectată pe fondul de întuneric al geamului.

Îl văzu intrând pe Piter de Vries, urmat de Umman Kudu, căpitanul gărzii personale a Baronului. Prin uşa deschisă către culoar zări, pentru o clipă, chipurile de ovină ale soldaţilor din gardă, expresiile placide şi supuse pe care le arborau întotdeauna în prezenţa lui.

Baronul se întoarse.

Piter îşi duse un deget la zulufii de pe frunte, schiţând obişnuitul său salut zeflemitor.

– Veşti bune, Domnia Ta. Sardaukarii l-au adus pe Duce.

– Bine că l-au adus! mugi Baronul.

Scrută masca sumbră de răutate de pe chipul efeminat al mentatului. Şi ochii: fantele adumbrite, albastru-în-albastru.

Trebuie neapărat să mă descotorosesc de el, gândi Baronul. *În curând n-o să-mi mai fie de niciun folos; ba, dimpotrivă, va deveni un pericol real pentru persoana mea. Dar mai întâi trebuie să-şi atragă ura Arrakisului. Numai aşa arrakienii îl vor întâmpina pe scumpul meu Feyd-Rautha ca pe un mântuitor.*

Ochii Baronului se îndreptară spre căpitanul gărzii, Umman Kudu. Maxilarele ca nişte foarfeci, cu muşchii întinşi, încordaţi… Bărbia ca un călcâi de cizmă… Un om de încredere, ale cărui vicii îi erau cunoscute.

– În primul rând, unde-i trădătorul care mi l-a predat pe Duce?

întrebă Baronul. Trebuie să-i dau trădătorului răsplata.

Piter se răsuci pe un călcâi şi făcu semn santinelei de la uşă.

Dincolo, pe culoar, se contură o umbră neagră… Yueh trecu pragul uşii. Se mişca ţeapăn, nefiresc. Mustaţa îi atârna moale de-o parte şi de cealaltă a buzelor purpurii. Numai ochii lui bătrâni erau vioi, atenţi. Yueh făcu trei paşi, se opri la semnul lui Piter şi rămase imobil, cu privirea aţintită asupra Baronului.

– Ah, doctorul Yueh!

– Domnia Ta, Harkonnen.

– Aud că ni l-ai predat pe Duce.

– Jumătatea care-mi revenea conform târgului încheiat, Domnia Ta.

Baronul se uită la Piter.

Piter dădu din cap.

Privirea Baronului reveni la Yueh.

– Ah, târgul, zici. Iar eu… Se opri, apoi scuipă cuvintele: Eu ce-aveam de făcut în schimb?

– Ştii bine ce, Domnia Ta.

Şi abia în clipa aceea, când auzi liniştea desăvârşită a cronometrelor din mintea sa, Yueh îşi îngădui să gândească. Sesizase semnele infime din gesturile şi cuvintele Baronului. Wanna murise… Nu-i mai puteau face niciun rău. De n-ar fi fost aşa, l-ar mai fi ţinut încă în şah pe vulnerabilul medic. Dar purtarea Baronului demonstra că nu mai era cazul. Jocul luase sfârşit.

– Zău? făcu Baronul.

– Mi-ai promis c-o vei cruţa pe Wanna mea de chinuri.

Baronul dădu din cap.

– A, da! Acum mi-aduc aminte. Exact. Aşa ţi-am promis. Aşa am

reuşit să frângem Condiţionarea Imperială. Nu suportai gândul că vrăjitoarea ta Bene Gesserit s-ar putea zvârcoli în amplificatoarele de durere ale lui Piter. Ei bine… Baronul Vladimir Harkonnen îşi ţine promisiunile. Ţi-am spus c-o voi cruţa de chinuri şi că-ţi voi îngădui să mergi la ea. Aşa să fie!

Îi făcu semn lui Piter.

Ochii albaştri ai mentatului căpătară o lucire sticloasă. Se mişcă fără veste, scurt, fluid. Ca o pisică. Pumnalul din mâna lui căzu ca o gheară, înfigându-se în spatele lui Yueh.

Bătrânul împietri. Continuă să-l privească fix pe Baron.

– Du-te la ea! scuipă Baronul.

Yueh rămase în picioare, clătinându-se ţeapăn. Buzele i se mişcară cu grijă, iar glasul său rosti desluşit, într-o cadenţă stranie:

– Crezi… că… m-ai… în… vins. Crezi… că… nu… am… ştiut… ce… am… să… capăt… pentru… Wanna… mea.

Căzu. Fără să se încovoaie. Fără să se prăbuşească. Drept. Ca un copac retezat.

– Du-te la ea, repetă Baronul.

Dar cuvintele sunară ca un ecou stins.

Yueh reuşise să-i strecoare în suflet neliniştea. Îşi răsuci brusc capul spre Piter. Îl privi cum îşi ştergea lama cu o cârpă, observă expresia cleioasă de satisfacţie a ochilor săi albaştri.

Vasăzică aşa ucide cu mâna lui, gândi Baronul. *E bine de ştiut.*

– Ni l-a predat, într-adevăr, pe Duce? întrebă.

– Bineînţeles, Domnia Ta.

– Atunci, aduceţi-l înăuntru.

Piter îi aruncă o privire căpitanului gărzii, care dispăru să execute

ordinul.

Baronul se uită la Yueh. Căzuse ca un stejar, nu ca un om din carne şi oase.

– N-am avut niciodată încredere în trădători, mormăi ca pentru sine. Nici chiar în trădătorii pe care i-am creat eu.

Privi prin hubloul acoperit de giulgiul nopţii. Ştiu că bezna mută de afară era acum a lui. Dinspre grotele Scutului nu mai răsunau salvele de artilerie; vizuinile-capcană fuseseră astupate. Şi, în momentul acela, mintea Baronului nu putu să conceapă ceva mai frumos decât acest gigantic gol negru. Poate doar… dac-ar fi fost puţin alb în negrul acesta. Alb lucios pe negru. Alb de porţelan.

Dar sentimentul de îndoială îl împunse din nou.

Ce voise să spună nătărăul ăla bătrân? Normal, ştiuse probabil la ce trebuia să se aştepte până la urmă. Dar chestia cealaltă… *„Crezi că m-ai învins.“*

Ce voise să spună?

În uşă se ivi Ducele Leto Atreides. Braţele îi erau prinse în lanţuri, trăsăturile vultureşti ale feţei, năclăite de praf. Cineva îi smulsese blazonul de pe piept, sfâşiindu-i uniforma. În jurul mijlocului, îi atârnau găicile rupte când i se luase centura scutului. Privirea ochilor săi era sticloasă, anormală.

– Aaaaa, făcu Baronul.

Şovăi şi trase aer în piept. Îşi dădu seama că vorbise prea tare. Clipa aceasta, clipa mult aşteptată, îşi pierduse din savoare.

Blestemat fie afurisitul de doctor în vecii vecilor!

– Mi se pare că bietul Duce e cam drogat, spuse Piter. Aşa ni l-a prins în laţ Yueh. Se întoarse către Duce: Nu-i aşa că eşti drogat, dragă Duce?

Vocea venea de departe. Leto îşi simţea lanţurile, durerea din muşchi, buzele crăpate, dogoarea din obraji, gustul uscat al setei

care-i zgâria cerul gurii. Dar sunetele erau înfundate, acoperite cu o pătură de lână. Iar prin pătură nu desluşea decât nişte umbre întunecate.

– Ce-i cu femeia şi băiatul, Piter? întrebă Baronul. Încă nicio veste?

Limba mentatului săgetă pe deasupra buzelor.

– Ai aflat ceva! şuieră Baronul. Ce?

Piter se uită repede la căpitanul gărzii, apoi din nou la Baron.

– Oamenii care au plecat cu ei, Domnia Ta, au… ăă… au fost găsiţi.

– Şi? Ce-au raportat? A mers totul bine?

– Sunt morţi, Domnia Ta.

– Fireşte că-s morţi! Pe mine mă interesează ce…

– Au fost găsiţi morţi, Domnia Ta.

Baronul păli.

– Dar femeia şi băiatul?

– Nicio urmă, Domnia Ta. Dar a trecut un vierme. A fost văzut în timp ce se cerceta locul. Poate că totul s-a întâmplat aşa cum am dorit… Un accident. Este posibil să…

– Nu mă interesează posibilităţile, Piter. Ce-i cu topterul care lipseşte? Mentatul meu nu avansează nicio ipoteză?

– Sunt sigur că l-a furat unul dintre oamenii Ducelui, Domnia Ta. Ne-a omorât pilotul şi-a fugit.

– Care din oamenii Ducelui?

– Un profesionist, un as în materie de omoruri, Domnia Ta. Poate Hawat, sau Halleck ăla. Posibil să fi fost Idaho. Sau vreunul din locotenenţii mai importanţi.

– Posibilităţi, mârâi Baronul.

Se uită din nou la prizonier. Ducele se clătina, ameţit de drog.

– Suntem stăpâni pe situaţie, Domnia Ta, rosti Piter.

– Nu-i adevărat! Unde-i idiotul ăla de planetolog? Unde e… Kynes?

– Am aflat unde l-am putea găsi şi am trimis după el, Domnia Ta.

– Nu-mi place cum ne-ajută slujitorul Împăratului, mârâi Baronul.

Cuvintele continuau să răzbată ca printr-o pătură de lână, dar unele din ele se înfipseră ca nişte ace incandescente în mintea lui Leto. *Femeia şi băiatul… nicio urmă.* Paul şi Jessica scăpaseră. Iar despre soarta lui Hawat, Halleck şi Idaho nu se ştia nimic. Încă nu era totul pierdut.

– Unde-i inelul cu sigiliul ducal? se răsti Baronul. Văd că nu-l are pe deget.

– Sardaukarii spun că nu-l avea nici când l-au găsit ei, Domnia Ta, răspunse căpitanul gărzii.

– L-ai omorât prea devreme pe doctor, Piter, zise Baronul. A fost o greşeală. Ar fi trebuit să-mi atragi atenţia. Ai acţionat prea pripit pentru ca planul nostru să reuşească perfect. Se încruntă: Posibilităţi!

Gândul se învârtea în cerc în mintea lui Leto: *Paul şi Jessica au scăpat!* Şi mai era ceva. În memoria lui. O învoială. Aproape că şi-o amintea…

Dintele!

Îşi aminti şi alte amănunte: *Un gaz otrăvitor într-un dinte fals.*

Cineva îi spusese să nu uite dintele. Dintele era în gura lui. Îl pipăi cu vârful limbii. Nu trebuia decât să muşte cu putere din el.

Încă nu!

Acel cineva îi spusese să aştepte până va fi aproape de Baron. Cine îi spusese toate astea? Nu-şi amintea.

– Cât va mai dura efectul drogului? întrebă, nervos, Baronul.

– Probabil încă vreo oră, Domnia Ta.

– Probabil, scrâşni Baronul.

Se întoarse la hublou, la noapte.

– Mi-e foame, mugi.

Umbra aceea ceţoasă şi cenuşie e Baronul, gândi Leto. Umbra dansa de colo-colo, legănându-se o dată cu balansul încăperii. Iar încăperea începu deodată să se dilate şi să se contracte. Era când luminoasă, când întunecată. Apoi pieri, înghiţită de beznă.

Timpul deveni pentru Duce o succesiune de niveluri. Plutea printre ele, traversându-le unul după altul. *Trebuie să aştept.*

O masă. Leto văzu limpede masa. Şi de partea cealaltă a ei, un bărbat masiv, obez, având dinainte rămăşiţele unei cine bogate. Leto constată că şedea pe un scaun, în faţa bărbatului obez. Simţi lanţurile, curelele care îi imobilizau în scaun trupul străbătut de furnicături. Îşi dădu seama că trecuse o bucată de timp, dar nu-şi dădea seama cât.

– Mi se pare că-şi revine, Baroane.

O voce mieroasă: Piter.

Un muget de bas: Baronul.

Leto începu să desluşească din ce în ce mai clar decorul încăperii. Scaunul de sub el căpătă consistenţă, legăturile începură să-l strângă.

Acum îl vedea bine pe Baron. Îi privi mişcările mâinilor. Atingeri brutale… Marginea unei farfurii, coada unei linguri, un deget scărpinând o cută a fălcii.

Leto urmărea fascinat mişcările mâinilor.

– Mă auzi, Duce Leto, spuse Baronul. Ştiu că mă auzi. Vrem să aflăm

de la tine unde ţi-s concubina şi odrasla cu care-ai învrednicit-o.

Leto nu făcu nicio mişcare, dar cuvintele îi aduseră un calm binefăcător. *E adevărat deci. Paul şi Jessica le-au scăpat.*

– Să ştii că nu ne arde de joacă, mugi Baronul. Sper că-ţi dai seama.

Se aplecă spre Leto şi îi scrută chipul. Îl irita faptul că nu putea să trateze afacerea asta între patru ochi, numai cu Ducele. Înfruntarea, de faţă cu martori, a doi nobili aflaţi la ananghie crea un precedent neplăcut.

Leto simţi că prinde iarăşi puteri. Şi, deodată, în memoria lui se ivi, asemenea unei turle pe întinsul câmpiei, amintirea dintelui fals… Capsula disimulată sub formă de nerv din interiorul dintelui… Gazul otrăvitor… Îşi aminti şi cine îi vârâse în gură arma ucigătoare.

Yueh.

În minte îi mai plutea, ca un abur, amintirea înceţoşată de drog a unui trup târât pe lângă el, chiar aici, în încăperea aceasta. Cadavrul lui Yueh!

– Auzi zgomotul ăsta, Duce Leto? întrebă Baronul.

Leto trase cu urechea şi desluşi un orăcăit ca de broască… Geamătul înfundat al unui om schingiuit.

– Am prins un om de-al tău, deghizat în fremen, zise Baronul. L-am dibuit destul de uşor: ochii, mă-nţelegi. Se încăpăţânează să susţină că a fost trimis printre fremeni ca să-i spioneze. Dar am trăit şi eu o bucăţică de vreme pe planeta asta, dragă vere. Nimeni nu se-ndeletniceşte cu spionarea zdrenţăroşilor din deşert. Ia zi, le-ai cumpărat sprijinul? Ţi-ai trimis femeia şi fiul la ei?

Leto simţi în piept contracţia fricii. *Dacă Yueh i-a trimis la fremeni… vor continua să-i vâneze până ce vor da de ei.*

– Hai odată, îl zori Baronul. N-avem timp de pierdut şi tortura-i o metodă rapidă. Te rog, dragul meu Duce, nu mă sili să recurg la asta. Îşi ridică ochii spre mentat, care stătea lângă Leto, şi adăugă: Piter nu şi-a adus toate sculele, dar sunt sigur că ştie să improvizeze.

– Improvizaţia e uneori mai indicată, Baroane.

Vocea asta mieroasă, insinuantă! gândi Leto. O auzise chiar în urechea lui.

– Sunt sigur că ţi-ai făcut un plan în caz de primejdie, spuse Baronul. Unde ţi-s femeia şi băiatul? Se uită la mâna lui Leto. Îţi lipseşte inelul. I l-ai dat băiatului?

Baronul îşi săltă capul, uitându-se ţintă în ochii lui Leto.

– Nu răspunzi? Mă obligi să fac un lucru pe care nu vreau să-l fac. Piter va folosi metode simple, directe. Sunt de acord că uneori sunt metodele cele mai bune, dar nu-i cazul ca tocmai *tu* să fii supus la asemenea cazne.

– Puţin seu clocotit pe şira spinării, de pildă, sau pe pleoape, interveni Piter. Eventual şi pe alte părţi ale trupului. Este extrem de eficient, mai ales atunci când subiectul nu ştie unde va cădea picătura următoare. E o metodă bună şi chiar estetică, datorită modelului decorativ pe care îl alcătuiesc pustulele purulente ce se formează pe epidermă. Ce părere ai, Baroane?

– Superb, rosti Baronul, dar glasul îi sună mohorât.

Degetele astea! Leto privi mâinile buhăite, bijuteriile scânteietoare de pe degetele groase… mişcările coercitive, brutale.

Sunetele oribile de agonie ce răzbăteau prin uşa din spatele său muşcară din nervii Ducelui. *Cine le-o fi căzut în gheare?* se întrebă. *Idaho?*

– Crede-mă, dragă vere, spuse Baronul. Nu vreau să ajungem la asta.

– Imaginează-ţi curierii nervilor alergând înnebuniţi după un ajutor pe care n-au unde să-l găsească, zise Piter. Tortura-i o artă, pe cuvântul meu!

– Iar tu un artist desăvârşit, mârâi Baronul. Şi acum, ai decenţa să taci din gură.

Leto îşi aminti subit versurile pe care le recitase Gurney Halleck

când văzuse pentru prima dată fotografia Baronului: *„Stăteam pe ţărmul mării şi-am văzut din valuri răsărind o fiară… Deasupra capetelor fiarei am citit numele ei: un nume de ocară.“*

– Ne pierdem vremea, Baroane, spuse Piter.

– Poate.

Baronul dădu din cap.

– Ştii bine, dragă Leto, că până la urmă tot o să ne spui unde sunt. Nu rezişti nici tu chiar la orice.

Mai că i-aş da dreptate, gândi Leto. *Dacă n-ar fi dintele… şi faptul că într-adevăr nu ştiu unde sunt.*

Baronul tăie o felie de carne, şi-o vârî în gură, o mestecă încet, apoi o înghiţi. *Trebuie să încerc altă tactică,* îşi spuse.

– Iată un om exemplar, rosti el. Un om care-a refuzat să se vândă. Uită-te bine la el, Piter.

Şi gândi: *Da! Uită-te bine la el. Aici. Omul care crede că nu poate fi cumpărat. Iată-l în faţa mea, prizonierul unui milion de părticele din el însuşi, vândute bucăţică cu bucăţică în fiecare secundă din viaţa lui! Dacă l-ai ridica şi l-ai lovi, ar suna a gol. E secătuit! Terminat! Ce mai contează cum va muri?*

Orăcăitul de broască din dosul uşii încetă brusc.

Baronul îşi ridică privirea. În pragul uşii din spatele lui Leto apăru Umman Kudu. Căpitanul gărzii clătină din cap. Nu reuşise să obţină informaţia dorită. Alt eşec! Era timpul să lase deoparte menajamentele, tocmeala cu dobitocul ăsta de Duce, cu neghiobul ăsta bicisnic care nu era în stare să-şi dea seama ce iad se căsca lângă el – aproape, aproape de tot, la numai un fir de păr… de nerv…

Gândul îl linişti, făcându-l să-şi biruie şovăiala în faţa actului de a supune torturii un nobil cu sânge regal. Se imagină deodată în chip de chirurg, efectuând nesfârşite disecţii infime cu bisturiul, îndepărtând măştile neisprăviţilor, scoţând la iveală infernul de dedesubt.

Nişte iepuri, asta sunt toţi!

Şi cum se îngrozeau când vedeau carnivorul!

Leto se uită spre capătul mesei, întrebându-se ce-l făcea să aştepte. Dintele putea rezolva totul într-o clipită. Totuşi… Fuseseră multe lucruri bune în viaţa aceasta… Îşi aminti de un zmeu colorat, vibrând în văzduhul albastru-sidefiu al Caladanului, de râsul fericit al lui Paul. Şi-şi aminti zorii Arrakisului, straturile policrome ale Scutului de Piatră, culorile pastelate în atmosfera încărcată de praf…

– Cum doreşti, rosti sumbru Baronul.

Îşi trase înapoi scaunul şi se ridică sprinten în suspensii. Apoi ezită. Observase o schimbare în atitudinea prizonierului. Ducele inspiră adânc, maxilarele îi rămăseseră o clipă ca paralizate, apoi se strânseră brusc, încleştându-se cu un zvâcnet al muşchilor.

I-e frică! gândi Baronul. *L-am speriat!*

Cuprins de panică la gândul că Baronul i-ar putea scăpa, Leto muşcă spasmodic pe dintele fals şi îl simţi cum se sparge. Deschise gura şi suflă vaporii caustici ce i se formaseră pe limbă. Baronul se făcu mic, o mogâldeaţă într-un tunel care se îngusta vertiginos. Leto auzi un sunet gâtuit, chiar la urechea lui… Cel cu glas mieros: Piter.

L-a ajuns şi pe el!

– Piter? Ce-i?

Vocea de bas venea de departe.

Amintirile prinseră să se învârtească în mintea lui Leto – vechile bolboroseli de babe ştirbe. Încăperea, masa, Baronul, doi ochi înnebuniţi de groază… ochi albastru-în-albastru… totul se comprimă în jurul său, într-o perfectă simetrie a dezastrului.

Zări un om cu bărbia ca un călcâi de cizmă, un om-jucărie, care se prăbuşea. Omul-jucărie rămase întins, cu nasul turtit, îndoit spre stânga: un metronom stricat, încremenit pe veci la începutul unei bătăi neterminate. Auzi zgomot de veselă răsturnată… departe… ca un vuiet surd. Mintea i se transformă într-un sipet fără fund,

înghiţind totul. Tot ce fusese vreodată: fiecare strigăt, fiecare şoaptă, fiecare… linişte.

Un singur gând îi rămase. Leto îl văzu conturându-se ca o lumină informă cu raze negre: *Ziua dă formă cărnii şi carnea dă formă zilei.* Îl copleşi un sentiment de împlinire, pe care ştiu că nu şi-l va mai putea explica niciodată.

Linişte.

Baronul încremenise, cu umerii lipiţi de uşa secretă, uşa salvatoare, situată în spatele mesei. Când o trântise, de partea cealaltă se aflau numai morţi. Percepu vag cercul protector al gărzilor care-l înconjuraseră. *Am inspirat?* se întrebă. *Mă va ucide şi pe mine ce i-a ucis pe ceilalţi?*

Auzul îi reveni… Şi judecata. Auzi pe cineva dând ordine – să se aducă măşti de gaze… să se închidă o uşă… să se pună în funcţiune ventilatoare…

Ceilalţi s-au prăbuşit imediat, gândi. *Eu mai sunt în picioare. Mai respir. Iad fără milă! Era cât pe ce!*

Acum ştia ce se întâmplase. Avusese scutul activat; deşi reglat la intensitate minimă, câmpul reuşise să încetinească schimbul molecular. Şi se îndepărtase de masă… Asta-l salvase… Asta şi icnetul de spaimă al lui Piter, care îl făcuse pe căpitanul gărzii să se arunce spre Duce… drept în ghearele morţii.

Norocul şi icnetul alarmant al unui muribund îi salvaseră viaţa!

Nu simţea nici cel mai mic sentiment de recunoştinţă faţă de Piter. Idiotul îşi găsise singur moartea. Şi nesocotitul de căpitan la fel! Raportase că i-a verificat personal pe toţi cei ce aveau să dea ochi cu Baronul! Cum de reuşise Ducele?… Niciun semn de alarmă! Nici măcar spionul de deasupra mesei nu reacţionase… decât când era prea târziu. Cum fusese cu putinţă?

În fine, acum nu mai contează, gândi Baronul, din ce în ce mai calm. *Răspunsul va trebui să-l afle următorul căpitan al gărzii.*

Îşi concentră atenţia la agitaţia de pe culoar, la zgomotele ce veneau

de după colţ, dinspre cealaltă uşă ce dădea în camera morţii. Făcu un pas înainte, cercetă feţele slugilor din jur. Oamenii stăteau nemişcaţi, muţi, aşteptându-i reacţia.

Se va-nfuria Baronul?

Şi Baronul înţelese că nu trecuseră decât câteva secunde de când scăpase din încăperea aceea înfricoşătoare.

Câţiva soldaţi din gardă îşi ţineau încă armele îndreptate spre uşă. Alţii pândeau cu ochi turbaţi culoarul gol, întorşi către colţul zgomotos din dreapta.

Un om dădu colţul, cu o mască de gaze bălăngănindu-i-se pe piept, cu ochii aţintiţi la spionii de otrăvuri aliniaţi de-a lungul culoarului, în unghiul pereţilor cu tavanul. Avea părul blond, faţa turtită, ochii verzi. Încreţituri fine îi iradiau din colţurile gurii cu buze groase. Arăta ca o vietate acvatică, rătăcită printre fiinţele de uscat.

Baronul se uită lung la el şi îşi aminti numele lui: Nefud. Iakin Nefud. Caporal în gardă. Toxicoman. Nefud era sclavul semutei, combinaţia muzică–drog care acţiona la nivelurile cele mai profunde ale conştiinţei. O informaţie utilă.

Omul se opri în faţa Baronului şi salută.

– Culoarul e curat, Domnia Ta. Eram de gardă afară şi mi-am dat seama că trebuie să fie vorba de un gaz otrăvitor. Ventilatoarele din cabina Domniei Tale trăgeau aer de pe coridor.

Se uită repede la spionul aflat chiar deasupra Baronului.

– N-a scăpat nimic afară. Oamenii primenesc acum aerul din cabină. Ce porunceşti?

Baronul recunoscu vocea. Era vocea care dăduse ordinele dinainte. *Are spirit de iniţiativă caporalul ăsta,* gândi el.

– Cei dinăuntru-s morţi cu toţii? întrebă.

– Da, Domnia Ta.

Ei, atunci trebuie să mă adaptez situaţiei, gândi Baronul.

– În primul rând, spuse, dă-mi voie să te felicit, Nefud. Eşti noul căpitan al gărzii mele. Şi sper că vei şti să tragi învăţămintele necesare din soarta de care a avut parte predecesorul tău.

Baronul urmări transformarea de pe chipul proaspătului avansat. Omul înţelesese că nu va mai duce niciodată lipsă de semuta.

Nefud dădu din cap.

– Domnia Ta, fii sigur că mă voi devota cu trup şi suflet siguranţei Domniei Tale.

– Bine. Şi-acum la treabă! Bănuiesc că Ducele avea ceva în gură. Trebuie să afli ce a fost acel ceva, cum a fost folosit, cine l-a ajutat pe Duce. Vei lua toate măsurile de precauţie…

Se întrerupse, căci auzise larmă în spatele său. Se întoarse spre capătul culoarului. Gărzile de la uşa liftului ce făcea legătura cu nivelurile inferioare ale fregatei încercau să aţină calea unui masiv colonel-bashar, care ieşise chiar atunci din cabina ascensorului.

– Jos labele de pe mine, adunătură de hoitari! tună ofiţerul, împingând în lături santinelele.

Ah! Un sardaukar, gândi Baronul.

Colonelul-bashar se îndreptă cu paşi hotărâţi către Baron, care-şi îngustă ochii, cuprins de nelinişte. Ofiţerii sardaukari îi provocau întotdeauna îngrijorare. Arătau cu toţii de parc-ar fi fost înrudiţi cu Ducele… cu răposatul Duce. Şi ce maniere adoptau faţă de Baron!

Colonelul-bashar se proţăpi la o jumătate de pas în faţa Baronului, cu mâinile în şolduri. Santinelele se bulucirăă în spatele lui, foindu-se nehotărâte.

Baronul observă omiterea deliberată a salutului, dispreţul din ţinuta sardaukarului şi neliniştea sa spori. Împăratul nu trimisese decât o singură legiune – două brigăzi, ca să acorde sprijin legiunilor Harkonnen, dar Baronul nu-şi făcea iluzii. Această unică legiune era perfect capabilă să se întoarcă împotriva Harkonnenilor şi să-i

nimicească.

– Să le porunceşti oamenilor dumitale să nu mai îndrăznească să-mi stea-n drum, Baroane, mârâi sardaukarul. Soldaţii mei ţi l-au adus pe Ducele Atreides înainte de a apuca să discut cu dumneata soarta lui. Vreau să stăm de vorbă.

Trebuie să-mi păstrez prestanţa în faţa oamenilor mei, gândi Baronul.

– Despre ce, mă rog? făcu el.

Fraza sunase rece şi controlată. Baronul se simţi mândru de felul în care o pronunţase.

– Împăratul m-a însărcinat să am grijă ca regalul său văr să moară repede, fără suferinţă, spuse colonelul-bashar.

– Aşa mi-a poruncit şi mie Împăratul, minţi Baronul. Credeai că aş cuteza să nesocotesc ordinul?

– Sunt dator să raportez Împăratului ceea ce văd cu ochii mei, insistă sardaukarul.

– Ducele a şi murit, se răsti Baronul şi făcu un gest cu mâna, arătându-i ofiţerului că poate pleca.

Colonelul-bashar nu se clinti din loc. Îl privi fix pe Baron. Expresia feţei sale rămase neschimbată. Părea să nu fi observat gestul Baronului.

– Cum a murit? mârâi el.

Pe toţi dracii! gândi Baronul. *Întinde prea mult coarda.*

– S-a sinucis, dacă eşti chiar aşa de curios, răspunse. S-a otrăvit.

– Vreau să-i văd cadavrul. Acum.

Baronul îşi ridică privirea spre tavan, prefăcându-se exasperat, în timp ce gândurile îi goneau nebuneşte. *Blestem! Sardaukarul ăsta cu ochi de uliu o să vadă cabina înainte de-a apuca să schimbăm decorul!*

– Acum, mârâi din nou ofiţerul. Vreau să-l văd cu ochii mei.

Baronul îşi dădu seama că nu-l va putea împiedica. Sardaukarul va vedea totul. Va afla că Ducele omorâse doi oameni de-ai Baronului… că Baronul însuşi scăpase, probabil, ca prin urechile acului. Dovezile erau evidente: pe masă, rămăşiţele cinei… iar de partea cealaltă a mesei, cadavrele Ducelui şi ale victimelor sale.

N-avea ce face.

– Nu încerca să mă împiedici, mormăi, ameninţător, colonelul-bashar.

– Nu te împiedică nimeni, replică Baronul şi-şi aţinti privirea în ochii de obsidian ai sardaukarului. N-am nimic de ascuns faţă de Împăratul meu.

Îi făcu semn lui Nefud.

– Arată-i colonelului-bashar cabina. Condu-l la uşa unde-ai stat de pază, Nefud.

– Pe-aici, domnule, rosti Nefud.

Cu paşi măsuraţi, insolenţi, sardaukarul îl ocoli pe Baron şi trecu înainte plimbându-şi umerii pe sub nasurile gărzilor.

Insuportabil! gândi Baronul. *Acum Împăratul o să afle tot ce s-a întâmplat. Şi va considera incidentul ca pe un semn de slăbiciune.*

Iar gândul că şi Împăratul, şi sardaukarul său dispreţuiau deopotrivă slăbiciunea era o adevărată tortură. Baronul începu să-şi roadă buza de jos, încercând să se consoleze cu faptul că, cel puţin, Împăratul n-avea să afle şi despre raidul Atreizilor pe Giedi Prim – despre distrugerea silozurilor de mirodenie de pe planeta de baştină a Harkonnenilor.

Blestem pe capul ticălosului de Duce!

Baronul urmări cu privirea siluetele celor doi oameni – arogantul sardaukar şi îndesatul, capabilul, Nefud.

Trebuie să mă adaptez situaţiei, gândi iarăşi Baronul. *Va trebui să dau din nou afurisita asta de planetă pe mâna lui Rabban. Şi de data asta… fără restricţii. Va trebui să plătesc cu sânge Harkonnen ca să aduc Arrakisul în situaţia în care să-l accepte pe Feyd-Rautha. Blestematul de Piter! Şi-a găsit să crape înainte de a apuca să termin ceea ce aveam de făcut cu ajutorul lui.*

Baronul oftă.

Şi trebuie să iau neîntârziat legătura cu Tleilaxul, să trimit pe cineva după celălalt mentat. Sunt sigur că mi l-au pregătit deja.

În spatele lui, unul dintre soldaţi tuşi.

Baronul se întoarse spre el:

– Mi-e foame.

– Da, Domnia Ta.

– Şi până ce faceţi ordine-n cabină şi-o cercetaţi cu de-amănuntul, vreau să mă distrez.

Mercenarul îşi plecă privirea.

– Ce divertisment doreşti, Domnia Ta?

– Mă duc în dormitor. Să-mi aduceţi tânărul pe care l-am cumpărat pe Gamont… Cel cu ochi frumoşi. Să-l drogaţi bine. N-am chef de trântă.

– Am înţeles, Domnia Ta.

Baronul se întoarse, se depărtă cu mersul său săltat de câmpul suspensiilor. *Da,* gândi. *Cel cu ochi frumoşi… Cel care seamănă atât de mult cu tânărul Paul Atreides.*

O, mări ale Caladanului,
O, popor al Ducelui Leto…
Citadelă căzută,
În veci pierdută…

Fragment din *Cântecele lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

Lui Paul i se părea că întregul său trecut şi întreaga sa experienţă dinaintea acestei nopţi deveniseră un vârtej de nisip într-o clepsidră. Stătea cu bărbia sprijinită pe genunchi, alături de mama sa, într-un mic adăpost din pânză şi plastic, un distilcort pe care îl găsiseră, împreună cu veşmintele fremene pe care le purtau acum, în raniţa din topter.

În mintea lui Paul nu mai exista niciun dubiu asupra identităţii celui care dosise fremkitul şi fixase itinerarul topterului la bordul căruia fuseseră transportaţi.

Yueh.

Medicul trădător îi expediase direct în braţele lui Duncan Idaho.

Paul privi, dincolo de secţiunea transparentă a distilcortului, umbrele lungi ale stâncilor luminate de lună ce mărgineau ascunzişul ales de Idaho.

Mă ascund ca un copil, acum, când sunt Duce, gândi el. Gândul îl irita, dar nu putea să nege înţelepciunea acestei măsuri de precauţie.

În noaptea aceea se petrecuse o schimbare ciudată în conştiinţa lui… Înţelegea cu deosebită claritate tot ce se întâmpla în jurul său. Evenimentele… circumstanţele… Se simţea incapabil să pună stavilă

afluenţei de informaţii sau preciziei reci cu care fiecare informaţie se adăuga cunoaşterii sale. Un întreg proces de calcul se desfăşura frenetic în conştiinţa lui. Era putere de mentat, dar nu numai atât.

Se gândi la clipa de furie neputincioasă când topterul necunoscut ţâşnise din noapte deasupra lor, venind ca un uliu gigantic, cu vântul urlându-i în aripi. Atunci se petrecuse în mintea lui ciudata transformare. Topterul aterizase în plină viteză, traversând de-a curmezişul panta unei movile de nisip, alunecând spre ei, umplând aerul cu mirosul de pucioasă arsă produs de frecarea patinelor pe suprafaţa nisipului.

Ştia că mama sa se întorsese, aşteptându-se să vadă mercenari Harkonnen şi lasere aţintite asupra lor. Dar în uşa deschisă a navei îl zărise pe Duncan Idaho, care se aplecase în afară şi le strigase: „Iute! E semn de vierme la sud!“

Paul însă ştiuse dintr-o singură privire azvârlită peste umăr cine pilota aparatul. O însumare rapidă a amănuntelor caracteristice coborârii şi aterizării, amănunte atât de infime, încât nici măcar mama sa nu le detectase, îi dezvăluise *cu certitudine* identitatea persoanei care manevra comenzile navei.

Jessica se mişcă în întuneric şi spuse:

– Nu există decât o singură explicaţie. Harkonnenii o ţineau ostatică pe soţia lui Yueh. Doctorul îi ura de moarte pe Harkonneni! Sunt absolut sigură. De altfel, mesajul pe care ni l-a lăsat confirmă lucrul acesta. Dar pentru ce ne-a salvat de la măcel?

Abia acum începe să înţeleagă, dar cu câtă greutate, gândi Paul. Şi gândul îl şocă. Pentru el, faptul fusese o simplă constatare marginală, atunci când citise biletul găsit împreună cu sigiliul ducal într-unul din buzunarele raniţei.

„Nu-i nevoie să mă iertaţi“, scrisese Yueh. „Nu vreau iertarea voastră. Am şi-aşa destule pe conştiinţă. N-am făcut lucrul acesta din pizmă sau cu speranţa că voi fi înţeles. Pentru mine este un tahaddi al-burhan. E încercarea mea hotărâtoare. Ca să vă conving de adevărul spuselor mele o să vă las sigiliul ducal. Când veţi citi biletul, Ducele Leto va fi mort. Consolaţi-vă însă cu gândul că nu va

fi murit singur, că odată cu el va fi pierit şi cel pe care îl urâm mai mult decât pe oricare altul."

Biletul nu era adresat nimănui şi nici nu era semnat, dar nu încăpea nicio îndoială că fusese lăsat de Yueh. Îi recunoscuseră scrisul.

Amintindu-şi de conţinutul mesajului, Paul retrăi disperarea acelei clipe – un sentiment nemilos şi straniu, situat parcă în afara noii sale agerimi mintale. Citise că tatăl său murise, ştiuse că faptul era adevărat, dar vestea nu reprezentase pentru el decât o informaţie suplimentară, care trebuia introdusă în minte şi folosită.

Mi-am iubit tatăl, gândi Paul, ştiind că informaţia corespundea adevărului. *Ar trebui să-l jelesc. Ar trebui să simt ceva.*

Dar nu simţea nimic. Nu putea decât să gândească: *Acesta este un fapt important.*

Printre multe altele.

Iar mintea sa nu înceta nicio clipă să însumeze noi impresii, să extrapoleze, să calculeze.

Îşi aminti ce-i spusese Halleck: *„Dispoziţia e pentru călărit sau pentru făcut dragoste. Nu pentru luptă!"*

Poate că aşa e, gândi Paul. *O să-mi jelesc tatăl mai târziu… când voi avea timp.*

Dar nu simţea prevestirea niciunui răgaz în precizia rece a fiinţei sale. Dimpotrivă, avea impresia că noua sa percepţie nu era decât un început şi că se dezvolta impetuos. Sentimentul de ţel cumplit pe care îl resimţise pentru prima oară după încercarea la care îl supusese Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam îl copleşi iarăşi. Mâna dreaptă – mâna ce-şi amintea supliciul – era străbătută de furnicături şi palpita.

Nu cumva asta e ceea ce ele numesc Kwisatz Haderach? se întrebă.

– La un moment dat am crezut că-i vorba de o nouă greşeală a lui Hawat, spuse Jessica. M-am gândit că poate Yueh nu era doctor Suk.

– Era tot ceea ce credeam noi că este… şi mai mult decât atât, zise Paul. Şi gândi: *De ce judecă atât de încet?* Adăugă cu glas tare: Dacă Idaho nu izbuteşte să ajungă la Kynes, vom…

– Idaho nu-i singura noastră speranţă, îl întrerupse ea.

– Nici n-am vrut să spun asta.

Jessica auzi tonul autoritar, oţelul din voce, şi se uită lung la fiul ei, încercând să străpungă obscuritatea cenuşie a distilcortului. Silueta lui Paul se contura în negru pe fondul stâncilor argintate de lună din spatele porţiunii transparente a adăpostului.

– Nu se poate să nu fi scăpat şi alţi oameni de-ai tatălui tău, spuse ea. Trebuie să-i regăsim, să aflăm…

– Ne vom bizui doar pe noi înşine. Ceea ce ne interesează în primul rând este armamentul atomic al familiei noastre. Trebuie să-l recuperăm până nu-l găsesc Harkonnenii.

– Nu văd ce şanse ar avea să-l găsească acolo unde a fost ascuns.

– E un risc pe care nu ni-l putem asuma.

Iar ea gândi: *Şantaj prin ameninţarea distrugerii planetei şi a mirodeniei cu armamentul atomic al familiei! Asta urmăreşte. Dar, în cazul acesta, unica salvare ar fi refugiul în anonimatul surghiunului.*

Cuvintele mamei sale stârniseră un nou val de gânduri în mintea lui Paul: preocuparea seniorului, a Ducelui, pentru soarta oamenilor pe care-i pierduse în noaptea aceea. *Oamenii reprezintă adevărata forţă a unei Case Mari,* gândi el. Şi îşi aminti vorbele lui Hawat: *„Despărţirea de oameni e tristă. Un loc nu-i decât un loc."*

– Îi ajută sardaukarii, rosti Jessica. Trebuie să aşteptăm până se retrag sardaukarii.

– Ne cred încolţiţi între deşert şi sardaukari, spuse Paul. Vor să nu mai rămână picior de Atreides. Vor exterminarea totală. Nu te bizui pe faptul că vor scăpa oameni de-ai noştri.

– Dar nici ei n-o să rişte la infinit ca rolul Împăratului în afacerea

asta să iasă la iveală…

– Crezi?

– Nu se poate să nu scape câţiva de-ai noştri.

– Crezi?

Jessica îşi întoarse capul, înfricoşată de duritatea sumbră din glasul fiului ei, de precizia cu care Paul calculase şansele. Brusc, îşi dădu seama că mintea lui o luase înaintea minţii ei, că într-o serie de privinţe Paul înţelegea în clipa de faţă mai mult decât înţelegea ea. Era manifestarea unei inteligenţe la a cărei formare şi educare participase chiar ea, dar acum inteligenţa aceasta o înspăimânta. Instinctiv, gândurile i se întoarseră rugătoare, căutând refugiul pierdut al Ducelui ei şi lacrimile îi arseră ochii.

Aşa a fost să fie, Leto, gândi. *„Soroc de dragoste şi soroc de durere."* Îşi lipi palma de pântece, conştientă deodată de embrionul dinăuntru. *Am fiica Atreides pe care trebuia s-o aduc pe lume. Dar Cucernica Maică s-a înşelat: o fiică nu l-ar fi salvat pe Leto. Copilul ăsta nu-i decât o viaţă năzuind un viitor în prezenţa morţii. Am conceput din instinct, nu din supunere.*

– Mai încearcă puţin radioreceptorul, spuse Paul.

Mintea lucrează mai departe, oricât am încerca s-o ţinem în loc, gândi ea.

Se aplecă spre micul aparat pe care li-l lăsase Idaho şi apăsă pe comutator. O lumină verde învălui scala receptorului. Din difuzor se auziră ţiuituri slabe. Jessica reduse volumul şi începu să sondeze benzile de frecvenţă. În cort răsună deodată o voce vorbind în grai de luptă Atreides:

– …înapoi pentru regruparea pe creastă. Fedor raportează că în Carthag nu mai există supravieţuitori şi că Banca Ghildei a fost spartă.

Carthag! gândi Jessica. *Un cuib de Harkonneni.*

– Sunt sardaukari, continuă vocea. Poartă uniforme Atreides. Băgaţi de seamă la…

Un tunet şi difuzorul amuţi.

– Încearcă pe celelalte benzi, spuse Paul.

– Îţi dai seama ce-nseamnă asta? întrebă ea.

– Mă aşteptam. Vor ca Ghilda să creadă că noi le-am atacat banca. Ostilitatea Ghildei ne-ar face prizonierii Arrakisului. Încearcă celelalte benzi.

Jessica îi cântări vorbele: *„Mă aşteptam."* Ce se întâmplase cu el? Încet, se aplecă din nou deasupra aparatului. Nu mai prinseră decât câteva voci izolate comunicând în grai de luptă Atreides. Toate emiteau chemările unor încleştări violente: „…ne retragem…", „…încercaţi să vă regrupaţi la…", „…îngropaţi într-o grotă pe…"

În schimb, nu încăpea nicio îndoială cu privire la jovialitatea triumfătoare din păsărească Harkonnenilor care se revărsa de pe alte benzi. Comenzi aspre, rapoarte de luptă. Nu durau suficient timp pentru ca Jessica să le poată înregistra şi descifra codul, dar tonul nu lăsa dubii.

Harkonnenii învinseseră.

Paul trase raniţa lângă el şi auzi clipocitul apei în cele două litrugene dinăuntru. Trase adânc aer în piept, ridicându-şi ochii către crestele stâncoase care se profilau pe fundalul înstelat al cerului. Pipăi cu mâna stângă izolaţia-sfincter de la intrarea cortului.

– În curând se ivesc zorii, spuse el. Încă o zi îl mai putem aştepta pe Idaho, dar nu încă o noapte. În deşert trebuie să umbli noaptea şi să te odihneşti ziua, la umbră.

Cunoştinţe mai vechi reînviară şi în memoria Jessicăi: *Fără distrai, un om aflat în deşert, la umbră, are nevoie de cinci litri de apă pe zi pentru a-şi păstra greutatea corporală.* Simţi pe suprafaţa pielii atingerea moale şi lunecoasă a distraiului. Se gândi cât de mult depindeau vieţile lor de costumul acesta.

– Dacă plecăm de aici, Idaho nu ne va mai găsi niciodată, spuse ea.

– Există mijloace prin care se pot smulge mărturisiri de la oricine,

replică Paul. Dacă Idaho nu se întoarce până în zori, va trebui să presupunem că a căzut în mâinile Harkonnenilor. Cât timp crezi c-ar putea rezista?

Întrebarea n-avea nevoie de răspuns şi Jessica tăcu.

Paul desfăcu izolaţia raniţei, scoase micromanualul prevăzut cu grilă de iluminat şi lupă. Dintre pagini ţâşniră spre el litere verzi şi portocalii: „litrugene, distilcort, recaptoare, nisipompă, binoclu repkit, pistol marcolor, dolinhartă, filt-cepuri, paracompas, cârlige de strunit, toboşari, fremkit, stâlp de foc…“

Lucruri necesare pentru a putea supravieţui în deşert. Toate.

După câteva clipe, lăsă manualul de-o parte.

– Unde crezi că ne-am putea duce? întrebă Jessica.

– Tata vorbea de *puterea deşertului,* spuse Paul. Fără ea, Harkonnenii nu pot să stăpânească planeta. N-au stăpânit-o niciodată, şi nici n-o vor stăpâni. Nici cu zece mii de legiuni de sardaukari.

– Paul, doar nu-ţi închipui că…

– Avem dovada. Chiar aici, în cortul ăsta… Cortul însuşi, raniţa asta cu tot ce se găseşte în ea, distraiele… Ştim că Ghilda se încăpăţânează să pretindă un preţ inaccesibil pentru plasarea de sateliţi meteorologici. Ştim că…

– Ce vrei să spui cu sateliţii meteorologici? întrebă ea. Doar nu…

Tăcu brusc.

Paul constată că strania hiperagerime a minţii sale urmăreşte automat reacţiile mamei sale, descifrându-le, calculând pe baza amănuntelor înregistrate.

– Abia acum înţelegi, spuse el. Da. Sateliţii supraveghează solul. Undeva, în inima deşertului, există lucruri ce nu trebuie observate.

– Vrei să spui că Ghilda e cea care stăpâneşte planeta?

Ce greu, ce încet gândea!

– Nu! izbucni el. Fremenii! Fremenii plătesc tribut Ghildei ca să-şi poată păstra izolarea. Plătesc cu moneda cea mai accesibilă celui care dispune de puterea deşertului: mirodenia. Iar ăsta-i mai mult decât un răspuns estimativ; e rezultatul unui calcul direct. Şi te asigur că este exact.

– Paul, încă nu eşti mentat. Nu poţi fi sigur că ai…

– Nici nu voi fi vreodată mentat. Sunt altceva… Un monstru.

– Paul! Cum poţi să spui asemenea…

– Dă-mi pace! rosti el.

Se întoarse cu spatele, privind noaptea de afară. *De ce nu pot să-l jelesc?* se întrebă. Simţi că deşi fiecare fibră şi fiecare părticică din fiinţa lui implorau fărâma aceea de uşurare, nu va avea parte de ea niciodată.

Jessica nu auzise nicicând atâta durere în vocea fiului ei. Vru să se apropie de el, să-l îmbrăţişeze, să-l mângâie, să-l ajute… dar nu, n-avea voie să facă nimic. Paul trebuia să-şi rezolve singur problemele.

Privirea îi fu atrasă de grila de iluminat a manualului din fremkit, pe care Paul îl lăsase pe jos, între ei. Îl ridică, privi prima pagină şi citi: „Manualul Deşertului-Prieten, ţinutul plin de viaţă. Aici se află minunatele ayat şi burhan ale Vieţii. Crede, şi al-Lat nu te va mistui niciodată.“

Parc-ar fi cuvintele din Cartea Azhar, gândi ea, amintindu-şi studiile despre marile taine. *Să fi existat pe Arrakis un Mânuitor de Religii?*

Paul scoase din raniţă paracompasul, îl puse la loc, apoi zise cu voce joasă:

– Gândeşte-te la tot echipamentul ăsta specializat al fremenilor. Sunt lucruri de o perfecţiune fără seamăn. Recunoaşte şi tu. Cultura care a creat asemenea obiecte posedă resurse profunde. Mai profunde decât s-a bănuit vreodată.

Cu gesturi şovăitoare, încă îngrijorată de duritatea din glasul lui, Jessica se aplecă din nou asupra cărţii şi o răsfoi. Se opri la ilustraţia unei constelaţii de pe cerul Arrakisului: „Muad'Dib: Şoarecele." Coada animalului, observă, indica nordul.

Paul urmări mişcările abia perceptibile ale mamei sale în licărul slab al grilei manualului. *E momentul să îndeplinesc dorinţa tatălui meu,* gândi el. *Trebuie să-i transmit mesajul acum, cât mai are timp pentru suferinţă. Mai târziu, suferinţa ei ne-ar incomoda pe amândoi.* Şi logica exactă a raţionamentului îl şocă.

– Mamă, rosti.

– Da?

Auzise schimbarea din vocea lui. Un fior de gheaţă o răscoli până în adâncul trupului. Nu-i mai fusese dat să audă un control atât de dur… la Paul.

– Tatăl meu a murit, spuse el.

Jessica scormoni în ea însăşi, căutând un indiciu asociativ şi încă unul şi încă unul – metoda Bene Gesserit de identificare a informaţiei – şi găsi răspunsul: sentimentul unei pierderi înfricoşătoare.

Dădu din cap, incapabilă să vorbească.

– Cu câtăva vreme în urmă, tatăl meu m-a însărcinat să-ţi transmit un mesaj în cazul în care i s-ar întâmpla ceva, spuse Paul. Îi era teamă să nu crezi că s-a îndoit de tine.

Bănuiala aceea vană, gândi ea.

– Voia să afli că el nu te-a suspectat niciodată, urmă Paul. Îi explică totul, aşa cum se întâmplase şi adăugă: Voia să afli că el a avut întotdeauna o încredere nestrămutată în tine, că te-a iubit şi că te-a preţuit dintotdeauna. Spunea că mai degrabă s-ar fi îndoit de el însuşi şi că nu regreta decât un singur lucru, că nu te-a făcut Ducesă.

Jessica îşi şterse lacrimile care i se rostogoleau pe obraji şi gândi: *Irosesc prosteşte apa din trup!* Dar în acelaşi timp îşi dădea seama că

gândul acesta nu era decât o încercare de a-şi transforma durerea în mânie. *Leto, dragul meu Leto,* gândi. *Ce lucruri înfiorătoare putem să le facem celor pe care-i iubim!* Cu un gest violent, stinse grila de iluminat a manualului.

Hohote de plâns îi zguduiră trupul.

Paul auzi durerea mamei sale şi sondă golul din el. *Nu sufăr, gândi. De ce? De ce?* Incapacitatea de a suferi i se părea un defect oribil.

„Soroc de primit şi soroc de pierdut“, gândi Jessica, citându-şi din Biblia CP *„Soroc de păstrat şi soroc de lepădat; soroc de iubire şi soroc de ură; soroc de război şi soroc de pace.“*

Mintea lui Paul îşi continua cursa. Rece, precisă. Şi deodată… văzu căile ce se aşterneau înaintea lor pe această planetă ostilă. Lipsit de supapa de siguranţă a visului, Paul îşi concentră percepţia preştientă, realizând totul ca pe un calcul estimativ al celor mai probabile viitoruri, dar cu încă ceva în plus… O undă de mister… Ca şi când mintea lui fora într-un strat fără timp, încercând să aleagă din el vânturile viitorului.

Fără veste, găsind parcă o cheie trebuincioasă, mintea lui Paul trecu la un nivel superior de percepţie. Se pomeni agăţat de acest nou prag, cramponându-se de un sprijin precar şi iscodind împrejur. S-ar fi zis că se afla într-o sferă, cu drumuri ce se răspândeau în toate direcţiile… deşi această imagine era departe de adevărata senzaţie.

Îşi aminti de un voal pe care îl văzuse odată fâlfâind în bătaia vântului. Aşa vedea acum viitorul. Ca zbaterea unei suprafeţe la fel de unduitoare şi de vremelnice ca a acelui voal.

Văzu oameni.

Simţi căldura şi frigul unor probabilităţi incalculabile.

Află nume şi locuri, trăi emoţii fără număr, înregistră informaţii despre nenumărate locuri necunoscute. Timpul putea fi sondat, examinat, explorat… dar nu putea fi modelat.

Era un spectru de posibilităţi, din cel mai îndepărtat trecut până la cel mai îndepărtat viitor… de la cea mai probabilă până la cea mai

improbabilă. Îşi văzu propria moarte în infinite variante. Văzu planete noi, civilizaţii noi.

Şi oameni.

Oameni.

Mulţimi imense, incomensurabile. Dar mintea sa le înregistră şi le catalogă.

Îi văzu pe ghildari.

Şi gândi: *Ghilda… Iată una din căile pe care le-am putea urma. Printre ghildari stranietatea mea ar fi acceptată ca un fapt cunoscut şi preţuit. Mirodenia, atât de necesară de acum înainte, mi-ar fi asigurată pentru totdeauna.*

Dar ideea de a-şi trăi restul vieţii în acea bâjbâială-printre-posibile-viitoruri care dirija nave spaţiale cu viteze năprasnice îl înspăimânta. *Era,* totuşi, o cale. Şi întrezărind *posibilul viitor* alături de ghildari, înţelese brusc natura deosebită a stranietăţii sale.

Am altfel de vedere. Eu văd altfel, altceva: văd căile accesibile.

Constatarea avu darul să-l liniştească şi în acelaşi timp să-l îngrijoreze… căci multe dintre aceste căi coborau în adâncuri insondabile sau alunecau în afara vederii sale.

La fel de fulgerător precum apăruse, senzaţia îl părăsi şi Paul îşi dădu seama că fenomenul nu durase decât preţ de-o bătaie a inimii.

Şi totuşi… fusese de-ajuns pentru a-i răscoli conştiinţa, iluminându-i-o într-un chip înspăimântător. Privi buimac în jurul său.

În tainiţa sa dintre stânci, distilcortul era încă înveşmântat în noapte. Alături de el, mama sa mai era încă pradă durerii.

Iar el continua să nu simtă nicio durere… Absenţa durerii, a suferinţei, era un gol situat undeva separat de mintea lui, care funcţiona mai departe în ritmul ei egal – prelucrând informaţii, estimând, calculând, formulând răspunsuri, întocmai ca o minte de mentat.

Înţelese că se afla acum în posesia unei cantităţi enorme de informaţii, o cantitate cum puţine minţi acumulaseră vreodată până atunci.

Dar înţelegerea acestui fapt nu-i uşura cu nimic povara golului din el. Simţi că ceva trebuie să se sfarme. În mintea lui se declanşase mecanismul de ceas al unei bombe. Mecanismul îşi vedea de treabă indiferent de voinţa lui. Înregistra cele mai infime schimbări petrecute în preajmă – o uşoară modificare a umidităţii, o fracţiune de variaţie a temperaturii, mersul unei insecte pe acoperişul cortului, apropierea solemnă a zorilor în peticul înstelat de cer pe care-l vedea prin peretele transparent al adăpostului lor.

Golul era insuportabil. Cunoaşterea fenomenului care declanşase mecanismul de ceas nu-i ajuta la nimic. Putea acum privi înapoi, în trecutul lui, putea înţelege cum începuse totul: educaţia sa, antrenamentele, ascuţirea aptitudinilor, constrângerile rafinate ale unor discipline complexe, chiar şi inocularea preceptelor Bibliei CP într-un moment critic… iar în cele din urmă, mirodenia. Dar putea privi şi înainte – în direcţia cea mai terifiantă – şi putea înţelege unde aveau să ducă toate acestea.

Sunt un monstru! gândi. *Sunt neom!*

– Nu, izbucni cu glas tare. Apoi: Nu! Nu! NU!

Se pomeni izbind cu pumnii în podeaua de plastic a cortului. Fracţiunea implacabilă din făptura sa înregistră faptul ca pe o interesantă informaţie de tip afectiv şi o introduse în calcul.

– Paul!

Mama sa era lângă el… Îl prinsese de mâini. Faţa ei era o umbră cenuşie scrutând faţa lui, în întuneric.

– Tu! şopti Paul.

– Sunt aici, Paul. Linişteşte-te.

– Ce mi-ai făcut? şuieră el.

Într-o străfulgerare de înţelegere, Jessica intui o parte din

dedesubturile întrebării şi răspunse:

– Te-am adus pe lume.

Din instinct, dar şi graţie unor cunoştinţe mult mai subtile, rostise exact ceea ce trebuia pentru a-l linişti.

Când Paul îi simţi strânsoarea degetelor, privi fix conturul difuz al chipului ei. Unele repere genetice din structura trăsăturilor feţei fură înregistrate în modul acela nou de fluxul neîntrerupt al minţii sale; indiciile fură adăugate altor informaţii şi imediat după aceea fu avansat un răspuns.

– Dă-mi drumul.

Jessica auzi rezonanţa metalică din glasul său şi se supuse.

– Nu vrei să-mi spui ce-i cu tine, Paul?

– Ai ştiut ce făceai, educându-mă aşa cum m-ai educat? întrebă el.

Copilăria a dispărut din vocea lui, gândi ea. *A dispărut şi adolescenţa.*

– Am sperat ce speră orice părinte, răspunse. Să devii… superior, deosebit.

– Deosebit?

Ea auzi tonul îndurerat şi îngăimă:

– Paul, eu…

– N-ai vrut un fiu! spuse el. Ai vrut un Kwisatz Haderach! Ai vrut un mascul Bene Gesserit!

Jessica se cutremură la auzul deprimării din glasul lui.

– Paul…

– L-ai întrebat vreodată pe tata dacă e de acord?

Ea îi răspunse cu voce joasă, căci amintirea durerii era încă proaspătă:

– Orice ai fi, Paul, ereditatea este deopotrivă a tatălui tău şi a mea.

– Dar nu şi educaţia, replică el. Nu şi lucrurile care au… trezit… ceea ce dormea.

– Ceea ce dormea?

– Aici. El îşi duse o mână la cap, apoi la piept şi izbucni: În mine! Merge înainte întruna, întruna, întruna, întruna, în…

– Paul!

Glasul lui se aflase la hotarul isteriei. Auzise limpede.

– Ascultă ce-am să-ţi spun, rosti el încet. Voiai să-i povestesc Cucernicei Maici despre visele mele, nu-i aşa? Am să-ţi povestesc ţie. Acum câteva clipe am visat treaz. Ştii care-i cauza?

– Trebuie să te calmezi, spuse ea. Dacă crezi că e…

– Mirodenia, urmă netulburat Paul. E peste tot – în aer, în sol, în alimente. Condimentul *geriatric.* Melanjul e ca drogul Dreptvorbitoarei. E o otravă!

Jessica încremeni.

Vocea lui deveni o şoaptă. Repetă:

– O otravă – rafinată, perfidă… implacabilă. Nici măcar nu te ucide, decât dacă încetezi s-o mai iei. Nu putem părăsi Arrakisul decât dacă luăm o parte din Arrakis cu noi.

Prezenţa înfricoşătoare a vocii lui nu admitea replică.

– Tu şi mirodenia sunteţi cauza, continuă Paul. Mirodenia transformă orice făptură care ajunge s-o consume intens, dar mulţumită *ţie* eu pot proiecta transformarea în planul conştientului. Nu reuşesc s-o las în inconştient… unde perturbaţiile ei ar fi ignorate. Eu o *văd.*

– Paul, eşti…

– O *văd!* repetă el.

Jessica auzi demenţă în vocea lui şi nu ştiu ce să facă.

Dar el vorbi din nou şi în timbrul glasului său reveni oţelul celui mai desăvârşit control:

– Am căzut în capcană.

Am căzut în capcană, îl îngână ea în gând.

Şi acceptă adevărul vorbelor lui. Nicio maşinaţie Bene Gesserit, niciun „truc" şi nicio născocire nu-l puteau smulge definitiv din strânsoarea Arrakisului: mirodenia crea dependenţă. Îşi dădu seama că trupul său ştiuse lucrul acesta cu mult timp înainte de a-l fi înţeles mintea.

Aşadar, suntem siliţi să rămânem tot restul vieţii aici, gândi ea, *pe această planetă-infern. Locul ne-a fost predestinat şi e pregătit să ne găzduiască… dacă reuşim să scăpăm de Harkonneni. Iar în privinţa rolului meu, totul e limpede: mă aflu aici ca păstrătoare a unei însemnate linii de sânge pentru Planul Bene Gesserit.*

– Trebuie să-ţi povestesc despre visul de adineaori, zise Paul. Şi acum Jessica auzi mânie în vocea lui. Ca să te conving să crezi ce-ţi voi spune, am să te informez mai întâi că ştiu că vei naşte aici, pe Arrakis, o fiică. Sora mea.

Jessica se sprijini cu amândouă mâinile de podeaua cortului, îşi lipi spatele de peretele curb, încercând să-şi reprime junghiul de spaimă. Sarcina ei nu era încă vizibilă! Nici ea n-ar fi ştiut, dacă n-ar fi beneficiat de propriul ei antrenament Bene Gesserit, care îi îngăduise să descifreze infimele semnale dintâi ale trupului, să afle de existenţa embrionului care n-avea decât câteva săptămâni.

– Numai pentru a servi, şopti ea, agăţându-se de deviza Bene Gesserit. Existăm numai pentru a servi.

– Ne vom găsi adăpost printre fremeni, spuse Paul. Refugiul pe care ni l-a pregătit Missionaria Protectiva.

Ni s-a pregătit refugiul în deşert, gândi automat Jessica. Apoi: *De unde*

ştie Paul de Missionaria Protectiva? şi constată că îi era tot mai greu să-şi înăbuşe spaima pe care i-o provoca stranietatea fiului ei.

Paul privi lung umbra întunecată a mamei sale şi noua sa putere de percepţie îi îngădui să-i vadă frica, să-i sesizeze fiecare reacţie – ca şi când Jessica s-ar fi aflat în focarul unui proiector. Simţi un început de compasiune pentru ea.

– Despre cele ce se pot întâmpla aici nu-ţi pot vorbi deocamdată, spuse el. Nu-mi pot vorbi încă nici mie însumi, cu toate că le-am văzut. Din câte-mi dau seama, n-am niciun control asupra acestui… *simţ al viitorului.* Există şi-atâta tot. În ceea ce priveşte viitorul imediat, un an bunăoară, pot să văd câte ceva din el… Un *drum…* la fel de larg ca Bulevardul Central de pe Caladan. Unele lucruri însă nu le văd… sunt locuri cufundate în umbră… sau prelungindu-se, parcă, în spatele unui deal… (şi se gândi iarăşi la suprafaţa zbuciumată de vânt a unui voal) şi-apoi sunt o mulţime de ramificaţii.

Tăcu brusc, copleşit deodată de amintirea acelei viziuni. Niciun vis premonitoriu, nicio experienţă a vieţii sale nu-l pregătiseră pentru acest simţ, pentru această formă de percepţie, pentru această cunoaştere care se propaga în toate părţile ca un balon ce se umflă… cu timpul retrăgându-i-se din faţă…

Jessica găsi butonul tubului de iluminat al cortului şi îl apăsă.

O lumină verde, difuză, alungă umbrele, domolindu-i spaima. Privi faţa lui Paul, ochii săi – privirea fixă, întoarsă spre interior. Şi îşi aminti unde mai văzuse asemenea privire: în imagini de arhivă, în imaginile unor dezastre din trecut – pe chipuri de copii înfometaţi sau vătămaţi şi suferinzi. Ochii ca nişte puţuri negre, gura – o linie dreaptă, obrajii supţi.

Expresia unei conştiinţe cumplite, gândi ea. *Expresia unei făpturi silite să-şi recunoască propria-i vremelnicie.*

Într-adevăr, nu mai era copil…

Şi, în clipa aceea, implicaţiile spuselor lui îi copleşiră mintea, dând orice altceva la o parte. Paul putea privi înainte!… Asta însemna că

putea să desluşească o ieşire salvatoare.

– E o cale să scăpăm de Harkonneni, rosti ea.

– Harkonneni! exclamă el batjocoritor. Nu-ţi mai bate capul cu aceste caricaturi de oameni, cu aceste amărâte fiinţe mărunte.

Se uită lung la mama sa, cercetându-i la lumină trăsăturile feţei. Trăsăturile acelea trădau totul.

– N-ar trebui să numeşti oamenii fiinţe mărunte, fără să… murmură ea.

– Nu fi atât de sigură că ştii unde-i hotarul, o întrerupse el. Ne ducem cu noi trecutul. Şi, scumpa mea mamă, trebuie să mai afli un lucru pe care nu-l ştii… Şi *noi* suntem Harkonneni.

Mintea ei făcu ceva înspăimântător: se opaciză. Ca şi cum ar fi vrut să blocheze orice percepţie. Dar vocea lui Paul continuă cu acelaşi ton implacabil, târând-o, obligând-o să asculte:

– Data viitoare când te vei mai afla în faţa unei oglinzi, examinează-ţi chipul… Priveşte-l bine pe-al meu, acum. Urmele există, se văd, dacă nu cauţi să te orbeşti singură. Uită-te la mâinile mele, la forma oaselor mele. Iar dacă asta nu te convinge, atunci crede ce-ţi spun eu. Am parcurs viitorul, am privit un dosar dintr-un anumit loc… Am toate informaţiile. *Suntem* Harkonneni.

– O… ramură renegată a familiei, murmură ea. Asta e, nu-i aşa? Vreun văr Harkonnen care…

– Eşti fiica Baronului, rosti el şi privi impasibil gestul cu care ea îşi duse ambele mâini la gură. Apoi urmă: În tinereţea lui, Baronul a avut multe aventuri. O dată, o singură dată însă, şi-a îngăduit să se lase sedus. Dar a fost sedus pentru scopurile genetice ale Bene Gesseritului. De către una dintre *voi.*

„Voi.“ Ca o palmă. Mintea Jessicăi se puse din nou în mişcare. Şi nu găsi niciun argument care să nege afirmaţia lui Paul. Prea multe blancuri inexplicabile şi verigi lipsă din trecutul ei ieşeau acum la iveală şi se înlănţuiau. Fiica pe care o voia Bene Gesseritul… nu era sortită pentru a pune capăt vechii vrăjmăşii Atreides–Harkonnen, ci

pentru a fixa un factor genetic în liniile lor. *Ce factor?* Bâjbâi năucă în căutarea răspunsului.

Ca şi cum i-ar fi citit gândurile, Paul spuse:

– Credeau că vor ajunge… la mine. Dar eu nu sunt ce se aşteptau să fiu. Şi m-am ivit înainte de vreme. Iar ele habar n-au de asta.

Jessica îşi apăsă amândouă mâinile pe buze.

Maică Mare! E Kwisatz Haderach!

Se simţi despuiată în faţa lui. Descoperită. Îşi dădea seama că Paul o vedea cu ochi cărora nu li se putea ascunde aproape nimic. Şi înţelese că *acesta* era motivul de bază al spaimei ei.

– Crezi că sunt Kwisatz Haderach, spuse el. Scoate-ţi asta din cap. Sunt altceva. Ceva la care nu s-a aşteptat nimeni.

Trebuie să dau imediat de ştire uneia din şcoli, gândi ea. *Poate că Indexul de Selecţie va putea oferi vreo explicaţie.*

– Nu vor afla de existenţa mea decât când va fi prea târziu, murmură Paul.

Jessica încercă să-i abată gândurile. Îşi lăsă mâinile în poală şi întrebă:

– Cum o să ne descurcăm printre fremeni?

– Fremenii au o zicală pe care o atribuie lui Shai-hulud, Moş Veşnicie, răspunse Paul. Ei spun: „Fii gata să preţuieşti orice-ţi iese în cale."

Şi gândi: *Da, mama mea… vom trăi printre fremeni. Ţi se vor înalbăstri ochii, iar pe nările nasului tău încântător vor apărea bătături provocate de filt-cepurile tubului de la distrai… Şi-o vei naşte pe sora mea: Sfânta Alia-a-Cuţitului.*

– Dacă nu eşti Kwisatz Haderach, începu Jessica, atunci ce…

– Nu se ştie ce sunt, spuse el. Să nu crezi până nu vezi.

Şi gândi: *Sunt o sămânţă.*

Înţelese subit cât de fertil era solul în care căzuse şi o dată cu această revelaţie îl copleşi din nou sentimentul de ţel cumplit, strecurându-i-se în golul dinăuntrul fiinţei sale, ameninţând să-l înăbuşe de durere.

Pe drumul ce i se aşternea înainte, văzuse două ramificaţii de seamă… Pe una din ele întâlnea un Baron bătrân şi hain şi-i spunea: „Te salut, bunicule." Gândul la această cale şi la ceea ce se afla de-a lungul ei îi repugna.

Cealaltă cale era presărată cu petice obscure, cenuşii, pe care le sfâşiau piscuri de violenţă. Pe calea aceea văzuse o religie războinică, un foc ce cuprindea Universul; văzuse steagul verde cu negru al Atreizilor fâlfâind în fruntea a mii de legiuni de fanatici intoxicaţi cu licoare de mirodenie. Gurney Halleck şi alţi câţiva dintre oamenii tatălui său – jalnic de puţini – se aflau printre ei, purtând pe piept semnul şoimului de pe racla în care fusese depus craniul acestuia.

– Nu pot s-apuc pe calea asta, murmură el. Asta-i calea pe care o vor zgripţuroaicele din şcolile voastre.

– Nu înţeleg ce spui, Paul, îngăimă mama sa.

Paul tăcu. Sămânţa din el amuţi, reflectând cu conştiinţa de rasă pe care o resimţise la început, prin prisma sentimentului unui ţel cumplit. Înţelese că nu mai putea să urască nici şcolile Bene Gesserit, nici pe Împărat. Nici măcar pe Harkonneni. Erau cu toţii prizonierii necesităţii rasei lor de a-şi reînnoi moştenirea risipită, de a se amesteca şi de a se contopi, de a-şi deşerta liniile de sânge într-un mare şi nou rezervor de gene. Şi rasa nu cunoştea decât o singură cale de rezolvare a acestei necesităţi… Calea strămoşească. Calea încercată şi sigură, singura capabilă să doboare orice piedică: jihadul.

Nu! Nu pot să aleg calea asta, gândi el.

Dar văzu din nou, cu ochii minţii, racla cu craniul tatălui său şi prăpădul în centrul căruia fâlfâia sălbatic steagul verde cu negru.

Jessica tuşi uşor, îngrijorată de tăcerea lui.

– Atunci… fremenii ne vor primi printre ei? întrebă.

Paul îşi ridică ochii. În lumina verde din cort, privi îndelung trăsăturile nobile, rafinate, ale chipului mamei sale.

– Da, rosti el. Asta-i una dintre căi.

Dădu din cap.

– Da. Fremenii. Mă vor numi… Muad'Dib, „Cel Ce Arată Calea". Da… aşa îmi vor spune.

Închise ochii şi gândi: *Tată, acum pot să te jelesc.*

Şi lacrimile îi inundară obrajii.

O mânie cum nu ne mai fusese dat să vedem până atunci pusese stăpânire pe tatăl meu, Împăratul Padişah, în ziua în care i se aduseră la cunoştinţă moartea Ducelui Leto şi circumstanţele acestei morţi. O acuză pe mama mea şi acuză pactul care-l silise să aducă pe tron o Bene Gesserit. Acuză Ghilda şi îl acuză pe bătrânul şi perfidul Baron. Îi acuză pe toţi cei cu care dădu ochii, fără a mă cruţa nici pe mine şi spunând că şi eu eram o vrăjitoare ca toate celelalte. Iar la încercarea mea de a-l îmbuna, de a-i arăta că totul se întâmplase conform unei mai vechi legi a autoconservării, în faţa căreia se plecaseră până şi cârmuitorii din timpurile de demult, îmi răspunse începând să strige la mine şi întrebându-mă dacă nu cumva îl credeam o cârpă. Am înţeles atunci că nu moartea propriu-zisă a Ducelui îl făcuse să-şi piardă cumpătul, ci implicaţiile acestei morţi pentru monarhie. Privind faptele retroactiv, sunt tentată să cred că şi tatăl meu avea întru câtva darul profeţiei, mai ales că neamul său şi cel al lui Muad'Dib aveau o obârşie comună.

Fragment din *În casa tatălui meu* de Prinţesa Irulan

– Şi acum se va ucide Harkonnen pe Harkonnen, şopti Paul. Se trezise cu puţin înainte de căderea nopţii, se ridicase în capul oaselor şi rămăsese aşa, în întunericul ermetic al distilcortului. Auzi mişcările vagi ale mamei sale, care dormea lângă peretele opus.

Paul se aplecă deasupra detectorului de apropiere aşezat pe podea şi cercetă cadranele iluminate de tuburi fosforescente.

– În curând se-nnoptează, rosti mama sa. De ce nu ridici obloanele cortului?

Paul îşi dădu seama abia atunci că de câteva clipe respiraţia ei se schimbase, că aşteptase mută în întuneric pentru a se convinge că el era treaz.

– N-are rost, răspunse. A fost furtună. Cortul este acoperit cu nisip. O să m-apuc imediat să forez o ieşire.

– Duncan n-a dat încă niciun semn de viaţă?

– Nu.

Paul se jucă absent cu inelul ducal de pe degetul mare. Apoi, din senin, îl cuprinse mânia împotriva esenţei înseşi a acestei planete care contribuise la uciderea tatălui său. Începu să tremure.

– Am auzit când a-nceput furtuna, spuse Jessica.

Platitudinea vorbelor ei îl ajută să-şi redobândească într-o oarecare măsură calmul. Mintea i se concentră la furtuna a cărei naştere o urmărise prin peretele transparent al distilcortului – şfichiuiri reci de nisip gonind de-a curmezişul bazinului, apoi şuvoaie şi turbioane răscolind cerul. Îşi ridicase ochii către un pisc de piatră, îl văzuse schimbându-şi forma sub muşcătura stihiei, transformându-se într-o lamă subţire şi scurtă, de culoare gălbuie. O trombă de nisip invadase bazinul, întunecase cerul cu masa ei apăsătoare, apoi îngropase cortul, cufundându-l în beznă.

Lonjeroanele arcuite pârâiseră o singură dată, acceptând povara, apoi… liniştea, tulburată doar de bâzâitul discret al foalelor de la nisipompa cortului care trăgea aer de la suprafaţă.

– Mai încearcă puţin radioul, spuse Jessica.

– Inutil, răspunse el.

Trase din colierul de la gât capătul tubului de apă al distraiului şi sorbi o înghiţitură caldă. Se gândi că începea astfel adevărata existenţă arrakiană: îşi potolea pentru prima dată setea cu umezeala regenerată din propriul său organism. Apa era stătută şi sălcie, dar îi alina uscăciunea esofagului.

Jessica îl auzi pe fiul ei bând, simţi suprafaţa – alunecoasă şi umedă

pe dinăuntru – a distraiului, dar refuză să-şi accepte setea. A accepta acest lucru însemna a recunoaşte definitiv înfricoşătoarele necesităţi ale Arrakisului, economisirea celor mai infime urme de umiditate, drămuirea puţinelor picături din buzunarele colectoare ale cortului, regretarea fiecărei respiraţii irosite în aer liber.

Era mult mai simplu să te cufunzi iarăşi în somn. Dar somnul din ziua aceea îi adusese un vis şi, amintindu-şi-l, Jessica se înfioră. Visase că-şi afunda mâinile într-un râu de nisip pe care era scris un nume: *Ducele Leto Atreides.* Numele se ştergea, dus de nisip, iar ea voia să-l scrie din nou, dar prima literă dispărea înainte de a ajunge ea la cea din urmă.

Nisipul nu putea fi oprit.

În cele din urmă, visul se prefăcuse în bocet – din ce în ce mai puternic, mai desluşit. Un bocet straniu… O părticică din mintea ei recunoscuse în glasul care bocea propriul ei glas de copil mic, abia trecut de vârsta prunciei. Şi o femeie, nu tocmai vizibilă în memoria ei… O femeie care se depărta…

Mama pe care n-am cunoscut-o, gândi Jessica. *Sora Bene Gesserit care m-a născut şi m-a predat Comunităţii, pentru că aşa i se poruncise. Oare se bucurase că se putea descotorosi de odrasla unui Harkonnen?*

– Punctul lor vulnerabil e mirodenia, spuse brusc Paul. Aici trebuie să-i lovim.

Cum se poate gândi la atac, în condiţiile astea? se întrebă Jessica.

– Toată planeta e plină de mirodenie, zise ea. Cum îţi închipui că poţi să-i loveşti?

Îl auzi foindu-se, trăgând raniţa pe podeaua cortului.

– Pe Caladan aveam puterea mării şi a văzduhului, spuse el. Aici trebuie să dobândim *puterea deşertului.* Cheia sunt fremenii.

Vocea i se auzea dinspre sfincterul cortului. Antrenamentul ei de Bene Gesserit sesiză în tonul lui sentimentul vag de ostilitate pe care-l mai nutrea faţă de ea.

Toată viaţa a fost educat să-i urască pe Harkonneni, gândi ea. *Şi acum descoperă că şi el este un Harkonnen… din cauza mea. Cât de puţin mă cunoaşte! Am fost singura femeie a Ducelui meu. I-am acceptat fără să crâcnesc viaţa şi concepţiile. Am fost în stare să sfidez până şi un ordin Bene Gesserit.*

Paul aprinse tubul de iluminat al cortului şi spaţiul de sub dom se învălui în lumină verde. Jessica îl văzu ghemuindu-se lângă sfincter, cu gluga distraiului potrivită pentru mers în deşert: fruntea acoperită, filtrul bucal la locul său, filt-cepurile în nări. Nu i se vedeau decât ochii negri şi o fâşie îngustă de faţă. Îl zări întorcându-se o clipă spre ea, apoi, din nou, la sistemul de etanşare.

– Pregăteşte-te de ieşire, îi spuse el, şi glasul i se auzi înfundat, din spatele filtrului.

Jessica îşi trase şi ea filtrul în dreptul gurii, începu să-şi potrivească gluga, privindu-l pe fiul ei care desfăcea izolaţia cortului.

Când Paul deschise sfincterul, nisipul scrâşni şi un jet de grăunţi minusculi se revărsă sâsâind în interior, până ce apucă să-l imobilizeze cu ajutorul compactorului static. O gaură se căscă în zidul de nisip, pe măsură ce scula realinia grăunţii. Paul se strecură în gaură şi urechile Jessicăi îi ascultară înaintarea spre suprafaţă.

Ce ne aşteaptă acolo? se întrebă ea. *Trupele Harkonnenilor şi sardaukarii sunt primejdiile pe care le cunoaştem. Dar care sunt cele pe care le ignorăm?*

Se gândi la compactorul static cu care lucra Paul acum şi la celelalte unelte ciudate din raniţă. Brusc, instrumentele acelea îi apărură ca tot atâtea semne ale unor primejdii necunoscute.

Apoi simţi pe porţiunea descoperită a feţei, deasupra filtrului, adierea fierbinte a aerului de la suprafaţă.

– Dă-mi raniţa.

Vocea lui Paul… Joasă, prudentă.

Se întoarse şi auzi gâlgâitul apei din litrugene când trase raniţa către ea. Privi în sus şi văzu silueta lui Paul pe un fundal de stele.

– Ridic-o, spuse el şi-şi întinse mâna.

Raniţa dispăru.

Jessica nu mai văzu decât un cerc împânzit de stele. Ca nişte vârfuri luminoase de arme, aţintite spre ea. O ploaie de meteoriţi traversă peticul acela de noapte. Meteoriţii i se părură un avertisment… Ca dungile pe blana unui tigru, ca un grilaj luminos pe marginea unui mormânt… Avu impresia că-i îngheaţă sângele în vene. Simţea pentru prima oară fiorul de groază al preţului pus pe capetele lor.

– Grăbeşte-te, spuse Paul. Vreau să strâng cortul.

O ploaie fină de nisip de la suprafaţă i se prelinse pe mâna stângă. *Cât nisip ar putea să stăvilească o mână?*

– Ai nevoie de ajutor? o întrebă Paul.

– Nu.

Îşi înghiţi nodul din gât. Se strecură în gaură, simţind nisipul compact scrâşnindu-i sub degete. Paul se aplecă peste buza gropii şi o prinse pe Jessica de braţ. Sări lângă el şi se ridică în picioare. Nisip scăldat în lumina stelelor. Privi în jur. Nisipul umpluse aproape în întregime bazinul, lăsând doar o buză circulară de rocă. Simţurile ei antrenate sondară noaptea…

Zgomote de animale mici.

Păsări.

Căderea unei mase de nisip dislocat şi sunetele înfundate ale vietăţilor surprinse de avalanşă.

Paul turtind cortul, trăgându-l afară din gaură.

Lumina stelelor îndepărta exact atâta noapte cât trebuia pentru ca fiecare umbră să pară o ameninţare. Privea pete de întuneric.

Bezna-i o amintire oarbă, gândi ea. *Urechea prinde sunete comprimate… Strigătele celor care ne hăituiau strămoşii, într-un trecut atât de îndepărtat, încât numai celulele cele mai primitive ale trupului nostru şi-l mai*

amintesc. Urechile văd. Nările văd.

Paul apăru brusc lângă ea, zicând:

– Duncan mi-a spus că dacă va fi capturat va putea rezista… până în momentul acesta. Trebuie să plecăm.

Îşi săltă raniţa în spate, traversă nisipul bazinului şi urcă pe o terasă ce domina deşertul.

Jessica îl urmă cu mişcări automate, observând că începuse deja să trăiască pe orbita fiului ei.

Pentru că suferinţa mea de acum e mai apăsătoare decât nisipul mărilor, gândi ea. *Lumea aceasta m-a golit de tot ce aveam în mine. Nu mi-a lăsat decât un singur scop, cel mai vechi: viaţa de mâine. Trăiesc doar pentru tânărul meu Duce şi pentru fiica pe care trebuie s-o aduc pe lume.*

Urcă lângă Paul, simţind cum nisipul îi îngreuna mersul.

Paul privea spre nord. Cerceta aflorimentul stâncos din spatele unui şir de culmi joase.

Masivul din depărtare părea o străveche navă maritimă de război, profilându-şi conturul pe fondul stelelor. Silueta sa graţioasă şi prelungă se ridica pe creasta unui val invizibil: catarge scurte, coşuri înclinate spre spate, o turelă la pupă.

Un fulger portocaliu despică noaptea deasupra catargelor încremenite şi o dungă strălucitoare de purpură se năpusti către el, străpungându-l.

Apoi o altă dungă purpurie!

Şi un alt fulger portocaliu ţâşni în sus!

Priviră înmărmuriţi tabloul, care părea o antică bătălie navală.

– Stâlpi de foc, şopti Paul.

Deasupra masivului se ridică un inel de ochi roşii. Limbi sângerii sfâşiară cerul.

– Jeturi reactive şi lasere, spuse Jessica.

Roşie, în atmosfera încărcată de praf, prima lună a Arrakisului răsări la orizont, în stânga lor, şi privind într-acolo zăriră dâra lungă a unei furtuni de nisip, o panglică zbuciumată, la suprafaţa deşertului.

– Sunt topterele Harkonnenilor, zise Paul. Trimise să ne vâneze. După cum pisează deşertul… s-ar zice că vor să strivească tot ce se află sub ei… cum ai strivi sub talpă un cuib de insecte.

– Sau un cuib de Atreizi, murmură Jessica.

– Trebuie să ne adăpostim. O să pornim spre sud şi-o să ne ţinem pe lângă stânci. Dacă ne prind descoperiţi…

Se întoarse. În timp ce-şi aranja mai bine raniţa pe umeri, adăugă:

– Sunt porniţi să omoare tot ce se mişcă.

Făcu un pas pe marginea terasei şi în clipa următoare auzi şuieratul grav al unor aripi. Zări, deasupra lor, umbrele negre ale mai multor ornitoptere.

Tatăl meu mi-a spus odată că respectul pentru adevăr este, practic, baza întregii morale. „Nimic nu se poate naşte din nimic“, spunea el. Este o cugetare profundă, dacă te gândeşti cât de instabil poate fi „adevărul“.

Fragment din *Conversaţii cu Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

– M-am mândrit dintotdeauna cu faptul că văd lucrurile sub înfăţişarea lor reală, spuse Thufir Hawat. Ăsta-i blestemul mentatului. Nu se poate împiedica să nu-şi analizeze informaţiile.

Chipul bătrân şi acoperit de riduri părea calm şi tihnit în penumbra dinaintea zorilor. Buzele pătate de sapho erau o linie dreaptă, mărginită de încreţituri radiale.

Omul înfăşurat în mantie, ghemuit pe vine în faţa lui Hawat, rămase tăcut, ca şi când n-ar fi auzit cuvintele mentatului.

Stăteau amândoi chirciţi sub consola unei stânci care domina o dolină largă şi puţin adâncă. Deasupra crestelor zimţate ale stâncilor de pe partea cealaltă a bazinului se revărsau zorii, pictând totul în roz. Sub consola de piatră era frig, un frig uscat şi pătrunzător, rămas din timpul nopţii. Cu puţin timp înainte de-a se crăpa de ziuă, suflase un vânt cald, dar acum se lăsase iar frigul. În spatele său, Hawat auzea cum le clănţăneau dinţii celor câtorva soldaţi, atâţi câţi mai rămăseseră din detaşamentul său…

Omul ghemuit din faţa lui Hawat era fremen. Traversase dolina odată cu prima geană de lumină, plutind parcă pe deasupra nisipului, contopindu-se cu dunele, mişcându-se abia ghicit.

Fremenul înfipse un deget în nisipul dintre ei şi desenă ceva care

semăna cu un castron din care pornea o săgeată.

– Sunt multe patrule Harkonnen dincolo, rosti el.

Îşi ridică degetul, îndreptându-l spre stâncile de pe care coborâseră Hawat şi oamenii săi.

Mentatul dădu din cap.

Multe patrule. Da.

Dar tot nu ştia ce voia de fapt fremenul şi asta îl irita. Un mentat trebuie să deducă orice motive. Dobândirea acestei capacităţi era unul din obiectivele programului special de formare a unuia ca el.

Pentru Hawat, noaptea care trecuse fusese cea mai neplăcută din viaţa sa. Se afla la Tsimpo, un orăşel-garnizoană, avanpostul-tampon al fostei capitale, Carthag, când începuseră să sosească rapoartele despre atac. În primul moment se gândise: *Un raid, Harkonnenii sondează terenul.*

Dar rapoartele nu încetaseră să curgă, tot mai multe şi mai dese.

Două legiuni debarcaseră la Carthag.

Cinci legiuni – cincizeci de brigăzi! – atacaseră baza principală a Ducelui de la Arrakeen.

O legiune la Arsunt.

Două regimente la Stânca Ruptă.

Apoi rapoartele deveniseră mai amănunţite: printre agresori se aflau sardaukari imperiali, probabil în jur de două legiuni. Şi era limpede că invadatorii ştiuseră cu exactitate ce forţe să concentreze şi unde. Cu exactitate! Reţeaua lor de spionaj funcţionase perfect!

Furia năucă a lui Hawat crescuse până la punctul în care ameninţa funcţionarea fluentă a capacităţilor lui de mentat. Amploarea atacului îi zdruncinase judecata cu forţa unui impact fizic.

Acum, ascuns în spatele unui fragil paravan de rocă aridă, dădu din

cap doar pentru sine, strângându-şi în jurul trupului tunica boţită şi ruptă, încercând parcă să stăvilească astfel frigul pătrunzător de sub stâncă.

Amploarea atacului.

El nu prevăzuse decât posibilitatea ca inamicul să închirieze din când în când de la Ghildă o şalandă sau două, pentru raiduri de încercare. Era o manevră destul de obişnuită în genul acesta de conflict armat între Case. Pe Arrakis aterizau şi decolau în mod regulat şalande care transportau mirodenia Casei Atreides. Hawat luase măsuri de precauţie pentru a preveni un raid din partea unor false şalande de mirodenie. Iar pentru cazul unui atac real, nu se aşteptase la mai mult de zece brigăzi.

Dar ultimul raport arătase că pe Arrakis aterizaseră peste două mii de nave! Nu numai şalande, ci şi fregate, nave de recunoaştere, monitoare, distrugătoare, transportoare de trupe, bascule…

Peste o sută de brigăzi… Zece legiuni!

Întregul venit rezultat din producţia de mirodenie a Arrakisului pe cincizeci de ani abia ar fi putut să acopere costul unei asemenea aventuri.

Abia.

Am subestimat preţul pe care era dispus să-l plătească Baronul ca să ne atace, gândi Hawat. *L-am indus în eroare pe Ducele meu.*

Şi mai era şi problema trădării.

Voi avea grijă să trăiesc destul ca s-o văd strangulată! gândi. *Ar fi trebuit s-o omor cu mâinile mele pe vrăjitoarea aia Bene Gesserit. Mi-a oferit prilejul şi nu l-am folosit.* Acum nu se mai îndoia că Doamna Jessica era cea care îi trădase. Toate faptele cunoscute o acuzau.

– Tovarăşul vostru, Gurney, şi o parte din oamenii săi sunt în siguranţă la prietenii traficanţi, spuse fremenul.

– Mă bucur.

Aşadar, Gurney va reuşi să scape din iadul ăsta. Nu ne-au exterminat pe toţi.

Hawat aruncă o privire înapoi, către grupul soldaţilor săi. La începutul nopţii avusese alături de el trei sute dintre cei mai buni oameni. Acum rămăseseră douăzeci, iar jumătate din ei erau răniţi. Unii dormeau încă – în picioare, rezemaţi de peretele stâncii, sau prăvăliţi în nisip, la baza ei. Ultimul lor topter, pe care îl folosiseră ca vehicul cu efect de sol pentru a-şi transporta răniţii, îi lăsase în pană chiar înainte de revărsarea zorilor. Îl tăiaseră cu laserele şi ascunseseră fragmentele, apoi coborâseră anevoie până în refugiul acesta, de la marginea bazinului.

Hawat nu ştia decât în mod vag unde se aflau, la vreo două sute de kilometri sud-est de Arrakeen. Principalele căi ce legau între ele sietchurile Scutului de Piatră se găseau pe undeva, la sud de locul acesta.

Fremenul din faţa lui Hawat îşi dădu pe spate gluga mantiei, apoi pe cea a distraiului, descoperindu-şi pletele şi barba de culoarea nisipului. Părul îi era pieptănat lins, lăsându-i liberă fruntea înaltă şi îngustă. Avea ochii insondabili, complet albaştri datorită alimentaţiei cu mirodenie. La colţul din dreapta al gurii, mustaţa şi barba îi erau decolorate, iar firele de păr mai purtau încă urma tubului de la filtrele nazale, care îi atârna acum la gât.

Omul îşi scoase filt-cepurile, apoi le reglă clemele. Îşi frecă bătătura de pe una din nări.

– Dacă vreţi să traversaţi dolina la noapte, rosti el, să nu vă activaţi scuturile. E o spărtură mare în peretele versantului…

Se răsuci pe călcâie şi arătă spre sud.

– Acolo. Între bazin şi erg se întinde o limbă lată de nisip. Scuturile ar atrage un… Şovăi, apoi urmă: …un vierme. Nu prea obişnuiesc ei să treacă de stânci, dar dacă vreunul simte scutul, intră la sigur.

A spus vierme, gândi Hawat. *Dar fusese cât pe ce să spună altceva. Ce? Şi ce vrea de la noi?*

Oftă.

Nu-şi amintea să mai fi fost vreodată atât de obosit… O sleială a muşchilor pe care tabletele tonice erau incapabile s-o combată.

Blestemaţii de sardaukari!

Îl încercă un sentiment de amărăciune faţă de propria-i persoană. Se gândi la soldaţii fanatici şi la ceea ce însemna prezenţa lor pe Arrakis: mâna trădătoare a Împăratului. Conform calculului estimativ al informaţiilor pe care le deţinea, îşi dădea seama cât de reduse erau şansele de a prezenta vreodată o dovadă a acestei trădări în faţa Consiliului Suprem al Landsraadului, care ar fi putut face dreptate.

– Vreţi să ajungeţi la traficanţi? întrebă fremenul.

– Este posibil?

– E cale lungă.

„Fremenilor nu le place să spună nu“, îi explicase odată Idaho.

– Încă nu mi-ai spus dacă ai voştri sunt dispuşi să le dea ajutor răniţilor mei.

– Sunt răniţi.

Mereu acelaşi răspuns afurisit!

– Ştiu că sunt răniţi! izbucni Hawat. Nu asta-i…

– Pace, prietene, îl domoli fremenul. Răniţii ce spun? Sunt printre ei vreunii care înţeleg că tribul vostru are nevoie de apă?

– N-am vorbit despre apă, răspunse Hawat. Am…

– Vă înţeleg şovăiala, zise fremenul. Sunteţi prieteni, aparţineţi aceluiaşi trib. Aveţi apă?

– Insuficientă.

Fremenul arătă cu un gest al mâinii tunica lui Hawat, pielea

descoperită în dosul rupturilor.

– Aţi fost surprinşi în sietch fără distraie. Trebuie să luaţi o hotărâre asupra apei, prietene.

– Putem cumpăra ajutorul vostru?

Fremenul dădu din umeri.

– N-aveţi apă. Aruncă o privire rapidă către grupul din spatele lui Hawat. La câţi răniţi eşti dispus să renunţi?

Hawat amuţi, uitându-se lung la omul din faţa sa. Mentatul înţelese că, undeva, comunicarea dintre ei era defazată. Legătura dintre sunete şi cuvinte nu se mai producea în mod normal.

– Sunt Thufir Hawat, spuse el. Am dreptul să vorbesc în numele Ducelui meu. Vă pot oferi garanţie de plată pentru ajutorul vostru. N-am nevoie decât de un ajutor limitat. Atât cât să-mi pot păstra forţele ca să răzbun o trădare.

– Vrei sprijinul nostru într-o vendetă?

– De vendetă am să mă ocup personal. Nu vreau decât să mă eliberez de grija răniţilor mei, ca să-mi pot duce treaba la bun sfârşit.

Fremenul se încruntă.

– Ce grijă ţi-ar putea reveni ţie pentru răniţi? Ei singuri trebuie să-şi poarte de grijă. E vorba de apă, Thufir Hawat. Vrei să hotărăsc eu în locul tău?

Omul îşi duse o mână la arma ascunsă sub mantie.

Hawat tresări şi se întrebă: *Altă trădare?*

– De ce te-ai speriat? întrebă fremenul.

Oamenii ăştia şi sinceritatea lor derutantă! Răspunse precaut:

– S-a pus un premiu pe capul meu.

– Ah!

Fremenul îşi luă mâna de pe armă.

– Crezi că ne bântuie corupţia bizantină. Nu ne cunoşti. N-au Harkonnenii atâta apă câtă le-ar trebui ca să cumpere măcar un copil de-al nostru!

În schimb, au putut cumpăra de la Ghildă transportul a peste două mii de nave de război, îşi zise Hawat, iar gândul la preţul pe care-l plătiseră Harkonnenii îl năuci iarăşi.

– Amândoi luptăm împotriva Harkonnenilor, spuse, după o clipă. N-ar trebui să fim părtaşi? N-ar trebui să discutăm împreună problemele şi căile de ducere a luptei?

– Suntem părtaşi, răspunse fremenul. Te-am văzut cum te-ai bătut cu Harkonnenii. Eşti un om de nădejde. Aş fi bucuros să-ţi ştiu braţul alături de-al meu.

– Spune-mi cum te-ar putea ajuta braţul meu, zise Hawat.

– Ştiu eu?! făcu fremenul. Harkonnenii mişună peste tot. Dar încă n-ai luat hotărârea asupra apei şi nici n-ai cerut răniţilor tăi să hotărască singuri.

Atenţie! îşi spuse Hawat. *E aici ceva ce nu înţeleg.*

– Nu vrei să-mi arăţi tu calea? întrebă el. Apoi adăugă: Calea arrakiană.

– Judecată de străin, comentă fremenul şi în tonul său se strecură o undă de ironie. Arătă cu mâna către nord-vest, în direcţia crestelor stâncoase. V-am urmărit de sus, azi-noapte, când aţi traversat nisipurile. Îşi lăsă braţul în jos. Ţi-ai condus oamenii pe versanţii friabili ai dunelor. Rău! N-aveţi distraie, n-aveţi apă. N-o să rezistaţi multă vreme.

– Nu-i uşor să-nveţi necesităţile Arrakisului, replică Hawat.

– Adevărat. Dar noi am omorât Harkonneni.

– Voi ce faceţi cu răniţii voştri? întrebă Hawat.

– Oare un om nu-şi poate da singur seama dacă merită să fie salvat? îi întoarse fremenul întrebarea. Răniţii voştri ştiu că n-aveţi apă. Îşi înclină capul şi îl privi pe Hawat cu coada ochiului. Totul e limpede. Trebuie să luaţi hotărârea asupra apei. Şi cei răniţi, şi cei teferi trebuie să se gândească la viitorul tribului.

Viitorul tribului, gândi Hawat. *Tribul Atreizilor. Înţeleaptă judecată.* Se sili să rostească întrebarea pe care o ocolise până atunci:

– Ai vreo veste despre Ducele meu sau despre fiul lui?

Ochii albaştri, insondabili, îl fixară fără să clipească.

– Veste?

– Ce ştii despre soarta lor?! izbucni Hawat.

– Soarta-i aceeaşi pentru toţi oamenii, răspunse fremenul. Ducele tău, se zice, şi-a cunoscut soarta. Cât despre Lisan al-Gaib, fiul său, soarta lui e în mâinile lui Liet. Liet nu s-a pronunţat încă.

Ca şi când nu l-aş fi întrebat, gândi Hawat.

Îşi privi din nou oamenii. Se treziseră şi cei care dormeau. Auziseră cu toţii. Priveau nisipul care acoperea dolina şi chipurile lor exprimau acelaşi gând: pe Caladan nu se mai puteau întoarce, iar acum pierduseră şi Arrakisul.

Hawat se întoarse spre fremen.

– De Duncan Idaho ai auzit ceva?

– Era în casa mare când a căzut scutul, răspunse fremenul. Atât… am auzit.

Scorpia a dezactivat scuturile şi i-a lăsat pe Harkonneni să intre, gândi Hawat. *De data asta eu am stat cu spatele la uşă. Cum de-a putut face aşa ceva, ştiind că ameninţa astfel şi viaţa propriului ei fiu? Dar… cine ştie cum judecă o vrăjitoare Bene Gesserit?… Dacă asta se poate numi judecată…*

Încercă să-şi înghită nodul din gât.

– Când crezi că ai s-auzi ceva despre băiat?

– Nu prea suntem la curent cu ce se-ntâmplă la Arrakeen, răspunse fremenul. Ridică din umeri. Ştiu eu?

– Te poţi interesa?

– Poate.

Din nou, fremenul îşi scărpină bătătura de pe nară.

– Spune-mi, Thufir Hawat, cunoşti armele cele mari pe care le-au folosit Harkonnenii?

Artileria, gândi posomorât Hawat. *Cui i-ar fi trecut prin cap că vor folosi artileria în era scuturilor?*

– Vorbeşti de tunurile cu care i-au îngropat de vii pe-ai noştri, rosti el. Am… unele cunoştinţe teoretice despre armele explozive.

– Cel ce se refugiază într-o grotă cu o singură ieşire îşi merită moartea cu prisosinţă, declară fremenul.

– De ce m-ai întrebat despre tunuri?

– Îl interesează pe Liet.

Asta o fi vrând de la noi? se întrebă Hawat.

– Ai venit ca să obţii informaţii despre tunuri?

– Liet voia să vadă cu ochii lui una din armele alea.

– În cazul ăsta, n-aveai decât să-i capturezi un tun, rosti nervos Hawat.

– Bineînţeles, spuse fremenul. Am şi capturat unul. L-am ascuns într-un loc unde Stilgar va putea să-l cerceteze în voie, şi Liet la fel… dacă va vrea. Dar nu cred că-l va mai interesa: arma nu-i prea grozavă. Nu corespunde tuturor condiţiilor de pe Arrakis.

– Aţi… capturat un tun?

– A fost o luptă frumoasă. N-am pierdut decât doi oameni şi am vărsat apa a peste-o sută de-ai lor.

Servanţii tunurilor sunt sardaukari, gândi Hawat. *Smintitul ăsta declară senin că n-a pierdut decât doi oameni într-o luptă cu sardaukarii!*

– N-am fi pierdut niciun om, dacă n-ar fi fost cei ce se bat alături de Harkonneni. Printre ei sunt luptători buni.

Unul dintre oamenii lui Hawat înaintă şovăitor, se uită la silueta ghemuită a fremenului şi întrebă:

– Despre sardaukari vorbeşti?

– Despre sardaukari vorbeşte, spuse Hawat.

– Sardaukari! exclamă fremenul şi în vocea lui păru să răzbată o urmă de încântare. Ah, vasăzică sunt sardaukari! Atunci, chiar că a fost o noapte frumoasă. Sardaukari… Ce legiune? Nu ştiţi?

– Nu… ştim, rosti Hawat.

– Sardaukari, murmură fremenul. Dar erau îmbrăcaţi ca Harkonnenii. Nu-i ciudat?

– Împăratul nu vrea să se ştie că luptă împotriva unei Case Mari, îi explică Hawat.

– Dar *tu* ştii că sunt sardaukari.

– Cine sunt eu? rosti mohorât Hawat.

– Eşti Thufir Hawat, răspunse cu voce egală fremenul. Dar am fi aflat şi noi, până la urmă. Le-am trimis trei prizonieri oamenilor lui Liet, ca să-i interogheze.

Aghiotantul lui Hawat vorbi tărăgănat, fiecare cuvânt trădându-i neîncrederea:

– Aţi… luat *prizonieri…* sardaukari?

– Numai trei, răspunse fremenul. Au luptat bine.

Măcar de-am fi avut timp să încheiem o alianţă cu oamenii ăştia, gândi Hawat. *De-am fi putut să-i instruim şi să-i înarmăm. Maică Mare! Ce armată am fi avut!*

– Poate că te codeşti fiindcă te îngrijorează soarta lui Lisan al-Gaib, spuse deodată fremenul. Dacă e într-adevăr Lisan al-Gaib, nu i se poate întâmpla nimic rău. Nu te frământa de pomană. Încă nu există nicio dovadă.

– Am fost slujitorul lui… Lisan al-Gaib, spuse Hawat. Şi m-am legat faţă de mine însumi să-i port de grijă toată viaţa.

– Te-ai legat pentru apa lui?

Hawat îl privi pieziş pe aghiotantul său, care continua să se holbeze la fremen, apoi îşi întoarse din nou privirea către omul ghemuit în faţa sa.

– Da… Pentru apa lui.

– Vrei să te întorci la Arrakeen, la locul apei sale?

– Da… da, la locul apei sale.

– De ce n-ai spus de la început că-i vorba de apă?

Fremenul se ridică în picioare şi îşi potrivi filt-cepurile în nări.

Hawat îi făcu semn aghiotantului să se retragă. Omul dădu nedumerit din umeri şi se întoarse în mijlocul grupului de soldaţi care începură să murmure între ei.

– Dacă e vorba de apă, găsim noi o cale, spuse fremenul.

În spatele lui Hawat, cineva înjură cu voce înfundată. Apoi se auzi glasul aghiotantului:

– Thufir! A murit Arkie…

Fremenul îşi duse un pumn la ureche şi rosti:

– Zălogul apei! E un semn! Îl privi fix pe Hawat: Avem pe-aproape

un loc de primit apa. Să-mi chem oamenii?

Aghiotantul veni lângă Hawat şi spuse:

– Thufir, doi dintre oameni au neveste la Arrakeen. Vor să… mă rog, ştii şi tu cum e în asemenea clipe.

Fremenul încă îşi mai ţinea pumnul la ureche.

– Accepţi zălogul apei, Thufir Hawat? întrebă el.

Mintea mentatului începu să gonească. De data aceasta pricepuse ce voia fremenul, dar se temea de reacţia nervilor încordaţi ai oamenilor de sub stâncă, în clipa în care aveau să priceapă şi ei.

– Fie, se hotărî brusc. Zălogul apei.

– Unească-se triburile noastre, rosti grav fremenul şi-şi coborî pumnul.

Ca la un semn, de pe stâncile de deasupra lor săriră jos patru oameni. Se repeziră sub bolta de piatră, rostogoliră mortul într-o mantie largă, îl ridicară şi porniră în goană cu el, de-a lungul peretelui stâncos din dreapta, stârnind cu tălpile lor iuţi nori mici de praf.

Totul se petrecuse înainte ca oamenii istoviţi ai lui Hawat să se dezmeticească de pe urma surprizei. Grupul cu cadavrul atârnând moale, în giulgiul său improvizat, dispăru după un cot al stâncii.

Unul dintre soldaţi strigă:

– Un'se duc cu Arkie? L-au…

– Se duc… să-l îngroape, spuse Hawat.

– Fremenii nu-şi îngroapă morţii, hămăi omul. Nu-ncerca să ne duci de nas, Thufir. Ştim noi ce fac. Arkie ne-a fost…

– Pe cei ce mor slujindu-l pe Lisan al-Gaib, raiul i-aşteaptă, spuse fremenul. Dacă-l slujiţi pe Lisan al-Gaib, aşa cum aţi spus, de ce-aţi strigat de jale? Amintirea celui care-a murit pentru Lisan al-Gaib va

dăinui cât va dăinui memoria oamenilor.

Dar soldaţii se apropiară cu expresii ameninţătoare. Unul din ei purta la şold un laser capturat; îl scoase din toc.

– Opriţi-vă! ordonă tăios Hawat. Încercă din răsputeri să-şi învingă oboseala chinuitoare, care-i imobiliza muşchii. Oamenii ăştia ne respectă mortul. Au alte obiceiuri, dar sensul lor e acelaşi.

– L-au dus pe Arkie să-i ia apa, scrâşni cel cu laserul.

– Ce este? întrebă fremenul. Oamenii tăi vor să participe şi ei la ceremonie?

Nu pricepe nimic, gândi Hawat. Naivitatea fremenului era înfricoşătoare.

– Sunt îngrijoraţi, îi spuse Hawat. Omul acela a fost tovarăşul lor… un camarad respectat.

– Vom acorda camaradului vostru aceeaşi cinstire pe care-o acordăm morţilor noştri, zise fremenul. Am acceptat zălogul apei. Cunoaştem ritualul. Carnea omului e a lui; apa este a tribului.

Soldatul cu laserul făcu încă un pas. Hawat întrebă repede:

– Acum o să daţi ajutor răniţilor noştri?

– Zălogul apei e sfânt, rosti fremenul. Vom face pentru voi ceea ce face oricare trib pentru oamenii săi. Pentru-nceput o să vă dăm la toţi distraie, mâncare şi apă.

Omul cu laserul se opri nehotărât.

– Cumpărăm ajutorul lor cu… ăăă… apa lui Arkie? întrebă aghiotantul lui Hawat.

– Nu cumpărăm nimic, replică mentatul. Ne-am aliat cu ei.

– Alte obiceiuri, murmură un soldat.

Hawat se mai destinse.

– Şi-or să ne-ajute s-ajungem la Arrakeen?

– O să omorâm Harkonneni, spuse fremenul. Rânji: Şi sardaukari!

Brusc, se trase înapoi, îşi duse mâinile pâlnie la urechi şi îşi dădu capul pe spate. Ascultă câteva clipe, apoi lăsă mâinile în jos, spunând:

– Vine un topter. Ascundeţi-vă sub stâncă şi staţi nemişcaţi.

Hawat făcu un semn, iar oamenii se supuseră.

Fremenul îl prinse pe Hawat de braţ şi îl împinse lângă ceilalţi.

– Vom lupta la timpul potrivit, spuse el. Se scotoci sub mantie, dădu la iveală o colivie mică şi scoase din ea o vietate.

Hawat observă că era un liliac pitic. Animalul îşi suci capul şi Hawat îi văzu ochii albastru-în-albastru.

Fremenul începu să-l mângâie, alintându-l, vorbindu-i cântat. Animalul îşi întoarse capul în sus. Fremenul îşi apropie buzele, lăsă să cadă o picătură de salivă de pe limba sa în gura deschisă a vietăţii. Liliacul îşi întinse aripile şi rămase nemişcat în palma întinsă a fremenului. Omul scoase cu cealaltă mână un tub minuscul, îl ţinu lângă capul liliacului, şopti ceva în tub, apoi, ridicând brusc animalul, îl azvârli în sus.

Liliacul ţâşni pe lângă stâncă şi dispăru.

Fremenul plie colivia şi o vârî sub mantie. Din nou îşi dădu capul pe spate, ascultând. Apoi spuse:

– Dau roată pe deasupra crestei. Pe cine-or fi crezând că pot găsi acolo?

– Se ştie că ne-am retras în direcţia asta, zise Hawat.

– Când eşti vânat, să nu crezi niciodată că eşti vânat numai tu, rosti grav fremenul. Priveşte în partea cealaltă a bazinului. O să-nţelegi.

Trecură câteva clipe fără să se întâmple nimic.

Oamenii lui Hawat începură să se foiască, să murmure.

– Rămâneţi nemişcaţi şi tăcuţi, ca animalele speriate, le spuse printre dinţi fremenul.

Şi, în acelaşi moment, Hawat desluşi mişcare la baza stâncilor ce mărgineau latura opusă a dolinei – pete iuţi, arămii, pe fond arămiu.

– Micuţul meu prieten a dus mesajul, şopti fremenul. E un curier bun – şi ziua, şi noaptea. Mi-ar părea rău să-l pierd.

Pe versantul opus nu se mai distingea acum nicio mişcare. Cei patru sau cinci kilometri acoperiţi de nisip ai dolinei erau pustii. Începuse să se instaleze arşiţa dimineţii – coloane tremurânde de aer, înălţându-se către cer.

– Şi-acum, nicio mişcare, îi preveni în şoaptă fremenul.

Dintr-o crevasă a stâncilor din faţă apăru un şir de mogâldeţe, înaintând în linie dreaptă către mijlocul dolinei. Lui Hawat i se păru că erau fremeni, deşi se deplasau ciudat de stângaci. Numără şase siluete care-şi croiau drum anevoie de-a curmezişul dunelor.

De sus, din dreapta surplombei sub care se ascunsese grupul lui Hawat, se auzi „tfoc-tfoc"-ul aripilor unui ornitopter. Apoi aeronava se ivi dincolo de pragul nişei, chiar deasupra lor – un topter Atreides vopsit la repezeală în culorile de război ale Harkonnenilor. Aparatul zbură drept spre oamenii care traversau dolina.

Aceştia se opriră pe creasta unei dune, agitându-şi braţele.

Topterul descrise un cerc deasupra lor, viră strâns şi ateriză într-un nor de praf, în faţa şirului nemişcat. Cinci oameni săriră pe nisip şi Hawat văzu reverberaţia scuturilor care respingeau particulele de praf din jurul siluetelor lor. Apoi recunoscu, în siguranţa mişcărilor, fermitatea de profesionişti a sardaukarilor.

– Aiiih! Îşi folosesc iar tâmpitele lor de scuturi, şuieră fremenul de lângă Hawat. Aruncă o privire către breşa din peretele sudic al dolinei.

– Sardaukari, şopti Hawat.

– Excelent!

Sardaukarii se apropiară de grupul imobil al fremenilor, desfăşurându-se într-un semicerc – ca un cleşte. Lamele săbiilor scânteiară în soare. Fremenii se strânseseră unul lângă altul, părând că aşteaptă să vadă ce-o să se întâmple.

Şi, deodată, nisipul din jurul celor două cete împroşcă fremeni. Lângă ornitopter… apoi în el. Pe creasta dunei, unde primele două grupuri se întâlniseră, se iscă un nor de praf prin care se zăreau vag mişcări violente.

După câteva clipe, norul de praf se risipi. Pe creastă nu mai erau decât fremeni.

– Noroc c-au lăsat doar trei inşi în topter, îi spuse fremenul lui Hawat. Cred c-am izbutit să capturăm maşina fără să-i fi provocat stricăciuni!

În spatele lui Hawat, unul din soldaţi bâigui:

– Erau sardaukari! Sardaukari!

– Nu-i aşa că luptă bine? făcu fremenul.

Hawat trase adânc aer în piept. Simţi mirosul de praf încins, simţi arşiţa, uscăciunea. O uscăciune asemănătoare răzbătu şi în glasul său:

– Da, luptă bine.

Topterul capturat decolă, bătând iute din aripi, vină scurt spre sud, luând tot mai repede înălţime.

Aşadar, ştiu să şi piloteze, gândi Hawat. *Fremenii folosesc toptere!*

Pe duna din mijlocul dolinei, unul din oameni flutură o bucată de pânză verde: o dată… de două ori.

– Vin alţii! şuieră fremenul de lângă Hawat. Pregătiţi-vă de luptă. Speram să ne putem vedea de drum fără alte neplăceri.

Neplăceri! gândi Hawat.

Dinspre vest, se năpustiră din înălţimi două toptere. Fremenii dispărură ca prin minune din zona către care coborau în viteză cele două nave. Pe creasta dunei din centrul bazinului nu se mai zăreau acum decât opt pete albastre – cadavrele sardaukarilor în uniforme Harkonnen.

Un alt topter apăru în zbor planat, din spatele stâncii sub care se afla Hawat. Mentatul tresări violent: era o aeronavă mare, un desantor. Plana lent, cu aripile larg deschise sub greutatea încărcăturii… Ca o pasăre uriaşă ce se întoarce la cuib.

Dincolo, unul dintre cele două toptere intră brusc în picaj şi din botul său ţâşni lancea purpurie a unui laser. Fasciculul tăie o brazdă adâncă în nisipul dolinei, ridicând în spatele ei o limbă lungă de praf.

– Laşii! scrâşni fremenul ghemuit lângă Hawat.

Desantorul se îndreptă spre grămada de cadavre în uniforme albastre. Aripile îi tresăltară şi începură să lopăteze în zbor staţionar.

În clipa aceea, o scânteiere scurtă, la sud, îi atrase atenţia lui Hawat. Privind într-acolo, zări un topter care cobora vijelios, cu aripile repliate de-o parte şi de alta a fuzelajului, sfâşiind cu flacăra aurie a reactoarelor argintul cenuşiu al cerului. Spinteca văzduhul ca o săgeată, venind drept spre desantorul al cărui scut defensiv nu fusese activat pentru a nu interfera cu fasciculele laser din zonă. În secunda următoare, topterul-săgeată izbi în plin giganticul desantor.

O explozie înfricoşătoare cutremură bazinul. Bucăţi mari de piatră se prăvăliră de pe pereţii stâncilor dimprejur. Şi un gheizer roşu-portocaliu erupse din centrul dolinei, transformând într-o torţă uriaşă desantorul şi topterele care-l escortaseră.

Fremenii din topterul capturat, gândi Hawat. *S-au sacrificat cu bună ştiinţă, ca să nimicească desantorul. Maică Mare! CE SUNT fremenii ăştia?*

– Un schimb înţelept, comentă fremenul de lângă el. Cred că erau

vreo trei sute de oameni în desantor. Acum trebuie să ne ocupăm de apa lor şi să vedem cum facem rost de alt topter.

Dădu să iasă din ascunzişul de sub bolta de piatră.

O ploaie de uniforme albastre îi bară drumul, coborând lin de pe peretele stâncii, în legănarea suspensiilor. Hawat avu timp să vadă că erau sardaukari cu chipurile crispate de beţia atacului, că nu purtau scuturi şi că fiecare din ei avea într-o mână un cuţit, iar în cealaltă un paralizator.

Un pumnal şuieră prin aer, străpungând beregata fremenului, care se răsuci scurt şi se prăbuşi, contorsionându-se, cu faţa în jos. Hawat mai apucă să-şi scoată propriul său pumnal, apoi săgeata unui paralizator îl cufundă în beznă.

Muad'Dib putea într-adevăr să vadă Viitorul, dar trebuie să înţelegeţi limitele acestei puteri. Gândiţi-vă la simţul văzului. Avem ochi, dar nu putem vedea fără lumină. De pe fundul unei văi nu putem vedea ce se află în spatele ei. La fel, nici Muad'Dib nu putea întotdeauna să vadă tot ce se afla pe terenul enigmatic al viitorului. El ne spune că o singură decizie confuză în rostirea unei profeţii – bunăoară, alegerea unui cuvânt în locul altuia – poate să schimbe întregul aspect al viitorului şi mai spune aşa: „Vederea timpului e cuprinzătoare, dar când treci prin el, timpul devine o portiţă îngustă." Iar Muad'Dib a luptat permanent împotriva ispitei de a alege o cale limpede şi sigură, zicând: „O asemenea cale nu poate duce decât la stagnare."

Fragment din *Deşteptarea Arrakisului* de Prinţesa Irulan

În clipa în care zări ornitopterele ivite din noapte deasupra lor, Paul apucă braţul mamei sale, şuierând:

– Nicio mişcare!

Apoi văzu la lumina lunii nava conducătoare, observă bătaia sigură a aripilor care frânau aparatul pentru aterizare, recunoscu dibăcia şi cutezanţa mâinilor care manevrau comenzile.

– E Idaho, răsuflă el, uşurat.

Topterul şi tovarăşele sale coborâră în bazin, ca un stol de păsări într-un cuib. Praful nu apucase încă să se aşeze, când Idaho sări din topterul său şi începu să alerge spre ei. Îl urmau două siluete în mantii fremene. Paul recunoscu într-una dintre ele statura înaltă şi barba roşcată a planetologului Kynes.

– Pe-aici! strigă Kynes, abătându-se către stânga.

În spatele lui, alţi fremeni întindeau în grabă prelate de pânză peste ornitoptere. Peste câteva clipe aparatele se preschimbară într-un şir de dune domoale.

Idaho se opri în faţa lui Paul şi salută.

– Domnia Ta, fremenii au în apropiere un refugiu, unde…

– Ce se petrece acolo?

Paul arătă cu mâna către dezlănţuirea violentă ce sfâşia noaptea, deasupra măgurii din depărtare – jeturile reactoarelor, fasciculele purpurii ale laserelor biciuind deşertul.

Chipul rotund şi flegmatic al lui Idaho schiţă un zâmbet.

– Domnia Ta… Sire, le-am rezervat o mică sur…

O lumină albă, orbitoare, fulgeră pe întinsul deşertului – strălucitoare ca un soare, conturându-le brusc umbrele lungi pe podişul de piatră al terasei. Cu o singură mişcare brutală, Idaho prinse într-o mână braţul lui Paul, în cealaltă umărul Jessicăi, smucindu-i pe amândoi peste buza terasei şi rostogolindu-se împreună cu ei, înapoi, în fundul bazinului. Tunetul asurzitor al unei explozii zgudui solul şi aerul de deasupra lor. Unda de şoc smulse fragmente de rocă de pe suprafaţa terasei pe care abia o părăsiseră.

Idaho se ridică în picioare, scuturându-se de nisip.

Jessica îngăimă:

– O clipă am crezut c-a fost armamentul atomic al fa…

– Ai instalat acolo un scut defensiv, spuse Paul.

– Unul cât toate zilele şi la intensitate maximă, confirmă Idaho. Primul fascicul laser care l-a intersectat a…

Ridică din umeri.

– Fuziune subatomică, murmură Jessica. E o armă periculoasă.

– Nu-i armă, Doamnă… ci un mijloc de apărare. Data viitoare, lepădăturile alea o să se gândească mai bine înainte de-a folosi laserele.

Fremenii care camuflaseră ornitopterele se opriră în dreptul lor. Unul din ei le spuse, cu voce joasă:

– Să mergem să ne-adăpostim, prieteni.

Paul sări în picioare, în timp ce Idaho o ajuta pe Jessica să se ridice.

– Explozia asta nu va rămâne fără *urmări,* Sire, rosti Idaho.

Sire, gândi Paul.

I se păru straniu să se audă numit astfel. „Sire“ fusese întotdeauna tatăl său.

O clipă, puterile preştiente i se treziră din nou. Se văzu pradă neostoitei conştiinţe de rasă care târa universul uman către haos. Deşi fulgerătoare, viziunea îl zdruncină. Se lăsă condus de Idaho de-a lungul bazinului, până la un pinten de stâncă. La baza lui, câţiva fremeni forau o cale de acces în nisip, manevrând cu îndemânare nişte compactoare statice.

– Nu vrei să-ţi duc eu raniţa, Sire? întrebă Idaho.

– Nu-i grea, Duncan, răspunse Paul.

– Văd că n-ai scut. Ţi-l dau pe-al meu? Aruncă o privire în direcţia colinei de dincolo de terasă. Nu cred că le va mai arde de joacă cu laserele.

– Păstrează-ţi scutul, Duncan. Mi-e scut de-ajuns braţul tău drept!

Jessica remarcă efectul elogiului, îl văzu pe Idaho păşind mai aproape de Paul şi gândi: *Cât de bine ştie fiul meu să se poarte cu oamenii săi!*

Fremenii ridicară o trapă de piatră, descoperind un tunel săpat în

roca nativă a deşertului. O prelată de camuflaj fu pregătită deasupra intrării.

– Pe-aici, spuse unul dintre fremeni şi o luă înainte, coborând un şir de trepte de piatră, în întuneric.

În spatele lor, prelata astupă lumina lunii. O pâlpâire anemică, verde, venind din faţă, ilumina vag tunelul, dând la iveală trepte şi pereţi de piatră, un cot către stânga. În jur, coborau siluetele drapate ale celorlalţi fremeni. Dădură colţul, parcurseră alt pasaj tăiat în stâncă, la capătul căruia se pomeniră într-o grotă.

Kynes îi aştepta acolo, cu gluga jubbei lăsată pe spate. Colierul distraiului său sclipea în lumina verde. Avea părul şi barba răvăşite. Ochii albaştri, lipsiţi de alb, păreau nişte pete de întuneric sub sprâncenele dese.

În clipa în care îi zări ieşind din galerie, Kynes se întrebă: *De ce-i ajut? N-am făcut niciodată ceva atât de periculos. Risc să-mi găsesc şi eu sfârşitul, odată cu ei.*

Apoi îl privi fix pe Paul şi văzu adolescentul care preluase povara bărbăţiei, ascunzându-şi durerea, înăbuşind tot ce ar fi putut dăuna poziţiei pe care trebuia să şi-o asume acum, rangul de Duce. Şi, în momentul acela, Kynes înţelese că ducatul continua să existe numai datorită tânărului din faţa sa… Iar lucrul acesta nu putea fi trecut cu vederea.

Jessica privi o singură dată întreaga grotă, înregistrând-o după metoda de percepţie Bene Gesserit. Un laborator… cu nişele şi planurile rectilinii caracteristice construcţiilor utilitare arhaice.

– Vasăzică aşa arată o staţiune ecologică imperială, spuse Paul. Iată una din bazele pe care le voia tatăl meu ca să le transforme în avanposturi.

Le voia taică-său! gândi Kynes.

Şi din nou îl cuprinse nedumerirea. *Oare nu sunt în toate minţile, de le dau ajutor acestor fugari? De ce-o fac? Cât de uşor mi-ar fi să-i predau şi să cumpăr cu ei încrederea Harkonnenilor…*

Paul urmă exemplul mamei sale, cuprinzând într-o singură privire gestaltică detaliile încăperii. Pereţi goi de piatră, un banc de lucru situat lateral. Bancul era înţesat cu aparate – cadrane luminoase, gridexuri din care ieşeau nenumărate tuburi de sticlă. Aerul mirosea a ozon.

O parte dintre fremeni dispărură într-o nişă adâncă, de unde răzbăteau tot felul de zgomote – tusea unui motor, nechezatul specific al curelelor de transmisie, scrâşnete de angrenaje.

Paul privi spre capătul încăperii şi observă stive de cuşti în care se mişcau animale mici.

– Exact, rosti Kynes. Ai identificat bine locul. La ce ţi-ar putea folosi un asemenea avanpost, Paul Atreides?

– La transformarea Arrakisului într-o lume prielnică omului, răspunse Paul.

Poate că de-asta-i ajut, gândi Kynes.

Zgomotele mecanice scăzură subit, apoi încetară. Dinspre cuşti, un chiţăit subţire rupse tăcerea care se aşternuse pe neaşteptate în grotă. Chiţăitul se curmă brusc, parcă intimidat.

Paul îşi întoarse privirea spre cuşti şi văzu că animalele erau lilieci minusculi, cu aripi cafenii. Distribuitoare automate de hrană se prelungeau din peretele învecinat, traversând şirurile de cuşti.

Un fremen ieşi din nişă şi i se adresă lui Kynes:

– Liet, s-a defectat instalaţia generatorului de câmp. Nu mai am cum să neutralizez detectoarele de apropiere.

– Poţi s-o repari? întrebă Kynes.

– Da, dar o să dureze. Piesele…

Omul dădu din umeri.

– Înţeleg, spuse Kynes. În cazul ăsta va trebui să ne descurcăm fără maşini. Scoateţi la suprafaţă o pompă manuală de ventilaţie.

– Imediat.

Omul dispăru.

Kynes se întoarse către Paul.

– Ai dat un răspuns bun adineaori.

Jessica remarcă tonul măsurat al vocii lui Kynes, o voce *suverană,* obişnuită să dea ordine. Nu-i scăpase nici numele pe care îl rostise interlocutorul lui Kynes. Liet era *alter ego*-ul fremen, cealaltă faţă a supusului planetolog.

– Îţi suntem recunoscători pentru ajutorul dumitale, doctore Kynes, spuse ea.

– Hm… vom vedea, mormăi Kynes. Făcu semn unuia dintre oamenii săi. Shamir, adu nişte cafea de mirodenie în camera mea.

– Numaidecât, Liet, răspunse omul.

Kynes arătă cu mâna o deschidere boltită, într-unul din pereţii laterali.

– Vă rog.

Jessica îşi îngădui o înclinare demnă a capului, în semn de acceptare. Îl văzu pe Paul transmiţându-i lui Idaho semnalul de mână prin care îi cerea să rămână de gardă în faţa bolţii.

Pasajul n-avea mai mult de doi paşi lungime. La capătul său, Kynes deschise o uşă masivă, conducându-i într-o cămăruţă pătrată, iluminată de licurigloburi aurii. Când intră, Jessica atinse cu vârfurile degetelor suprafaţa uşii, constatând cu surprindere că materialul era plastoţel.

Paul făcu trei paşi în încăpere şi îşi lăsă jos raniţa. Auzi uşa închizându-se în spatele lui. Examină camera: latura de opt metri, pereţii tăiaţi în roca naturală de culoare albicioasă, un şir de dulapuri metalice încastrate în peretele din dreapta. Centrul camerei era ocupat de un birou mic, acoperit cu o placă de sticlă lăptoasă, cu bule galbene. În jurul biroului se aflau patru scaune cu suspensii.

Kynes trecu pe lângă Paul şi ţinu un scaun pentru Jessica. Ea se aşeză, urmărind concentrarea cu care fiul său studia încăperea.

Paul rămase în picioare pentru o ultimă privire. Ceva vag anormal în curenţii de aer din cameră îi spunea că la dreapta, în spatele şirului de dulapuri, exista o uşă secretă.

– Vrei să iei loc, Paul Atreides? îl invită Kynes.

Câtă silinţă îşi dă să evite titlul, observă Paul. Acceptă, totuşi, scaunul şi aşteptă în tăcere, până când planetologul se aşeză lângă el.

– Consideră că Arrakisul ar putea să devină un paradis, spuse Kynes. Cu toate acestea, după cum vezi, Imperiul nu-şi trimite aici decât cozi de topor, care să-i scoată cât mai multă mirodenie!

Paul îşi ridică degetul mare cu sigiliul ducal.

– Vezi inelul ăsta?

– Da.

– Ştii şi ce-nseamnă?

Jessica îşi întoarse capul, uitându-se lung la fiul ei.

– Tatăl tău zace mort în ruinele Arrakisului, spuse planetologul. Practic, acum eşti Duce.

– Sunt oştean al Imperiului, replică Paul. *Practic,* sunt o coadă de topor.

Chipul lui Kynes se întunecă.

– Cu toate că sardaukarul Împăratului a călcat în picioare cadavrul tatălui tău?

– Sardaukarul e una, sursa legală a autorităţii mele e altceva, răspunse Paul.

– Arrakisul judecă în felul său propriu cui anume trebuie să-i revină sceptrul autorităţii, spuse Kynes.

Iar Jessica, întorcându-şi ochii spre el, gândi: *E oţel în omul acesta; oţel pe care n-a reuşit nimeni să-l decălească… şi noi avem nevoie de oţel. Paul se joacă acum cu focul.*

– Prezenţa sardaukarului pe Arrakis, spuse Paul, dovedeşte cu prisosinţă ce temut era tatăl meu de scumpul nostru Împărat. De acum înainte, o să am *eu* grijă să-i dau Împăratului Padişah motive să se teamă de…

– Băiete, interveni Kynes, există lucruri pe care nu le…

– Te rog să mi te adresezi cu *Sire* sau cu *Domnia Ta,* îi tăie vorba Paul.

I-a spus-o cu blândeţe, observă în gând Jessica.

Kynes se uită lung la Paul şi Jessica văzu pe chipul planetologului şi o scânteie de admiraţie, dar şi o licărire de amuzament.

– Sire…, rosti Kynes.

– Sunt un obstacol în calea Împăratului, spuse Paul. Sunt un obstacol în calea tuturor celor ce vor să-şi împartă Arrakisul ca pe o pradă. Cât timp voi trăi, o să rămân un obstacol în calea lor, dar un obstacol de care, în cele din urmă, se vor împiedica şi-şi vor rupe gâtul.

– Vorbe, zise Kynes.

Paul îl ţintui cu privirea. Apoi spuse cu voce tărăgănată:

– Aveţi o legendă despre Lisan al-Gaib, Vocea din Altă Lume, cel care îi va călăuzi pe fremeni spre paradis. Fremenii dumitale au…

– Superstiţii! îl întrerupse Kynes.

– Poate, se învoi Paul. Sau poate că nu. Superstiţiile au uneori rădăcini stranii şi ramuri şi mai stranii.

– Ţi-ai făcut planuri, spuse Kynes. E clar că ţi-ai făcut planuri… *Sire.*

– Fremenii dumitale mi-ar putea furniza dovezi concludente că pe planetă se află sardaukari în uniformă Harkonnen?

– Foarte probabil.

– Împăratul va aduce din nou la cârma Arrakisului un Harkonnen, spuse Paul. Poate chiar pe Rabban Bestia. O să-l lăsăm s-o facă. În clipa în care va fi suficient de implicat pentru ca vinovăţia lui să nu mai poată fi pusă la îndoială, o să-l denunţăm Landsraadului printr-un Act de Acuzare. O să-i cerem să dea socoteală de…

– Paul! exclamă Jessica.

– Presupunând că acuzaţia ta ar fi acceptată de Consiliul Suprem al Landsraadului, interveni Kynes, acţiunea n-ar putea să aibă decât o singură consecinţă: izbucnirea unei conflagraţii generale între Imperiu şi Casele Mari.

– Haosul, întări Jessica.

– Dar dacă l-aş încunoştinţa mai întâi pe Împărat şi i-aş oferi o alternativă pentru haos?

Jessica întrebă cu răceală:

– Şantaj?

– Unul din instrumentele puterii, după cum mi-ai spus odată chiar tu, replică Paul şi ea sesiză amărăciunea din vocea lui. Împăratul nu are decât fiice.

– Nu cumva visezi tronul? întrebă Jessica.

– Împăratul nu-şi va risca Imperiul într-un război total, spuse Paul. Planete nimicite, debandadă… Nu va risca aşa ceva.

– Ceea ce propui nu-i decât pură aventură, comentă Kynes.

– De ce se tem cel mai mult Casele Mari ale Landsraadului? întrebă Paul. Exact de ceea ce se întâmplă acum, aici, pe Arrakis: de faptul că sardaukarul le va veni de hac, rând pe rând. *De-asta* există Landsraadul. Acesta-i liantul Marii Convenţii. Numai unite pot ţine piept forţelor imperiale.

– Dar sunt…

– De asta se tem, urmă netulburat Paul. Arrakisul însă ar putea să devină un strigăt de raliere. Pentru că fiecare Casă ar putea să ajungă în situaţia tatălui meu, ruptă de turmă şi sacrificată.

Kynes se întoarse spre Jessica:

– Planul are şanse de reuşită?

– Nu sunt mentat, răspunse ea.

– Eşti Bene Gesserit.

Jessica îl sfredeli cu privirea, apoi spuse:

– Planul are părţi bune şi părţi slabe… ca orice plan, în faza aceasta. Un plan depinde în egală măsură de execuţie şi de concepţie.

– „Legea este ştiinţa fundamentală“, cită Paul. Aşa stă scris deasupra uşii Împăratului. Propun să-i demonstrăm ce înseamnă legea.

– Numai că eu nu-s prea sigur dacă pot acorda încredere persoanei care a conceput planul ăsta, spuse Kynes. Arrakisul îşi are şi el planul său, care…

– De pe tron, îl întrerupse Paul, va fi suficient să fac un semn ca să transform Arrakisul într-un paradis. De altfel, acesta-i preţul pe care-l ofer pentru sprijinul dumitale.

Kynes arboră o expresie glacială.

– Loialitatea mea nu-i de vânzare, *Sire.*

Paul îl privi lung, înfruntând licărul rece al ochilor albastru-în-albastru, scrutând faţa încadrată de barbă, aerul autoritar. În cele din urmă, un zâmbet crispat făcu să-i tresară buzele.

– Ai dreptate, spuse. Îmi cer scuze.

Kynes îşi aţinti privirea în ochii lui Paul, apoi rosti brusc:

– Un Harkonnen nu şi-ar fi recunoscut niciodată greşeala. Poate că nu eşti ca ei, Atreides.

– Harkonnenii or fi având lacune în educaţie, replică Paul. Spui că nu poţi fi cumpărat. Eu însă cred că am moneda pe care ai s-o accepţi. În schimbul loialităţii dumitale, îţi ofer loialitatea *mea…* totală.

Fiul meu a moştenit sinceritatea Atreizilor, gândi Jessica. *Are acel simţ uluitor, aproape naiv, al onoarei… Dar ce forţă colosală reprezintă, de fapt, simţul acesta!…*

Observă că vorbele lui Paul îl tulburaseră pe Kynes.

– E absurd, murmură planetologul. Eşti încă un copil şi…

– Sunt Duce, îl întrerupse Paul. Sunt un Atreides. Niciun Atreides n-a încălcat vreodată un asemenea jurământ.

Kynes îl privi mut.

– Şi când spun loialitate *totală,* urmă Paul, asta înseamnă fără nicio rezervă. Aş fi gata să mă jertfesc pentru dumneata!

– Sire! rosti Kynes, şi cuvântul păru că se rupe din el, dar Jessica văzu că de data aceasta nu se mai adresase unui băiat de cincisprezece ani, ci unui bărbat şi unui superior. De data aceasta, Kynes rostise cuvântul cu toată seriozitatea.

În clipa asta, ar fi în stare să-şi dea viaţa pentru Paul, gândi ea. *Cum reuşesc Atreizii să declanşeze asemenea sentimente, atât de iute, atât de uşor?*

– Ştiu că eşti sincer, spuse Kynes. Dar Harkon…

Uşa din spatele lui Paul se izbi de perete. Tânârul se întoarse fulgerător. Zări dincolo de prag o învălmăşeală de nedescris, strigăte, zăngănit de arme, chipuri schimonosite, ca nişte măşti de ceară în semiobscuritatea pasajului.

Şi el, şi mama sa săriră în acelaşi timp către uşă, zărindu-l pe Idaho care încerca să blocheze trecerea. Ochii injectaţi ai spadasinului scăpărau prin reverberaţia scutului… Mâini ca nişte gheare se agitau în spatele lui, lame de oţel îi tocau în van scutul. Flama roşcată a unui paralizator cu cartuşe ricoşă violent în câmpul defensiv. Cele

două lame ale lui Idaho hăcuiau în stânga şi-n dreapta, împroşcând sânge.

În clipa următoare, Kynes fu lângă Paul şi amândoi îşi repeziră greutatea trupurilor în uşă. Paul mai apucă să-l vadă pe Idaho ţinând piept unui furnicar de uniforme Harkonnen – zări mişcările scurte, precise, ale armelor sale, dar şi floarea roşie a morţii în părul său cârlionţat. Apoi uşa se închise cu un ţăcănit metalic. Kynes trăsese zăvoarele.

– S-ar părea c-am luat o decizie, spuse el.

– V-au detectat maşinile înainte de-a apuca să le opriţi, zise Paul. Observă privirea deznădăjduită a mamei sale; se apropie şi o trase de lângă uşă.

– Când am văzut că întârzie cafeaua, trebuia să-mi fi dat seama că ceva nu-i în regulă, mormăi Kynes.

– Ai o ieşire secretă, îl zori Paul. O folosim?

Kynes trase adânc aer în piept, apoi, în cele din urmă, spuse:

– Uşa asta o să reziste cel puţin douăzeci de minute – la orice, în afară de lasere.

– Nu vor folosi lasere, spuse Paul. N-au de unde să ştie dacă n-avem scuturi dincoace.

– Erau sardaukari în uniforme Harkonnen, şopti Jessica.

De partea cealaltă a uşii, începură să se audă lovituri ritmice.

Kynes arătă dulapurile de metal şi spuse:

– Pe-aici.

Se duse la primul dulap, deschise un sertar şi manevră o manetă în interiorul lui. Întregul şir de dulapuri se deplasă într-o parte, descoperind gura neagră a unui tunel.

– Dulapurile-s din plastoţel, spuse Kynes.

– Eraţi pregătiţi pentru orice, remarcă Jessica.

– Am trăit sub Harkonneni vreme de optzeci de ani, replică planetologul.

Intrară în tunel şi Kynes închise uşa secretă.

În întunericul care-i împresură brusc, Jessica văzu la picioarele ei o săgeată luminoasă.

Din spate răsună vocea lui Kynes:

– Aici ne despărţim. Peretele ăsta-i mai gros, va rezista cel puţin o oră. Luaţi-vă după săgeţile de pe jos. O să se stingă pe măsură ce treceţi de ele. Săgeţile vă vor conduce, printr-un labirint, către altă ieşire, unde veţi găsi un topter. În noaptea asta o să fie furtună. Singura voastră speranţă de salvare este să prindeţi furtuna, să vă cufundaţi în frontul ei de atac şi să vă lăsaţi duşi de ea. E metoda pe care-o folosesc oamenii mei când fură toptere. Dacă reuşiţi să vă menţineţi la mansarda furtunii, veţi supravieţui.

– Şi dumneata? întrebă Paul.

– Eu am să mă salvez pe altă cale. Dacă voi fi prins… hm… mai sunt încă planetologul imperial al Arrakisului. Voi spune că m-aţi ţinut ostatic.

Fugim ca nişte laşi, gândi Paul. *Dar cum altfel aş putea să rămân în viaţă, ca să-mi răzbun tatăl?* Se întoarse în direcţia în care ştia că se află uşa secretă.

Jessica îi auzi mişcarea şi spuse:

– Duncan a murit, Paul. I-ai văzut şi tu rana. Nu mai poţi face nimic pentru el.

– Va veni o zi când o să le plătesc pentru toate astea, murmură Paul.

– Dacă vrei să mai apuci ziua aceea, grăbeşte-te, spuse Kynes.

Paul simţi mâna planetologului pe umărul său.

– Unde ne vom întâlni, Kynes? întrebă el.

– O să-i trimit pe fremeni să vă caute. Cunoaştem direcţia furtunii. Acum, luaţi-o din loc şi… Maica Mare să vă dea noroc şi iuţeală!

Îl auziră plecând – un foşnet în beznă.

Jessica apucă pe dibuite mâna lui Paul, trăgându-l cu blândeţe spre ea.

– Să nu ne rătăcim unul de celălalt, spuse.

– Da.

O urmă, apropiindu-se de prima săgeată, care se stinse în clipa în care călcară pe ea. O altă săgeată se aprinse în faţă.

O traversară, o văzură stingându-se, zăriră altă săgeată în faţă.

Începură să alerge.

Planuri cuprinse într-alte planuri, din alte planuri, în alte planuri, gândi Jessica. *Oare acum facem parte din planul altcuiva?*

Săgeţile îi duseră pe căi ocolite, pe lângă galerii laterale abia desluşite în vaga luminiscenţă. O vreme nu făcură decât să coboare, apoi începură să urce… Tot mai sus. În cele din urmă, ajunseră la nişte scări, dădură un colţ şi se opriră în faţa unui perete fosforescent, cu un mâner negru în mijloc.

Paul apăsă mânerul.

Peretele culisă lateral. Se făcu brusc lumină şi văzură o grotă vastă tăiată în stâncă, iar în centrul ei – un ornitopter. În spatele aparatului, desluşiră un perete plat, cenuşiu, pe care era marcat semnul convenţional al unei ieşiri.

– Unde s-o fi dus Kynes? întrebă Jessica.

– Kynes a făcut ce-ar face orice bun conducător de gherilă, zise Paul. S-a despărţit de noi. În felul acesta, dacă va fi capturat, nu va putea spune unde ne aflăm, pentru că într-adevăr nu va şti.

Intrară în grotă şi paşii lor răscoliră praful gros care acoperea pardoseala.

– N-a mai călcat nimeni pe-aici, de multă vreme, observă Paul.

– Kynes părea încredinţat că fremenii ne vor găsi, spuse Jessica.

– Îi împărtăşesc încrederea, zise el.

Îşi desprinse mâna din mâna mamei sale, se apropie de uşa din stânga a ornitopterului, o deschise şi înghesui raniţa în spatele scaunelor.

– Aparatul e protejat contra detectoarelor de apropiere, spuse. Pe tabloul de bord sunt montate butoane de telecomandă pentru oblonul grotei şi pentru instalaţia de iluminat. Cei optzeci de ani petrecuţi sub Harkonneni i-au învăţat să nu omită nimic.

Jessica îşi sprijini umărul de cealaltă parte a fuzelajului şi îşi trase sufletul. Apoi spuse:

– Harkonnenii nu-s proşti. Sunt sigură că au lăsat o patrulă aeriană pe-aproape. Îşi cumpăni o clipă simţul orientării, după care arătă spre dreapta: Furtuna pe care-am văzut-o e în partea aceea.

Paul dădu din cap, încercând să-şi învingă imboldul subit de a rămâne pe loc. Îi cunoştea cauza, dar asta nu-i era de niciun folos. Într-un moment anume al acestei nopţi, trecuse pe lângă un nex decisiv şi pătrunsese în bezna necunoscutului. Cunoştea zona temporală din imediata lor apropiere, dar elementul aici-şi-acum era învăluit în mister… Ca şi cum, de undeva, de departe, s-ar fi văzut pe el însuşi dispărând în fundul unei văi. Unele dintre nenumăratele poteci care urcau din valea aceea l-ar fi putut scoate din nou la iveală pe Paul Atreides; cele mai multe… nu.

– Cu cât vom zăbovi mai mult, cu atât vor avea mai multe şanse să ne ajungă din urmă, îi aminti Jessica.

– Intră şi leagă-ţi centura, spuse el.

Se urcă lângă ea, în cabina ornitopterului, luptându-se încă – din răsputeri – cu gândul că acţiona *orbeşte,* că se afla pe un teren care

nu-i apăruse în niciuna din viziunile preştiente. Şi în clipa aceea simţi un şoc neaşteptat. Îşi dădu seama că se bizuise prea mult pe puterile sale preştiente şi că din cauza asta era acum insuficient pregătit să facă faţă situaţiei critice în care se aflau.

„Dacă te bizui numai pe ochi, celelalte simţuri îţi slăbesc“, spunea o axiomă Bene Gesserit. O verifica acum pe propria sa piele. Îşi promise să nu mai cadă niciodată într-o asemenea cursă… dacă avea să mai fie în viaţă, la capătul acestei nopţi.

Îşi strânse centura de siguranţă, verifică dacă mama sa făcuse la fel, inspectă repede aeronava. Aripile erau zăvorâte în poziţie complet depliată, cu delicatele interfolii metalice întinse. Atinse levierul de retractare şi potrivi aripile în poziţia pentru decolarea pe jeturi, pe care o învăţase de la Gurney Halleck. Comutatorul demarorului răspunse cu promptitudine. Cadranele de pe tabloul de bord prinseră viaţă, semnalând armarea motoarelor. Turbinele începură să şuiere uşor.

– Gata? întrebă el.

– Da.

Paul apăsă pe butonul de telecomandă a luminilor.

Grota se cufundă în beznă.

Ca o umbră în licărirea difuză a instrumentelor, mâna lui Paul alunecă spre comanda oblonului. Din faţă se auzi un scrâşnet. O cascadă de nisip se prăbuşi undeva, dincolo de ieşire. Paul simţi în obraji o pală de vânt încărcată cu fire minuscule de praf. Închise uşa topterului, remarcând imediat uşoara presurizare a cabinei.

În locul oblonului-perete apăruse în întuneric un dreptunghi mare de stele, care pâlpâiau în atmosfera plină de praf. La baza dreptunghiului, lumina palidă a stelelor cădea pe un prag îngust, acoperit cu dune mărunte.

Paul apăsă pe butonul luminos al secvenţei de decolare. Aripile izbiră înapoi şi în jos, catapultând topterul din cuibul său. Ajutajele reactoarelor scuipară foc şi aripile îşi luară poziţia repliată pentru

panta de urcare.

Jessica atinse uşor dublurile comenzilor aflate în faţa ei, simţind siguranţa manevrelor pe care le executa Paul. Era, în acelaşi timp, speriată şi încântată. *Singura noastră speranţă este acum educaţia lui Paul,* gândi ea. *Tinereţea şi agilitatea lui.*

Paul mări regimul motoarelor. Topterul vira, apăsându-i în scaune, în timp ce în faţa stelelor dinaintea lor se înălţă brusc un zid negru. Paul extinse portanţa aripilor şi accelera. Aripile călcară încă o dată aerul şi aparatul survolă stâncile. Le văzură sub ei, steiuri şi piscuri argintate de stele. În dreapta, deasupra orizontului, înroşită de praful din atmosferă, a doua lună îşi proiecta razele asupra panglicii lungi a furtunii.

Mâinile lui Paul dansară pe comenzi. Aripile se repliară, devenind elitre de cărăbuş. Aparatul vira strâns, iar forţa acceleraţiei le strivi trupurile.

– Jeturi de reactoare în spatele nostru! strigă Jessica.

– Le-am văzut, murmură Paul.

Împinse, brutal, maneta de gaz.

Topterul tresări ca un animal speriat, ţâşni spre sud-vest, către furtună şi imensitatea deşertului. În faţă, Paul zări umbrele răzleţe ce indicau capătul lanţului stâncos, punctul în care stratul de rocă nativă cobora sub nisipuri. Dincolo de ele se aşterneau, în lumina lunii, alte umbre. Dune… Cât vedeai cu ochii, numai dune…

Iar deasupra orizontului se înălţa masivul imens al furtunii, asemenea unui zid ridicat către stele.

Un şoc violent zgudui aparatul.

– Trag în noi! exclamă cu glas gâtuit Jessica. Trag cu proiectile!

Văzu chipul lui Paul schimonosindu-se într-un rânjet feroce.

– Pare-se c-au renunţat la lasere, rosti el.

– Dar n-avem scut!

– De unde să ştie ei?

Topterul se cutremură din nou.

Paul îşi suci capul şi privi înapoi.

– Numai unul e destul de rapid ca să se poată ţine după noi, observă el.

Se concentră iarăşi asupra direcţiei de zbor, cercetă zidul furtunii, care creştea, tot mai înalt, în faţa lor. Părea gigantic şi consistent.

– Lans-proiectile, rachete, tot armamentul antic, murmură el. O să am grijă să le aibă şi fremenii.

– Furtuna! izbucni Jessica. N-ar fi mai bine să ne întoarcem?

– Ce face nava din spatele nostru?

– S-a oprit.

– Acum!

Paul retractă complet aripile, vină cu toată viteza la stânga, către clocotul de o înşelătoare blândeţe al zidului înălţat de furtună. Simţi cum forţa acceleraţiei îi întinde carnea obrajilor.

Li se păru că pătrund foarte încet într-un nor de praf. Norul se făcu mai dens şi mai dens, până ce acoperi cu totul deşertul şi luna. Aeronava deveni un suspin lung şi orizontal, de întuneric, în care nu mai pâlpâia decât geana verde a luminiţelor de pe tabloul de bord.

Prin mintea Jessicăi fulgerară toate istorisirile despre furtunile de pe Arrakis – furtuni care taie metalul ca untul, care rod carnea până la os şi transformă oasele în pulbere. Simţi smuciturile rafalelor ce izbeau topterul cu masa lor de praf. Aparatul începu să se agite nebuneşte, în timp ce Paul se lupta cu comenzile. Îl văzu oprind brusc motoarele şi simţi tresărirea dementă a navei. Metalul din jurul lor prinse să şuiere şi să vibreze.

– Nisip! ţipă Jessica.

La lumina instrumentelor, privi chipul lui Paul. Îl văzu clătinând încet din cap.

– Nu prea e nisip la înălţimea asta…

Jessica simţi cum se cufundau tot mai adânc în volbură.

Paul deplie complet aripile, auzindu-le pârâind sub sarcină. Îşi pironi ochii pe instrumente, planând din instinct, luptându-se să nu piardă înălţime.

Şuierăturile de afară scăzură în intensitate.

Topterul începu să se încline spre stânga. Paul, cu privirea aţintită la globul luminos care le indica poziţia, reuşi să aducă aparatul la orizontală.

Jessica avu senzaţia stranie că nu se mai mişcau deloc, că mişcarea exista numai în afară. O vagă scurgere cafenie pe suprafaţa exterioară a parbrizului şi a geamurilor, un şuierat surd, continuu, erau singurele semne ale stihiei dezlănţuite în jurul lor.

Vânturi de şapte până la opt sute de kilometri pe oră, îşi aminti ea. Simţi muşcătura valului de adrenalină. *Nu trebuie să mă tem,* îşi spuse, începând să rostească în gând cuvintele litaniei Bene Gesserit. **Frica e ucigaşul minţii.**

Încet, anii lungi de antrenament învinseră.

Îşi recăpătă calmul.

– Am apucat un tigru de coadă, murmură Paul. Nu putem coborî, nu putem ateriza… şi nu putem nici urca şi ieşi deasupra furtunii. Va trebui să ne lăsăm târâţi până la capăt!

Calmul o părăsi brusc pe Jessica. Îşi simţi clănţănitul dinţilor, îşi încleştă cu putere maxilarele. Apoi auzi vocea lui Paul, joasă şi cumpătată, recitând litania:

– Frica este ucigaşul minţii. Frica este moartea cea mică, aducătoare

a anihilării complete. Voi înfrunta frica. O voi lăsa să treacă peste mine şi prin mine. Şi după ce va fi trecut, mă voi întoarce şi voi privi în urma ei. Pe unde a trecut frica, nu va mai fi nimic. Numai eu voi rămâne.

Ce anume dispreţuieşti? Aşa poţi fi cunoscut cu adevărat.

Fragment din *Manualul lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

– Sunt morţi, Baroane, spuse Iakin Nefud, căpitanul gărzii. Nu-ncape îndoială că-s morţi amândoi. Şi femeia, şi băiatul…

Baronul Vladimir Harkonnen se ridică în capul oaselor, săltându-şi trupul în iatacul cu suspensii, din dormitor. De jur împrejurul dormitorului, închizându-l ca pe un gălbenuş într-un ou cu zeci de coji, se înşirau radial compartimentele fregatei spaţiale cu care Baronul debarcase pe Arrakis. Aici însă, în dormitorul său, metalul rece al navei era mascat de draperii, capitonat, decorat cu obiecte rare de artă.

– Nu încape nicio-ndoială, spuse, din nou, căpitanul gărzii. Sunt morţi.

Baronul îşi răsuci în suspensii trupul imens, îşi aţinti privirea la nişa din peretele opus şi la statueta de ebalin reprezentând un adolescent în pas avântat de dans. Somnul îl părăsi brusc. Îndreptă suspensia capitonată de sub cutele groase ale cefei, se uită lung pe sub unicul licuriglob din dormitor. Căpitanul Nefud stătea în pragul uşii, în spatele pentascutului.

– E sigur că-s morţi, Baroane, repetă Nefud.

Baronul remarcă urmele semutei în privirea înceţoşată a căpitanului. Îşi dădu seama că omul primise raportul într-un moment în care era cufundat în extazul drogului şi că abia avusese timp să-şi administreze un antidot, înainte de-a alerga într-un suflet spre dormitor.

– Am primit un raport amănunţit, spuse Nefud.

Să-l mai las puţin să se perpelească, gândi Baronul. *Uneltele puterii trebuie păstrate ascuţite şi pregătite. Forţa şi frica – ascuţite, pregătite.*

– Le-ai văzut cadavrele? mugi deodată.

Nefud şovăi.

– Vorbeşte!

– Domnia Ta… au fost văzuţi cufundându-se într-o furtună de nisip… Viteza vântului era de peste opt sute de kilometri… Nimic nu poate supravieţui unei asemenea furtuni, Domnia Ta. Nimic! Noi înşine am pierdut un topter în cursul urmăririi.

Baronul continuă să-l fixeze, examinându-i contracţiile nervoase din muşchii fălcilor, mişcarea bărbiei, ori de câte ori omul îşi înghiţea saliva.

– Le-ai văzut cadavrele?

– Domnia Ta…

– Atunci pentru ce dai buzna, bătându-te cu pumnu-n piept? tună Baronul. Ca să-mi prezinţi drept sigur un lucru incert? Îţi închipui cumva c-o să-ţi laud prostia, c-o să te răsplătesc cu altă avansare?

Nefud se făcu alb ca varul.

Ia te uită la puiul ăsta de găină, gândi Baronul. *Tocmai în jurul MEU şi-au găsit să se adune toţi tâmpiţii! Dac-aş presăra nisip pe jos şi-aş spune că-s grăunţe, dobitocul ăsta s-ar apuca să ciugulească.*

– Prin individul ăla, Idaho, am dat de ei? întrebă.

– Exact, Domnia Ta!

Ia uite-l cum se grăbeşte să cotcodăcească, gândi Baronul.

– Vroiau s-o şteargă la fremeni, ai? se răsti.

– Da, Domnia Ta.

– Şi ce mai zice… raportul?

– Planetologul imperial, Kynes, e amestecat şi el, Domnia Ta. Idaho s-a-ntâlnit cu Kynes în împrejurări misterioase… ba aş putea spune chiar *suspecte.*

– Adică?

– Au… ăăă, fugit amândoi în deşert, îndreptându-se spre un loc în care se pare că-i aşteptau ascunşi băiatul şi maică-sa. În iureşul urmăririi, câteva din echipajele noastre au fost surprinse într-o explozie laser–scut.

– Ce pierderi am suferit?

– Nu… ăă…, nu ştiu încă precis, Domnia Ta.

Minte, gândi baronul. *Probabil c-au fost pierderi grele.*

– Slugoiul Împăratului, Kynes ăla, face joc dublu, ai? mârâi el.

– Aş putea să jur pe onoarea mea, Domnia Ta.

Onoarea lui!

– Să-l lichidezi, spuse Baronul.

– Domnia Ta! Kynes e planetolog *imperial,* este supusul direct al Maies…

– N-ai decât să faci în aşa fel încât să pară un accident!

– Domnia Ta, trupele noastre au nimicit cuibul acela de fremeni cu sprijinul sardaukarilor. Kynes e în mâna lor.

– Ia-li-l! Spune-le că vreau să-l interoghez!

– Şi dacă se împotrivesc?

– N-o să se împotrivească dacă ştii cum să-i iei.

Nefud înghiţi în sec.

– Am înţeles, Domnia Ta.

– Kynes trebuie să moară, mugi Baronul. A încercat să le dea ajutor duşmanilor mei.

Nefud se lăsă de pe un picior pe altul.

– Ce mai e?

– Domnia Ta, sardaukarii… au capturat două persoane care te-ar putea interesa. L-au prins şi pe Maestrul Asasin al Ducelui.

– Hawat? Thufir Hawat?

– Am văzut prizonierul cu ochii mei, Domnia Ta. El e: Hawat…

– Mai că nu-mi vine-a crede!

– Sardaukarii spun că l-au surprins în deşert şi că l-au doborât doar c-un paralizator, Domnia Ta. Hawat nu-şi activase scutul de frica viermilor. E viu şi nevătămat. Dac-am putea pune mâna pe el, ne-am alege c-un trofeu pe cinste!

– Nu ştii ce vorbeşti, mârâi Baronul. Omul ăla e un mentat. Nu ne putem permite să irosim mentaţi. A vorbit? Ce zice de înfrângere? E-n stare să-şi dea seama care-i amploarea?… Nu, imposibil.

– N-a prea vorbit el multe, Domnia Ta, dar din ce-a spus reiese că pune trădarea pe seama Doamnei Jessica.

– Ahaaa!

Baronul îşi lăsă capul pe spate, se gândi o clipă, apoi întrebă:

– Eşti sigur? Eşti sigur că Doamnei Jessica îi poartă sâmbetele?

– L-am auzit cu urechile mele, Domnia Ta.

– Perfect… Să i se spună că femeia trăieşte!

– Dar, Domnia Ta…

– Taci! Vreau ca Hawat să se bucure de-un tratament bun. Să nu afle

nimic de doctorul Yueh, adevăratul trădător. Să i se spună că doctorul Yueh a căzut la datorie, apărându-l pe Duce. Într-un fel, aşa a şi fost. Pe de altă parte… vom avea grijă să-i alimentăm bănuielile în legătură cu Doamna Jessica.

– Domnia Ta, nu…

– Nefud, pe un mentat îl stăpâneşti şi-l dirijezi prin informaţiile pe care i le dai. Dă-i informaţii eronate şi va emite rezultate eronate.

– Da, Domnia Ta, dar…

– I-e foame lui Hawat? I-e sete?

– Domnia Ta, Hawat e încă-n mâinile sardaukarilor!

– A, da! Aşa-i, uitasem. Dar sardaukarii or fi la fel de nerăbdători să obţină informaţii de la Hawat, pe cât sunt şi eu. Am remarcat ceva interesant la aliaţii noştri, Nefud. Nu-s prea isteţi… în materie de politică. Şi sunt convins că treaba asta-i anume ticluită: aşa-i vrea Împăratul. Da. Sunt sigur. O să te duci să-i aminteşti comandantului lor despre faima mea în ceea ce priveşte obţinerea de informaţii de la încăpăţânaţi.

Nefud arboră un aer nefericit.

– Am înţeles, Domnia Ta.

– Să-i spui comandantului sardaukarilor că vreau să-i supun pe Hawat şi pe Kynes unui interogatoriu contradictoriu, că vreau să-i asmut unul împotriva celuilalt. Atâta lucru cred c-o să-nţeleagă!…

– Da, Domnia Ta.

– Iar din clipa-n care vor pica în mâinile noastre…

Baronul dădu din cap.

– Domnia Ta, sardaukarii vor pretinde prezenţa unui observator la… interogatoriu.

– Am convingerea că suntem în stare să născocim ceva ca să scăpăm

de orice observatori nedoriţi, Nefud.

– Înţeleg, Domnia Ta. Eventual… cu ocazia accidentului lui Kynes.

– Şi Kynes, şi Hawat vor suferi câte un accident. Real va fi însă doar accidentul lui Kynes. De Hawat am nevoie. Da. Oooo… da!

Nefud clipi, înghiţi. Păru că vrea să întrebe ceva, dar nu spuse nimic.

– Îi vei da lui Hawat de mâncat şi de băut, reluă Baronul. Vei adopta faţă de el o atitudine binevoitoare, prietenoasă. În apa pe care i-o vei da, vei turna otravă reziduală inventată de răposatul Piter de Vries. *Şi* vei avea grijă ca antidotul otrăvii să devină, din clipa aceea, un ingredient nelipsit din alimentaţia lui Hawat… atât timp cât nu-ţi voi da eu alt ordin.

– Antidotul… am înţeles, rosti Nefud şi clătină neîncrezător din cap. Dar…

– Nu fi căpos, Nefud! Ducele era cât pe ce să mă dea gata cu dintele lui otrăvitor. Gazul pe care l-a exalat în prezenţa mea mi-a distrus cel mai bun mentat – mentatul Piter de Vries. Am nevoie de un înlocuitor.

– Hawat?

– Hawat.

– Dar…

– O să-mi spui că Hawat este loial cu trup şi suflet Atreizilor. E-adevărat, numai că Atreizii-s morţi. Aşa că va trebui să-l seducem, să-l facem omul nostru. Va trebui să-l convingem că n-are nicio vină în înfrângerea Ducelui. Că totul a fost pus la cale de vrăjitoarea Bene Gesserit. Că a avut un stăpân inferior, un stăpân a cărui raţiune era întunecată de sentimente. Mentaţii admiră capacitatea de a raţiona fără emoţii, Nefud. Îl vom seduce pe redutabilul Thufir Hawat.

– Îl vom seduce. Am înţeles, Domnia Ta.

– Spre nenorocul lui, Hawat a avut parte de-un stăpân sărăntoc, care n-avea mijloacele necesare ca să-l înalţe până la acele sublime piscuri

ale raţionamentului la care are dreptul un mentat. Hawat va recunoaşte şi el doza de adevăr din treaba asta. Ducele nu şi-a putut permite spioni destul de eficienţi ca să-i procure mentatului său informaţiile de care avea nevoie. Baronul îl privi fix pe căpitanul gărzii. Nu trebuie să ne ascundem după deget, Nefud. Adevărul este o armă puternică. Ştim cum i-am învins pe Atreizi. Ştie şi Hawat. I-am învins cu bogăţia noastră.

– Cu bogăţia. Am înţeles, Domnia Ta.

– Îl vom seduce pe Thufir Hawat, spuse din nou Baronul. Îl vom ascunde de sardaukari. Şi dacă se-ntâmplă ceva… îi vom suprima antidotul. Otrava reziduală nu poate fi eliminată. Iar Hawat, dragă Nefud, nu va bănui niciodată nimic. Spionii de otrăvuri nu pot să detecteze antidotul. Oricât şi-ar explora hrana, Hawat nu va găsi nici urmă de otravă.

Nefud reuşi să înţeleagă şi făcu ochii mari.

– Absenţa unui lucru, urmă Baronul, poate fi la fel de mortală ca şi *prezenţa.* Absenţa aerului, de pildă. Sau absenţa apei… Absenţa oricărui lucru cu care ne-am obişnuit, de care depindem, fără de care nu putem trăi. Baronul dădu din cap. Pricepi, Nefud?

Nefud îşi înghiţi nodul din gât.

– Da, Domnia Ta.

– Atunci… la treabă! Caută-l pe comandantul sardaukarilor şi vezi ce faci.

– Am înţeles, Domnia Ta.

Nefud făcu o plecăciune, se întoarse şi dispăru.

Hawat în slujba mea! gândi Baronul. *Sardaukarii mi-l vor da. Dacă-i duce capul să bănuiască ceva, vor bănui că vreau să-l lichidez. Şi voi avea grijă să le confirm această bănuială. Nătângii! Au capturat unul din cei mai cumpliţi mentaţi din istorie, un mentat antrenat să ucidă, şi mi-l vor azvârli ca pe o jucărie fără importanţă. Foarte bine! O să le arăt eu cum se foloseşte jucăria asta!*

Baronul se întoarse spre draperia de lângă iatac şi apăsă un buton aflat în spatele ei, chemându-l la el pe nepotul său mai vârstnic, Rabban. Apoi se lăsă pe spate şi zâmbi.

Şi toţi Atreizii sunt morţi!

Netotul de căpitan al gărzii avusese dreptate, bineînţeles! Fireşte, nimic nu rezista în calea unei furtuni de nisip pe Arrakis. În niciun caz un ornitopter… şi cu atât mai puţin pasagerii săi. Femeia şi băiatul muriseră. Mitele bine plasate, cheltuiala *inimaginabilă* a debarcării unor forţe militare copleşitoare pe o singură planetă, rapoartele viclene ticluite doar pentru urechea Împăratului, uneltirile puse la punct cu atâta grijă… toate astea dădeau, în sfârşit, rezultatele scontate.

Forţa şi frica – frica şi forţa!

Baronul vedea cărarea ce se aşternea în faţa lui. Într-o zi, un Harkonnen va fi Împărat. Nu el! Nici vreo odraslă zămislită din sămânţa lui. Dar… un Harkonnen! Nu, nu Rabban cel pe care-l chemase adineaori. Nu! Ci fratele mai mic al lui Rabban. Tânărul Feyd-Rautha. Băiatul ăsta care-l încânta cu impulsivitatea lui… cu ferocitatea lui.

Un băiat adorabil, gândi Baronul. *Peste vreun an sau doi, când va împlini, să zicem, şaptesprezece ani, voi şti cu siguranţă dacă el e unealta de care are nevoie Casa Harkonnen ca să obţină tronul.*

– Domnia Ta…

Omul care se oprise în spatele pentascutului de la uşă era scund, umflat la chip şi la trup, cu ochii apropiaţi şi umerii curbi, caracteristici liniei paterne a Harkonnenilor. Corpolenţa sa vădea, încă, o oarecare fermitate, dar nu era greu de ghicit că, într-o bună zi, va fi silit să recurgă şi el la ajutorul suspensiilor menite să-i care excesul de greutate.

Un creier ca un tanc, o minte blindată alcătuită din muşchi, gândi Baronul. *Nu, nu-i mentat nepotul meu… nu-i un Piter de Vries, dar fără-ndoială că-i ceva mult mai potrivit pentru ceea ce-i de făcut, acum, pe Arrakis. Cum va afla că-i dau mână liberă, va strivi fără milă tot ce-i va*

ieşi-n cale! O, ce-o să-l mai urască Arrakisul!

– Dragul meu Rabban! îl salută Baronul. Deconectă câmpul de la uşă, dar îşi activă scutul individual la intensitatea maximă, ştiind că celălalt va observa reverberaţia în lumina licuriglobului de lângă iatac.

– M-ai chemat, spuse Rabban. Păşi în încăpere, aruncă o privire rapidă către aura tremurătoare care învăluia trupul Baronului, căută din ochi un scaun cu suspensie, dar nu zări niciunul.

– Vino mai la lumină, îl îndemnă Baronul.

Rabban făcu încă un pas, gândindu-se că afurisitul de bătrân scosese intenţionat toate scaunele, ca să-şi ţină vizitatorii în picioare.

– Atreizii sunt morţi, spuse Baronul. Toţi. Iată de ce te-am poftit pe Arrakis. Planeta e din nou a ta.

Rabban clipi mărunt.

– Dar, după câte ştiu, parcă aveai de gând să-i propui lui Piter de Vries să…

– Piter a murit şi el.

– Piter?

– Piter.

Baronul reactivă pentascutul, reglă câmpul împotriva oricărei penetraţii energetice.

– Vasăzică tot te-ai săturat de el, până la urmă? întrebă Rabban.

Vocea îi sună surdă şi lipsită de viaţă, în interiorul ecranajului energetic al dormitorului.

– Vâră-ţi în cap ce-am să-ţi spun acum, Rabban, pentru că n-am să ţi-o spun a doua oară, mugi Baronul. Insinuezi că m-aş fi descotorosit de Piter, aruncându-l ca pe-un obiect lipsit de importanţă? Pocni din degetele sale groase. Cam aşa, ai? Nu-s chiar atât de prost, nepoate.

Şi bagă de seamă că mă supăr dacă se mai întâmplă vreodată să insinuezi cu vorba sau cu fapta c-aş fi atât de prost.

În scânteierea ochilor lui Rabban încolţi frica. Ştia destul de bine până unde era în stare să meargă bătrânul Baron împotriva propriei sale familii. Chiar moarte de om n-ar fi făcut, decât dacă asta i-ar fi adus profituri extraordinare sau dacă ar fi trebuit să răspundă unei provocări, dar existau destule pedepse familiale extrem de dureroase.

– Îmi cer scuze, Domnia Ta, spuse Rabban. Îşi lăsă privirea în podea, ca să-şi arate umilinţa, dar şi ca să-şi ascundă furia.

– Pe mine nu mă duci, Rabban, tună Baronul.

Rabban nu-şi ridică ochii, înghiţi doar, cu greu.

– Am un principiu, reluă Baronul. Să nu suprimi niciodată un om pe negândite, aşa cum îşi poate permite s-o facă, *pe cale legală,* un fief. Să nu faci lucrul ăsta decât când urmăreşti un scop important… şi *să-ţi cunoşti tocmai scopul!*

Rabban nu se putu abţine:

– Dar pe trădător l-ai lichidat! Pe Yueh! Ţi-am văzut oamenii cărându-i cadavrul, ieri-noapte, când am sosit.

Şi se holbă la unchiul său, înspăimântat, deodată, de ceea ce spusese.

Dar Baronul zâmbi.

– Sunt foarte precaut cu armele periculoase, rosti el. Doctorul Yueh a trădat. Mi l-a vândut pe Duce. Vocea Baronului deveni dintr-odată puternică: *Am corupt* un doctor al Şcolii Suk! Al Şcolii *Interioare!* Pricepi, băiete? O asemenea armă nu poate fi camuflată cu câteva minciuni. Nu l-am lichidat fără să mă gândesc.

– Împăratul ştie că ai corupt un doctor Suk?

Bună întrebare, gândi Baronul. *Nu cumva-mi subestimez nepotul?*

– Împăratul nu ştie încă nimic, răspunse. Dar va afla cu siguranţă de la sardaukari. Numai că eu voi avea grijă să primească mai înainte propriul meu raport, expediat prin reţeaua Companiei CHOAM. O să-i explic că *norocul* a făcut să descopăr un doctor care se pretindea condiţionat. Un doctor fals, pricepi? Întrucât toată lumea e *convinsă* că nu există nicio cale pentru a anihila condiţionarea Şcolii Suk, povestea va fi acceptată.

– Aha… înţeleg, murmură Rabban.

Iar Baronul gândi: *Sper să-nţelegi într-adevăr. Şi sper să înţelegi că-i vorba de-un secret vital.* Apoi îl podidi mirarea. *Ce m-a apucat? De ce mă umflu-n pene în faţa prostului ăstuia de nepot… nepotul pe care trebuie să-l folosesc şi să-l arunc?* Se simţi furios pe el însuşi. Se simţi trădat.

– Totul trebuie să rămână secret, se grăbi să adauge Rabban. Înţeleg.

Baronul oftă.

– De data asta, am să-ţi dau alte instrucţiuni în legătură cu Arrakisul, nepoate. Când ai guvernat ultima oară aici, te-am ţinut din scurt. Acum n-o să mai am decât o singură pretenţie.

– Domnia Ta…

– Venituri.

– Venituri?

– Ai cumva idee, Rabban, cât am cheltuit ca să aruncăm asemenea forţe militare împotriva Atreizilor? Ai măcar puţin habar cât cere Ghilda pentru transporturi militare?

– Mult, nu?

– Mult!

Baronul îşi aţinti braţul obez spre Rabban.

– Dac-ai să storci Arrakisul de fiecare centimă pe care ne-o poate da, vreme de şaizeci de ani, ai să amortizezi ce-am cheltuit.

Rabban deschise gura, apoi o închise, fără să spună nimic.

– Mult, scrâşni Baronul. Dacă n-aş fi prevăzut din timp cheltuiala asta, blestematul de monopol spaţial al Ghildei m-ar fi adus la sapă de lemn. Şi ţine cont, Rabban, că *noi* am plătit totul. Inclusiv transportul sardaukarilor.

Şi nu pentru prima dată, Baronul se întrebă dacă avea să vină vreodată ziua în care ghildarii vor fi puşi cu botul pe labe. Erau perfizi, paraziţii! La început, sugeau doar atât sânge cât să nu li se opună gazda… Până ce te-nhăţau bine în pumn! Abia atunci te sileau să plăteşti, să plăteşti şi iar să plăteşti…

Iar preţurile deveneau întotdeauna exorbitante când era vorba de acţiuni militare. „Spor de periclitate“, explicau făţarnicii agenţi ai Ghildei. Iar pentru fiecare spion pe care reuşeai să ţi-l strecori în culisele Băncii Ghildei, îţi răspundeau vârându-ţi doi spioni de-ai lor în inima propriei tale reţele.

Insuportabil!

– Vasăzică… venituri, spuse Rabban.

Baronul îşi coborî braţul şi îşi încleştă pumnul.

– Va trebui să storci.

– Şi cât timp voi stoarce, pot face orice vreau?

– Orice.

– Mă gândesc la tunurile pe care le-ai adus. Le-aş…

– Tunurile nu vor rămâne pe Arrakis.

– Dar…

– N-ai ce face cu ele. Jucăriile alea au reprezentat o inovaţie specială, care-i inutilă acum. Avem nevoie de metal. Tunurile sunt neputincioase în faţa scuturilor, Rabban. N-au fost decât un element-surpriză. Era de aşteptat ca pe-o planetă sinistră ca asta oamenii Ducelui să se refugieze în grotele dintre stânci. Am folosit artileria

doar ca să astupăm ieşirile.

– Fremenii nu folosesc scuturi.

– Poţi păstra câteva lasere dacă vrei.

– Bine, Domnia Ta. Şi zici că-mi dai mână liberă?

– Atât timp cât storci bani.

Rabban rânji încântat.

– Înţeleg perfect, Domnia Ta.

– Nu înţelegi nimic perfect, mârâi Baronul. Să fim lămuriţi de la bun început! Ceea ce *trebuie* să înţelegi este felul în care-mi vei executa ordinele. Ţi-a trecut vreodată prin cap, nepoate, că pe planeta asta trăiesc cel puţin cinci milioane de oameni?

– Domnia Ta uiţi că ţi-am fost siridar-regent pe Arrakis? Şi dacă Domniei Tale nu ţi-e cu supărare, cred că cifra pe care ai numit-o e cam mică. Nu-i deloc uşor să faci recensământul unei populaţii răzleţite prin doline şi albii, ca pe planeta asta. Iar dacă-i luăm în considerare şi pe fremenii din…

– Fremenii nu contează!

– Să-mi fie cu iertare, Domnia Ta, dar sardaukarii cred altceva!

Baronul ezită, privindu-l lung pe nepotul său.

– Ai aflat ceva?

– Domnia Ta dormeai când am sosit eu, ieri-noapte. Am… ăă, mi-am permis să iau legătura cu câţiva dintre locotenenţii mei din… ăăă, dinainte. Au făcut pe călăuzele pentru sardaukari. Mi-au raportat că undeva, la sud-est de-aici, o bandă de fremeni a atras într-o ambuscadă un detaşament sardaukar şi l-a masacrat.

– Fremenii au masacrat un detaşament de sardaukari?

– Da, Domnia Ta.

– Imposibil!

Rabban dădu din umeri.

– Fremenii să-i masacreze pe sardaukari? mugi, batjocoritor, Baronul.

– Nu-ţi spun decât ce mi s-a raportat şi mie, zise Rabban. De altfel se pare că aceiaşi fremeni îl capturaseră mai înainte pe fiorosul Thufir Hawat, mentatul Ducelui.

– Ooooo!

Baronul dădu din cap, zâmbind.

– Eu, unul, cred totul, spuse Rabban. Nu ştii ce problemă au fost, dintotdeauna, fremenii.

– Poate, numai că cei pe care i-au văzut locotenenţii tăi nu erau fremeni. Probabil că erau soldaţi Atreides, din trupele speciale ale lui Hawat, deghizaţi în fremeni. E singurul răspuns plauzibil…

Din nou, Rabban dădu din umeri.

– Mă rog… În orice caz, sardaukarii cred că erau fremeni. Drept care-au început o campanie de pogromuri, ca să-i extermine pe toţi.

– Excelent.

– Dar…

– În felul ăsta, sardaukarii o să aibă ce face. Iar noi îl vom obţine pe Hawat. Sunt sigur! Presimt! Ah, grozavă zi! Sardaukarii hăituiesc o mână de tâlhari nenorociţi de la periferia deşertului, în timp ce noi încasăm premiul cel mare!

– Domnia Ta… Rabban şovăi şi se încruntă. Am trăit mereu cu impresia că-i subestimăm pe fremeni şi ca număr şi ca…

– Lasă-i pe fremeni, băiete! Ei sunt drojdia. Pe noi ne interesează oamenii din oraşe, orăşele şi sate. Sunt destui, nu-i aşa?

– Destui, Domnia Ta.

– Şi mă neliniştesc, Rabban.

– Te neliniştesc?

– Ooo… nouăzeci la sută din ei sunt ca şi inexistenţi. Dar tot mai rămân câţiva… Membrii Caselor Mici şi anturajul lor, oameni ambiţioşi, care-ar fi în stare să-ncerce cine ştie ce porcărie. Dacă vreunul din ei ar izbuti s-o şteargă de pe Arrakis şi să trăncănească despre cele petrecute aici, mi-ar provoca o mare supărare. Ai idee cât de mare mi-ar fi supărarea, nepoate?

Rabban înghiţi şi tăcu.

– Pentru-nceput vei avea grijă să reţii câte-un ostatic din fiecare Casă Mică, reluă Baronul. Toţi cei din afara Arrakisului trebuie să creadă c-a fost o bătălie dreaptă între Case. Sardaukarul n-a avut niciun amestec, pricepi? Ducelui i s-au oferit, conform tradiţiei, iertarea şi surghiunul, dar din păcate a murit într-un accident nefericit, înainte de-a fi apucat s-accepte. Voise însă să accepte. Asta-i versiunea oficială. Iar dacă se vor isca zvonuri că pe Arrakis au debarcat sardaukari, să fie luate-n râs.

– Aşa cum vrea şi Împăratul, spuse Rabban.

– Aşa cum vrea şi Împăratul.

– Dar traficanţii?

– Pe traficanţi nu-i ascultă nimeni, Rabban. Sunt toleraţi, nu şi ascultaţi. Dar, pentru orice eventualitate, vei mitui pe ici, pe colo, unde e nevoie… şi vei mai lua şi alte măsuri, la care am convingerea că te vei putea gândi şi singur.

– Desigur, Domnia Ta.

– În concluzie, Rabban, două lucruri aştept de la Arrakis: venituri şi o mână de fier. Să nu vezi în neisprăviţii ăştia decât ceea ce sunt: sclavi invidioşi pe stăpânii lor şi care de-abia aşteaptă un prilej să se răscoale. Nu trebuie să ai faţă de ei nici cea mai mică fărâmă de compătimire sau de îndurare.

– Dar e posibil să extermini populaţia unei întregi planete? întrebă Rabban.

– Să extermini? exclamă surprins Baronul, săltându-şi capul. Cine-a vorbit de exterminare?

– Păi, mi-am închipuit că ai de gând s-o repopulezi cu noi bra…

– Am spus să *storci,* nepoate, nu să extermini. Nu-i nevoie să stârpeşti populaţia, ci numai s-o îngenunchezi. Trebuie să procedezi ca un carnivor, băiatul meu.

Baronul surâse – un surâs de prunc, pe o faţă bucălată, cu gropiţe în obraji.

– Carnivorul nu cunoaşte răgaz. Nici milă. Să nu le dai răgaz. Mila-i o himeră. Mila poate fi învinsă de chiorăiturile de foame ale stomacului, de setea care arde gâtlejul. Trebuie să fii veşnic înfometat şi însetat. Îşi mângâie rotunjimile de sub suspensii şi adăugă: Ca mine.

– Am înţeles, Domnia Ta.

Rabban îşi plimbă ochii de colo-colo.

– Aşadar, totu-i limpede, nepoate?

– Afară de un singur lucru, unchiule: planetologul… Kynes.

– A, da… Kynes.

– E omul Împăratului, Domnia Ta. Poate să umble pe unde-i pofteşte inima. Şi are relaţii foarte strânse cu fremenii… S-a căsătorit cu una de-a lor.

– Până mâine la apusul soarelui, Kynes va fi mort.

– Unchiule, asasinarea unui slujitor imperial e o treabă primejdioasă.

– Cum îţi închipui c-am ajuns atât de repede, aşa departe? întrebă Baronul. Vorbise cu glas scăzut, încărcat de-un înţeles inexprimabil. Oricum, n-aveai de ce să te temi. Kynes n-ar fi putut să părăsească

niciodată Arrakisul. Ai uitat că-i sclavul mirodeniei.

– Aşa e!

– Cei care *ştiu* ce e melanjul n-ar îndrăzni în ruptul capului să-şi pericliteze „hrana“, rosti Baronul. Şi Kynes ştie, cu siguranţă.

– Uitasem.

Se priviră lung, în tăcere.

În cele din urmă, Baronul spuse:

– Fiindcă tot veni vorba… Ca primă urgenţă, te vei ocupa de aprovizionarea mea. Mai am un stoc secret, dar raidul sinucigaş al oamenilor Ducelui mi-a prăpădit aproape toate rezervele destinate vânzării.

Rabban încuviinţă cu un gest al capului.

– Am înţeles, Domnia Ta.

Baronul se lumină la chip.

– Deci! Mâine-dimineaţă o să-i aduni pe toţi cei care-au mai rămas din aparatul administrativ şi-o să le spui aşa: „Sublimul nostru Împărat Padişah m-a însărcinat să iau în primire această planetă şi să pun capăt tuturor neînţelegerilor.“

– Pricep, Domnia Ta.

– Pe-asta sunt sigur c-o pricepi. Restul amănuntelor le vom discuta mâine. Acum vreau să-mi termin somnul.

Baronul dezactivă pentascutul de la uşă, îl urmări cu privirea pe nepotul său, care dispăru pe coridor.

Un creier ca un tanc, gândi Baronul. *Şi-o minte blindată, o minte de muşchi. Când va fi terminat cu ei, arrakienii nu vor mai fi decât o piftie însângerată. Şi-atunci îl voi trimite pe Feyd-Rautha să-i dezrobească şi-l vor întâmpina ca pe-un mântuitor. Îl vor adora pe Feyd-Rautha. Îl vor binecuvânta pe Feyd-Rautha cel milostiv, care îi va salva din ghearele*

Bestiei. Feyd-Rautha va fi omul pe care-l vor urma şi pentru care vor fi gata să-şi dea viaţa… Până atunci, băiatul va învăţa să asupreasca fără să se teamă de pedeapsă. Sunt sigur că el e cel de care avem nevoie. Ah, şi ce trup încântător are! Într-adevăr, un băiat adorabil!

La cincisprezece ani, învăţase deja tăcerea.

Fragment din *Istoria copilului Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

În timp ce se lupta cu comenzile topterului, Paul îşi dădu seama că mecanismul percepţiei sale supramentatice calcula pe baza unei mulţimi de amănunte fragmentare, sortând forţele învălmăşite ale furtunii. Înregistra fronturi de praf, tălăzuiri, întrepătrunderi de turbulenţă, vârtejuri.

Interiorul cabinei era o cutie agitată, luminată de radiaţia verde a cadranelor de pe tabloul de bord. Curgerea cafenie a prafului de afară părea uniformă, dar simţul său lăuntric începuse să *vadă* prin perdeaua aceea groasă.

Trebuie să aleg un vârtej potrivit, îşi spuse.

Simţise de mai multă vreme că puterea furtunii slăbise, deşi rafalele continuau să zguduie aparatul. Aşteptă o nouă turbulenţă.

Vârtejul se anunţă cu o rafală neaşteptată, care scutură violent nava. Paul îşi învinse teama şi înclină brusc topterul spre stânga.

Jessica observă manevra pe sfera de navigaţie.

– Paul! ţipă.

Tromba îi întoarse, îi răsuci, îi răsturnă. Vârtejul smulse topterul şi-l înălţă ca pe o aşchie într-un gheizer, îl scuipă în sus, în afară – un grăunte înaripat în inima unei volburi de praf, luminate de discul celei de-a doua luni.

Paul se uită în jos, văzu stâlpul durat din praf de vântul fierbinte care îi expulzase, văzu furtuna muribundă târându-se mai departe, ca un fluviu de nisip pe întinsul deşertului – o meandră şerpuind cenuşie, în lumina lunii, mai mică, tot mai mică, pe măsură ce topterul continua să urce în hornul de aer cald.

– Am ieşit, şopti Jessica.

Paul viră larg, scoase aparatul din pâcla prafului şi cercetă cerul nopţii.

– Le-am scăpat printre degete, spuse el.

Jessica îşi simţi inima bătându-i năvalnic. Îşi impuse calmul şi privi furtuna care se depărta. Simţul timpului îi spunea că fuseseră târâţi de forţele turbate ale stihiei vreme de patru ceasuri, dar o fărâmă din mintea ei înregistrase intervalul cât o viaţă de om. I se părea că se născuse din nou.

Totul s-a petrecut ca în litanie, gândi ea. *Am înfruntat frica şi furtuna, fără să ne opunem. Furtuna a trecut prin noi, pe lângă noi. A trecut şi noi am rămas.*

– Nu-mi place sunetul aripilor, spuse Paul. Cred că avem o avarie.

Mâinile îi simţeau smuciturile din comenzi, zbaterea rănită a zborului. Scăpaseră de furtună, da. Dar el nu reuşise încă să iasă la un liman de unde să poată avea o privire globală cu viziunea lui preştientă. Totuşi… erau salvaţi! Şi Paul simţi că întreaga sa fiinţă tremura în pragul unei revelaţii.

Tremurul puse dintr-odată stăpânire pe tot trupul lui.

Senzaţia era fascinantă şi înfricoşătoare, iar mintea lui începu să caute febril o explicaţie. Intuia că fenomenul se datora în parte alimentaţiei saturate de mirodenie. Dar i se părea că restul se datora litaniei; ca şi când cuvintele rugăciunii ar fi avut o putere proprie.

„Nu trebuie să mă tem…“

Cauză şi efect: scăpase cu viaţă dintr-o încleştare cu forţe ostile şi se simţea la un pas de dobândirea unei conştiinţe de sine care n-ar fi

apărut niciodată fără magia litaniei.

În memorie îi răsunară cuvintele din Biblia Catolică Portocalie: *„Ce simţuri ne lipsesc de nu putem vedea şi auzi o altă lume în jurul nostru?“*

– Stânci peste tot, rosti Jessica.

Paul se concentră din nou la zbuciumul topterului, scuturându-şi capul ca să-şi limpezească gândurile. Privi în direcţia în care arăta mama sa, zări formele de relief, pete negre pe suprafaţa nisipului în faţă, spre dreapta. Simţi brusc un curent de aer în jurul gleznelor, foşnet de praf în cabină. Undeva era o spărtură… Altă rană de pe urma furtunii.

– Cred că-i mai bine să aterizăm pe nisip, spuse Jessica. Poate că aripile n-or să reziste la frânare.

Paul arătă cu capul un şir de creste stâncoase, măcinate de vânt, care se înălţau dintre dune în zona luminată de lună din faţa lor.

– Aterizez lângă stâncile de colo. Verifică-ţi centura!

Jessica îi urmă îndemnul, gândind: *Avem apă şi distraie. Dacă găsim de mâncare, vom putea să rezistăm mult timp în pustiul de dedesubt. Aici trăiesc fremenii. Ce fac ei putem face şi noi.*

– Cum vezi c-am oprit, o iei la fugă spre stânci, spuse Paul. De raniţă mă ocup eu.

– De ce să… Tăcu brusc, dădu din cap. Înţeleg, viermii.

– *Prietenii noştri,* viermii, o corectă el. O să înghită topterul. Nu va mai afla nimeni unde-am aterizat.

Cât de precis judecă, observă ea.

Începură să coboare – mai jos… şi mai jos…

Deplasarea navei deveni dintr-odată o mişcare năvalnică, perceptibilă – umbre fulgerătoare de dune, stânci ca nişte insule înălţându-se brusc şi dispărând în spatele lor. Cu o zguduitură uşoară, topterul şterse creasta unei dune, trecu o vale de nisip, atinse

altă dună.

Foloseşte nisipul ca să reducă viteza, gândi Jessica şi îşi îngădui o clipă de admiraţie pentru ingeniozitatea fiului ei.

– Ţine-te bine! o preveni Paul.

Trase frânele aripilor, mai întâi uşor, apoi tot mai tare şi mai tare. Le simţi înhăţând aerul, observă că viteza navei scade vertiginos. Auzi urletul vântului în interfoliile suprapuse şi în carenajele care alcătuiau penajul aripilor.

Brusc, fără nicio pârâitură de avertisment, aripa stângă avariată de furtună se răsuci în sus şi se întoarse, izbindu-se de fuzelaj. Topterul făcu un salt peste vârful unei dune, se răsuci violent spre stânga, derapă pe versantul opus, apoi se opri înfigându-şi botul în duna următoare, într-o cascadă de nisip. Zăceau răsturnaţi pe partea aripii rupte, cu aripa dreaptă aţintită spre stele.

Paul îşi desprinse cu o singură smucitură centura de siguranţă, se întinse pe deasupra mamei sale, apăsă clanţa uşii, împinse cu putere. O ploaie de nisip se prăvăli în cabină, împrăştiind miros uscat, de cremene arsă. Paul se întoarse, trase raniţa din spatele scaunelor, observă că mama sa îşi desfăcuse centura. Jessica se căţără pe braţul scaunului din dreapta şi ieşi pe învelişul de metal al topterului. El o urmă, trăgând raniţa de bretele.

– Fugi! strigă.

Arătă spre versantul dunei. Dincolo de creastă se profila turla plată a unei stânci roase de vânt şi de nisip.

Jessica sări pe sol şi începu să alerge, împiedicându-se şi alunecând pe panta abruptă a dunei. Îl auzi pe Paul gâfâind în urma ei. Când ajunseră sus, văzură că se aflau pe o movilă de nisip a cărei creastă se prelungea în linie curbă, spre grupul de stânci.

– Dă-i drumul pe creastă, porunci Paul. Ajungem mai iute.

Porniră în goană spre stânci, luptându-se din răsputeri cu nisipul care îi trăgea de picioare.

Un sunet care părea să fi apărut din senin le atrase atenţia: o şoaptă surdă, un sâsâit, un hârşâit abraziv.

– Viermele! gâfâi Paul.

Sunetul crescu.

– Mai iute!

Prima limbă de grohotiş se ivi ca o plajă ieşind din nisip la mai puţin de zece metri în faţa lor, când auziră din spate scrâşnete şi sunete de metal zdrobit.

Paul îşi trecu raniţa pe braţul drept, apucând-o strâns de bretele. O simţi izbindu-i-se de şold, în timp ce fugea. Cu cealaltă mână înşfăcă braţul mamei sale. Străbătură peticul de grohotiş, începură să urce o pantă accidentată, printr-un fel de canal întortocheat pe care-l săpase vântul. Răsuflarea li se făcu sacadată, zgâriindu-le parcă gâtlejurile uscate.

– Nu mai pot, gemu Jessica.

Paul se opri, o împinse într-o strungă din stâncă, se întoarse şi privi în jos, spre deşert. Un deal mişcător se deplasa paralel cu insula lor de piatră – unde luminate de lună, valuri de nisip. Un muşuroi gigantic a cărui creastă se înălţa până la nivelul ochilor lui Paul, deşi se afla la aproape un kilometru distanţă. Urma rectilinie, lăsată de-a curmezişul dunelor aplatizate de trecerea sa, se abătea o singură dată – o buclă scurtă, spre peticul de deşert unde abandonaseră epava ornitopterului.

Aeronava dispăruse.

Uriaşul muşuroi se depărtă spre deşert, se întoarse iarăşi pe propriile-i urme, adulmecând parcă.

– E mai mare decât astronavele Ghildei, şopti Paul. Am auzit că viermii din largul deşertului sunt mari, dar nu mi-am închipuit… cât de mari.

– Nici eu, veni ca un ecou şoapta Jessicăi.

Din nou, colosul se depărtă de stânci, apoi părăsi brusc locul, lăsând o urmă arcuită spre orizont. Ascultară până ce sunetul trecerii sale se pierdu în foşnetul vag al nisipurilor din jur.

Paul inspiră adânc, îşi ridică ochii spre crestele argintate de lună şi cită din Kitab al-Ibar:

– „Călătoreşte noaptea şi odihneşte-te ziua la umbră.“ Se uită la mama sa: Mai avem câteva ore până în zori. Poţi să mergi?

– Îndată.

Paul păşi pe un prag de piatră, îşi atârnă raniţa în spinare şi îşi aranjă bretelele. Rămase nemişcat, cu paracompasul în mână.

– Să-mi spui când eşti gata, rosti el.

Jessica ieşi din strunga stâncii, simţind că îşi recăpătase puterile.

– Încotro?

– Drept înainte, răspunse Paul şi arătă cu mâna. Să vedem unde ne scoate lanţul ăsta de stânci.

– În inima deşertului, zise ea.

– A deşertului fremen, murmură el.

Şi tăcu, tulburat deodată de amintirea unui peisaj stâncos ce i se arătase într-una din viziunile preştiente de pe Caladan. Văzuse deşertul acesta. Numai că unghiul din care-l văzuse atunci fusese uşor diferit. Peisajul i se infiltrase în conştiinţă ca o imagine optică absorbită de memorie şi acum, suprapusă scenei reale, imaginea părea imperfect înregistrată. S-ar fi zis că imaginea din viziune se mişcase şi se apropiase de el din alt unghi, în timp ce el rămăsese pe loc.

În viziunea aceea era şi Idaho cu noi, îşi aminti el. *Acum însă, Idaho e mort.*

– Vezi vreo cale? întrebă Jessica, interpretându-i greşit şovăiala.

– Nu, răspunse el. Mergem drept înainte.

Îşi săltă mai bine raniţa pe umeri şi porni în susul şanţului îngust, pe care nisipul purtat de vânt îl săpase în stâncă. Şanţul îi duse până la un platou scăldat în lumina lunii. De la nivelul platoului, panta urca, în terase, spre sud.

Paul se apropie de prima terasă şi se căţără pe ea. Jessica îl urmă.

După câteva clipe, observă că înaintarea lor era o chestiune de moment şi de specific – pungile de nisip dintre stânci care le încetineau mersul, muchiile erodate de vânt care le tăiau mâinile, obstacolele de tot felul care-i opreau şi-i sileau să opteze: traversare sau ocolire? Terenul le impunea ritmul pe care-l voia. Nu vorbeau decât atunci când era strict necesar… Cu voci răguşite, gâtuite de efort.

– Ai grijă cum calci… Nisipul de pe terasă alunecă!

– Vezi să nu te loveşti de pragul de sus!

– Rămâi sub cornişă; avem luna-n spate şi de deasupra se poate vedea orice mişcare.

Paul se opri într-o scobitură şi îşi propti raniţa pe un pervaz îngust.

Jessica se rezemă lângă el, binecuvântând momentul de repaus. Îl auzi pe Paul trăgându-şi tubul distraiului. Sorbi şi ea din apa regenerată a trupului ei. Era sălcie şi Jessica se gândi la apele de pe Caladan – o fântână adâncă, oglindind un petic de cer, belşugul de umiditate pe care nici măcar nu-l băgai de seamă… decât atunci când apa avea formă, sau când reflecta lumina, sau când îi auzeai susurul, în apropiere.

Un răgaz, îşi spuse. *Un răgaz de odihnă… odihnă adevărată.*

Se gândi apoi că mila însemna acordarea unui răgaz, chiar şi a unui răgaz de-o clipă. Nu exista milă unde nu putea să existe răgaz.

Paul se smulse de lângă pervazul de piatră, se întoarse, apoi porni pieptiş pe panta abruptă. Jessica îl urmă suspinând.

Ajunseră pe un prag lat, care dădea ocol peretelui vertical al unei stânci înalte. Începură din nou să avanseze în ritmul neregulat la care îi silea acest tărâm al sfărâmăturilor.

Jessica avea impresia că noaptea era dominată de nivelurile de mărunţire a materiei de sub tălpile şi mâinile lor – bolovani, grohotiş, rocă pisată, grăunţi de nisip, nisip obişnuit, praf, pulbere fină…

Pulberea înfunda filtrele nazale şi trebuia suflată afară. Straturile subţiri de nisip şi grohotişul erau instabile când acopereau suprafeţe de piatră şi te puteau face să-ţi rupi gâtul. Fragmentele de rocă tăiau.

Iar omniprezentele petice de nisip le poticneau întruna paşii.

Paul se opri brusc, la marginea unei platforme, şi o prinse de mijloc pe mama sa, care dăduse peste el.

Îşi întinse mâna spre stânga şi femeia se uită în direcţia pe care i-o indica. Se aflau pe vârful unei faleze, cu deşertul întinzându-se ca un ocean încremenit, la vreo două sute de metri sub ei – valuri nemişcate, poleite de razele lunii, umbre prelungi, arcuite, înşiruindu-se unele după altele. Undeva, departe, se desluşea, ca prin pâclă, silueta vagă şi cenuşie a unui alt masiv stâncos.

– Nisip, spuse Jessica. Deşert deschis.

– O porţiune destul de mare, încuviinţă Paul şi glasul îi sună înfundat de sub clapa filtrului.

Jessica îşi roti privirea dintr-o parte în alta… Nisip peste tot.

Paul scrută marea de dune din faţă, urmărind o bucată de vreme prelingerea umbrelor mişcate de trecerea lunii.

– Sunt vreo trei sau patru kilometri până dincolo – spuse, în cele din urmă.

– Şi viermi, adăugă ea.

– De bună seamă.

Jessica îşi simţi oboseala, durerea din muşchi care îi amorţea simţurile.

– Nu vrei să ne odihnim puţin şi să mâncăm?

Paul îşi scoase umerii din bretele, se aşeză şi se aplecă deasupra raniţei. Sprijinindu-se cu o mână de umărul său, Jessica se lăsă anevoie pe ţancul de piatră, alături de el. În timp ce se aşeza, îl auzi scotocind în raniţă.

– Poftim, spuse el.

Îi simţi degetele uscate vârându-i în palmă două capsule tonice.

Le înghiţi, sorbind în silă puţină apă din tubul distraiului.

– Bea toată apa, o îndemnă Paul. Axiomă: cel mai bun loc în care-ţi poţi păstra apa e propriul tău corp. Îţi menţine energia. Te fortifică. Ai încredere în distrai.

Ea îi dădu ascultare şi îşi goli buzunarele colectoare, simţind că prinde iarăşi puteri. Apoi se gândi cât de tihnit era momentul acesta de oboseală şi de odihnă şi îşi aminti că îl auzise odată pe războinicultrubadur Gurney Halleck recitând: „Mai bine o-mbucătură uscată şi pacea pe care-o aduce cu ea, decât o casă plină de pizmă şi de inimă rea.“

Repetă versurile cu voce tare.

– Gurney, rosti Paul.

Jessica sesiză intonaţia, felul în care pronunţase numele, de parcă ar fi pomenit de un mort. Gândi: *Are dreptate; poate că bietul Gurney nu mai e printre cei vii.* Forţele armate ale Atreizilor fuseseră nimicite. Oamenii lor erau ori morţi, ori prizonieri, ori pierduţi – ca şi ei – în pustiul acesta unde nu exista apă.

– Gurney găsea întotdeauna citatul potrivit, la momentul potrivit, spuse Paul. Parcă-l aud şi-acum: „Şi voi secătui râurile şi voi da ţara pe mâna hainilor; şi voi lăsa ţara şi tot ce-i în ea să piară de mâna străinilor.“

Jessica închise ochii. Patosul din vocea fiului ei o mişcase aproape până la lacrimi.

Trecură câteva clipe.

– Cum te… simţi? întrebă brusc Paul.

Ea înţelese că întrebarea se referea la sarcina ei şi spuse:

– Sora ta nu se va naşte decât peste câteva luni. Mă simt… aptă din punct de vedere fizic.

Şi gândi: Cât de rezervată îi vorbesc propriului meu fiu! Apoi, pentru că educaţia Bene Gesserit nu-i îngăduia să lase neexplicată ciudăţenia acestei reacţii, căută şi găsi motivul rigidităţii ei: Mi-e frică de fiul meu; mi-e frică de stranietatea lui; mi-e frică de ce-ar putea să vadă în viitorul nostru, de ce mi-ar putea spune.

Paul îşi trase gluga pe ochi, ascultând sunetele nopţii… Ca o foială de insecte. I se păru că plămânii i-s plini de propria sa tăcere. Îl mânca nasul. Se scărpină, îşi scoase filtrele şi simţi imediat mirosul pătrunzător de scorţişoară.

– E mirodenie pe undeva, pe-aproape, spuse.

O adiere uşoară de vânt îi mângâie obrajii, îi umflă faldurile burnuzului. Nu era vânt prevestitor de furtună – învăţase deja să deosebească o boare de alta.

– În curând se crapă de ziuă, spuse el.

Jessica dădu din cap.

– Nu putem traversa nevătămaţi nisipurile din faţă decât într-un singur chip, urmă el. Aşa cum fac fremenii.

– Şi viermii?

– Dacă fixăm unul dintre toboşarii din fremkit la baza stâncilor, o să-i dăm de lucru unui vierme o bucată de vreme.

Jessica privi fâşia de deşert care se aşternea, luminată de lună, între

ei şi celălalt afloriment.

– Destulă vreme ca să străbatem patru kilometri? întrebă ea.

– Poate. Dacă vom avea grijă să nu facem decât zgomote naturale, din cele care nu atrag viermii…

Paul privi atent întinderea de nisip, scormonind în memoria sa preştientă, tatonând enigmaticele referiri la toboşari şi cârlige pe care le citise în manualul din fremkit. I se părea straniu faptul că ori de câte ori se gândea la viermi nu simţea decât groază. Ştia, ca şi cum dovada acestui adevăr se afla chiar în pragul percepţiei sale, că viermii nu trebuiau temuţi, ci respectaţi… dacă… dacă…

Îşi scutură capul.

– Zgomote aritmice, spuse Jessica.

– Cum? A! Da… Dacă vom merge cu paşi poticniţi… Nisipul se mişcă deseori din senin, se produc alunecări. Viermii nu pot să alerge de colo-colo pentru fiecare foşnet de la suprafaţă. Dar, înainte de-a începe traversarea, va trebui să fim perfect odihniţi.

Privi peretele stâncii, observând scurgerea timpului în umbrele verticale proiectate de lună.

– Peste o oră se luminează de ziuă.

– Unde o să ne adăpostim peste zi? întrebă ea.

Paul se întoarse spre stânga şi arătă cu degetul.

– În partea aceea, faleza coteşte spre nord. După cât de erodate sunt stâncile, e versantul expus vântului. Probabil că-i plin de crevase adânci.

– N-ar fi bine să pornim chiar acum?

Paul se sculă în picioare şi o ajută să se ridice.

– Eşti sigură că eşti destul de odihnită ca să cobori? Aş vrea să ajungem cât mai aproape de nivelul deşertului înainte de-a întinde

cortul.

– Sunt odihnită, răspunse ea. Îi făcu semn s-o ia înainte.

Paul ezită, apoi ridică raniţa, şi-o agăţă de umeri şi începu să coboare.

Măcar de-am fi avut suspensii, gândi Jessica. Un simplu salt şi am fi ajuns jos. Dar poate că şi suspensiile trebuie evitate aici. Poate că atrag viermii, ca şi scuturile.

Ajunseră la un şir de praguri care coborau brusc, iar la capătul lor dădură de o fisură a cărei intrare era scăldată de razele lunii.

Paul coborî primul, păşind atent, dar grăbit. Ştia că în curând nu vor mai putea profita de lumina lunii. Se scufundară într-o lume de umbre din ce în ce mai întunecate. De jur împrejur, forme incerte de stânci se înălţară spre stele. Pereţii fisurii se apropiară brusc la vreo zece metri unul de celălalt şi cei doi văzură că se aflau pe marginea unei pante abrupte de nisip cenuşiu, care se afunda în beznă.

– O să putem coborî? şopti Jessica.

– Cred că da, îi răspunse Paul.

Pipăi nisipul cu vârful piciorului.

– Ne dăm drumul pe tălpi, spuse. Întâi cobor eu. Aşteaptă până auzi că m-am oprit.

– Ai grijă, îl povăţui ea.

Paul înaintă şi se lăsă să alunece la vale pe suprafaţa afânată. Se opri pe un platou aproape orizontal de nisip bătătorit, înconjurat din toate părţile de pereţii înalţi ai crevasei.

În clipa următoare, auzi în spatele lui zgomot de nisip dislocat. Încercă să străpungă cu privirea bezna din susul pantei, dar o cascadă de nisip se prăvăli peste el, dezechilibrându-l. Apoi se aşternu liniştea.

– Mamă? îngână el.

Niciun răspuns.

– Mamă?

Aruncă raniţa, se năpusti în sus, pe pantă, se împiedică în nisip. Începu să scormonească, să sape, aruncând nisipul ca un dement.

– Mamă! bolborosi. Mamă, unde eşti?

O nouă cascadă de nisip se prăbuşi, îngropându-l până la mijloc. Se smulse cu mişcări turbate din troianul moale.

A târât-o avalanşa, gândi. A îngropat-o. Trebuie să-mi păstrez calmul şi să judec bine ce am de făcut. N-o să se asfixieze imediat. Îşi va înăbuşi panica şi va aştepta în suspensie bindu ca să-şi reducă nevoia de oxigen. Ştie că voi săpa ca s-o dezgrop.

Prin procedeul Bene Gesserit pe care-l învăţase de la ea îşi linişti bătăile sălbatice ale inimii, îşi alungă toate gândurile, lăsându-şi mintea ca o tablă curată, pe care să se înscrie de la sine evenimentele din ultimele clipe. Memoria îi reproduse cu fidelitate fiecare fragment de sunet al prăbuşirii şi fiecare indiciu al mişcării nisipului, într-o retrospectivă interioară a cărei derulare lentă era contrastul desăvârşit al fracţiunii de secundă de timp real care îi fu necesară minţii sale pentru rememorare.

Brusc, urcă pieziş panta, sondând cu precauţie până când ajunse la peretele fisurii, la colţul de stâncă ieşit în afară. Începu să sape, îndepărtând nisipul cu grijă, ca să nu provoace altă avalanşă. Dădu peste o bucată de pânză. Săpă în jurul ei, găsi un braţ. Cu mişcări delicate, urmări forma braţului, a umerilor, îndepărtă nisipul de pe faţa Jessicăi.

– M-auzi? şopti el.

Nu-i răspunse.

Săpă înfrigurat, eliberându-i umerii. O simţi atârnând moale, dar detectă un puls slab.

Suspensie bindu, se linişti.

O dezgropă până la şolduri, îşi vârî umerii sub braţele ei şi începu s-o tragă spre baza pantei, mai întâi încet, apoi târând-o din ce în ce mai iute, căci simţise nisipul de deasupra cedând. Trase mai tare, mai iute, icnind de efort, luptându-se să-şi păstreze echilibrul. În momentul în care ajunse pe platoul ferm de pe fundul fisurii, săltându-i trupul pe umăr şi rupând-o la fugă, întreaga limbă de nisip se prăvăli la vale, cu un şuierat puternic, al cărui ecou făcu să vuiască pereţii înalţi dimprejur.

Paul se opri la capătul crevasei care se deschidea brusc către şirurile de dune ale deşertului aflate la vreo treizeci de metri mai jos. Întinse cu băgare de seamă trupul mamei sale pe nisip şi şopti cuvântul menit s-o trezească din catalepsie.

Jessica îşi reveni încet, răsuflând din ce în ce mai adânc.

– Eram sigură c-ai să mă găseşti, murmură ea.

Paul privi peste umăr spre gura fisurii.

– Poate că era mai bine să nu te găsesc.

– Paul!

– Am pierdut raniţa, spuse el. S-au prăvălit peste o sută de tone de nisip… cel puţin.

– S-a dus tot?

– Rezerva de apă, distilcortul… Tot ce contează. Îşi pipăi buzunarele. O să putem admira pe-ndelete împrejurimile locului în care ne vom sfârşi zilele.

În momentul acela, undeva în stânga, dincolo de pereţii crevasei, soarele se ridică la orizont. Pe întinderea de nisip a deşertului pâlpâiră culori. Un cor de păsări prinse să cânte prin cotloanele tainice dintre stânci.

Dar Jessica nu-şi desprinse privirea de la chipul deznădăjduit al fiului ei. Îşi acordă vocea cu nuanţe de dispreţ şi întrebă:

– Aşa ai învăţat să te porţi?

– Nu pricepi? izbucni el. Tot ce ne trebuia ca să putem supravieţui zace sub mormanul ăla de nisip!

– M-ai găsit pe mine, spuse ea şi de data aceasta vocea îi sună blândă, liniştitoare.

Paul se ghemui pe vine.

Îşi întoarse capul şi privi către noul povârniş care se formase în interiorul fisurii, cercetându-l atent, examinând friabilitatea nisipului.

– Dacă am reuşi să imobilizăm o suprafaţă mică a pantei şi porţiunea de sus a peretelui unei gropi, am putea săpa un puţ până la raniţă. Nişte apă ar rezolva problema, numai că n-avem destulă apă ca să… Tăcu brusc, apoi exclamă: Spumă!

Jessica nu scoase niciun cuvânt, de teamă să nu-i tulbure lanţul raţionamentului.

Paul îşi întoarse privirea spre dune. Mai întâi nările, apoi ochii lui căutară, depistară direcţia, îşi fixară atenţia asupra unei pete întunecate de nisip, aflate sub ei.

– Mirodenia, murmură el. E o substanţă puternic alcalină. Iar bateria compasului e acidă.

Jessica se ridică brusc în capul oaselor.

Paul nu-i dădu nicio atenţie, sări în picioare şi într-o clipă ajunse la marginea platoului bătătorit de vânt care se întindea de la gura crevasei până la nivelul deşertului.

Jessica îi urmări mersul voit poticnit pe suprafaţa nisipului: pas… pauză, pas-pas… târşâit… pauză…

Umbletul era lipsit de cadenţa care ar fi putut da de ştire unui vierme la pândă că printre dune se mişca o făptură străină deşertului.

Paul ajunse la peticul de mirodenie, îşi sumeţi poala mantiei, depuse în ea un pumn de melanj şi se întoarse la baza fisurii. Răsturnă

mirodenia pe nisip, în faţa Jessicăi, se lăsă pe vine şi începu să-şi demonteze paracompasul cu vârful cuţitului. Mai întâi desprinse capacul. Îşi scoase cingătoarea, o întinse pe jos, rândui pe ea piesele demontate, puse deoparte bateria. Apoi extrase mecanismul cadranului, îl depuse pe cingătoare şi păstră în mână cutia goală a instrumentului.

– Ai nevoie de apă, spuse Jessica.

Paul apucă între buze tubul colector de la gât, trase o gură de lichid şi o scuipă în cutie.

Dacă nu reuşeşte, a irosit zadarnic o înghiţitură de apă, gândi Jessica. Dar… de fapt nu va mai avea importanţă.

Paul străpunse cu vârful cuţitului bateria, scuturând cristalele în apă. Se produse o uşoară efervescenţă, apoi lichidul se linişti.

Ochii Jessicăi sesizară mişcare deasupra lor. Îşi ridică privirea şi văzu mai mulţi şoimi, aliniaţi pe buza de sus a fisurii. Priveau fix căpăcelul cu apă din mâna lui Paul.

Maică Mare! gândi ea. Sunt în stare să simtă apa de la asemenea distanţă!

Paul fixă capacul pe cutia paracompasului, lăsând liber orificiul în care fusese montat butonul de reglaj. Cu instrumentul modificat într-o mână şi cu o cantitate mică de mirodenie în cealaltă se duse apoi la baza povârnişului şi începu să urce, examinând suprafaţa nisipului. Mantia i se legăna de colo-colo, lipsită de strânsoarea cingătorii. Continuă să înainteze în susul pantei, stârnind pârâiaşe de nisip, răscolind praful.

Se opri brusc, introduse o fărâmă de mirodenie în cutia paracompasului, scuturând instrumentul.

Prin orificiul butonului de reglaj ţâşni un jet spumos de culoare verde. Paul îndreptă jetul subţire spre suprafaţa pantei, aplică un cordon îngust şi lung şi începu să îndepărteze nisipul de dedesubt, imobilizând peretele cavităţii cu noi jeturi de spumă.

Jessica veni la baza pantei şi-l întrebă:

– Te pot ajuta cu ceva?

– Urcă lângă mine şi sapă, spuse el. Trebuie să adâncim groapa vreo trei metri. Lucrăm pe dibuite. Observă că instrumentul nu mai împroşca spumă şi strigă: Repede! Nu ştiu cât timp poate ţine spuma nisipul.

Jessica se căţără lângă Paul, care introduse încă puţină mirodenie în cutie şi-o scutură. Un nou jet de spumă ţâşni prin orificiu.

În timp ce Paul aplica bariera de spumă, Jessica începu să sape cu amândouă mâinile, aruncând nisipul la vale.

– Ce adâncime ai spus? întrebă ea gâfâind.

– Vreo trei metri. Iar poziţia nu-i decât aproximativă. S-ar putea să fim nevoiţi să lărgim groapa. Făcu un pas lateral, alunecând pe nisipul nesigur. Orientează gaura spre tine. Nu săpa vertical.

Jessica îi urmă sfatul.

Încet, încet, groapa se adânci până când ajunse la acelaşi nivel cu suprafaţa platoului, dar nu dădură de raniţă.

Să fi greşit calculul? se întrebă Paul. Am greşit prima dată, când m-am lăsat pradă panicii. Să-mi fi afectat panica de la început capacitatea de calcul?

Se uită la paracompas. Nu mai rămăseseră decât câteva picături de infuzie acidă.

Jessica îl privi din groapă, trecându-şi peste faţă o mână pătată de spumă. Ochii ei întâlniră ochii lui Paul.

– Sapă în peretele superior, spuse el. Cu grijă, însă!

Adăugă încă o fărâmă de mirodenie în cutie şi lăsă spuma să se răspândească în jurul mâinilor Jessicăi care începu să sape vertical în peretele oblic al gropii. La a doua mişcare mâinile atinseră ceva tare. Încet, dezgropă o bucată de bretea cu o cataramă din plastic.

– Stai! rosti Paul, aproape şoptit. S-a terminat spuma!

Jessica rămase nemişcată, cu breteaua în mână, şi îşi ridică ochii spre el.

Paul, aruncând paracompasul gol pe platoul de jos, spuse:

– Dă-mi mâna liberă. Acum fii atentă: am să te trag lateral şi în jos. Să nu dai drumul bretelei. De sus nu se mai poate prăvăli cine ştie ce greutate. Versantul s-a stabilizat. Nu trebuie decât să am grijă să-ţi rămână capul deasupra. După ce groapa se va umple cu nisip, o să te scot cu raniţă cu tot.

– Înţeleg.

– Gata?

– Gata, răspunse ea, strângând cu putere breteaua.

Cu o singură smucitură, Paul o trase pe jumătate afară din groapă, ferindu-i capul în clipa în care bariera de spumă cedă şi nisipul alunecă la vale. Jessica rămase îngropată până la mijloc, cu braţul şi umărul stâng sub nisip, cu bărbia şi obrazul protejate de pulpana mantiei lui Paul. Muşchii încordaţi ai umărului începură s-o doară.

– Nu i-am dat drumul, spuse.

Precaut, Paul îşi afundă mâna în nisip, pe lângă umărul ei, şi găsi breteaua.

– Tragem amândoi deodată, zise el. Fără să smucim. Să nu cumva s-o rupem.

Noi torente de nisip alunecară la vale în timp ce trăgeau sacul.

Când breteaua apăru la suprafaţă, Paul se opri şi o ajută pe mama sa să iasă afară. Apoi traseră împreună fremkitul către baza pantei.

Câteva clipe mai târziu, se aflau amândoi pe platoul de la gaura fisurii, cu raniţa între ei.

Paul se uită la mama sa. Faţa şi mantia îi erau murdare de spumă şi de nisipul care aderase pe porţiunile unde spuma se uscase. Părea că slujise drept ţintă unui bombardament cu bulgări umezi, de nisip

verde.

– Grozav mai arăţi, spuse el.

– Nici cu tine nu mi-e ruşine, replică ea.

Izbucniră în râs amândoi şi apoi tăcură.

– N-ar fi trebuit să se întâmple ce s-a întâmplat, spuse Paul. Am fost imprudent.

Ea dădu din umeri. Grăunţi lipicioşi de nisip i se desprinseră de pe mantie.

– Până întind cortul, dezbracă-ţi mantia şi scutur-o, adăugă el. Apoi ridică raniţa şi se duse cu ea la baza stâncilor.

Jessica dădu din cap, simţindu-se deodată prea sleită pentru a mai răspunde.

– Sunt găuri de ancorare în rocă, îl auzi după câteva clipe. A mai poposit cineva aici.

Nici nu-i de mirare, gândi ea în timp ce-şi curăţa mantia. Era un loc prielnic, apărat de metereze de piatră şi cu alt grup de stânci la vreo patru kilometri în faţă, destul de sus faţă de nivelul deşertului pentru a fi ferit de viermi şi destul de jos ca să se poată ajunge rapid la marginea nisipurilor pentru o traversare.

Se întoarse şi văzu că Paul înălţase cortul a cărui emisferă întinsă pe lonjeroanele arcuite se confunda cu bolovanii şi stâncile de la gura crevasei. Paul trecu pe lângă ea şi se opri ceva mai încolo, scoţându-şi binoclul. Reglă repede presiunea internă a instrumentului, apoi îndreptă oleobiectivele spre faleza îndepărtată care strălucea ca un zid auriu în lumina dimineţii.

Jessica se uită la el cum examina peisajul apocaliptic din faţă, sondând cu privirea râurile de nisip şi canioanele.

– Vegetaţie, rosti el deodată.

Jessica se duse la cort, luă cel de-al doilea binoclu din raniţă, apoi

veni lângă Paul.

– Acolo, spuse el, ţinând binoclul la ochi cu o mână şi arătând cu cealaltă.

Jessica privi în direcţia pe care i-o indicase.

– Saguaro, murmură ea. Plante pipernicite.

– Or fi oameni prin preajmă, opină Paul.

– Poate că nu-s decât rămăşiţele unei staţiuni botanice, replică ea, circumspectă.

– Am pătruns mult în zona sudică a deşertului, îi aminti băiatul.

Îşi luă binoclul de la ochi şi începu să-şi frământe pe sub clapa filtrului buzele. Şi le simţi uscate şi aspre; simţi şi gustul prăfos al setei, pe cerul gurii.

– Mai degrabă cred că-i vorba de-un sălaş fremen, adăugă.

– Oare putem fi siguri că fremenii se vor arăta prietenoşi? întrebă ea.

– Kynes ne-a făgăduit ajutorul lor.

Dar cei care trăiesc în deşertul acesta sunt un popor disperat, gândi ea. Eu însămi am trăit astăzi momente de disperare. Nişte oameni disperaţi ne-ar putea omorî ca să ne ia apa.

Închise ochii şi încercă să uite de pustiul din jur, invocând amintirea peisajelor de pe Caladan. Făcuseră odată un voiaj de vacanţă, numai ea şi Ducele Leto, pe vremea când Paul încă nu se născuse. Survolaseră junglele sudului, cu vegetaţia lor luxuriantă, apoi orezăriile din delte. Pe cărările care străbăteau covorul verde de dedesubt zăriseră şiruri lungi de furnici – echipe de lucrători, purtându-şi poverile pe cobiliţe cu suspensii. Iar dincolo de ţărmul oceanului, văzuseră petalele albe ale felucilor.

A fost odată…

Deschise ochii. Văzu din nou deşertul încremenit, mut, simţi

dogoarea tot mai fierbinte a zilei. Demonii fără odihnă ai arşiţei începuseră deja să frământe aerul de deasupra nisipurilor. Dincolo de dune, masivul stâncos se vedea ca printr-un geam cu ape.

O ploaie de nisip aşternu pentru câteva clipe o perdea fină peste gura crevasei. Perdeaua căzu şuierând subţire, sfâşiată de adierea brizei de dimineaţă, de fâlfâitul de aripi al şoimilor care îşi luară brusc zborul de pe buza prăpastiei. Nisipul se aşeză, dar şuieratul rămase. Apoi crescu, transformându-se în sunetul care, odată auzit, nu mai putea fi uitat.

– Un vierme, şopti Paul.

Se ivi în dreapta lor, maiestuos, nepăsător. Muşuroiul gigantic traversă dunele la mică distanţă de locul în care stăteau. Gorganul din faţă se înălţă o clipă, apoi se afundă şi trecu mai departe, ca o undă în apă. Dispăru după colţul din stânga al stâncilor.

Sunetul scăzu în intensitate, apoi pieri.

– Mai mare decât o fregată spaţială, murmură Paul.

Jessica dădu încet din cap, cu ochii pironiţi pe suprafaţa deşertului. Pe unde trecuse viermele, rămăsese iarăşi urma aceea amăgitoare. Ca o potecă uriaşă, prelungindu-se dureros de nesfârşită în faţa lor, spre şanţul pe care-l crestase în linia dreaptă a orizontului.

– După ce ne vom odihni, rosti brusc Jessica, vom relua lecţiile.

Paul îşi înăbuşi un val de mânie şi spuse:

– Mamă, nu crezi c-am putea renunţa la…

– Astăzi te-ai lăsat cuprins de panică. Îţi cunoşti, poate mai bine ca mine, mintea şi nervatura bindu, dar mai ai multe de învăţat despre musculatura prana a corpului tău. Organismul acţionează uneori de la sine, Paul, iar eu te-aş putea învăţa câte ceva despre asta. Trebuie să ajungi să-ţi controlezi fiecare muşchi, fiecare fibră din corp. Trebuie să înveţi cunoaşterea mâinii. Vom începe cu muşchii falangelor, cu tendoanele palmei şi cu extremităţile tactile ale degetelor. Se întoarse, adăugând: Hai, e timpul să intrăm în cort.

Paul îşi întinse şi-şi strânse degetele mâinii stângi, urmărind-o cu privirea pe mama sa care îşi strecura trupul prin valva-sfincter a cortului. Înţelese că nu era în stare s-o determine să renunţe la hotărârea ei… că trebuie s-o asculte.

Indiferent ce-a făcut din mine, am participat în egală măsură, gândi.

Cunoaşterea mâinii!

Îşi privi mâna. Cât de inadecvată părea, faţă de creaturi ca viermele pe care îl văzuse mai înainte.

Veneam de pe Caladan – un adevărat rai pentru forma noastră de viaţă. Pe Caladan nu fusese nevoie să ne creăm un paradis fizic sau un paradis imaginar – avusesem la dispoziţie realitatea înconjurătoare. Dar preţul pe care l-am plătit a fost preţul pe care l-au plătit întotdeauna oamenii care au cunoscut paradisul în viaţa aceasta: am devenit debili, ne-am pierdut vigoarea.

Fragment din *Conversaţii cu Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

– Iată-l deci, pe marele Gurney Halleck! spuse omul.

Halleck se oprise în mijlocul grotei circulare, amenajate ca încăpere de lucru, şi-l privea pe contrabandistul aşezat în spatele unui pupitru metalic. Omul purta mantie fremenă. Nuanţa spălăcită, de albastru, a ochilor săi arăta că se hrănea şi cu alimente importate. Încăperea semăna cu centrul de comandă al unei fregate spaţiale – un arc de treizeci de grade din perete era ocupat de aparatul de radiocomunicaţii şi de monitoare de imagine, iar de-o parte şi de alta se înşirau panouri de vizare şi de executare a tirului cu armament telecomandat. Pupitrul de metal se arcuia în continuarea peretelui, curbându-se către centrul camerei.

– Sunt Staban Tuek, fiul lui Esmar Tuek, se prezentă traficantul.

– În cazul ăsta, dumitale trebuie să-ţi mulţumesc pentru ajutorul primit, spuse Halleck.

– Ah… recunoştinţa! făcu traficantul. Ia loc!

Din peretele plin de monitoare culisă un scaun-căuş, de felul celor aflate în astronave, şi Halleck se aşeză oftând, simţindu-şi dintr-

odată trupul sleit. Îşi zări imaginea reflectată într-unul dintre ecranele întunecate din spatele traficantului şi se încruntă la vederea ridurilor de oboseală care-i brăzdau faţa buhăită. Grimasa făcu să-i zvâcnească cicatricea de viţă neagră de pe falcă.

Halleck îşi întoarse privirea de la imaginea oglindită, uitându-se lung la Tuek. Recunoscu lesne trăsăturile familiale – sprâncenele groase şi dese ale tatălui, obrajii şi nasul ce păreau dăltuite în piatră.

– Oamenii dumitale mi-au spus că Harkonnenii ţi-au ucis tatăl, rosti Halleck.

– Harkonnenii sau trădătorul strecurat printre voi, replică Tuek.

Mânia birui o parte din oboseala lui Halleck, care îşi îndreptă spatele, întrebând:

– Ştii cine-i trădătorul?

– Nu suntem siguri.

– Thufir Hawat o bănuia pe Doamna Jessica.

– Ah, vrăjitoarea Bene Gesserit… Poate. Dar Hawat este în clipa de faţă prizonierul Harkonnenilor.

– Am auzit. Halleck trase adânc aer în piept. Se pare că mai avem de scurtat o grămadă de vieţi.

– N-o să facem nimic care s-atragă atenţia asupra noastră, spuse Tuek.

Halleck încremeni.

– Dar…

– Şi dumneata, şi oamenii dumitale, pe care i-am salvat, sunteţi bineveniţi printre noi, zise Tuek. Ţi-ai exprimat recunoştinţa. Perfect! Plătiţi-vă datoria! Avem oricând nevoie de oameni de nădejde. Dar să ştii că la cea mai mică acţiune deschisă contra Harkonnenilor, vă lichidăm cât ai bate din palme.

– Dar ţi-au asasinat tatăl!

– Poate! Să-ţi spun însă ce credea tatăl meu despre cei care acţionează fără să se gândească. Bătrânul avea o vorbă: „Piatra e grea şi nisipul apasă, dar furia neghiobului e o povară care le-ntrece.“

– Deci n-ai de gând să faci nimic? mârâi Halleck.

– N-am spus asta. Spun doar că n-am niciun chef să periclitez contractul pe care-l avem cu Ghilda. Ghilda pretinde să procedăm cu băgare de seamă. Duşmanii pot fi nimiciţi şi pe alte căi.

– Aha!

– Exact. Dacă vrei neapărat s-o cauţi pe vrăjitoare, n-ai decât. Te previn însă că probabil e deja prea târziu… şi-n orice caz noi nendoim c-ar avea vreun amestec.

– Hawat a dat rareori greş.

– S-a lăsat capturat de Harkonneni.

– Crezi că *el* e trădătorul?

Tuek ridică din umeri.

– Ce mai contează? Părerea noastră este că vrăjitoarea-i moartă. Cel puţin aşa sunt încredinţaţi Harkonnenii.

– Am impresia că ştiţi o grămadă de lucruri despre Harkonneni.

– Deducţii şi ipoteze… zvonuri şi bănuieli…

– Suntem şaptezeci şi patru de oameni, spuse Halleck. De vreme ce vreţi, într-adevăr, să rămânem alături de voi, sunteţi convinşi că Ducele nostru e mort.

– I-a fost văzut cadavrul.

– A murit şi băiatul… domnişorul Paul? Halleck încercă să-şi înghită nodul din gât.

– După ultimele noastre informaţii, şi el, şi maică-sa au pierit într-o furtună de nisip, în plin deşert. Probabil că nici oasele n-au mai rămas din ei.

– Aşadar, a murit şi vrăjitoarea… Au murit cu toţii.

Tuek dădu din cap, apoi spuse:

– Şi după cum se-aude, Dune va intra din nou pe mâna lui Rabban Bestia.

– Contele Rabban de Lankiveil?

– Da.

Lui Halleck îi trebuiră câteva clipe bune ca să-şi înăbuşe accesul de furie turbată care fu cât pe ce să-l facă să-şi piardă cumpătul. Scrâşni cu glas răguşit:

– Cu Rabban ăsta am eu o socoteală mai veche. I-am rămas dator pentru moartea alor mei… îşi pipăi cicatricea de pe falcă …şi pentru asta!

– Nu-i cuminte să rişti totul ca să închei o socoteală înainte de vreme, observă Tuek. Se încruntă, căci observase zvâcnetul muşchilor din obrazul lui Halleck, privirea piezişă aruncată pe sub pleoapele coborâte.

– Ştiu, rosti Halleck şi trase aer în piept. Ştiu…

– Dumneata şi oamenii dumitale vă puteţi câştiga dreptul să părăsiţi Arrakisul, lucrând alături de noi. Sunt destule locuri în…

– Oamenilor mei le voi da dezlegare să facă ce vor. Dacă Rabban e pe planetă… eu unul rămân.

– Pe cât te văd de pornit, nu-s sigur că ne-am bucura să rămâi.

Halleck îl ţintui cu privirea.

– Te îndoieşti de cuvântul meu?

– Nu…

– M-ai salvat de Harkonneni. Pentru acelaşi lucru i-am jurat credinţă şi Ducelui Leto. O să rămân pe Arrakis – cu voi… sau cu fremenii.

– Rostit ori nerostit, un gând e o realitate şi are putere, zise Tuek. S-ar putea să constaţi că la fremeni hotarul dintre viaţă şi moarte e cam fragil şi foarte alunecos.

Halleck închise ochii, simţind cum îl năpădeşte din nou oboseala.

– „Unde e Domnul ce ne-a călăuzit paşii prin ţinutul de iad al pustiului?“ murmură el.

– Ai răbdare şi va veni şi ziua răzbunării, spuse Tuek. Graba e lucrul lui Shaitan. Alină-ţi durerea… O să te ajutăm noi să uiţi. Trei lucruri aduc inimii pacea: apa, iarba verde şi frumuseţea femeii.

Halleck deschise ochii.

– Aş prefera un al patrulea: sângele lui Rabban Harkonnen, curgând la picioarele mele. Se uită lung la Tuek. Crezi c-o să vină ziua aceea?

– Am prea puţin de-a face cu ce ţi-e dat să înfrunţi mâine, Gurney Halleck. Eu nu te pot ajuta decât să-nfrunţi ziua de azi.

– Ţi-accept ajutorul şi voi rămâne până în ziua când îmi vei cere să-ţi răzbun tatăl şi pe toţi cei care…

– Ascult-aici, *oşteanule,* rosti Tuek. Se aplecă peste marginea pupitrului, cu capul între umeri, cu ochii scăpărând. Chipul i se făcuse deodată ca piatra bătută de vânturi. Apa tatălui meu am s-o răscumpăr eu însumi – cu fierul armei mele.

Halleck îi susţinu privirea. În clipa aceea traficantul îi amintea de Ducele Leto: un conducător adevărat, cutezător, sigur de poziţia şi de misiunea lui. Aşa fusese şi Ducele… înainte de Arrakis.

– Vrei să lupt alături de dumneata? întrebă.

Tuek se lăsă pe spate şi se destinse. Iscodi chipul lui Halleck fără să spună nimic.

– Crezi sau nu că-s *oştean?* insistă Halleck.

– Eşti singurul locotenent al Ducelui care-a scăpat cu viaţă, spuse Tuek. Duşmanul ţi-era superior ca număr, dar ai stat să dai piept cu el… L-ai învins, aşa cum învingem noi Arrakisul.

– Poftim?

– Suntem doar toleraţi pe planeta asta, Gurney Halleck. Arrakisul e duşmanul nostru.

– Vrei să spui… fiecare duşman la timpul său?

– Întocmai.

– Aşa rezistă şi fremenii?

– Poate.

– Ai spus că s-ar putea ca tovărăşia fremenilor să mi se pară cam dură. De ce? Fiindcă trăiesc în deşert, sub cerul liber?

– Cine ştie unde trăiesc fremenii? Pentru noi, Podişul Central este ţara nimănui. Mai bine să vorbim despre…

– Am auzit că şalandele de mirodenie ale Ghildei nu survolează prea des deşertul, îl întrerupse Halleck. Dar se zice că, dacă ştii încotro să priveşti, poţi vedea o grămadă de petice de verdeaţă.

– Zvonuri! pufni Tuek. Îţi propun să alegi chiar acum între mine şi fremeni. Avem ascunzători sigure, avem propriul nostru sietch tăiat în stâncă, propriile noastre baze secrete. Trăim ca nişte oameni civilizaţi. Fremenii nu-s decât o mână de zdrenţăroşi care lucrează *pentru noi*, ca vânători de mirodenie.

– Dar care-şi permit să ucidă Harkonneni!

– Te interesează cumva şi cu ce preţ? Chiar în clipa asta sunt vânaţi şi stârpiţi ca sălbăticiunile – cu laserele, pentru că n-au scuturi. Vor fi exterminaţi. Pentru ce? Pentru c-au ucis Harkonneni.

– Eşti sigur că erau Harkonneni?

– Ce vrei să spui?

– Nu ţi-a ajuns la urechi că printre Harkonneni se află sardaukari?

– Alte zvonuri.

– Totuşi, un pogrom… nu e o treabă la care te-ai putea aştepta de la Harkonneni. Pogromurile înseamnă risipă.

– Eu cred numai ce văd cu ochii mei, spuse Tuek. Alege, oşteanule. Eu sau fremenii. La mine vei găsi adăpost şi şansa de-a vărsa sângele pe care-l vrem amândoi. Fremenii nu-ţi vor oferi decât traiul hăituiţilor.

Halleck şovăi. Simţise înţelepciunea vorbelor lui Tuek, simţise şi simpatia traficantului. Era însă tulburat… fără să ştie prea bine de ce.

– Ai încredere în puterile dumitale, rosti brusc Tuek. Cine a luat hotărârile care i-au scos la liman pe oamenii dumitale? Dumneata le-ai luat. Hotărăşte şi acum.

– Fie, se învoi Halleck. Ducele şi fiul său sunt morţi?

– Aşa susţin Harkonnenii. Şi-n treburi de-astea înclin să le dau crezare. Traficantul îşi schimonosi gura într-un rânjet macabru. Adică… numai în treburi de-astea.

– Fie, repetă Halleck. Îşi ridică mâna dreaptă, cu palma întoarsă şi degetul mare lipit de ea, făcând gestul tradiţional. Sabia mea îţi aparţine.

– Accept.

– Vrei să-mi conving şi oamenii?

– I-ai lăsa să hotărască singuri?

– Până acum m-au urmat. Dar cei mai mulţi dintre ei sunt născuţi pe Caladan. Arrakisul nu-i ceea ce s-au aşteptat ei să fie. Au pierdut totul venind aici. Totul… în afară de vieţile lor. Asta-i tot ce le-a mai rămas. Aş prefera să hotărască ei înşişi ce vor să facă, de-acum

înainte.

– Nu-i cazul să şovăi, murmură Tuek. Spui că până acum te-au urmat.

– Ai nevoie de ei, deci?

– Avem întotdeauna nevoie de luptători încercaţi… iar acum mai mult ca oricând.

– Ai acceptat sabia mea. Vrei să-i conving şi pe ei?

– Cred că dacă dumneata vrei, ei te vor urma, Gurney Halleck!

– Să sperăm.

– Să sperăm.

– Atunci, să hotărăsc eu?

– Hotărăşte dumneata.

Halleck se ridică anevoie, simţind cât de mult îi solicita rezerva de energie până şi acest efort neînsemnat.

– Deocamdată mă duc să văd de încartiruire şi de masă, spuse.

– Caută-l pe intendentul meu, zise Tuek. Îl cheamă Drisq. Spune-i că doresc să nu duceţi lipsă de nimic. O să vin şi eu imediat. Mai am puţină treabă cu nişte transporturi de mirodenie.

– Norocul surâde pretutindeni, rosti Halleck.

– Pretutindeni, întări Tuek. Vremurile tulburi sunt o ocazie rară pentru afacerile noastre.

Halleck dădu din cap. Auzi zumzetul înfundat şi simţi curentul de aer al unui sas care se deschisese în spatele lui. Se întoarse şi ieşi, aplecându-şi capul.

Sasul îl scoase în sala de adunare în care îl conduseseră oamenii lui Tuek. Era o grotă lungă şi relativ îngustă, ai cărei pereţi netezi arătau că fusese excavată în roca nativă cu ajutorul radiatoarelor. Plafonul

era situat destul de sus pentru a prelungi curbura naturală de susţinere a straturilor de rocă şi pentru a permite circulaţia curenţilor de convecţie. De-a lungul zidurilor erau aliniate rastele de arme şi dulapuri metalice.

Halleck observă, nu fără un oarecare sentiment de mândrie, că acei dintre oamenii săi care mai puteau rămăseseră în picioare. Atitudinea lor nu vădea nici slăbiciunea oboselii, nici deznădejdea înfrângerii. Medicii traficanţilor îi îngrijeau pe răniţi. Tărgile fuseseră grupate în stânga şi lângă fiecare rănit stătea de veghe un camarad Atreides.

Instrucţia Atreizilor – *„Îngrijeşte-ţi tovarăşul“* – rezista în ei ca un miez de granit, remarcă Halleck.

Unul dintre locotenenţi îi ieşi înainte, cu balisetul în mână. Omul salută, apoi zise:

– Căpitane, medicii lor spun că pentru Mattai nu mai e nicio speranţă. N-au bănci de oase şi de organe aici… Nu au decât posturi de prim ajutor. Mattai ştie că n-o s-o mai ducă mult şi vrea să te roage ceva…

– Ce anume?

Locotenentul îi întinse balisetul.

– Ar vrea s-audă un cântec, ca să poată muri împăcat, căpitane. Zice că ştii care… Fiindcă te-a mai rugat şi-altă dată să-l cânţi. Locotenentul îşi înghiţi nodul din gât. Îi zice „Mândra mea“, căpitane. Dacă…

– Bine.

Halleck luă balisetul şi scoase multiplectrul dintre corzi. Încercă un acord în surdină, constatând că instrumentul era deja acordat. Simţi că-i ard ochii, îşi alungă din gând durerea, mângâie strunele, dând contur melodiei, străduindu-se să arboreze un zâmbet firesc.

Un grup de soldaţi Atreides şi un medic se adunaseră în jurul unei singure tărgi. Halleck se apropie şi unul dintre oameni începu să cânte încetişor, intrând în măsură cu uşurinţa obişnuinţei

îndelungate:

Mândra mea stă la fereastră,
Forme dulci – o floare-n glastră.
Braţele ei sunt leagăn de plaur.
În amurgul de purpură şi de aur…
Haideţi,
Haideţi braţe fierbinţi,
La mine,
La mine, braţe fierbinţi.

Cântăreţul tăcu, întinse o mână înfăşurată în pansamente şi închise pleoapele omului de pe targă.

Halleck încheie cu un acord ca un susur şi gândi: *Şi-am rămas doar şaptezeci şi trei…*

Pentru multă lume viaţa de familie a Creşei Regale este greu de înţeles, dar voi încerca să vă ofer o imagine schematică. Cred că tatăl meu n-a avut decât un singur prieten şi anume pe contele Hasimir Fenring, eunucul genetic şi unul dintre cei mai feroce oşteni ai Imperiului. Contele, un bărbat mic de statură şi urât, dar plin de energie, îi aduse într-o zi tatălui meu o nouă concubină-sclavă. Mama mea, care aflase lucrul acesta, mă trimise imediat să-l spionez. Toate îl spionam pe tata, din motive de autoapărare. Fireşte, niciuna dintre concubinele-sclave îngăduite tatălui meu, conform acordului dintre Bene Gesserit şi Ghildă, nu putea aduce pe lume un moştenitor regal, dar intrigile erau permanente şi exasperante prin similitudinea lor. Mama mea, surorile mele şi eu deveniserăm experte în evitarea celor mai violente unelte ale morţii. Poate că vi se va părea îngrozitor ceea ce spun, dar nu sunt deloc sigură că tatăl meu a fost străin de o serie de atentate. O Familie Regală nu-i ca alte familii… Aşadar, era vorba de o nouă concubină-sclavă, o femeie cu părul roşu ca al tatălui meu, mlădioasă şi plină de graţie. Avea o musculatură de dansatoare şi nu încăpea îndoială că educaţia ei inclusese şi neuroseducţia. Tatăl meu o privi îndelung pe femeia care poza dezbrăcată în faţa lui. În cele din urmă, spuse: „E prea frumoasă. O vom păstra s-o oferim în dar." Nu vă puteţi închipui consternarea Creşei Regale la aflarea acestei decizii. Subtilitatea şi autocontrolul constituiau, de fapt, cea mai primejdioasă ameninţare pentru oricare dintre noi.

Fragment din *În casa tatălui meu* de Prinţesa Irulan

Se însera. Paul stătea în picioare lângă distilcort. Crevasa la gura

căreia poposiseră era cufundată în umbră. Privi pe deasupra nisipurilor către faleza din depărtare, întrebându-se dacă era vremea s-o trezească pe mama sa, care mai dormea în cort.

În faţa lui se aşterneau dunele ca un şir nesfârşit de cute. Versanţii pe care lumina soarelui aproape de asfinţit nu-i mai ajungea erau umbre de un negru atât de profund, încât păreau bucăţi de noapte.

Plat. Totul era plat aici…

Căută în zadar o formă înaltă în peisajul acela. Nimic nu străpungea pe verticală aerul încă înfierbântat, nimic nu se înălţa la orizont, nicăieri nicio floare, nicio ramură legănată de vânt… Nu vedea decât dune… şi măgura îndepărtată, sub cerul albastru-argintiu.

Şi dacă n-o să dăm de-o fostă staţiune botanică? se întrebă. *Dacă n-o să dăm nici de fremeni? Dacă plantele acelea nu-s decât o întâmplare?*

În interiorul cortului, Jessica se trezi, se întoarse pe spate şi, răsucindu-şi capul, se uită afară, prin porţiunea transparentă a domului. Paul stătea cu spatele la ea şi, în atitudinea lui, ceva îi aminti de Leto. Simţi cum i se redeschide în suflet fântâna durerii şi îşi întoarse capul.

O clipă mai târziu, îşi puse în ordine distraiul, bău puţină apă din buzunarul colector al corpului, se strecură afară şi se ridică în picioare, întinzându-se ca să-şi alunge somnul din muşchi.

Paul îi spuse, fără să se întoarcă:

– Îmi place liniştea din locul acesta!

Ce uşor se adaptează mintea la mediu, gândi ea. Şi îşi aminti o axiomă Bene Gesserit: *„În condiţii de stres, mintea se orientează sau în sens pozitiv, sau în sens negativ: deschis–închis. Imaginaţi-vă un spectru ale cărui extreme sunt inconştientul la capătul negativ şi hiperconştientul la capătul pozitiv. Orientarea minţii în condiţii de stres este puternic influenţată de educaţie şi pregătire.“*

– S-ar putea trăi bine aici, vorbi din nou Paul.

Jessica încercă să vadă deşertul aşa cum îl vedea el, dându-şi

osteneala să cuprindă cu mintea toate vicisitudinile pe care această planetă le accepta ca pe un lucru obişnuit, întrebându-se ce viitoruri posibile întrezărise Paul. *Aici poţi trăi singur,* gândi ea, *fără teama ameninţării din spate, fără frica de vânător.*

Trecu pe lângă Paul, îşi duse binoclul la ochi, reglă oleobiectivele şi cercetă escarpamentul din faţă. Da, saguaro printre arroyo şi alte plante cu ghimpi… şi petice de iarbă pipernicită, galben-verzi în penumbră.

– Strâng cortul, spuse Paul.

Jessica dădu din cap, se duse până la marginea fisurii, de unde putea să aibă o vedere mai largă asupra deşertului şi îşi întoarse binoclul spre stânga. Aproape de orizont zări strălucirea albă, tivită cu brun, a unei depresiuni saline – o pată albă, în pustiul acela, unde albul însemna moarte. Dar cuveta aceea mai însemna ceva: *apă.* Cândva, peste scânteierea albă din depărtare cursese apă. Jessica îşi luă binoclul de la ochi, îşi aranjă burnuzul şi ascultă câteva clipe zgomotele mişcărilor lui Paul.

Soarele continua să coboare. Peste albia salină se întinseră umbre prelungi. La apus, culori învăpăiate cuprinseră zarea. Culorile se prelinseră în degete de întuneric, pipăind întinderea de nisip. Umbre de antracit se revărsară din toate părţile, apoi noaptea se prăvăli dintr-odată asupra deşertului.

Stelele!

Jessica îşi ridică ochii spre ele. Îl auzi pe Paul venind lângă ea. Noaptea deşertului se concentra în văzduh, de parcă ar fi vrut să-i înalţe la stele. Apăsarea zilei pierise. O boare uşoară îi atinse în treacăt obrazul.

– În curând va răsări prima lună, spuse Paul. Raniţa-i gata. Am instalat şi toboşarul.

Am putea rătăci la nesfârşit în iadul ăsta, gândi ea. *Fără să ştie nimeni de noi.*

Vântul nopţii ridică fuioare subţiri de nisip, aducând cu sine miros

de scorţişoară – o ploaie de arome în beznă.

– Simţi? întrebă Paul.

– Răzbate şi prin filtru, răspunse ea. Bogăţie. Dar, oare, poţi cumpăra cu ea apă? Arătă spre capătul celălalt al bazinului. Nu se vede nicio lumină artificială.

– Dacă există fremeni, sunt într-un sietch, în spatele stâncilor.

O geană de argint se ivi pe linia orizontului, în dreapta lor: prima lună. Apoi discul ei se arătă în întregime. Pe faţa astrului se distingea cu uşurinţă forma unui pumn strâns. Jessica scrută nisipurile scăldate în lumina alb-argintie.

– Am înfipt toboşarul în cotlonul cel mai adânc al crevasei, spuse Paul. Din clipa în care o să-i aprind fitilul, vom avea la dispoziţie treizeci de minute.

– Treizeci de minute?

– Până ce va începe să cheme… un… vierme.

– A! Sunt gata.

Paul se îndepărtă. Îl auzi mergând spre gura crevasei.

Noaptea e un tunel, gândi ea. *O galerie spre mâine… dacă ne mai e dat un mâine.* Îşi scutură capul. *Ce-s gândurile astea morbide? Nu aşa am fost educată!*

Paul se întoarse cu raniţa în spate şi coborî până la poalele primei dune, unde se opri şi ascultă paşii mamei sale, care îl urmase. Îi auzi mersul abia simţit, dar şi zgomotele infime ale grăunţilor de nisip ce se răceau – codul secret prin care deşertul îşi exprima garanţia precarei sale securităţi.

– Trebuie să păşim fără cadenţă, rosti încet Paul.

Îşi redeşteptă în minte imagini de oameni traversând nisipurile, imagini din memoria preştientă, dar şi din cea reală.

– Urmăreşte-mă cu atenţie, spuse. Aşa umblă fremenii pe nisip…

Urcă pe versantul expus vântului, urmându-i curbura, păşind în ritm poticnit.

Jessica îi studie mersul vreme de zece paşi, apoi îl urmă, imitându-l. Înţelegea: zgomotele pe care le făceau trebuiau să fie aidoma foşnetului natural al nisipului… aidoma vântului. Dar muşchii protestau împotriva ritmului nefiresc, împiedicat: pas… târşâit… târşâit… pas… pas… pauză… târşâit… pas.

Timpul se târa odată cu ei. Aflorismentul din faţă nu părea să se apropie. Cel dinapoi domina încă suprafaţa deşertului.

Tum! Tum! Tum! Tum!

O bătaie de tobă în spatele lor.

– Toboşarul, şopti Paul.

Le venea greu să evite cadenţa la care le îndemnau paşii bătăile continue ale toboşarului.

Tum… tum… tum… tum…

Pătrunseră într-o depresiune luminată de lună, urmăriţi de bătaia găunoasă a toboşarului. Coborâră, apoi urcară printre dune mărunte: pas… târşâit… pauză… pas… Peste grăunţi de nisip care li se rostogoleau sub tălpi: târşâit… pauză… pauză… pas… Cu urechile la pândă, aşteptând şuieratul ştiut.

Când veni în sfârşit, sunetul începu atât de uşor, încât li-l ascunse propriul lor mers împiedicat. Dar crescu… Mai tare şi mai tare… Dinspre vest.

Tum… tum… tum… tum… bătea toboşarul.

Şuieratul umplu noaptea în spatele lor. Îşi întoarseră capetele şi zăriră movila mişcătoare a viermelui.

– Vezi-ţi de drum, şopti Paul. Nu te mai uita înapoi.

Un trosnet mânios explodă dinspre tenebrele stâncilor lăsate în urmă. O avalanşă turbată de plesnituri de bici.

– Vezi-ţi de drum, repetă Paul.

Observă că ajunseseră în punctul incert din care cele două faleze – cea din faţă şi cea din spate – păreau la fel de îndepărtate.

Iar în spatele lor, plesniturile, răscolirea furioasă a stâncilor continuau, să vuiască în noapte.

Merseră mai departe. Mai departe şi mai departe… Muşchii le ajunseră într-o fază de durere mecanică, părând a se amplifica la nesfârşit, dar Paul văzu că stâncile din faţă se mai înălţaseră.

Jessica se mişca într-un vid de concentrare, conştientă că numai puterea voinţei era cea care o ducea mai departe. Uscăciunea din gură era chinuitoare, iar zgomotele din spate îi spulberau orice speranţă de a se opri şi sorbi puţină apă din buzunarele colectoare ale distraiului.

Tum… tum…

O nouă cascadă de trosnete erupse departe, în spatele lor, acoperind bătaia toboşarului.

Linişte!

– Mai iute! gâfâi Paul.

Ea dădu din cap, deşi ştia că Paul n-avea cum să-i vadă gestul, numai pentru a se convinge pe sine că trebuia să ceară şi mai mult muşchilor şi-aşa solicitaţi până la limită… de mersul… acela… epuizant… anormal…

Creasta stâncilor salvatoare din faţă urcă brusc spre stele şi Paul zări o fâşie netedă de nisip, care se aşternea până la poalele escarpamentului. Făcu un prim pas spre ea, se poticni vlăguit şi încercă să se echilibreze călcând involuntar înainte.

Un bubuit răsunător cutremură nisipul din jur.

Clătinându-se încă, Paul făcu doi paşi laterali.

Bum! Bum!

– Tobă de nisip! şuieră Jessica.

Paul îşi regăsi echilibrul. Îşi roti instantaneu ochii, observând dintr-o singură privire nisipul înconjurător şi faleza aflată la mai puţin de două sute de metri în faţă.

În spatele lor, deşertul începu să şuiere – ca vântul, ca un val de maree năpustindu-se dintr-un ocean fără apă.

– Fugi! ţipă Jessica. Fugi, Paul.

O rupseră amândoi la fugă.

Bubuituri asurzitoare le răsunară sub tălpi. Traversară în goană toba de nisip şi dădură de o porţiune cu grohotiş. O vreme, fuga li se păru o alinare pentru muşchii schingiuiţi după mersul neobişnuit dinainte. Alergarea era o mişcare raţională. Fuga avea ritm. Dar nisipul şi grohotişul le îngreunau paşii. Iar şuieratul viermelui, gonind către ei, era ca vuietul furtunii…

Jessica se împiedică şi căzu în genunchi. Era incapabilă să se mai gândească la altceva decât la oboseală, la vuiet şi la teroare.

Paul o smuci după el.

Alergară mai departe, mână în mână.

Un ţăruş subţire răsări din nisip, în faţa lor. Trecură de el, apoi văzură altul.

Mintea Jessicăi nu reuşea să înregistreze prezenţa ţăruşilor decât în clipa în care treceau pe lângă ei.

Alt ţăruş – ros de vânt, înfipt într-o crăpătură în piatră.

Şi încă unul.

Piatră!

O simţi sub tălpi – suprafaţă compactă, sigură. Senzaţia terenului ferm pe care călca îi dădu noi puteri.

O crăpătură adâncă îşi înălţă umbra verticală în stânca dinaintea lor. Făcură un ultim efort, năpustindu-se către ea, strecurându-se în spaţiul îngust.

În spate, vuietul viermelui încetă.

Se întoarseră şi iscodiră cu ochii deşertul.

Cam de pe unde începeau dunele, la vreo cincizeci de metri de marginea micii plaje stâncoase, un arc gri-argintiu se înălţă încet, prăvălind de jur împrejur torente de nisip şi cascade de praf. Se ridică tot mai sus, transformându-se într-o gură gigantică – legănându-se, căutând. O văgăună rotundă şi neagră, cu marginile scânteind în lumina lunii.

Gura avansă, şerpuind, către fisura strâmtă în care se înghesuiseră Paul şi Jessica. Un miros puternic de scorţişoară le izbi nările. Lumina argintie a lunii fulgeră în dinţi de cristal.

Gura uriaşă undui, înapoi şi-nainte.

Paul îşi ţinu răsuflarea.

Jessica se chirci toată, cu ochii holbaţi.

Îşi concentră, într-un efort dureros, toate cunoştinţele Bene Gesserit ca să-şi înăbuşe teroarea primitivă, ca să-şi domine spaima atavică şi groaza ce ameninţa să-i întunece judecata.

Paul simţea un fel de euforie. La un moment dat, cu câteva secunde mai înainte, depăşise o barieră în timp, avansând şi mai mult într-un teritoriu necunoscut. Simţea bezna din faţă. Ochiul său interior nu reuşea să desluşească nimic. Era ca şi cum unul dintre paşii pe care-i făcuse îl prăvălise într-un puţ adânc… sau la piciorul unui val, de unde viitorul era invizibil. Peisajul suferise o transformare profundă.

Dar, în loc să-l înspăimânte, senzaţia de beznă-în-timp îi impuse o hiperaccelerare a celorlalte simţuri. Se pomeni înregistrând fiecare amănunt al făpturii care se înălţa din nisip, în faţa lor, căutându-i.

Gura avea un diametru de aproape optzeci de metri… Pe marginile ei sclipeau dinţi de cristal, încovoiaţi ca nişte cristaie… Răsuflarea de foale gigantice emana mirosuri pătrunzătoare… scorţişoară… aldehide complexe… acizi…

Viermele astupă lumina lunii, măturând cu partea de sus a trupului stâncile de deasupra lor. O ploaie de pietre şi nisip se prăbuşi în interiorul fisurii.

Paul o împinse pe Jessica mai înăuntru.

Scorţişoară!

Mirosul de scorţişoară îi invadă nările, ameţindu-l.

Ce are a face viermele cu mirodenia, cu melanjul? se întrebă. Şi îşi aduse aminte că-l auzise pe Liet-Kynes scăpând o remarcă voalată despre legătura dintre vierme şi mirodenie.

Brrrruuuum!

Bubuitura veni de afară, din dreapta, ca ecoul unui tunet de secetă.

Şi iar: Brrrruuuum!

Viermele se trase înapoi în nisip şi rămase o clipă nemişcat, cu colţii săi de cristal fulgerând reflexe de lună.

Tum! Tum! Tum! Tum!

Un toboşar! gândi Paul.

Bătaia venea tot din dreapta.

Un frison străbătu trupul viermelui. Se trase şi mai adânc în nisip. Numai un arc rămase deasupra, ca gura unui clopot pe jumătate îngropat, ca intrarea unui tunel străbătând dunele.

Nisipul scrâşni.

Viermele continuă să se scufunde tot mai adânc, întorcându-se. Se făcu un deal de nisip, apoi o creastă lungă, îndepărtându-se prin

şaua dintre două dune.

Paul ieşi din fisură şi privi valul de nisip care traversa pustiul, răspunzând chemării noului toboşar.

Jessica ieşi la rândul ei, ascultând: Tum… tum… tum… tum… Bătaia încetă brusc.

Paul trase tubul distraiului şi supse din apa regenerată.

Jessica se uită la el, năucă. Mintea îi era încă potopită de oboseală şi de rămăşiţele spaimei.

– Oare n-o să se-ntoarcă? şopti ea.

– L-a chemat cineva, răspunse Paul. Fremenii.

Jessica simţi că începe să-şi vină în fire.

– Ce monstru! îngăimă.

– Cel care ne-a înghiţit topterul era mai mare.

– Eşti sigur că-i vorba de fremeni?

– Numai ei folosesc toboşari.

– Ce motiv ar avea să ne-ajute?

– Poate că n-au vrut să ne-ajute. Poate că n-au vrut decât să cheme un vierme.

– Pentru ce?

Răspunsul aştepta undeva, în pragul percepţiei lui, dar refuza să avanseze. În mintea lui Paul pâlpâi scurt o viziune. Ceva în legătură cu tijele telescopice încovoiate din fremkit – „cârligele de strunit".

– Pentru ce să cheme un vierme? întrebă din nou Jessica.

O fulgerare de spaimă şfichiui mintea lui Paul. Îşi smulse privirea de la chipul mamei sale, ridicându-şi ochii spre creasta falezei.

– Trebuie să ajungem cumva sus, înainte de ivirea zorilor. Arătă cu mâna: Ţăruşi ca aceia pe lângă care-am trecut… Sunt o mulţime.

Jessica privi în direcţia indicată de braţul lui şi văzu ţăruşii – borne mâncate de vânt – desluşind umbra unei terase înguste, care se răsucea spre gura unei crevase aflate deasupra.

– Marchează drumul spre creastă, rosti Paul.

Îşi vârî umerii în bretelele raniţei, se apropie de baza terasei şi începu să se caţere.

Jessica aşteptă un moment, odihnindu-se, adunându-şi puterile. Apoi porni după el.

Urcară, urmând bornele, până când terasa se îngustă, transformându-se într-o buză strâmtă, cotită. Dincolo de colţ se căsca crevasa… cufundată în beznă.

Paul îşi întinse gâtul, încercând să străpungă întunericul cu privirea. Simţi priza şubredă a tălpilor pe pragul îngust îşi impuse calm şi prudenţă. Nu putea să distingă nimic în bezna crevasei. Întunericul domnea pretutindeni, deschizându-se doar sus, către stele. Îşi ciuli urechile, dar nu auzi decât sunetele obişnuite: foşnetul uscat şi abia perceptibil al nisipului, zumzetul surd al unei insecte, vreme de-o clipă fuga măruntă a unui animal mic. Pipăi în beznă cu vârful piciorului… Piatră acoperită cu un strat subţire şi zgrunţuros de nisip. Încet, centimetru cu centimetru, ocoli colţul prăpastiei, făcându-i semn mamei sale să îl urmeze. O prinse de un fald al mantiei, ajutând-o să treacă.

Priviră în jur, încercând să distingă ceva la lumina stelelor încătuşate între două creste de stânci. Paul desluşi trupul mamei sale ca pe o formă incertă, cenuşie.

– Măcar de-am putea să riscăm o scăpărare de lumină, şopti el.

– Avem şi-alte simţuri în afară de ochi, spuse ea.

Paul îşi târşâi un picior înainte, îşi schimbă greutatea, pipăi cu celălalt picior, simţi o treaptă, o urcă. Îşi întinse mâna în spate, găsi braţul mamei sale, o trase de mânecă, să-l urmeze.

Încă o treaptă.

– Cred că-i o scară până sus, şopti el.

Trepte joase şi netede, observă Jessica. *Făcute de mâna omului, fără-ndoială.*

Urmă vaga mişcare a înaintării lui Paul, pipăind rând pe rând treptele cu vârful piciorului. Pereţii de piatră se îngustară pe nesimţite până ce ajunseră să-i atingă cu umerii. Treptele se terminară brusc într-un defileu strâmt, lung de vreo douăzeci de metri şi podit cu piatră netedă. La capătul defileului se pomeniră în faţa unui bazin întins, scăldat în lumina lunii.

Paul păşi până la marginea bazinului, şoptind:

– Ce frumuseţe!

Oprită la un pas în spatele lui, Jessica nu fu în stare să-şi rostească încuviinţarea. Privea înmărmurită.

În ciuda oboselii, a iritaţiei provocate de recaptoare şi de filt-cepuri, de strânsoarea distraiului, în ciuda fricii şi a dorinţei dureroase de odihnă, frumuseţea bazinului îi copleşise simţurile, făcând-o să încremenească de admiraţie.

– Ca o lume de basm, murmură Paul.

Jessica dădu încet din cap.

În faţa lor se întindea un covor de vegetaţie. Plante de deşert – tufe, cactuşi, mănunchiuri plăpânde de frunze – tremurând mărunt sub razele lunii. Zidul circular al stâncilor care mărgineau bazinul era negru în stânga, argintat de lună în dreapta.

– E un sălaş fremen, spuse Paul.

– Dacă n-ar fi oameni, n-ar supravieţui atâta puzderie de plante, încuviinţă ea. Destupă tubul care venea de la buzunarele colectoare ale distraiului şi sorbi din el. Apă caldă, uşor înţepătoare la gust. Constată mulţumită cât de răcoritoare era apa aceasta. Capacul tubului scrâşni pe fire de nisip când îl puse la loc.

Paul percepu o mişcare – în dreapta, jos, pe solul bazinului de la picioarele lor. Îşi coborî ochii şi privi printre tufe pipernicite şi bălării… Un petic triunghiular de nisip, în lumina lunii. Desluşi agitaţie, un fel de *hop-sus, ţuşti, hop-jos,* mărunt şi iute.

– Şoareci! şopti.

Ţuşti-hop-hop!… Umbre minuscule, dispărând şi reapărând printre alte umbre.

Ceva căzu fulgerător, fără niciun zgomot, în mijlocul şoarecilor. Un chiţăit subţire, un fâlfâit de aripi. O pasăre cenuşie se înălţă dintre tufe ca o stafie, depărtându-se repede pe deasupra bazinului, cu o mogâldeaţă neagră în gheare.

Bun memento, gândi Jessica.

Paul continua să privească bazinul. Inhală, simţind cum se ridica în noapte un miros vag şi înţepător de salvie. Pasărea aceea de pradă… Se gândi la ea ca la ceva reprezentativ pentru deşertul acela. Adusese pe întinsul bazinului o nemişcare atât de perfectă, încât lui Paul i se păru că aude lumina albastră-lăptoasă a lunii curgând printre tulpinile de saguaro, printre mănunchiurile zburlite de ierburi. Se gândi că în locul acela lumina susura armonii mai sublime decât ale oricărei muzici din Univers.

– Să căutăm un loc pentru cort, spuse el. Mâine vom încerca să dăm de fremenii care…

– Cei mai mulţi străini şi musafiri nepoftiţi regretă când dau de fremeni!

Fusese un glas aspru de bărbat, muşcând cuvintele, spărgând pacea clipelor dinainte. Vocea venise din dreapta lor şi de sus.

– Vă rog să nu fugiţi, străinilor, rosti vocea, în clipa în care Paul dădu să se retragă în defileu. Nu irosiţi de pomană apa din trup!

Vrea să ne omoare ca să ne ia apa din carne! gândi Jessica. Muşchii ei uitară de oboseală, se încordară, pregătindu-se de acţiune. Niciun semn exterior nu trădă pânda Jessicăi. Reperă locul de unde venise vocea, gândind: *De necrezut! Nu l-am auzit furişându-se!* Înţelese apoi

că acela care le vorbise nu-şi îngăduise decât zgomote infime – zgomotele naturale ale deşertului.

– Hai mai iute, Stil! Ia-le apa şi să ne vedem de drum! Nu mai e mult până-n zori!

Paul, mai puţin condiţionat să reacţioneze în situaţii critice decât mama sa, regretă amărât faptul că se lăsase pradă surprizei şi că încercase să fugă, îngăduind panicii de moment să-i eclipseze facultăţile. Se sili să aplice măcar acum învăţăturile mamei sale… Relaxarea, apoi compunerea impresiei exterioare de relaxare, apoi încordarea de bici a muşchilor gata să percuteze în orice direcţie…

Simţea însă în continuare fărâma de spaimă din el. Îi cunoştea şi sursa. Momentul acesta era un fel de beznă-în-timp… un viitor pe care nu-l văzuse niciodată… Erau încolţiţi de fremenii sălbatici, pe care nu-i interesa acum decât apa aflată în carnea a două trupuri lipsite de apărarea scuturilor.

Această adaptare religioasă fremenă este deci originea a ceea ce recunoaştem astăzi ca fiind „Coloanele Universului“, şi a căror Quizara Tafwid ne oferă tuturor semne, mărturii şi profeţii. Ei sunt propovăduitorii acelei fuziuni mistice arrakiene, a cărei profundă frumuseţe este redată de muzica tulburătoare concepută într-o formă veche, dar atât de adânc pătrunsă de noua deşteptare. Cine nu a auzit şi nu a fost zguduit de „Imnul bătrânului“?

Picioarele m-au purtat prin nisipuri pustii
Ale căror miraje păreau gazde bune.
Lacom de glorie, setos de primejdie,
Cutreierat-am ale lui al-Kulab zări,
Privind îndelung timpul ce măcina munţii
Căutându-mă, veşnic înfometat.
Şi-atunci am văzut vrăbiile fulgerând către mine
Mai îndrăzneţe ca lupii în haită,
Al tinereţii mele copac năpădindu-l.
Am auzit stolul în crengile mele,
Apoi ciocuri şi gheare m-au copleşit!

Fragment din *Deşteptarea Arrakisului* de Prinţesa Irulan

Omul apăru, târându-se, pe creasta unei dune. Un firicel de praf în văpaia soarelui de amiază. Purta doar rămăşiţele unei pelerine jubba, iar zdrenţele lăsau cale liberă dogorii spre pielea dezgolită. Gluga pelerinei fusese smulsă, dar omul îşi improvizase un turban dintr-o fâşie de pânză ruptă din veşmânt. De sub turban îi atârnau şuviţe de păr roşcat. Roşcate îi erau şi barba rară, şi sprâncenele stufoase. Sub ochii albastru-în-albastru pielea obrazului său era

întunecată. O adâncitură lungă şi subţire, străbătând de-a curmezişul firele mustăţii şi-ale bărbii, arăta locul prin care tubul unui distrai îşi lăsase urma, pornind de sub nas spre buzunarele colectoare.

Omul se opri pe creastă, cu braţele întinse spre versantul abrupt al dunei. Spatele, mâinile şi picioarele îi erau acoperite cu pete de sânge închegat peste care se formaseră cruste de nisip galben-cenuşiu. Cu mişcări lente, îşi trase braţele de sub el şi se opinti, se ridică, clătinându-se, în picioare. Chiar şi în această acţiune aproape întâmplătoare rămăsese o urmă din precizia de odinioară a mişcărilor.

– Sunt Liet-Kynes, rosti el, adresându-se orizontului pustiu. Dar vocea sa nu mai era decât o caricatură răguşită a ceea ce fusese odată. Sunt Planetologul Maiestăţii Sale Imperiale, şopti el. Sunt ecologul planetar al Arrakisului. Administratorul acestor ţinuturi.

Se poticni, căzu într-o parte, rostogolindu-se în nisipul bătătorit de pe versantul expus vântului. Mâinile îi răscoliră anemic nisipul.

Sunt administratorul acestui nisip, gândi.

Îşi dădu seama că se afla într-o stare de semidelir, că ar fi trebuit să sape, să se îngroape în nisip, să-şi cufunde trupul în precara răcoare a stratului imediat inferior. Dar simţea încă mirosul uşor dulceag al esterilor unei pungi de premirodenie, aflată undeva, sub nisipul acesta. Şi cunoştea mai bine decât oricare alt fremen primejdia care-l pândea. Când mirosul masei de premirodenie răzbătea până la suprafaţă, gazele acumulate în străfundurile straturilor inferioare se apropiau de presiunea de explozie. Trebuia să se îndepărteze cât mai grabnic de locul acesta.

Mâinile i se mişcară spasmodic, sleite, râcâind panta dunei.

Un gând îi acapara mintea, clar, distinct: *Adevărata bogăţie a unei planete rezidă în peisajul ei, în rolul pe care îl jucăm în integrarea sursei fundamentale a civilizaţiei – agricultura.*

Şi se gândi cât de straniu era faptul că mintea, îndelung obişnuită să urmeze un făgaş anume, nu mai putea să părăsească acest făgaş.

Mercenarii Harkonnen îl abandonaseră în mijlocul nisipurilor, fără apă, fără distrai, spunându-şi că dacă nu-i va veni de hac deşertul, îl va da gata vreun vierme. Li se păruse amuzantă ideea de a-l lăsa în viaţă, de a-l lăsa să moară încetul cu încetul, ucis de mâna nepărtinitoare a planetei sale.

Harkonnenilor nu le-a fost niciodată uşor să omoare fremeni, gândi el. *Nu murim cu una, cu două. Ar fi trebuit să fiu deja mort… Curând o să şi mor… Dar nu mă pot împiedica să rămân ecolog.*

– Funcţia supremă a ecologiei este înţelegerea consecinţelor.

Vocea îl şocă, pentru că o recunoscuse şi ştia că cel căruia îi aparţinea nu se mai afla printre cei vii. Era vocea tatălui său, care fusese planetologul Arrakisului înaintea lui – tatăl său, mort cu mulţi ani în urmă, în dislocarea geologică din Bazinul de Ghips.

– Singur ai dat de bucluc, băiete, rosti tatăl său. Ar fi trebuit să-ţi imaginezi ce consecinţe va avea încercarea de a-l ajuta pe băiatul Ducelui.

Delirez, gândi Kynes.

Vocea părea să vină din dreapta. Kynes făcu un efort, îşi întoarse capul prin nisip, şi-l săltă, privi într-acolo… Nimic. Doar creasta arcuită a dunei şi diavolii arşiţei jucând nebuneşte în văpaia soarelui.

– Cu cât există mai multă viaţă în cadrul unui sistem, cu atât există mai multe nişe pentru viaţă, spuse tatăl său. Şi de data aceasta vocea se auzi din stânga, din spatele lui Kynes.

De ce se foieşte de colo-colo? se întrebă Kynes. *Nu vrea să-l văd?*

– Viaţa sporeşte capacitatea mediului înconjurător de a întreţine viaţa, spuse tatăl său. Viaţa înlesneşte obţinerea hranei necesare. Adaugă un plus de energie sistemului datorită formidabilelor interacţiuni chimice dintre diferitele organisme.

Ce mă tot pisează cu subiectul ăsta? se întrebă Kynes. *Toate astea le ştiam înainte de-a fi împlinit zece ani!*

Şoimi de deşert, hoitari ca mai toate vietăţile sălbatice din ţinuturile acestea, se iviră din senin, rotindu-se încet deasupra dunei pe care zăcea. Kynes zări o umbră trecând pe lângă una dintre mâinile lui şi îşi suci şi mai mult trupul, ca să privească în sus. Păsările erau o pată neclară pe cerul albastru-argintiu – fulgi îndepărtaţi de funingine plutind deasupra lui.

– Noi suntem strategi, spuse tatăl său. La scară planetară, problemele nu se pot delimita prin linii precise. Planetologia este o ştiinţă a intervenţiei şi-a adaptării – a ajustării.

Ce vrea să spună? Că există vreo consecinţă pe care n-am reuşit s-o întrezăresc?

Obrazul îi căzu din nou în nisipul fierbinte. Simţi în nări mirosul de rocă arsă, alăturându-se gazelor premirodeniei. Undeva, în străfundurile logice ale minţii sale, se formă un gând: *Păsările de deasupra se hrănesc cu hoituri. Poate că fremenii mei le vor vedea şi vor veni să cerceteze locul.*

– Unealta cea mai importantă a planetologului sunt fiinţele umane, spuse tatăl său. Trebuie să răspândeşti printre oameni ştiinţa de carte a ecologiei. De-asta am elaborat noua formă de notare ecologică.

Repetă lucruri despre care-mi vorbea în copilărie, gândi Kynes.

Începu să simtă răcoare, dar colţişorul logic din minte îi spuse: *Soarele se află exact deasupra ta. N-ai distrai şi eşti încins; soarele îţi evaporă umiditatea din trup.*

Degetele i se înfipseră neputincioase în nisip.

Nici măcar un distrai nu mi-au lăsat!

– Prezenţa umidităţii în aer contribuie la prevenirea unei evaporări prea rapide a umidităţii din organismele vii, spuse tatăl său.

De ce se încăpăţânează să repete lucruri evidente? se întrebă Kynes.

Încercă să-şi închipuie o atmosferă umedă – un covor de iarbă, acoperind duna aceasta… apă curgătoare, undeva în apropiere; un

quanat lung, purtând apa pe-ntinsul deşertului, mărginit de un şir de copaci… Nu văzuse apă în aer liber decât în ilustraţiile unor texte. Apă în aer liber… Canale de irigaţie… Pentru a iriga un hectar de sol pe durata perioadei de germinaţie sunt necesari cinci mii de metri cubi de apă, îşi aminti el.

– Primul nostru obiectiv pe Arrakis, spuse tatăl său, este crearea unor zone de pajişti. Vom porni de la ierburile acestea sărace – de la prezenta mutaţie arrakiană. După ce vom fi reuşit să captăm umiditate în pajişti, vom începe acţiunea de împădurire a formelor de relief mai înalte, apoi realizarea câtorva ochiuri deschise de apă – pentru început, iazuri mici – de-a lungul direcţiilor de deplasare a vânturilor dominante şi amplasând între ele capcane eoliene cu decantoare de umiditate, ca să recuperăm ce va fura vântul. Va trebui să creăm un adevărat sirocco – un vânt umed – fără să abandonăm nicio clipă sistemul capcanelor eoliene.

Lecţii, veşnic lecţii, gândi Kynes. *De ce nu tace odată? Nu vede că mor?*

– O să şi mori, spuse tatăl său, dacă nu pleci imediat de pe bula care se formează chiar acum în adâncuri, sub locul pe care zaci. Ştii bine ce se petrece acolo. Simţi mirosul gazelor de premirodenie. Ştii că făuritorii cei mici încep să-şi piardă apa în masa de dedesubt.

Gândul la apa de sub el îl înnebunea. Şi-o imagina… Închisă în straturi de rocă poroasă, ferecată acolo de micii făuritori, de organismele acelea semivegetale-semianimale… şi mica spărtură prin care apa limpede, proaspătă, curată, binefăcătoare, se va revărsa în…

Masa de premirodenie!

Inhală şi simţi în nări, pe cerul gurii, mirosul dulceag. Mirosul era şi mai puternic decât înainte.

Se ridică în genunchi, auzind ţipătul unei păsări şi un fâlfâit de aripi.

Sunt într-o zonă cu mirodenie, gândi. *Trebuie să fie fremeni prin preajmă; chiar şi sub soarele zilei. Nu se poate să nu observe păsările. Vor veni să vadă ce se întâmplă.*

– Pentru viaţa animală, mişcarea în cadrul natural este o necesitate, spuse tatăl său. Popoarele nomade se conformează acestei necesităţi. Traseele mişcării se orientează în funcţie de nevoile fizice legate de apă, hrană, minerale. Va trebui să controlăm această mişcare, s-o orientăm conform scopurilor pe care le urmărim.

– Ţine-ţi gura, bătrâne, bolborosi Kynes.

– Trebuie să realizăm pe Arrakis un lucru care nu a fost încercat niciodată la scară planetară, spuse tatăl său. Trebuie să folosim omul ca forţă ecologică creatoare. Trebuie să introducem o viaţă terraformă adaptată la acest mediu: o plantă aici, un animal acolo, un om dincolo… Trebuie să transformăm ciclul apei, să construim un nou tip de peisaj.

– Gura! cârâi Kynes.

– Traseele mişcării au fost cele care ne-au oferit primul indiciu despre relaţia dintre viermi şi mirodenie, spuse tatăl său.

Un vierme, gândi cu o tresărire de speranţă. *După ce bula o să erupă, va apărea în mod cert şi-un vierme. Dar n-am cârlige. Cum să încalec un făuritor mare fără cârlige?*

Simţi că sentimentul zădărniciei îi macină şi restul de tărie care-i mai rămăsese. Apa atât de aproape… la numai o sută de metri sub el. Certitudinea că va veni un vierme… dar că-i va fi cu neputinţă să-l captureze la suprafaţă şi să se salveze.

Se prăbuşi din nou în nisip, în mica adâncitură pe care o făcuse cu mişcările lui. Simţi în obrazul stâng nisipul încins, dar senzaţia părea că vine de foarte departe.

– Mediul ambiant arrakian s-a autozidit după modelul evolutiv al formelor indigene de viaţă, spuse tatăl său. E ciudat cât de puţini oameni au încercat să privească vreodată mai departe de mirodenie şi să se întrebe de unde provine echilibrul aproape ideal, de azot–oxigen–bioxid de carbon, care se menţine aici în ciuda absenţei unor zone vegetale întinse. Sfera de energie a planetei poate fi, totuşi, observată şi înţeleasă… E un proces neîndurător, dar e un proces. Există un gol? Atunci ceva ocupă golul acesta. Ştiinţa este alcătuită

dintr-o mulţime de lucruri care par evidente după ce sunt explicate. Eu am ştiut de existenţa micului făuritor, am ştiut că se află aici, în adâncul nisipurilor. Am ştiut asta cu mult timp înainte de a-l fi văzut.

– Te rog, tată, nu mă mai dădăci, şopti Kynes.

Un şoim se lăsă în nisip, chiar lângă mâna sa întinsă. Kynes îl văzu cum îşi strânge aripile, cum îşi înclină capul ca să-l privească. Îşi adună puterile şi încercă să-l alunge cu un strigăt răguşit. Pasărea sări doi paşi într-o parte, dar continuă să-l fixeze.

– Până acum, oamenii şi creaţiile lor au fost o plagă pe suprafaţa planetelor lor, spuse tatăl său. Natura are tendinţa de a compensa efectul plăgilor, de a le înlătura sau de a le izola, de a le încorpora în sistem în felul ei propriu.

Şoimul îşi coborî capul, îşi întinse aripile, le strânse la loc. Îşi strămută atenţia la mâna întinsă.

Kynes îşi dădu seama că nu mai avea destulă putere să strige la el.

– Aici, pe Arrakis, va înceta o dată pentru totdeauna sistemul istoric de jaf şi jecmănire reciprocă, spuse tatăl său. Nu poţi prăda la nesfârşit ceea ce-ţi trebuie fără să-ţi pese de cei ce vor veni după tine. Particularităţile fizice ale unei planete sunt înregistrate în dosarul ei economic şi politic. Avem dosarul în faţă. Ştim ce trebuie să facem!

Niciodată n-a fost în stare să renunţe la dăscăleală, gândi Kynes. *Lecţii, lecţii, lecţii… veşnic lecţii.*

Şoimul făcu un salt scurt spre mâna întinsă, îşi înclină capul într-o parte, apoi în cealaltă, examinând carnea descoperită.

– Arrakisul este o planetă cu o singură ramură economică, spuse tatăl său. O singură formă de produs. Iar aceasta susţine existenţa unei clase dominante, care trăieşte aşa cum au trăit dintotdeauna clasele dominante, în timp ce alături de ele o masă semiumană de semisclavi supravieţuieşte din resturi. Pe noi ne interesează masele şi resturile. Sunt mai preţioase decât s-ar putea bănui.

– Te ignor, tată, şopti Kynes. Pleacă de-aici.

Şi gândi: *Nu se poate să nu fie fremeni de-ai mei în apropiere. Nu se poate să nu zărească păsările de deasupra mea. Trebuie să vină, măcar să vadă dacă nu-i vorba de apă.*

– Vom încunoştinţa masele de pe Arrakis că vrem să construim o lume în care apa să curgă în voie, spuse tatăl său. Fireşte, cei mai mulţi arrakieni nu vor înţelege decât într-un mod semimistic proiectul nostru. O bună parte din ei, neînţelegând problema raţionalizării prohibitive, s-ar putea chiar să-şi închipuie că vom aduce apă de pe vreo altă planetă, unde există din abundenţă. Îi vom lăsa să-şi închipuie orice, atât timp cât vor crede în noi.

O să mă ridic imediat şi-o să-i spun în faţă ce cred despre el, gândi Kynes. *Stă aici şi-mi dă lecţii în loc să m-ajute.*

Pasărea făcu încă un salt către mâna lui. Alţi doi şoimi se lăsară pe nisip, în spatele celui dintâi.

– Religia şi legea vor trebui să fie unul şi acelaşi lucru pentru masele noastre populare, spuse tatăl său. Un act de nesupunere va trebui să apară ca un păcat şi va trebui pedepsit după canoanele religioase. Faptul acesta va da un rod dublu, generând în acelaşi timp mai multă supunere şi mai multă cutezanţă. Numai că noi nu ne vom bizui atât pe cutezanţa individuală, cât pe cutezanţa unui întreg popor.

Unde mi-e poporul acum, când am nevoie de el mai mult ca oricând? gândi Kynes. Îşi adună toate forţele, îşi mişcă mâna doi centimetri spre pasărea cea mai apropiată. Şoimul sări înapoi, printre tovarăşii săi, şi toţi trei încremeniră, gata să-şi ia zborul.

– Programul nostru va căpăta aspectul unui fenomen natural, spuse tatăl său. Viaţa unei planete este o ţesătură imensă şi deasă. Transformările din regnul vegetal şi din cel animal vor fi determinate la început de forţele fizice brute pe care le vom manipula. Dar pe măsură ce se vor statornici, transformările provocate de noi vor deveni factori determinanţi independenţi, forţe de influenţă – pe care va trebui, de asemenea, să le manipulăm. Nu uita însă nicio clipă că nu este necesar să controlăm decât trei procente din cantitatea de energie – doar trei procente – pentru a preface întreaga structură planetară într-un sistem cu

autoîntreţinere.

De ce nu-mi dai o mână de ajutor? gândi Kynes. *Veşnic aceeaşi poveste: ori de câte ori am într-adevăr nevoie de tine, nu faci nimic.* Vru să-şi întoarcă faţa, să privească spre locul de unde vorbea tatăl său, să-l doboare pe bătrân cu privirea. Dar muşchii refuzară să-i dea ascultare.

Observă că şoimul dintâi începe din nou să se mişte. Se apropia de mâna lui, precaut, câte un pas, în timp ce tovarăşii săi aşteptau cu o atitudine de falsă indiferenţă. Când nu o mai despărţea de mână decât un singur salt, pasărea se opri.

O limpezime profundă se produse deodată în mintea lui Kynes. Brusc, văzu pentru Arrakis o posibilitate pe care tatăl său nu o întrezărise niciodată. Mintea îi fu copleşită de multitudinea implicaţiilor acestei căi deosebite.

– N-ar putea să existe nenorocire mai cumplită pentru poporul tău decât să încapă pe mâna unui Erou, zise tatăl său.

Îmi citeşte gândurile! îşi spuse Kynes. *Ei şi?… N-are decât.*

Mesajele au pornit de mult spre sietchuri, gândi el. *Nimic nu le va putea sta în cale. Dacă fiul Ducelui trăieşte, fremenii mei îl vor găsi şi-l vor ocroti, aşa cum le-am poruncit. S-ar putea s-o înlăture pe femeie, pe maică-sa, dar pe băiat îl vor salva.*

Şoimul făcu saltul care-l despărţea de mâna aflată acum la distanţa la care putea lovi cu ciocul. Îşi înclină capul, privi carnea inertă. Fulgerător, se îndreptă, rămase o clipă cu gâtul ţeapăn, scoase un ţipăt scurt, apoi se ridică în aer, urmat de tovarăşii săi.

Au venit! gândi Kynes. *Fremenii mei… M-au găsit!*

Apoi auzi vuietul nisipului.

Orice fremen cunoştea sunetul, putea să-l distingă oricând de zgomotul viermilor sau al altor vietăţi ale deşertului. Undeva, sub el, masa de premirodenie acumulase suficientă apă şi materie organică de la micii făuritori şi ajunsese în stadiul critic în care creştea nebuneşte. O bulă gigantică de bioxid de carbon se forma în adâncul

nisipurilor, ridicându-se greoi către suprafaţă, într-o enormă „erupţie“, cu o trombă de praf în centru. Erupţia urma să expulzeze ceea ce se formase în adâncuri, înghiţind în schimb ceea ce se afla la suprafaţă.

Şoimii se roteau în cercuri deasupra, ţipând înciudaţi. Ştiau ce se petrece. Orice creatură a deşertului ştia.

Şi eu sunt o creatură a deşertului, gândi Kynes. *Mă vezi, tată? Sunt o creatură a deşertului.*

Simţi cum îl ridică bula, cum se rupe şi cum îl înghite vârtejul de praf, trăgându-l în jos, în bezna rece. Pentru o clipă, senzaţia de răcoare şi umezeală fu o adevărată binecuvântare. Apoi, în momentul în care planeta îi lua viaţa, Kynes îşi dădu seama că şi tatăl său şi ceilalţi oameni de ştiinţă se înşelau, că cele mai durabile principii ale Universului erau întâmplarea şi eroarea.

Până şi şoimii înţelegeau lucrul acesta.

Profeţie şi preştiinţă… Cum pot fi ele verificate în faţa unor întrebări cărora nu li se cunoaşte răspunsul? Bunăoară: În ce măsură există prevestire efectivă în „forma-val" (cum a descris Muad'Dib imaginea viziunilor sale) şi în ce măsură modelează profetul viitorul pentru a-l adapta profeţiei? Care este mecanismul armonicelor inerente actului profetic? Vede profetul, într-adevăr, viitorul sau vede doar o zonă fragilă – o falie sau un clivaj – pe care o poate modela prin cuvinte sau hotărâri, aşa cum şlefuitorul de diamante modelează o nestemată cu lama cuţitului său?

Fragment din *Reflecţii personale despre Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

„Ia-le apa", rostise glasul venit din noapte. Paul îşi reprimă spaima şi privi către mama sa. Ochii săi antrenaţi sesizară pregătirea de luptă, aşteptarea de coardă întinsă a muşchilor ei.

– Ar fi păcat să vă omorâm pe nepusă masă, zise vocea de deasupra lor.

Glasul care ni s-a adresat prima dată, gândi Jessica. *Sunt cel puţin doi, unul în dreapta şi unul în stânga.*

– Cignoro hrobosa sukares hin mange la pchagavas doi me kamavas na beslas lele pal hrobas!

Vocea puternică a omului din dreapta se adresase parcă întregului cuprins al bazinului.

Paul nu înţelese nimic. Jessica însă, graţie cunoştinţelor Bene Gesserit, recunoscu imediat dialectul: chakobsa – unul din străvechile graiuri de luptă. Omul de deasupra lor spusese că poate

aceştia erau străinii pe care îi căutau.

În tăcerea subită care urmă, discul celei de-a doua luni – sidefiu, vag albăstrui – îşi făcu apariţia deasupra stâncilor de pe partea cealaltă a bazinului, strălucind indiscret.

Sus pe stânci, în stânga şi-n dreapta, se auziră foşnete grăbite, scrâşnet de grohotiş… Pete negre traversară iute porţiuni luminate de lună. Printre tenebre se furişau oameni.

O bandă întreagă! gândi Paul. Se înfioră.

Un bărbat înalt, înfăşurat într-un burnuz pestriţ, ieşi brusc din umbră şi se opri în faţa Jessicăi. Omul îşi dăduse la o parte obrăzarul filtrului bucal ca să poată vorbi desluşit şi razele lunii cădeau peste barba lui bogată. Faţa şi ochii îi erau însă ascunşi de umbra glugii trase pe frunte.

– Ce sunteţi – jinni sau oameni? întrebă el.

Jessica sesiză persiflarea sinceră din glasul său şi îşi îngădui o undă de speranţă. Era glasul poruncitor, de dinainte, vocea care îi răscolise la început, sfâşiind pacea nopţii.

– Oameni, fără-ndoială, îşi dădu singur răspuns omul.

Jessica mai mult simţi decât văzu cuţitul pe care îl ţinea ascuns după un fald al mantiei. Pentru o clipă, regretă faptul că nici ea, nici Paul nu aveau scuturi.

– Dar de vorbit, vorbiţi? întrebă omul.

Jessica îşi proiectă toată aroganţa aristocratică în ţinută şi în glas. Trebuia să răspundă repede, dar nu-l auzise încă îndeajuns pe omul din faţa ei ca să ştie cu certitudine dacă avea registrul potrivit gradului său de cultură, slăbiciunilor sale.

– Cine sunt cei ce ne aţin calea în noapte, ca nişte tâlhari? întrebă ea.

Capul acoperit de gluga burnuzului tresări brusc, apoi se destinse cu o iuţeală care spunea multe. Omul ştia să se stăpânească.

Paul se depărtă pe furiş de mama sa ca să nu ofere amândoi o singură ţintă şi ca să aibă mai mult loc de acţiune.

Capul de sub glugă îi urmări mişcarea şi, vreme de-o clipă, luna lumină o frântură triunghiulară de faţă. Jessica zări un nas ascuţit, scăpărarea unui ochi – *un ochi întunecat, fără alb* – o sprânceană stufoasă şi o mustaţă cu vârful răsucit în sus.

– Isteţ puştiul, remarcă omul. Dacă fugiţi de Harkonneni, s-ar putea să fiţi bineveniţi printre noi. Ce zici, băiete?

Posibilităţile fulgerară în mintea lui Paul: *O capcană? Adevărul?* Trebuia să se hotărască repede.

– Şi de ce-aţi da adăpost unor fugari? întrebă.

– Un copil care gândeşte şi vorbeşte ca un bărbat, observă cu voce puternică omul. Ei… ca să-ţi răspund la întrebare, tinere wali, află că sunt dintre cei care nu-şi plătesc faiul, tributul în apă pe care-l cer Harkonnenii. Iată de ce s-ar putea să ajut un fugar.

Ştie cine suntem, gândi Paul. *Dar se ascunde. Îşi preface vocea.*

– Sunt Stilgar, fremenul, rosti bărbatul. Asta ţi-ajunge ca să ţi se dezlege limba, băiete?

Aceeaşi voce, gândi Paul. Şi îşi aminti noaptea consiliului şi omul venit după trupul prietenului său, ucis de Harkonneni.

– Te cunosc, Stilgar, răspunse el. Eram alături de tatăl meu când ai venit după apa prietenului tău. L-ai luat cu tine pe slujitorul tatălui meu, Duncan Idaho. Aţi făcut schimb de prieteni.

– Iar Duncan Idaho ne-a părăsit ca să se-ntoarcă la Ducele său, zise Stilgar.

Jessica auzi nuanţa de dezgust din vocea lui şi se pregăti de atac.

Vocea de pe stâncile de deasupra strigă:

– Ne pierdem timpul, Stil.

– E fiul Ducelui, replică tăios Stilgar. E cel pe care ne-a poruncit Liet să-l căutăm.

– Dar… nu-i decât un copil, Stilgar!

– Ducele era bărbat, iar puştiul ăsta a folosit un toboşar, spuse Stilgar. A dat dovadă de cutezanţă, traversând nisipurile înaintea lui *shai-hulud.*

Jessica îşi dădu seama că omul o ignora, că ea nu făcea parte din planurile lui. Era deja condamnată?

– N-avem timp pentru încercare, protestă vocea de deasupra lor.

– Poate e, totuşi, Lisan al-Gaib, spuse Stilgar.

Aşteaptă un semn! gândi Jessica.

– Şi femeia? se răsti vocea dintre stânci.

Din nou, Jessica îşi încordă trupul. Vocea sunase a moarte.

– Mda, făcu Stilgar, femeia. Şi apa ei.

– Cunoşti legea, reluă vocea din beznă. Cei ce nu pot trăi în…

– Potoleşte-te, zise Stilgar. Vremurile se schimbă.

– Aşa a *poruncit* Liet? ripostă vocea dintre stânci.

– Ai auzit şi tu glasul cielagoului, răspunse Stilgar. De ce încerci să mă influenţezi?

Cielago! gândi Jessica. Reperul lingvistic clarifica multe. Limbajul era cel din Ilm şi Fiqh, iar cielago însemna *liliac,* un mic mamifer zburător. *Glasul cielagoului:* oamenii aceştia porniseră în căutarea lor după primirea unui mesaj prin distrans.

– Nu vreau decât să-ţi amintesc care ţi-e datoria, prietene Stilgar, spuse vocea de deasupra lor.

– Datoria mea este să văd de binele tribului, replică Stilgar. Asta-i singura mea datorie. N-am nevoie să mi-o amintească nimeni.

Copilul-bărbat mă interesează. E tot numai carne. A avut din belşug parte de apă. A trăit la adăpost de tatăl soare. Nu are ochi de ibad. Dar nici nu vorbeşte, nici nu se poartă ca bicisnicii din albii. Aşa era şi taică-său. Care-i explicaţia?

– Doar n-o să stăm la taclale toată noaptea, strigă vocea dintre stânci. Dacă pică vreo patrulă…

– Îţi atrag atenţia, pentru ultima oară, să te potoleşti, Jamis, rosti cu glas măsurat Stilgar.

Omul de pe stâncile de deasupra nu mai spuse nimic, dar Jessica îl auzi mişcându-se, sărind peste o fisură şi începând să coboare spre suprafaţa bazinului, prin stânga.

– Glasul cielagoului a spus că salvarea voastră ne va fi de folos, zise Stilgar. În ceea ce-l priveşte pe dârzul copil-bărbat, văd posibilităţile: e tânăr şi poate să-nveţe. Dar tu, femeie?

O fixă cu privirea pe Jessica.

Acum i-am înregistrat vocea şi configuraţia, gândi Jessica. *L-aş putea controla cu un singur cuvânt, dar e un om puternic… care ne-ar fi de mai mult ajutor rămânând liber să acţioneze cum vrea. Să mai aştept…*

– Sunt mama acestui copil, rosti Jessica. Parte din dârzenia pe care i-o admiri este rezultatul educaţiei pe care i-am dat-o.

– Puterea unei femei poate fi neţărmurită, spuse Stilgar. Cucernicele Maici sunt într-adevăr puternice. Eşti Cucernică Maică?

Pentru moment, Jessica trecu cu vederea implicaţiile întrebării şi răspunse în mod sincer:

– Nu.

– Cunoşti educaţia şi învăţăturile deşertului?

– Nu, dar mulţi preţuiesc educaţia şi învăţăturile mele.

– Noi avem propriile noastre judecăţi de valoare, femeie.

– Orice om are dreptul să judece singur.

– E foarte bine că vezi lucrurile în felul acesta. N-avem timp să te punem la încercare, femeie. Înţelegi? Şi nu vrem ca umbra ta să aducă nenorocirea asupra noastră. Pe copilul-bărbat, fiul tău, o să-l iau cu mine, o să-l ajut, o să-i dau adăpost în mijlocul tribului meu. În ceea ce te priveşte însă, femeie… Sper să-nţelegi că n-am nimic personal contra ta. Aşa ne cere legea Istislah – pentru binele tuturor. Cred că-i de ajuns…

Paul făcu o jumătate de pas înainte.

– Ce vrei să spui? Despre ce tot vorbeşti?

Stilgar îi aruncă o privire piezişă lui Paul, dar rămase cu atenţia îndreptată spre Jessica şi spuse:

– Dacă nu eşti învăţat şi instruit îndelung, din copilărie, ca să trăieşti în ţinuturile acestea, poţi oricând să aduci prăpădul asupra întregului trib. E una din legile noastre. Nu putem căra în spinare…

Prima mişcare a Jessicăi fu o cădere bruscă, imitaţia perfectă a unui leşin. Era ceva firesc din partea unui străin slab de înger. Iar firescul încetineşte reacţiile adversarului, care are nevoie de cel puţin o secundă ca să recunoască un fapt cunoscut, înfăţişat ca unul necunoscut. Jessica se răsuci în secunda în care văzu umărul drept al lui Stilgar coborând fulgerător după arma ascunsă în cutele mantiei, ca să lovească trupul căzut la pământ. O întoarcere scurtă, o secerare cu braţele, o învălmăşeală de mantii. Jessica se lipi cu spatele de peretele stâncii. Bărbatul zăcea imobilizat în faţa ei.

La prima mişcare a mamei sale, Paul sări doi paşi înapoi: în secunda în care ea atacă, se retrase în umbră. Îi aţinu calea un bărbat cu barbă, ghemuit ca o felină, fandând înainte cu o armă în mână. Paul îl întâmpină cu braţul întins, izbindu-l năprasnic sub stern, apoi sări într-o parte, îi aplică o lovitură ca de secure în ceafă şi îi smulse arma din mână în momentul în care omul se prăbuşi.

Apoi ţâşni în întuneric, cătărându-se repede printre stâncile din faţa lui, cu arma înfiptă în cingătoare. O recunoscuse, în ciuda formei neobişnuite – o armă lans-proiectil, un obiect care spunea multe

despre locul acesta… Încă o dovadă că acolo nimeni nu folosea scuturi.

O să-şi îndrepte atenţia asupra mamei mele şi a tovarăşului lor, Stilgar, gândi Paul. *Mama o să se descurce cu el. Trebuie să-mi găsesc o poziţie avantajoasă de unde să-i ţin la respect şi să-i dau mamei ocazia să fugă.*

Din bazin izbucni un cor de ţăcănituri de arcuri metalice. Proiectilele scheunară subţire în stâncile dimprejur. Unul dintre ele îi şfichiui mantia. Se strecură repede după un colţ de stâncă, pomenindu-se într-o fisură îngustă cu pereţi verticali, şi începu să se caţere, centimetru cu centimetru – cu spatele proptit de un perete, cu picioarele în celălalt – încet, căznindu-se să nu facă zgomot.

Tunetul vocii lui Stilgar îşi răsfrânse ecoul până la el:

– Înapoi, păduchi cu minte de vierme! Femeia asta e-n stare să-mi rupă gâtul dacă vă mai apropiaţi!

De undeva, din bazin, o voce strigă:

– Puştiul a şters-o, Stil. Ce să…

– Fireşte c-a şters-o, cap de nisip ce… auuu! Încetează, femeie!

– Porunceşte-le să nu-mi mai hăituiască băiatul, spuse Jessica.

– Nu-l hăituieşte nimeni, femeie. A fugit. Ai reuşit de minune. Zei din adâncuri! De ce n-ai spus că eşti luptătoare şi ştiutoare a tainelor?

– Spune-le oamenilor tăi să se retragă, porunci Jessica. Spune-le să iasă cu toţii pe solul bazinului, la vedere… şi fii sigur că ştiu câţi sunteţi.

Acuma-i acum, gândi ea. Dar dacă omul ăsta e într-adevăr atât de ager la minte pe cât pare, avem o şansă.

Paul continuă să se caţere. Dădu de un prag înalt şi îngust, pe care se putea odihni şi de unde vedea toată suprafaţa bazinului. Auzi limpede vocea lui Stilgar:

– Şi dacă refuz? Cum îţi închipui că… uuuh! Ajunge, femeie! Nu mai are nimeni, nimic, cu tine acum. Pe toţi zeii! Dacă poţi face asta celui mai puternic dintre noi, preţuieşti de zece ori greutatea ta în apă.

Şi acum… încercarea raţiunii, gândi Jessica. Spuse cu voce puternică:

– Îl căutaţi pe Lisan al-Gaib.

– Poate că voi sunteţi cei despre care vorbeşte legenda, rosti el, dar n-am să cred asta decât când voi avea o dovadă. Deocamdată, tot ce ştiu este c-aţi venit pe Arrakis cu neghiobul ăla de Duce, care… aiii! Femeie! N-ai decât să mă ucizi dacă vrei! Era cinstit şi curajos, da, dar a fost curată neghiobie să se pună în calea pumnului Harkonnen, aşa cum a făcut-o!

Tăcere.

După câteva clipe, Jessica zise:

– N-a avut de ales… Dar n-are rost să vorbim despre asta acum. Ascultă! Spune-i omului care s-a pitit în spatele tufei de colo să nu-şi mai agite arma, încercând să mă ocheasc㠄 dacă nu vrea să scap Universul întâi de tine, şi-apoi de el.

– Tu, de colo! tună Stilgar. Fă precum spune femeia!

– Stil, doar…

– Fă precum spune femeia, rahat de şopârlă jegoasă cu capul plin de nisip şi mutră de vierme! Fă precum spune sau o să-i cer chiar eu să te facă fărâme! Nu vezi de ce-i în stare femeia asta?

Omul de după tufă se ridică în picioare şi îşi coborî arma.

– Eşti mulţumită? întrebă Stilgar.

– Da. Şi-acum explică-le limpede alor tăi ce anume doreşti de la mine. N-aş vrea ca vreun ţânc cu capul înfierbântat să facă vreo prostie.

Stilgar vorbi cu voce sonoră:

– Când ne strecurăm în sate şi oraşe, trebuie să ne ascundem obârşia şi să ne amestecăm cu locuitorii din grabene şi albii. Nu purtăm arme, căci cristaiul e sfânt. Dar tu, femeie, cunoşti tainele de luptă. Până astăzi noi le ştiam doar din auzite şi mulţi nu credeau că există, dar nimeni nu poate să pună la-ndoială ce vede cu ochii săi. Ai biruit un fremen înarmat. Iar *arma* pe care-ai folosit-o tu e-o armă pe care n-o poate descoperi nimeni.

Un murmur vag veni din bazin, unde vorbele lui Stilgar îşi atinseseră ţinta.

– Şi dacă mă-nvoiesc să vă învăţ şi pe voi… tainele?

– Îţi promit tot ajutorul. Şi ţie, şi fiului tău.

– Ce garanţie avem că-ţi vei respecta făgăduiala?

Vocea lui Stilgar îşi pierdu o parte din tonul măsurat, lăsând să răzbată o notă mohorâtă:

– Pe-aici, femeie, n-avem hârţoage de-ncheiat contracte. Noi nu făgăduim seara ca s-avem ce călca în picioare dimineaţa. La noi, singurul contract e cuvântul omului. Între mine şi oamenii al căror conducător sunt, singurul legământ este cuvântul meu. Învaţă-ne tainele şi veţi putea rămâne cu noi cât timp veţi vrea. Apa voastră se va uni cu apa noastră.

– Poţi să vorbeşti în numele tuturor fremenilor? întrebă Jessica.

– Cu timpul, poate. Deocamdată doar fratele meu, Liet, vorbeşte pentru toţi fremenii. În ceea ce mă priveşte, nu vă pot promite decât cel mai desăvârşit secret. Ai mei nu vor vorbi în niciun alt sietch despre voi. Harkonnenii au recucerit Dune cu forţa armelor şi Ducele vostru e mort. Despre voi se crede c-aţi murit, ucişi de-o Maică Furtună. Niciun vânător nu umblă după prăzi moarte.

Există, într-adevăr, o doză de siguranţă, gândi Jessica. *Dar oamenii aceştia au un sistem bun de comunicaţii şi pot transmite oricând un mesaj.*

– Mi se pare că s-a oferit o recompensă pentru capturarea noastră, spuse.

Stilgar nu răspunse imediat, iar Jessica, simţindu-i freamătul muşchilor în mâinile ei încleştate, avu impresia că vede vârtejul gândurilor din mintea fremenului.

În cele din urmă, acesta zise:

– Îţi mai spun încă o dată: fac legământ din legământul tribului. Ai mei au înţeles acum ce însemnaţi pentru noi. Ce ne-ar putea oferi Harkonnenii? Libertatea? Ha! Nu, voi sunteţi taqwa. Prin voi vom dobândi mai mult decât ne-ar aduce toată mirodenia din silozurile Harkonnenilor.

– Dacă-i aşa, atunci am să vă învăţ felul meu de luptă, rosti Jessica şi sesiză intensitatea inconştient rituală a propriilor ei cuvinte.

– Bine. Şi-acum, dă-mi drumul.

– Fie, se învoi Jessica. Îşi desprinse mâinile, se ridică în picioare, în văzul cetei din bazin. *E un test-mashad,* gândi ea. *Dar Paul trebuie să afle adevărul despre oamenii aceştia, chiar şi cu preţul vieţii mele.*

În tăcerea care urmă, Paul se furişă încă un pas înainte, ca să vadă mai bine locul în care se afla mama sa. În aceeaşi clipă, auzi deasupra lui, în crevasă, o răsuflare agitată, iute şi înăbuşită. Desluşi cu coada ochiului conturul vag al unei umbre care se profila pe cerul înstelat.

De jos, răsună vocea lui Stilgar:

– Hei, tu de colo, sus! Lasă băiatul! O să coboare el singur, imediat!

Un glas de băieţel, sau de fată, răspunse din bezna crevasei:

– Dar, Stil, trebuie să fie pe-aici pe…

– Am spus să-l laşi în pace, Chani! Pui de şopârlă ce eşti!

Deasupra lui Paul se auzi o înjurătură înfundată, apoi un mormăit:

– Pui de şopârlă… *eu!*

Dar umbra dispăru.

Paul îşi strămută atenţia către bazin. Stilgar era o pată cenuşie, alături de mama sa.

– Veniţi încoace cu toţii! strigă Stilgar. Se întoarse spre Jessica. Acum e rândul tău să ne spui ce garanţie avem *noi* că-ţi vei respecta făgăduiala. Tu eşti cea obişnuită cu hârţoage şi contracte garnisite cu vorbe goale şi alte asemenea…

– Nici noi, cele din Bene Gesserit, nu ne călcăm niciodată jurământul, rosti Jessica.

Vorbele ei fură urmate de o tăcere încordată, apoi de un murmur de voci: „O vrăjitoare Bene Gesserit!"

Paul îşi scoase din cingătoare arma capturată, ochi silueta întunecată a lui Stilgar, dar fremenul şi tovarăşii săi rămaseră nemişcaţi, fixând-o pe Jessica.

– Se împlineşte legenda, rosti o voce.

– Am auzit că şi shadouta Mapes a spus acelaşi lucru despre voi, zise Stilgar. Dar o afirmaţie gravă, ca asta, trebuie verificată. Dacă eşti femeia Bene Gesserit despre al cărei fiu legenda spune că ne va arăta calea spre paradis…

Tăcu, dădu din umeri.

Jessica oftă uşurată, gândind: *Aşadar, Missionaria Protectiva a reuşit să instaleze şi supape de siguranţă religioase în fundul acesta de iad. Foarte bine… Le vom folosi, de vreme ce există.* Spuse cu voce răsunătoare:

– Prezicătoarea care v-a transmis legenda a rostit prorocirea sub pecetea karamei şi-a ijazului – miracolul şi imuabilitatea profeţiei… Ştiu asta. Aşteptaţi un semn!

Stilgar îşi semeţi capul în lumina lunii.

– N-avem timp de pierdut cu ritualuri, rosti el cu voce surdă.

Brusc, Jessica îşi aminti de-o hartă pe care Leto i-o arătase când discutaseră despre eventualele trasee de salvare în caz de primejdie. Cât de mult timp părea să fi trecut de-atunci! Pe harta aceea, lângă

un loc numit „Sietch Tabr“, văzuse însemnat numele „Stilgar“.

– Poate c-o să avem timp când vom ajunge la Sietch Tabr, spuse ea.

Văzu tresărirea lui Stilgar şi gândi: *Noroc că nu-i trece prin cap ce mijloace folosim! Iscusită trebuie să fi fost sora aceea Bene Gesserit din Missionaria Protectiva! Fremenii sunt perfect pregătiţi să creadă în noi.*

Stilgar se foi stingherit şi murmură:

– Trebuie să plecăm.

Ea îşi înclină scurt capul, dându-i de înţeles că aveau să plece numai cu încuviinţarea ei.

Stilgar îşi ridică ochii spre stânci, privind aproape drept către pragul pe care se ghemuise Paul.

– Băiete! Poţi să cobori. Se întoarse către Jessica şi adăugă pe un ton de scuză: E de necrezut cât zgomot a putut să facă fiul tău când s-a căţărat pe stânci. Mai are multe de învăţat ca să nu ne primejduiască tuturor viaţa… Dar e încă tânăr.

– Nici nu mă îndoiesc că avem multe de învăţat unii de la alţii, replică Jessica. Până una-alta, însă, n-ar strica să vezi ce-i cu tovarăşul tău din stânga. Cred că fiul meu cel zgomotos l-a cam bruscat când i-a luat arma.

Stilgar îşi întoarse repede capul şi mişcarea făcu să-i fluture gluga.

– Unde?

– În spatele tufelor, răspunse Jessica.

Îi indică locul cu mâna.

Stilgar gesticulă către doi dintre oamenii săi:

– Controlaţi. Îşi privi repede tovarăşii, identificându-i, apoi spuse: Lipseşte Jamis. Vasăzică băiatul cunoaşte şi el tainele…

– Poate-ai să bagi de seamă şi că fiul meu nu s-a clintit din locul în

care se află, observă Jessica.

Cei doi oameni trimişi de Stilgar îşi făcură apariţia susţinându-l pe un al treilea, care se poticnea icnind între ei. Stilgar le aruncă o privire, apoi se întoarse iarăşi spre Jessica.

– Cu alte cuvinte, băiatul n-ascultă decât de tine, nu?

– Paul! strigă Jessica. Poţi să cobori acum.

Paul se ridică în picioare, ieşi în lumina lunii, vârând arma fremenă în cingătoare. Când se întoarse, în faţa lui se ivi dintre stânci o umbră.

Razele lunii şi reflexul lor palid în piatra cenuşie îi dezvăluiră o siluetă scundă, în mantie fremenă, o faţă umbrită care-l fixa pe sub streaşina glugii şi gura unei arme lans-proiectil aţintită spre el, dintr-un fald al mantiei.

– Sunt Chani, fiica lui Liet.

Glasul era cântat, aproape vesel.

– Nu te-aş fi lăsat să-i faci rău vreunuia dintre tovarăşii mei, adăugă ea.

Paul înghiţi în sec. Făptura păşi în lumină. Paul văzu un chip ca de spiriduş, cu ochii semănând cu doi sâmburi negri. Privi înlemnit faţa cunoscută, trăsăturile întrezărite în multe dintre primele viziuni preştiente. Îşi aminti bravada mânioasă cu care descrisese odată această faţă-din-vis spunându-i Cucernicei Maici Gaius Helen Mohiam: „O voi cunoaşte.“

Acum vedea aievea faţa aceea, dar în împrejurări pe care nu le visase niciodată.

– Ai fost la fel de zgomotos ca shai-hulud când se mânie, spuse fata. Şi ai urcat pe unde era mai greu. Vino după mine. O să-ţi arăt pe unde se poate coborî mai uşor şi mai iute.

Paul ieşi din crevasă şi se strădui să urmeze volbura mantiei ei, păşind anevoie pe terenul frământat. Fata sărea ca o gazelă, dansând

pe muchiile stâncilor. Paul simţi cum îi năvăleşte sângele în obraji; se bucură că era întuneric.

Fata aceasta! Era ca o atingere a destinului. Avu senzaţia că un val năvalnic îl înalţă deodată, umplându-i sufletul de înflăcărare, îmbărbătându-l.

După câteva clipe, ajunseră la fremenii de pe solul bazinului.

Jessica îi zâmbi vag lui Paul, dar i se adresă lui Stilgar:

– Va fi un bun schimb de experienţă. Sper că tu şi ai tăi nu ne purtaţi pică pentru că am acţionat violent… A fost… necesar. Eraţi pe cale să… faceţi o greşeală.

– Salvarea de la greşeală e dar din rai, rosti Stilgar. Îşi duse mâna stângă la buze, trase cu cealaltă arma din cingătoarea lui Paul, o azvârli unuia dintre tovarăşii săi şi adăugă: Vei avea propriul tău pistol maula, băiete, când o să-l meriţi.

Paul vru să vorbească, dar şovăi, amintindu-şi una din învăţăturile mamei sale: „Orice început e un moment delicat."

– Fiul meu are toate armele care-i trebuie, spuse Jessica. Îl fixă cu privirea pe Stilgar, obligându-l să se gândească la felul cum capturase Paul pistolul.

Stilgar trase cu coada ochiului către cel pe care îl doborâse Paul. Omul, Jamis, stătea retras, cu capul plecat, răsuflând greu.

– Eşti o femeie dificilă, zise Stilgar. Îşi întinse mâna spre unul din fremeni şi pocni din degete. Kushti bakka te.

Iar în chakobsa, gândi Jessica.

Omul aşeză în palma lui Stilgar două bucăţi pătrate de pânză subţire. Stilgar le trecu printre degete, legă una din ele în jurul gâtului Jessicăi, pe sub glugă, şi o prinse pe cealaltă, în acelaşi fel, la gâtul lui Paul.

– Acum purtaţi la gât batista bakkăi, spuse el. Dacă va trebui să ne despărţim, acesta va fi semnul de recunoaştere că faceţi parte din

sietchul lui Stilgar. Despre arme, vom vorbi altă dată.

Se întoarse către grupul alor săi, inspectă oamenii rând pe rând, făcându-i semn unuia să ia fremkitul lui Paul.

Bakka, gândi Jessica, recunoscând termenul religios. *Bakka – bocitoarea.* Înţelese că batista era simbolul care-i unea pe toţi membrii tribului. *De ce-i leagă semnul plângerii?* se întrebă.

Stilgar se apropie de fata care îl tulburase pe Paul şi spuse:

– Chani, ia-l pe copilul-bărbat sub aripa ta. Vezi să nu aibă necazuri.

– Vino, copile-bărbat.

Ascunzându-şi revolta din glas, Paul zise:

– Mă cheamă Paul. Fă bine şi…

– Îţi vom da noi nume, pui de om, îl întrerupse Stilgar. La mihna, după ce vei fi trecut încercarea aql.

Încercarea raţiunii, traduse în gând Jessica. Necesitatea imperioasă a demonstrării superiorităţii lui Paul prima asupra oricărui alt considerent. Spuse cu voce tăioasă:

– Fiul meu a fost supus încercării cu gom jabbarul!

Îşi dădu seama, după tăcerea care se lăsă dintr-odată că vorbele ei răscoliseră inimile fremenilor.

– Sunt multe lucruri pe care nu le ştim unii despre alţii, murmură Stilgar. Dar zăbovim prea mult. Să nu ne găsească soarele zilei afară. Se apropie de omul pe care îl doborâse Paul şi-l întrebă: Jamis, poţi să umbli?

Bărbatul scoase un mârâit, apoi răspunse:

– M-a luat prin surprindere. A fost un accident. Pot să merg.

– Dar fără alte accidente, rosti Stilgar. Răspunzi împreună cu Chani de securitatea băiatului, Jamis. Şi el, şi femeia sunt sub protecţia

mea.

Jessica se uită lung la cel numit Jamis. A lui fusese vocea care se sfădise cu Stilgar, din beznă. A lui fusese vocea care sunase a moarte. Iar Stilgar găsise de cuviinţă să-l numească tocmai pe acest Jamis ca să întărească protecţia lui Paul.

Stilgar aruncă o privire scrutătoare asupra grupului său, apoi desemnă cu un gest doi dintre oameni:

– Larus şi Farrukh, vă ocupaţi de ştergerea urmelor. Aveţi grijă să nu rămână niciuna. Atenţie sporită! Avem cu noi doi oameni neinstruiţi. Se întoarse, îşi ridică mâna, indică peretele opus al bazinului şi ordonă: În şir câte unul, cu flancuri, porniţi! Trebuie să ajungem la Peştera de pe Culme înaintea sorilor.

Jessica porni alături de Stilgar, numărând capetele. Erau patruzeci şi doi, cu ea şi cu Paul. Şi gândi: *Se deplasează ca un detaşament militar… Până şi fata Chani.*

Paul intrase în şir în spatele lui Chani. Îşi alungase gândurile negre pe care şi le făcuse pentru faptul că se lăsase surprins de fată. În clipa aceasta, nu mai avea în minte decât ecoul mementoului din cuvintele tăioase rostite de mama sa: „Fiul meu a fost supus încercării cu gom jabbarul!“ Simţi furnicături în mâna care nu uitase durerea.

– Uită-te pe unde mergi, şuieră Chani. Nu mai atinge tufele. O singură aţă agăţată e de-ajuns ca să ne trădeze trecerea.

Paul înghiţi în sec, apoi dădu din cap.

Jessica asculta zgomotul cetei. Nu auzea decât propriii ei paşi şi pe cei ai lui Paul. Era uluită de felul în care se deplasau fremenii. Patruzeci de oameni traversau bazinul fără vreun alt zgomot decât sunetele naturale ale acestui loc… Ca nişte feluci fantomatice… Mergeau spre Sietch Tabr – sietchul lui Stilgar.

Se gândi la cuvântul acela: sietch. Era un cuvânt chakobsa, păstrat neschimbat de cine ştie câte secole, din străvechiul grai de luptă. *Sietch:* un loc de adunare în caz de primejdie. Abia acum, după ce

momentul de tensiune al contactului cu fremenii trecuse, întrevedea profundele implicaţii ale cuvântului şi ale limbajului.

– Înaintăm bine, spuse Stilgar. Cu voia lui Shai-hulud, o să ajungem la Peştera de pe Culme înainte de a se crăpa de ziuă.

Jessica încuviinţă cu o mişcare a capului, dozându-şi efortul, simţind apăsarea nemiloasă a oboselii, pe care o ţinea încă în frâu graţie voinţei… şi, recunoscu, graţie unui elan nou. Îşi concentră gândurile la semnificaţia cetei acesteia, la ceea ce dezvăluiau aceşti oameni despre cultura fremenă.

Toţi până la unul, gândi ea. *O întreagă civilizaţie educată, formată în spiritul disciplinei militare. Ce poate fi mai de preţ pentru un Duce proscris?*

MUAD'DIB

Cartea a doua

Fremenii erau neîntrecuţi în acea însuşire pe care strămoşii noştri o numeau „spannungabogen“ – prelungirea autoimpusă a răgazului dintre dorinţa de a obţine un lucru şi momentul acţionării pentru dobândirea sa.

Fragment din *Înţelepciunea lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

Ajunseră în apropierea Peşterii de pe Culme chiar când începea să mijească de ziuă. Se angajară într-o trecătoare în peretele bazinului atât de îngustă, încât trebuiau să înainteze cu trupul răsucit din mijloc.

În lumina palidă a zorilor, Jessica îl văzu pe Stilgar postând santinele, care se căţărară cu agilitate pe crestele stâncilor.

Fără să se oprească din mers, Paul îşi ridică ochii, privind panglica îngustă de cer cenuşiu-albastru.

Chani îl zori, trăgându-l de mantie:

– Mai iute. Se face lumină.

– Unde s-au dus oamenii care au urcat pe stânci? întrebă el, în şoaptă.

– E primul schimb al gărzii de zi, îi răspunse fata. Grăbeşte-te!

Postează santinele, gândi Paul. Înţelept lucru. *Dar ar fi fost şi mai înţelept să pătrundem aici în grupuri mici. Riscul de a pune în pericol toată ceata ar fi fost mult mai redus.* Şi tresări, dându-şi seama că judecase ca un luptător de gherilă, amintindu-şi de teama tatălui său că Atreizii ar putea să devină o Casă de Gherilă.

– Mai repede, îl îndemnă din nou Chani.

Paul auzi foşnetul zorit al mantiilor din spatele lui şi grăbi pasul. Îi veniră în minte cuvintele despre sirat din mica Biblie CP pe care i-o dăruise Yueh.

„Raiul în dreapta, Iadul în stânga şi Îngerul Morţii în spate."

Citatul continuă să-i răsune în minte.

Defileul coti brusc, lărgindu-se. Îl văzu pe Stilgar arătându-le cu mâna o gaură mică, pătrată, la baza peretelui vertical.

– Iute! şuieră el. Dacă dă peste noi o patrulă, suntem ca nişte iepuri în cuşcă.

Paul se aplecă şi intră după Chani. Grota în care pătrunse era scăldată într-o lumină posomorâtă ce părea să vină de undeva, de deasupra.

– Poţi să te ridici, spuse Chani.

El se îndreptă, cercetând peştera. Era adâncă şi lată; tavanul boltit se curba lateral, coborând cam până la înălţimea unui om cu braţul ridicat. Fremenii intrau unul după altul, răspândindu-se apoi prin cotloane cufundate în umbră. O văzu intrând şi pe mama sa, trăgându-se la o parte, urmărind mişcările oamenilor. Observă că, în ciuda îmbrăcămintei identice, exista o mare deosebire între ea şi fremeni. Se mişca altfel – cu semeţie şi graţie.

– Găseşte-ţi un loc retras de odihnă, copile-bărbat, îl sfătui Chani. Mănâncă.

Îi vârî în mână două rulouri înfăşurate în foi vegetale, care răspândeau un miros pătrunzător de mirodenie.

Stilgar intră ultimul, se opri în spatele Jessicăi şi ordonă câtorva oameni care aşteptau lângă intrare:

– Puneţi prelatele de izolare şi vedeţi de umezeală. Lemil, aprinde nişte licurigloburi. Apoi se apropie de Jessica, o prinse de braţ şi-i spuse: Vino, femeie ştiutoare de taine. Vreau să-ţi arăt ceva.

O conduse de-a lungul unui prag curb de piatră, către locul de unde părea că provine lumina cenuşie din grotă.

Jessica se pomeni privind în exterior, de la pervazul înalt şi lat al unei deschizături în peretele peşterii – o gaură situată la înălţime şi dominând alt bazin, mai adânc. Bazinul avea un diametru de vreo zece sau doisprezece kilometri şi era împrejmuit de zidurile înalte ale unui lanţ de stânci. Suprafaţa sa era presărată cu mănunchiuri răzleţe de plante.

În timp ce privea bazinul, în lumina lăptoasă a zorilor, soarele se înălţă brusc deasupra meterezelor de la celălalt capăt, împrumutând peisajului tonuri de cocă coaptă. Jessicăi i se păru că soarele Arrakisului tremură deasupra orizontului, încercând să se smulgă şi să urce pe cer.

Noi suntem cei care vrem să-l reţinem, gândi ea. *Pentru noi, noaptea-i mai sigură decât ziua.* Apoi o năpădi un dor sălbatic de a vedea arcuindu-se peste valea aceasta care nu cunoştea ploaia… un curcubeu. *Va trebui să-mi interzic asemenea gânduri nostalgice,* se dojeni. *Sunt slăbiciuni. Nu-mi mai pot îngădui slăbiciuni.*

Stilgar o strânse de braţ, apoi arătă cu cealaltă mână spre capătul îndepărtat al bazinului.

– Priveşte! Acolo sunt druze… Druze adevărate!

Jessica se uită în direcţia pe care i-o indicase şi desluşi mişcare: oameni pe suprafaţa bazinului, puncte negre părăsind zona tot mai puternic luminată de soare, îndreptându-se către umbra proiectată de versanţii opuşi. În pofida distanţei, mişcările li se distingeau limpede în aerul curat. Îşi scoase din interiorul mantiei binoclul, îl îndreptă către siluetele minuscule, reglând oleobiectivele… Năframe fluturând, ca un stol de fluturi multicolori.

– Acolo e casa noastră, spuse Stilgar. La noapte vom fi acolo. Privi îngândurat bazinul, mângâindu-şi mustaţa. Ai mei au rămas la lucru mai mult ca de obicei. Asta înseamnă că nu-s patrule prin preajmă. O să le semnalizez mai târziu să ne aştepte sosirea.

– Oamenii tăi par foarte disciplinaţi, observă Jessica. Îşi luă de la

ochi binoclul şi văzu că Stilgar continua să privească în depărtare.

– Se supun necesităţii de ocrotire a tribului, zise el. Aceeaşi necesitate este criteriul după care se aleg la noi şi conducătorii. Conducătorul trebuie să fie cel mai puternic, cel care poate oferi apă şi securitate. Îşi întoarse ochii spre ea.

Jessica îi susţinu privirea, scrută ochii lipsiţi de alb, orbitele adumbrite, dunga de praf depusă pe firele de păr ale mustăţii şi bărbii, linia tubului colector care cobora de la nări în interiorul distraiului.

– Ţi-am lezat cumva autoritatea de conducător punându-te la încercare, Stilgar? îl întrebă.

– N-a fost vorba de-o provocare, răspunse el.

– Dar oamenii nu trebuie să-şi piardă respectul faţă de conducătorul lor, insistă ea.

– Nu există niciunul printre păduchii ăştia de nisip căruia să nu-i pot veni de hac, replică Stilgar. Învingându-mă pe mine, ne-ai învins pe toţi. Acum tot ce se speră este să înveţe de la tine… tainele… iar unii sunt curioşi dacă vei cuteza să mă provoci.

Ea cântări implicaţiile.

– Să te provoc… la duel?

Stilgar încuviinţă din cap şi-i spuse:

– Dar nu te-aş sfătui s-o faci pentru că, oricum, nu te-ar urma. Nu aparţii lumii nisipurilor. S-au putut convinge cu toţii după drumul din noaptea asta.

– Oameni practici.

– Întocmai, rosti el. Aruncă o privire către bazin şi urmă: Ne cunoaştem nevoile. Dar puţini se gândesc la lucruri serioase acum, când se află la doi paşi de casă. Am lipsit mult. Am muncit o grămadă de vreme ca să putem preda la timp negustorilor liberi mirodenia pentru blestemaţii de ghildari… înnegri-li-s-ar feţele în

vecii vecilor!

Jessica tresări şi îl privi lung.

– Ghildarii? Ce-are a face Ghilda cu mirodenia voastră?

– Aşa a poruncit Liet, răspunse Stilgar. Cunoaştem şi noi motivul, dar asta nu ne îndulceşte cu nimic amarul. Suntem nevoiţi să mituim Ghilda cu cantităţi enorme de mirodenie pentru ca pe cerul nostru să nu existe sateliţi sau spioni care ar putea să afle ce facem cu faţa Arrakisului.

Jessica îşi cumpăni vorbele, amintindu-şi că Paul spusese şi el că acesta trebuie să fie motivul pentru care pe orbita Arrakisului nu existau sateliţi artificiali.

– Şi ce anume faceţi cu faţa Arrakisului de nu vreţi să se afle?

– O schimbăm… încet, dar sigur… ca să devină o lume prielnică vieţii umane. Generaţia noastră n-o s-o apuce. N-o s-o apuce nici copiii noştri, nici copiii copiilor noştri, nici nepoţii copiilor lor… dar lumea aceea va fi. Privi cu ochi înceţoşaţi bazinul, murmurând: Apă sub cerul liber, plante înalte, verzi… oameni umblând în voie, fără distraie.

Aşadar acesta-i visul lui Liet-Kynes, gândi Jessica.

– Mituirea e o soluţie periculoasă, spuse. Mitele au tendinţa să crească întruna.

– Cresc, recunoscu el. Dar calea cea lentă e calea cea mai sigură.

Jessica se întoarse şi îşi plimbă privirea peste bazin, încercând să-l vadă aşa cum şi-l închipuise Stilgar. Dar nu văzu decât galben-cenuşiul rocii sterpe… apoi, brusc, o imagine mişcătoare, difuză, pe cerul de deasupra stâncilor.

– Ah! exclamă Stilgar.

Ea crezu mai întâi că era o navă de patrulare, dar îşi dădu seama că era un miraj – un alt peisaj plutea deasupra nisipurilor aride, o unduire îndepărtată de pajişti, un vierme lung traversându-le

suprafaţa, iar pe spatele lui, fluturând în bătaia vântului… mantii de fremeni.

Mirajul pieri.

– N-ar fi rău să putem merge călare, spuse Stilgar. Dar nu ne putem permite să aducem un făuritor în bazinul ăsta. Aşa că la noapte va trebui să facem drumul tot pe jos.

Făuritor – denumirea pe care o dau ei viermelui, gândi ea. Cântări semnificaţia spuselor lui. Nu-şi puteau *permite* să aducă un *vierme* în bazinul acela. Şi realiză, brusc, ce anume văzuse în miraj: fremeni călărind pe spatele unui vierme uriaş. Trebui să facă un efort de autocontrol ca să nu-şi trădeze şocul pe care i-l provocă înţelegerea implicaţiilor.

– E vremea să ne întoarcem la ceilalţi, spuse Stilgar. Altminteri ai mei o să-şi închipuie că-ţi fac curte. Şi-aşa sunt destui invidioşi pentru faptul că mâinile mele ţi-au gustat gingăşia azi-noapte, când ne-am luptat în bazinul Tuono.

– Măsoară-ţi cuvintele, rosti cu glas tăios Jessica.

– N-ai de ce să te superi, replică el împăciuitor. La noi nimeni nu se atinge de o femeie fără consimţământul ei… iar în ceea ce te priveşte… (dădu din umeri) n-ai nevoie să te apere legile noastre.

– Să nu uiţi nicio clipă c-am fost doamna unui Duce, spuse ea, dar vocea îi era deja mai blândă.

– Cum doreşti, o linişti el. Ei… e timpul să etanşăm şi deschiderea asta ca să putem slăbi disciplina distraiului. Oamenii trebuie să-şi petreacă ziua in tihnă. Mâine, familiile lor nu le vor mai lăsa răgaz de odihnă.

Tăcură amândoi.

Jessica privi bazinul însorit. Interpretase bine ceea ce auzise în vocea lui Stilgar – propunerea nerostită a ceva mai mult decât *protecţia* sa. Voia o soţie? Îşi dădu seama că ar fi putut să joace rolul acesta. Era una dintre soluţiile prin care s-ar fi pus capăt conflictelor pentru puterea tribală – femeia potrivită pentru bărbatul potrivit.

Dar în cazul acesta, ce-avea să se întâmple cu Paul? Cine putea şti, în clipa asta, ce legi de rudenie precumpăneau printre fremeni? Şi ce-avea să se întâmple cu fiica ce trebuia să se nască şi pe care o purta în ea, de câteva săptămâni? Ce-avea să se întâmple cu fiica unui Duce mort? Pentru prima dată, Jessica îşi îngădui să privească deschis, plină de curaj, problema celuilalt copil care creştea în ea, să-şi amintească motivele personale pentru care acceptase conceperea acestui al doilea vlăstar. Da, ştia de ce o făcuse… Cedase pornirii năvalnice pe care o împărtăşeau toate creaturile asupra cărora plutea spectrul morţii – imboldul de a dobândi nemurirea prin procreere. Şi ea, şi Leto se lăsaseră copleşiţi de instinctul speciei.

Se uită pieziş la Stilgar şi văzu că fremenul o privea, aşteptând. *O fiică născută pe meleagurile acestea, de o femeie căsătorită cu un bărbat ca acesta… Ce soartă ar putea să aibă o asemenea fiică?* se întrebă ea. *Ar încerca bărbatul acesta să îngrădească necesităţile cărora trebuie să li se supună o Bene Gesserit?*

Stilgar tuşi ca să-şi dreagă vocea, apoi spuse ceva care dovedea că înţelegea o parte din întrebările ce frământau cugetul Jessicăi:

– Pentru un conducător, lucrul cel mai important este ceea ce face din el un conducător. Binele poporului său. Dac-ai să mă înveţi puterile tale, s-ar putea să vină o zi când unul din noi va fi nevoit să-l provoace pe celălalt. Aş prefera altă soluţie.

– Există şi alte soluţii? întrebă ea.

– Da, spuse el. Sayyadina. Cucernica noastră Maică e bătrână.

Cucernica lor Maică!

Stilgar nu-i lăsă timp de gândire şi urmă:

– Nu ţin neapărat să mă ofer ca soţ. Să nu mă înţelegi greşit. Eşti frumoasă, atrăgătoare… Dar dacă te-aş lua printre femeile mele, unii tineri ar putea crede că mă preocupă mai mult plăcerile cărnii decât nevoile tribului. Tineri, de exemplu, ca aceia care ne pândesc şi ne ascultă în clipa asta.

Un om care-şi cântăreşte deciziile, care se gândeşte la consecinţe, îşi spuse

Jessica.

– Printre tinerii aceia sunt destui care au ajuns la vârsta spiritelor înflăcărate, reluă Stilgar. E o fază în care trebuie domoliţi. N-am voie să le ofer motive serioase ca să mă provoace. Pentru că, în cazul ăsta, aş fi silit să-i schilodesc pentru tot restul vieţii sau să-i omor. Nu asta e calea pe care trebuie s-o urmeze un conducător, mai ales când poate s-o evite în mod onorabil. Şi-apoi… conducătorul este unul dintre factorii care creează deosebirea dintre o gloată şi un popor. Conducătorul trebuie să menţină nivelul indivizilor. Prea puţini indivizi… şi un popor degenerează în gloată.

Cuvintele lui, înţelepciunea din ele, faptul că Stilgar vorbise atât pentru ea, cât şi pentru cei care trăgeau cu urechea, o obligară pe Jessica să reevalueze omul de lângă ea.

Câtă prestanţă! gândi. *De unde acest echilibru interior?*

– Legea care impune criteriile noastre de alegere a conducătorului este o lege dreaptă, spuse Stilgar. Dar asta nu înseamnă că un popor are întotdeauna nevoie de dreptate. Ceea ce ne trebuie nouă, în clipa de faţă, e timp. Timp ca să ne dezvoltăm şi să prosperăm, timp ca să ne extindem forţele pe întregul cuprins al planetei.

Care i-o fi obârşia? se întrebă Jessica. *Din ce soi de oameni se trage?* Spuse cu voce joasă:

– Stilgar, te-am subestimat.

– Mi-am închipuit, răspunse el.

– Cred că ne-am subestimat reciproc.

– Doresc să fie prima şi ultima dată, rosti el. Doresc prietenia ta… şi încrederea ta. Doresc să avem unul faţă de celălalt acel respect care vine din suflet, care nu cere amestecul sexului.

– Înţeleg.

– Ai încredere în mine?

– Aud sinceritatea din glasul tău.

– La noi, când sayyadinele nu sunt conducători oficiali, ocupă un alt loc de cinste: îi învaţă pe ceilalţi. Au grijă să întreţină puterea lui Dumnezeu… aici. Îşi atinse pieptul.

Trebuie să aflu ce-i cu enigma aceea a Cucernicei Maici, îşi aminti Jessica şi spuse:

– Ai pomenit adineaori de Cucernica voastră Maică… iar azi-noapte s-a vorbit despre legende şi prorociri.

– Se spune că o Bene Gesserit şi fiul ei au cheia viitorului nostru.

– Credeţi că eu sunt aceea?

Îl privi atentă, gândind: *Trestia tânără moare atât de uşor! Începuturile sunt momente extrem de primejdioase.*

– Nu ştim, răspunse Stilgar.

Ea dădu din cap, gândind: *E un om cinstit. Aşteaptă un semn, dar nu va face nimic ca să încline talerul sorţii în favoarea sa, spunându-mi care este acest semn.*

Îşi întoarse privirea spre bazin, spre umbrele aurii, spre umbrele liliachii care tremurau în reverberaţia măruntă a aerului. Brusc, fiecare părticică a fiinţei ei fu pătrunsă de o prudenţă de felină. Cunoştea jargonul folosit de Missionaria Protectiva, ştia cum ar fi putut adapta tehnica mitului, pe cea a fricii şi pe cea a speranţei pentru a face faţă oricăror primejdii, oricăror necesităţi, dar simţea că în lumea aceasta se petrecuseră schimbări capitale… Ca şi cum altcineva fusese deja printre fremeni şi fructificase germenul lăsat de Missionaria Protectiva.

Stilgar tuşi încetişor.

Ea îi simţi nerăbdarea, dându-şi seama că ziua avansa şi că fremenii voiau să etanşeze grota. Sosise momentul să dea dovadă de cutezanţă şi ştia care era unealta potrivită: un dar al-hikman, un sistem de tălmăcire, cu ajutorul căruia să poată…

– Adab, şopti ea.

I se păru că mintea i se răsuceşte în ea însăşi. Recunoscu senzaţia şi pulsul i se acceleră. Niciun alt fenomen din întregul antrenament Bene Gesserit nu transmitea un asemenea semnal de recunoaştere. Nu putea fi decât adab, memoria revendicativă ce se iveşte de la sine. Se abandonă instantaneu, dând cale liberă cuvintelor să se reverse:

– Ibn qirtaiba… până în locul unde se termină praful.

Îşi ridică braţul, îl întinse. Observă că Stilgar o priveşte cu ochii măriţi. Din spate auzi foşnete agitate de mantii. Începu să îngâne:

– Văd un… fremen cu Cartea Pildelor. Îi citeşte lui al-Lat, soarele pe care l-a înfruntat şi l-a înrobit. Le citeşte Saduşilor Judecăţii. Astfel citeşte:

> Vrăjmaşii mei sunt ca frunzele verzi sfâşiate
> de furtuna în calea căreia cutezat-au să stea.
> Au n-aţi văzut ce-a făcut Domnul nostru?
> Molima ciumei trimis-a acelor
> ce-au uneltit a noastră pieire.
> Şi-acum sunt ca păsările pe care le-a-mprăştiat vânătorul.
> Urzelile lor sunt asemenea bucatelor otrăvite
> de care nicio gură nu se atinge.

Un fior îi străbătu trupul. Îşi coborî braţul.

Din spate, din penumbra peşterii, auzi ca un ecou răspunsul şoptit de mai multe glasuri:

– Uneltirile lor au fost în zadar.

– Şi focul Domnului se înalţă deasupra inimii tale, îngână ea. *Am reuşit*, îşi spuse.

– Şi focul Domnului s-a aprins, veni răspunsul.

Ea dădu din cap şi rosti:

– Vrăjmaşii tăi vor cădea.

– Bi-lal kaifa, răspunseră fremenii.

În tăcerea care se lăsă, Stilgar făcu o plecăciune în faţa ei.

– Sayyadina, spuse el, dacă Shai-hulud va îngădui, poate că vei putea să pătrunzi şi să devii Cucernică Maică.

Să pătrund, gândi ea. *Ciudată exprimare. Dar restul s-a potrivit destul de bine jargonului obişnuit.* Şi simţi o amărăciune cinică pentru ceea ce făcuse. *Missionaria Protectiva dă rareori greş. Ni s-a pregătit un sălaş în sălbăticia asta. Rugăciunea salatului ne-a durat un ascunziş. Iar eu… va trebui să joc acum rolul Auliyei, slujnica Domnului… Sayyadină pentru un popor nomad care s-a pătruns până-ntr-atât de prorocirile noastre Bene Gesserit, încât îşi numeşte preotesele Cucernice Maici.*

În penumbra din peşteră, Paul stătea în picioare alături de Chani. Mai simţea încă în gură gustul mâncării pe care i-o dăduse fata – carne tocată de pasăre şi cereale amestecate cu sirop gros de mirodenie, totul învelit într-o frunză. Gustând prima îmbucătură, îşi dăduse seama că nu mai mâncase niciodată până atunci un aliment cu o concentraţie atât de mare în esenţă de mirodenie şi pentru o clipă i se făcu frică. Ştia care era efectul esenţei asupra lui – *prefacerea generată de melanj,* proiecţia conştiinţei preştiente.

– Bi-lal kaifa, murmură Chani.

Paul îşi întoarse privirea spre ea. Apoi se uită la fremeni şi observă veneraţia cu care ascultau cuvintele mamei sale. Numai omul pe care-l chema Jamis părea să arboreze o atitudine dispreţuitoare faţă de ceremonie; se ţinea la o parte, cu braţele încrucişate.

– Duy yakha hin mange, şopti Chani. Duy punra hin mange. Am doi ochi. Am două picioare.

Şi se uită la Paul cu o expresie mirată.

Paul trase adânc aer în piept, încercând să potolească furtuna din el. Vorbele mamei sale declanşaseră efectul esenţei de mirodenie. Simţise glasul ei înălţându-se şi prăbuşindu-se în el ca vâlvătăile unui incendiu. Nu omisese nicio clipă cinismul care-i hotărnicea incantaţia – o cunoştea doar atât de bine! – dar nimic nu mai putea

stăvili fenomenul generat de câteva înghiţituri de mâncare.

Îl simţi iarăşi… Conştiinţa de rasă, de care nu putea să scape. Mecanismul se declanşase din nou: percepţia tot mai acută, afluenţa de informaţii, precizia rece a raţionamentelor. Se lăsă moale pe pardoseala cavernei, rezemându-şi spatele de stâncă, abandonându-se. Conştiinţa i se prelinse în stratul acela atemporal, unde putea să vadă timpul, să simtă căile disponibile, vânturile viitorului… vânturile trecutului… viziunea monoculară a viitorului… reunite într-o singură viziune trinoculară, care îi îngăduia să vadă timpul-devenind-spaţiu.

Îşi dădu seama că îl pândea primejdia de a se autodevansa şi se sili să nu piardă contactul cu percepţia prezentului, simţind deriva confuză a experienţei, curgerea clipei, solidificarea continuă a ceea-ce-este în veşnicul-a-fost.

Agăţându-se de prezent, realiză pentru prima oară că regularitatea monumentală a mişcării timpului era complicată pretutindeni de curenţi schimbători, de valuri, de talazuri şi contratalazuri… ca marea izbindu-se de stâncile unei faleze. Constatarea îi oferi o nouă perspectivă asupra preştienţei sale şi atunci văzu sursa „beznei-în-timp“, sursa riscului de eroare din el. I se făcu frică.

Înţelese că preştienţa era o iluminare care îngloba şi limitele revelaţiilor generate – sursă simultană de acurateţe şi de eroare semnificativă. Intervenea un fel de relaţie Heisenberg, un principiu al incertitudinii: consumul de energie care îi dezvăluia ceea ce vedea schimba ceea ce vedea.

Iar ceea ce vedea era un punct de conexiuni cauzale, un nex temporal chiar în interiorul acestei grote. Un clocot de posibilităţi concentrate aici, unde cea mai infimă acţiune – o clipire, o vorbă negândită, un fir de nisip dislocat – putea să urnească o pârghie gigantică în întregul Univers cunoscut. Văzu un moment de violenţă ale cărui consecinţe depindeau de atât de multe variabile, încât cea mai uşoară mişcare pe care o făcea provoca imense schimbări structurale.

Viziunea îl făcu să-şi dorească încremenirea în nemişcare, dar şi aceasta era o acţiune încărcată de consecinţe.

Liniile fără de număr ale consecinţelor porneau, toate, din grota aceasta, răspândindu-se apoi radial, şi de-a lungul celor mai multe din ele îşi văzu propriul trup neînsufleţit, din care sângele se scurgea prin rana căscată de lama unui cuţit.

În anul în care a hotărât moartea Ducelui Leto şi a înapoiat Harkonnenilor Arrakisul, tatăl meu, Împăratul Padişah, avea şaptezeci şi doi de ani, dar nu părea mai vârstnic de treizeci şi cinci. Rareori apărea în public purtând altceva decât uniforma de sardaukar şi un coif negru de burseg, cu leul de aur al stemei imperiale. Uniforma era o aluzie străvezie la sursa puterii sale. Nu afişa însă întotdeauna o aroganţă atât de ostentativă. Când voia, era capabil să radieze farmec şi sinceritate, deşi m-am întrebat deseori, în anii din urmă, dacă a fost vreodată ceea ce părea a fi. Credinţa mea, astăzi, este că s-a luptat toată viaţa să scape printre zăbrelele unei cuşti invizibile. Să nu uităm că era Împărat, reprezentantul unei dinastii ale cărei începuturi se pierdeau în negura vremurilor. Noi însă i-am refuzat un fiu legitim. Oare nu a fost aceasta cea mai cumplită înfrângere pe care a suferit-o vreodată un monarh? Spre deosebire de Doamna Jessica, mama mea s-a supus poruncii Surorilor Stareţe. Care dintre cele două femei a fost mai puternică? Istoria a şi dat răspuns la întrebarea aceasta.

Fragment din *În casa tatălui meu* de Prinţesa Irulan

Jessica se trezi în întunericul grotei auzind în jur vânzoleala fremenilor, percepând mirosul înţepător al distraielor. Simţul lăuntric al timpului îi spuse că, în curând, afară avea să se înnopteze. Peştera însă continua să fie cufundată în beznă. O izolau de deşert prelatele din plastic, al căror rol era să menţină umiditatea trupurilor din spaţiul închis ermetic.

Îşi dădu seama că îşi îngăduise somnul adânc al epuizării şi că faptul acesta era destul de revelator pentru felul aproape inconştient în care acceptase siguranţa oferită de ceata lui Stilgar. Se răsuci în

hamacul improvizat din mantie, îşi coborî picioarele pe pardoseala de piatră, îşi încălţă ghetele de deşert.

Să nu uit să leg şireturile pe sub gleznă, ca să ajut acţiunea de pompare a distraiului, gândi. *Multe n-ai voie să uiţi aici!*

Mai simţea încă gustul cinei de dimineaţă – rulou făcut din frunză umplută cu carne tocată de pasăre şi cereale, amestecate cu sirop de mirodenie. Cina de dimineaţă! Se gândi pentru prima oară la această ciudată inversare a timpului – noaptea era perioada de activitate şi ziua cea de odihnă.

Noaptea ascunde. Noaptea eşti în siguranţă.

Îşi desprinse mantia din cârligele înfipte în firida unde dormise, întoarse veşmântul pe pipăite până când îi găsi deschizătura şi îl îmbrăcă.

Se întrebă pe ce cale ar fi putut să transmită un mesaj către Bene Gesserit. Şcoala trebuia să afle de cei doi rătăciţi din adăpostul arrakian.

La mică distanţă de locul în care se afla, se aprinseră câteva licurigloburi. Îi văzu pe fremeni adunându-se grupuri-grupuri, în lumina anemică. Printre ei îl zări şi pe Paul. Era îmbrăcat. Gluga mantiei îi atârna pe spate şi razele palide ale licurigloburilor îi reliefau profilul acvilin al neamului Atreides.

Jessica îşi aminti comportarea stranie a fiului ei înaintea momentului în care se retrăseseră cu toţii pentru odihnă. *Absent.* Păruse total absent. Ca un înviat din morţi, încă incomplet conştient de ceea ce i se întâmplase, cu ochii pe jumătate închişi şi privirea sticloasă a contemplării interioare. Înfăţişarea lui o dusese cu gândul la ceea ce el îi spusese odată despre hrana saturată de mirodenie a Arrakisului.

Oare există efecte secundare? se întrebă ea. *A spus că melanjul îi influenţează însuşirile preştiente, dar a manifestat o reticenţă ciudată când l-am întrebat ce vede.*

Stilgar apăru din întuneric, în dreapta ei, şi se apropie de grupul de

sub licurigloburi. Jessica observă felul în care îşi mângâia barba cu degetele, sesiză aerul lui încordat, pânda ca de pisică.

Un fior neaşteptat de spaimă o fulgeră în clipa în care simţurile îi revelară febrilitatea vizibilă a fremenilor din jurul lui Paul – mişcările crispate, atitudinea rituală.

– Le-am făgăduit protecţie! tună deodată glasul lui Stilgar.

Jessica recunoscu omul la care strigase Stilgar. Jamis! Şi imediat după aceea văzu furia lui Jamis – poziţia contractată a umerilor.

Jamis, omul pe care l-a doborât Paul! gândi.

– Cunoşti pravila, Stilgar, spuse Jamis.

– Cine o cunoaşte mai bine ca mine? replică Stilgar şi ea auzi tonul împăciuitor din vocea sa, încercarea de a abate mânia celuilalt.

– Aleg lupta, mârâi Jamis.

Jessica se repezi între ei, încleştându-şi degetele în braţul lui Stilgar.

– Ce este? întrebă.

– Pravila amtal, îi explică Stilgar. Jamis îşi cere dreptul de a pune la încercare rolul pe care ţi-l atribuie legenda.

– Trebuie să-şi aleagă un luptător, spuse Jamis. Dacă învinge luptătorul ei, atunci e-adevărat. Dar se spune… (îşi plimbă privirea peste chipurile oamenilor) că nu ar avea trebuinţă de un luptător dintre fremeni. Şi asta nu poate să însemne decât că ar urma să-şi aducă ea luptătorul!

Dădu drumul braţului lui Stilgar şi făcu o jumătate de pas înainte.

– Ştiu să lupt singură, rosti ea. N-am nevoie de niciun luptător. Ceea ce spune legenda…

– Nu ne interesează interpretările tale! se răsti Jamis. Vrem o dovadă de netăgăduit. Tot ce ne-ai spus azi-dimineaţă puteai afla de la Stilgar. După ce ţi-o fi împuiat capul cu vorbe, nu era mare scofală să

repeţi totul papagaliceşte şi să încerci să ne tragi pe sfoară.

Aş putea să-l anihilez, gândi Jessica, *dar poate că asta ar contraveni modului în care interpretează ei legenda.* Şi se pomeni din nou întrebându-se ce fel de schimbări se petrecuseră pe planeta aceasta cu germenul lăsat de Missionaria Protectiva.

Stilgar se uită la Jessica. Apoi vorbi cu voce joasă, dar destul de tare ca să-l audă şi cei din jur:

– Jamis e un om ranchiunos, Sayyadina. Fiul tău l-a învins şi…

– A fost un accident! răcni Jamis. În bazinul Tuono s-au făcut vrăji şi-am să dovedesc asta îndată!

– …şi l-am învins şi eu la vremea mea, continuă netulburat Stilgar. Încearcă să profite de provocarea tahaddi ca să-şi plătească şi poliţele faţă de mine. Dar Jamis e un om prea violent ca să ajungă vreodată un bun conducător – suferă de ghafla, îşi iese din fire. Cu gura e omul legilor, dar în suflet e sarfa, necredincios. Nu, nu va fi niciodată un conducător bun. L-am tolerat până acum pentru că firea asta face din el un luptător de folos, dar când se lasă pradă invidiei şi furiei devine periculos până şi pentru ai săi.

– Stilgarrrr! scrâşni Jamis.

Şi Jessica înţelese ce urmărea Stilgar. Încerca să-l asmută pe Jamis, ca să preia el provocarea adresată lui Paul.

Stilgar îl privi fix pe Jamis şi Jessica auzi din nou nuanţa împăciuitoare în vocea puternică a fremenului:

– Jamis, nu-i decât un copil. Nu…

– Chiar tu ai spus că-i bărbat, îi tăie vorba Jamis. Iar maică-sa *pretinde* că a cunoscut gom jabbarul! E tot numai carne şi geme de apă. Cei care le-au cărat raniţa spun că înăuntru sunt litrugene cu apă. Litrugene! Şi noi, care ne sorbim buzunarele colectoare de cum se adună în ele câteva picături!

Stilgar îi aruncă Jessicăi o privire încruntată.

– E adevărat? Aveţi apă în raniţă?

– Da.

– Litrugene?

– Două litrugene.

– Ce-aveaţi de gând să faceţi cu avuţia asta?

Avuţie? gândi ea. Simţise răceala bruscă din glasul lui Stilgar. Îşi clătină încet capul.

– Pe lumea mea de baştină, apa cădea din cer şi curgea în râuri la suprafaţă, spuse. Pe lumea aceea existau oceane de apă atât de întinse, încât nu le vedeai celălalt ţărm. N-am fost educată ca voi, n-am cunoscut disciplina apei. Până acum n-a trebuit să mă gândesc la apă în felul acesta.

Un suspin gâtuit se ridică din mijlocul mulţimii adunate în jur:

– Apa cădea din cer… curgea la suprafaţă…

– Ştiai că printre noi sunt unii cărora li s-au defectat buzunarele colectoare de la distraie şi că în noaptea asta vor suferi de sete până ce vom ajunge la Tabr?

– De unde să ştiu? Jessica îşi scutură capul. Dacă sunt în impas, dă-le apă din raniţa noastră.

– Pentru asta păstrai avuţia?

– O păstram pentru supravieţuire, răspunse ea.

– Dacă-i aşa, atunci îţi acceptăm binecuvântarea, Sayyadina.

– N-ai să ne cumperi cu apă, mârâi Jamis. Şi nici ţie n-am să-ţi fac jocul, Stilgar. Văd că încerci să mă determini să te provoc la duel înainte de a-mi fi dovedit spusele.

Stilgar se întoarse spre Jamis.

– Insişti în hotărârea ta de-a provoca la luptă un copil, Jamis?

Vorbise cu glas scăzut, veninos.

– Femeia trebuie pusă la încercare prin luptătorul ei.

– În ciuda faptului că se bucură de protecţia mea?

– Invoc pravila amtal, replică Jamis. E dreptul meu.

Stilgar dădu din cap.

– Bine! Dar dacă nu te va doborî băiatul, vei înfrunta apoi cuţitul meu. Şi de data asta n-am să-mi mai pun stavilă lamei.

– Să nu îngădui una ca asta, interveni Jessica. Paul n-are decât…

– Nu te amesteca, Sayyadina, o întrerupse Stilgar. Ştiu… ştiu că mă poţi învinge şi prin urmare că poţi învinge pe oricare dintre noi, dar nu ne poţi învinge pe toţi laolaltă. Trebuie să ne supunem. E pravila amtal.

Jessica amuţi. Privi lung, în lumina verde a licurigloburilor, expresia cruntă care împietrise pe chipul lui Stilgar. Apoi îşi strămută atenţia la Jamis, văzu căutătura ascunsă de sub sprâncenele încruntate şi gândi: *Ar fi trebuit să-mi dau seama de la început. E genul de om care nu vorbeşte, care se închide în el şi urzeşte. Ar fi trebuit să fiu pregătită.*

– Dacă fiul meu păţeşte ceva, îi spuse, îmi vei da socoteală. Acum te provoc eu la luptă. O să-ţi…

– Mamă! Paul păşi în faţă şi o prinse de mâneca mantiei. Poate că dacă o să-i explic lui Jamis cum…

– Vrea să-mi *explice!* hohoti batjocoritor Jamis.

Paul tăcu, fixându-l cu privirea pe omul din faţa lui. Nu-i era frică de el. Jamis părea destul de stângaci, iar noaptea trecută nu-i fusese greu să-l dezarmeze. Dar mai simţea încă clocotul nexului temporal din grota aceea, îşi amintea încă viziunea preştientă în care se văzuse ucis de lama unui cuţit. Viziunea aceea îi înfăţişase atât de puţine căi de salvare…

Brusc, Stilgar spuse:

– Sayyadina, acum dă-te la o parte şi…

– Mai slăbeşte-o cu Sayyadina! îl apostrofă Jamis. Încă n-a dovedit nimic. Foarte bine, ştie rugăciunea! Ei şi? Oricare dintre copiii noştri o ştie!

A vorbit destul, gândi Jessica. A*cum ştiu suficiente despre el. Aş putea să-l imobilizez cu un singur cuvânt.* Şovăi. *Dar nu i-aş putea opri pe toţi ceilalţi.*

– Atunci aşteaptă să-ţi dovedesc, rosti ea şi îşi acordă glasul pe un ton înşelător – un scâncet abia perceptibil, cu o cursă vicleană la capăt.

Jamis se holbă la ea, vizibil înspăimântat.

– Am să te învăţ agonia, urmă ea pe acelaşi ton. Să-ţi aduci aminte de *asta* când vei lupta. Vei cunoaşte o tortură pe lângă care gom jabbarul e o adevărată plăcere. Am să te fac să te zvârcoleşti cu tot…

– Încearcă să mă vrăjească! strigă cu glas răguşit Jamis. Îşi duse pumnul drept la ureche. Invoc dreptul meu! Faceţi-o să tacă!

– Bine, încuviinţă Stilgar. Îi aruncă o privire severă Jessicăi. Dacă mai spui ceva, Sayyadina, vom considera că-i într-adevăr vorba de vrăjitorie şi nu-ţi vom mai garanta securitatea. Îi făcu semn cu capul să se retragă.

Jessica se simţi trasă de mâinile celor din spatele ei. Îşi dădu seama că acţiunea nu avea nimic duşmănos sau brutal; atingerea era blândă, dar fermă. Îl văzu pe Paul desprinzându-se din grupul de oameni, în vreme ce Chani îi şoptea ceva la ureche, arătându-l pe Jamis.

Ceata se retrase, lăsând un cerc mare în mijloc. Se aduseră câteva licurigloburi şi toate fură reglate pe spectrul galben.

Jamis păşi în interiorul cercului, îşi dădu jos mantia şi o azvârli cuiva din mulţime. Rămase în distraiul cenuşiu, lucios, marcat ici-colo de petice şi pliuri. Vreme de-o clipă îşi întoarse gura spre umăr, sorbi scurt din acvatubul buzunarelor colectoare. Apoi se îndreptă, îşi desprinse copcile laterale, îşi dezbrăcă distraiul şi îl întinse cu grijă

unuia dintre fremeni. Rămase pe loc, aşteptând, cu mijlocul înfăşurat într-o bucată de pânză, cu picioarele vârâte într-un soi de încălţări strâmte din acelaşi material, cu un cristai în mâna dreaptă.

Jessica o privi pe Chani, care îl ajuta pe Paul să se dezbrace. O văzu punându-i în mână un cristai, văzu degetele lui Paul încleştându-se pe mânerul armei, încercându-i greutatea şi echilibrul. Şi îşi aminti atunci că în Paul era profund înrădăcinat antrenamentul prana şi bindu – condiţionarea nervoasă şi musculară, că băiatul ei învăţase să lupte pe viaţă şi pe moarte de la dascăli ca Duncan Idaho şi Gurney Halleck, adevărate legende vii printre spadasinii epocii lor, şi că, în plus, fiul ei cunoştea şi şiretlicurile Bene Gesserit. Observă aerul lui sigur, încrezător.

Dar n-are decât cincisprezece ani, gândi ea. *E fără scut. Trebuie să opresc lupta asta. Trebuie să existe o cale ca să…* Îşi ridică ochii şi îl văzu pe Stilgar cu privirea aţintită asupra ei.

– Nu poţi împiedica lupta, rosti el. Să nu vorbeşti.

Jessica îşi acoperi gura cu palma, gândind: *Am vârât spaima în sufletul lui Jamis. Asta o să-l facă mai lent… poate. Măcar de-aş şti să mă rog – să mă rog cu adevărat…*

Dezbrăcat, având pe el doar slipul de exerciţiu pe care îl purta sub distrai, Paul păşi spre mijlocul cercului. Strânse în mâna dreaptă mânerul cristaiului. Simţi sub tălpile goale suprafaţa zgrunţuroasă a pardoselii de piatră, acoperită cu grăunţi de nisip. Idaho îl avertizase deseori: *„Când nu eşti sigur de suprafaţa pe care lupţi, rămâi cu picioarele goale.“* În minte îi răsunară din nou cuvintele şoptite în grabă de Chani: „După ce parează, Jamis se întoarce spre dreapta. E un tic pe care i l-am observat cu toţii. Te va privi tot timpul în ochi, aşteptând să clipeşti ca să te poată lovi. Şi încă ceva: Jamis luptă cu ambele mâini. Fii atent, s-ar putea să schimbe cuţitul dintr-o mână în alta.“

Dar mai presus de orice, Paul simţea cu toată fiinţa sa antrenamentul şi mecanismul instinctiv de reacţie pentru care fusese pisat fără pic de cruţare zi de zi, ceasuri de-a rândul, în sala de exerciţiu.

Îşi amintea perfect ce-i spusese, odată, Gurney Halleck: *„Un cuţitar*

iscusit foloseşte întotdeauna şi vârful, şi tăişul şi pavăza armei. Şi vârful poate să taie; şi tăişul poate să înjunghie; şi pavăza poate să imobilizeze arma adversarului.“

Paul se uită la cristai. Nu avea pavăză. Nu avea decât un inel la capătul mânerului, un inel ceva mai lat decât plăseaua, atât cât să apere mâna. Îşi dădu apoi seama că nici măcar nu cunoştea rezistenţa la rupere a lamei acesteia, nici măcar nu ştia dacă se *putea* rupe.

Pe partea opusă a cercului, Jamis începu să se mişte tiptil, lateral, către dreapta.

Paul se ghemui ca o pisică, realizând abia în clipa aceea că nu avea scut, că era învăţat, atunci când lupta, să simtă pe trup furnicăturile mărunte ale câmpului defensiv, că era obişnuit să reacţioneze fulgerător în apărare şi să-şi temporizeze atacul ca să poată străpunge scutul adversarului. În pofida avertismentelor repetate ale antrenorilor săi de a nu se bizui numai pe protecţia necontrolată a scutului în faţa oricăror atacuri rapide, ştia că avea adânc înrădăcinată în el conştiinţa scutului.

Jamis îi adresă o provocare rituală:

– Fărâmă-se cuţitul tău în ţăndări şi aşchii!

Aşadar lama se poate rupe, gândi Paul.

Se atenţionă că, deşi nici Jamis nu avea scut, adversarul său nu fusese niciodată antrenat pentru lupta cu scuturi şi deci nu cunoştea inhibiţiile unui asemenea luptător.

Continuă să-l urmărească din ochi pe Jamis. Trupul fremenului părea un şfichi de bici plin de noduri, înfăşurat pe un schelet. Cristaiul îi lucea galben-lăptos în lumina licuriglobu rilor.

Pe Paul îl săgetă frica. Se simţi deodată singur şi despuiat, într-un cerc de lumină galbenă, mohorâtă, înconjurat de un zid de chipuri impasibile. Preştiinţa îi alimentase cunoaşterea cu nenumărate experienţe, îi dezvăluise cele mai năvalnice curente ale viitorului şi iţele de decizie care le manevrau, dar momentul acesta era *prezentul.*

Prezentul real, obiectiv. Momentul acesta era moartea atârnând de un număr infinit de ghinioane minuscule.

Înţelese că a*cum-şi-aici* orice putea răsturna viitorul. Tusea unuia dintre privitori: o secundă de neatenţie… Fluctuaţia luminii unuia dintre licurigloburi: o umbră amăgitoare…

Mi-e frică, îşi spuse Paul.

Dar continuă să se mişte cu precauţie în cerc, fără să-l slăbească din ochi pe Jamis, repetând în gând litania Bene Gesserit împotriva fricii. *„Frica este ucigaşul minţii…"* Un duş rece păru să-i învăluie trupul. Îşi simţi muşchii deznodându-se, apoi încordându-se lin, pregătindu-se.

– O să-mi fac din sângele tău teacă pentru cuţit, şuieră Jamis.

Şi în mijlocul ultimului cuvânt atacă.

Jessica surprinse mişcarea şi-şi înăbuşi ţipătul.

Dar locul în care lovise fremenul era gol, iar Paul se afla acum în spatele lui Jamis, liber să-i izbească trupul lipsit de apărare.

Acum, Paul! Acum! ţipă în gând Jessica.

Mişcarea lui Paul fu perfect temporizată, minunat de fluidă, dar atât de lentă, încât Jamis avu timp să se eschiveze, să se retragă şi să se întoarcă spre dreapta.

Paul se dădu înapoi şi se ghemui iarăşi.

– Mai întâi să-mi găseşti sângele, spuse.

Jessica recunoscu în mişcările fiului ei obişnuinţa luptei cu scuturi şi înţelese deodată că obişnuinţa aceasta era o armă cu două tăişuri. Reacţiile lui Paul se datorau tinereţii şi deprinderilor dobândite în urma unui antrenament desăvârşit, necunoscut fremenilor. Dar tactica atacului era şi ea rodul antrenamentelor, condiţionată de necesitatea străpungerii unui câmp defensiv. Scuturile respingeau loviturile rapide, dar nu se puteau opune contrărilor lente, înşelătoare. Ca să străpungi un scut trebuia să combini calmul cu

şiretenia.

Oare Paul înţelege? se întrebă ea. *Nu se poate să nu înţeleagă!*

Din nou, Jamis atacă – o scăpărare a ochilor de cerneală, trupul – o nălucă gălbuie sub licurigloburi.

Şi din nou Paul ţâşni lateral, revenind prea încet la atac.

Şi încă o dată.

Şi încă o dată.

De fiecare dată contralovitura lui Paul întârzia preţ de-o clipă.

Iar Jessica observă un lucru pe care speră să nu-l fi observat şi Jamis. În apărare, reacţiile lui Paul erau atât de rapide, încât scăpau ochiului, dar corpul lui revenea de fiecare dată exact în unghiul corect care ar fi fost necesar pentru ca un scut să descentreze parţial lovitura lui Jamis.

– Nu cumva fiul tău îşi bate joc de nenorocitul ăsta? întrebă Stilgar. Îi făcu însă semn să tacă, înainte ca ea să poată răspunde. Am uitat: n-ai voie să vorbeşti.

Cei doi din mijlocul cercului continuau să-şi dea târcoale. Jamis cu braţul întins, cu vârful cuţitului uşor ridicat. Paul ghemuit, cu cuţitul aproape de pardoseală.

Fremenul se năpusti iarăşi şi de data aceasta se răsuci spre dreapta, în direcţia în care Paul parase până atunci loviturile.

Dar în loc să se eschiveze lateral şi înapoi, Paul întâmpină braţul lui Jamis cu vârful cuţitului. În secunda următoare, se făcu nevăzut, sărind ca din arc spre stânga şi mulţumindu-i în gând Chaniei pentru sfatul pe care i-l dăduse.

Jamis se retrase de-a-ndărătelea până în marginea cealaltă a cercului, frecându-şi mâna în care ţinea cuţitul. Rana sângeră o clipă, apoi sângele se coagulă. Îl privi pe Paul cu ochii holbaţi – două găuri negre-albastre – de parcă lumina posomorâtă a licuriglobu rilor i-ar fi dezvăluit o faţă nouă a adversarului.

– Ah, dureroasă rană, murmură Stilgar.

Paul se ghemui din nou, gata să continue lupta şi, aşa cum fusese învăţat să procedeze după prima sângerare, îşi interpelă adversarul:

– Te dai bătut?

– Ha! răcni Jamis.

Ceata fremenilor emise un murmur mânios.

– Staţi pe loc! strigă Stilgar. Băiatul nu cunoaşte legea. Apoi către Paul: Provocarea tahaddi nu poate avea decât un singur deznodământ: moartea.

Jessica îl văzu pe Paul înghiţind cu greutate şi gândi: *Nu ştie încă să ucidă în felul acesta… în vâlvătaia unui duel cu cuţite. Va reuşi totuşi?*

Paul dădu roată încet, către dreapta, silit de mişcarea lui Jamis. Şi din nou, cunoaşterea preştientă a variabilelor din clocotul temporal al cavernei veni să-i otrăvească sufletul. Noua sa capacitate de înţelegere îi spunea că în desfăşurarea luptei interveneau prea multe decizii rapid comprimate pentru a-i mai da posibilitatea să desluşească o cale clar conturată în faţă.

Variabilă peste variabilă… Iată de ce peştera îi bara drumul sub forma unui nex incert – ca o stâncă uriaşă în mijlocul unui torent; provocând vârtejuri neaşteptate, curenţi schimbători.

– Pune capăt luptei, băiete, spuse cu voce joasă Stilgar. Nu te mai juca.

Paul continua să se mişte în cerc, pregătit să ţâşnească în orice moment.

Jamis părea mai precaut acum; înţelesese că tânărul pe care îl înfrunta în cercul tahaddi nu era câtuşi de puţin străinul neajutorat pe care-l crezuse o pradă uşoară pentru cristaiul unui fremen.

Jessica sesiză imediat umbra de panică din expresia lui. *Acum e mai periculos ca oricând,* gândi ea. *L-a cuprins panica şi-i în stare de orice. A înţeles că n-are în faţă un copil asemenea celor din neamul său, ci o maşină*

de luptă, născută pentru a se bate şi învăţată să mânuiască armele de la cea mai fragedă vârstă. Germenul fricii, pe care i l-am sădit în suflet, a încolţit.

Se pomeni compătimindu-l pe Jamis – deşi sentimentul era dominat de cunoaşterea primejdiei care îi ameninţa fiul.

Jamis poate fi în stare de orice… de actul cel mai imprevizibil, îşi spuse. Se întrebă apoi dacă nu cumva Paul întrezărise viitorul acesta, dacă nu retrăia în clipa aceasta o experienţă mai veche. Dar văzu mişcările fiului ei, broboanele de sudoare de pe faţa şi umerii lui, precauţia din unduirea muşchilor săi. Şi pentru prima oară simţi, fără însă a înţelege, factorul de incertitudine din darul lui Paul.

Paul începu să preseze lupta, rotindu-se ceva mai repede, dar fără să schiţeze nicio intenţie de atac. Remarcase şi el frica adversarului său. Pentru o clipă, în minte îi răsună ecoul vocii lui Duncan Idaho: *„În momentul în care observi că adversarul se teme de tine, lasă-l în pace, lasă frica să-l copleşească în voie. Las-o să se transforme în groază. Omul îngrozit luptă împotriva lui însuşi. Până la urmă atacă din panică, din disperare. E clipa cea mai periculoasă, dar poţi fi aproape sigur că un om îngrozit va comite o greşeală fatală. Antrenamentul meu urmăreşte să te înveţe cum să descoperi şi să foloseşti asemenea greşeli.“*

Oamenii din grotă reîncepuseră să murmure.

Li se pare ca Paul se joacă acum cu Jamis, gândi Jessica. *Li se pare că ceea ce face e o cruzime inutilă.*

Simţea însă şi dedesubturile tumultului din cugetele fremenilor, plăcerea spectacolului. Îl privi pe Jamis şi văzu încordarea care creştea în el. Clipa în care tensiunea îl copleşi fu la fel de evidentă pentru Jessica, pe cât fu pentru Jamis însuşi… şi pentru Paul.

Jamis ţâşni. Un salt înalt, o fandare şi o lovitură năprasnică cu mâna dreaptă. Dar mâna era goală. Cristaiul scânteie în stânga.

Jessica scăpă un geamăt.

Dar Paul ştia de la Chani: *„Jamis luptă cu ambele mâini.“* Iar temeinicia antrenamentului său îi permisese să observe instantaneu fenta. *„Mintea să-ţi fie doar la cuţit, nu la mâna care îl ţine“*, îi spusese mereu

Gurney Halleck. *„Cuţitul e mai periculos decât mâna şi se poate afla în oricare mână.“*

În plus, Paul sesiză şi greşeala lui Jamis: fremenul nu stăpânea jocul de picioare şi întârzie preţ de-o bătaie de inimă pentru a-şi regăsi echilibrul în urma saltului prin care urmărise să-l deruteze pe Paul şi să mascheze schimbarea cuţitului în cealaltă mână.

Cu excepţia palidei lumini a licurigloburilor şi a cercului de ochi de cerneală care priveau încremeniţi, pentru Paul totul se petrecu întocmai ca într-una din vechile şedinţe de antrenament din sala de exerciţiu. Scuturile nu mai aveau nicio importanţă când puteau fi combătute de mişcarea dibace a trupului. Cu o iuţeală fulgerătoare, Paul îşi trecu la rândul său cuţitul în mâna cealaltă, făcu un pas lateral şi lovi de sus în jos în punctul spre care venea pieptul lui Jamis. În secunda următoare, sări înapoi şi-l privi pe adversar prăvălindu-se la picioarele lui.

Jamis căzu ca o cârpă, cu faţa în jos. Horcăi o singură dată şi îşi întoarse capul spre Paul, apoi rămase ţeapăn pe pardoseală. Ochii săi morţi păreau două cioburi de sticlă colorată.

„Nu-i prea artistic să ucizi cu vârful cuţitului“, îi spusese odată Idaho lui Paul, *„dar asta nu înseamnă că trebuie să-ţi opreşti braţul când ai cale deschisă pentru o astfel de lovitură.“*

Ceata fremenilor se năpusti înainte, umplând cercul, împingându-l pe Paul la o parte. Trupul lui Jamis se pierdu în vânzoleala oamenilor. Apoi un grup se desprinse din grosul mulţimii, alergând spre străfundurile întunecate ale grotei, cu o povară înfăşurată într-o mantie.

Când oamenii se dădură la o parte, cadavrul dispăruse de pe pardoseala cavernei.

Jessica îşi croi drum către Paul. I se păru că înoată într-o mare de spinări drapate în mantii cu miros acru. O mare cufundată într-o muţenie stranie.

Ăsta e momentul cel mai cumplit, gândi ea. *Paul a omorât un om datorită superiorităţii vădite a minţii şi a muşchilor săi. Să n-apuce să-l încânte o*

asemenea victorie!

Trecu cu greutate printre ultimii oameni şi păşi într-un mic spaţiu liber, în care doi fremeni bărboşi îl ajutau pe Paul să-şi îmbrace distraiul.

Jessica îşi privi lung fiul. Ochii lui Paul străluceau. Răsufla greu. Părea, mai degrabă, să îngăduie decât să folosească ajutorul ce i se dădea.

– Singur împotriva lui Jamis şi nu s-a ales nici c-o singură zgârietură, murmură unul dintre cei doi fremeni.

Ceva mai încolo, Chani stătea nemişcată, cu ochii ţintă la Paul. Jessica observă emoţia fetei, admiraţia întipărită pe chipul de spiriduş.

Trebuie s-o fac, gândi Jessica. *Chiar acum.*

Îşi adună tot dispreţul în voce şi în ţinută şi rosti:

– Ei, Paul… cum te simţi în postură de ucigaş?

Paul înlemni de parcă ar fi primit o palmă. Ochii săi întâlniră privirea de gheaţă a mamei sale şi obrajii i se împurpurară. Se uită, cu un gest automat, spre locul unde se prăbuşise Jamis.

Stilgar se ivi lângă Jessica, revenind din cotloanele tainice ale grotei, către care fusese dus cadavrul lui Jamis. I se adresă lui Paul pe un ton mohorât, stăpânit:

– Când va veni vremea să mă provoci la luptă şi să încerci să-mi iei locul, să nu-ţi închipui c-o să te joci cu mine aşa cum te-ai jucat cu Jamis.

Jessica văzu că vorbele ei, urmate de remarca lui Stilgar, se implântaseră în Paul, răscolindu-l. Amăgeala oamenilor acestora… căpătase deodată un ţel! Iscodi chipurile din jur, aşa cum le iscodea acum şi Paul, văzând ceea ce vedea şi el. Admiraţie, da. Şi teamă… Şi pe unele din ele… aversiune. Îl privi pe Stilgar, îi văzu resemnarea, înţelese ce însemna pentru el lupta la care asistase.

Paul îşi întoarse ochii spre mama sa.

– Tu ştii adevărul, rosti el.

Jessica auzi revenirea la echilibru, remuşcarea din voce. Îşi plimbă privirea peste feţele oamenilor şi spuse cu glas molcom:

– E primul om pe care fiul meu îl omoară cu lama cuţitului.

Stilgar o privi neîncrezător.

– Nu m-am jucat cu el, zise Paul. Se opri în faţa mamei sale, îşi netezi mantia, se uită pieziş la pata întunecată lăsată de sângele lui Jamis pe pardoseala grotei, apoi murmură: N-am vrut să-l ucid.

Jessica privi chipul lui Stilgar, văzu că-i dă crezare lui Paul, îi observă uşurarea în gestul cu care îşi mângâie barba cu mâna sa străbătută de vene proeminente. Apoi auzi agitaţia, murmurul fremenilor din jurul lor.

– De-asta i-ai cerut să se dea bătut, spuse Stilgar. Acum pricep. Datinile noastre sunt altele, dar, cu timpul, le vei înţelege. Credeam c-am primit printre noi un scorpion. Şovăi, apoi adăugă: Şi de-acum înainte n-o să-ţi mai spun băiete.

O voce se ridică din mulţime:

– Să-i dăm nume, Stil.

Stilgar dădu din cap şi îşi mângâie barba.

– Văd în tine tărie… ca tăria din baza unui pilastru de piatră. Făcu o pauză, apoi spuse: Te vom numi Usul, baza coloanei. Acesta va fi numele tău secret, numele de războinic. Numai noi, cei din Sietch Tabr, îţi vom şti acest nume. Nimeni altcineva nu trebuie să îl afle… Usul.

Un murmur făcu înconjurul cetei: „Bine ales… Tărie… Ne va aduce noroc.“ Şi Jessica le percepu consimţământul şi înţelese că fremenii o acceptau şi pe ea alături de luptătorul ei. Era într-adevăr o Sayyadină.

– Şi acum, alege-ţi *tu* numele de bărbat, numele sub care vrei să fii cunoscut de toţi, spuse Stilgar.

Paul îşi plimbă ochii de la Stilgar la mama sa şi iarăşi la Stilgar. Frânturi izolate ale acestui moment se păstraseră înregistrate în *memoria* sa preştientă, dar simţea deosebirile ca şi când ar fi fost fizice… ca o apăsare ce-l împingea prin portiţa îngustă a prezentului…

– Cum îi spuneţi voi şoarecelui pitic care fuge în salturi? întrebă el, amintindu-şi de acel *sus-hop-jos* din bazinul Tuono. Imită mişcarea cu un gest al mâinii.

Se auziră râsete.

– A… muad'dib, aşa-i spunem, răspunse Stilgar.

Jessica tresări. Era cuvântul pe care-l rostise Paul atunci când îi spusese că îşi vor găsi adăpost printre fremeni şi că pe el îl vor accepta cu acest nume. O cuprinse deodată frica *de* şi *pentru* fiul ei.

Paul înghiţi nodul care i se pusese în gât. Simţea că juca un rol pe care îl mai jucase de nenumărate ori până atunci, în minte… şi totuşi… existau deosebiri. Avu impresia că se afla pe un pisc, la o înălţime ameţitoare, dispunând de o experienţă vastă şi de o cantitate imensă de cunoştinţe, dar că de jur împrejurul lui nu era decât un abis.

Şi-şi aminti iar viziunea legiunilor fanatice urmând steagul verde cu negru al Atreizilor, trecând prin foc şi sabie lumile Universului, în numele profetului lor, Muad'Dib.

Nu! îşi spuse. *Lucrul ăsta nu trebuie să se întâmple!*

– Acesta-i numele pe care ţi-l alegi? Muad'Dib? întrebă Stilgar.

– Sunt un Atreides, murmură Paul, apoi ceva mai tare: N-ar fi drept să renunţ cu totul la numele pe care mi l-a lăsat tatăl meu. Aş vrea să-mi spuneţi… Paul-Muad'Dib.

– Eşti Paul-Muad'Dib, decretă Stilgar.

Şi Paul gândi: *Asta nu era în nicio viziune. Am făcut ceva diferit.*

Dar simţi că abisul din jurul său nu dispare.

Din nou, grupul fremenilor fu străbătut de murmure: „Tărie şi înţelepciune… Cea mai bună dovadă… Se împlineşte legenda… Lisan al-Gaib… Lisan al-Gaib…“

– Vreau să-ţi spun ceva în legătură cu noul tău nume, reluă Stilgar. Alegerea ne bucură. Muad'dib are înţelepciunea deşertului. Muad'dib îşi produce singur apa. Muad'dib se ascunde de soare şi porneşte la drum doar în răcoarea nopţii. Muad'dib e puios şi se-nmulţeşte pe tot întinsul deşertului. La noi, lui Muad'Dib i se spune „Învăţătorul băieţilor“. Toate astea sunt o temelie puternică pentru viaţa pe care-o începi, Paul-Muad'Dib… care pentru noi eşti Usul. Fii binevenit în mijlocul nostru!

Stilgar atinse cu palma fruntea lui Paul, apoi îşi coborî mâna, îl îmbrăţişă şi murmură: „Usul“.

Când Stilgar îi dădu drumul, un alt membru al cetei îl îmbrăţişă pe Paul, repetând noul său nume de războinic. Apoi altul. Şi Paul trecu, din braţe în braţe, printre toţi fremenii cetei, ascultându-le vocile, intonaţiile: „Usul… Usul… Usul…“ Pe câţiva îi cunoştea deja după nume. Chani fu ultima care îşi apăsă obrazul de obrazul lui, îmbrăţişându-l şi rostindu-i numele.

Paul se pomeni din nou în faţa lui Stilgar, care îi spuse:

– Acum faci parte din Ichwan Bedwine. Eşti fratele nostru. Chipul i se înăspri brusc şi glasul îi sună poruncitor: Fă bine, Paul-Muad'Dib, şi strânge-ţi cum trebuie distraiul! Îi aruncă lui Chani o privire severă. Chani! N-am văzut în viaţa mea filtre nazale mai infecte decât cele din nările lui Paul-Muad'Dib! Parcă ţi-am dat ordin să ai grijă de el!

– N-am avut cele de trebuinţă, Stil, se scuză fata. Ne-au rămas, fireşte, filtrele lui Jamis, dar…

– Să nu te mai aud spunând aşa ceva!

– Atunci o să-i cedez unul din filtrele mele, rosti ea. O să mă descurc

cu unul singur până…

– Nici vorbă, o întrerupse Stilgar. După câte ştiu eu, avem rezerve. Unde-s rezervele? Suntem o armată sau o hoardă de sălbatici?

Mai multe mâini se întinseră, oferind obiectele mici, fibroase. Stilgar alese patru şi i le dădu Chaniei.

– Potriveşte-le pe acestea lui Usul şi Sayyadinei.

Din spatele mulţimii se auzi o voce:

– Dar apa, Stil? Litrugenele din raniţa lor?

– Ştiu că stai prost cu apa, Farok, spuse Stil.

Se uită la Jessica. Ea încuviinţă cu capul.

– O să destupăm una pentru cei care duc lipsă, hotărî el. Un acvar… unde-s acvarii? A, Shimoom, ai grijă la măsurătoare. Să scoţi doar strictul necesar, nicio picătură în plus. Apa asta e moştenirea de văduvă a Sayyadinei şi când vom ajunge în sietch i-o vom achita în raţii de campanie, mai puţin costul condiţionării.

– Ce-s raţiile de campanie? întrebă Jessica.

– Zece la unu, răspunse Stilgar.

– Dar…

– Ai să-nţelegi mai târziu. E o lege înţeleaptă.

Un foşnet de mantii semnală agitaţie în spatele cetei, unde mai mulţi oameni se întorseseră ca să primească apă.

Stilgar ridică o mână şi imediat se făcu linişte.

– În privinţa lui Jamis, rosti el, poruncesc să se respecte tot ceremonialul. Jamis ne-a fost tovarăş şi frate în Ichwan Bedwine. Vom acorda cinstirea cuvenită celui care, prin provocarea sa tahaddi, ne-a dat dovada ursitei noastre. Invoc ritualul… la apusul soarelui, când pe Jamis îl va acoperi întunericul.

Auzind cuvintele lui Stilgar, Paul îşi dădu seama că se cufundă din nou în abis… în timp orb… în beznă. Viitorul din mintea sa nu avea trecut… dar… dar… simţea încă fluturarea steagului verde cu negru al Atreizilor… undeva, în faţă… vedea încă săbiile înroşite de sânge şi legiunile fanatice ale jihadului.

Nu se va întâmpla lucrul acesta, îşi spuse. *Nu pot îngădui să se întâmple.*

Dumnezeu a creat Arrakisul ca să-i pregătească pe credincioşi.

Fragment din *Înţelepciunea lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

n liniştea grotei, Jessica auzi nisipul scrâşnind sub paşii oamenilor, apoi strigătele îndepărtate de păsări despre care Stilgar spusese că erau semnalele santinelelor sale.

Prelate mari din plastic fuseseră desprinse de pe deschiderile de pe pereţii peşterii. Jessica privi umbrele serii înaintând pe pervazul de piatră din faţa ei, aşternându-se pe cuprinsul bazinului. Simţi cum îi părăsea lumina zilei; simţi lucrul acesta nu numai în umbrele prelungi, ci şi în căldura uscată din aer. Ştiu că, în curând, percepţia ei antrenată avea să-i permită, asemenea fremenilor, să sesizeze cea mai uşoară schimbare a umidităţii aerului.

Îşi aminti cum se grăbiseră fremenii să-şi ajusteze distraiele în momentul îndepărtării prelatelor de izolare.

În adâncul grotei, cineva începu să psalmodieze:

Ima trava okolo!
I korenja okolo!

Aceasta este cenuşă! Şi acestea rădăcini! traduse în gând Jessica.

Începuse ceremonia funebră pentru Jamis.

Privi din nou amurgul arrakian, culorile care brăzdau cerul.

Noaptea îşi strecura deja tenebrele la poalele stâncilor din depărtare şi de-a lungul dunelor.

Dar arşiţa nu se dădea încă bătută.

Arşiţa o făcu să se gândească la apă şi la o observaţie recentă: un întreg popor era format, educat să-i fie sete numai în anumite momente.

Setea…

Îşi aminti atunci talazurile de pe Caladan – luminate de lună, aruncând mantii albe de spumă peste stâncile ţărmului… şi palele de vânt încărcate de umezeală. Aici, briza care-i atingea veşmântul era ca o arsură pe pielea descoperită a obrajilor şi a frunţii. Filtrele cele noi îi iritau nările, prezenţa tubului care-i recupera umiditatea respiraţiei, traversându-i obrazul pentru a intra în distrai, o stânjenea.

Iar distraiul părea o etuvă.

„Costumul o să ţi se pară ceva mai comod când organismul ţi se va obişnui cu un conţinut mai redus de apă“, îi spusese Stilgar.

Ştia că avea dreptate, dar asta nu-i uşura cu nimic senzaţia dezagreabilă din clipa aceasta. Obsesia inconştientă a apei îi copleşea gândurile. *Nu,* se corectă, obsesia *UMEZELII.*

Era o noţiune mai subtilă, mai profundă.

Auzi paşi care se apropiau, se întoarse şi îl văzu pe Paul apărând din penumbra grotei, urmat îndeaproape de fata cu chip de spiriduş, Chani.

Altă problemă, gândi Jessica. *Va trebui să-l pun în gardă pe Paul cu privire la femeile lor. Niciuna dintre aceste fiice ale deşertului n-ar putea fi o soţie potrivită pentru un Duce. Concubină, da, dar nu soţie.*

Apoi se pomeni întrebându-se cu uimire: *Să mă fi contaminat planurile lui?* Şi îşi dădu seama cât de bine fusese condiţionată. *Sunt în stare să mă gândesc la necesităţile matrimoniale monarhice fără să-mi pese de propriul meu concubinaj din trecut. Şi totuşi… am fost mai mult*

decât concubină.

– Mamă.

Paul se opri în faţa ei, iar Chani alături de el.

– Mamă, ştii ce se întâmplă acolo, în fundul peşterii?

Jessica fixă umbra ochilor săi care o priveau de sub marginea glugii.

– Cred că da, răspunse.

– Chani m-a dus să-mi arate… Zice că trebuie să asist şi să-mi dau… asentimentul la cântărirea apei.

Jessica se uită la Chani.

– Ai noştri recuperează apa lui Jamis, spuse fata. Filtrele dădeau vocii ei o rezonanţă nazală. Aşa-i legea. Carnea este a omului, dar apa sa aparţine tribului… Cu o singură excepţie: duelul.

– Ei spun că apa-i a mea, interveni Paul.

Jessica se întrebă de ce devenise deodată atentă, precaută.

– După un duel, apa celui învins îi revine învingătorului, explică atunci Chani. Pentru că lupta se duce la loc deschis, fără distrai. Învingătorul are dreptul să-şi recapete apa pe care a pierdut-o în timpul luptei.

– N-am nevoie de apa lui, mormăi Paul.

I se părea că face parte dintr-o mulţime de imagini care se mişcau concomitent şi fragmentat, într-un chip cu totul deconcertant pentru ochiul interior. Nu era sigur ce anume ar fi trebuit să facă, dar ştia limpede un singur lucru: că nu voia apa distilată din carnea lui Jamis.

– Dar este… apă, spuse Chani.

Pe Jessica o surprinse felul în care pronunţase cuvântul. *Apă.* Ce încărcătură de semnificaţie în două silabe! Îi veni în gând una din

axiomele Bene Gesserit: *„Supravieţuirea este aptitudinea de a înota în ape necunoscute.“* Apoi gândi: *Şi Paul, şi eu va trebui să descoperim curenţii şi particularităţile acestor ape necunoscute… dacă vrem să supravieţuim.*

– Ai să accepţi apa, rosti ea.

Îşi recunoscu tonul vocii. Acelaşi ton îl folosise odată faţă de Leto, cerându-i să accepte o sumă mare de bani oferită drept ajutor pentru o investiţie riscantă – fiindcă pentru Casa Atreides banii însemnau putere.

Pe Arrakis apa însemna bani. În ceea ce o privea, lucrul acesta era cât se poate de limpede.

Paul nu răspunse. Ştiu că va face aşa cum îi poruncise ea – nu pentru că îi poruncise, ci pentru că tonul vocii ei îl determinase să-şi reconsidere hotărârea. Refuzând apa, ar fi încălcat o practică fremenă general acceptată.

Îşi aduse aminte atunci de cuvintele din Kalima 467 pe care le citise în Biblia CP şi spuse:

– Din apă ia naştere orice formă de viaţă.

Jessica îl privi lung. *De unde ştie citatul?* se întrebă. *N-a studiat încă Misterele.*

– Aşa este, încuviinţă Chani. Giudichar mantene: e scris în Shah-Nama că apa a fost creaţia cea dintâi.

Fără niciun motiv explicabil, şi asta o nelinişti mai mult decât senzaţia propriu-zisă, Jessica se înfioră. Îşi întoarse faţa ca să-şi ascundă tulburarea şi exact în clipa aceea văzu apusul. O urgie sălbatică de culori împroşcă cerul, apoi soarele dispăru în spatele orizontului.

– E timpul!

Vocea care răsunase sub bolta grotei era a lui Stilgar.

– Arma lui Jamis a fost ucisă. Pe Jamis l-a chemat acum la El, Shai-

hulud, cel care a sorocit fazele celor două luni ca să descrească şi să devină în cele din urmă chircite şi uscate ca nişte rămurele veştede. Vocea lui Stilgar coborî: Aşa este şi Jamis acum.

În cavernă se aşternu tăcerea.

Jessica îl văzu pe Stilgar mişcându-se ca o umbră cenuşie, ca o fantomă plutind în interiorul întunecat al peşterii. Privi peste umăr, către bazin. Simţi brusc răcoarea care pătrundea de afară.

– Prietenii lui Jamis să se apropie, rosti Stilgar.

Câţiva oameni trecură în spatele Jessicăi şi acoperiră cu o draperie gaura din stâncă. În fundul grotei, sub tavan, se aprinse un licuriglob. Lumina sa galbenă dădu la iveală o revărsare înceată de siluete. Jessica ascultă foşnetul mantiilor.

Chani făcu un pas înainte, de parcă lumina ar fi atras-o.

Jessica îşi apropie repede buzele de urechea lui Paul şi-i şopti în codul familiei:

– Ia-te după ei… Fă ce fac ei. Nu va fi decât o ceremonie funebră, menită să împace spiritul lui Jamis.

Va fi mai mult decât atât, gândi Paul. Şi simţi un fel de strângere de inimă, o senzaţie ciudată – ca şi cum ar fi încercat să prindă şi să imobilizeze ceva aflat în mişcare.

Chani se strecură lângă Jessica şi o prinse de mână.

– Vino, Sayyadina. Noi trebuie să stăm în altă parte.

Paul le privi cum dispar amândouă în umbră, lăsându-l singur. Se simţi părăsit, abandonat.

Oamenii care fixaseră draperia îl încadrară.

– Să mergem, Usul.

Se lăsă condus, împins în cercul de oameni ce se formase în jurul lui Stilgar. Stilgar stătea în picioare sub licuriglob, iar lângă el, pe

pardoseală, se afla o formă cu contururi neregulate, acoperită cu o mantie.

La un semn al lui Stilgar, oamenii se ghemuiră pe vine, într-un singur foşnet de mantii. Paul îi imită, privindu-l ţintă pe Stilgar. Din cauza globului de deasupra, ochii fremenului păreau două găuri negre; la gât, colierul distraiului arunca reflexe verzi de lumină. Paul îşi strămută atenţia la maldărul acoperit de la picioarele lui Stilgar şi recunoscu sub mantie conturul mânerului unui baliset.

– Spiritul părăseşte apa trupului când răsare prima lună, psalmodie Stilgar. Aşa e scris. Când vom vedea, la noapte, că răsare prima lună, pe cine o să cheme ea?

– Pe Jamis, răspunse în cor ceata.

Stilgar se răsuci de jur împrejur pe un singur călcâi, trecând în revistă cercul de chipuri care-l priveau. Apoi rosti grav:

– I-am fost prieten lui Jamis. Când avionul-şoim s-a năpustit asupra noastră la Gaura-din-Stâncă, Jamis m-a tras la adăpost.

Se aplecă spre grămada de lângă el şi ridică mantia.

– Ca prieten al lui Jamis, iau această mantie – este dreptul conducătorului.

Îşi puse mantia pe umeri, apoi se îndreptă.

Şi Paul văzuse ce ascunsese mantia: luciul palid şi cenuşiu al unui distrai, o litrugenă ruginită, o carte mică depusă într-o batistă, mânerul fără lamă al unui cristai, o teacă goală, o raniţă împăturită, un paracompas, un distrans, un toboşar, mai multe cârlige metalice cât pumnul, ceva ce arăta ca o grămăjoară de pietricele strânse într-o bucată de pânză, un mănunchi de pene… şi, rezemat de raniţa împăturită, un baliset.

Jamis cânta la baliset, gândi Paul. Instrumentul îi aminti de Gurney Halleck şi de tot ce pierduse. Memoria lui Paul, memoria viitorului la timpul trecut, înregistrase unele linii aleatorii care ar fi putut duce la o reîntâlnire cu Halleck, dar acestea erau puţine şi neclare. Gândul îl tulbură. Factorul de incertitudine îi răscoli din nou sufletul. *Oare*

asta înseamnă că ceva din ceea ce voi face… din ceea ce AŞ PUTEA face, l-ar putea distruge pe Gurney… sau l-ar putea readuce la viaţă… sau?…

Înghiţi şi-şi scutură capul.

Stilgar se aplecă din nou.

– Pentru femeia lui Jamis şi pentru străji, rosti.

Pietricelele şi cărticica dispărură în interiorul mantiei sale.

– Dreptul conducătorului, intonă ceata.

– Marcatorul serviciului de cafea al lui Jamis, spuse Stilgar şi luă din grămadă un disc plat de metal verde. Acesta i se va da lui Usul, cu ceremonialul cuvenit, când vom ajunge în sietch.

– Dreptul conducătorului, intonă ceata.

În sfârşit, Stilgar se ridică, ţinând în mână mânerul cristaiului.

– Pentru Câmpia Funebră, spuse.

– Pentru Câmpia Funebră, repetară într-un glas fremenii.

Jessica, aflată în mijlocul cetei, de partea cealaltă a locului în care stătea Paul, dădu din cap, recunoscând originea ancestrală a ritualului şi gândi: *Îngemănarea dintre ignoranţă şi cunoaştere… dintre sălbăticie şi cultură… Totul începe de la demnitatea cu care ne tratăm morţii.* Se uită la Paul, întrebându-se: *Oare va înţelege? Va şti ce să facă?*

– Noi suntem prietenii lui Jamis, reluă Stilgar. Noi nu ne jelim mortul ca o adunătură de netrebnici.

Un om cu barbă sură, aflat în stânga lui Paul, se ridică în picioare.

– I-am fost prieten lui Jamis, zise el. Se apropie de grămadă şi luă distransul. Când am fost asediaţi la Două Păsări şi am rămas fără apă, Jamis mi-a dat de la el.

Omul se întoarse la locul lui.

Oare se aşteaptă să spun că i-am fost şi eu prieten lui Jamis? se întrebă

Paul. *Oare se aşteaptă să-mi aleg şi eu un obiect din grămadă? Văzu feţe întorcându-se către el, ocolindu-i privirea. Da, asta aşteaptă!*

În faţa lui Paul, un alt bărbat se ridică, se apropie de grămadă şi luă paracompasul.

– I-am fost prieten lui Jamis, spuse omul. Când ne-au surprins patrulele la Cotul Stâncii şi am fost rănit, Jamis i-a atras după el pe vrăjmaşi, şi răniţii au putut fi salvaţi.

Omul se ridică şi se duse la locul său.

Din nou, Paul văzu feţe întorcându-se către el, văzu aşteptarea întipărită pe chipuri şi-şi lăsă ochii în jos. Cineva îl înghionti din spate şi-i şopti:

– Vrei să atragi nenorocirea asupra noastră?

Cum să spun că i-am fost prieten? gândi Paul.

O altă siluetă se desprinse din mulţime şi când chipul umbrit de glugă ajunse sub glob, Paul o recunoscu pe mama sa.

Jessica se aplecă deasupra grămezii şi luă batista.

– I-am fost prietenă lui Jamis, zise ea. Când spiritul spiritelor din el a înţeles că adevărul trebuie dat la iveală, s-a retras şi a salvat viaţa fiului meu.

Jessica se întoarse la locul ei.

Iar Paul îşi aminti de dispreţul din vocea mamei sale când îi vorbise imediat după luptă: *„Cum te simţi în postură de ucigaş?“*

Şi văzu iarăşi chipurile întorcându-se către el, simţi mânia şi teama oamenilor. În clipa aceea, îi fulgeră în minte un pasaj din bobina despre „Cultul morţilor“ pe care i-o proiectase odată mama sa. Se hotărî brusc.

Încet, se ridică în picioare.

Un suspin făcu înconjurul cetei.

Păşind în mijlocul cercului, lui Paul i se păru că *sinele* său se împuţinase. I se păru că pierduse o bucăţică din el însuşi şi că acum încerca să şi-o regăsească. Se aplecă deasupra grămezii de lucruri şi luă balisetul. O strună vibră uşor, lovind unul dintre obiectele de pe jos.

– I-am fost prieten lui Jamis, şopti Paul.

Simţi lacrimi arzându-i ochii şi făcu un efort ca să-şi adauge tărie în glas.

– Jamis m-a învăţat… că… dacă ucizi… trebuie să plăteşti. Regret că n-am avut timp să-l cunosc mai bine.

Cu pleoapele strânse, cu paşi nesiguri, se întoarse orbeşte la locul său, ghemuindu-se pe pardoseală. Umerii i se încovoiară.

O voce şopti:

– Varsă lacrimi!

Un murmur trecu din gură în gură:

– Usul dă umezeală mortului!

Paul simţi degetele care îi pipăiau înfrigurate obrajii, auzi şoaptele de veneraţie.

Ascultând murmurul fremenilor, Jessica înţelese gravitatea acestei experienţe, înţelese ce inhibiţii cumplite existau aici pentru plâns, pentru lacrimi. Se concentră asupra cuvintelor: *„Dă umezeală mortului.“* Lacrimi-ofrandă adusă lumii umbrelor… Fără îndoială că pentru fremeni lacrimile erau sacre.

Nimic din ceea ce văzuse până atunci pe planeta aceasta nu îi oferise o imagine atât de zguduitoare despre suprema valoare a apei. Nici vânzătorii de apă, nici pielea uscată a băştinaşilor, nici distraiele sau cerinţele aspre ale disciplinei apei. Acum ştia că apa era aici cea mai preţioasă formă a materiei – era viaţa însăşi… învăluind totul în simbol şi ritual.

Apa.

– I-am atins obrazul, şopti cineva. Am simţit darul.

La început, degetele care îi pipăiau faţa îl înspăimântară pe Paul. Îşi încleştă degetele pe griful rece al balisetului, simţind coardele muşcându-i palma. Apoi văzu ca prin ceaţă chipurile din spatele mâinilor întinse – ochii mari, fascinaţi.

Mâinile se retraseră. Ceremonia fu reluată. În jurul lui Paul însă, se crease un mic spaţiu liber, o aură subtilă – fremenii se trăseseră la o parte în semn de respect.

Ceremonia se încheie cu o melopee surdă:

Luna plină te cheamă la ea…
Pe Shai-hulud îl vei vedea;
Noapte roşie, cer mohorât,
Moarte cruntă te-a doborât.
Lunii pline ne-om ruga…
Luna ne va ajuta;
Ce căutăm va fi găsit
În ţinutul pustiit.

La picioarele lui Stilgar apăruse un burduf umflat. Stilgar se lăsă pe vine, lipindu-şi palmele de el. Cineva se apropie, se ghemui alături de Stilgar şi Paul. Recunoscu sub umbra glugii chipul lui Chani.

– Jamis a dus treizeci şi trei de litri, şapte drahme şi trei secunde treizeci din apa tribului, spuse Chani. Binecuvântez această apă în prezenţa Sayyadinei. Ekkeri-akairi, aceasta este apa, fillissin-follasy, lui Paul-Muad'Dib! Kivi a-kavi, care nu va mai fi niciodată, nakalas! Nakalas! măsurată şi numărată, ukair-an! de bătăile inimii jan-jan-jan prietenului nostru… Jamis.

– Bi-lal kaifa, psalmodie ceata.

În liniştea apăsătoare care se lăsă brusc, Chani se întoarse şi se uită lung la Paul. Apoi spuse:

– Ce-i în mine flacără fie în tine cărbuni. Ce-i în mine rouă fie în tine apă.

– Bi-lal kaifa, intonă ceata.

– Lui Paul-Muad'Dib îi revine apa aceasta, rosti Chani. S-o păstreze pentru trib şi să aibă grijă să n-o irosească zadarnic. Să fie generos cu ea la vreme de restrişte. Iar când va veni timpul, s-o dea mai departe pentru binele tribului.

– Bi-lal kaifa, glăsuiră oamenii.

Trebuie să accept apa, gândi Paul. Încet, se ridică şi veni lângă Chani. Stilgar se dădu înapoi ca să-i facă loc, apoi îi luă cu blândeţe balisetul din mână.

– Îngenunchează, spuse Chani.

Paul se lăsă în genunchi.

Ea îi călăuzi mâinile către burduful cu apă, îi apăsă palmele pe suprafaţa elastică.

– Ţie îţi încredinţează tribul apa aceasta, rosti ea. Jamis a părăsit-o. Ia-o în pace.

Apoi se ridică în picioare, trăgându-l pe Paul după ea.

Stilgar îi înapoie balisetul, întinse spre el cealaltă mână, cu palma deschisă. În palmă se aflau nişte inele mici de metal. Paul le văzu scânteind în lumina palidă a licuriglobului şi observă că erau de mărimi diferite.

Chani luă inelul cel mai mare, apoi îl ridică într-un deget.

– Treizeci de litri, spuse. Unul după altul, le ridică şi pe celelalte, arătându-i-le lui Paul, numărând: Doi litri; un litru; şapte acvaverigi a câte o drahmă fiecare; o acvaverigă de trei secunde de drahmă treizeci. Cu totul – treizeci şi trei de litri, şapte drahme şi trei secunde treizeci.

Ţinu degetul încărcat cu inele în faţa lui Paul.

– Le primeşti? întrebă Stilgar.

Paul înghiţi cu greutate, apoi dădu din cap.

– Da.

– O să te învăţ mai târziu, spuse Chani, cum să le înfăşori într-o batistă ca să nu zăngăne şi să nu te trădeze când mergi.

Îi întinse inelele.

– N-ai vrea… să mi le păstrezi tu? întrebă Paul.

Chani se uită surprinsă la Stilgar.

Acesta zâmbi şi spuse:

– Paul-Muad'Dib, Usul, nu cunoaşte încă obiceiurile noastre, Chani. Păstrează-i acvaverigile, fără nicio obligaţie până ce vei avea timp să-i arăţi cum să le poarte.

Fata dădu din cap, scoase de sub mantie o fâşie de pânză, o trecu prin interiorul inelelor răsucind-o cu o mişcare complicată pe deasupra şi pe dedesubt, şovăi, apoi vârî pacheţelul în cingătoare.

Cred c-am făcut o gafă, gândi Paul. Simţea amuzamentul reţinut al oamenilor din jur, aerul lor vag ironic şi mintea sa făcu brusc legătura cu memoria preştientă: *Oferirea de acvaverigi unei femei – ritual de curtare.*

– Acvari! rosti cu glas puternic Stilgar.

În foşnet de mantii, ceata se ridică. Doi oameni ieşiră în faţă, ridicară burduful cu apă. Stilgar luă licuriglobul şi porni cu el spre fundul cavernei.

Paul se simţi împins dinapoi în spatele lui Chani. Privi strălucirea lăptoasă a luminii sub tavanul de piatră, dansul umbrelor pe pereţi. Şi simţi înfrigurarea subită care pusese stăpânire pe fremeni, freamătul de nerăbdare al oamenilor.

Jessica, trasă de mâini grăbite către marginea grupului, înconjurată şi îngrămădită de trupuri agitate, îşi înăbuşi un fior de panică. Recunoscuse părţi din ritual, identificase frânturile de chakobsa şi

de bhotani-jib ale formulelor mistice. Ştia ce violenţă năprasnică ar fi putut să erupă dintr-o asemenea procesiune, aparent paşnică şi naivă.

Jan-jan-jan, gândi ea. *Hai-hai-hai!*

Ca un joc de copii ce-şi pierduse orice inhibiţii între adulţi.

Stilgar se opri în faţa unui perete de piatră galbenă. Apăsă pe o protuberanţă şi peretele se trase fără zgomot la o parte, descoperind o fisură cu contururi neregulate. Stilgar intră primul şi ceilalţi îl urmară, păşind pe lângă un grilaj întunecat, cu alveole în formă de fagure. Paul simţi o adiere de aer rece.

Se uită mirat la Chani, apoi o trase de mânecă.

– Aerul de aici pare umed, spuse el.

– Sssst, şuşoti ea.

Dar cineva din spatele lor zise:

– În noaptea asta, capcana-i plină de umezeală. Înseamnă că Jamis e mulţumit.

Jessica trecu prin uşa secretă, auzind-o închizându-se în spatele ultimilor oameni. Observă că fremenii îşi încetineau mersul când treceau pe lângă grilajul cu alveole de fagure şi simţi umiditatea aerului când ajunse în dreptul lui.

O capcană de vânt! gândi. *Au instalat o capcană de vânt camuflată la suprafaţă, ca să tragă aerul în interiorul rece al stâncilor şi să obţină umezeală prin condensare.*

Trecură de încă o uşă de piatră, cu grilaj asemănător deasupra. Şi uşa aceasta se închise în spatele lor. Şi Paul, şi Jessica simţiră cât se poate de limpede curentul de aer umed care venea de deasupra.

Paul văzu licuriglobul din mâna lui Stilgar dispărând brusc sub nivelul capetelor din faţa lui. În clipa următoare, simţi sub tălpi treptele unei scări care cotea spre stânga. Raze lungi de lumină poleiră şirul de glugi care cobora în spirală.

Jessica sesiză încordarea crescândă a oamenilor din jurul ei, apăsarea unei muţenii a cărei încărcătură îi scrijeli nervii.

Treptele se terminară şi ceata se strecură pe sub pragul scund al unei a treia uşi. Lumina licuriglobului fu înghiţită de o grotă uriaşă, cu tavanul înalt şi boltit.

Paul simţi mâna lui Chani apucându-l de braţ, auzi un clipocit slab în aerul rece, percepu încremenirea desăvârşită a mulţimii de fremeni în prezenţa solemnă a apei. Ca într-o catedrală.

Am văzut locul acesta în vis, îşi aminti el.

Gândul i se păru liniştitor, dar în acelaşi timp zadarnic. Undeva, în faţă, pe calea aceasta, hoardele fanatice însângerau Universul, în numele lui. Steagul verde cu negru al Atreizilor devenea un simbol al terorii. Legiuni turbate se năpusteau la atac urlându-şi strigătul de luptă: „Muad'Dib!"

Nu trebuie să se întâmple lucrul acesta, gândi. *Nu pot îngădui să se întâmple.*

Dar simţea limpede forţa conştiinţei de rasă din el, propriul său ţel cumplit… şi înţelese că flagelul nu putea fi înlăturat cu uşurinţă, că lua proporţii cu fiecare clipă şi că devenea tot mai puternic. Chiar dacă el, Paul, ar fi murit în momentul acesta, lucrurile ar fi mers mai departe, pe acelaşi făgaş, prin mama sa şi prin sora lui care încă nu se născuse. Un singur lucru ar fi putut pune stavilă iureşului: moartea tuturor celor ce se aflau acum, aici – inclusiv moartea lui şi a mamei sale.

Paul privi în jur, văzu ceata fremenilor răspândindu-se în linie dreaptă. Oamenii îl împinseră înainte, către o baricadă scundă, cioplită în roca nativă a grotei. Dincolo de baricadă, la lumina globului lui Stilgar, Paul dădu cu ochii de suprafaţa nemişcată, întunecată, a unui bazin plin cu apă. Bazinul se prelungea în umbră – adânc, negru. Peretele opus era abia desluşit, la vreo sută de metri distanţă.

Jessica îşi simţi pielea uscată şi întinsă de pe obraji şi de pe frunte destinzându-se la contactul cu aerul umed. Bazinul era adânc. Îi

simţea adâncimea. Reuşi să reziste dorinţei de a se apropia şi de a-şi cufunda mâinile în apă.

Auzi un clipocit în stânga. Privi către capătul şirului de oameni şi îi văzu pe Stilgar şi pe Paul unul lângă altul, iar în faţa lor pe cei doi acvari golindu-şi povara în bazin printr-un debitmetru. Aparatul de măsură părea un ochi rotund, cenuşiu, fixat pe marginea bazinului. Urmări mişcarea contorului luminiscent pe măsură ce apa trecea prin aparat şi îl văzu oprindu-se la treizeci şi trei de litri, şapte drahme şi trei secunde treizeci.

Uimitoare precizie, gândi ea. Observă că pâlnia debitmetrului rămăsese uscată după trecerea apei. Apa se scursese pe pereţii pâlniei fără să facă priză. Şi în această simplă observaţie descoperi un alt indiciu tulburător în legătură cu tehnologia fremenilor: erau perfecţionişti.

Brusc, Jessica porni de-a lungul baricadei către locul în care se afla Stilgar şi oamenii îi făcură loc, dându-se respectuoşi la o parte. Se opri în faţa lui Stilgar, se uită la Paul şi îi remarcă privirea absentă, dar în clipa aceea enigma imensului rezervor de apă o preocupa mai mult ca orice.

Stilgar o privi lung.

– Adesea unii dintre noi au dus lipsă de apă, spuse deodată. Dar nu s-au atins nicicând de apa de aici. Poate n-o să mă crezi.

– Te cred, rosti ea.

El arătă spre bazin.

– Avem aici peste treizeci şi opt de milioane de decalitri. Apa-i împrejmuită cu ziduri de netrecut pentru făuritorii cei mici, bine ascunsă, bine adăpostită.

– O comoară.

Stilgar ridică globul şi o privi drept în ochi.

– E mai mult decât o comoară. Avem mii de asemenea ascunzişuri. Doar câţiva dintre noi le cunosc pe toate. Îşi înclină capul într-o

parte şi globul îi proiectă, pe chip şi pe barbă, pete galbene şi negre de lumină şi întuneric. Auzi?

Ascultară cu toţii.

Picurul apei precipitate de capcana de vânt umplu cu prezenţa sa grota. Jessica observă că toată ceata asculta cu smerenie. Numai Paul părea insensibil la sunet, absent.

Pentru Paul sunetul era ca un tic-tac al timpului care trecea. Avea senzaţia că timpul se scurge prin el, că nu va mai prinde niciodată din urmă aceste clipe. Simţea că trebuie să ia o hotărâre, dar nu era capabil să facă nicio mişcare.

– S-a calculat câtă apă ne trebuie, murmură Stilgar. Când o vom avea, vom schimba faţa Arrakisului.

Ceata răspunse cu o singură şoaptă:

– Bi-lal kaifa.

– Vom ţintui dunele sub un covor de iarbă, continuă Stilgar cu o voce din ce în ce mai puternică. Vom încătuşa apa în sol, cu arbori şi subarboret.

– Bi-lal kaifa, psalmodie ceata.

– Cu fiecare an care trece, calota polară se va retrage.

– Bi-lal kaifa.

– Vom face din Arrakis o patrie primitoare… Cu lentile de topire a gheţurilor la poli, cu lacuri în zonele temperate. Vom păstra pentru făuritor şi pentru mirodenia sa doar centrul deşertului.

– Bi-lal kaifa.

– Şi nimeni n-o să mai jinduiască, niciodată, după apă. Omul îşi va lua singur apă din fântâni, din iazuri, din lacuri, din canale. Apa va curge prin quanaturi şi va hrăni plantele noastre. Apa va fi a tuturor. Oamenii nu vor trebui decât să-şi întindă mâna ca să ia apă.

– Bi-lal kaifa.

Jessica detectă rezonanţa rituală, religioasă, a cuvintelor, simţi propria ei reacţie instinctivă de veneraţie. *Oamenii aceştia s-au aliat cu viitorul,* gândi. *Sunt hotărâţi să escaladeze un munte. Visul unui om de ştiinţă… Şi aceşti oameni simpli, ţăranii aceştia, vor să-i dea viaţă.*

Se gândi la Liet-Kynes – planetar imperial care se transformase în băştinaş – şi o cuprinse mirarea. Visul acesta era genul de ideal care pune stăpânire pe sufletul omului şi Jessica îşi dădea seama că Liet-Kynes îl declanşase în mod deliberat. Un ideal pentru care oamenii sunt în stare să-şi dea viaţa. Şi acesta era unul din elementele esenţiale de care simţea că avea nevoie fiul ei: oameni cu un ideal. Unor asemenea oameni li se puteau insufla uşor înflăcărare şi fanatism. Asemenea oameni puteau fi transformaţi într-o sabie cu care Paul să-şi recucerească locul ce i se cuvenea.

– Să mergem acum, spuse Stilgar. Vom aştepta să răsară prima lună. După ce Jamis va fi pornit la drum, vom porni şi noi către casă.

Murmurând dezamăgiţi, oamenii făcură cale-ntoarsă de-a lungul bazinului, urmându-l pe Stilgar.

Iar Paul, păşind în spatele lui Chani, avu sentimentul că un moment vital trecuse pe lângă el, că pierduse ocazia unei decizii esenţiale şi că era prizonier în capcana propriului său mit. Ştia că mai văzuse locul acesta, că mai trăise odată episodul acesta într-o fulgerare de vis preştient, pe îndepărtatul Caladan.

Dar acum se iviseră elemente noi, necunoscute până atunci. Constată din nou, cu uimire, cât de limitat era darul său. I se păru că era purtat de valul timpului, uneori în mijlocul lui, alteori pe creasta lui… şi că pretutindeni, în jurul său, alte valuri se înălţau şi coborau, când arătând, când ascunzând ceea ce duceau ele.

Şi peste tot, peste toate, în faţă, continua să se profileze ameninţătoare umbra neîndurătorului jihad – violenţa, măcelul. Era un promontoriu deasupra valurilor.

Ceata trecu de ultima uşă, revenind în peştera de la intrare. Uşa fu etanşată. Lumina se stinse şi fremenii desprinseră draperiile de pe

deschiderile cavernei, dând la iveală noaptea şi stelele care apăruseră deasupra deşertului.

Jessica se apropie de pervazul din peretele grotei şi-şi ridică ochii spre stele. Erau limpezi, apropiate. Ascultă agitaţia oamenilor din spatele ei, auzi sunetele unui baliset pe care îl acorda cineva, apoi vocea lui Paul îngânând notele acordajului. Nu-i plăcu tristeţea pe care o percepu în tonul fiului ei.

Din întunericul peşterii, răzbătu glasul lui Chani:

– Povesteşte-mi despre apele de pe lumea ta de baştină, Paul-Muad'Dib.

Şi Paul:

– Altă dată, Chani. Îţi promit.

Câtă tristeţe!

– E un baliset bun, spuse Chani.

– Aşa e, încuviinţă Paul. Crezi că pe Jamis îl supără că-i folosesc balisetul?

Vorbeşte de mort la prezent, gândi Jessica. Implicaţiile o tulburară.

Un glas de bărbat răspunse întrebării lui Paul:

– Jamis îndrăgea muzica. L-am auzit adesea cântând.

– Atunci, cântă-mi ceva, Usul, se rugă Chani. Cântă-mi un cântec de-al tău.

Câtă fermitate în vocea unei copile, se miră Jessica. *Trebuie să-l pun în gardă pe Paul cu privire la femeile lor. Şi încă iute!*

– Am să-ţi cânt un cântec pe care l-a compus un prieten de-al meu, zise Paul. Gurney… Nu cred că mai trăieşte. L-a intitulat „Cântec de seară".

Fremenii amuţiră. Glasul plăcut, de tenor, al lui Paul se înălţă

acompaniat de sunetele vibrante ale balisetului:

Văd jarul în ceas de amurg…
Astrul de aur apune.
Parfumuri, simţuri nebune
Trezesc amintiri…

Jessica simţi muzica versurilor în piept – păgână, încărcată de sunete care o făcură să-şi simtă brusc şi intens propriul trup, dorinţele lui. Ascultă mută, încordată.

Recviem al nopţii cu perle-ncrustată…
Doar pentru noi!
Ochii ţi s-au aprins dintr-odată…
Numai noi doi!
Cununi de flori – Inimile noastre…
Petale de flori – Dorinţele noastre.

Şi Jessica ascultă vibraţia surdă din tăcerea care urmă ultimei note. *De ce i-a cântat fiul meu un cântec de dragoste copilei acesteia?* se întrebă. O cuprinse deodată spaima. I se păru că viaţa se scurge năvalnic pe lângă ea şi că nu poate s-o ţină în loc. *De ce-a ales cântecul ăsta?* se întrebă. *Uneori instinctele nu se înşală. Pentru ce a făcut asta?*

Paul rămase nemişcat, mut. În întuneric. Un singur gând, cumplit, îi copleşea mintea: *Mama mea îmi este vrăjmaşă. Mi-e vrăjmaşă fără să ştie. Ea este aducătoarea jihadului. Ea m-a născut, ea m-a crescut şi m-a educat. Ea este duşmanul meu.*

Noţiunea de progres acţionează ca un mecanism de protecţie pentru a ne apăra de teroarea viitorului.

Fragment din *Pildele lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

Cu ocazia celei de-a şaptesprezecea aniversări a zilei sale de naştere, Feyd-Rautha Harkonnen îşi propusese să-şi ucidă cel de-al o sutălea sclav-gladiator, în cadrul tradiţionalelor jocuri familiale. Evenimentul era marcat şi de vizita pe Giedi Prim, patria Harkonnenilor, a doi observatori de la Curtea Imperială – Contele Fenring şi Doamna sa – cărora li se adresase invitaţia de a urmări lupta, din loja aurită, rezervată membrilor marcanţi ai familiei şi dominând vasta arenă triunghiulară.

Pentru a cinsti ziua de naştere a na-Baronului şi pentru a reaminti tuturor Harkonnenilor şi supuşilor lor că Feyd-Rautha devenise moştenitor-desemnat, pe Giedi Prim era sărbătoare. Bătrânul Baron decretase zi de odihnă de la un meridian la altul, iar la Harko, oraşul natal al familiei, se depuseseră toate eforturile pentru a se crea iluzia de festivitate: pe clădiri fluturau drapele, iar faţadele edificiilor care străjuiau Bulevardul Palatului fuseseră proaspăt vopsite.

Dar dincolo de artera principală, printre case, Contele Fenring şi Doamna Fenring observară mormanele de gunoaie, pereţii coşcoviţi care se oglindeau în bălţoacele murdare de pe străzi, furişarea temătoare a oamenilor.

În palatul cu ziduri albastre al Baronului domnea o ordine încărcată de teamă. Contele şi Doamna sa remarcară preţul plătit pentru păstrarea liniştii: străji peste tot şi arme, în al căror luciu aparte un ochi format deslușea cu uşurinţă patina folosirii frecvente. Până şi în punctele de trecere dintr-o aripă în alta a palatului existau posturi de

control. Slugile îşi dădeau de gol instrucţia militară în mersul ţeapăn, în linia dreaptă a umerilor… în privirea vigilentă a ochilor care pândeau şi iar pândeau.

– Presiunea-i în urcare, îi şopti Contele soţiei sale, în codul lor secret. Baronul începe să simtă preţul real pe care a trebuit să-l plătească pentru a se descotorosi de Ducele Leto.

– Într-o zi o să-ţi povestesc legenda păsării phoenix, spuse ea.

Se aflau în sala de recepţie a palatului, aşteptând plecarea la jocuri. Nu era o sală mare – avea cam patruzeci de metri lungime pe vreo douăzeci lăţime – dar falşii stâlpi susţinători înălţaţi de-a lungul pereţilor laterali, coloanele groase la bază şi mai subţiri spre vârf, precum şi tavanul uşor boltit creau impresia unei încăperi spaţioase.

– A! exclamă Contele. Iată-l pe Baron!

Baronul Vladimir Harkonnen apăruse la capătul sălii, înaintând cu mişcarea legănată-plutită imprimată de portanţa suspensiilor care-i cărau greutatea trupului. Carnea fălcilor îi tresălta în sus şi în jos, suspensiile i se unduiau sub mantia portocalie. În degetele mâinilor îi sclipeau inele, iar opafocurile prinse în materialul mantiei aruncau reflexe scânteietoare.

Alături de Baron păşea Feyd-Rautha. Părul său negru era coafat în cârlionţi mărunţi, contrastând nefiresc de vioi cu expresia posacă a ochilor. Purta o tunică neagră, mulată pe trup, şi pantaloni strâmţi, uşor evazaţi la glezne. Picioarele mici îi erau încălţate în conduri cu talpă moale.

Observându-i ţinuta şi jocul muşchilor sub tunică, Doamna Fenring gândi: *Iată unul care nu-şi va lăsa trupul pradă obezităţii.*

Baronul se opri în faţa soţilor Fenring, prinse cu un gest posesiv braţul lui Feyd-Rautha şi spuse:

– Nepotul meu, na-Baronul Feyd-Rautha Harkonnen. Şi întorcându-şi faţa bucălată, de bebeluş, către Feyd-Rautha, adaugă: Contele şi Doamna Fenring, despre care ţi-am vorbit.

Feyd-Rautha îşi înclină capul, aşa cum cerea eticheta. O privi lung

pe Doamna Fenring. Era blondă şi mlădioasă; trupul ei perfect era înveşmântat într-o rochie lungă, dintr-un material simplu, fără nicio podoabă. Doi ochi verzi-cenuşii îi susţineau privirea. Seninătatea şi calmul ei, caracteristici tipice Bene Gesserit, tulburară într-un mod straniu simţurile tânărului.

– Mmmmm-ăăă-hmmm, făcu Contele, examinându-l din cap până-n picioare pe Feyd-Rautha. Un tânăr, ăăă… *dezgheţat,* ăăă… nu-i aşa, mmm, draga mea? Apoi, aruncându-i o privire Baronului: Şi zici, dragă Baroane, că i-ai vorbit despre noi acestui tânăr *dezgheţat?* Ce anume i-ai spus?

– I-am pomenit nepotului meu despre stima deosebită pe care vi-o poartă Împăratul, Conte Fenring, răspunse Baronul. Şi gândi: *Uită-te bine la el, Feyd! Un ucigaş cu purtare de iepure – genul cel mai periculos!*

– O, da, fireşte! rosti Contele şi îi adresă doamnei sale un zâmbet.

Lui Feyd-Rautha i se păru că gesturile şi cuvintele Contelui erau aproape jignitoare. Se opreau exact în momentul în care ar fi devenit afronturi făţişe. Tânărul îl privi cu atenţie pe Conte: un bărbat scund, cu înfăţişare vulnerabilă. Un cap ca de nevăstuică, cu ochi rotunzi, mari şi negri. Păr cărunt la tâmple. Iar mişcările… Îşi mişca o mână sau îşi întorcea capul într-o direcţie, apoi vorbea în altă direcţie. Era greu de urmărit.

– Mmmmm-ăăă-hmmm, n-ai ocazia să întâlneşti prea des asemenea… mmm… tineri dezgheţaţi, spuse Contele, vorbind cu umărul Baronului. Te… ăăă… felicit pentru, mmm, stilul perfect al… ăăă… moştenitorului dumitale. Crescut în lumina celui mai… ăăă… vârstnic, ca să zic aşa.

– Sunt copleşit, rosti Baronul.

Făcu o plecăciune, dar Feyd-Rautha observă că privirea unchiului său dezminţea curtoazia gestului.

– Ironia, mmm… este dovada unei… ăăă… gândiri profunde, comentă Contele.

Iar! gândi Feyd-Rautha. *Poţi să juri că te insultă, dar n-ai niciun motiv*

ca să-i ceri satisfacţie.

Ascultându-l pe Conte, Feyd-Rautha avea senzaţia că-şi cufundă capul într-un terci… *mmmm-ăăă-hmmm!* tânărul îşi strămută atenţia la Doamna Fenring.

– Cred că-i… ăăă… răpim din timp tânărului nostru, spuse ea. După câte ştiu, astăzi va lupta în arenă.

Pe huriile haremului imperial, straşnică femeie! gândi Feyd-Rautha. Spuse cu voce tare:

– Voi ucide astăzi în onoarea Domniei Tale, Doamnă. Şi, cu permisiunea Domniei Tale, voi pronunţa această dedicaţie în arenă.

Doamna Fenring îl privi cu seninătate, dar glasul ei şfichiui ca un bici când spuse:

– *Nu* îţi acord permisiunea.

– Feyd! hămăi Baronul. Şi gândi: *Împieliţatul ăsta! Vrea ca fiara de Conte să-l provoace la duel?*

Dar Contele se mulţumi să surâdă şi să mormăie:

– Mmmmm-ăăă-hmmm.

– Cred că e *într-adevăr* cazul să te pregăteşti, Feyd, zise Baronul. Trebuie să fii odihnit. N-are rost să-ţi asumi riscuri prosteşti.

Feyd-Rautha se înclină, cu chipul negru de ciudă.

– Cum vrei, unchiule. Îl salută cu o mişcare a capului pe Contele Fenring: Domnule! Apoi pe soţia acestuia: Doamnă! Se întoarse şi părăsi cu paşi grăbiţi sala, abia învrednicind cu privirea grupul timid al Caselor Mici, de lângă uşa înaltă cu două canaturi.

– E încă tânăr, suspină Baronul.

Iar Doamna Fenring gândi: *Acesta să fie tânărul la care s-a referit Cucernica Maică? Aceasta să fie linia de sânge pe care trebuie s-o păstrăm?*

– Avem la dispoziţie mai mult de-o oră până să plecăm la arenă, spuse Baronul. Cred c-am putea profita de răgazul ăsta ca să stăm de vorbă, Conte Fenring. Îşi înclină capul masiv într-o parte. Au apărut o mulţime de lucruri noi.

Şi gândi: *Iar acum să vedem cum se va descurca emisarul Împăratului, ca să-mi transmită ce i s-o fi poruncit să-mi transmită, fără să comită grosolănia de a aborda subiectul pe şleau.*

Contele se întoarse spre soţia sa:

– Mmmm-ăă-hmmm, vrei, te rog, ăăă, să ne… mmm… scuzi, draga mea?

– Fiece zi, uneori fiece oră aduce schimbări, susură ea. Mmmm.

Şi, adresându-i Baronului un zâmbet fermecător, se întoarse şi porni cu spatele drept şi paşi măsuraţi către uşa mare din capătul sălii.

Baronul se uită după ea şi îi văzu pe membrii Caselor Mici curmându-şi discuţiile la apropierea ei, urmărind-o din ochi. *Bene Gesserit!* gândi el. *De-ar scăpa odată Universul de ele!*

– Între cei doi pilaştri de colo e un con de tăcere, spuse. Putem discuta fără să ne temem că ne-ar putea auzi cineva.

Porni înainte, cu mersul său legănat şi pătrunse în câmpul insonorizat, simţind zgomotele din sală estompându-se brusc.

Contele se opri lângă el şi amândoi îşi întoarseră feţele la perete, ca să nu li se poată citi pe buze.

– Nu suntem mulţumiţi de ordinul prin care le-ai cerut sardaukarilor să părăsească Arrakisul, spuse Contele.

Pe şleau! gândi Baronul.

– Sardaukarii nu mai puteau să rămână, întrucât ar fi trezit *altora* bănuieli în legătură cu ajutorul pe care mi l-a acordat Împăratul, răspunse el.

– Dar nepotul dumitale, Rabban, nu pare să acţioneze cu destulă

fermitate în vederea soluţionării problemei fremenilor.

– Ce vrea mai mult Împăratul? Pe Arrakis n-au mai rămas decât o mână de fremeni. Deşertul sudic este nelocuibil. Deşertul nordic e controlat de patrulele noastre.

– Cine spune că deşertul sudic e nelocuibil?

– Planetologul vostru, dragă Conte.

– Doctorul Kynes a murit.

– Ah, da… din nefericire.

– Dispunem de un raport de survol din regiunile sudice, spuse contele. Raportul indică prezenţa vieţii vegetale.

– Vasăzică, până la urmă, Ghilda a acceptat totuşi efectuarea unor observaţii din spaţiu.

– Ştii bine că nu, Baroane. Ştii bine că Împăratul nu are nicio posibilitate legală să ţină sub observaţie Arrakisul.

– Iar *eu* nu-mi pot permite luxul ăsta. Atunci cine a survolat regiunile sudice?

– Un… contrabandist.

– V-a minţit, Conte, spuse Baronul. Dacă oamenii lui Rabban nu pot naviga deasupra zonelor sudice, n-o pot face nici traficanţii. Doar ştii şi dumneata ce-i acolo: furtuni de nisip, paraziţi şi-aşa mai departe. Comunicaţiile radio sunt aproape imposibile. Balizele de navigaţie sunt distruse înainte de a apuca să fie instalate ca lumea.

– Vom discuta despre feluriţii paraziţi altă dată, replică sec Contele.

Aha! gândi Baronul.

– A dibuit cineva vreo greşeală în rapoartele mele? întrebă.

– Dacă te duce gândul la greşeli, nu văd cum ai mai putea să-ţi pledezi cauza, observă Contele.

Încearcă în mod deliberat să mă înfurie, gândi Baronul. Respiră adânc de două ori, ca să se calmeze. Îşi simţi mirosul transpiraţiei. Sub mantie, harnaşamentul suspensiilor începu deodată să-i provoace o mâncărime supărătoare.

– Nu cred că Împăratul e nemulţumit de felul în care şi-au găsit moartea concubina şi fiul Ducelui, spuse el. Au încercat să fugă spre centrul deşertului. Era furtună.

– Mda, au avut loc o serie de accidente convenabile.

– Nu-mi place tonul cu care spui asta, Conte.

– Una-i mânia, zise Fenring, şi alta-i violenţa. Dă-mi voie să te previn: dacă mi se va întâmpla vreun accident nefericit aici, pe Giedi Prim, toate Casele Mari vor afla ce-ai făcut pe Arrakis. De altfel, se bănuieşte de mult ce metode foloseşti în afaceri.

– Singura afacere mai recentă de care mi-aduc aminte, ripostă Baronul, este transportul mai multor legiuni de sardaukari pe Arrakis.

– Nu cumva îţi închipui că l-ai putea şantaja pe Împărat?

– Nici nu-mi trece prin cap!

Contele zâmbi.

– S-ar găsi destui comandanţi sardaukari care să declare că au acţionat fără ordin, fiindcă doreau să le vină de hac păduchioşilor voştri de fremeni.

– Dar s-ar găsi şi destui care să pună la îndoială o asemenea declaraţie, i-o întoarse Baronul, deşi ameninţarea îl descumpănise. *Să fie într-adevăr sardaukarii atât de disciplinaţi?* se întrebă.

– Împăratul doreşte o revizie contabilă a registrelor dumitale, spuse brusc Contele.

– Oricând.

– N-ai… ăăă… nicio obiecţie?

– Niciuna. Directorul meu în cadrul companiei CHOAM se poate prezenta cu fruntea sus în faţa celei mai severe inspecţii. Şi Baronul gândi: *Să-ncerce, numai, să facă tărăboi cu vreo acuzaţie falsă! O să mă ridic în picioare şi-o să le strig tuturor, prometeic: „Priviţi-mă! Am fost nedreptăţit!“ După asta, n-ar avea decât să-mi arunce orice acuzaţie, chiar şi una întemeiată. Casele Mari n-ar mai acorda niciun gir unui al doilea atac din partea unui acuzator care a comis deja o eroare.*

– Nu mă-ndoiesc că registrele dumitale rezistă oricărei revizii, murmură Contele.

– Ce motive are Împăratul să dorească atât de mult exterminarea fremenilor? întrebă Baronul.

– Preferi să schimbăm subiectul, da? Contele ridică din umeri. Nu e dorinţa Împăratului, ci a Sardaukarului. Armata are nevoie de exerciţiu… şi în afară de asta, sardaukarilor nu le place să se-apuce de-o treabă şi-apoi s-o lase neterminată.

Îşi închipuie că mă sperie, amintindu-mi că se bucură de sprijinul unor ucigaşi însetaţi de sânge? se întrebă Baronul.

– Afacerile au presupus dintotdeauna o oarecare doză de violenţă, spuse el, dar undeva trebuie să existe o limită. Cineva trebuie să rămână şi să lucreze la mirodenie.

Contele emise un hohot scurt, ca un lătrat.

– Crezi că poţi pune şaua pe fremeni?

– Fremenii n-au fost niciodată destul de numeroşi ca să poată fi folosiţi la muncă, răspunse Baronul. Dar pogromurile mi-au neliniştit restul populaţiei. În clipa de faţă, am în vedere altă soluţie pentru problema arrakiană, dragul meu Fenring. Şi trebuie să-ţi mărturisesc că meritul pentru ideea soluţiei îi revine Împăratului.

– I-auzi, i-auzi!

– Chiar aşa, Conte. Sursa inspiraţiei mele a fost planeta de detenţie a Împăratului – Salusa Secundus.

Contele îl fixă cu o privire sfredelitoare.

– Ce legătură poate să existe între Arrakis şi Salusa Secundus?

Baronul sesiză neliniştea din ochii lui Fenring şi răspunse:

– Deocamdată niciuna.

– Deocamdată?

– Cred că-ţi poţi da seama şi dumneata că există o cale pentru a crea o forţă de muncă substanţială pe Arrakis: transformarea Dunei în planetă-închisoare.

– Prevezi cumva o creştere a delincvenţei?

– Au avut loc tulburări, mărturisi Baronul. Am fost obligat să storc destul de zdravăn, Fenring. La urma urmei, cunoşti şi dumneata preţul pe care l-am plătit blestematei de Ghilde ca să ne transporte pe Arrakis forţele reunite. Banii ăştia trebuia scoşi *de undeva.*

– Te sfătuiesc, Baroane, să nu faci din Arrakis o planetă-închisoare fără permisiunea Împăratului.

– Bineînţeles că nu, se grăbi să-l asigure Baronul, surprins de tonul brusc glacial al vocii lui Fenring.

– Mai e o problemă, spuse Contele. Suntem informaţi că mentatul Ducelui Leto, Thufir Hawat, nu-i mort, ci se află în slujba dumitale.

– Nu m-am putut îndura să irosesc un mentat.

– L-ai minţit pe comandantul sardaukarilor, spunându-i că Hawat a murit.

– O minciună nevinovată, dragă Conte. N-aveam chef să mă lansez în discuţii neprincipiale cu el.

– Hawat a fost de fapt trădătorul?

– Nu, vai! Trădătorul a fost falsul medic. Baronul îşi şterse transpiraţia de pe gât. Fenring, înţelege, rămăsesem fără mentat! Ştii ce înseamnă asta. Întotdeauna am avut un mentat. Nu puteam rămâne în aer.

– Cum l-ai determinat pe Hawat să-şi calce jurământul de credinţă?

– Ducele lui murise! Baronul se sili să zâmbească. N-avem de ce să ne temem din partea lui Hawat, dragă Conte. Organismul lui a fost impregnat cu o otravă latentă. Îi administrăm un antidot în mâncare. Lipsa antidotului declanşează efectul otrăvii… Ar muri în câteva zile.

– Să faci bine şi să-i suprimi antidotul.

– Dar e un om folositor!

– Şi care ştie prea multe pentru un om viu.

– Parcă mi-ai dat de-nţeles că Împăratul nu se teme.

– Nu-mi arde de joacă, Baroane!

– Mă voi supune numai dacă voi primi ordin scris, întărit cu sigiliul imperial, zise Baronul. În niciun caz n-am s-o fac doar de hatârul dumitale.

– Crezi că-i un hatâr?

– Dar ce altceva? Împăratul are obligaţii şi faţă de mine, Fenring. L-am scăpat de zurbagiul de Duce.

– Cu ajutorul câtorva sardaukari.

– Ce altă Casă i-ar fi oferit Împăratului uniforma sub care să-şi camufleze amestecul în afacerea asta?

– Şi Împăratul şi-a pus aceeaşi întrebare, Baroane, numai c-a accentuat-o într-un mod uşor diferit.

Baronul îl privi lung pe Fenring, observând muşchii ţepeni ai maxilarelor, perfecta stăpânire de sine a omului Împăratului.

– Ei, asta-i bună! exclamă apoi. Sper că Împăratul nu-şi imaginează că ar putea să acţioneze împotriva *mea* fără să prind de veste.

– Maiestatea Sa speră să nu fie necesar.

– Împăratul n-are niciun motiv să creadă că-l ameninţ!

Baronul îşi strecurase în tonul vocii şi furie, şi mâhnire, gândind: *Măcar de-ar încerca s-o facă! M-aş putea instala pe tron doar bătându-mă cu pumnul în piept pentru c-am fost nedreptăţit, înşelat.*

Glasul Contelui sună sec şi distant:

– Împăratul crede ceea ce-i spun simţurile.

– Ar îndrăzni să mă acuze de trădare în faţa Consiliului Laandsraadului?

Şi Baronul aşteptă, cu respiraţia tăiată, răspunsul sperat.

– Împăratul n-are nevoie să *îndrăznească.*

Baronul îşi schimbă brusc poziţia în suspensii, ca să-şi ascundă expresia feţei. *Poate c-am s-ajung să trăiesc eu însumi evenimentul!* gândi. *Împărat! Da, să mă acuze! Şi-apoi… câteva mite, puţină constrângere… ralierea Caselor Mari. S-ar putea aduna toţi sub flamura mea, ca nişte iobagi căutând adăpost. Căci nimic nu-i înspăimântă mai mult decât gândul că Sardaukarul Împăratului i-ar putea nimici rând pe rând.*

– Împăratul speră din toată inima să nu ajungă în situaţia de a te acuza de trădare, rosti Contele.

Baronului îi veni greu să-şi înlăture ironia din glas şi să afişeze doar un aer îndurerat, dar reuşi.

– Am fost dintotdeauna unul dintre supuşii cei mai loiali. Cuvintele acestea mă dor peste măsură.

– Mmmm-ăă-hmmm, făcu Contele.

Baronul rămase cu spatele la el, clătinându-şi încet capul. Într-un târziu, spuse:

– E timpul să pornim spre arenă.

– De acord, încuviinţă Contele.

Ieşiră din conul de tăcere şi, umăr la umăr, se îndreptară către grupul Caselor Mici, de la capătul sălii. Undeva, în interiorul palatului, răsună vibraţia gravă a unui gong – mai erau douăzeci de minute până la începerea jocurilor.

– Casele Mici aşteaptă să le conduci, spuse Contele, arătând cu un gest al capului către oamenii de care se apropiau.

Vorbe cu două înţelesuri… cu două înţelesuri, gândi Baronul.

Îşi ridică ochii spre noile talismane care flancau ieşirea din sală: capul de taur şi portretul în ulei al bătrânului Duce Atreides, tatăl Ducelui Leto. Avu o senzaţie ciudată, un fel de presentiment; se întrebă ce gânduri îi vor fi trezit Ducelui Leto talismanele, pe vremea când atârnaseră în castelul de pe Caladan şi, mai târziu, în reşedinţa de pe Arrakis: trufaşul tată şi capul taurului care îl omorâse.

– Omenirea nu cunoaşte, ăăă, decât o singură… mmm… ştiinţă, spuse contele, în timp ce păşeau în fruntea suitei vasalilor, trecând din sala de recepţie în sala de aşteptare – o încăpere îngustă, cu ferestre înalte şi podeaua pardosită cu ceramică albă şi roşie.

– Care anume? se interesă Baronul.

– Mmmm-ăă… ştiinţa, ăăă, nemulţumirii, răspunse Contele.

Casele Mici din spatele lor, chipuri slugarnice de oi, râseră exact atât cât se cuvenea, dar râsul căpătă o notă discordantă în vuietul brusc de motoare ce răsună când pajii deschiseră larg uşile exterioare, în faţa cărora aşteptau vehicule de sol, cu fanioanele fâlfâind în bătaia vântului.

Baronul îşi ridică vocea ca să acopere zgomotul şi spuse:

– Sper, Conte Fenring, să nu te nemulţumească spectacolul pe care ni-l va oferi astăzi nepotul meu.

– Sunt, ăăă, foarte… hmmm… da, nerăbdător, răspunse Contele. Când e vorba de un… ăăă… proces-verbal, trebuie să acorzi mare, mmm, atenţie… ăăă… antecedentelor.

Baronul îşi mască şocul surprizei coborând în grabă prima treaptă a scărilor către peronul palatului. *Proces-verbal! Raportul unei crime împotriva Imperiului!*

Dar contele râse scurt, ca şi când ar fi făcut o glumă, şi scutură uşor braţul Baronului.

Tot drumul până la arenă, Baronul zăcu între pernele maşinii sale blindate, aruncându-i priviri piezişe Contelui, care şedea alături, şi întrebându-se ce anume îl determinase pe *emisarul* Împăratului să plaseze „gluma" aceea de faţă cu membrii Caselor Mici. Era încredinţat că lui Fenring nu i se întâmpla prea des să facă ceva dacă simţea că nu-i necesar, să folosească două vorbe când una era de ajuns, sau să se mulţumească cu un singur înţeles într-o singură frază.

Abia după ce se instalaseră în loja aurită de deasupra arenei triunghiulare, în sunetul trâmbiţelor şi în freamătul tribunelor înţesate cu oameni ce agitau steguleţe, află Baronul răspuns la întrebarea sa.

– Dragă Baroane, spuse Contele aplecându-se la urechea lui, eşti conştient, nu-i aşa, că Împăratul nu a confirmat în mod oficial alegerea pe care ai făcut-o în legătură cu succesorul dumitale?

Baronului i se păru că îl învăluie subit un con personal de tăcere, generat de propriul său şoc. Îl privi lung pe Conte, abia remarcând apropierea Doamnei Fenring de loja păzită de gărzi înarmate.

– Acesta-i de fapt motivul pentru care mă aflu astăzi aici, urmă Contele. Împăratul doreşte să-l informez dacă ţi-ai ales un succesor competent. Şi nimic nu poate dezvălui mai bine decât arena chipul real din spatele unei măşti, nu-i aşa?

– Împăratul mi-a promis că-mi voi putea alege liber moştenitorul! scrâşni Baronul.

– Vom vedea, spuse Fenring şi se întoarse să-şi întâmpine soţia, care intra în lojă.

Doamna Fenring se aşeză, adresându-i un zâmbet Baronului, apoi

îşi îndreptă atenţia spre suprafaţa acoperită cu nisip a arenei, unde îşi făcea chiar atunci apariţia Feyd-Rautha, în jiletcă şi pantaloni colanţi, cu mănuşa neagră şi hangerul în mâna dreaptă, cu mănuşa albă şi pumnalul în mâna stângă.

– Alb pentru otravă, negru pentru puritate, observă Doamna Fenring. Curios obicei, nu găseşti, dragul meu?

– Mmmmm, mormăi Contele.

Un cor de urale izbucni din lojile familiale şi Feyd-Rautha se opri o clipă pentru a răspunde salutului, ridicându-şi privirea şi trecând în revistă chipurile din amfiteatru, recunoscându-şi verii şi cumetrii, demifraţii, concubinele şi cunoştinţele out-freyne – zeci de guri, ca tot atâtea goarne ce trâmbiţau într-o mare de veşminte şi baniere multicolore.

Şi Feyd-Rautha se gândi că feţele înghesuite în loji erau gata să privească cu aceeaşi aviditate sângele lui sau sângele sclavului-gladiator. Fireşte, el personal nu avea niciun dubiu asupra rezultatului luptei. Nu urma să înfrunte decât iluzia unui pericol, un pericol lipsit de substanţă şi totuşi…

Feyd-Rautha îşi înălţă armele către soare, adresând salutul tradiţional celor trei colţuri ale arenei. Apoi îşi vârî lamele în teci; mai întâi pumnalul cel scurt, din mâna înmănuşată în alb – alb, semnul otrăvii –, pe urmă hangerul lung, din mâna înmănuşată în negru – lama presupusă imaculată –, arma sa secretă cu care avea să transforme ziua aceasta într-o victorie cu totul personală: otravă pe lama neagră.

Îşi reglă repede scutul şi vreme de câteva clipe aşteptă nemişcat senzaţia de comprimare a pielii de pe frunte, confirmarea faptului că era bine apărat.

Momentul avea propria sa încărcătură de tensiune şi Feyd-Rautha îl prelungi, cu siguranţa de sine a unui profesionist al spectacolului. Le făcu apoi semn picadorilor şi scutierilor să se apropie, le inspectă cu un aer marţial echipamentul – pavezele cu ghimpii ascuţiţi, scânteind în soare, cârligele şi harpoanele pe care fluturau fanioane lungi şi înguste, de culoare albastră.

Feyd-Rautha făcu semn fanfarei.

Acordurile maiestuoase ale marşului lent se înălţară deasupra amfiteatrului, revărsându-şi tot fastul lor antic şi Feyd-Rautha îşi conduse escorta de-a curmezişul arenei pentru a-şi prezenta salutul de omagiu în faţa lojii unchiului său. Prinse din zbor cheia ceremonială ce-i fu aruncată.

Fanfara amuţi.

În liniştea care se lăsase în arenă, Feyd-Rautha făcu doi paşi înapoi, înălţă cheia şi strigă:

– Dedic acest adevăr…

Făcu o pauză, ştiind că unchiul său avea să gândească: *Zănaticul ăsta are de gând să provoace scandal, adresând dedicaţia nevestei lui Fenring, în ciuda avertismentului meu!*

– …unchiului şi binefăcătorului meu, Baronul Vladimir Harkonnen! încheie.

Şi observă, încântat, oftatul de uşurare al unchiului său.

Fanfara atacă marşul rapid şi Feyd-Rautha traversă cu paşi repezi arena, conducându-şi oamenii către poarta de prudenţă, bariera care nu permitea decât accesul celor echipaţi cu dezintegratorul reglat după codul pentascutului. Feyd-Rautha se mândrea cu faptul că până atunci nu folosise niciodată poarta şi că avusese rareori nevoie de sprijinul picadorilor. Astăzi însă era mulţumit să-i ştie la îndemână – planurile deosebite implicau uneori primejdii deosebite.

Din nou se aşternu liniştea în arenă.

Feyd-Rautha se întoarse, îşi aţinti privirea spre marea poartă roşie pe care avea să iasă gladiatorul.

Gladiatorul de excepţie.

Planul pe care îl elaborase Thufir Hawat era un plan admirabil prin simplitatea şi sorţii săi de izbândă, gândi Feyd-Rautha. Sclavul nu va fi drogat – acesta era aspectul periculos. În schimb, în inconştientul

său fusese imprimat un cuvânt-cheie menit să-i paralizeze muşchii, în orice moment critic. Feyd-Rautha repetă în gând cuvântul vital: „Canalie!“ Publicul avea să fie încredinţat că în arenă fusese strecurat un sclav nedrogat, ca să-l ucidă pe na-Baron. Iar şirul bine ticluit al dovezilor aveau să-l scoată vinovat pe vătaful Baronului.

Poarta roşie emise un bâzâit surd în clipa în care îi fură armate servomotoarele de deschidere.

Feyd-Rautha îşi concentră toată atenţia la cadrul porţii. Acest prim moment avea o importanţă deosebită. Înfăţişarea sclavului, la intrarea în arenă, putea spune multe unui ochi exersat. Toţi gladiatorii erau drogaţi cu elacca, în aşa fel încât să poată fi ucişi în orice moment al luptei, dar asta nu însemna că nu trebuia să observi cu cea mai mare grijă felul în care îşi ţineau arma, direcţia în care obişnuiau să se eschiveze, faptul că erau sau nu conştienţi de prezenţa publicului în amfiteatru. Modul în care un sclav îşi ţinea capul putea să ofere indicii esenţiale pentru alegerea contrelor şi fandărilor.

Poarta roşie se deschise.

Un uriaş musculos cu capul ras şi ochi negri înfundaţi în orbite se năpusti afară. Avea pielea cărămizie, ca toţi cei drogaţi cu elacca, dar Feyd-Rautha ştia că nuanţa se datora unei vopsele speciale. Sclavul purta un maiou-chilot din piele de culoare verde şi centura roşie a unui semiscut; săgeata de pe centură era îndreptată spre stânga, indicând faptul că numai partea stângă a corpului era apărată. Gladiatorul îşi ţinea cuţitul ca pe o sabie şi trupul uşor aplecat înainte, ca un luptător experimentat. Înaintă încet spre centrul arenei, întorcându-şi partea apărată către Feyd-Rautha şi grupul din spatele porţii de prudenţă.

– Nu-mi place cum arată, mormăi unul dintre picadori. Eşti sigur că-i drogat, Domnia Ta?

– Nu-i vezi culoarea? făcu Feyd-Rautha.

– Dar se comportă ca un luptător de profesie, zise alt picador.

Feyd-Rautha avansă doi paşi şi îl privi cu atenţie pe sclav.

– Ce-are la braţ? întrebă un scutier.

Feyd-Rautha observă o rană însângerată pe antebraţul stâng al gladiatorului şi îşi coborî privirea la mâna pe care sclavul şi-o mişcase brusc, ca să arate un desen tatuat cu sânge pe şoldul stâng al costumului său verde. Desenul era umed – conturul uşor de recunoscut al unui şoim.

Un şoim!

Feyd-Rautha îşi aţinti ochii în ochii negri ai sclavului, care-l fixau scăpărând cu neobişnuită luciditate.

E unul dintre soldaţii Ducelui Leto pe care i-am capturat pe Arrakis! gândi Feyd-Rautha. *Nu-i un gladiator oarecare!* Un fior îi străbătu trupul şi se întrebă dacă nu cumva Hawat plănuise cu totul altceva pentru lupta de astăzi… Un vicleşug în alt vicleşug din alt vicleşug. Şi ţapul ispăşitor… acelaşi vătaf!

– Nu-mi place deloc cum arată sclavul ăsta, Domnia Ta. Lasă-mă să-i înfig vreo două harpoane ca să-l încerc.

– Am să-i înfig eu harpoanele, replică Feyd-Rautha.

Luă de la unul din scutieri două harpoane lungi, cântărindu-le în mâini. Şi vârfurile harpoanelor erau de obicei impregnate cu un drog – nu însă şi de data aceasta, ceea ce ar fi fost de ajuns pentru a-i atrage scutierului-şef pedeapsa cu moartea. Dar totul făcea parte din plan.

„La capătul luptei vei fi un erou“, spusese Hawat. *„Îl vei fi ucis pe gladiator fără să te ajute nimeni şi împotriva uneltirilor unui atentat mişelesc. Vătaful va fi executat şi-ţi vei putea plasa în locul lui omul tău de încredere.“*

Feyd-Rautha înaintă încă cinci paşi către centrul arenei, prelungind încordarea tribunelor, examinând sclavul. Ştia că experţii din lojile de deasupra îşi dăduseră deja seama că ceva nu-i în regulă. Pielea gladiatorului avea într-adevăr culoarea caracteristică drogului, dar sclavul stătea bine înfipt pe picioare şi nu tremura. Probabil că în clipa aceasta microbiştii şuşoteau între ei: „Ia uite-l cum stă. Ar

trebui să se agite… să atace sau să se retragă… Dar ăsta stă şi aşteaptă, îşi cruţă forţele. N-ar trebui să aştepte.“

Feyd-Rautha îşi simţi propria lui aţâţare. *Să zicem că Hawat a urzit un plan perfid,* gândi el. *Tot o să-i vin de hac sclavului ăstuia. Am uns cu otravă lama hangerului, nu pe cea a pumnalului. De-asta nici măcar Hawat n-are habar.*

– Hei, Harkonnene! strigă sclavul. Ţi-ai făcut testamentul?

O tăcere de moarte se lăsă în arenă. *Sclavii nu strigau niciodată provocări!*

Şi abia în clipa aceea Feyd-Rautha văzu în ochii gladiatorului ferocitatea de gheaţă a disperării. Apoi observă felul în care aştepta, calm şi atent, cu muşchii pregătiţi de victorie. Era limpede că zvonul, lansat de Hawat în barăcile sclavilor, ajunsese din gură în gură până la el: *„Vei avea o şansă reală să-l omori pe na-Baron.“* Până acum, totul era conform planului.

Feyd-Rautha zâmbi cu buzele strânse. Îşi ridică harpoanele, întrezărind în atitudinea sclavului reuşita planului său.

– Hei! Hei! îl provocă din nou sclavul şi făcu doi paşi lenţi înainte.

Pentru cei din tribune nu mai există acum niciun dubiu, gândi Feyd-Rautha.

Sclavul ar fi trebuit să fie pe jumătate paralizat de groaza provocată de drog. Mişcările ar fi trebuit să-i trădeze convingerea interioară că nu avea nimic de sperat, că nu putea să câştige. Mintea ar fi trebuit să-i fie copleşită de istorisirile despre otrăvurile cu care îşi ungea na-Baronul lama pumnalului din mâna înmănuşată în alb. Na-Baronul nu ucidea niciodată repede; se delecta experimentând otrăvuri noi, obişnuia să rămână în arenă şi să demonstreze publicului interesantele efecte secundare ale substanţei ucigătoare asupra victimei care se zvârcolea în ghearele morţii. Sclavul acesta se temea, da… dar nu era îngrozit.

Feyd-Rautha îşi ridică şi mai mult harpoanele şi îi făcu sclavului un gest cu capul, aproape un salut.

Gladiatorul ţâşni.

Fandarea şi contradefensiva fură la înălţimea celor mai dibace pe care le văzuse vreodată Feyd-Rautha. Dar lovitura laterală temporizată întârzie preţ de-o fracţiune de secundă şi arterele piciorului stâng al na-Baronului scăpară nevătămate.

Feyd-Rautha sări într-o parte, lăsându-şi unul dintre harpoane în antebraţul drept al sclavului, cu ambele cârlige îngropate adânc în carnea din care omul n-ar mai fi putut să le smulgă decât rupându-şi tendoanele.

Amfiteatrul tresări ca un singur om şi emise un geamăt surd.

Pe Feyd-Rautha sunetul îl exaltă.

Îşi dădu seama ce simţea unchiul său, stând în loja lui, alături de soţii Fenring, observatorii Curţii Imperiale. Nimeni nu avea dreptul să intervină în lupta aceasta. Legile trebuia respectate de faţă cu asemenea martori. Iar Baronul nu putea să interpreteze evenimentele din arenă decât într-un singur chip: o ameninţare la adresa propriei sale persoane.

Sclavul se dădu înapoi, apucându-şi cuţitul în dinţi şi înfăşurându-şi repede în jurul braţului fanionul lung al harponului, ca să-l imobilizeze.

– Nu-ţi simt acul! strigă el după o clipă.

Şi începu din nou să avanseze furişat, cu paşi iuţi şi mărunţi, cu cuţitul pregătit, cu umărul stâng înainte, cu trupul îndoit înapoi, în aşa fel încât să profite la maximum de protecţia semiscutului.

Nici această manevră nu scăpă celor din amfiteatru. Dinspre lojile rezervate familiei se auziră ţipete scurte. Picadorii lui Feyd-Rautha începură să se agite, întrebându-l dacă nu avea nevoie de ei.

Feyd-Rautha le făcu semn să rămână în spatele porţii de prudenţă.

Am să le ofer un spectacol cum n-au mai văzut încă, îşi spuse. *Nu o ucidere blândă, la care să asiste senini, admirând stilul. Nu… Am să-i fac să simtă că li se răsucesc maţele-n ei. Când voi fi Baron, o să-şi amintească*

de ziua de azi şi nu va mai fi unul căruia să nu i se încreţească pielea de groaza mea şi de amintirea acestei zile.

Feyd-Rautha se retrase încet, urmărind mersul de crab al gladiatorului. Nisipul arenei îi scrâşni sub tălpi. Auzi gâfâitul sclavului, simţi în nări propria lui transpiraţie şi, în aer, un miros vag de sânge.

Brusc, na-Baronul sări înapoi, se întoarse spre dreapta şi repezi înainte harponul. Sclavul făcu un salt lateral. Feyd-Rautha fu cât pe ce să se împiedice şi auzi ţipătul de groază al spectatorilor.

Din nou, sclavul ţâşni la atac.

Pe toţi zeii! Ce luptător! gândi Feyd-Rautha, evitând în ultimul moment lovitura. Scăpă cu viaţă numai datorită agilităţii lui tinereşti, dar reuşi să-şi lase cel de-al doilea harpon în deltoidul braţului drept al gladiatorului.

Tribunele izbucniră în aplauze frenetice.

Acum mă aclamă, gândi Feyd-Rautha, ascultând glasurile sălbatice. Era întocmai cum prevăzuse Hawat. Niciun luptător din familie nu avusese vreodată parte de asemenea aclamaţii. Şi-şi aminti, cu o undă de înverşunare în cuget, cuvintele pe care la rostise mentatul: *„Mai uşor te-ngrozeşte un duşman pe care-l admiri."*

Feyd-Rautha se retrase rapid în centrul arenei, unde putea fi văzut de tot amfiteatrul. Îşi trase din teacă hangerul, se ghemui ca o pisică şi rămase în aşteptare.

Gladiatorul nu se opri decât ca să-şi lege cu fanionul cel de-al doilea harpon, apoi porni drept spre el.

Şi-acum să mă vadă bine toată familia, gândi Feyd-Rautha. *Sunt duşmanul lor! Să le rămân în minte aşa cum mă văd în momentul ăsta.*

Îşi scoase încet pumnalul.

– Nu mi-e frică de tine, porc de Harkonnen! strigă gladiatorul. Caznele nu pot face niciun rău unui mort. Îmi voi lua viaţa cu propria mea armă, înainte ca vreun scutier s-apuce să mă atingă.

Dar hoitul tău va zace alături de-al meu!

Feyd-Rautha rânji şi împunse aerul cu hangerul, arma otrăvită.

– Atunci pareaz-o pe-asta, rosti el şi fandă brusc cu pumnalul din cealaltă mână.

Sclavul îşi schimbă cuţitul dintr-o mână în alta, pară şi lovitura şi fenta, blocă pumnalul na-Baronului, arma din mâna înmănuşată în alb, semnul tradiţional al otrăvii.

– O să mori, Harkonnene! şuieră el.

Rămaseră încleştaţi unul de altul, încercând să se doboare. Porţiunile în care scutul lui Feyd-Rautha atingea semiscutul gladiatorului erau marcate de o incandescenţă albastră. Contactul celor două câmpuri umplu de ozon aerul dimprejur.

– O să crăpi de propria-ţi otravă! scrâşni sclavul.

Începu să apese spre înăuntru mâna înmănuşată în alb, răsucind lama pe care o credea otrăvită.

Şi-acum să mă vadă cu toţii! gândi Feyd-Rautha. Izbi cu hangerul, dar simţi oţelul alunecând neputincios pe metalul harpoanelor legate de braţul gladiatorului.

Feyd-Rautha avu un moment de panică. Nu-şi închipuise că harpoanele ar putea constitui un avantaj pentru sclav. Dar iată că ele îi serveau acum acestuia ca un al doilea scut. Iar gladiatorul era puternic! Lama pumnalului continua să se apropie tot mai mult de pieptul lui Feyd-Rautha, care îşi dădu subit seama că şi o lamă neotrăvită poate ucide.

– Canalie! bolborosi.

Cuvântul-cheie îşi făcu efectul instantaneu; muşchii gladiatorului se destinseră şi, vreme de o clipă, încremeniră. Lui Feyd-Rautha îi fu de-ajuns. Se dădu înapoi şi făcu loc hangerului între ei. Vârful otrăvit al lamei scânteie, lăsând o brazdă roşie pe pieptul sclavului. Otrava acţionă cu o repeziciune fulgerătoare. Omul îi dădu drumul, rămase pe loc, clătinându-se.

Uitaţi-vă, dragele mele rude, uitaţi-vă bine! gândi Feyd-Rautha. *Priviţi-l pe sclavul ăsta, care a încercat să întoarcă arma pe care-o credea otrăvită şi să mă înjunghie cu ea! Miraţi-vă cum de-a putut ajunge-n arenă un gladiator pregătit pentru un asemenea atentat! Şi ţineţi minte cât veţi trăi că n-o să puteţi şti niciodată cu siguranţă în care din mâinile mele se află otrava!*

Na-Baronul privi în tăcere mişcările amorţite ale gladiatorului. Omul nu mai era conştient decât pe jumătate. Expresia chipului său se transformase într-o inscripţie a cărei ortografie o cunoşteau toţi cei ce-l priveau – scrisul morţii. Sclavul ştia că moare. Ştia şi de ce moare. Cealaltă armă fusese cea otrăvită.

– Scârnăvie! gemu.

Feyd-Rautha se dădu la o parte, lăsând cale liberă morţii. Ingredientul principal al otrăvii nu-şi făcuse încă pe deplin efectul, dar încetineala mişcărilor arăta că avansează.

Sclavul înaintă clătinându-se, călcând ca o păpuşă trasă pe sfori, câte un pas târât după altul. Fiecare pas era unicul pas din universul său. Degetele îi erau încă încleştate de mânerul cuţitului, dar vârful armei tremura.

– Într-o zi… unul… din noi… tot… o să-ţi… facă… de petrecanie, bolborosi.

O grimasă urâtă îi schimonosi gura. Se opri, se încovoie cu un spasm şi se prăbuşi cu faţa în jos, în nisip.

În tăcerea mormântală din arenă, Feyd-Rautha se apropie, îşi vârî piciorul sub gladiator şi-l întoarse pe spate pentru ca întreg amfiteatrul să-l vadă la faţă, să-i urmărească bine convulsiile muşchilor sub efectul otrăvii. Dar gladiatorul era mort. Se înjunghiase cu propriul său cuţit.

Deşi dezamăgit, Feyd-Rautha nu se putu împiedica să nu admire efortul cu preţul căruia sclavul reuşise să-şi învingă paralizia şi să-şi ia singur viaţa. Şi, odată cu admiraţia, pe na-Baron îl cuprinse *spaima.*

Ceea ce face dintr-un om supraom este într-adevăr înfricoşător.

În aceeaşi clipă auzi însă explozia de urlete din loji şi tribune. Spectatorii îl aclamau în neştire.

Feyd-Rautha se întoarse şi îşi ridică ochii spre ei.

Întregul amfiteatru ovaţiona în picioare. Singurele excepţii erau Baronul, care şedea cu bărbia sprijinită în palmă, contemplându-l cu un aer îngândurat… şi soţii Fenring, care îl priveau din spatele unor măşti zâmbitoare.

Contele Fenring se întoarse către soţia sa şi-i spuse:

– Mmmm-ăăă-hmmm, un tânăr… mmmm… descurcăreţ. Nu, mmm-ăăă, draga mea?

– Are… ăăă… reacţii sinaptice foarte rapide, răspunse Doamna Fenring.

Baronul se uită la ea, la Conte, înapoi în arenă. *Cum de a fost cu putinţă?!…* Furia îi alungă spaima. Am să-l ucid pe vătaf bucăţică cu bucăţică, la noapte… iar dacă Fenring şi nevastă-sa au vreun amestec…

Pentru Feyd-Rautha conversaţia din loja Baronului nu fusese decât mişcare mută de capete; publicul din amfiteatru făcea un zgomot infernal. Apoi, zeci de picioare începură să lovească ritmic podeaua tribunei, în timp ce vocile spectatorilor scandau întărâtate:

– Ca-pul! Ca-pul! Ca-pul! Ca-pul!

Baronul se încruntă, observând felul în care Feyd-Rautha se întoarce spre el. Încet, făcând un efort ca să-şi stăpânească mânia, îi făcu semn cu mâna tânărului care aştepta în arenă, lângă cadavrul gladiatorului. *Să-l las pe băiat să-i ia capul. L-a demascat pe vătaf; îşi merită recompensa.*

Feyd-Rautha văzu semnul de încuviinţare şi gândi: *Îşi închipuie că mă onorează. O să le arăt tuturor ce cred eu!*

Îi zări pe scutieri apropiindu-se cu un cuţit-ferăstrău pentru a face

onorurile decapitării, le făcu semn să se retragă şi repetă gestul, văzând că oamenii se codesc. *Îşi închipuie că m-au dat gata, oferindu-mi un cap!* Se aplecă şi încrucişă mâinile gladiatorului pe mânerul cuţitului, îi smulse arma din piept şi o lăsă între degetele lipsite de viaţă.

Totul dură o singură clipă. Apoi Feyd-Rautha se îndreptă, îi chemă pe scutieri şi le strigă:

– Aşa să-l îngropaţi! Cu capul pe umeri şi mâinile pe mânerul cuţitului. O merită cu prisosinţă.

În loja aurie, Contele Fenring se aplecă spre Baron.

– Un gest nobil… Demn de un adevărat viteaz. Nepotul dumitale are şi stil, nu numai curaj.

– Refuzul capului e o insultă la adresa asistenţei, mormăi Baronul.

– Nu cred, rosti Doamna Fenring, întorcându-se şi privind spre lojile de deasupra.

Şi Baronul îi observă linia gâtului… splendida unduire a muşchilor – ca gâtul unui adolescent.

– S-ar părea că sunt mulţumiţi de hotărârea nepotului dumitale, adăugă ea.

Pe măsură ce gestul lui Feyd-Rautha era înţeles de spectatorii din punctele cele mai îndepărtate ale amfiteatrului, care îi vedeau acum pe scutieri scoţând din arenă trupul intact al gladiatorului, Baronul urmări atitudinea oamenilor şi îşi dădu seama că femeia interpretase corect reacţia mulţimii. Tribunele erau în delir. Oamenii se înghionteau, zbierau şi tropăiau.

Baronul spuse pe un ton de lehamite:

– Va trebui să poruncesc o petrecere. Nu-i pot lăsa pe oamenii ăştia să se-ntoarcă la casele lor cu energia necheltuită. Trebuie să le arăt că le împărtăşesc entuziasmul.

Făcu semn gărzii de la intrarea lojii şi unul dintre slujitorii aflaţi

deasupra boxei înclină baniera oranj a Harkonnenilor… O dată, de două ori, de trei ori – semnalul pentru petrecere.

Feyd-Rautha traversă arena şi se opri la baza lojii oficiale, cu armele în teacă, cu braţele atârnându-i de-o parte şi de alta a corpului. Strigă cu voce puternică, acoperind larma mulţimii:

– O petrecere, unchiule?

Tumultul scăzu brusc. Oamenii auziseră întrebarea şi aşteptau.

– În onoarea ta, Feyd! strigă Baronul şi făcu un gest scurt cu mâna.

Flamura din spatele lojii transmise un nou semnal.

Barierele de prudenţă de la parterul amfiteatrului fură deconectate şi mai mulţi tineri săriră în arenă, alergând către Feyd-Rautha.

– Ai poruncit să se dezactiveze pentascuturile, Baroane? întrebă Contele.

– N-o să i se întâmple nimic rău băiatului, răspunse Baronul. E un erou.

Tinerii care năvăliseră în arenă ajunseră lângă Feyd-Rautha, îl ridicară pe umeri, începură să-l poarte triumfători în jurul arenei.

– În seara asta, ar putea să se plimbe nestingherit, fără arme şi fără scut, prin cartierele cele mai sărace din Harko, spuse Baronul. Orice familie ar fi-n stare să-i dea ultima firimitură de pâine şi ultima picătură de apă doar ca să-l aibă în mijlocul ei.

Se ridică anevoie din scaun, îşi potrivi trupul în suspensii, apoi se întoarse spre soţii Fenring:

– Pe mine vă rog să mă scuzaţi acum. Am de rezolvat câteva probleme urgente. Garda mea vă va conduce înapoi, la palat.

Contele se sculă şi se înclină.

– Desigur, Baroane. Abia aşteptăm petrecerea. N-am… ăăă-hmmm… văzut niciodată o petrecere Harkonnen.

– Da, mormăi Baronul. Petrecerea…

Se întoarse şi, de cum părăsi loja, o escortă înarmată făcu zid în jurul său.

Câteva clipe mai târziu, căpitanul gărzii făcu o plecăciune în faţa Contelui Fenring.

– Ce porunceşti, Domnia Ta?

– Vom, ăăă… aştepta să, mmm, iasă grosul ăăă… gloatei, răspunse Contele.

– Prea bine, Domnia Ta.

Omul se înclină şi se retrase trei paşi de-a-ndărătelea.

Contele Fenring se întoarse către soţia sa şi i se adresă din nou în limbajul lor cifrat:

– Ai priceput, nu?

Ea îi răspunse, în aceeaşi păsărească:

– Băiatul ştia că gladiatorul nu e drogat. A avut un moment de panică. Dar n-a fost nicio clipă surprins.

– Totul a fost plănuit, spuse el. Întregul spectacol.

– Fără îndoială.

– E stilul lui Hawat.

– Exact.

– Înainte de-a veni încoace, i-am cerut Baronului să-l lichideze.

– Asta a fost o greşeală, dragul meu.

– Acum îmi dau şi eu seama.

– Pe cât se pare, în curând Harkonnenii vor avea un nou Baron.

– Dacă acesta-i planul lui Hawat.

– Asta rămâne de văzut, într-adevăr, recunoscu ea.

– Tânărul va fi, în orice caz, mai uşor de controlat.

– Pentru noi… după noaptea aceasta, preciză ea.

– Cred că nu-ţi va fi greu să-l seduci, nu-i aşa, micuţa mea cloşcă?

– Nu, dragoste. Doar l-ai văzut cum se uita la mine.

– Da, şi acum înţeleg şi de ce ne trebuie linia asta de sânge.

– Într-adevăr. Nu ne putem îngădui să-l scăpăm din mână. O să am grijă să-i plantez cât mai adânc în conştiinţă frazele prana-bindu necesare pentru a-l subjuga.

– Şi vom pleca de-aici cât mai degrabă… De îndată ce vei fi sigură.

Doamna Fenring se scutură.

– Fără doar şi poate. N-aş fi în stare să aduc pe lume un copil în locul ăsta macabru.

– Multe trebuie să mai îndurăm pentru umanitate, rosti Contele.

– Şi rolul tău e dintre cele mai uşoare, observă Doamna Fenring.

– Mă lupt totuşi şi eu cu unele prejudecăţi ancestrale *reale,* spuse el. Lucruri nu tocmai neglijabile, cred că-ţi dai seama.

– Dragul de el! zise ea, mângâindu-i obrazul. Dar asta-i singura soluţie ca să dobândim certitudinea că am salvat această linie de sânge.

– Înţeleg perfect ceea ce facem, replică sec Contele.

– Nu vom da greş.

– Vina începe cu sentimentul eşecului, remarcă el.

– Nu va exista vină. Hipnorobirea psihicului lui Feyd-Rautha şi

copilul său în pântecele meu… Apoi vom pleca.

– Mă gândesc la unchiul ăsta al lui. Ai văzut vreodată ceva mai pervers?

– E destul de sinistru, într-adevăr, dar nepotul o să-l întreacă.

– Graţie unchiului său. Şi când te gândeşti unde ar fi putut să ajungă băiatul ăsta dacă ar fi avut parte de altă educaţie – de codul moral al Atreizilor, bunăoară.

– Păcat, rosti ea.

– Ar fi fost grozav dacă i-am fi putut salva pe amândoi: şi pe-al lui Atreides, şi pe cestălalt. Din câte am auzit despre puştiul acela, Paul, se pare că era de-a dreptul extraordinar – o combinaţie strălucită de trăsături ereditare şi educaţie. Contele îşi clătină capul. Dar n-are rost să irosim păreri de rău pentru nobilii ghinionişti.

– Asta mi-aduce aminte de-un aforism Bene Gesserit, zise ea.

– Voi aveţi aforisme pentru orice! făcu el cu un aer exasperat.

– Ăsta o să-ţi placă. Ascultă: „Să nu crezi niciodată că un om e mort până ce nu i-ai văzut cadavrul. Şi nici atunci să nu fii sigur.“

Muad'Dib ne spune, în Prilej de reflecţie, că adevărata lui educaţie a început în momentul primelor sale ciocniri cu necesităţile arrakiene. Atunci a învăţat limbajul acelor vântului care îi înţepau pielea, a învăţat cum ţiuie nasul sub usturimea nisipului şi cum trebuie să-şi adune umezeala preţioasă a trupului ca să o apere şi s-o păstreze. Pe măsură ce ochii lui au dobândit albastrul ibadului, Muad'Dib a învăţat să trăiască în tradiţia chakobsa.

Fragment din prefaţa lui Stilgar la *Muad'Dib, omul* de Prinţesa Irulan

Ceata lui Stilgar care se întorcea la sietch cu cei doi rătăcitori din deşert ajunse la capătul bazinului când prima lună se pregătea să apună. Siluetele înfăşurate în mantii iuţiră pasul, simţind în nări mirosul casei. În spate, linia cenuşie a zorilor era mai luminoasă în dreptul punctului care marca, pe calendarul de orizont al fremenilor, mijlocul – luna Caprock.

Platoul de la poalele stâncilor era acoperit cu frunze uscate, strânse de copiii din sietch şi împrăştiate de vânt, dar zgomotul cetei care trecea peste ele nu se deosebea – în afara foşnetelor provocate, când şi când, de Paul şi de mama sa – de sunetele naturale ale nopţii.

Paul îşi şterse transpiraţia năclăită de praf de pe frunte. Se simţi tras de mânecă şi auzi vocea şuierată a lui Chani:

– Fă aşa cum ţi-am spus: trage-ţi partea de sus a glugii peste frunte! Nu lăsa descoperiţi decât ochii. Iroseşti umezeală.

Din spate, cineva o apostrofă în şoaptă:

– Taci! Te aude deşertul!

Sus, pe stânci, răsună un ciripit de pasăre.

Ceata se opri brusc şi Paul simţi încordarea subită a oamenilor.

Dintre stânci răzbătu până la ei un răpăit uşor, un sunet abia perceptibil, ca de şoareci sărind pe nisip.

Din nou, pasărea ciripi.

Un fior străbătu ceata. Şi iarăşi se auzi răpăitul acela ca o fugă de şoareci.

Pasărea ciripi încă o dată.

Ceata se urni brusc, pătrunse într-o crevasă îngustă, începu să suie, dar Paul simţi felul straniu în care fremenii păreau că-şi ţin respiraţia şi-şi impuse prudenţă. Observă că oamenii îi aruncau priviri piezişe, că fata devenise dintr-odată absentă şi mută, de parcă s-ar fi închis în ea însăşi.

Continuară să avanseze pe solul stâncos, în foşnetul vag al mantiilor, şi Paul simţi o uşoară slăbire a disciplinei, deşi strania muţenie care pusese stăpânire pe Chani şi pe ceilalţi persista. Urcă mai departe, păşind după umbrele din faţa lui – trepte, o cotitură, alte trepte, un tunel, două uşi prevăzute cu prelate de izolare, un pasaj îngust ai cărui pereţi şi tavan de piatră erau scăldaţi în lumina galbenă a câtorva licurigloburi.

Fremenii se opriră. Paul îi văzu dându-şi pe spate glugile, scoţându-şi filtrele nazale, respirând adânc. Cineva oftă. Se uită după Chani, dar fata dispăruse. Trupuri drapate îl împinseră înainte. Cineva îl îmbrânci şi spuse:

– Iartă-mă, Usul. Înghesuiala-i de vină! Veşnic e înghesuială…

Paul văzu în stânga lui chipul îngust şi bărbos al omului pe care-l chema Farok. Nuanţa întunecată a pielii orbitelor şi albastrul-închis al ochilor păreau şi mai pronunţate sub globurile galbene.

– Dă-ţi jos gluga, Usul, îl îndemnă Farok. Eşti acasă.

Şi-l ajută, desfăcându-i încheietoarea glugii, făcând loc cu coatele.

Paul îşi scoase filtrele din nări, dădu la o parte clapa distraiului, care îi acoperea gura. Duhoarea din pasaj îl năuci… Miros de trupuri nespălate, de esteri distilaţi din reziduurile regenerate… Pretutindeni, emanaţiile stătute şi acre, specifice omului. Şi peste toate acestea, aromă de mirodenie şi de ingrediente.

– Ce aşteptăm, Farok? întrebă Paul.

– Cuvântul Cucernicei Maici… cred. Ai auzit mesajul. Săraca Chani…

Săraca Chani? se miră Paul. Privi în jurul său, întrebându-se unde dispăruse fata şi unde se afla mama sa, în înghesuiala aceea.

Farok inhală adânc.

– Mirosul casei, zise.

Paul îşi dădu seama că omului îi făcea plăcere duhoarea din aer, că tonul său nu avusese nimic ironic. Apoi auzi tusea mamei sale şi vocea sa răzbătu prin masa compactă a oamenilor:

– Ce bogat e mirosul sietchului tău, Stilgar. Văd că prelucraţi intens mirodenia. Faceţi hârtie… plastic… şi… dacă nu mă înşel, explozive chimice?

– Ai ghicit toate astea numai după miros?

Fusese vocea altcuiva.

Şi Paul înţelese că mama sa vorbise pentru el, că voia ca el să accepte în mod firesc acest asalt olfactiv.

Undeva, în primele rânduri ale grupului, se stârni agitaţie, apoi o tresărire prelungă păru să înfioare piepturile fremenilor şi Paul prinse cu urechea câteva şoapte rapide: „E adevărat… A murit Liet.“

Liet, gândi Paul. Apoi: *Chani, fiica lui Liet.* Piesele i se îmbucară deodată în minte. Liet era numele fremen al planetologului.

Se uită la Farok şi-l întrebă:

– E vorba de Liet cel căruia i se mai spune şi Kynes?

– Nu există decât un singur Liet, răspunse Farok.

Paul se întoarse şi rămase cu privirea aţintită la spinările fremenilor din faţa lui. *A murit Liet-Kynes,* gândi.

– Harkonnenii au pus totul la cale, şuieră cineva. Au înscenat un accident… pierdut în deşert… un topter prăbuşit.

Paul simţi un val de mânie. Omul care le arătase prietenie, care îi ajutase să scape de vânătorii Harkonneni, omul care îşi trimisese cetele de fremeni să răscolească deşertul în căutarea a doi rătăciţi… căzuse şi el victimă Harkonnenilor.

– Usul arde deja de dorul răzbunării? întrebă Farok.

Paul nu apucă să-i răspundă. Din faţă se auzi un îndemn scurt şi ceata se puse în mişcare, trecând într-o altă încăpere, mai spaţioasă. Paul se pomeni deodată la loc deschis, faţă în faţă cu Stilgar şi cu o femeie necunoscută, îmbrăcată într-o robă largă, colorată în portocaliu-aprins şi verde, care-i lăsa braţele dezgolite până la umeri. Femeia nu purta distrai. Pielea ei avea o nuanţă de un măsliniu-deschis. Părul negru, pieptănat lins pe spate, îi scotea în evidenţă fruntea înaltă, pomeţii ascuţiţi şi nasul acvilin încadrat de punctele întunecate ale ochilor.

Femeia îşi întoarse capul spre el şi Paul observă că în urechi îi atârnau cercei mari de aur, împodobiţi cu acverigi.

– *Mucosul ăsta* l-a-nvins pe Jamis al meu? întrebă ea.

– Potoleşte-te, Harah, spuse Stilgar. Jamis şi-a făcut-o cu mâna lui, *el* şi-a reclamat dreptul la tahaddi al-burhan.

– Dar nu-i decât un copil! strigă femeia. Îşi scutură violent capul şi acverigile cerceilor zăngăniră mânioase. Copiii mei lăsaţi fără tată de-un alt copil? Sunt sigură c-a fost un accident!

– Usul, câţi ani ai? întrebă Stilgar.

– Cincisprezece standard, răspunse Paul.

Stilgar îşi plimbă privirea peste chipurile oamenilor din jur.

– Doreşte vreunul dintre voi să-l provoace la luptă?

Tăcere.

Stilgar se uită la femeie.

– Până ce nu-i voi fi învăţat tainele, nici eu nu l-aş provoca.

Femeia îl privi lung.

– Dar…

– Ai văzut-o pe străina care s-a dus cu Chani la Cucernica Maică? întrebă Stilgar. E o Sayyadina out-freynă, mama băiatului. Şi mama, şi fiul cunosc tainele de luptă.

– Lisan al-Gaib, şopti femeia şi întoarse spre Paul o privire plină de veneraţie.

Iar legenda, gândi Paul.

– Poate, zise Stilgar. Încă n-avem nicio dovadă. Se uită la Paul. Usul, datina noastră cere ca de acum înainte să preiei tu răspunderea pentru femeia lui Jamis şi pentru cei doi fii ai săi. Yaliul său… locuinţa sa îţi aparţine. Serviciul său de cafea e al tău… La fel şi femeia lui.

Paul se uită cu ochi iscoditori la femeie, întrebându-se: *De ce nu-şi jeleşte bărbatul? De ce nu-şi manifestă ura faţă de mine?* Observă brusc că fremenii îl priveau, aşteptând.

Cineva şopti:

– Mai avem şi-alte treburi. Spune cum o accepţi.

Stilgar îl întrebă:

– O accepţi pe Harah ca femeie sau ca slujnică?

Harah îşi ridică braţele şi se răsuci încet pe călcâie.

– Sunt încă tânără, Usul. Unii spun că arăt la fel ca pe vremea când mai eram cu Geoff… înainte de a-l fi învins Jamis.

Jamis a cucerit-o omorând alt bărbat, gândi Paul.

– Dacă aş accepta-o ca slujnică, aş putea să-mi schimb ulterior hotărârea? întrebă el.

– Ai la dispoziţie un an ca să iei o hotărâre definitivă, răspunse Stilgar. După asta, Harah e liberă să-şi aleagă pe cine pofteşte… sau, dacă vrei, poţi să-i dai chiar tu mână liberă în orice moment. Indiferent de situaţie însă, vreme de un an răspunzi de întreţinerea ei… iar după aceea îţi vor rămâne o serie de responsabilităţi legate de fiii lui Jamis.

– O accept ca slujnică, hotărî Paul.

Harah bătu din picior, scuturând furioasă din umeri.

– Sunt încă tânără.

Stilgar se uită lung la Paul şi spuse:

– Prudenţa e o însuşire de preţ pentru un viitor conducător.

– Sunt încă tânără! insistă Harah.

– Taci! îi porunci Stilgar. Tot ce merită să se-mplinească se împlineşte. Du-l pe Usul la casa lui, dă-i haine curate şi pregăteşte-i un loc de odihnă.

– Oh! protestă ea.

Paul înregistrase suficiente informaţii despre femeie, pentru o primă aproximaţie. Simţea şi nerăbdarea oamenilor, iritarea pe care le-o provoca tărăgănarea. Se întrebă dacă nu era cazul să se intereseze de mama sa şi de Chani, dar observând aerul nervos al lui Stilgar, îşi dădu seama că ar fi fost o greşeală.

O privi pe Harah în ochi, îşi acordă tonul şi vibraţia vocii ca să accentueze teama şi veneraţia femeii şi spuse:

– Du-mă la casa mea, Harah! Despre tinereţea ta o să discutăm altă dată.

Femeia se dădu doi paşi înapoi şi îi aruncă o privire înspăimântată lui Stilgar.

– Vorbeşte cu glasul tainic, bolborosi ea.

– Stilgar, zise Paul. Am datorii grele faţă de tatăl lui Chani. Dacă se poate…

– Asta o va hotărî sfatul, îl întrerupse Stilgar. Atunci vei putea să vorbeşti. Arătă printr-un gest al capului că socotea discuţia încheiată, apoi se întoarse şi plecă, urmat de restul oamenilor.

Paul o prinse de braţ pe Harah. Braţul femeii era rece şi îl simţea tremurând.

– N-am să-ţi fac niciun rău, Harah, spuse el. Îşi îmblânzi vocea, adăugând: Condu-mă la locuinţa noastră.

– N-o să mă dai afară după ce-o trece anul? întrebă ea. Ştiu că de fapt nu mai sunt chiar aşa tânără.

– Cât timp o să trăiesc eu, vei avea şi tu un loc alături de mine, o linişti el şi îşi desprinse mâna de pe braţul ei. Să mergem. Încotro-i casa noastră?

Ea se întoarse, îl conduse spre capătul pasajului, apoi o luă la dreapta printr-un tunel larg, luminat de globuri galbene amplasate sub tavan, la distanţe egale. Pardoseala de piatră era netedă şi curată, fără niciun fir de nisip.

Paul păşi alături de ea, iscodindu-i profilul acvilin în timp ce mergeau.

– Nu mă urăşti, Harah?

– De ce să te urăsc?

Femeia gesticulă cu capul către un grup de copii care căscau gura la ei din pragul înalt al unei arcade laterale. În spatele copiilor,

estompate de draperii diafane, Paul prinse cu coada ochiului siluetele unor adulţi.

– Pentru că l-am… învins pe Jamis.

– Stilgar zicea că la ceremonie ai dovedit că i-ai fost prieten lui Jamis. Îi aruncă o căutătură piezişă. Zicea că ai dat umezeală mortului. E-adevărat?

– Da.

– Eu n-aş face-o… n-aş putea.

– Nu-l jeleşti?

– Când va fi vreme de jelit, o să-l jelesc.

Trecură pe lângă o altă arcadă. Paul privi mai atent, văzu o încăpere spaţioasă, puternic luminată, în care bărbaţi şi femei lucrau la nişte maşini montate pe bancuri înalte. Păreau foarte preocupaţi şi grăbiţi.

– Ce fac oamenii ăia, acolo? întrebă.

Femeia privi peste umăr către arcada pe lângă care trecuseră şi răspunse:

– Se grăbesc să-şi termine norma înainte de-a trebui să fugim. E atelierul de mase plastice. Avem nevoie de-o mulţime de colectoare de rouă pentru plantaţii.

– Să fugim?

– Până ce călăii vor înceta să ne mai vâneze sau vor fi izgoniţi din ţara noastră… va trebui să fugim mereu.

Paul se poticni în propriile-i gânduri. Percepu o clipă încremenită în timp, îşi aminti un fragment, o proiecţie vizuală a preştiinţei – dar imaginea era deplasată, ca un montaj în mişcare. Crâmpeiele memoriei sale preştiente nu erau întotdeauna cum şi le amintea.

– Ne vânează sardaukarii, rosti în cele din urmă.

– Nu vor găsi decât sietchuri pustii, zise ea. Dar vor plăti tributul morţii pe întinsul nisipurilor.

– Pot repera locul ăsta? întrebă el.

– Probabil.

– Şi noi ne ocupăm de… arătă cu capul către arcada rămasă în urmă… confecţionat… colectoare de rouă?

– Munca la plantaţii continuă.

– Ce-s colectoarele astea de rouă? întrebă el.

Femeia îl privi cu un aer buimac.

– N-ai învăţat nimic în… locul de unde vii?

– N-am învăţat despre colectoare de rouă.

– Aiii! izbucni ea şi exclamaţia avu elocvenţa unei întregi fraze.

– Nu-mi explici?

– Cum îţi închipui că poate trăi mai departe, după plecarea noastră, fiecare tufă, fiecare firicel de iarbă pe care l-ai văzut crescând aici, în mijlocul ergului? Fiecare plantă în parte a fost sădită, cu cea mai mare grijă, în cuibuşorul ei. În cuiburi se află mici recipiente ovale din cromoplastic. Lumina le înălbeşte. Priveşte o dată, în zori, de pe o înălţime şi ai să le vezi cum scânteiază. Albul reflectă. Dar când Bătrânul Tată-Soare se duce şi întunericul vine să-i ia locul, cromoplasticul devine transparent şi se răceşte cu repeziciune. Pe suprafaţa lui se condensează umezeala din aer. Iar umezeala picură apoi strop cu strop şi întreţine viaţa plantelor noastre.

– Colectoare de rouă, murmură Paul, încântat de frumuseţea simplă a procedeului.

– Pe Jamis am să-l jelesc când va fi vreme de jelit, spuse brusc Harah, ca şi cum cealaltă întrebare pusă de Paul nu i-ar fi dat pace. Jamis a fost un om bun… dar cam iute la mânie. Era tare gospodar, iar cu copiii s-a purtat cum nu se poate mai frumos. N-a făcut niciodată

deosebire între primul meu născut, băiatul lui Geoff, şi propriul lui fiu. Pentru el erau egali amândoi. Îl privi iscoditoare pe Paul. Aşa o să fii şi tu, Usul?

– În cazul nostru nu se pune problema.

– Dar dacă…

– Harah!

Femeia se făcu mică la auzul tonului aspru.

Trecură pe lângă o altă încăpere puternic luminată, a cărei arcadă de intrare se afla în peretele din stânga al tunelului.

– Acolo ce se face? întrebă Paul.

– Se repară războaie de ţesut, răspunse ea. Dar atelierul va fi demontat chiar în noaptea asta. Arătă cu mâna o ramificaţie a tunelului, către stânga. Pe acolo se ajunge la fabrica de alimente şi la atelierul de întreţinere pentru distraie. Se uită la Paul. Distraiul tău pare nou. Dar dacă e ceva de dres, mă pricep. Din când în când lucrez şi la fabrica de distraie.

Începură să întâlnească grupuri tot mai numeroase de oameni, iar arcadele din pereţii laterali ai tunelului se înmulţiră. Din spate îi depăşi un şir de bărbaţi şi femei, cărând baloturi care gâlgâiau înfundat. În urma lor rămase un miros pronunţat de mirodenie.

– Nu ne vor jefui apa, zise Harah. Nici mirodenia. Fii sigur de asta.

Paul îşi concentră atenţia la arcadele din pereţii tunelului, examinând covoarele groase, aşternute pe pragurile înalte, trăgând cu ochiul la interioarele cu carpete viu colorate pe pereţi, cu perne aşezate în stive. Oamenii din pragul locuinţelor îşi încetau conversaţia când îi vedeau apropiindu-se şi-l urmăreau pe Paul cu priviri înverşunate.

– Oamenilor nu li se pare lucru curat că l-ai învins pe Jamis, îi spuse Harah. Cred că va trebui să le oferi dovezi de-ndată ce ne vom stabili într-un sietch nou.

– Nu-mi face nicio plăcere să ucid, replică el.

– Mi-a spus Stilgar, zise ea, dar glasul îi trădă neîncrederea.

Din faţă începu să se audă tot mai distinct un cor de glasuri subţiri. Curând ajunseră în dreptul unei arcade laterale mai largi decât cele pe lângă care trecuseră până atunci. Paul îşi încetini paşii, privi în interiorul unei încăperi pline de copii, care şedeau cu picioarele încrucişate sub ei, pe covoare de culoare castanie. Pe peretele opus intrării, se afla o tablă mare şi lângă ea stătea o femeie în robă galbenă, cu un proiectostilus în mână. Tabla era acoperită cu desene – cercuri, triunghiuri şi pătrate, linii şerpuite şi arcuri, valuri întretăiate de linii paralele. Femeia indica, rând pe rând, câte o figură, pe cât de repede putea mişca stilusul, iar copiii psalmodiau în ritmul mişcărilor ei.

Paul ascultă vocile care se depărtau pe măsură ce Harah şi el pătrundeau tot mai adânc în interiorul sietchului.

– Copac, intona corul copiilor. Copac, iarbă, dună, vânt, munte, deal, foc, fulger, piatră, stânci, praf, nisip, căldură, adăpost, căldură, plin, iarnă, rece, gol, eroziune, vară, grotă, zi, tensiune, lună, noapte, strat superior, maree de nisip, pantă, plantaţie, liant…

– Ţineţi cursuri şcolare într-un moment ca ăsta? se miră Paul.

Chipul femeii se întunecă. Spuse cu glas mohorât:

– Nu trebuie să renunţăm nicio clipă la ceea ce ne-a învăţat Liet. Liet a murit, dar noi nu-l vom da uitării. Aşa e tradiţia chakobsa.

Harah traversă tunelul spre stânga, urcă pragul unei arcade, dădu la o parte o draperie din voal portocaliu şi spuse:

– Yaliul tău, Usul. Pofteşte.

Paul ezită. Simţi o împotrivire subită la gândul de a rămâne singur cu femeia aceasta. I se părea că dăduse peste un mod de viaţă ce nu putea fi înţeles decât prin postularea unei ecologii a ideilor şi a valorilor. Avea sentimentul că lumea aceasta a fremenilor încerca să-l momească, să-l prindă în cursa datinilor ei. Şi Paul ştia ce se afla în cursa aceea – năprasnicul jihad, războiul religios pe care simţea că

trebuie să-l evite cu orice preţ.

– Este yaliul tău, spuse Harah. De ce şovăi?

Paul dădu din cap şi urcă lângă ea. Ridică cealaltă draperie, simţind firele metalice din care era ţesută, o urmă pe Harah într-un vestibul mic, apoi, într-o încăpere mai mare, pătrată, cu latura de vreo şase metri. Pe jos erau aşternute covoare groase, albastre; carpete albastre şi verzi mascau pereţii de piatră; deasupra, licurigloburi reglate pe galben pluteau sub tavanul drapat cu ţesături de culoarea şofranului.

Efectul era cel al unui cort străvechi.

Harah se opri în faţa lui, cu mâna stângă în şold, cercetându-i chipul cu ochi curioşi.

– Copiii sunt duşi la un prieten, spuse ea. Vor veni să se prezinte ceva mai târziu.

Paul îşi camuflă stingherealа printr-o inspecţie grăbită a camerei. Prin draperia din dreapta zări o parte din interiorul unei încăperi şi mai mari, cu stive de perne îngrămădite pe lângă pereţi. Simţi suflul unei adieri răcoroase, apoi observă gura de aerisire, ascunsă cu dibăcie sub nişte draperii aranjate savant, chiar deasupra capului său.

– Vrei să te ajut să-ţi scoţi distraiul? îl întrebă Harah.

– Nu… mulţumesc.

– Să-ţi aduc ceva de mâncare?

– Da.

– În spatele odăii de dincolo e o cameră de regenerare. Arătă cu mâna. Poţi s-o foloseşti atunci când nu porţi distraiul.

– Spuneai că trebuie să părăsim sietchul, zise Paul. Nu avem de împachetat pentru plecare?

– Toate la timpul lor, răspunse ea. Călăii n-au pătruns încă în ţinutul

nostru.

Femeia continuă să-l privească lung, şovăind.

– Ce este? întrebă el.

– N-ai ochi de ibad, spuse ea. E straniu, dar nu cu totul lipsit de atracţie.

– Adu mâncarea, rosti el. Mi-e foame.

Harah îi zâmbi… Un zâmbet şiret, de femeie. Se simţi tulburat.

– Sunt slujnica ta, spuse ea, şi se răsuci sprintenă pe călcâie. Dispăru după una dintre carpetele mari care atârnau pe pereţi, mascând alt pasaj.

Furios pe el însuşi, Paul mătură cu un gest repezit draperiile subţiri din dreapta şi dădu buzna în camera cealaltă. Câteva clipe stătu nemişcat, neştiind ce să facă. Se întrebă din nou unde era Chani… Chani, care rămăsese orfană de tată.

Ca şi mine, gândi.

Un strigăt tânguitor răzbătu dinspre tunelul exterior, înăbuşit de baricadele draperiilor. Strigătul se auzi din nou, ceva mai îndepărtat. Apoi, încă o dată. Paul îşi dădu seama că cineva striga ora. Şi se gândi că nu văzuse nicăieri ceasuri.

Simţi miros vag de creozot ars, suprapunându-se duhorii omniprezente a sietchului. Remarcă abia atunci cât de bine îi rezistau simţurile la asaltul miasmelor din sălaş.

Şi aducându-şi aminte de mama sa, se întrebă iarăşi cum avea să se încadreze ea în montajul veşnic mişcător al viitorului… Ea şi fiica pe care trebuia să o nască. Percepţia schimbătoare a timpului prinse să oscileze în jurul lui. Îşi scutură violent capul, încercând să-şi concentreze gândurile la dovezile despre profunzimea şi vastitatea acestei culturi fremene, care îi înghiţise cu ciudăţeniile ei subtile.

Remarcase ceva cu totul aparte în grotele fremenilor, şi acum şi în încăperile acestea – un amănunt care presupunea existenţa unor

deosebiri mai importante decât oricare dintre cele observate până atunci.

Nu văzuse nicăieri spioni pentru otrăvuri. Nimic nu indica faptul că ar fi fost folosiţi în interiorul sălaşelor fremene. Cu toate acestea, simţea în duhoarea sietchului miros de otrăvuri… otrăvuri puternice, cunoscute.

Auzi draperia foşnind, crezu că îi adusese Harah mâncarea şi se întoarse. Dar între faldurile date de-o parte ale perdelei văzu doi băieţi – de vreo nouă ani unul, celălalt de vreo zece – care-l fixau cu priviri avide. Amândoi purtau la cingătoare cristaiuri mici şi încovoiate ca nişte kindjale, amândoi îşi ţineau câte o mână pe mânerul armei.

Şi Paul îşi aminti ce se spunea despre fremeni… despre copiii lor, care se băteau cu aceeaşi ferocitate ca adulţii.

Mâinile i se mişcă, buzele i se mişcă…
Cuvintele lui sunt şuvoi de-nţelesuri
Şi ochii săi devorează!
E o insulă în el însuşi.

Fragment din prefaţa lui Stilgar la *Muad'Dib, omul* de Prinţesa Irulan

Tuburile fosforescente, amplasate în cotloanele cele mai îndepărtate şi mai înalte ale cavernei, cerneau o lumină difuză asupra interiorului aglomerat, scoţând în evidenţă imensitatea sălii de piatră… mai vastă, observă Jessica, decât Sala de Întruniri a şcolii Bene Gesserit. Evaluă la peste cinci mii numărul oamenilor adunaţi la baza platformei pe care stătea împreună cu Stilgar.

Iar mulţimea continua să crească.

Întreaga cavernă zumzăia ca un stup.

– Am trimis şi după fiul tău, Sayyadina, spuse Stilgar. Poate vrei să te sfătuieşti cu el.

– Crezi că m-ar putea face să-mi schimb hotărârea?

– Nu mă-ndoiesc nicio clipă că vorbele pe care le spui se desprind de pe buzele tale, dar…

– Hotărârea mea rămâne definitivă, rosti ea.

Simţi însă că avea îndoieli şi se întrebă dacă nu trebuia totuşi să-l folosească pe Paul drept scuză pentru a da înapoi de pe un făgaş periculos. Era datoare să se gândească şi la fiica nenăscută. Ceea ce

punea în primejdie organismul mamei punea în primejdie şi organismul fiicei.

Câţiva oameni aduseră, icnind de efort, covoare făcute sul. Le aruncară pe platformă, stârnind nori de praf.

Luând-o de braţ, Stilgar o conduse pe Jessica în hornul acustic pe care îl forma fundalul platformei. Îi arătă o bancă cioplită în piatră.

– Aici va sta Cucernica Maică. Ia loc, dacă vrei, şi odihneşte-te până va veni ea.

– Prefer să rămân în picioare, răspunse Jessica.

Se uită la oamenii care derulau covoarele pe suprafaţa platformei, apoi la mulţimea de jos. În uriaşa cavernă se aflau acum pe puţin zece mii de fremeni.

Şi nu conteneau să vină alţii şi alţii.

Ştia că afară, în deşert, soarele apusese. Dar aici, în cavernă, domnea un crepuscul etern, un amurg cenuşiu în care mii de oameni veniseră să o vadă cum îşi va risca viaţa.

În dreapta, mulţimea se dădu înapoi, lăsând loc de trecere. Jessica îl văzu pe Paul avansând încadrat de doi puşti. Amândoi copiii aveau un aer ţanţoş, semeţ. Îşi ţineau mâinile pe mânerele cuţitelor şi priveau încruntaţi zidul de oameni pe lângă care treceau.

– Fiii lui Jamis, care au devenit acum fiii lui Usul, o lămuri Stilgar. Îşi iau în serios rolul de escortă, adăugă el, adresându-i un zâmbet timid.

Jessica observase efortul pe care-l făcea ca să-i ridice moralul şi îi era recunoscătoare, dar nu reuşea să-şi abată gândurile de la pericolul pe care se hotărâse să-l înfrunte.

N-aveam de ales, îşi spuse. *Dacă vrem să ne asigurăm locul în mijlocul fremenilor, trebuie să acţionăm repede.*

Paul urcă spre ei, lăsându-i pe cei doi băieţi la baza platformei. Se opri în faţa mamei sale, se uită la Stilgar, apoi iarăşi la Jessica.

– Ce se întâmplă? Credeam că m-aţi chemat la sfat.

Stilgar ridică o mână, cerându-i tăcere. Apoi arătă către stânga, unde mulţimea deschidea o nouă cale de trecere. Prin mijlocul culoarului viu păşea încet Chani, cu pecetea durerii întipărită pe chipul ei de spiriduş. Îşi lepădase distraiul şi era îmbrăcată într-o robă albastră şi diafană, care-i lăsa braţele dezgolite. Aproape de umăr, pe braţul stâng, purta o năframă verde.

Verde, culoarea doliului, gândi Paul.

Era una din datinile pe care le aflase, în mod indirect, de la cei doi fii ai lui Jamis. Aceştia îi spuseseră că nu poartă verde pentru că îl acceptaseră ca tutore.

„Eşti Lisan al-Gaib?“ îl întrebaseră ei, iar Paul, simţind în cuvintele lor jihadul, ocolise răspunsul, punând la rândul său întrebări, aflând că cel mai vârstnic, Kaleff, avea zece ani şi era fiul legitim al lui Geoff, iar Orlop, mezinul, avea opt ani şi era fiul legitim al lui Jamis.

Petrecuse o zi stranie în tovărăşia celor doi băieţi, pe care îi rugase să rămână în preajmă şi să alunge curioşii, dându-i astfel răgaz să-şi pună în ordine gândurile şi amintirile preştiente, să elaboreze un plan ca să evite jihadul.

Acum însă, stând alături de mama sa pe platforma din imensa cavernă şi privind marea de capete de sub ei, se îndoia că vreun plan – orice plan – ar fi putut să împiedice puhoiul năvalnic al legiunilor de fanatici.

Chani urcă pe platformă. Prin culoarul pe care îl deschisese ea se apropiau acum patru femei, purtând o litieră în care şedea o altă femeie.

Ignorând-o pe Chani, Jessica îşi concentră atenţia la femeia din litieră, o babă, o bătrână gârbovită şi zbârcită, înfăşurată într-o mantie neagră. Gluga dată pe spate îi lăsa la vedere părul cărunt, strâns în coc, şi gâtul scheletic.

Purtătoarele litierei îşi aşezară cu grijă povara pe suprafaţa platformei şi Chani o ajută pe bătrână să se ridice.

Aceasta e deci Cucernica Maică a lor, gândi Jessica.

Sprijinindu-se anevoie de umărul lui Chani, bătrâna se apropie şontâcăind. Părea un mănunchi de vreascuri învelite în pânză neagră. Se opri în faţa Jessicăi, o privi îndelung, pe sub sprâncene, apoi şopti cu glas răguşit:

– Aşadar tu eşti. Cu o mişcare parcă precară, pe gâtul acela plăpând, capul bătrân se aplecă, o singură dată, în semn de încuviinţare. Shadouta Mapes a avut dreptate să te compătimească.

Jessica vorbi repede, dispreţuitoare:

– N-am nevoie de compasiunea nimănui.

– Asta rămâne de văzut, gâjâi bătrâna. Se răsuci cu o agilitate surprinzătoare şi-şi aţinti ochii asupra mulţimii din grotă. Spune-le, Stilgar!

– Trebuie? întrebă el.

– Suntem poporul Misr, rosti bătrâna. Încă din vremurile când străbunii noştri sunniţi au fugit din al-Ourouba, de pe Nil, am cunoscut fuga şi moartea. Tinerii vor trebui să fugă mereu pentru ca poporul nostru să nu moară.

Stilgar trase adânc aer în piept, apoi făcu doi paşi înainte.

Jessica auzi şuşotitul scurt care traversă caverna. Oamenii din faţa platformei, peste douăzeci de mii, amuţiră, apoi încremeniră. Se simţi dintr-odată mică şi vulnerabilă.

– În noaptea aceasta trebuie să părăsim sietchul care ne-a fost adăpost vreme atât de îndelungată şi să pornim către sud, spuse Stilgar. Vocea sa, amplificată de hornul acustic din spate, păru să bubuie deasupra capetelor cu ochii aţintiţi spre platformă.

Mulţimea rămase mută, nemişcată.

– Cucernica Maică mi-a spus că n-o să poată supravieţui încă unei hajra, urmă Stilgar. Am mai trăit şi altă dată fără Cucernica Maică, dar nu e bine ca un popor să pornească în căutarea unui cămin nou

în această situaţie.

De data aceasta, mulţimea reacţionă, unduindu-se în murmure neliniştite, tălăzuindu-se.

– Ca să nu se întâmple lucrul acesta, spuse Stilgar, noua noastră Sayyadina, *Jessica-Ştiutoarea Tainelor,* a consimţit să se supună ritualului. Va încerca să-l pătrundă, ca să nu pierdem puterea Cucernicei noastre Maici.

Jessica-Ştiutoarea Tainelor, gândi Jessica. Îl văzu pe Paul fixând-o cu ochi mari, întrebători, obligat la tăcere de atmosfera stranie din peşteră.

Ce se va întâmpla cu el dacă-mi voi pierde viaţa în încercarea aceasta? se întrebă ea. Şi, din nou, o copleşi îndoiala.

Chani o conduse pe bătrâna Cucernică Maică până la banca de piatră din hornul acustic, apoi reveni lângă Stilgar.

– Ca să nu pierdem totul, dacă Jessica-Ştiutoarea Tainelor nu va reuşi, reluă Stilgar, Chani, fiica lui Liet, va fi consfinţită Sayyadina. Făcu un pas lateral.

Din fundul hornului acustic se făcu auzită vocea bătrânei. Ca o şoaptă formidabilă – aspră, pătrunzătoare:

– Chani s-a întors din hajra… Chani a văzut apele.

Răspunsul mulţimii veni ca un ecou surd:

– A văzut apele.

– O consfinţesc Sayyadina pe fiica lui Liet, răsună glasul abraziv al bătrânei.

– O acceptăm, răspunse mulţimea.

Paul abia dacă auzea ceremonialul. Mintea îi fusese acaparată de ceea ce spusese Stilgar despre mama sa.

Dacă nu va reuşi?

Se întoarse şi se uită la femeia pe care o numea Cucernică Maică. Îi examină trăsăturile smochinite, privirea albastră şi fixă a ochilor insondabili. S-ar fi zis că o singură adiere de vânt ar fi fost de-ajuns să-i doboare trupul firav. Şi totuşi, ceva existent în fiinţa ei îi spunea lui Paul că bătrâna ar fi putut sta neclintită în calea unei furtuni coriolis. O învăluia aceeaşi aură de putere pe care o simţise şi la Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam, stareţa Bene Gesserit care-l supusese încercării cu gom jabbarul.

– Eu, Cucernica Maică Ramallo, prin al cărei glas grăiesc mii de glasuri, vă zic vouă, rosti bătrâna. Chani să fie Sayyadina şi va fi bine.

– Va fi bine, îngână mulţimea.

Bătrâna dădu din cap, şoptind:

– Îi dau văzduhul argintiu, îi dau deşertul auriu cu stâncile lui scânteietoare, îi dau câmpiile verzi ce vor fi, Sayyadinei Chani i le dau. Şi ca să nu uite niciodată că este slujitoarea noastră, a tuturor, îi cer să oficieze ea Ceremonia Sămânţei. Facă-se voia lui Shai-hulud.

Îşi ridică un braţ cafeniu şi uscat ca un băţ, lăsându-l apoi jos.

Jessica avu impresia că ritualul se transformă deodată într-un torent sălbatic, care o târa violent şi din care nu se mai putea smulge. Aruncă o ultimă privire către chipul nedumerit al lui Paul, apoi îşi întoarse capul şi se pregăti de ordalie.

– Să iasă în faţă acvarii, zise Chani şi din glasul ei de copil nu răzbătu decât urma unui tremur de şovăială.

În clipa aceea, Jessica se simţi prinsă în focarul pericolului, recunoscându-i prezenţa în privirile imobile ale fremenilor, în muţenia lor.

Câţiva oameni îşi croiră drum şerpuit prin mulţime, apropiindu-se, doi câte doi, de platformă. Fiecare pereche ducea un burduf mic de piele, având cam de două ori mărimea unui cap de om. Burdufurile gâlgâiau înfundat.

Primii doi oameni îşi aşezară burduful pe platformă la picioarele lui

Chani şi se retraseră un pas înapoi.

Jessica se uită la burduf, apoi la cei doi fremeni. Aveau glugile date pe spate şi-şi purtau părul lung strâns într-o buclă la ceafă. Petele întunecate ale ochilor lor o fixau impasibile.

Un miros greu de scorţişoară se înălţă dinspre burduf, învăluind-o pe Jessica. *Mirodenie?* se întrebă ea.

– E apă? întrebă Chani.

Acvarul din stânga, al cărui nas era traversat de o cicatrice roşie, încuviinţă cu o înclinare a capului.

– E apă, Sayyadina, răspunse, dar n-o putem bea.

– Are sămânţă? întrebă Chani.

– Are sămânţă, răspunse omul.

Chani îngenunche şi îşi lipi palmele de burduf. Conţinutul clipoci abia auzit.

– Binecuvântată e apa şi sămânţa din ea.

Ritualul i se păru cunoscut Jessicăi. Privi peste umăr, către Cucernica Maică Ramallo. Bătrâna şedea nemişcată, cu ochii închişi şi cu capul lăsat pe spate. Părea că doarme.

– Sayyadina Jessica, rosti Chani.

Jessica îşi întoarse capul, întâlnind privirea fetei.

– Cunoşti gustul apei binecuvântate?

Înainte ca Jessica să poată răspunde, Chani urmă:

– N-ai de unde să cunoşti gustul apei binecuvântate. Eşti străină de lumea noastră şi neprivilegiată.

Un suspin străbătu mulţimea, un freamăt de mantii. Jessica simţi că i se încreţeşte pielea.

– Recolta a fost mare şi făuritorul a murit, zise Chani. Începu să deruleze tubul fixat deasupra burdufului.

În acelaşi moment, Jessica avu clar sentimentul că pretutindeni în jurul ei clocoteşte pericolul. Îşi abătu privirea spre Paul, văzu că era cu totul absorbit de misterul ritualului, că nu avea ochi decât pentru Chani.

Să fi văzut momentul acesta în timp? se întrebă Jessica. Îşi apăsă mâna pe pântece şi se gândi la embrionul din ea. *Am dreptul să risc două vieţi?*

Chani îi întinse tubul, spunându-i:

– Aceasta e Apa Vieţii, apa care întrece în măreţie apa. E Kan, apa care eliberează sufletul. Dacă ţi-e dat să fii Cucernică Maică, apa aceasta îţi va deschide porţile Universului. Shai-hulud să hotărască!

Jessica simţi că în sufletul ei se dă o luptă sfâşietoare între datoria faţă de copilul nenăscut şi datoria faţă de Paul. Ştia că, pentru Paul, trebuia să ia tubul acela şi să bea din conţinutul burdufului; dar în clipa în care se aplecă spre muştiucul pe care i-l oferea Chani, toate simţurile îi semnalară pericol.

Lichidul din burduf emana un miros amar, vag asemănător cu mirosul mai multor otrăvuri pe care le cunoştea, şi totuşi deosebit.

– E timpul să bei, zise Chani.

Nu pot da înapoi, îşi spuse Jessica. Dar nimic din tot ce o învăţase antrenamentul Bene Gesserit nu părea să-i fie de vreun ajutor în clipa aceasta.

Ce-ar putea fi? se întrebă. *Alcool? Drog?*

Se aplecă din nou deasupra tubului, simţi mirosul esterilor de scorţişoară şi îşi aduse aminte de beţia lui Duncan Idaho. *Alcool de mirodenie?* Luă între buze sifonul, trase o cantitate infimă în gură. Gust de mirodenie… înţepături uşoare pe limbă…

Chani apăsă cu putere burduful. Un jet gros se revărsă în gura Jessicăi şi înainte de a apuca să judece ce să facă, îl înghiţi. Se luptă

din răsputeri să-şi păstreze calmul şi demnitatea.

– O fărâmă de moarte este mai rea decât moartea, zise Chani. O privi fix pe Jessica, aşteptând.

Şi Jessica îi întoarse aceeaşi privire, fără să lase din gură tubul. De data aceasta simţise gustul lichidului în nări, pe cerul gurii, în obraji, în ochi – dulce şi, în acelaşi timp, iute.

Răcoros.

Din nou, Chani apăsă pe burduf şi lichidul gâlgâi în gura Jessicăi.

Delicat.

Jessica privea nemişcată chipul Chaniei… faţa de spiriduş… trăsăturile lui Liet-Kynes, pe care timpul încă nu le fixase.

Mă drogheză, gândi. *E un drog.*

Dar nu semăna cu niciun drog cunoscut, deşi educaţia Bene Gesserit o învăţase gustul nenumăratelor droguri.

Trăsăturile lui Chani deveniseră atât de clare, încât păreau desenate cu lumină.

Un drog.

În jurul ei se lăsă dintr-odată, învăluind-o ca un vârtej, liniştea cea mai desăvârşită. Fiecare fibră a trupului îi confirma acum transformarea profundă la care era supusă. Şi, imediat după aceea, Jessica simţi că devine un fel de particulă infimă şi conştientă, mai mică decât cea mai mică particulă subatomică şi totuşi capabilă de mişcare şi de percepţie. Zeci de cortine părură să se ridice deodată, dezvăluindu-i existenţa unei extensii psihokinetice a propriei sale fiinţe. Era şi, în acelaşi timp, nu era acea particulă infimă.

În preajma ei, caverna dăinuia. Şi oamenii. Îi simţea: Paul, Chani, Stilgar, Cucernica Maică Ramallo…

Cucernica Maică!

Zvonurile auzite în şcoală pretindeau că multe Bene Gesserit nu supravieţuiau ordaliei Cucernicei Maici… că piereau în mrejele drogului…

Jessica îşi concentră atenţia asupra Cucernicei Maici Ramallo. Brusc, deveni conştientă că toate acestea se petreceau într-o clipă încremenită în timp – timp anihilat doar pentru ea.

De ce s-a oprit timpul? se întrebă. Contemplă chipurile împietrite ale celor din jurul ei, văzu un firicel de praf, imobil, deasupra capului lui Chani.

Aşteptă.

Şi răspunsul veni. Cu efectul unei explozii în conştiinţa ei; timpul ei personal se oprise, pentru a-i salva viaţa.

Îşi strămută atunci atenţia asupra extensiei psihokinetice a fiinţei sale, privi în ea însăşi şi fu confruntată instantaneu cu un nucleu celular – un puţ de beznă. Se retrase fulgerător, îngrozită.

Acesta-i locul în care nu putem să privim, gândi. *Locul pe care Cucernicele Maici se îndură atât de greu să-l pomenească – locul în care doar Kwisatz Haderach poate privi.*

Înţelegerea acestui lucru avu darul de a-i reda încrederea. Se încumetă iarăşi să se concentreze asupra extensiei psihokinetice, transformându-se într-o particulă de sine, căutând în ea însăşi pericolul.

Şi îl descoperi. Se afla în drogul pe care îl absorbise.

Otrava era o vâltoare de particule ce dansau nebuneşte în ea, rotindu-se atât de rapid încât nici timpul încremenit nu le putea frâna iureşul. Particule dansând nebuneşte. Dar începu să recunoască structuri familiare, conexiuni atomice: un atom de carbon, o formaţie elicoidală… o moleculă de glucoză. Apoi un lanţ întreg de molecule în care recunoscu o proteină… configuraţia unei proteine metilice.

Ah!

Un suspin mut, lăuntric. Identificase natura otrăvii.

Folosind mai departe sondajul psihokinetic, pătrunse în structura substanţei, deplasă un atom de oxigen, atrase un atom de carbon, restabili o conexiune cu oxigenul… hidrogen.

Modificarea se extinse… din ce în ce mai repede, pe măsură ce reacţia catalizată îşi lărgea suprafaţa de contact.

Jessica simţi că suspensia timpului începe să cedeze, percepu mişcare. Tubul burdufului îi pătrunse în gură… cu blândeţe… culese o picătură din saliva ei.

Chani preia catalizatorul din organismul meu, ca să transforme otrava din burduf, gândi. *De ce?*

Cineva o ajută să se aşeze. Apoi fu adusă şi aşezată alături de ea, pe covorul de pe platformă, Cucernica Maică Ramallo. O mână uscată îi atinse gâtul.

Şi, în aceeaşi clipă, în conştiinţa Jessicăi îşi făcu apariţia o altă particulă psihokinetică! Încercă s-o alunge, dar particula continuă să se apropie încet. Mai aproape… şi mai aproape…

Se atinseră!

O îngemănare perfectă. Contopirea a două fiinţe. Dar nu era comunicaţie telepatică… ci percepţie mutuală.

Cu bătrâna Cucernică Maică!

Dar Jessica văzu că, de fapt, Cucernica Maică Ramallo nu se considera bătrână. O imagine surprinzătoare apăru înaintea ochiului minţii lor comune: o fată tânără, ageră la minte şi bună la suflet.

Fata din conştiinţa comună spuse:

– Da, aşa sunt.

Jessica îşi dădu seama că nu putea decât să recepţioneze cuvintele, că era incapabilă să răspundă.

– O să poţi s-o faci îndată, Jessica, îi spuse imaginea interioară.

E o halucinaţie! gândi Jessica.

– Ştii bine că nu, o contrazise imaginea interioară. Şi-acum, fii atentă! Nu mi te mai opune. N-avem prea mult timp. O să-ţi… Urmă o pauză, apoi: Trebuia să ne spui că eşti însărcinată!

Jessica descoperi vocea cu care putea vorbi în interiorul conştiinţei comune şi întrebă:

– De ce?

– Schimbarea vă afectează pe amândouă! Maică Sfântă! Ce-am făcut?

Jessica percepu o modificare forţată în configuraţia conştiinţei comune şi imediat după aceea ochiul interior îi dezvălui prezenţa unei noi particule. Particula aceasta se agita frenetic, în cercuri dezordonate. Iradia teroare pură.

– Va trebui să fii tare, spuse prezenţa-imagine a bătrânei Cucernice Maici. Norocul tău că ai în tine o fiică. Unui fetus de sex masculin procesul i-ar fi fost fatal. Şi-acum… cu mare băgare de seamă… cu blândeţe… atinge prezenţa fiicei tale. Fii tu însăţi această prezenţă. Absoarbe-i frica… alină… foloseşte-ţi curajul şi dârzenia. Dar cu blândeţe… cu blândeţe…

Particula turbată alunecă mai aproape. Jessica făcu un efort şi o atinse.

Teroarea cumplită care i se transmise i se păru, în prima clipă, mai puternică decât ea.

Se opuse cu singura armă pe care o cunoştea: *„Nu trebuie să mă tem. Frica este ucigaşul minţii…“*

Litania păru să inducă o fărâmă de calm. Cealaltă particulă încremeni lângă ea.

Cuvintele n-au destulă putere, gândi Jessica.

Îşi concentră întreaga fiinţă la nivelul reacţiilor afective

fundamentale, iradie dragoste, alinare, o îmbrăţişare caldă şi protectoare.

Teroarea pieri.

Şi prezenţa bătrânei Cucernice Maici se făcu iarăşi simţită. Acum însă, percepţia mutuală era triplă. Existau trei conştiinţe comune – două active şi una pasivă, imobilă, absorbind în tăcere.

– Sunt în criză de timp, vorbi în conştiinţa comună Cucernica Maică. Am multe să-ţi dau. Şi nu ştiu dacă fiica ta va putea suporta totul fără să-şi piardă minţile. Dar n-am de ales. Trebuie! Binele tribului e mai important.

– Ce…

– Taci şi acceptă!

Înaintea Jessicăi începu să se desfăşoare filmul unui noian de experienţe de viaţă. Ca filmele-prelegeri din proiectoarele de învăţare subliminală de la şcoala Bene Gesserit… numai că mult mai repede… Fulgerător.

Şi totuşi distinct. Perfect distinct.

Fiecare experienţă i se înfăţişa aşa cum fusese trăită. Un amant viril, bărbos, cu ochi întunecaţi de fremen… Jessica îi simţi puterea şi tandreţea, îl simţi tot, într-o singură fracţiune de timp, în memoria Cucernicei Maici.

Nu avu timp să se gândească ce anume avea să rezulte din toate acestea pentru fetusul-fiică. Nu avu timp decât să accepte şi să înregistreze şuvoiul de experienţe pe care îl deversa Cucernica Maică. Naştere, viaţă, moarte. Lucruri importante, lucruri banale… O întreagă existenţă, în fulgerări de imagini.

De ce să rămână gravată în memorie o cădere de nisip de pe vârful unei faleze? se întrebă la un moment dat.

Târziu, prea târziu, înţelese ce se întâmpla: bătrâna murea şi, murind, îşi transvaza experienţa de viaţă în conştiinţa ei, întocmai cum torni apă dintr-un pahar în altul. Sub privirea interioară a

Jessicăi, cea de-a treia particulă se retrase brusc în conştiinţa prenatală, în timp ce Cucernica Maică, murind în naştere, îşi abandonă întreaga viaţă în memoria Jessicăi, cu o ultimă suflare vorbită:

– Te-am aşteptat de mult. Poftim viaţa mea.

I-o dăduse – toată, condensată.

Până şi clipa morţii.

Acum sunt Cucernică Maică, gândi Jessica.

Şi înţelese, cu toată fiinţa ei, că devenise, într-adevăr, exact ceea ce era o Cucernică Maică Bene Gesserit. Otrava din drog o transformase.

Ştia că procedura din şcolile Bene Gesserit era alta. Ştia lucrul acesta, deşi nimeni nu îi dezvăluise vreodată misterul ordaliei Bene Gesserit.

Dar rezultatul final era acelaşi.

Jessica simţi că particula-fiică se mai afla încă în contact cu percepţia ei interioară. Sondă, dar nu primi niciun răspuns.

O copleşi deodată un sentiment apăsător de singurătate. Abia acum înţelegea pe de-a-ntregul ce se petrecuse cu ea. Îşi văzu propria-i viaţă ca o curgere încetinită şi în clipa aceea restul vieţii din jurul ei se acceleră, iar jocul interacţiunilor deveni mult mai limpede.

Percepţia lăuntrică a conştiinţei-particulă începu să scadă în intensitate, pe măsură ce organismul i se relaxa în urma ameninţării anihilate a otrăvii. Simţea însă în continuare prezenţa *celeilalte* particule, cea din adâncul ei, şi o atinse uşor, cuprinsă de un sentiment de vinovăţie pentru ceea ce îngăduise să se întâmple.

Ţi-am făcut-o, sărmana, draga, mica mea fiică lipsită încă de formă! Te-am adus în universul acesta şi ţi-am expus conştiinţa fără de apărare la toate manifestările lui.

Un efluviu infim de dragoste şi tandreţe, ca un ecou îndepărtat al

sentimentelor transmise de ea, îi parveni de la particula cealaltă.

Dar înainte de a apuca să-i răspundă, Jessica simţi prezenţa revendicativă a memoriei adab. Trebuia să facă ceva important. Căută pe dibuite, îşi dădu seama că o stânjenea ceaţa aşternută de drogul modificat, care îi impregna simţurile.

Aş putea interveni, gândi. *Aş putea anihila efectul drogului şi l-aş putea face inofensiv.* Nu, asta ar fi fost o greşeală. *Particip la un ritual de comuniune.*

În clipa următoare ştiu ce anume trebuia să facă.

Deschise ochii, arătă către burduful de apă, pe care Chani îl ţinea acum deasupra capului ei.

– A fost binecuvântată, rosti. Amestecaţi-o cu apele celelalte, ca să se preschimbe toate şi să poată împărtăşi toţi oamenii binecuvântarea.

Catalizatorul o să-şi desăvârşească opera, gândi. *Oamenii vor bea şi măcar pentru câtva timp se vor putea cunoaşte mai îndeaproape unii pe alţii. Drogul nu mai prezintă niciun fel de pericol acum… după ce l-a preschimbat o Cucernică Maică.*

Memoria revendicativă însă continua s-o preseze, să-i ceară. Înţelese că mai avea ceva de făcut, dar din cauza drogului nu se putea concentra decât cu dificultate…

Ah… bătrâna Cucernică Maică.

– Am întâlnit-o pe Cucernica Maică Ramallo, spuse. Acum a plecat, dar rămâne. Ritualul să-i aducă un ultim omagiu.

De unde-am mai scos şi cuvintele astea? se întrebă.

Apoi înţelese că proveneau din memorie, din memoria vieţii care-i fusese dăruită şi care acum făcea parte din propria ei viaţă. Cu toate acestea, darului părea că-i mai lipseşte ceva.

„Oferă-le orgia pe care-o doresc“, murmură deodată, undeva, în ea, memoria cealaltă. „Şi-aşa n-au parte de prea multe plăceri de la viaţă. Iar tu şi cu mine avem nevoie de bucăţica asta de timp, ca să

ne cunoaştem mai bine, până ce n-apuc să dispar cu totul şi să mă scurg printre amintirile tale. Deja mă simt legată de părticele din tine. O, ai o minte plină de lucruri interesante! O mulţime de lucruri pe care nu mi le-am imaginat niciodată…“

Şi mintea-memorie, înglobată în ea, i se deschise deodată asemenea unei porţi tainice. Jessica văzu un coridor imens, care ducea spre alte Cucernice Maici din alte Cucernice Maici din alte Cucernice Maici, al căror şir părea fără sfârşit.

Şi Jessica se trase înapoi, îngrozită la gândul că s-ar putea rătăci în oceanul acela de identitate unică. Dar coridorul rămase şi ea văzu atunci că civilizaţia fremenă era cu mult mai veche decât îşi închipuise.

Văzu că fuseseră fremeni pe Poritrin, o planetă blândă care crease un popor slab, pradă uşoară la îndemâna corsarilor imperiali, veniţi în căutare de colonişti pentru Bela Tegeuse şi Salusa Secundus.

O, câtă jale află Jessica în *acea* dezrădăcinare!

Departe, în tenebrele coridorului, o voce-imagine ţipă: „Ne-au interzis Hajjul!“

Şi Jessica văzu ţarcurile de sclavi de pe Bela Tegeuse, văzu cum se triaseră oamenii care urmau să fie trimişi pe Rossak şi Harmonthep. Scene de o ferocitate cumplită i se înfăţişară, deschizându-se ca petalele unei flori înspăimântătoare. Văzu firul de tort al trecutului fremenilor, tors de sayyadina după sayyadina, mai întâi din gură în gură, camuflat în baladele nisipurilor, apoi prin intermediul propriilor lor Cucernice Maici, după descoperirea primului drog pe Rossak… şi în cele din urmă aici, pe Arrakis, devenind complex şi trainic, prin revelaţia indusă de Apa Vieţii.

Departe, în fundul coridorului, o altă voce ţipă: „Să nu iertăm niciodată! Să nu uităm niciodată!“

Dar atenţia Jessicăi rămăsese captată de secretul ce-i fusese dezvăluit în legătură cu Apa Vieţii, cu provenienţa sa: era lichidul pe care îl exala în clipa morţii un vierme de nisip, un făuritor. Şi când văzu în memoria ei nouă despre ce fel de moarte era vorba, îşi înăbuşi un

ţipăt de spaimă.

Vietatea era ucisă prin înecare!

– Mamă, ţi-e rău?

Vocea lui Paul! Jessica făcu un efort, se smulse percepţiei lăuntrice, îşi ridică privirea spre el. Prezenţa lui în clipa aceasta o irită, deşi era conştientă de datoria pe care o avea faţă de el.

Sunt ca o fiinţă ale cărei mâini au fost anchilozate şi insensibile încă de la primele pâlpâiri ale conştiinţei, care a trăit astfel o viaţă întreagă… şi care, deodată, începe să simtă cu ele.

Gândul îi rămase înfipt în minte, conferindu-i o înţelegere atotcuprinzătoare.

Iar eu spun: „Priviţi! Am mâini!“ Şi toţi cei din jurul meu întreabă: „Ce-nseamnă mâini?“

– Te simţi rău? repetă Paul.

– Nu.

– Pot să beau? Arătă cu capul către burduful din mâinile lui Chani. Ei vor să beau.

Jessica sesiză înţelesul ascuns al cuvintelor lui, îşi dădu seama că Paul detectase otrava din lichidul iniţial, netransformat, că îl îngrijora soarta ei. Din nou, avu un sentiment de surpriză constatând limitele puterilor preştiente ale fiului ei. Întrebarea pe care-o pusese era revelatoare.

– Poţi să bei, spuse ea. A fost transformată.

Şi în spatele lui Paul îl văzu pe Stilgar, care o privea lung, iscoditor, cu ochii lui întunecaţi.

– Acum, zise el, ştim că n-ai putea să ne minţi.

Jessica simţi şi în aceste cuvinte înţelesuri ascunse, dar negura drogului începuse deja să-i învăluie din ce în ce mai mult simţurile.

Era cald, plăcut. Ce buni fuseseră fremenii aceştia lăsându-i un asemenea prieten…

Paul privi cum drogul pune stăpânire pe mama sa.

Îşi scotoci memoria – trecutul stabil, liniile fluctuante ale posibilelor viitoruri. Încercă să exploreze momente încremenite în timp, dar ochiul său interior constată că încercarea era deconcertantă. Desprinse din unduirea lor schimbătoare, fragmentele erau greu de interpretat.

Drogul acesta, de pildă… Constată că putea să însumeze o serie de cunoştinţe cu privire la el, că putea înţelege efectul pe care-l avea asupra mamei sale, dar cunoştinţele erau lipsite de un ritm natural, erau lipsite de un sistem de reflecţie mutuală.

Brusc, îşi dădu seama că viziunea trecutului în prezent nu era decât un aspect simplu şi că adevărata piatră de încercare a preştiinţei era viziunea trecutului în viitor.

Lucrurile se încăpăţânau să nu fie ceea ce păreau a fi.

– Bea, zise Chani. Îi vârî sub nas muştiucul de os al unui burduf.

Paul îşi îndreptă spatele şi se uită lung la Chani. Simţi în atmosfera cavernei înfrigurarea şi freamătul care vestesc începutul unei petreceri. Ştia ce avea să se întâmple după ce va bea din lichidul conţinând chintesenţa substanţei care îl transforma. Avea să revină la viziunea timpului pur, a timpului-devenit-spaţiu. Avea să fie proiectat din nou pe piscul acela ameţitor şi sfidat, provocat să înţeleagă.

Din spatele lui Chani, Stilgar spuse:

– Bea, băiete. Ţii în loc ritualul.

Şi atunci Paul auzi mulţimea, auzi frenezia sălbatică a mii de glasuri…

– Lisan al-Gaib! strigau. Muad'Dib!

Îşi coborî privirea, se uită la mama sa. Părea să fi adormit în poziţia

aceea şezândă – împăcată, respirând adânc, regulat. În minte îi răsună o frază din viitorul care era trecutul său solitar: *„Doarme în Apele Vieţii.“*

Chani îl trase de mânecă.

Paul luă tubul în gură, conştient de vacarmul din grotă. Apoi, simţi cum lichidul îi inundă gâtlejul în clipa în care Chani strânse cu putere burduful, simţi mirosul ameţitor al vaporilor. Chani desprinse muştiucul din tub, trecu burduful în mâinile care se întindeau după el, la baza platformei. Privirea lui Paul rămase aţintită la braţul fetei, la năframa verde de doliu.

Chani se îndreptă, îi surprinse privirea şi spuse:

– Pot să-l jelesc şi în fericirea dată de ape. El ne-a învăţat asta. Îl prinse de mână, trăgându-l după ea spre extremitatea platformei. Suntem aidoma, Usul: amândoi ne-am pierdut tatăl din pricina Harkonnenilor.

Paul o urmă fără să se împotrivească. I se părea că cineva îi separase capul de trup şi apoi aşezase totul la loc, stabilind conexiuni stranii. Îşi simţea picioarele îndepărtate şi moi, ca şi cum ar fi fost din cauciuc.

Pătrunseră într-o galerie îngustă, ai cărei pereţi erau vag luminaţi de licurigloburi răzleţe. Paul simţi că drogul începe să-şi facă efectul său unic asupra lui, deschizându-i timpul ca pe o floare. În vreme ce coteau într-o altă galerie întunecată, i se păru că se clatină şi se sprijini de Chani. Îngemănarea de coardă întinsă şi moliciune, pe care o simţi sub roba ei, îi răscoli sângele. Senzaţia se confundă cu efectul drogului, viitorul şi trecutul se prelinseră în prezent, lăsându-i doar o fracţiune infimă de obiectiv trinocular.

– Te cunosc, Chani, şopti el. Am stat amândoi pe un prag de piatră, deasupra nisipurilor, şi eu ţi-am alungat temerile. Ne-am îmbrăţişat în întunericul sietchului. Noi doi…

Se opri dezorientat, încercă să-şi scuture capul, fu cât pe ce să-şi piardă echilibrul.

Chani îl susţinu, îl conduse printre draperii grele în ambianţa galbenă a unui apartament izolat – măsuţe joase, perne, un divan scund, acoperit cu o cuvertură portocalie.

Paul îşi dădu seama că se opriseră. Chani stătea în faţa lui. Ochii ei îl fixau cu o expresie de spaimă mută.

– Trebuie să-mi spui, şopti ea.

– Tu eşti Sihaya, zise el, eşti primăvara deşertului.

– Când tribul împărtăşeşte Apa, murmură ea, suntem toţi împreună… împărtăşim. Pe ceilalţi… îi simt în mine. Cu tine însă… mi-e frică să împărtăşesc.

– De ce? întrebă el.

Încercă să-şi concentreze atenţia la chipul ei, dar trecutul şi viitorul se amestecau cu prezentul, tulburându-i vederea. O vedea… dar în nenumărate locuri deodată, în nenumărate situaţii…

– E ceva înfricoşător în tine, îi răspunse ea. Când te-am luat de lângă ceilalţi… te-am luat pentru că am simţit că ei doreau asta. Tu… sperii oamenii. Ne faci să… avem *vedenii!*

Paul se căzni să vorbească desluşit:

– Ce anume vezi?

Ea îşi lăsă ochii în jos şi îşi privi mâinile.

– Văd un copil… în braţele mele. Copilul nostru, al tău şi al meu. Îşi apăsă o mână pe buze. Cum de cunosc fiecare părticică din tine?

Au şi ei o fărâmă din darul acesta, îşi auzi Paul glasul minţii. *Dar şi-l înăbuşă pentru că-i înspăimântă.*

Într-un moment de claritate, o văzu pe Chani tremurând din tot trupul.

– Ce este? întrebă el. De ce nu vorbeşti?

– Usul! şopti ea şi continuă să tremure.

– Nu te poţi retrage în viitor, rosti el.

I se făcu deodată milă de ea… O strânse la piept, îi mângâie părul.

– Chani, Chani, nu te teme.

– Usul, ajută-mă! hohoti ea.

Dar în clipa aceea Paul simţi că drogul îşi desăvârşeşte efectul, sfâşiind toate cortinele, dezvăluindu-i îndepărtatul tumult cenuşiu al viitorului său.

– De ce-ai încremenit deodată? îl întrebă Chani.

Paul aşteptă nemişcat, încordat. Văzu timpul desfăşurându-se în dimensiunea lui stranie, echilibrat şi totodată învolburându-se, restrâns şi totodată întinzându-se ca o plasă aruncată peste lumi şi forţe fără număr, o sârmă bine întinsă, pe care trebuia să calce, şi totodată un scrânciob care se balansa când într-o parte, când într-alta.

De-o parte văzu Imperiul, un Harkonnen cu numele Feyd-Rautha, fulgerând către el ca o armă ucigătoare, sardaukarii năpustindu-se de pe planeta lor şi abătând asupra Arrakisului pogromul, Ghilda cu prefăcătoriile şi uneltirile ei, Bene Gesseritul cu planul său de selecţie. Toate aceste forţe erau masate ca un nor de furtună la orizont, ţinute în loc doar de fremeni şi de profetul lor, Muad'Dib, uriaşul adormit, cu care fremenii ameninţau să dezlănţuie o cruciadă nimicitoare asupra Universului.

Paul se simţea exact în centru, în punctul pe care pivota întreaga structură, înaintând pe un firicel de pace, cu o picătură de fericire – Chani, alături de el. Privi firicelul acela care se aşternea înaintea lui… Un răstimp de calm relativ într-un sietch tăinuit, o oază de pace între două perioade de violenţă.

– Nu există niciun alt loc de pace, murmură el.

– Usul, plângi? şopti Chani, înfiorându-se. Usul, viteazul meu, dai umezeală morţilor? Căror morţi?

– Celor care n-au murit încă, răspunse Paul.

– Atunci aşteaptă să-şi trăiască răgazul hărăzit vieţii, spuse ea.

Prin ceaţa drogului, Paul întrezări justeţea vorbelor ei. O prinse iar în braţe, strângând-o sălbatic, cu disperare.

– Sihaya! murmură el.

Ea îşi apăsă palma pe obrazul lui.

– Nu mă mai tem, Usul. Priveşte-mă. Când mă ţii aşa, văd şi eu ce vezi tu.

– Ce vezi?

– Ne văd pe noi doi, iubindu-ne în liniştea dintre furtuni. Aşa ne-a fost sortit, Usul.

Paul simţi cum îl învăluie din nou drogul şi gândi: *De-atâtea ori mi-ai adus alinare şi mi-ai arătat înţelegere.* Simţi iarăşi hiperiluminarea, reprezentarea aceea atât de adânc reliefată a timpului şi îşi văzu viitorul transformându-se în amintiri – blândele umilinţe ale dragostei fizice şi dăruirea de sine, calmul şi violenţa.

– Tu eşti cea tare, Chani, şopti el. Rămâi cu mine.

– Întotdeauna, spuse ea şi buzele ei îi sărutară obrazul.

PROFETUL

Cartea a treia

Nicio femeie, niciun bărbat, niciun copil nu a reuşit vreodată să pătrundă în adevărata intimitate a tatălui meu. Singura persoană despre care s-ar putea spune că s-a apropiat de o relaţie de camaraderie cu Împăratul Padişah a fost Contele Hasimir Fenring, tovarăşul său din copilărie. O primă dovadă a prieteniei Contelui Fenring a avut un aspect pozitiv: Contele a reuşit să risipească bănuielile Landsraadului în urma Afacerii Arrakis. După cum aprecia mama mea, acţiunea aceasta a costat enorm – mite în mirodenie valorând peste un miliard de solari, fără a mai socoti o serie de cadouri ca: femei-sclave, onoruri regale şi titluri nobiliare. O a doua mărturie importantă a prieteniei Contelui a apărut sub un aspect negativ: Fenring a refuzat să omoare un om, cu toate că îi stătea în puteri să o facă, cu toate că tatăl meu îi dăduse ordin să o facă. Voi explica imediat împrejurarea.

Fragment din *Contele Fenring: Profil* de Prinţesa Irulan

Baronul Vladimir Harkonnen ieşise turbat de mânie din dormitorul său. Trupul mătăhălos i se legăna şi i se smucea în suspensii, cu mişcări violente.

Trecu valvârtej pe lângă bucătăria personală, traversă biblioteca, apoi mica sală de recepţie şi dădu buzna în holul din aripa rezervată servitorilor, unde domnea deja atmosfera relaxată de la sfârşitul zilei.

Căpitanul gărzii, Iakin Nefud, zăcea pe un divan, cu stupoarea

semutei aşternută asemenea unei măşti peste trăsăturile feţei sale plate. În încăpere unduiau sunetele stranii, tânguitoare, ale muzicii de semuta. Oamenii săi aşteptau smeriţi, gata să-i îndeplinească poruncile.

– Nefud! tună Baronul.

Oamenii se agitară înspăimântaţi, apoi încremeniră.

– Domnia Ta, rosti Nefud şi numai efectul drogului îi împiedică tremurul vocii.

Baronul examină chipurile celor din încăpere, le observă nemişcarea terorizată. Se întoarse din nou spre Nefud şi i se adresă pe un ton catifelat:

– De cât timp eşti căpitanul gărzii mele, Nefud?

– De când am fost pe Arrakis, Domnia Ta. De aproape doi ani.

– Şi ai avut grijă întotdeauna să previi pericolele care ameninţau persoana mea?

– Asta a fost singura mea dorinţă, Domnia Ta.

– Atunci unde-i Feyd-Rautha? răcni Baronul.

Nefud se făcu mic.

– Domnia Ta?

– Nu-l consideri pe Feyd-Rautha un pericol pentru persoana mea?

Vocea Baronului se făcuse din nou catifelată.

Nefud îşi umezi buzele. În ochii săi, ceaţa semutei începu să se destrame.

– Feyd-Rautha se află în pavilionul sclavilor, Domnia Ta.

– Iar s-a dus la femei, ha?

Baronul începu să tremure din cauza efortului pe care-l făcea ca să-şi

înăbuşe furia.

– Sire, poate s-a dus doar…

– Taci!

Baronul înaintă încă un pas, observând cum se retrag oamenii, depărtându-se de Nefud, disociindu-se de obiectul mâniei.

– Nu ţi-am poruncit eu să ştii întocmai unde se află în orice moment na-Baronul? întrebă el şi înaintă cu încă un pas. Nu ţi-am spus eu că trebuie să ştii întocmai tot ce vorbeşte în orice moment na-Baronul… şi cu cine vorbeşte? Încă un pas. Nu ţi-am spus eu să-mi dai de ştire ori de câte ori se duce la sclave?

Nefud înghiţi în sec. Pe frunte îi apărură broboane de transpiraţie.

Baronul îşi reţinu timbrul vocii şi vorbi aproape fără să intoneze cuvintele:

– Ţi-am spus sau nu toate astea?

Nefud încuviinţă cu capul.

– Şi nu ţi-am spus eu să-i verifici pe toţi băieţii-sclavi care mi se trimit – să-i verifici chiar tu… *personal?*

Nefud răspunse cu aceeaşi mişcare.

– Nu cumva… nu cumva n-ai observat pata de pe coapsa aceluia care mi-a fost trimis în seara asta? întrebă Baronul. Nu cumva ai…

– Unchiule!

Baronul se răsuci brusc, apoi îl fixă cu privirea pe Feyd-Rautha, care stătea în pragul uşii. Prezenţa nepotului său aici, în clipa aceasta, expresia neliniştită pe care tânărul nu reuşea să şi-o ascundă cu totul… erau revelatoare. Feyd-Rautha dispunea de o reţea proprie de spionaj, îndreptată contra Baronului.

– În dormitorul meu se află un cadavru, spuse deodată baronul. Doresc să fie luat numaidecât de-acolo.

Îşi încleştă degetele pe patul armei lans-proiectil ascunse sub mantie. Ştia că scutul lui era cel mai bun.

Feyd-Rautha aruncă o privire către doi dintre mercenarii de lângă perete şi le făcu semn cu capul. Cei doi se năpustiră spre uşă, pornind în goană către apartamentele Baronului.

Ăia doi, vasăzică! gândi Baronul. *Ah, monstrul ăsta cu caş la gură mai are încă multe de învăţat despre comploturi!*

– Presupun că totul era-n regulă în pavilionul sclavilor, Feyd, nu?

– Am jucat o partidă de cheops cu vătaful, răspunse Feyd-Rautha şi gândi: *Ce s-o fi întâmplat? E limpede că puştiul pe care i l-am trimis a fost omorât. Era totuşi perfect pentru planul nostru. Nici Hawat n-ar fi putut să facă o alegere mai bună. Băiatul n-avea niciun cusur!*

– Ah, aţi jucat şah-piramidă! făcu Baronul. Frumos. Şi? Ai câştigat?

– Am… ăăă, da, unchiule. Feyd-Rautha se luptă din răsputeri să-şi stăpânească neliniştea.

– Nefud, doreşti să te reabilitezi în ochii mei?

– Sire, ce-am făcut? bolborosi căpitanul gărzii.

– Asta n-are importanţă acum, zise Baronul. Feyd l-a bătut pe vătaf la cheops. Ai auzit, nu?

– Da… Sire.

– Doresc să iei cu tine trei oameni, să te duci cu ei la vătaf şi să-l sugrumi, spuse Baronul. După ce termini, să-mi aduci cadavrul, ca să văd dac-ai făcut treabă bună. E inadmisibil s-avem în slujba noastră jucători de şah atât de slabi.

Feyd-Rautha păli, apoi făcu un pas înainte.

– Unchiule, dar n-are…

– Mai târziu, Feyd, spuse Baronul, fluturându-şi mâna. Mai târziu.

Cei doi mercenari, care plecaseră după cadavrul din dormitorul Baronului, trecură prin dreptul uşii deschise a holului, opintindu-se cu povara care se bălăbănea între ei cu braţele atârnând. Baronul îi urmări cu privirea până când dispărură.

Nefud se apropie de Baron.

– Domnia Ta, doreşti să-l omor pe vătaf chiar acum?

– Da, răspunse Baronul. Şi după ce termini cu el, adaugă-i la listă şi pe cei doi care-au trecut adineaori pe coridor. Nu mi-a plăcut cum duceau trupul băiatului. Asemenea treburi se fac cu ceva mai multă delicateţe. Să-mi arăţi şi cadavrele lor.

– Domnia Ta, nu ţi-a fost pe plac ceva din ce-am… spuse Nefud.

– Du-te şi fă ce ţi-a poruncit stăpânul! se răsti Feyd-Rautha. Şi gândi: *Tot ce mai pot spera acum e să-mi salvez pielea.*

Bun! îşi spuse Baronul. *Cel puţin ştie să piardă.* Apoi zâmbi în sinea lui, gândind: *Şi ştie şi cum să mă îmbuneze şi să împiedice mânia mea să se abată asupra lui. Ştie că trebuie să-l păstrez. Cui altcuiva i-aş putea lăsa hăţurile, în ziua în care va trebui să le trec în alte mâini?*

Nefud îşi alese oamenii şi părăsi încăperea.

– N-ai vrea să mă-nsoţeşti până la apartamentele mele, Feyd? întrebă Baronul.

– Cum poruncşti, răspunse Feyd-Rautha. Făcu o plecăciune, gândind: *Pân-aici mi-a fost!*

– Te rog, zise Baronul şi îi făcu semn s-o ia înainte.

Feyd-Rautha îşi trădă frica doar printr-o singură secundă de ezitare. *Să fi greşit oare pe toată linia?* se întrebă el. *O să-mi împlânte între umeri o lamă otrăvită, încet, prin scut? Mai are un succesor?*

Aşa! gândi Baronul, păşind în spatele nepotului său. *Să simtă ce-nseamnă teroarea! Va fi succesorul meu, da, dar numai când voi hotărî eu. N-am să-i îngădui să dărâme tot ce-am construit eu!*

Feyd-Rautha îşi dădea silinţa să nu meargă prea repede. Simţea cum i se încreţea pielea pe spate, de parcă trupul însuşi se întreba când avea să primească lovitura. Muşchii i se încordau şi i se relaxau la fiecare pas.

– Ai auzit ultimele veşti de pe Arrakis? întrebă deodată Baronul.

– Nu, unchiule.

– Fremenii au un profet nou… sau un soi de lider religios, spuse Baronul. Unul căruia-i zic Muad'Dib. Un nume ridicol! Înseamnă „Șoarecele". I-am spus lui Rabban să-i lase în pace cu religia lor. Asta le ia gândul de la alte prostii.

– Foarte interesant, unchiule, comentă Feyd-Rautha. Dădu colţul culoarului care ducea către apartamentele unchiului său, întrebându-se: *Ce i-a venit să vorbească despre religie? E vreo aluzie la adresa mea?*

– Nu-i aşa? făcu Baronul.

Traversară salonul de recepţie, apoi intrară în dormitor. Feyd-Rautha recunoscu semnele discrete ale luptei care se dăduse în încăpere: o lampă cu suspensie deplasată, o plapumă căzută pe jos, banda derulată şi răvăşită a unei bobine de vibromasaj, pe o noptieră.

– Planul a fost isteţ, spuse Baronul. Îşi lăsă scutul activat la intensitatea maximă şi se postă în faţa nepotului său. Dar nu destul de isteţ. Ia spune, Feyd, de ce n-ai încercat să mă loveşti cu mâna ta? Ai avut destule ocazii.

Feyd-Rautha ochi un scaun cu suspensie, îşi îngădui echivalentul mintal al unei ridicări din umeri şi se aşeză fără să fi fost invitat.

Trebuie să am tupeu, gândi el.

– M-ai învăţat că mâinile mele trebuie să rămână curate, răspunse.

– Aşa este, recunoscu Baronul. În faţa Împăratului trebuie să poţi susţine cu sinceritate că eşti nevinovat. Vrăjitoarea care stă la dreapta lui e capabilă să descopere imediat dacă minţi sau dacă spui adevărul. Aşa este. Avertismentul ăsta ţi l-am dat chiar eu.

– De ce nu ţi-ai cumpărat niciodată o femeie Bene Gesserit, unchiule? întrebă Feyd-Rautha. Cu o Dreptvorbitoare alături, ai fi…

– Îmi cunoşti gusturile! îl întrerupse glacial Baronul.

Feyd-Rautha iscodi chipul unchiului său şi-i spuse:

– Şi totuşi, nu ţi-ar fi stricat să…

– N-am încredere în ele! se răsti Baronul. Şi nu mai încerca să schimbi subiectul!

Feyd-Rautha arboră un ton umil:

– Cum doreşti, unchiule.

– Mi-am amintit adineaori de ceea ce s-a petrecut în arenă, acum un an şi ceva, spuse Baronul. Toată lumea a rămas cu impresia că sclavul cu care trebuia să lupţi fusese anume pregătit să te omoare. Chiar aşa să fi fost?

– A trecut multă vreme de-atunci, unchiule. La urma urmelor, eu…

– Te rog să nu te eschivezi, zise Baronul, şi în tonul crispat al glasului său răzbătu o parte din mânia pe care încerca să şi-o stăpânească.

Feyd-Rautha îl privi lung, gândind: *Ştie. Dacă n-ar şti nu m-ar întreba.*

– A fost o înscenare, unchiule. Am plănuit totul ca să-l discreditez pe vătaful de pe vremea aceea.

– Bine lucrat, comentă baronul. Şi cu curaj. Gladiatorul ăla era cât pe ce să-ţi facă de petrecanie, nu-i aşa?

– Da.

– Dacă la curajul ăsta al tău ai adăuga şi puţin rafinament, puţină subtilitate, ai fi într-adevăr formidabil.

Baronul clătină din cap. Şi aşa cum i se mai întâmplase deseori după ziua de tristă amintire de pe Arrakis, simţi din nou regretul pentru

pierderea lui Piter, mentatul. Ce fineţe, ce subtilitate diabolică avusese omul acela! Şi totuşi, nu reuşise să scape de moarte. Din nou, Baronul clătină din cap. Destinul era uneori inscrutabil.

Feyd-Rautha îşi plimbă ochii prin cameră, examinând semnele încăierării, întrebându-se cum de îi fusese cu putinţă unchiului său să zădărnicească atentatul sclavului pe care-l pregătiseră cu atâta grijă.

– Cum i-am venit de hac? râse Baronul, observându-i privirea. Ei… dragul meu Feyd… lasă-mi şi mie câteva arme cu care să-mi apăr bătrâneţile. Dar mai bine să profităm de prilejul ăsta ca să facem un târg.

Feyd-Rautha îl privi surprins. *Un târg! Vasăzică tot mă mai vrea moştenitor. Altfel de ce s-ar târgui? Târgurile se încheie doar între egali sau aproape egali!*

– Ce fel de târg, unchiule?

Şi Feyd-Rautha constată cu mândrie că glasul îi răsunase calm şi rezonabil, fără să trădeze în niciun fel uşurarea pe care o resimţea.

Baronul remarcă şi el stăpânirea de sine a nepotului său. Dădu aprobator din cap.

– Ai stofă, Feyd. Nu mi-ar plăcea să irosesc asemenea stofă. Din păcate, nu vrei nici în ruptul capului să pricepi ce însemn eu pentru tine. Eşti încăpăţânat. Nu înţelegi de ce trebuie să mă păstrezi ca pe ochii din cap. Chestia asta… Făcu un gest larg către dezordinea din dormitor. Chestia asta a fost o neghiobie. Nu încurajez neghiobiile.

Spune odată ce-ai de spus, dobitoc bătrân! gândi Feyd-Rautha.

– Poate-ţi închipui că nu-s decât un dobitoc bătrân, zise Baronul. Te sfătuiesc să-ţi schimbi părerea.

– Ai pomenit de-un târg.

– Ah, nerăbdarea tinereţii, oftă Baronul. Bine, bine. Am să-ţi spun despre ce-i vorba: vei înceta cu atentatele prosteşti la viaţa mea. Iar eu, în clipa în care vei fi pregătit, o să mă dau la rândul meu în

lături, ca să-ţi fac loc. Mă voi retrage pe o poziţie de povăţuitor, lăsându-ţi ţie scaunul puterii.

– Te vei retrage, unchiule?

– Continui să-ţi închipui că sunt un dobitoc bătrân, iar ceea ce ţi-am spus adineaori îţi întăreşte convingerea, nu? Îţi închipui că mă rog de tine! Bagă de seamă ce faci, Feyd! Dobitocul ăsta bătrân a observat acul bine camuflat pe care îl implantaseşi în coapsa sclavului. Exact în locul pe care aveam să-mi aşez mâna, nu-i aşa? O apăsare cât de mică şi… clac! Un ac otrăvit în palma bătrânului dobitoc! Ţ-ţ-ţ, Feyd…

Baronul îşi clătină capul, gândind: *Şi ar fi reuşit, bineînţeles, dacă nu m-ar fi prevenit Hawat. Ei… dar am să-l las să creadă că am descoperit singur complotul. Într-un fel, este adevărat. Eu l-am salvat pe Hawat din iadul Arrakisului. Iar băieţaşului ăstuia nu-i strică să mă respecte ceva mai mult în viitor.*

Feyd-Rautha tăcea, luptându-se cu sine. *N-o fi minţind? Chiar vrea să se retragă? Şi de ce nu? Sunt sigur că într-o zi îi voi urma… dacă nu voi comite nicio imprudenţă. Doar n-o să trăiască o veşnicie! Poate că a fost, într-adevăr, o neghiobie c-am încercat să-i grăbesc sfârşitul.* Se hotărî deodată şi spuse:

– Propui un târg. Dar garanţiile?

– Cum putem avea încredere unul în celălalt? făcu Baronul. Păi, în ceea ce te priveşte, Feyd… am să-l pun pe Thufir Hawat să te supravegheze. În problema asta am toată încrederea în capacităţile lui de mentat. Cred că-nţelegi la ce mă refer, nu? Cât despre mine, va trebui să mă crezi pe cuvânt. Oricum n-o să trăiesc o veşnicie, nu-i aşa, Feyd? Şi poate că n-ar strica să începi să presupui că ştiu lucruri pe care *ar trebui* să le ştii doar tu.

– Gajul meu îl ai, dar tu ce-mi oferi în schimb? întrebă Feyd-Rautha.

– Te las în viaţă, răspunse Baronul.

Feyd-Rautha examină din nou chipul unchiului său. *Îl pune pe Hawat pe urmele mele! Ce-ar spune dacă i-aş povesti că Hawat a ticluit vicleşugul*

cu gladiatorul, în urma căruia şi-a pierdut vătaful? Ar spune, probabil, că mint ca să-l discreditez pe Hawat. Nu, amicul Thufir e un mentat; a prevăzut cu siguranţă momentul acesta.

– Ei, ce zici? făcu Baronul.

– Ce pot să zic? Sunt de acord, fireşte.

Şi Feyd-Rautha gândi: *Hawat! Joacă ambele extremităţi contra centrului… Aşa să fie? Să fi trecut de partea unchiului meu pentru că nu i-am cerut părerea în legătură cu atentatul de astăzi?*

– Văd că n-ai nimic de spus cu privire la faptul că-l pun pe Hawat să te supravegheze, observă Baronul.

Feyd-Rautha îşi trădă furia în dilatarea bruscă a nărilor. Ani de-a rândul numele lui Hawat fusese un semnal de primejdie pentru familia Harkonnen… Iar acum căpăta un înţeles nou. Dar tot periculos.

– Hawat e o jucărie periculoasă, spuse.

– Jucărie? Nu fi prost! Ştiu prea bine cine este Hawat şi cum pot să-l controlez. Hawat are emoţii puternice, Feyd. Numai omul lipsit de sentimente e de temut. Sentimentele profunde, emoţiile… ah, pe-acestea poţi să le transformi după pofta inimii.

– Unchiule… nu te înţeleg.

– Te cred. Se vede. Şi nu-l înţelegi nici pe Hawat, adăugă Baronul.

Nici tu! gândi Feyd-Rautha.

– Împotriva cui crezi că se îndreaptă ura lui Hawat pentru situaţia în care se află acum? întrebă Baronul. Împotriva mea? Desigur. Dar el a fost unealta Atreizilor şi-a fost mai tare decât mine ani de-a rândul. Până în clipa în care m-a ajutat Imperiul. Aşa vede el lucrurile. Ura pe care mi-o poartă mie e, pentru el, ceva banal acum. Convingerea lui este că mă poate doborî în orice clipă. Dar tocmai datorită acestei convingeri pot să-l domin. Pentru că pot să-l dirijez în direcţia în care vreau eu – contra Imperiului.

Brusc, Feyd-Rautha înţelese şi încordarea îi săpă cute adânci pe frunte, îi subţie linia gurii.

– Contra Împăratului? murmură el.

Ei, şi-acum să-i îngădui dragului meu nepot să savureze o clipă gândul ăsta, îşi spuse Baronul. *Să-şi zică în sinea lui „Împăratul Feyd-Rautha Harkonnen!", să se întrebe cât valorează asta. Desigur… valorează cât viaţa unui unchi bătrân, care-ar putea face ca visul acesta să devină realitate!*

Feyd-Rautha îşi trecu încet vârful limbii peste buze. Oare era adevărat ce-i spusese bătrânul dobitoc?

– Şi care-i rolul lui Hawat în povestea asta? întrebă.

– Hawat îşi închipuie că se va putea folosi de noi ca să se răzbune pe Imperiu.

– Şi după aceea?

– Nu se gândeşte mai departe de răzbunarea sa. Hawat e genul de om făcut să-i servească pe alţii, numai că nu-şi dă seama.

– Am învăţat mult de la Hawat, zise Feyd-Rautha şi simţi cât de adevărat era ceea ce spunea. Dar cu cât învăţ mai mult, cu atât mai mult simt c-ar trebui să ne descotorosim de el… şi asta cât mai repede.

– Nu prea-ţi surâde ideea să te ştii pândit de el, nu-i aşa?

– Hawat pândeşte pe toată lumea.

– Dar poate să te aşeze pe tron. Hawat e ingenios. E şi periculos pentru că urmează căi întortocheate. Dar n-am să-i suprim încă antidotul. Şi-o sabie e periculoasă, Feyd. De-asta există teci. Noi avem teaca acestei săbii. Are otrava în el. Când îi vom suprima antidotul, va intra în teaca morţii.

– O luptă ca în arenă, murmură Feyd-Rautha. O fentă ascunsă într-altă fentă din altă fentă. Şi tot timpul trebuie să pândeşti, să observi în ce parte se apleacă gladiatorul, încotro priveşte, cum îşi ţine

cuţitul.

Dădu din cap, aprobându-se pe sine, ştiind că vorbele lui fuseseră pe placul unchiului său. *Da!* gândi. *Ca în arenă! Numai că tăişul armei este mintea!*

– Acum cred că-ţi dai seama câtă nevoie ai de mine, zise Baronul. Mai sunt încă folositor, Feyd.

O sabie care mai poate fi mânuită până ce se va fi tocit de tot, îşi spuse Feyd-Rautha.

– Da, unchiule.

– Aşa! făcu Baronul. Şi-acum vom merge împreună în pavilionul sclavilor. Eu voi privi, în timp ce tu, cu mâinile tale, vei ucide toate femeile din iatacurile de plăcere.

– Unchiule!

– Voi aduce alte femei, Feyd. Ţi-am spus însă că nu încurajez neghiobiile. Îţi vei ispăşi pedeapsa şi-ţi va servi drept lecţie, rosti ferm Baronul.

Feyd-Rautha văzu satisfacţia răutăcioasă din ochii unchiului său. *Va trebui să ţin minte noaptea asta*, gândi el. *Şi, amintindu-mi-o, va trebui să-mi amintesc de alte nopţi.*

– N-ai să refuzi, spuse Baronul.

Şi dac-aş refuza, ce-ai putea să faci, moşnege? gândi Feyd-Rautha. Ştia însă că unchiul său ar fi găsit altă pedeapsă, poate chiar mai subtilă… o pârghie şi mai brutală ca să-l îngenuncheze.

– Te cunosc, Feyd, zise din nou Baronul. N-ai să refuzi.

Perfect, gândi Feyd-Rautha. *Acum am nevoie de tine. Înţeleg. Am încheiat un târg. Dar n-o să am nevoie de tine veşnic. Şi… într-o zi…*

Nevoia persistentă de un univers logic şi coerent este profund ancorată în inconştientul uman. Dar universul real se află întotdeauna cu un pas în afara logicii.

Fragment din *Pildele lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

Am stat în faţa multor cârmuitori din Casele Mari, dar n-am întâlnit niciodată un porc mai scârbos şi mai periculos ca ăsta, îşi spuse Thufir Hawat.

– Poţi să-mi vorbeşti deschis, Hawat, mugi Baronul. Se lăsă pe spate în scaunul cu suspensie şi îl fixă pe mentat cu ochii săi înecaţi în grăsime.

Bătrânul îşi coborî privirea la masa dintre el şi Baronul Vladimir Harkonnen, remarcând opulenţa materialului. Chiar şi acesta era un factor de luat în considerare la evaluarea unei întrevederi cu Baronul, la fel ca şi pereţii roşii ai acestei odăi secrete şi vaga aromă de ierburi care plutea în aer, mascând un parfum mai profund, de mosc.

– Doar nu m-ai sfătuit să-i trimit lui Rabban avertismentul numai de florile mărului, zise Baronul.

Chipul străbătut de riduri al lui Hawat rămase impasibil, nelăsând să răzbată nimic din dezgustul pe care-l simţea bătrânul mentat.

– Am mai multe bănuieli, Domnia Ta, rosti el.

– Fireşte. Ei bine, în primul rând mă interesează sub ce formă figurează Arrakisul în bănuielile tale referitoare la Salusa Secundus.

Nu mi-e de-ajuns să-mi spui că pe Împărat îl frământă nu ştiu ce legătură între Arrakis şi misterioasa sa planetă-închisoare. Vreau să înţelegi bine un lucru: i-am trimis lui Rabban mesajul numai pentru că omul meu trebuia să prindă transspaţialul ăla. Ai spus că treaba nu suferă amânare. Perfect. Acum însă, vreau o explicaţie.

Trăncăneşte prea mult, gândi Hawat. *Nu-i ca Leto, care ştia să-mi comunice un lucru prin simpla ridicare a unei sprâncene sau cu un gest al mâinii. Şi nici ca Bătrânul Duce, care exprima o frază întreagă doar prin felul cum apăsa pe un singur cuvânt. E un cretin! Distrugându-l, voi face un serviciu omenirii.*

– N-ai să pleci de-aici până ce nu-mi vei fi explicat totul de-a fir a păr, zise Baronul.

– Vorbeşti prea uşuratic despre Salusa Secundus, observă Hawat.

– Nu-i decât o colonie penală, replică Baronul. Locul în care sunt deşertate cele mai josnice lepădături din galaxie. Ce altceva ar mai fi de ştiut?

– Că pe planeta-închisoare condiţiile sunt mai fioroase decât pe orice altă lume, spuse Hawat. Ai auzit că procentajul mortalităţii noilor deţinuţi depăşeşte şaizeci la sută. Ai auzit că Împăratul aplică pe Salusa Secundus toate formele cunoscute de împilare. Ai auzit toate astea şi nu pui nicio întrebare?

– Împăratul nu îngăduie Caselor Mari să viziteze planeta, mârâi Baronul. Dar nici el nu-şi vâră nasul în temniţele mele.

– Orice manifestare de curiozitate în legătură cu Salusa Secundus este… mmm… Hawat îşi duse un deget subţire la buze. … descurajată.

– Împăratul nu se mândreşte cu unele dintre lucrurile pe care trebuie să le facă acolo!

Hawat îşi îngădui un zâmbet aproape imperceptibil. Îl fixă pe Baron cu ochi care scânteiau în lumina licuritubului de pe tavan.

– Nu te-ai întrebat niciodată de unde-şi recrutează împăratul sardaukarii?

Baronul îşi ţuguie buzele groase. Strâmbătura dădu feţei sale o expresie de copil îmbufnat. Vorbi cu un aer uşor iritat:

– Cum de unde?… Şi-i recrutează… Adică… trupele de sprijin şi mercenarii înrolaţi…

– Aiurea! pufni Hawat. Istorisirile care ţi-au ajuns la urechi despre isprăvile sardaukarilor nu-s zvonuri, nu-i aşa? Sunt relatări ale unor martori oculari. Relatări ale puţinilor supravieţuitori care i-au înfruntat pe sardaukari, nu-i aşa?

– Sardaukarii sunt luptători excelenţi, fără-ndoială, zise Baronul. Dar cred că şi legiunile mele sunt…

– O adunătură de excursionişti de duminică în comparaţie cu sardaukarii! îl întrerupse cu scârbă Hawat. Îţi închipui că nu ştiu de ce s-a întors Împăratul împotriva Casei Atreides?

– Asta nu te priveşte pe tine, ripostă Baronul.

Să fie cu putinţă, oare, ca nici măcar el să nu cunoască motivele Împăratului?

– Mă priveşte orice are legătură cu treburile la care mă foloseşti, spuse. Sunt mentat. Doar n-o să-i interzici unui mentat accesul la informaţii şi emiterea de ipoteze.

Baronul îl privi lung, apoi murmură:

– Spune ce ai de spus, mentatule.

– Împăratul Padişah s-a întors împotriva Casei Atreides pentru că maeştrii de război ai Ducelui, Gurney Halleck şi Duncan Idaho, creaseră şi instruiseră o forţă armată, o *mică* unitate de luptă, care era aproape, dar foarte aproape, de valoarea Sardaukarului. Unii dintre oamenii Ducelui erau chiar mai buni decât sardaukarii. Iar Ducele se afla pe punctul de a-şi spori această forţă armată şi de-a o face la fel de puternică pe cât e cea a Împăratului.

Baronul cumpăni câteva clipe destăinuirea, apoi întrebă:

– Ce-are a face Arrakisul cu povestea asta?

– Arrakisul reprezintă o rezervă de recruţi condiţionaţi conform celei mai aspre instrucţii de supravieţuire.

Baronul îşi scutură capul.

– Doar nu te referi la fremeni!

– Ba mă refer la fremeni.

– Ha! În cazul ăsta ce rost a avut să-l mai alarmăm pe Rabban? După pogromurile Sardaukarului şi după oprimările lui Rabban, nu se poate să fi rămas mai mult de-o mână de fremeni.

Hawat îl privi fără să spună nimic.

– Nu se poate să fi rămas mai mult de-o mână de fremeni! repetă Baronul. Numai în cursul anului trecut, Rabban a exterminat şase mii!

Hawat continuă să-l privească în tăcere.

– Iar acum doi ani, nouă mii, urmă Baronul. Şi nu uita că, înainte de-a părăsi planeta, sardaukarii au masacrat cel puţin douăzeci de mii.

– Ce pierderi au suferit trupele lui Rabban în cursul acestor doi ani? întrebă Hawat.

Baronul îşi scărpină obrazul.

– Păi… a făcut recrutări destul de masive, ce-i drept. Agenţii lui se lansează în tot soiul de promisiuni extravagante şi…

– Să luăm o cifră rotundă: treizeci de mii?

– Cred că cifra e cam umflată, mormăi Baronul.

– Ba dimpotrivă, îl contrazise Hawat. Mă pricep şi eu să citesc printre rândurile rapoartelor lui Rabban. Şi cred că ai înţeles cum trebuie adnotările pe care le-am făcut la rapoartele agenţilor noştri.

– Arrakisul e o planetă aspră, spuse Baronul. O singură furtună poate să…

– Cunoaştem amândoi cifra pierderilor cauzate de furtuni, îl întrerupse Hawat.

– Ei şi ce-i dac-a pierdut treizeci de mii? se răsti Baronul întunecându-se la faţă.

– După cum ai făcut socoteala chiar adineaori, zise Hawat, Rabban a exterminat cincisprezece mii de fremeni în doi ani, pierzând însă de două ori mai mulţi oameni de-ai săi. Zici că sardaukarii au masacrat alţi douăzeci de mii, poate chiar mai mulţi. Am văzut însă şi foile de drum cu care s-au întors de pe Arrakis. Dacă au omorât douăzeci de mii, raportul pierderilor Sardaukarului a fost de cinci de-ai lor la un fremen. De ce nu vrei să priveşti adevărul în faţă, Baroane, şi să înţelegi ce înseamnă cifrele acestea?

Baronul vorbi măsurat, glacial:

– Asta e treaba ta, mentatule. Ce-nseamnă?

– Ţi-am spus odată la câţi oameni a estimat Duncan Idaho populaţia unui sietch pe care-l vizitase. Totul concordă. Dac-ar fi numai două sute cincizeci de asemenea comunităţi, populaţia lor ar trebui să se ridice la cinci milioane. Personal, însă, consider că există cel puţin de două ori mai multe sietchuri. Pe o planetă ca Arrakis populaţia e silită să se disperseze.

– Zece milioane?

Fălcile Baronului tremurară de şocul surprizei.

– Cel puţin, spuse calm Hawat.

Baronul îşi umflă buzele. Ochii săi ca două mărgele îl fixară, imobili, pe bătrânul din faţa lui. *Să fie într-adevăr rezultatul unui calcul mentatic?* se întrebă. *Dacă-i adevărat, cum de n-a bănuit nimeni nimic?*

– N-am reuşit nici măcar să le zdruncinăm mai serios ritmul de creştere demografică, spuse Hawat. N-am făcut altceva decât să plivim câteva dintre specimenele mai puţin rezistente, lăsându-le pe cele puternice să devină şi mai puternice, întocmai ca pe Salusa Secundus.

– Salusa Secundus! izbucni Baronul. Ce legătură au toate astea cu planeta-închisoare a Împăratului?

– Cei ce pot supravieţui pe Salusa Secundus sunt de la bun început mai rezistenţi decât alţii, zise Hawat. Iar dacă adaugi la asta cea mai desăvârşită instrucţie militară…

– Prostii! Dacă ar fi să mă iau după spusele tale, *şi eu* mi-aş putea recruta o armată, mai ales după asupririle la care i-a supus nepotul meu pe fremeni.

Hawat întrebă cu voce blândă:

– Oare Domnia Ta nu-ţi asupreşti trupele?

– Cum? Eu… dar…

– Asuprirea e o noţiune relativă, spuse Hawat. Mercenarii Harkonnen o duc ceva mai bine decât alţi cetăţeni, nu-i aşa? Şi au posibilitatea să remarce opţiuni mai puţin plăcute decât aceea de a fi mercenarii Baronului, nu-i aşa?

Baronul amuţi şi rămase cu privirea în gol. Posibilităţile care se deschideau dintr-odată… Oare Rabban oferise Casei Harkonnen, fără să-şi dea seama, arma supremă?

– Cum s-ar putea garanta loialitatea unor asemenea recruţi? întrebă într-un târziu.

– Organizându-i în grupuri mici, cel mult de tăria unui pluton, răspunse Hawat. Scoţându-i din mediul lor împilat şi izolându-i în centre de instruire deservite de cadre care le înţeleg bine problemele, de preferinţă, oameni care au cunoscut ei înşişi aceleaşi condiţii de oprimare. În sfârşit, inoculându-le ideea mistică cum că planeta lor este un centru secret de antrenament, destinat producerii unor fiinţe superioare, ca ei. Şi avându-se tot timpul grijă să li demonstreze ce pot obţine de la viaţă nişte fiinţe superioare: averi, femei frumoase, locuinţe somptuoase… tot ce doresc.

Baronul dădu aprobator din cap.

– Aşa cum trăiesc sardaukarii.

– Cu timpul, recruţii ajung să fie convinşi că o lume ca Salusa Secundus îşi află justificarea în faptul că îi produce pe ei, elita. În multe privinţe, cel mai simplu soldat sardaukar trăieşte la fel de bine ca un membru al unei Case Mari.

– Ce idee! murmură Baronul.

– Văd că începi să-mi împărtăşeşti bănuielile, spuse Hawat.

– Când au început toate astea?

– Ah, veşnicele întrebări… Care-i obârşia Casei Corrino? Existau oameni pe Salusa Secundus mai înainte ca Împăratul să-şi fi trimis acolo primele contingente de prizonieri? Nici măcar Ducele Leto, care era văr după mamă cu Împăratul, n-a ştiut niciodată ceva sigur. Asemenea întrebări nu sunt văzute cu ochi buni.

Baronul privi în gol, îngândurat. Ochii îi scânteiau.

– Da, murmură, e un secret într-adevăr bine păstrat. Cred c-au făcut totul ca să…

– Şi totuşi, ce-i de ascuns? întrebă Hawat. Că Împăratul Padişah are o planetă-închisoare? Asta o ştie toată lumea. Că are…

– Contele Fenring! exclamă brusc Baronul.

Hawat se întrerupse, privindu-l intrigat.

– Ce-i cu Contele Fenring?

– Acum câţiva ani… La aniversarea zilei de naştere a nepotului meu… Sclivisitul ăla de la Curte, Contele Fenring, şi-a făcut apariţia în chip de observator oficial şi ca să… da, ca să încheie un acord între mine şi Împărat.

– Şi?

– Am… ăă… Da, în timpul unei discuţii pe care-am avut-o cu el, mi se pare c-am spus ceva despre o eventuală transformare a Arrakisului în planetă-închisoare. Fenring…

– Ce anume ai spus, exact? îl întrerupse Hawat.

– Exact? A trecut cam multă vreme de-atunci şi…

– Domnia Ta, Baroane, dacă vrei să obţii maximum de randament de la mine, trebuie să-mi oferi informaţii adecvate. N-ai înregistrat discuţia aceea?

Chipul Baronului se întunecă de mânie.

– Eşti la fel ca Piter! Nu-mi plac asemenea…

– Nu-l mai ai pe Piter, Domnia Ta, zise Hawat. Şi fiindcă veni vorba, ce s-a-ntâmplat *de fapt* cu Piter?

– Şi-a permis să devină prea familiar, prea revendicativ cu stăpânul său, mârâi Baronul.

– Mi-ai spus odată că nu iroseşti indivizi folositori, replică Hawat. Te-ai răzgândit cumva? Crezi că realizezi ceva recurgând la subterfugii şi ameninţări ascunse? Dar… vorbeam despre ceea ce i-ai spus Contelui Fenring.

Încet, încet, Baronul îşi recompuse expresia feţei. *Când va veni vremea,* gândi el, *o să-mi aduc aminte de purtarea lui. Da, o să-mi aduc aminte.*

– O clipă, spuse. Încercă să rememoreze întâlnirea din sala de recepţie a palatului, discuţia purtată în conul de tăcere. Da… I-am spus cam aşa: „Împăratul ştie că afacerile au presupus dintotdeauna o oarecare doză de violenţă.“ Mă referem la pierderile pe care le suferiseră forţele noastre de muncă. Apoi, i-am pomenit despre o altă soluţie pentru problema arrakiană, spunându-i că ideea mi-a fost inspirată de planeta-închisoare a Împăratului.

– Sânge de vrăjitoare! exclamă Hawat. Şi Fenring ce-a zis?

– Nimic. A început să mă descoasă despre tine.

Hawat se lăsă pe spate şi închise ochii, îngândurat.

– Vasăzică de-asta a început să-i preocupe Arrakisul, murmură el. Ei

bine, nu se mai poate face nimic. Deschise ochii. Probabil c-au împânzit deja planeta cu spioni. Doi ani!

– Dar nu se poate ca aluzia mea întâmplătoare la…

– Nimic nu este întâmplător în ochii unui Împărat! Ce instrucţiuni i-ai dat lui Rabban?

– I-am poruncit doar să înveţe Arrakisul să ne ştie de frică.

Hawat clătină din cap.

– În clipa de faţă, nu-ţi rămân decât două soluţii, Baroane. Să-i ucizi pe băştinaşi, să-i extermini până la ultimul om, sau…

– Să nimicesc întreaga forţă de muncă?

– Preferi cumva ca Împăratul şi Casele Mari, pe care le mai poate târî după el, să debarce pe Giedi Prim ca să efectueze o acţiune de asanare, pustiind suprafaţa planetei?

Baronul îl iscodi cu privirea pe mentatul său. Apoi zise:

– N-o să-ndrăznească!

– Crezi?

Buzele Baronului fremătară.

– Care-i cealaltă soluţie?

– Să-l abandonezi pe iubitul Domniei Tale nepot, Rabban.

– Să-l ab…

Baronul lăsă cuvântul în suspensie şi îl fixă uluit pe Hawat.

– Exact. Nu-i mai trimiţi niciun fel de trupe, niciun fel de ajutor. Nu-i mai răspunzi altceva la mesaje decât că ai auzit despre atrocităţile pe care le-a comis pe Arrakis şi că intenţionezi să iei măsuri de îndreptare a lucrurilor, de îndată ce vei avea timp. O să am eu grijă ca unele dintre aceste mesaje să fie interceptate de spionii Împăratului.

– Dar ce-o să se întâmple cu mirodenia, cu veniturile, cu…

– O să pretinzi doar profiturile cuvenite de drept Baroniei, dar bagă de seamă cum îţi formulezi pretenţiile. Să-i ceri lui Rabban sume fixe. Putem să…

Baronul îşi întoarse mâinile cu palmele în sus.

– Dar cine-mi garantează că scorpionul de nepotu-meu nu va…

– Avem şi noi spioni pe Arrakis, nu? Să-i spui lui Rabban că dacă nu-ţi onorează cotele de mirodenie, ai să-l înlocuieşti.

– Îmi cunosc nepotul, mârâi Baronul. Asta n-o să-l facă decât să exploateze şi mai crunt populaţia.

– Bineînţeles! exclamă nervos Hawat. Interesul Domniei Tale nu este ca Rabban să nu mai stoarcă Arrakisul, ci ca Domnia Ta să ai mâinile curate! Lasă-l pe Rabban să-ţi servească pe tavă a doua Salusa Secundus. Nici măcar nu va fi nevoie să-i trimiţi deţinuţi. Are la dispoziţie toată populaţia Dunei. Dacă Rabban jupoaie poporul ca să-ţi poată preda cotele de melanj, Împăratul nu va mai bănui existenţa altor motive. Iar Domnia Ta, Baroane, nu vei arăta, nici prin vorbe, nici prin fapte, că ar putea să existe alte motive.

Baronul nu reuşi să-şi ascundă tonul de admiraţie din voce.

– Ah, Hawat, întortocheate-ţi mai sunt căile! Dar spune-mi… cum o să facem ca să descindem pe Arrakis şi să preluăm ceea ce pregăteşte Rabban?

– Asta-i floare la ureche, Baroane. Dacă ai să fixezi cota fiecărui an ceva mai sus decât cea din anul anterior, socotelile lui Rabban se vor încurca destul de repede. Toată producţia se va duce de râpă. Vei putea să-l îndepărtezi pe Rabban şi să preiei cârma… ca să îndrepţi lucrurile.

– Verosimil, încuviinţă Baronul. Numai că eu sunt cam sătul de povestea asta. Pregătesc pe altcineva care să preia Arrakisul în numele meu.

Hawat studie chipul buhăit al Baronului. Apoi dădu încet din cap.

– Feyd-Rautha, spuse. Vasăzică ăsta-i motivul real al actualei împilări de pe Arrakis. Şi căile Domniei Tale sunt întortocheate, Baroane. Poate că vom reuşi să împletim cumva ambele planuri. Da… Feyd-Rautha va putea să apară pe Arrakis ca un mântuitor. Va putea să câştige de partea lui populaţia. Da…

Baronul îl privi pe Hawat şi zâmbi. Iar în spatele zâmbetului, gândi: *Să vedem cum se va brodi totul cu ticluielile lui personale.*

Şi Hawat, înţelegând că Baronul socotea discuţia încheiată, se ridică şi părăsi cabinetul cu pereţii roşii. În timp ce parcurgea coridoarele palatului, nu reuşi să-şi alunge din minte tulburătoarele necunoscute care se iveau în fiecare calcul referitor la Arrakis. Mai ales acel nou lider religios, despre care i se dăduse de ştire, din locul unde se ascundea, printre traficanţi, Gurney Halleck. Acel… Muad'Dib.

Poate că n-ar fi trebuit să-l sfătuiesc pe Baron să tolereze răspândirea acestei religii chiar şi printre locuitorii din albii şi grabene, îşi spuse. *Dar e bine cunoscut faptul că opresiunea favorizează înflorirea religiei.*

Apoi se gândi la relatările lui Halleck despre tacticile de luptă ale fremenilor – tactici care se asemănau în mod straniu cu cele ale lui Halleck însuşi… şi cu cele ale lui Duncan Idaho… ba chiar şi cu propriile lui tactici.

Să fi supravieţuit Idaho? se întrebă.

Dar întrebarea i se păru lipsită de sens. Nu se întrebase încă nici măcar dacă Paul ar fi putut avea vreo şansă să supravieţuiască. Ştia că Baronul era încredinţat că toţi Atreizii muriseră. De altfel, îi mărturisise că arma lui fusese vrăjitoarea Bene Gesserit. Şi asta nu putea să însemne altceva decât că totul se sfârşise – inclusiv pentru femeie şi pentru propriul ei copil.

Ce ură neîmpăcată trebuie să fi nutrit scorpia aia faţă de neamul Atreizilor, gândi. *O ură la fel de veninoasă ca aceea pe care i-o port eu Baronului. Oare şi lovitura mea va fi la fel de năprasnică şi de desăvârşită?*

Există în fiece lucru un aspect care este o părticică din universul nostru. Simetrie, eleganţă, graţie – însuşiri pe care numai un artist adevărat ştie să le redea. Le observăm în perindarea anotimpurilor, în alunecarea nisipului pe panta unei coline, în înfăţişarea ramurilor unei tufe de creozot sau în forma frunzelor sale. În vieţile noastre, în societatea noastră, noi încercăm mereu să copiem aceste modele, căutăm ritmurile, unduirile, formele care ne sunt prielnice. Şi totuşi, nu-i greu de întrezărit pericolul care există în dobândirea perfecţiunii totale. Căci, fără îndoială, modelul desăvârşit îşi are şi el propria lui fixitate. La acest nivel al perfecţiunii, totul duce la moarte.

Fragment din *Pildele lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

Paul-Muad'Dib îşi amintea de o cină bogată în esenţă de mirodenie. Se crampona de amintirea aceasta pentru că era un punct de ancorare din care putea să considere momentul de faţă ca pe un vis.

Sunt teatrul unei mulţimi de procese, îşi spuse. *Sunt prada unei viziuni imperfecte, prada conştiinţei de rasă şi a ţelului ei cumplit.*

Totuşi, nu putea să-şi alunge teama că, într-un fel sau altul, se autodevansase şi îşi pierduse poziţia în timp, în aşa fel încât, acum trecutul, prezentul şi viitorul se amestecau fără deosebire. Era un fel de oboseală vizuală, provocată, ştia lucrul acesta, de necesitatea constantă de a menţine viitorul preştient ca pe un gen de memorie aparţinând în mod intrinsec trecutului.

Chani mi-a pregătit cina, gândi el.

Dar Chani se afla departe, în sud… în ţinuturile reci, cu soarele fierbinte… la adăpost, într-unul din noile sietchuri fortificate, împreună cu fiul lor, Leto al II-la.

Sau asta abia urma să se întâmple?

Nu, îşi răspunse tot el, pentru că Alia-cea-Stranie, sora lui, se afla şi ea acolo, împreună cu mama sa şi cu Chani. Făcuseră drumul de douăzeci de toboşari către sud, călătorind în palanchinul Cucernicei Maici, pe spinarea unui făuritor sălbatic.

Ocoli gândul la călăritul viermilor uriaşi, întrebându-se: *Sau Alia nu s-a născut încă?*

Am participat la o razzia, îşi aminti. *Am întreprins un raid ca să recuperăm apa morţilor noştri din Arrakeen. Iar eu am găsit rămăşiţele tatălui meu în rugul funerar. Şi am depus racla cu craniul tatălui meu sub pietrele gorganului care străjuieşte Pasul Harg.*

Sau asta avea să se întâmple?

Rănile mele există, îşi spuse. *Cicatricele există. Racla cu craniul tatălui meu există.*

În aceeaşi stare ca de vis, îşi aminti că Harah, soţia lui Jamis, dăduse buzna la un moment dat în camera lui, spunându-i că în tunelul sietchului avusese loc o luptă. Asta se întâmplase în primul sietch, unde se aflaseră înainte ca femeile şi copiii să fie trimişi în sud. Harah se oprise în mijlocul camerei, cu pletele ei ca nişte aripi negre, strânse la spate într-un lănţişor plin de acverigi. Dăduse la o parte draperiile şi îi spusese că Chani omorâse un om.

Întâmplarea asta a avut loc, gândi Paul. *A fost o întâmplare reală, nu o zămislire a timpului, sortită schimbării.*

Îşi aminti cum alergase şi o găsise pe Chani stând dreaptă sub globurile galbene din tunel, înveşmântată într-o robă albastră, cu gluga dată pe umeri, cu faţa roşie ca după un efort. Tocmai îşi vâra în teacă cristaiul. În spatele ei, zărise un grup de oameni dispărând în goană cu un balot.

Şi Paul îşi aminti că-şi spusese în gând: *Întotdeauna ştii când cară un*

cadavru.

Chani se întorsese spre el şi acverigile de la gâtul ei zornăiseră. Când se afla în sietch îşi purta mereu acverigile la vedere, agăţate de-un şnur în jurul gâtului.

– Chani, ce s-a întâmplat? o întrebase.

– I-am făcut seama unuia care venise să te provoace la luptă, Usul, îi răspunse ea.

– *Tu* l-ai ucis?

– Da. Deşi poate c-ar fi trebuit s-o las pe Harah.

Şi Paul îşi aduse aminte că feţele oamenilor care se adunaseră în jurul lor aprobaseră spusele lui Chani şi că Harah izbucnise în râs.

– Dar venise să mă provoace *pe mine!*

– Tu însuţi m-ai învăţat tainele de luptă, Usul.

– E-adevărat! Dar n-ar fi trebuit să…

– M-am născut în deşert, Usul. Ştiu să folosesc cristaiul.

El îşi înăbuşise mânia şi încercase să-i vorbească pe un ton rezonabil.

– Poate că ai dreptate, Chani, dar…

– Nu mai sunt un copil care vânează scorpionii din sietch la lumina lanternei, Usul. Nu mă mai joc.

El o privise îndelung, uluit de strania ferocitate ce se ascundea în spatele atitudinii ei dezinvolte.

– Nu era demn de tine, Usul, urmase Chani. N-am vrut ca un neisprăvit să-ţi tulbure meditaţiile. Se apropiase de el, privindu-l cu coada ochiului, vorbind cu glas scăzut, ca să nu fie auzită de ceilalţi. Şi-apoi, dragostea mea, când o să se afle că un rival ar putea da peste *mine* şi să fie ucis în mod ruşinos de femeia lui Muad'Dib, numărul rivalilor se va împuţina.

Da, îşi spuse Paul, *asta s-a întâmplat cu siguranţă.* Era un episod din trecutul-real. Iar numărul celor care voiau să pună la încercare noua lamă a lui Muad'Dib scăzuse, într-adevăr, simţitor.

Undeva, în lumea care nu aparţinea „visului", ceva se mişcă imperceptibil, se auzi ţipătul unei păsări de noapte.

Visez, se linişti Paul. *Din cauza mirodeniei de la cină.*

Şi totuşi, resimţea încă o impresie de abandon. Se întrebă dacă nu cumva spiritul său ruh trecuse, cine ştie cum, în lumea aceea căreia, aşa cum credeau fremenii, îi aparţinea cu adevărat: alam al-mithal, lumea similitudinilor, tărâmul metafizic unde toate îngrădirile fizice dispăreau. Şi gândul că o asemenea lume ar putea exista, într-adevăr, îl înfricoşă, căci dispariţia tuturor îngrădirilor fizice însemna dispariţia tuturor punctelor de referinţă. În peisajul unui mit nu s-ar fi putut orienta şi n-ar fi putut să spună: „Sunt, pentru că mă aflu aici."

Mama sa îi zisese odată: „Oamenii, unii oameni, sunt divizaţi de felul în care te privesc."

Probabil că sunt pe cale să mă trezesc din vis, îşi spuse. Căci şi cuvintele acestea erau reale, fuseseră pronunţate de mama sa, Doamna Jessica, actuala Cucernică Maică a fremenilor. Cuvintele ei se referiseră la realitate.

Paul ştia că Jessica se temea de legătura religioasă care se stabilise între el şi fremeni. Mamei sale nu-i plăcea că şi cei din sietchuri şi cei din grabene îl numeau pe Muad'Dib, *El.* Din cauza asta cutreiera din trib în trib, punând întrebări, trimiţându-şi pretutindeni iscoadele sayyadine, culegând răspunsurile şi urzind în taină.

Într-una din zile, îi citase o parabolă Bene Gesserit:

– Când politica şi religia călătoresc în acelaşi rădvan, drumeţii cred că nimic nu le poate sta-n cale. Gonesc tot mai năvalnic – mai iute, mai iute, mai iute. Nu se mai gândesc la obstacole şi uită că cel ce dă năvală orbeşte nu vede prăpastia decât când e prea târziu.

Paul îşi aminti că în ziua aceea se aflase în locuinţa mamei sale, în

camera interioară căptuşită cu draperii negre, împodobite cu simboluri mitologice fremene. Şezuse în încăperea aceea, ascultând-o pe Jessica, urmărind felul în care mama sa nu contenea nicio clipă să observe, chiar şi atunci când îşi lăsa ochii în jos. Îi apăruseră riduri noi la colţurile gurii, dar părul îi rămăsese asemenea bronzului lustruit. Iar peste ochii ei, mari şi verzi, începuse să se aştearnă deja bruma albastră a mirodeniei.

– Fremenii au o religie simplă, practică, spusese el.

– Când e vorba de religie, nimic nu-i simplu, îl prevenise ea.

Iar Paul, care vedea viitorul posomorât ce continua să le întunece orizontul, fusese cuprins de mânie. Nu putuse să spună decât:

– Religia înseamnă unirea forţelor noastre. E mistica noastră.

– Cultivi în mod deliberat atmosfera aceasta, bravada asta, îl atacase ea. Nu încetezi nicio clipă să îndoctrinezi populaţia.

– Aşa m-ai învăţat tu, ripostase el.

Dar în ziua aceea, Jessica nu avusese pentru el decât reproşuri şi argumente. Fusese ziua ceremoniei de circumcizie a micului Leto. Paul înţelesese o parte din motivele nemulţumirii mamei sale. Jessica nu acceptase niciodată legătura sa, „mariajul de tinereţe“, cu Chani. Dar Chani născuse un fiu Atreides, iar Jessica nu fusese capabilă să-l respingă şi pe copil, ca pe mamă.

La un moment dat, Jessica tresărise sub privirea lui fixă şi spusese:

– Crezi că sunt o mamă denaturată.

– Nu-i adevărat.

– Am observat cum te uiţi la mine când sunt împreună cu sora ta. Nu înţelegi ce-i cu sora ta.

– Ştiu de ce-i Alia altfel, spusese el. Era embrion, era încă în tine atunci când ai transformat Apa Vieţii. Alia…

– Nu ştii nimic!

Iar Paul, incapabil deodată să-i explice ce ştia din viziunea timpului, nu putuse decât să repete:

– Nu cred că eşti o mamă denaturată.

Ea îi observase întristarea şi se aplecase spre el.

– Aş vrea să-ţi spun ceva, fiule.

– Da?

– O iubesc pe Chani a ta. O accept.

Discuţia era reală, avusese loc. Nu era defel una dintre viziunile imperfecte, afectate de schimbările provocate de zvârcolirile timpului în propria sa zămislire.

Certitudinea îi conferi o priză nouă asupra lumii reale. Fragmente de realitate solidă începură să se închege, prin starea de vis, în percepţia sa. Brusc, ştiu că se afla într-un hiereg – o tabără în deşert. Chani întinsese distilcortul pe suprafaţa moale a unei porţiuni acoperite cu nisip-făină. Asta însemna că Chani se afla pe aproape… Chani, sihaya lui, Chani cea dulce ca primăvara deşertului, Chani care abia venise de pe plantaţiile de palmieri din sudul îndepărtat.

Şi, în clipa aceea, îşi aminti balada pe care Chani i-o cântase la ora culcării.

O, sufletul meu,
În noaptea asta uită Paradisul
Şi-ţi jur pe Shai-hulud
Că vei ajunge-acolo
Supus dragostei mele.

Apoi îi cântase cântecul de drumeţie pe care îl murmură îndrăgostiţii când străbat întinsul nisipurilor – cântecul al cărui ritm era ca tresărirea dunelor sub paşi:

Spune-mi ceva despre
privirea ta

Şi-o să-ţi vorbesc despre
inima ta.
Spune-mi ceva despre
tălpile tale
Şi-o să-ţi vorbesc despre
mâinile tale.
Spune-mi ceva despre
odihna ta
Şi-o să-ţi vorbesc despre
veghea ta.
Spune-mi ceva despre
dorinţele tale
Şi-o să-ţi vorbesc despre
împlinirile tale.

Într-un alt cort, cineva începuse să mângâie strunele unui baliset. Şi-atunci îşi amintise de Gurney Halleck şi tresărise. Căci îl văzuse pe Gurney. Îi zărise, vreme de-o clipă, chipul, în mijlocul unei cete de traficanţi. Gurney însă nu-l observase. Şi nici nu trebuia să-l observe, nu trebuia să ştie de el pentru ca nu cumva, din nechibzuinţă, să dea de ştire Harkonnenilor că fiul Ducelui pe care îl asasinaseră era în viaţă.

Dar stilul cântăreţului din noapte, felul în care atingea coardele balisetului îi dezvăluiseră repede adevărata identitate. Paul ştiuse că era Chatt Săritorul, căpitanul fedaykinilor, conducătorul detaşamentelor morţii care alcătuiau garda lui Muad'Dib.

Ne aflăm în deşert, îşi aminti. *Ne aflăm în Ergul Mare, departe de zona în care mişună patrulele Harkonnen. Mă aflu aici ca să străbat nisipurile, ca să ademenesc un făuritor şi să-l încalec după priceperea mea… ca să dovedesc astfel că sunt un adevărat fremen.*

Apoi simţi apăsarea pistolului maula înfipt în cingătoare, simţi teaca cristaiului. Şi simţi liniştea din jur.

Era liniştea aceea aparte, dinaintea zorilor, când păsările de noapte s-au retras, iar vietăţile diurne n-au început încă să dea glas neliniştii provocate de ivirea duşmanului lor, soarele.

– Trebuie să străbaţi nisipurile la lumina zilei, ca Shai-hulud să te

vadă şi să ştie că nu te temi, spusese Stilgar. Iată de ce o să-ntoarcem timpul şi-n noaptea asta vom dormi.

Încet, Paul se ridică în capul oaselor. Abia simţea pe trup atingerea distraiului descheiat. Era întuneric. Se mişcase aproape imperceptibil, dar Chani îl auzise.

Umbră în umbră, îi spuse:

– Încă nu s-a crăpat de ziuă, dragostea mea.

– Sihaya, rosti el şi în voce îi răzbătu o undă de veselie.

– Mă numeşti primăvara deşertului, dar astăzi sunt aici ca să te hărţuiesc. Astăzi sunt Sayyadina însărcinată să vegheze la respectarea ritualului.

Paul începu să-şi încheie distraiul.

– Mi-ai pomenit odată un citat din Kitab al-Ibar, zise el. Mi-ai spus: „Femeia e câmpul tău; cultivă-ţi câmpul."

– Sunt mama primului tău născut, răspunse ea.

O observă în întunericul cortului, umbră cenuşie imitându-i mişcările, potrivindu-şi distraiul pentru deşert.

– Ar trebui să foloseşti până-n ultima clipă răgazul de odihnă, spuse ea.

Paul auzi dragostea care vorbea prin glasul ei şi o dojeni cu blândeţe:

– Sayyadina Străjuitoare, n-ai voie să-i dai poveţe unui candidat.

Ea se ghemui lângă el şi îşi apăsă palma pe obrazul lui.

– Astăzi sunt şi strajă, şi femeie, şopti.

– Mai bine lăsai treaba asta în seama altcuiva, zise el.

– Aşteptarea ar fi fost şi mai chinuitoare. Prefer să mă ştiu lângă tine.

El îi sărută palma, apoi îşi potrivi obrăzarul distraiului, se întoarse şi desprinse izolaţia cortului. Aerul care năvăli înăuntru avea răcoarea vag umedă care era sursa răzleţelor picături de rouă precipitate la răsăritul soarelui. Odată cu el pătrunse în cort miros de premirodenie, mirosul masei pe care o descoperiseră la nord-est şi care le dăduse certitudinea că prin apropiere avea să-şi facă apariţia un făuritor.

Paul se strecură prin sfincterul cortului, ieşi pe nisip, se ridică în picioare şi se întinse, alungându-şi somnul din muşchi. O firavă luminiscenţă verde-sidefie mărginea orizontul estic. Celelalte corturi erau mici dune false, în penumbră. Sesiză mişcare într-o parte, în stânga. Străjile… Îl văzuseră.

Oamenii cunoşteau pericolul pe care avea să-l înfrunte în ziua aceea. Îl înfrunta fiecare fremen. Nu-l stingheriră în aceste ultime momente de singurătate, lăsându-l să se pregătească.

Trebuie s-o fac astăzi, îşi spuse Paul.

Se gândi la forţele pe care le opusese pogromului – la părinţii care îşi trimiteau fiii la el ca să-i instruiască şi să-i înveţe „tainele“ de luptă, la bătrânii care acum îi dădeau ascultare în sfat şi-i urmau planurile, la oamenii care se întorceau la el aducându-i cel mai înalt elogiu pe care-l putea rosti un fremen: „Planul tău a reuşit, Muad'Dib.“

Şi totuşi… cel mai obişnuit, cel mai neînsemnat războinic fremen era capabil de un lucru pe care el nu-l făcuse niciodată. Iar Paul ştia că autoritatea lui de conducător avea de suferit din cauza omniprezentei recunoaşteri a acestei deosebiri între el şi ceilalţi.

Nu călărise făuritorul.

Participase, fireşte, împreună cu alţii, la exerciţii şi raiduri, dar nu călărise niciodată singur. Şi până ce nu avea să facă lucrul acesta, lumea sa avea să rămână îngrădită de priceperea altora. Un fremen adevărat nu-şi putea îngădui asta. Până ce nu avea să facă lucrul acesta, nu putea spera să vadă întinsele ţinuturi sudice, zona situată la peste douăzeci de toboşari dincolo de erg, decât… dacă s-ar fi instalat într-un palanchin, călătorind ca o Cucernică Maică… sau ca un bolnav.

Îşi aminti de lupta pe care o dusese toată noaptea cu propria lui percepţie interioară şi făcu o paralelă stranie: strunind făuritorul, îşi consolida autoritatea; strunindu-şi ochiul interior, dobândea mai mult control asupra lui însuşi. Dar dincolo de amândouă aceste aspecte, se întindea – continua să se întindă – tărâmul cufundat în ceaţă, Marea Frământare unde întreg universul părea tulbure.

Nepotrivirile dintre diferitele percepţii ale universului nu-i dădeau pace, precizia se împletea cu imprecizia. Vedea totul *in situ.* Şi totuşi, atunci când apărea, când îşi exercita asupra sa constrângerile realităţii, *prezentul* îşi avea propria lui viaţă şi propriile nepotriviri subtile. Ţelul cumplit dăinuia. Conştiinţa de rasă la fel. Şi pretutindeni, dominând totul, plutea ameninţător jihadul, sângeros, feroce.

Chani se opri lângă el. Îşi cuprinse trupul cu braţele, privindu-l pe Paul cu coada ochiului, pe sub sprâncene, aşa cum făcea întotdeauna când încerca să afle ce se petrece în sufletul lui.

– Mai povesteşte-mi despre apele lumii tale de baştină, Usul, spuse deodată.

Paul îşi dădea seama că voia să-i distragă atenţia, să-i alunge din minte încordarea dinaintea încercării în care-l pândea primejdia morţii. Cerul se mai luminase. Observă că mai mulţi fedaykini începuseră deja să-şi strângă corturile.

– Mai bine povesteşte-mi tu despre sietch şi despre fiul nostru, zise el. Tot o mai tiranizează pe mama, micuţul nostru Leto?

– Ba chiar şi pe Alia, răspunse ea. Şi creşte văzând cu ochii. Va fi un bărbat înalt.

– Cum sunt ţinuturile din sud?

– Ai să le vezi singur dacă vei reuşi să călăreşti făuritorul.

– Aş vrea să le văd mai întâi prin ochii tăi.

– Sunt ţinuturi pustii.

Paul se întoarse spre ea, împunse cu vârful degetului năframa

nezhoni care-i acoperea fruntea pe sub gluga distraiului şi o întrebă:

– De ce nu vrei să-mi vorbeşti despre sietch?

– Dar ţi-am vorbit. Fără bărbaţi, sietchul e pustiu. Toată lumea lucrează. Ne petrecem mai tot timpul în ateliere, în olării… Facem arme, înfigem jaloane ca să aflăm cum va fi vremea, adunăm mirodenie pentru mite. Plantăm dunele ca să le înălţăm şi să le ancorăm. Ţesem pânzeturi şi carpete, avem grijă de baterii, de rezervoare… Îi învăţăm şi-i instruim pe copii pentru ca tribul să rămână puternic.

– Deci… nu există nicio plăcere în sietch? întrebă el.

– Ba da. Copiii. Copiii sunt bucuria noastră. Apoi… ritualurile. Respectăm toate ritualurile. Avem şi hrană suficientă… Din când în când, una din noi poate veni în nord ca să-şi întâlnească bărbatul… Viaţa trebuie să meargă înainte.

– Dar sora mea, Alia… a fost în sfârşit acceptată de ceilalţi?

Chani îşi înălţă capul şi îl privi lung în lumina posomorâtă a zorilor.

– O să discutăm despre asta altă dată, iubitule.

– Să discutăm acum.

– Acum trebuie să-ţi păstrezi forţele pentru încercare, rosti ea.

Paul înţelese că atinsese o coardă sensibilă. Glasul lui Chani fusese temător, voalat.

– Necunoscutul ridică întotdeauna probleme îngrijorătoare, murmură el.

Brusc, Chani dădu din cap şi spuse:

– Există încă… lipsă de înţelegere din cauza stranietăţii Aliei. Pe femei le înspăimântă faptul că un copil abia trecut de vârsta prunciei vorbeşte… lucruri pe care nu le poate vorbi decât un adult. Nimeni nu înţelege… schimbarea care s-a petrecut în pântecele mamei tale şi din cauza căreia Alia e… altfel.

– Necazuri? întrebă Paul. Îşi aminti viziunile şi gândi: *Am văzut necazuri în legătură cu Alia.*

Chani îşi îndreptă privirea către orizont, către lumina care vestea ivirea apropiată a soarelui.

– Un grup de femei a făcut apel la Cucernica Maică, spuse. I-au cerut să exorcizeze demonul care sălăşluieşte în fiica ei. I-au citat din Scriptură: „Să nu îngăduiţi vrăjitoare în mijlocul nostru."

– Şi ce răspuns le-a dat mama?

– Le-a recitat legea şi le-a spus să se ruşineze. A spus aşa: „Dacă Alia provoacă necazuri, vina este a autorităţii care n-a ştiut să le prevadă şi să le prevină." Apoi a încercat să le explice efectul pe care l-a avut transformarea asupra Aliei, care se afla în pântecele ei. Dar femeile erau mânioase pentru că se simţeau umilite. Au plecat bombănind între ele.

Vor fi necazuri din cauza Aliei, gândi Paul.

O adiere cristalină de nisip îi atinse porţiunile expuse ale feţei, aducând miros de premirodenie.

– El-sayal, murmură el. Ploaia de nisip, aducătoare a dimineţii.

Privi deşertul scăldat în lumina cenuşie a zorilor – pustiul… nisipul care era formă absorbită în ea însăşi. Un fulger de secetă licări către sud, sarcina statică prevestind o furtună. Într-un târziu, răzbătu şi ecoul prelung al tunetului.

– Vocea care preamăreşte pământul, rosti Chani.

Oamenii ieşiseră acum cu toţii din corturi. Străjile coborâseră şi ele de pe culmile dunelor. Trebăluiau cu mişcări lente, egale. Mişcările unei rutine străvechi, acţiuni care n-aveau nevoie de ordine speciale.

„Să dai cât mai puţine ordine cu putinţă", îi spusese lui Paul tatăl său… odată… demult… „Dacă ai apucat să dai ordine cu privire la un lucru, va trebui să continui să dai ordine cu privire la acel lucru, mereu şi mereu."

Fremenii cunoşteau regula aceasta în mod instinctiv.

Acvarul cetei intonă imnul de dimineaţă, adăugându-i apoi chemarea ritualului de iniţiere pentru călăreţii nisipurilor.

– Lumea este un stârv, psalmodie cu glas tânguitor omul, în liniştea dunelor. Cine poate s-alunge Îngerul Morţii? Împlinească-se voia lui Shai-hulud.

Paul ascultă, recunoscând cuvintele cu care începea cântecul de moarte al fedaykinilor săi, cuvintele pe care le intonau detaşamentele morţii înainte de a se arunca în luptă.

Oare se va înălţa şi aici un gorgan de piatră care să însemne locul în preajma căruia s-a mai dus un suflet? se întrebă el. *Oare fremenii care vor trece pe-aici, în viitor, vor poposi ca să mai adauge o piatră şi să-şi amintească de Muad'Dib, care a murit în locurile acestea?*

Ştia că moartea era una din alternativele acestei zile… Un *fapt* printre liniile posibile ale viitorului, care iradiau din această poziţie în spaţiu-timp. Îl copleşi din nou imperfecţiunea viziunii. Cu cât se opunea mai mult ţelului său cumplit, luptând împotriva dezlănţuirii jihadului, cu atât mai sălbatic se tălăzuia viziunea preştientă. Întregul său viitor părea un fluviu curgând vijelios spre un abis – un nex de violenţă, dincolo de care totul era ceaţă şi nori.

– Vine Stilgar, îl vesti Chani. Trebuie să te las acum, iubitul meu. Trebuie să-mi fac datoria de Sayyadina şi să urmăresc respectarea ritualului pentru ca adevărul să poată fi relatat fără greş în cronici. Îşi ridică ochii spre el şi pentru moment păru să-şi piardă calmul, dar se reculese şi adăugă: După ce vei fi trecut cu bine încercarea, o să-ţi pregătesc cu mâinile mele o masă bună.

Se întoarse, apoi trecu în spatele lui.

Stilgar se apropia păşind calm pe stratul de nisip-făină, stârnind nori mici de praf. Privirea de cremene a ochilor săi, cufundaţi în orbitele întunecate, era aţintită asupra lui Paul. Marginea bărbii negre i se ivea deasupra măştii distraiului, linia dreaptă a obrajilor era ca piatra cioplită de vântul deşertului.

Într-una din mâini ducea steagul lui Paul – flamura verde cu negru, cu un acvatub legat de vârful prăjinii, flamura care ajunsese deja legendară. Nu fără un dram de mândrie, Paul gândi: *Nu pot să fac nici cel mai banal lucru fără să creez o nouă legendă. Vor lua aminte cum m-am despărţit de Chani, cum îl voi saluta pe Stilgar… vor observa fiecare mişcare pe care o voi face astăzi. Dacă mor, va fi o legendă. Dacă trăiesc, va fi o legendă. Dar nu trebuie să mor. Dacă mor, nu va rămâne decât legenda şi nimic nu va mai putea să împiedice jihadul.*

Stilgar înfipse steagul în nisip, lângă Paul. Apoi rămase nemişcat, cu braţele atârnându-i de-o parte şi de alta a trupului. Ochii albastru-în-albastru continuară să-l privească pe Paul cu aceeaşi fixitate. Şi Paul se gândi că şi peste ochii lui începuse să se aştearnă vălul albastru al mirodeniei.

– Ne-au interzis jihadul, rosti solemn Stilgar cuvintele rituale.

Şi, aşa cum îl învăţase Chani, Paul răspunse:

– Cine poate să-i interzică unui fremen dreptul de a merge sau de a călări încotro îi e voia?

– Sunt un naib, zise Stilgar. Nimeni nu mă va captura viu niciodată. Sunt un picior al Trepiedului Morţii care-i va nimici pe vrăjmaşii noştri.

Tăcură amândoi.

Paul îi privi pe ceilalţi fremeni, răzleţiţi în spatele lui Stilgar, încremeniţi, murmurându-şi în gând rugăciunea. Şi se gândi că fremenii erau un popor care trăia pentru a ucide, un popor al cărui trai de zi cu zi nu cunoscuse decât mânia şi durerea, un popor care nu se gândise niciodată că ar mai putea exista şi altceva, poate doar cu excepţia visului pe care li-l inoculase Liet-Kynes înainte de a-şi da sufletul.

– Unde e Domnul ce ne-a călăuzit în deşert? întrebă Stilgar.

– De-a pururi cu noi, psalmodiară fremenii.

Stilgar îşi îndreptă umerii, veni lângă Paul şi vorbi cu voce joasă:

– Nu uita ce ţi-am spus. Să acţionezi simplu şi direct, fără improvizaţii fanteziste. Noi călărim făuritorul de la doisprezece ani; tu depăşeşti cu peste şase ani vârsta asta şi nu te-ai născut pentru viaţa pe care o ducem noi. Nu-i nevoie să impresionezi pe nimeni cu vreo dovadă de curaj. Ştim că eşti curajos. Tot ce ai de făcut este să chemi făuritorul şi să-l încaleci.

– O să ţin minte, spuse Paul.

– Aşa să faci. Să nu-mi faci de ruşine învăţăturile.

Stilgar scoase din interiorul mantiei o tijă din plastic lungă de aproape un metru. Unul dintre capetele tijei era ascuţit. La celălalt capăt era montată o clapetă cu arc.

– Ţi-am pregătit chiar eu toboşarul. E un toboşar bun. Ia-l.

Paul apucă toboşarul, simţind în palmă suprafaţa netedă şi caldă a plasticului.

– Cârligele sunt la Shishakli, urmă Stilgar. O să ţi le dea înainte de-a te căţăra pe duna de colo. Arătă cu mâna spre dreapta. Să chemi un făuritor mare, Usul. Să ne arăţi calea.

Paul remarcă tonul vocii lui Stilgar… solemnitatea rituală, dar şi îngrijorarea firească a prietenului.

În clipa aceea, soarele se ivi deasupra orizontului. Cerul căpătă brusc nuanţa de un albastru-cenuşiu, cu tentă argintie, care anunţa o zi deosebit de fierbinte şi de uscată, chiar şi pentru Arrakis.

– E vremea zilei arzătoare, spuse Stilgar şi de data aceasta glasul lui avu doar solemnitatea ritualului. Du-te, Usul, şi călăreşte făuritorul. Du-te, să străbaţi nisipurile ca un conducător de oameni.

Paul îşi salută steagul, a cărui flamură verde cu negru atârna inertă în aerul nemişcat, din care vântul dimineţii pierise. Apoi se întoarse şi porni către duna pe care i-o indicase Stilgar, o culme de culoare brună, cu creasta în formă de „S“. Restul cetei se puse la rândul ei în mişcare, în direcţie opusă, escaladând versantul dunei la poalele căreia se aflase tabăra de noapte.

O siluetă solitară, înfăşurată în mantie, aştepta la baza dunei: Shishakli, comandantul unei grupe de fedaykini. Doar ochii i se zăreau între marginea glugii şi obrăzar, ochii cu pleoape grele, coborâte.

Când Paul ajunse în dreptul lui, Shishakli îi întinse două tije subţiri ca nişte bice. Tijele erau lungi de vreun metru şi jumătate şi aveau cârlige scânteietoare din plastoţel la capătul flexibil. Capătul opus era mai gros şi cu suprafaţa rugoasă, ca să permită o priză sigură.

Paul le luă pe amândouă în mâna stângă, aşa cum cerea ritualul.

– Sunt propriile mele cârlige, spuse Shishakli cu glas răguşit. N-au dat greş niciodată.

Paul dădu din cap, păstră o clipă de tăcere, apoi trecu mai departe şi începu să suie panta dunei. Când ajunse pe creastă, privi înapoi spre cealaltă dună şi văzu ceata ghemuindu-se pe vine ca un roi de insecte, într-o singură fluturare de mantii. Era singur acum, având în faţă doar orizontul şi întinderea plată şi nemişcată a nisipurilor. Stilgar alesese bine duna. Era mai înaltă decât celelalte din jur şi oferea astfel un bun punct de observaţie.

Se aplecă, înfipse toboşarul în versantul expus vântului, unde nisipul bine tasat avea să asigure bătăii o intensitate maximă. Apoi ezită, rememorându-şi lecţiile, recapitulând mental imperativele de viaţă şi de moarte pe care trebuia să le înfrunte.

În clipa în care va trage declanşatorul, toboşarul îşi va începe chemările. Undeva, în adâncul nisipurilor, un vierme uriaş, un făuritor, va auzi bătaia şi va veni către el. Paul ştia ce avea de făcut în clipa în care se va ivi făuritorul. Folosindu-se de tijele flexibile, cu cârlige la capăt, va putea să se caţere şi să călărească pe spinarea înaltă şi încovoiată a creaturii. Pentru că atât timp cât marginea frontală a unui segment de inel din trupul viermelui va fi menţinută întredeschisă cu ajutorul cârligelor, lăsând nisipului abraziv acces liber către ţesuturile sensibile din interior, creatura nu se va retrage în adâncuri. Dimpotrivă, îşi va înălţa şi-şi va răsuci trupul gigantic ca să-şi ţină segmentul deschis cât mai departe cu putinţă de suprafaţa deşertului.

Sunt un călăreţ al nisipurilor, îşi spuse Paul.

Se uită la cârligele din mâna stângă, amintindu-şi că era suficient să le mute lateral, de-a lungul imensului inel al făuritorului, pentru a sili vietatea să se răsucească şi să vireze în direcţia în care voia el. Văzuse cum se făcea lucrul acesta. Fusese învăţat să se ţină pe spinarea unui vierme în cursul scurtelor trasee de exerciţiu. Dar se puteau parcurge distanţe uriaşe. Viermele captiv putea fi călărit până ce rămânea imobil, sleit de puteri, pe suprafaţa deşertului. Atunci trebuia chemat un alt făuritor.

Paul ştia că în clipa în care va fi trecut cu bine încercarea aceasta, avea să fie demn pentru călătoria de douăzeci de toboşari până în ţinuturile din sud. Avea să obţină dreptul de a se odihni şi de a-şi reface forţele în sudul îndepărtat, unde se aflau noile plantaţii de palmieri, noile sietchuri în care fuseseră adăpostite de furia pogromului familiile fremenilor.

Îşi înălţă capul şi privi către sud, amintindu-şi că făuritorul sălbatic pe care avea să-l cheme din mijlocul ergului era un factor necunoscut, la fel ca şi el, care-l chema la încercarea aceasta.

– Să calculezi totul cu grijă când se va apropia făuritorul, îi explicase Stilgar. Va trebui să stai destul de aproape ca să-i poţi sări în spate când trece, dar destul de departe ca să nu te înghită.

Brusc, Paul trase declanşatorul toboşarului. Mecanismul clapetei prinse să se rotească şi bătăile chemării făcură să răsune nisipul: tum… tum… tum…

Îşi îndreptă spatele şi scrută zarea, gândindu-se la sfatul lui Stilgar:

– Fii atent la semnele care-i vestesc apropierea. Nu uita: făuritorul vine rareori nevăzut la chemarea unui toboşar. Ciuleşte-ţi urechile. Adesea poţi să-l auzi înainte de a-l zări.

Apoi îşi aduse aminte de poveţele pe care i le murmurase Chani, în timpul nopţii, într-un moment în care o copleşise teama pentru el:

– Când o să aştepţi în calea făuritorului, să încremeneşti ca o stană de piatră. Să te faci una cu nisipul şi să gândeşti ca nisipul. Să te

piteşti sub mantie şi să te preschimbi într-o fărâmă de dună.

Calm, Paul cercetă orizontul… ascultând… pândind ivirea semnelor pe care le învăţase.

Îl auzi dinspre sud-est… un şuierat îndepărtat, ca o şoaptă a nisipurilor. Apoi îi zări urma, departe, conturându-se în lumina difuză a dimineţii. Şi îşi dădu seama că nu mai văzuse niciodată un făuritor atât de mare şi nici nu auzise vreodată că ar exista asemenea giganţi. Părea să aibă peste trei kilometri lungime, iar valul de nisip pe care-l înălţa capul lui era ca un munte, străbătând dunele.

Aşa ceva n-am văzut nici în viziuni, nici în realitate, gândi. Se ghemui repede în calea monstrului, aşteptând încordat, absorbit cu totul de imperativele clipei.

Păstraţi controlul banilor şi al alimentelor. Restul lăsaţi-l prostimii.“ Aşa vă povăţuieşte Împăratul Padişah. Şi vă mai spune, tot el: „Dacă vreţi profituri, trebuie să guvernaţi.“ Există un adevăr în aceste cuvinte, dar eu mă întreb: „Cine este prostimea şi cine sunt guvernanţii?

Fragment din mesajul secret adresat de Muad'Dib Landsraadului şi citat în *Deşteptarea Arrakisului* de Prinţesa Irulan

Un gând se ivi pe neaşteptate în mintea Jessicăi: *Paul urmează să treacă prin încercarea de călăreţ al nisipurilor. Cei din sietch vor să-mi ascundă lucrul acesta, dar sunt sigură că-i aşa.*

Iar Chani a plecat. *S-a dus să îndeplinească nu se ştie ce misiune.*

Jessica şedea în camera ei, profitând de o clipă de răgaz, între două cursuri de noapte. Era o încăpere agreabilă, deşi mai puţin spaţioasă decât aceea pe care o avusese în Sietch Tabr, înainte ca tribul să fi fugit de ameninţarea pogromului. Dar şi aici erau covoare groase pe jos, perne moi, o măsuţă scundă şi comodă pentru cafea, carpete şi draperii colorate care mascau pereţii şi uşile, licurigloburi răspândind o lumină discretă, galbenă. La fel, şi aici domnea mirosul acru, pătrunzător, caracteristic sietchurilor fremene, mirosul pe care ajunsese să-l asocieze cu sentimentul securităţii.

Ştia însă că sentimentul acesta nu va reuşi niciodată să-i alunge celălalt sentiment, acela că se afla într-o lume străină. Lumea aspră, pe care încercau s-o ascundă draperiile şi covoarele.

Sunete înfundate răzbătură în interiorul camerei, zornăituri, bătăi de

tobă şi de palme. Se celebra o naştere… Subiay era probabil cea care născuse. Ei i se apropiase sorocul. Oricum, ştia că avea să vadă pruncul destul de curând – un îngeraş cu ochii albaştri, adus Cucernicei Maici spre binecuvântare. Şi mai ştia şi că fiica ei, Alia, care asista la ritual, avea să-i relateze tot ce văzuse şi auzise.

Îşi dădu seama că mai era încă timp până la ora rugăciunii nocturne pentru morţi. Nimeni n-ar fi început celebrarea unei naşteri în preajma ceasului la care avea loc ceremonia de doliu în memoria celor ce căzuseră victime vânătorilor de sclavi de pe Poritrin, Bela Tegeuse, Rossak şi Harmonthep.

Jessica oftă. Era conştientă că încerca iarăşi să-şi abată gândurile de la primejdiile pe care le înfrunta, zi de zi, fiul ei: puţurile-capcană cu ţepele lor otrăvite, raidurile Harkonnenilor, deşi acestea se mai răriseră de când fremenii, graţie noilor arme introduse de Paul, luaseră tributuri usturătoare în aeronave şi mercenari, şi pericolele naturale ale deşertului: făuritorii, setea, hăurile de praf…

Se gândi să ceară puţină cafea şi, odată cu gândul acesta, în mintea ei reînvie obsesia paradoxului din modul de viaţă al fremenilor: cât de bine trăiau în aceste caverne-sietchuri, în comparaţie cu pyonii din grabene, şi totuşi cât de mult sufereau în hajrul lor prin deşert, suferinţe mai crâncene decât oricare dintre cele pe care le îndurau şerbii Harkonnenilor.

O mână întunecată apăru brusc dintre draperiile de lângă ea, depuse o ceaşcă pe masă şi se retrase. În cameră se răspândi aroma cafelei de mirodenie.

Ofrandă de la celebrarea naşterii, gândi Jessica.

Luă ceaşca şi sorbi încet, zâmbind în sinea ei. *În care altă societate din universul nostru,* se întrebă, *o persoană cu rangul meu ar putea să accepte şi să bea fără teamă băutura oferită de o mână necunoscută? E-adevărat că acum pot neutraliza efectul oricărei otrăvi, înainte de-a apuca să-mi facă vreun rău, dar cea care mi-a oferit ceaşca nu ştie asta.*

Cafeaua era fierbinte şi delicioasă. Îi simţi efectul reconfortant în valul de energie care o învioră.

Şi se întrebă, din nou, în care altă societate i s-ar fi respectat într-un mod atât de firesc tihna şi dorinţa de singurătate. Unde altundeva i s-ar fi înmânat un dar, în cel mai desăvârşit şi modest anonimat? Darul acesta îi fusese oferit cu dragoste şi respect… şi cu o fărâmă – doar o fărâmă – de teamă.

Apoi îi atrase atenţia un alt aspect: se gândise doar la cafea şi aceasta şi apăruse. Ştia că nu era telepatie, ci tau, unitatea comunităţii sietchului, compensaţia naturală a otrăvii subtile pe care o absorbeau cu toţii în hrana suprasaturată de mirodenie. Dar marea masă a oamenilor nu puteau spera să dobândească vreodată cunoaşterea pe care i-o revelase ei „sămânţa" de mirodenie. Fremenii nu aveau educaţia şi pregătirea necesare. Minţile lor respingeau ceea ce nu puteau recunoaşte, ceea ce nu puteau înţelege. Uneori, însă, simţeau şi reacţionau ca un organism unic.

Numai că nu-şi puneau niciodată problema acestor coincidenţe.

Paul va face faţă încercării? se întrebă brusc. *E capabil, dar un accident îi poate veni de hac şi celui mai bun dintre cei buni.*

Aşteptare.

Apăsarea e cauza, gândi. *Nu putem aştepta decât o bucată de vreme. Apoi aşteptarea devine apăsătoare şi ne copleşeşte.*

Vieţile lor erau impregnate de aşteptări.

Suntem aici de peste doi ani şi mai avem de aşteptat cel puţin de două ori pe-atât până ce vom putea măcar spera să ne gândim la încercarea de a smulge Arrakisul din ghearele guvernatorului Harkonnen, blestematul Mudir Nahya, Rabban Bestia.

– Cucernică Maică?

Vocea se auzise din spatele draperiilor de la intrare şi o recunoscu: Harah, cealaltă femeie din menajul lui Paul.

– Intră, Harah.

Draperiile se separară şi Harah păru să alunece printre ele. Purta sandale de sietch şi o robă portocalie, fără mâneci. Părul ei negru era

despărţit cu cărare pe mijloc şi strâns la spate, ca elitrele netede şi lucioase ale unei insecte. O expresie posomorâtă îi întuneca faţa ascuţită, de pasăre răpitoare.

În urma ei apăru Alia, fetiţa de doi ani a Jessicăi.

Privindu-şi fiica, Jessica fu frapată, ca şi-n alte dăţi, de înfăţişarea ei. Alia semăna leit cu Paul la doi ani. Aceiaşi ochi mari şi gravi, acelaşi păr negru, aceeaşi linie fermă a gurii. Existau însă şi deosebiri… Subtile. Deosebirile acestea erau cele care provocau neliniştea majorităţii adulţilor în legătură cu Alia. Impresia de calm şi de conştiinţă de sine a fetiţei contrasta în mod straniu cu înfăţişarea ei de copil abia trecut de vârsta prunciei. Oamenii se întorceau şocaţi când o auzeau râzând la vreo glumă voalată, cu conotaţii sexuale. Sau se pomeneau trăgând cu urechea la vorba ei, pe jumătate peltică, din cauza palatului încă neformat, ascultând remarci ale căror înţelepciune şi experienţă de viaţă erau inimaginabile la un copil de doi ani.

Cu un suspin de exasperare, Harah se aşează pe o pernă şi se uită încruntată la fetiţă.

Jessica îi făcu semn fiicei sale.

– Alia!

Copila se apropie şi se aşează lângă mama ei. Apoi o prinse de mână şi contactul cărnii restabili imediat percepţia mutuală pe care mama şi fiica o cunoscuseră încă dinaintea naşterii celei din urmă. Nu era o împărtăşire a gândurilor, deşi se întâmpla şi acest lucru dacă se atingeau când, în cursul unei ceremonii, Jessica transforma otrava din mirodenie, ci un fenomen mult mai complex, recunoaşterea instantanee a unei alte scântei vii, senzaţia acută şi zguduitoare a unei comuniuni de conştiinţă, care le contopea într-o singură unitate afectivă.

Arborând demnitatea solemnă cu care trebuia să se poarte un membru al casei fiului ei, Jessica spuse:

– Subakh-ul kuhar, Harah. Noaptea te-a găsit bine sănătoasă?

Femeia răspunse formulei tradiţionale:

– Subakh-un nar. Sunt bine sănătoasă.

Rostise cuvintele aproape fără intonaţie. Apoi oftă iar.

Jessica percepu amuzamentul Aliei.

– Ghanima fratelui meu e supărată pe mine, zise fetiţa, cu glasul ei subţire şi pe jumătate peltic.

Jessica remarcă termenul cu care o numise pe Harah: ghanima. Subtilităţile graiului fremen confereau acestui cuvânt sensul de „ceva dobândit în luptă", dar cu subînţelesul că acel „ceva" nu-şi mai avea rostul iniţial, că era doar un ornament, ca un vârf de lance agăţat spre a menţine dreaptă o draperie.

Harah îi aruncă Aliei o privire severă.

– Nu încerca să mă insulţi, copilă. Îmi cunosc locul.

– Ce-ai mai făcut iar, Alia? întrebă Jessica.

Harah răspunse mânioasă:

– Nu numai c-a refuzat să se joace cu ceilalţi copii, dar a găsit de cuviinţă să-şi vâre nasul în…

– M-am ascuns în spatele draperiilor şi m-am uitat cum s-a născut copilul Subiayei, o întrerupse Alia. Băiat. Ţipa-ntruna. Halal plămâni! m-am gândit. După ce-a ţipat destul…

– Alia a ieşit de după perdele şi l-a atins, îi luă vorba din gură Harah. Iar copilul s-a oprit din ţipat. Toată lumea ştie că orice prunc născut în sietch trebuie lăsat să ţipe cât vrea, pentru că mai târziu, în hajr, n-ar mai putea s-o facă fără să ne dea de gol.

– A ţipat destul, zise Alia. Iar eu n-am vrut decât să-i simt scânteia, viaţa din el. Atâta tot. Băiatul m-a simţit şi n-a mai ţipat.

– În schimb, întâmplarea a dat iar prilej de vorbe, ripostă Harah.

– Băiatul Subiayei e sănătos? întrebă Jessica. Observase că Harah era prea tulburată şi nu-şi dădea seama care era motivul.

– Pe cât de sănătos şi-ar putea dori o mamă, răspunse Harah. Femeile ştiu că Alia nu i-a făcut niciun rău. N-au nimic cu faptul că l-a atins. Copilul s-a liniştit imediat şi-a adormit fericit. Dar e vorba de…

– De stranietatea fiicei mele, zise Jessica. De asta-i vorba, nu? De faptul că spune lucruri care depăşesc înţelegerea anilor ei. Lucruri pe care n-ar avea de unde să le ştie un copil de vârsta ei… Lucruri din trecut.

– De unde să ştie ea cum arăta un copil născut pe Bela Tegeuse? exclamă Harah.

– Dar e adevărat! protestă Alia. Băiatul Subiayei seamănă leit cu fiul născut de Mitha înaintea exodului.

– Alia! rosti Jessica. Ţi-am mai atras atenţia.

– Mamă, dar l-am văzut. E adevărat şi…

Jessica îşi scutură capul, observând agitaţia Harahei. *Ce-am adus pe lume?* se întrebă. *Un copil care ştia, încă de când s-a născut, tot ce ştiam eu… mai mult chiar: tot ce-i dezvăluiseră în coridoarele trecutului Cucernicele Maici din mine.*

– Nu-i vorba numai de ceea ce spune, zise Harah. Ci şi de ceea ce face. De exerciţii… De felul în care stă şi priveşte o piatră, mişcându-şi doar un muşchi de la baza nasului, sau vârful unui deget, sau…

– Aşa-i antrenamentul Bene Gesserit, o întrerupse Jessica. Ştii bine asta, Harah. Sau vrei să-i refuz fiicei mele moştenirea ce i se cuvine?

– Cucernică Maică, ştii că pentru mine lucrurile astea n-au nicio importanţă. Dar oamenii vorbesc. Iar eu simt primejdia din şoaptele lor. Ei spun că fiica ta e un demon, că ceilalţi copii nu vor să se joace cu ea, că…

– Alia are prea puţine în comun cu copiii ceilalţi, spuse Jessica. Nu-i demon. Nu-i decât…

– Ştiu că nu-i!

Jessica fu surprinsă de tonul vehement al femeii şi se uită la Alia. Fetiţa părea cufundată în gânduri, dar iradia un fel de… aşteptare. Jessica îşi întoarse ochii spre Harah.

– Faci parte din familia fiului meu, spuse ea. Recunosc şi respect lucrul acesta. (Alia se foi uşor lângă ea.) Vorbeşte deschis. Spune-mi ce te frământă.

– N-am să mai fac parte mult timp din familia fiului tău, zise Harah. Dac-am aşteptat până acum, am făcut-o numai de dragul fiilor mei, ca să aibă parte *şi ei* de educaţia specială a copiilor lui Usul. E tot ce-am putut să le ofer, ştiut fiind că nu împart patul cu fiul tău.

Din nou, Alia tresări, pe jumătate adormită, caldă. Jessica spuse:

– Ai fi fost o tovarăşă bună pentru fiul meu.

Şi cum vechile gânduri nu o părăseau niciodată, adăugă în sinea ei: *Tovarăşă… dar nu soţie.* Apoi se gândi cu strângere de inimă la ceea ce se spunea în sietch despre legătura dintre fiul ei şi Chani: că va deveni o legătură permanentă, o căsnicie.

Chani mi-e dragă, gândi ea. Dar dragostea trebuia să se plece în faţa imperativelor aristocratice. Alianţele nobililor aveau alte considerente la bază…

– Crezi că nu ştiu ce planuri ai în legătură cu fiul tău? întrebă Harah.

– Despre ce vorbeşti?

– Vrei să reuneşti toate triburile sub conducerea *Lui.*

– Şi ce vezi rău în asta?

– Văd pericolul care-l pândeşte… Iar Alia face parte şi ea din pericolul ăsta.

Alia se cuibări mai aproape de mama ei. Apoi îşi deschise ochii şi o privi lung pe Harah.

– V-am observat deseori pe voi două, reluă Harah. Am văzut felul în care vă atingeţi. Iar despre Alia pot spune că este ca şi carne din carnea mea, pentru că-i sora celui care mi-e ca un frate. Am îngrijit-o şi-am ocrotit-o de când era în faşă, din vremurile când ne-a alungat razzia. Am observat multe lucruri la ea.

Jessica dădu încet din cap. Simţi tulburarea crescândă a Aliei.

– Ştii la ce mă refer, continuă Harah. Alia înţelegea întotdeauna, de prima dată, tot ce i se spunea. Când a mai existat vreun copil care să cunoască disciplina apei de la o vârstă atât de fragedă? Sau ale cărui prime vorbe adresate doicii sale să fie: „Te iubesc, Harah.“

O privi cu ochi ficşi pe Alia.

– De ce crezi că-i accept insultele? Pentru că ştiu că nu le spune cu ură.

– Da, ştiu şi eu să judec, Cucernică Maică, zise Harah. Puteam fi şi eu Sayyadina. Am văzut ce-am văzut.

– Harah… începu Jessica, apoi ridică din umeri. Nu ştiu ce să-ţi spun.

Şi se pomeni ea însăşi surprinsă deoarece era chiar aşa.

Alia se mişcă, apoi îşi îndreptă umerii. Jessica percepu sfârşitul aşteptării şi apariţia unui sentiment nou, un amestec de fermitate şi tristeţe.

– Am făcut o greşeală, spuse Alia. Acum avem nevoie de Harah.

– Totul s-a întâmplat la Ceremonia Sământei, Cucernică Maică, spuse Harah. Ai preschimbat Apa Vieţii… iar Alia se afla în pântecele tău.

Avem nevoie de Harah? se întrebă Jessica.

– Ce-ar putea face Harah? îi întoarse Jessica întrebarea.

– Ştie ea, răspunse Alia.

– O să le spun adevărul, zise Harah.

Chipul ei păru deodată îmbătrânit şi trist. Se încruntă. Pielea măslinie i se încreţi, schimbându-i ca printr-o vrajă trăsăturile feţei.

– O să le spun că Alia s-a prefăcut doar a fi copil, urmă ea, că n-a fost niciodată doar un copil.

Alia îşi scutură capul. Pe obraji i se rostogoliră lacrimi şi Jessica resimţi durerea fiicei ei ca şi când ar fi fost propria ei durere.

– Ştiu că-s un monstru, şopti Alia.

Rostită de glasul de copil, concluzia de adult păru o afirmaţie cumplită.

– Nu eşti monstru! şuieră Harah. Cine-a-ndrăznit să spună că eşti monstru?

Jessica fu surprinsă de ferocitatea notei ocrotitoare din vocea femeii. Apoi îşi dădu seama că Alia avusese dreptate, aveau nevoie de Harah. Tribul avea s-o înţeleagă pe Harah. Avea să-i înţeleagă deopotrivă cuvintele şi sentimentele… căci era limpede că Harah o iubea pe Alia ca pe propriul ei copil.

– Cine-a spus asta? repetă Harah.

– Nimeni.

Alia îşi şterse lacrimile cu un colţ din abaua Jessicăi, apoi netezi cu palma postavul boţit.

– Atunci să nu mai spui niciodată aşa ceva, se răsti Harah.

– Bine, Harah.

– Aşa. Şi-acum spune-mi cum a fost, ca să le pot vorbi oamenilor. Povesteşte-mi ce ţi s-a întâmplat.

Alia înghiţi şi îşi ridică ochii spre mama ei.

Jessica dădu din cap.

– Într-o zi, începu Alia, m-am trezit. Era ca şi când m-aş fi trezit din somn, numai că nu-mi aminteam să mă fi culcat. Mă aflam într-un loc cald, cufundat în întuneric. Şi mi-era frică.

Ascultând vorba peltică a fiicei sale, Jessica revăzu cu ochii minţii caverna cea mare din Sietch Tabr.

– Mi-era frică, repetă Alia. Am vrut să fug, dar n-aveam unde. Apoi am văzut o scânteie… adică… n-aş putea spune c-am văzut-o. Scânteia era pur şi simplu cu mine. I-am perceput sentimentele… mă liniştea, mă mângâia, îmi spunea că totul va fi bine. Era mama mea.

Harah se frecă la ochi, apoi îi zâmbi încurajator Aliei. Dar ochii fremenei scăpărau atât de sălbatic, atât de intens, încât s-ar fi zis că încercau să *audă* spusele Aliei.

Iar Jessica gândi: *De fapt, ce ştim noi despre felul în care gândeşte una ca ea… cu experienţa ei unică, cu educaţia ei şi cu tradiţia poporului ei?*

– Tocmai când mă liniştisem şi mă simţeam în siguranţă, reluă Alia, mi s-a adăugat altă scânteie… şi totul s-a petrecut deodată. Cealaltă scânteie era bătrâna Cucernică Maică. Ea şi… mama mea făceau schimb de vieţi… Total… Iar eu eram cu ele, vedeam totul… toate. Apoi s-a terminat. Şi eu eram ele, şi celelalte, şi eu însămi… numai că mi-a trebuit mult timp ca să mă regăsesc pe mine însămi. Eram atâtea altele…

– A fost o cruzime, rosti Jessica. Nicio fiinţă n-ar trebui să se trezească la viaţă în felul acesta, să sufere din prima clipă impactul unei asemenea conştiinţe. E o adevărată minune că ai putut să accepţi ceea ce ţi s-a întâmplat.

– N-aveam de ales! zise Alia. Nu ştiam să-mi resping sau să-mi ascund conştiinţa… nu ştiam să mi-o izolez… Totul s-a întâmplat de la sine… Totul…

– Noi n-am ştiut, murmură Harah. Atunci când i-am dat mamei tale Apa, ca s-o preschimbe, n-am ştiut că te aflai în pântecele ei.

– Nu fi mâhnită, Harah, spuse Alia. Nici eu n-am de ce să mă plâng.

De fapt, ar trebui să fiu fericită: sunt Cucernică Maică. Tribul are două Cucerni…

Tăcu brusc şi îşi înclină capul, ascultă.

Harah o privi nedumerită, apoi se uită la Jessica.

– Nu ştiai? întrebă Jessica.

– Sssst! făcu Alia.

O incantaţie ritmică, îndepărtată, ajunse la ele prin draperiile care le despărţeau de coridoarele sietchului. Sunetele se amplificară, deveniră distincte: „Ya! Ya! Yawm! Ya! Ya! Yawm! Mu zein, Wallah! Ya! Ya! Yawm! Mu zein, Wallah!“

Procesiunea trecu prin faţa uşii exterioare şi vocile răsunară puternice, umplând camera. Apoi, încetul cu încetul, scăzură, se transformară în murmur.

Cu glas pătruns de tristeţe, Jessica rosti cuvintele introductive ale ritualului:

– Era-n aprilie şi era Ramadhan pe Bela Tegeuse.

– Familia mea se odihnea în curtea casei, rosti Harah, şi în aer plutea boarea umedă a stropilor pe care-i împroşca fântâna. Era în curte un portygul rotat, cu frunze verzi, întunecate. Şi mai era un coş umplut cu bunătăţi: mish-mish, şi baklawale, şi ulcele cu liban. Era pace în grădinile noastre, turmele noastre păşteau liniştite… Pacea domnea pretutindeni.

– Am trăit fericiţi până când au venit năvălitorii, spuse Alia.

– Sângele ne-a îngheţat în vene la strigătele prietenilor noştri, spuse Jessica. Şi simţi iureşul amintirilor din noianul de trecuturi care sălăşluiau în ea.

– „La, la, la!“ ţipau femeile, spuse Harah.

– Năvălitorii s-au ivit din mushtamal, s-au năpustit asupra noastră cu jungherele înroşite de sângele bărbaţilor noştri, spuse Jessica.

Tăcură toate trei, aşa cum se tăcea în clipa aceea în toate locuinţele sietchului. Era tăcerea aducerii aminte şi-a reîmprospătării suferinţelor în cugetele tuturor.

Brusc, Harah rosti formula de încheiere a ritualului, dând cuvintelor o rezonanţă mai dură decât oricând:

– Nu vom ierta niciodată şi nu vom uita niciodată!

În liniştea care urmă cuvintelor ei, auziră şuşoteli, foşnet de mantii. Jessica simţea că cineva se oprise în spatele draperiilor de la intrare.

– Cucernică Maică?

Jessica recunoscu vocea: Tharthar, una dintre soţiile lui Stilgar.

– Ce este, Tharthar?

– Veşti rele, Cucernică Maică.

Jessica simţi un junghi în inimă şi nu-şi putu împiedica geamătul:

– Paul…

Tharthar dădu la o parte draperiile, apoi intră în cameră. În spatele ei, se zăriră pentru o clipă mai multe siluete drapate. Apoi draperiile căzură la loc şi Jessica se uită la femeia care intrase. Tharthar era scundă şi negricioasă. Purta o robă neagră cu desene roşii. Deasupra nasului subţire, cu nări dilatate şi marcate de bătăturile filt-cepurilor, ochii ei complet albaştri priveau imobili.

– Ce-i? întrebă Jessica.

– Veşti dinspre nisipuri, răspunse Tharthar. Usul va trece prin încercarea făuritorului… astăzi. Tinerii sunt convinşi că nu va da greş şi că-nainte de apusul soarelui va fi călăreţ al nisipurilor. Cei de-aici se-adună pentru o razzia. Vor să pornească spre nord şi să i se alăture lui Usul. Spun că de îndată ce vor ajunge la el, vor da glas voinţei lor. Spun că-i vor cere lui Usul să-l provoace la luptă pe Stilgar şi să preia el conducerea triburilor.

Adunatul apei, plantarea dunelor, schimbarea lumii lor, încet, dar sigur…

sunt lucruri care nu-i mai mulţumesc acum, gândi Jessica. *Incursiunile scurte, raidurile sigure nu le mai ajung… acum, după ce i-am instruit noi, Paul şi cu mine. Îşi simt puterea. Vor să se bată, vor să lupte.*

Tharthar se lăsă de pe-un picior pe altul şi îşi drese glasul.

Ştim că trebuie să fim prudenţi, că trebuie să aşteptăm, gândi Jessica. Dar tocmai asta ne roade mai mult decât orice. Pentru că ştim şi răul pe care ni l-ar putea face o aşteptare prea îndelungată. Aşteptând prea mult… ne-am putea uita ţelul.

– Tinerii spun că dacă Usul nu-l provoacă pe Stilgar înseamnă că se teme de el, zise Tharthar şi-şi plecă ochii.

– Aşa vasăzică, murmură Jessica. Şi gândi: *Ştiam că se va ajunge la asta. Ştia şi Stilgar.*

Din nou, Tharthar îşi drese glasul şi rosti:

– Până şi fratele meu, Shoab, spune acelaşi lucru. Nu-l vor lăsa pe Usul să aleagă altă cale.

Aşadar, a sosit momentul, gândi Jessica. *Iar Paul va trebui să se descurce singur. Cucernica Maică n-are dreptul să intervină în problema succesiunii.*

Alia îşi retrase mâna din mâinile mamei sale.

– O să mă duc cu Tharthar să-i sondez pe tineri, spuse ea. Poate că există totuşi o altă cale.

Jessica rămase cu privirea aţintită la Tharthar, dar i se adresă Aliei:

– Bine. Du-te… şi dă-mi de ştire, cât mai degrabă, despre ce-ai aflat.

– Noi nu vrem duelul ăsta, Cucernică Maică, spuse Tharthar.

– Nici noi, zise Jessica. Tribul are nevoie de *toată* puterea sa. O privi repede pe Harah. Te duci cu ele?

Dar Harah răspunse întrebării nerostite:

– Tharthar nu va îngădui nimănui să-i facă vreun rău Aliei. Tharthar ştie că în curând vom fi surori-soţii şi că vom împărţi acelaşi bărbat. Am stat de vorbă amândouă. O privi pe soţia lui Stilgar, apoi pe Jessica şi adăugă: Tharthar şi cu mine avem o înţelegere.

Tharthar întinse mâna spre Alia, spunând:

– Să ne grăbim. Tinerii se pregătesc deja de plecare.

Ieşiră printre draperii, mână în mână, femeie şi copil. Dar copilul părea să o conducă pe femeie.

– Dacă Paul-Muad'Dib l-ar învinge pe Stilgar, tribul n-ar avea nimic de câştigat, spuse Harah. E drept c-aşa s-au succedat dintotdeauna conducătorii, dar vremurile s-au schimbat.

– Vremurile s-au schimbat şi pentru tine, observă Jessica.

– Doar nu crezi că mă-ndoiesc de rezultatul luptei. Învingătorul n-ar putea fi decât Usul.

– Asta am şi vrut să spun.

– A, crezi că mă las influenţată de sentimentele mele personale… Harah îşi scutură capul şi acverigile de la gâtul ei zăngăniră. Te-nşeli amarnic. Poate crezi că regret faptul de a nu fi fost *eu* aleasa lui Usul. Poate crezi că sunt geloasă pe Chani.

– Judecă singură, replică Jessica.

– Mi-e milă de Chani.

Jessica înlemni.

– Ce vrei să spui?

– Ştiu ce gândeşti tu despre Chani. Socoţi că n-ar fi o soţie potrivită pentru fiul tău.

Jessica se destinse şi se lăsă pe spate, între perne. Dădu din umeri.

– Poate.

– Şi s-ar putea să ai dreptate, zise Harah. Iar dacă ai, s-ar putea să-ţi descoperi un aliat neaşteptat chiar în persoana lui Chani. Şi ea ar fi în stare să facă orice pentru binele *Lui.*

Jessica îşi înghiţi nodul din gât.

– Chani mi-e dragă, spuse. Dar ea n-ar putea să…

– Tare-s murdare covoarele astea, o întrerupse Harah. Îşi plimbă ochii pe deasupra podelei, evitând privirea Jessicăi. Umblă o grămadă de lume pe-aici. Ar trebui să le dai mai des la curăţat.

Nicio religie ortodoxă nu poate evita interferenţa politicii. Lupta pentru putere impregnează educarea, formarea şi disciplinarea oricărei comunităţi ortodoxe. Din cauza acestei presiuni, conducătorii unei asemenea comunităţi ajung, în mod inevitabil, la aceeaşi mare dilemă interioară: să cedeze unui oportunism total, pentru a-şi putea menţine puterea, sau să rişte sacrificiul de sine, pentru a se conforma eticii ortodoxe?

Fragment din *Muad'Dib: Controversele religioase* de Prinţesa Irulan

Ghemuit pe nisip, Paul aştepta apropierea giganticului făuritor. *Nu trebuie să aştept ca un traficant, tremurând de nerăbdare,* îşi aminti. *Trebuie să mă confund cu deşertul.*

Creatura se afla acum doar la câteva minute de el, făcând să vibreze văzduhul dimineţii cu şuierul frecării de nisipul prin care înainta. În caverna circulară a gurii, colţii săi păreau petalele unei flori enorme. Mirosul de mirodenie pe care îl emana umplea aerul.

Paul nu mai simţea strânsoarea distraiului şi nu era decât vag conştient de prezenţa filt-cepurilor şi-a obrăzarului. Nu se mai gândea la nimic altceva decât la învăţăturile lui Stilgar, la orele istovitoare petrecute pe întinsul nisipurilor.

„– La ce distanţă de raza făuritorului trebuie să aştepţi dacă te afli pe nisip granulos?

– La distanţa pe care o aflu adăugând o jumătate de metru pentru fiecare metru din diametrul făuritorului.

– Corect. De ce?

– Ca să evit vârtejul provocat de trecerea sa, dar să-mi rămână timp să-l ajung şi să-l încalec.

– Până acum ai călărit doar făuritori mici, crescuţi pentru sămânţă şi pentru Apa Vieţii. La vremea încercării însă, va trebui să chemi un făuritor sălbatic, un bătrân al deşertului. Şi va trebui să-i arăţi respectul cuvenit.“

Bătaia cavernoasă a toboşarului se pierdu în şuieratul viermelui. Paul inspiră adânc, simţind răzbătând prin filtre mirosul amar, mineral, al nisipului.

Făuritorul sălbatic, bătrânul deşertului, se înălţă deodată chiar înaintea lui. Segmentele anterioare împingeau un val de nisip care se ridica până la genunchii lui Paul.

Înalţă-te, monstrule drag, gândi el. *Sus cu tine! Mi-ai auzit chemarea. Hai. Înalţă-te! Înalţă-te!*

Valul îl ridică. Volbura prafului de la suprafaţă îl învălui. Se sprijini bine în tălpi. În faţa sa, nu mai vedea acum decât un zid curb de nisip, o stâncă segmentată, brăzdată de şanţurile adânci ale inelelor.

Îşi înălţă cârligele, privi în lungul lor, şi-şi înclină rapid trupul. Simţi vârfurile cârligelor muşcând şi trase. Făcu un salt scurt, se propti cu tălpile în zid, se lăsă într-o parte, cu mâinile încleştate pe mânerele cârligelor. Acesta era momentul decisiv al încercării: dacă împlântase corect cârligele în marginea anterioară a inelului, deschizându-l, viermele n-avea să se rostogolească pe partea lui şi să-l strivească.

Viermele încetini. Trecu peste toboşar şi toboşarul amuţi. Încet, începu să se răsucească lateral… Sus, şi mai sus… Trebuia să ridice cârligele supărătoare cât mai sus cu putinţă, cât mai departe de nisipul care ameninţa ţesutul sensibil din interiorul segmentului.

Paul se pomeni deodată stând în picioare, cu trupul arcuit, pe spinarea viermelui. Îl cuprinse un sentiment de triumf, de exaltare, se simţea ca un împărat care-şi contemplă imperiul. Îşi înăbuşi cu greu dorinţa năvalnică de a se zbengui, de a manevra viermele, de a-

şi demonstra superioritatea asupra creaturii de sub picioarele lui.

Şi înţelese atunci de ce Stilgar îl pusese în gardă, vorbindu-i despre tinerii nesăbuiţi care ţopăiau pe spinarea monstrului şi-şi făceau de cap, stând în mâini sau scoţând ambele cârlige deodată şi înfigându-le în alte segmente, până ce viermele îi azvârlea de pe el şi-i strivea fără milă.

Lăsând unul din cârlige la locul lui, Paul îl scoase pe celălalt şi-l înfipse ceva mai jos. Când socoti că al doilea cârlig se prinsese bine, îl încercă, apoi mută mai jos primul cârlig, coborând lateral, pas cu pas. Făuritorul se răsuci şi, răsucindu-se, se întoarse, apropiindu-se de limba de nisip-făină de la poalele dunei unde aşteptau fremenii.

Paul îi văzu ridicându-se, ajutându-se de cârlige pentru a se căţăra, dar ferindu-se să atingă marginile sensibile ale inelelor până ce nu ajungeau deasupra. În mai puţin de-un minut se aflau cu toţii înşiraţi pe trei rânduri în spatele lui, proptiţi în cârlige.

Stilgar înaintă printre rânduri, verifică poziţia cârligelor lui Paul şi îi privi lung chipul surâzător.

– Ai reuşit, nu? întrebă Stilgar, strigând ca să acopere şuierul viermelui. Asta gândeşti, nu? C-ai reuşit. Chipul i se întunecă. Ei, atunci află de la mine că te-ai descurcat cum nu se poate mai prost. Cunosc destui ţânci de doişpe ani care ţi-ar putea da lecţii. În stânga locului unde ai aşteptat era o tobă de nisip. Dacă viermelui i-ar fi căşunat s-o ia într-acolo, n-ai mai fi avut unde să te retragi.

Zâmbetul de pe buzele lui Paul pieri.

– Am văzut toba, răspunse.

– Atunci de ce n-ai semnalizat unuia dintre noi să te secundeze? Aveai dreptul s-o faci, chiar şi în condiţiile încercării.

Paul înghiţi în sec, întorcându-şi faţa în vântul stârnit de iureşul viermelui.

– Nu-ţi place că-ţi reproşez asta acum, reluă Stilgar. Dar e datoria mea s-o fac. Pentru că mă gândesc ce-ar însemna pierderea ta pentru trib. Dacă te-ai fi poticnit în toba aia de nisip, făuritorul s-ar fi

năpustit drept spre tine.

În ciuda furiei care clocotea în el, Paul îşi dădea seama că Stilgar avea dreptate. Îi trebuiră un minut întreg şi toată forţa antrenamentului Bene Gesserit ca să se calmeze.

– Îmi pare rău, spuse. N-o să se mai întâmple.

– Când vezi că eşti într-o situaţie dificilă, cere întotdeauna cuiva să te secundeze în cazul că nu reuşeşti să încaleci făuritorul, spuse Stilgar. Ţine minte: lucrăm împreună! Toţi! Numai aşa putem fi siguri. Împreună, da?

Îl înghionti uşor pe Paul.

– Împreună, încuviinţă Paul.

– Aşa, rosti Stilgar cu voce aspră. Şi-acum, arată-mi că ştii cum se mână un făuritor. De care parte ne aflăm?

Paul privi suprafaţa solzoasă a inelului pe care stăteau, observă aspectul şi mărimea solzilor, care erau mai laţi în dreapta şi mai înguşti în stânga. Ştia că fiecare vierme are felul lui caracteristic de a se deplasa, ridicându-şi mai frecvent una din laturi. Cu cât era mai bătrân, cu atât caracteristica aceasta se accentua. Solzii de dedesubt se lăţeau, se îngroşau, se şlefuiau. La un vierme uriaş, puteai recunoaşte solzii spinali şi numai după mărime.

Mutând cârligele, Paul începu să se deplaseze spre stânga. Făcu semn călăreţilor din spate să deschidă segmentele lateral, ca să silească viermele să-şi menţină direcţia în timpul răsucirii. Când îl întoarse aşa cum voia, postă doi cârmaci în faţă.

Apoi dădu glas strigătului tradiţional:

– Ach, haiiiii – yoh!

Cârmaciul din stânga deschise un segment de inel de pe latura sa. Într-un cerc maiestuos, făuritorul viră spre stânga pentru a-şi proteja segmentul deschis. După ce descrise un arc de o sută optzeci de grade, ajungând cu faţa înapoi către sud, Paul strigă:

– Geyrat!

Cârmaciul scoase cârligele. Făuritorul îşi continuă alunecarea în linie dreaptă.

– Foarte bine, Paul-Muad'Dib, spuse Stilgar. Cu ceva practică, poate c-ai să ajungi călăreţ al nisipurilor.

Paul se încruntă şi gândi: *Cine a-ncălecat primul?*

Dar, în aceeaşi clipă auzi în spate hohotele de râs ale fremenilor. Apoi ceata începu să scandeze spre cer numele lui:

– Muad'Dib! Muad'Dib! Muad'Dib! Muad'Dib!

Şi, de departe, dinspre partea dinapoi a viermelui, Paul auzi bătaia pintenarilor care pisau segmentele cozii. Viermele luă viteză. Mantiile începură să fâlfâie în vânt. Şuieratul abraziv al alunecării crescu.

Paul îşi întoarse capul către oamenii din spatele lui şi recunoscu printre ei chipul lui Chani. Continuând s-o privească, îi spuse lui Stilgar:

– Ei, Stil, sunt sau nu călăreţ al nisipurilor?

– Hal yawm! Astăzi eşti călăreţ al nisipurilor.

– Atunci sunt liber să aleg ce destinaţie vreau?

– Aşa e datina.

– Acum sunt fremen. Un fremen născut astăzi, aici, în ergul Habbanya. Până astăzi n-am cunoscut viaţa. Până astăzi n-am fost decât un copil.

– Nu chiar copil, replică Stilgar. Îşi strânse un colţ al glugii, pe care i-l biciuia vântul.

– Dar exista un dop care-mi astupa lumea şi-acum dopul acela nu mai există.

– Nu mai există, încuviinţă grav Stilgar.

– Vreau să mergem spre sud, Stilgar. Cale de douăzeci de toboşari. Vreau să văd ţinutul pe care-l făurim noi, ţinutul pe care nu l-am văzut decât prin ochii altora.

Şi vreau să-mi văd fiul şi familia, gândi. *Am nevoie de un răgaz ca să cuget la viitorul care în mintea mea este trecut. Se apropie furtuna şi dacă nu voi fi acolo unde aş putea încă s-o stăvilesc, se va dezlănţui şi nimic n-o va mai opri.*

Stilgar îl privi lung, iscoditor, în timp ce Paul continuă să se uite la Chani, observând expresia de interes ce i se întipărise pe chip. Remarcă şi freamătul cu care ceata reacţionase la cuvintele lui.

– Oamenii ard de nerăbdare să atace împreună cu tine dolinele Harkonnenilor, spuse Stilgar. Dolinele nu-s decât cale de-un toboşar de-aici.

– Fedaykinii s-au bătut deja cu mine alături, replică Paul. Şi se vor bate şi mai departe până ce niciun Harkonnen nu va mai respira aerul Arrakisului.

Stilgar rămase cu privirea aţintită la el şi Paul înţelese că fremenul vedea momentul acesta prin prisma modului în care el însuşi ajunsese căpetenia sietchului Tabr şi apoi, după moartea lui Liet-Kynes, în fruntea Sfatului Conducătorilor.

Cunoaşte şi el starea de spirit a tineretului, gândi Paul.

– Doreşti convocarea unei Adunări a Conducătorilor? întrebă Stilgar.

Tinerilor din ceată le scânteiară ochii. Se balansau în goana viermelui, aşteptând. Dar Paul observă şi agitaţia lui Chani, privirea alergând neliniştită de la Stilgar, care era unchiul ei, la Paul-Muad'Dib, care era iubitul ei.

– N-ai să ghiceşti ce doresc eu, răspunse Paul.

Şi gândi: *Nu pot da înapoi. Trebuie să-mi păstrez autoritatea în faţa oamenilor.*

– Eşti mudirul cursei de astăzi, zise Stilgar. Şi adăugă cu răceală, formal: Cum o să-ţi foloseşti puterea?

Avem nevoie de timp, gândi Paul. *Ca să ne odihnim şi să putem chibzui totul în linişte.*

– Vom merge către sud, rosti cu glas puternic.

– Chiar dacă la sfârşitul zilei eu voi spune să ne întoarcem spre nord?

– Vom merge către sud, repetă Paul.

Stilgar îşi îndreptă spatele. Cu un gest cumpătat, demn, îşi strânse mantia în jurul trupului.

– Voi convoca Adunarea, declară el. O să trimit mesajele.

Crede că m-am hotărât să-l provoc la duel, gândi Paul. *Şi ştie că nu mă poate învinge.*

Privi către sud, lăsând vântul să-i biciuiască obrajii descoperiţi, cântărind implicaţiile hotărârii sale.

Ce ştiu ei! gândi.

El însă ştia. Ştia că niciun argument nu-l va putea face să cedeze. Trebuia să rămână în calea furtunii pe care o vedea în viitor, a furtunii de timp. Fiindcă ştia că va exista un moment în care furtuna va putea fi stăvilită, dar numai dacă el se va afla în punctul din care îi va putea izola focarul.

Dacă-mi va fi cu putinţă, n-am să-l provoc pe Stilgar, îşi spuse. *Dacă există altă cale prin care să împiedic jihadul…*

– Vom poposi pentru cină şi rugăciunea de seară la Peştera Păsărilor, în Lanţul Habbanya, zise Stilgar. Se propti mai bine într-unul din cârlige şi arătă cu mâna în faţă, către o barieră joasă de stânci, care se înălţa în deşert.

Paul scrută faleza. Structuri lungi de piatră vălurită. Niciun petic de verdeaţă, nicio culoare nu înviorau orizontul acela posomorât. Ştia

că dincolo de lanţul stâncos începea calea deschisă către deşertul sudic, călătoria care avea să dureze cel puţin zece zile şi zece nopţi, oricât de iute şi-ar fi mânat făuritorii.

Douăzeci de toboşari…

Zona se afla cu totul în afara razei de acţiune a patrulelor Harkonnen. Ştia cum avea să fie. Visele îi înfăţişaseră totul. Într-o dimineaţă, după zile şi nopţi de goană, avea să zărească la orizont o infimă schimbare a culorii, o schimbare atât de subtilă, încât mai întâi avea să i se pară doar o plăsmuire a speranţelor sale… Apoi, avea să vadă sietchul cel nou.

– Muad'Dib e de acord cu hotărârea mea? întrebă Stilgar.

Nuanţa de sarcasm strecurată în glasul său fusese abia perceptibilă, dar urechile fremenilor, urechi obişnuite să distingă tonalitatea din ţipătul unei păsări sau mesajul piuit de un cielago, o sesizară. Oamenii aşteptară reacţia lui Paul.

– Stilgar m-a auzit jurându-i credinţă la ceremonia de consacrare a fedaykinilor, spuse Paul. Detaşamentele morţii ştiu că buzele comandantului lor au rostit adevărul. Stilgar îmi pune la îndoială sinceritatea?

– De Usul, tovarăşul meu de sietch, nu m-aş îndoi niciodată, răspunse Stilgar. Dar tu mai eşti şi Paul-Muad'Dib, Ducele Atreides. Eşti şi Lisan al-Gaib, Vocea din Altă Lume. Pe aceştia nici măcar nu-i cunosc.

Paul îşi îndreptă privirea spre Lanţul Habbanya, care creştea vertiginos înaintea lor. Făuritorul de sub ei nu părea nici obosit, nici ostil. I-ar fi putut duce aproape de două ori mai departe decât oricare dintre făuritorii cu care avuseseră de-a face până atunci fremenii. Era sigur de asta. Monştri pe măsura acestui bătrân al deşertului nu se mai pomeniseră decât în poveştile pentru copii şi Paul ştiu că o nouă legendă avea să se nască pe seama lui.

O mână îi strânse umărul.

Se întoarse şi întâlni ochii întunecaţi ai lui Stilgar, scăpărând între

mască şi gluga distraiului.

– Cel care a condus înaintea mea sietchul Tabr mi-a fost prieten, spuse Stilgar. Am înfruntat aceleaşi primejdii. De multe ori i-am salvat viaţa… iar el mi-a salvat-o pe-a mea.

– Şi eu îţi sunt prieten, Stilgar, zise Paul.

– Nimeni nu se-ndoieşte de asta, răspunse Stilgar. Îşi retrase mâna, dădu din umeri. Aşa-i datina.

Paul înţelese că Stilgar era prea pătruns de tradiţia fremenă ca să întrevadă vreo altă soluţie. Pentru el, pentru fremeni, de când lumea, o căpetenie lua cârma din mâinile lipsite de viaţă ale predecesorului sau îi măcelărea pe cei mai puternici membri ai tribului, atunci când conducătorul era răpus de deşert. Aşa devenise Stilgar naib.

– Ar trebui să lăsăm făuritorul la nisip adânc, zise Paul.

– Da, încuviinţă Stilgar. De-aici putem ajunge pe jos până la peşteră.

– L-am mânat destul. Să-l lăsăm să se-ngroape ca să-i treacă supărarea.

– Tu eşti mudirul, zise Stilgar. Ordonă când să…

Tăcu dintr-odată şi rămase cu ochii aţintiţi spre orizontul estic.

Paul îi urmări privirea. Vălul albastru pe care i-l aşternuse peste ochi melanjul îi înfăţişa un cer întunecat. Scrută văzduhul şi zări pe fondul azuriu închis o fulgerare ritmică, îndepărtată, dar distinctă.

Un ornitopter!

– E un topter mic, spuse Stilgar.

– Vreun cercetaş, opină Paul. Crezi că ne-au reperat?

– De la asemenea distanţă nu pot vedea decât un vierme care se deplasează la suprafaţă, răspunse Stilgar. Făcu un gest scurt cu mâna stângă şi strigă peste umăr: Jos! Împrăştiaţi-vă pe nisip.

Oamenii începură să coboare cu repeziciune pe flancurile viermelui, sărind jos, făcându-se una cu nisipul. Paul înregistră locul în care sărise Chani. Pe spinarea făuritorului nu mai rămaseră decât el şi Stilgar.

– Cel care-a urcat primul coboară la urmă, spuse.

Stilgar încuviinţă cu un gest, apoi coborî lateral, ţinându-se în cârlige, sărind în nisip. Paul aşteptă ca făuritorul să depăşească zona în care se răspândise ceata, apoi slăbi cârligele. În condiţiile abandonării unui vierme neistovit, era momentul cel mai dificil.

Eliberat de pintenari şi de cârlige, monstrul începu să se îngroape în nisip. Cu paşi iuţi şi uşori, Paul alergă înapoi, pe spinarea lată, îşi alese cu grijă momentul şi sări. Ateriză pe nisip, continuă să alerge, se trânti la poalele unei dune şi, aşa cum învăţase, se ghemui sub mantie, lăsând cascada de nisip să-l acopere.

Acum trebuia să aştepte…

Se întoarse cu băgare de seamă, descoperind o fâşie de cer sub marginea mantiei. Şi-i închipui pe ceilalţi schiţând aceeaşi mişcare, în locurile unde se făcuseră una cu suprafaţa deşertului.

Percepu bătaia aripilor înainte de a vedea topterul. Apoi auzi şuieratul subţire al reactoarelor şi aparatul traversă peticul de cer, virând către stânci.

N-are niciun însemn, observă Paul.

Deasupra deşertului se înălţă un ţipăt de pasăre. Apoi încă unul.

Paul se scutură de nisip şi escaladă panta dunei. De jur împrejur, la distanţă, răsăriră alte siluete. O recunoscu pe Chani, apoi pe Stilgar.

Stilgar arătă cu mâna spre stânci.

Se adunară în grabă şi porniră la drum, alunecând peste nisip în ritmul întrerupt care nu putea atrage făuritorii. Stilgar îl ajunse din urmă pe Paul, sub creasta bătătorită de vânt a unei dune.

– Era o navă de-a traficanţilor, spuse el.

– Aşa mi s-a părut şi mie, răspunse Paul. Dar cum de-au pătruns atât de adânc în deşert?

– Patrulele le dau şi lor de furcă.

– Dac-au ajuns până aici, pot s-ajungă şi mai departe.

– Adevărat.

– Şi nu trebuie să vadă ce e în sud. Traficanţii ştiu să vândă şi informaţii.

– Cred c-au ieşit după mirodenie.

– Aşa cred şi eu. Iar în cazul ăsta, au pe-aproape şi-o şenilă cu aripa ei. Stilgar, avem destulă mirodenie la noi. Să-ntindem o nadă pe-o limbă de nisip şi să prindem câţiva traficanţi. O lecţie, ca să-şi aducă aminte că teritoriul ăsta-i al nostru, nu le strică, şi nici oamenilor noştri n-o să le strice puţin exerciţiu cu armele cele noi.

– Aşa, da, acum îl recunosc pe Usul, zise Stilgar. Usul gândeşte ca un fremen.

Dar tot Usul trebuie să hotărască şi-n legătură cu ţelul cumplit, gândi Paul.

Şi furtuna îşi aduna forţele.

Când legea şi datoria sunt totuna datorită religiei, nu poţi fi niciodată pe deplin conştient, nu ajungi niciodată să te cunoşti pe de-a-ntregul. Întotdeauna eşti ceva mai puţin decât un individ.

Fragment din *Muad'Dib: Cele nouăzeci şi nouă de minuni ale Universului* de Prinţesa Irulan

Fabrica de mirodenie a traficanţilor, cu aerotransportorul ei şi cu o escortă circulară de ornitoptere zgomotoase, se ivi din spatele dunelor ca un roi de insecte însoţindu-şi regina. Exact pe direcţia lor de zbor, se zărea unul din acele aflorimente joase care se înălţau din şesul deşertului, asemenea unei imitaţii în miniatură a Scutului de Piatră. Platoul arid de la poalele stâncilor era neted şi bătătorit, măturat de o furtună recentă.

În domul de comandă al combinei, Gurney Halleck se aplecă înainte, reglă oleobiectivele binoclului şi examină peisajul. Dincolo de stânci se vedea o pată întunecată care părea să fie urma unei erupţii de mirodenie şi Gurney semnală unuia dintre topterele însoţitoare să efectueze un zbor de recunoaştere.

Ornitopterul îşi legănă aripile, confirmând recepţia semnalului. Se desprinse de roi, coborî vertiginos în direcţia petei întunecate şi o survolă la altitudine joasă, balansându-şi detectoarele.

Aproape imediat după aceea, începu să zboare în cercuri strânse, cu aripile semirepliate, cu botul aplecat, manevră care indica fabricii prezenţa mirodeniei.

Gurney vârî binoclul în toc, convins că şi ceilalţi observaseră semnalul. Zona era convenabilă. Lanţul stâncos oferea oarecare

adăpost şi apărare. Ştia că se aflau în inima deşertului şi că primejdia unei ambuscade era puţin probabilă, dar… Semnaliză unuia dintre echipaje să patruleze pe deasupra stâncilor şi altor câtorva să se posteze în zbor staţionar în jurul zonei, la mică altitudine, pentru a nu putea fi reperate de eventuale detectoare cu rază mare de acţiune ale Harkonnenilor. Se îndoia însă că patrulele Harkonnen s-ar fi încumetat să pătrundă atât de mult în sud. Teritoriul acesta aparţinea încă fremenilor.

Începu să-şi verifice armele, blestemând soarta care făcea ca în ţinuturile astea scuturile să fie inutilizabile. Tot ce putea constitui o sursă de atracţie pentru viermi trebuia evitat cu orice preţ. Îşi frecă cicatricea de pe falcă, scrutând terenul de dedesubt. Hotărî că era mai sigur să inspecteze stâncile cu o patrulă de cercetaşi. Tot recunoaşterea în teren era mai edificatoare! Nicio precauţie nu putea fi de prisos când fremenii şi Harkonnenii se căutau unii pe alţii ca să se căsăpească.

Iar în cazul de faţă, fremenii erau cei care-l îngrijorau pe Gurney. N-aveau nimic împotriva traficului de mirodenie, indiferent de cantitate, dar deveneau adevăraţi diavoli de îndată ce pătrundeai în teritorii pe care ei le considerau interzise. Şi, în ultima vreme, dădeau dovadă de-o viclenie diabolică.

Pe Gurney îl irita iscusinţa de luptători a băştinaşilor. Îl irita şi viclenia lor. Fremenii dădeau dovadă de un rafinament surprinzător. Şi asta trebuia să o recunoască el, un om format la şcoala celor mai străluciţi tacticieni din Univers şi călit în bătălii cărora le supravieţuiseră doar cei mai buni dintre cei buni.

Examină din nou peisajul, întrebându-se de ce nu se simţea deloc în apele lui. Poate din cauza viermelui pe care-l observaseră cercetaşii… dar viermele fusese de partea cealaltă a lanţului…

Un cap îşi făcu apariţia în trapa domului, chiar lângă el. Era comandantul combinei, un pirat chior şi bărbos, cu ochii complet albaştri şi dinţii albi-lăptoşi ai dietei de mirodenie.

– Pare-se că-i un zăcământ bogat, şefule. Îl curăţăm?

– Aterizezi la poalele stâncilor, ordonă Gurney. Mă laşi acolo,

împreună cu oamenii mei, pe urmă te deplasezi pe şenile până la zăcământ. Între timp, noi o s-aruncăm o privire printre bolovanii ăia.

– 'Ţeles.

– În caz de pericol, adăugă Gurney, salvezi fabrica. Pe noi ne vor culege topterele.

– 'Ţeles, şefule.

Omul salută şi dispăru în trapă.

Din nou, Gurney scrută orizontul. Trebuia să ia foarte serios în considerare posibilitatea prezenţei fremenilor într-un teritoriu care le aparţinea şi pe care el îl violase. Îşi dădu seama că era, într-adevăr, neliniştit. Îl neliniştea fremenii din cauza durităţii şi a imprevizibilităţii acţiunilor lor. Îl neliniştea multe lucruri în meseria aceasta, deşi era o meserie bănoasă. Îl neliniştea şi faptul că nu putea să posteze cercetaşi la mare altitudine. Iar interdicţia de a folosi radiocomunicaţiile îi sporea sentimentul de nelinişte.

Aerotransportorul fabricii viră şi începu să coboare. Plană uşor până deasupra plajei sterpe de la poalele stâncilor. Tălpile navei atinseră nisipul.

Gurney deschise cupola domului şi îşi desprinse centura de siguranţă. În clipa în care combina se opri, era deja afară. Închise cupola şi coborî pe apărătorile şenilelor, sărind peste plasele de protecţie, în nisip. Cei cinci oameni care formau garda sa personală ieşiră şi ei prin trapa frontală. Ceilalţi desprindeau joncţiunile transportorului. După câteva clipe, aripa decolă, se înălţă cu repeziciune şi se înscrise în cercul de parcare, deasupra lor.

Uriaşa fabrică se puse imediat în mişcare, în direcţia petei întunecate a zăcământului de melanj.

Un topter ateriză delicat în apropiere, bătând încet din aripi. Apoi încă unul, şi încă unul. După ce oamenii lui Gurney debarcară, aparatele îşi luară zborul şi începură să planeze în cercuri largi, la altitudine mică.

Gurney îşi potrivi umerii în distrai, îşi încordă muşchii şi-i destinse.

Îşi trase la o parte obrăzarul, renunţând la o parte din umezeală în favoarea unei cerinţe mai importante – puterea glasului său, în cazul în care avea să fie nevoie să dea comenzi. Începu să suie printre stânci, iscodind terenul – pietriş şi nisip granulos sub tălpi, miros de mirodenie în aer.

Bun loc pentru o bază de refugiu, gândi. *Poate că n-ar strica să-ngropăm ceva provizii, pe-aici, pe undeva.*

Se uită peste umăr şi-şi văzu oamenii desfăşurându-se lateral, în timp ce-l urmau. Băieţi de nădejde; chiar şi cei noi, pe care n-avusese timp să-i pună la încercare. Băieţi dezgheţaţi. N-avea nevoie să le spună la orice pas ce-au de făcut. Şi niciunul nu-şi activase scutul. Nu, în detaşamentul lui nu existau laşi. Nimeni nu avea chef să atragă un vierme şi să pericliteze astfel preţioasa recoltă de mirodenie.

Din locul în care se afla, se vedea bine zăcământul, la vreo jumătate de kilometru mai jos, în nisip. Şenila nu mai avea de parcurs decât câţiva metri. Gurney îşi ridică ochii spre toptere, observându-le altitudinea – erau destul se jos. Dădu mulţumit din cap şi se întoarse ca să-şi reia urcuşul.

În aceeaşi clipă, stâncile de deasupra erupseră.

Douăsprezece dâre muginde de foc ţâşniră spre cer, către toptere şi transportor. Dinspre şenilă răsună un trosnet metalic, iar stâncile din jurul lui Gurney se umplură cu luptători cu glugi mari pe cap.

Gurney avu timp să gândească: *Pe coarnele Maicii Mari! Rachete! Îndrăznesc să folosească rachete!*

Apoi se pomeni faţă în faţă cu o siluetă înveşmântată în mantie cu glugă. Omul aştepta ghemuit, cu cristaiul pregătit să lovească. Pe creasta stâncilor, în stânga şi-n dreapta, răsăriră alte două siluete drapate. Gurney nu-i vedea luptătorului care-i aţinea calea decât ochii mijiţi, fixându-l prin fâşia îngustă dintre glugă şi voalul unui burnuz de culoarea nisipului, dar după felul în care-l pândea îşi dădu seama că avea înainte un războinic cu experienţă. Iar ochii săi erau ochii albastru-în-albastru ai unui fremen din inima deşertului.

Fără să-şi desprindă privirea de la arma adversarului, Gurney îşi apropie mâna de propriul său cuţit. Dacă fremenii îndrăzneau să folosească rachete, însemna că dispuneau şi de alte arme de foc. Trebuia să procedeze cu mai multă precauţie. Auzul îi spunea că cel puţin o parte din escorta aeriană fusese scoasă din luptă. În plus, auzea limpede icnetele şi zgomotele încăierării din spatele său.

Văzu ochii fremenului urmărindu-i mişcarea mâinii, apoi ridicându-se brusc, fixându-l scânteietori.

– Lasă-ţi cuţitul în teacă, Gurney Halleck, i se adresă omul.

Gurney şovăi. Deşi sunase înfundat, din spatele filtrului bucal, glasul i se păruse cunoscut.

– De unde ştii cum mă cheamă? întrebă.

– Cu mine n-ai nevoie de cuţit, Gurney, zise omul, ignorând întrebarea. Îşi îndreptă trupul, vârî cristaiul în teaca de sub mantie. Spune-le oamenilor tăi să nu se mai opună zadarnic, adăugă.

Apoi îşi dădu gluga pe spate şi-şi ridică obrăzarul.

Gurney încremeni. Pentru o secundă crezu că avea în faţă stafia Ducelui Leto Atreides. Cu greu se dezmetici.

– Paul! şopti. Apoi mai tare: Paul, tu eşti?

– Nu-ţi crezi ochilor?

– Mi-au spus c-ai murit, scrâşni Gurney. Făcu o jumătate de pas înainte.

– Ordonă-le oamenilor tăi să se potolească, spuse Paul şi arătă cu mâna la vale.

Gurney făcu un efort, îşi smulse ochii de la chipul lui Paul şi se-ntoarse. Nu văzu decât câteva noduri de încleştare. Glugile oamenilor deşertului păreau să mişune peste tot. Şenila zăcea mută în nisip şi pe acoperişul ei zări mai mulţi fremeni. În văzduh, nu mai era nicio aeronavă.

– Încetaţi lupta! strigă. Trase aer în piept, şi-şi făcu mâinile pâlnie la gură. Sunt Gurney Halleck! Încetaţi lupta!

Încet, şovăitori, combatanţii se separară. Ochi întrebători se întoarseră către el.

– Oamenii aceştia ni-s prieteni! strigă Gurney.

– Grozavi prieteni! ripostă o voce. Au măcelărit juma' dintr-ai noştri!

– E o greşeală, spuse Gurney. N-o agravaţi.

Se întoarse spre Paul, întâlnind privirea ochilor albaştri de fremen.

Pe buzele lui Paul flutura un zâmbet. Expresia feţei sale însă avea o asprime care îi amintea lui Gurney de chipul Bătrânului Duce, bunicul lui Paul. Apoi Gurney observă şi alte amănunte… Trăsăturile ca de cremene uscată, aspectul tăbăcit al pielii, căutătura dură şi calculată a ochilor, care păreau să cântărească tot ce vedeau, particularităţi pe care nu le remarcase la niciun alt Atreides.

– Mi-au spus c-ai murit, repetă Gurney.

– Şi pare-se că cea mai bună măsură de precauţie a fost să las să se creadă că-i adevărat, replică Paul.

Iar Gurney înţelese că aceasta era singura scuză pe care avea să o audă pentru faptul că fusese abandonat să se descurce singur, lăsat să creadă că tânărul său Duce… prietenul său… murise. Se întrebă dacă în bărbatul dinaintea lui mai rămăsese ceva din adolescentul pe care îl cunoscuse şi pe care îl învăţase meşteşugul bărbătesc al armelor.

Paul făcu un pas către Gurney, simţind că încep să-l usture ochii.

– Gurney…

Se pomeniră deodată îmbrăţişaţi, frământând fiecare spatele celuilalt, încercând parcă materialitatea cărnii, soliditatea ei.

– Puştiule! Măi, puştiule! bolborosi Halleck.

– Gurney! Gurney, bătrâne! îl îngână Paul.

Într-un târziu se despărţiră şi se priviră lung. Gurney inspiră adânc.

– Vasăzică ţie-ţi datorează fremenii tacticile din ultima vreme, rosti el. Ar fi trebuit să-mi dau seama. De multe ori mi s-a părut că-şi plănuiau loviturile aşa cum le-aş fi plănuit şi eu. Măcar de-aş fi bănuit… Îşi clătină capul. Măcar de mi-ai fi dat de ştire, băiete. Nimic nu mi-ar fi putut sta în cale. Aş fi venit într-un suflet şi…

Ceva, în ochii lui Paul, îi puse stavilă vorbei… Căutătura aspră, calculată. Oftă:

– Da… fireşte… Şi mulţi s-ar fi-ntrebat încotro a pornit valvârtej Gurney Halleck, iar unii nu s-ar fi mulţumit numai cu întrebarea. S-ar fi apucat să vâneze răspunsul.

Paul încuviinţă cu o mişcare a capului. Îi privi pe fremenii care aşteptau în jurul lor, observă expresia de interes şi curiozitate de pe chipurile fedaykinilor. Îşi luă ochii de la membrii detaşamentelor morţii şi se uită iarăşi la Gurney. Brusc, faptul că-l regăsise pe fostul său maestru de lupte îi trezi un sentiment de înflăcărare. Se gândi că era un semn bun, un semn că apucase pe făgaşul unui viitor luminos.

Cu Gurney alături…

Privi către baza stâncilor, dincolo de siluetele fedaykinilor, examinând figurile traficanţilor din ceata lui Halleck.

– De partea cui sunt oamenii tăi, Gurney? întrebă.

– Sunt traficanţi, răspunse Gurney. Sunt de partea câştigului.

– Aventura noastră nu promite cine ştie ce câştiguri, rosti Paul.

Observase mişcarea abia schiţată de degetul mic al mâinii lui Gurney, unul din semnalele vechiului lor cod. Nu toţi traficanţii erau demni de încredere. Îşi duse mâna la buze, ca să-i arate lui Gurney că recepţionase mesajul, şi-şi ridică ochii spre oamenii de pe stâncile de deasupra. Unul din ei era Stilgar. Şi amintirea problemei lui Stilgar, pe care n-o rezolvase, veni să-i umbrească o parte din

bucurie.

– Stilgar, spuse, el este Gurney Halleck, cel despre care ţi-am vorbit de multe ori. A fost maestrul armurier al tatălui meu şi unul dintre profesorii mei de scrimă… Un prieten vechi. Demn de toată încrederea.

– Înţeleg, zise Stilgar. Eşti Ducele lui.

Paul se uită lung la chipul întunecat al fremenului, întrebându-se ce motive îl îndemnaseră să spună ceea ce spusese. *Ducele lui.* Glasul lui Stilgar avusese o intonaţie ciudată, subtilă… ca şi cum ar fi vrut să exprime cu totul altceva. Constatarea îl contrarie, căci Stilgar era un conducător fremen, un om obişnuit să rostească numai ceea ce gândeşte.

Ducele meu! îşi spuse Gurney. Se uită la Paul. *Da, de vreme ce Leto nu mai e, lui îi revine titlul.*

Şi războiul fremenilor de pe Arrakis începu deodată să-şi schimbe aspectul pe care îl avusese până atunci în mintea lui Gurney. *Ducele meu!* Ceva… ceva care murise în el părea să se trezească la viaţă. Ca prin vis, îl auzi pe Paul ordonând traficanţilor să-şi predea armele până ce aveau să fie interogaţi.

Se dezmetici abia când îi ajunseră la urechi protestele unora dintre oamenii săi. Îşi scutură capul şi se răsuci pe călcâie.

– Ce-i cu voi?! răcni. Sunteţi surzi? Ducele de drept al Arrakisului v-a dat un ordin. Executarea!

Bombănind, traficanţii se supuseră.

Paul se apropie de Gurney, spunându-i cu voce joasă:

– Nu m-aş fi aşteptat să cazi tocmai tu într-o capcană ca asta, Gurney.

– Aşa-mi trebuie, replică Gurney. Şi-aş fi-n stare să pun pariu şi că pata aia de mirodenie e doar un piculeţ mai groasă decât un grăunte de nisip, o momeală ca să ne-ademenească în cursă.

– Ai câştiga pariul, admise Paul. Urmări câteva clipe acţiunea de dezarmare a traficanţilor, apoi întrebă: Ţi-a mai rămas vreun om de-al tatălui meu?

– Niciunul. Ne-am împuţinat rău de tot. Mai sunt câţiva printre negustorii liberi. Ceilalţi au dat tot ce-au avut ca să părăsească planeta.

– Tu însă ai rămas.

– Am rămas.

– Pentru Rabban.

– Credeam că nu-mi mai rămăsese decât răzbunarea.

De pe creasta falezei răsună un ţipăt scurt, straniu. Gurney ridică ochii şi văzu un fremen care agita o năframă.

– Se-apropie un făuritor, spuse Paul.

Urmat de Gurney, se căţără pe un vârf de stâncă, apoi privi spre sud-vest. La jumătatea distanţei dintre stânci şi orizont, văzu taluzul ridicat de un vierme – o urmă lungă de praf străbătea dunele de-a curmezişul, înaintând în linie dreaptă spre locul în care se aflau.

– Măricel, murmură.

Cu un scrâşnet metalic, combina se răsuci pe şenile, ca o insectă gigantică şi porni huruind înspre stânci.

– Păcat că n-am putut să cruţăm aripa, spuse Paul.

Gurney îi aruncă o privire piezişă, apoi se uită la sfărâmăturile fumegânde de pe suprafaţa deşertului, tot ce mai rămăsese din transportorul şi ornitopterele doborâte de rachetele fremenilor. Simţi un junghi dureros la gândul oamenilor care pieriseră acolo – oamenii săi – şi spuse:

– Tatăl tău ar fi regretat mai degrabă faptul de-a nu fi putut cruţa oamenii.

Paul îl străfulgeră cu privirea, apoi îşi plecă ochii. Brusc, zise:

– Au fost prietenii tăi, Gurney. Dar pentru noi erau invadatori, străini care n-au voie să vadă anumite lucruri. Încearcă să înţelegi şi tu.

– Cred că înţeleg destul de bine, spuse Gurney. Şi-abia aştept să văd ce n-ar fi trebuit să văd.

Paul se uită la el, recunoscând vechiul rânjet de lup, rânjetul care-i încreţea cicatricea de viţă neagră.

Gurney privi spre deşert, clătinând încet capul. Peste tot, fremenii îşi vedeau liniştiţi de treburi. Niciunul dintre ei nu părea îngrijorat de apropierea viermelui.

Dinspre dunele din spatele falsului zăcământ de mirodenie răsunară deodată bubuituri înfundate, bătăi cavernoase de tobă, a căror vibraţie părea să se transmită prin sol. Gurney văzu mai mulţi fremeni răspândindu-se pe suprafaţa nisipului, în calea viermelui.

Creatura îşi făcu apariţia ca un peşte uriaş al nisipurilor, brăzdând suprafaţa, unduindu-şi inelele. Şi de sus, de pe stânca ce domina deşertul, Gurney asistă înmărmurit la capturarea şi strunirea unui făuritor, saltul cutezător al primului cârligar, întoarcerea viermelui, agilitatea cu care mai mulţi oameni se căţărară iute pe spinarea solzoasă şi curbă a vietăţii.

– Iată unul din lucrurile pe care nu trebuia să le vezi, spuse Paul.

– Am auzit şi eu poveşti, zvonuri, murmură Gurney. Dar dacă n-aş fi văzut totul cu ochii mei, n-aş fi crezut niciodată. Clătină din cap. Folosiţi monstrul ăsta, spaima Arrakisului… Îl folosiţi ca animal de încălecat.

– Îţi aminteşti că tatăl meu vorbea de puterea deşertului, zise Paul. Iat-o! Suprafaţa planetei ne aparţine. Pe noi nu ne poate opri nicio furtună, nicio creatură, nicio ameninţare.

Noi, gândi Gurney. *Adică fremenii. Se consideră semenul lor.* Şi, din nou, Gurney privi albastrul întunecat al ochilor lui Paul. Ştia că şi ochii lui erau mascaţi de un văl vag albăstrui… dar traficanţii puteau să-şi

procure şi alimente de pe lumile celelalte, iar nuanţa ochilor lor constituia baza unui subtil sistem de castă. Celor a căror înfăţişare devenea prea asemănătoare cu cea a băştinaşilor li se spunea „condimentaţi“. Erau priviţi cu neîncredere.

– Cu câtva timp în urmă, reluă Paul, n-am fi călărit ziua făuritorul, la latitudinea asta. Dar lui Rabban i-au rămas prea puţine toptere şi nu-şi poate permite să urmărească orice urmă de pe-ntinsul nisipurilor. Îi aruncă o privire scurtă lui Gurney. Apariţia topterelor voastre a fost o surpriză pentru noi.

Pentru noi… pentru noi…

Gurney îşi scutură capul, încercând să-şi alunge gândurile.

– Dar, cu siguranţă, mai puţin şocantă decât surpriza pe care ne-a produs-o nouă apariţia voastră, spuse.

– Ce-ai auzit prin albii şi doline despre situaţia lui Rabban?

– Se zice c-ar fi fortificat satele din grabene şi că nu le mai puteţi face niciun rău. Oamenii Bestiei pretind că pot rămâne baricadaţi oricât în interiorul fortificaţiilor, lăsându-vă să vă istoviţi forţele în atacuri inutile.

– Cu alte cuvinte, sunt imobilizaţi.

– În vreme ce voi vă puteţi deplasa cum vreţi.

– Tactica asta am învăţat-o de la tine. Au pierdut iniţiativa. Asta înseamnă c-au pierdut războiul.

Gurney arboră un zâmbet cu subînţeles.

– L-am determinat pe inamic să facă exact ce voiam, spuse Paul. Se uită la Gurney şi întrebă: Ei, Gurney, te înrolezi în oastea mea, pentru sfârşitul campaniei?

– Să mă-nrolez? Gurney îl privi lung. Eu nu te-am părăsit niciodată, Domnia Ta. Am fost însă abandonat… lăsat să cred că ai murit, lăsat la voia întâmplării. Ce puteam face? M-am descurcat şi eu cum m-a tăiat capul, aşteptând clipa în care să pot căpăta în schimbul vieţii

mele preţul meritat, moartea lui Rabban.

Paul tăcu stânjenit.

De jos, urcă pieptiş spre ei o femeie. În despărţitura dintre gluga distraiului şi obrăzar, ochii ei îl fixau când pe Paul, când pe omul de lângă el. Femeia ajunse în dreptul lor şi se opri lângă Paul. Gurney remarcă atitudinea ei posesivă, felul în care se postase alături de Paul.

– Chani, zise Paul, el este Gurney Halleck, prietenul despre care m-ai auzit vorbind.

Ea se uită la Gurney, apoi la Paul.

– Am auzit.

– Unde s-au dus oamenii cu făuritorul?

– L-au îndepărtat puţin ca s-avem timp să salvăm combina.

– Ei, atunci…

Paul se opri şi adulmecă aerul.

– Se stârneşte vântul, spuse Chani.

Din vârful falezei, o voce strigă cu putere:

– Hei! Vânt din sud!

Gurney observă agitaţia care-i cuprinse deodată pe fremeni, paşii iuţi, gesturile grăbite. Pe cât de imperturbabili rămăseseră la apropierea viermelui, pe atât se temeau acum să nu-i surprindă vântul. Şenila traversă repede platoul neted de la poalele falezei şi în faţa ei, ca prin farmec, stâncile se traseră la o parte. Combina dispăru în tunel şi intrarea secretă se închise la loc, atât de iscusit, încât ochii lui Gurney nu putură distinge locul de îmbucare a stâncilor.

– Aveţi multe ascunzători de-astea? întrebă el.

– Destule, răspunse Paul. Se întoarse spre Chani. Caută-l pe Korba. Spune-i că Gurney mi-a atras atenţia că nu toţi traficanţii sunt oameni de încredere.

Ea îl privi iute pe Gurney, apoi dădu din cap către Paul şi începu să coboare, sărind din piatră în piatră cu agilitatea unei gazele.

– Femeia ta, zise Gurney.

– Mama primului meu copil, spuse Paul. Atreizii au un nou Leto.

Gurney făcu ochii mari, dar nu spuse nimic.

Câteva clipe, Paul urmări atent activitatea din jur. Spre sud, cerul luase o nuanţă roşcată. Rafale scurte şi violente de vânt, încărcate de praf, le biciuiră obrazul.

– Încheie-ţi distraiul, spuse Paul, potrivindu-şi obrăzarul şi gluga.

Gurney îi dădu ascultare.

Cu vocea voalată de filtru, Paul îl întrebă:

– Ce-i cu oamenii în care n-ai încredere, Gurney?

– Sunt câţiva care ni s-au alăturat de curând. *Străini…*

Gurney şovăi, surprins el însuşi de cuvântul pe care-l rostise atât de uşor: Străini…

– Ce-i cu ei? îl zori Paul.

– Nu-s asemenea celorlalţi vânători de câştiguri cu care-am avut de-a face până acum. Sunt mai duri, mai agresivi.

– Spioni de-ai Harkonnenilor? întrebă Paul.

– Nu cred că-s Harkonneni, Domnia Ta. Bănuiala mea e că sunt în slujba Imperiului. Au un iz de Salusa Secundus.

Paul îl fulgeră cu privirea.

– Sardaukari?

Gurney ridică din umeri.

– Poate. În orice caz, ştiu să se-ascundă.

Paul dădu din cap. Gurney nu întârziase să redevină vechiul soldat Atreides… dar în atitudinea lui apăruseră reţineri inexistente pe vremuri… schimbări. Şi pe el îl transformase Arrakisul.

Din vale, începură să urce spre ei doi fremeni cu capetele acoperite de glugi. Unul dintre ei purta pe umăr un pachet voluminos.

– Oamenii mei unde-s acum? întrebă Gurney.

– Jos, la loc sigur, răspunse Paul. Sub noi e o peşteră, Peştera Păsărilor. Vom hotărî ce facem cu ei după ce va trece furtuna.

De sus se auzi o chemare:

– Muad'Dib!

Paul întoarse capul şi răspunse cu un gest scurt uneia dintre santinelele de pe creastă, care le făcea semn să coboare la peşteră. Gurney îl privi lung, cu chipul schimbat.

– Tu eşti Muad'Dib? întrebă el. Tu eşti Himera Nisipurilor?

– E numele meu fremen, răspunse Paul.

Gurney îşi feri privirea, simţind deodată apăsarea unui presentiment. Jumătate din oamenii săi zăceau morţi printre dune. Jumătate erau prizonieri. Nu-i păsa de cei noi, de suspecţi, dar printre ceilalţi se aflau oameni de treabă, prieteni, tovarăşi faţă de care se simţea răspunzător. *„Vom hotărî ce facem cu ei după ce va trece furtuna."* Aşa spusese Paul… Aşa spusese Muad'Dib. Şi Gurney îşi amintea ce auzise povestindu-se despre Muad'Dib, despre Lisan al-Gaib: că-şi făcuse funduri de tobă din pielea unui ofiţer Harkonnen, că era însoţit peste tot de detaşamentele morţii, fedaykinii, care se aruncau în luptă cu cântecul morţii pe buze.

El.

Cei doi fremeni escaladară cu agilitate ultimul prag de piatră şi se

opriră în faţa lui Paul.

– Am pus totul la adăpost, Muad'Dib, spuse unul din ei.

– Bine.

Gurney remarcă tonul ciudat din vocea fremenului, jumătate ordin, jumătate invitaţie. Îl recunoscu. Era cel cu care vorbise Paul mai înainte, Stilgar, alt personaj notoriu al noilor legende puse pe seama fremenilor.

Paul se uită la pachetul de pe umărul celuilalt şi întrebă:

– Korba, ce-ai acolo?

Stilgar se grăbi să răspundă:

– Un baliset cu iniţialele prietenului tău. L-am găsit în şenilă. Te-am auzit deseori lăudând talentul de muzicant al lui Gurney Halleck.

Gurney îl privi cu atenţie pe fremen, examinându-i barba neagră ce răsărea peste marginea obrăzarului, privirea de şoim, nasul cizelat.

– Ai un tovarăş care ştie să gândească, Domnia Ta, spuse. Apoi către fremen: Îţi mulţumesc, Stilgar.

Stilgar îi făcu semn însoţitorului său să-i dea lui Gurney pachetul şi răspunse:

– Mulţumeşte-i Domniei-Sale, Ducelui tău. Datorită lui te afli în mijlocul nostru.

Gurney luă instrumentul cu o mişcare înceată. Duritatea pe care o remarcase în cuvintele lui Stilgar îl intriga. Fremenul afişa un aer provocator şi Gurney se întrebă dacă nu cumva omul era gelos: apăruse din senin un oarecare Gurney Halleck care îl cunoscuse pe Paul înainte de Arrakis şi care se bucura de-o camaraderie inaccesibilă pentru Stilgar.

– Aş vrea să fiţi prieteni, spuse brusc Paul.

– Numele lui Stilgar, fremenul, e vestit, zise Gurney. Un omorâtor de

Harkonneni nu mi-ar putea fi decât prieten.

– Vrei să dai mâna cu prietenul meu, Gurney Halleck, Stilgar? întrebă Paul.

Încet, Stilgar întinse mâna şi strânse palma bătătorită de mânerul sabiei.

– Puţini sunt cei care n-au auzit numele lui Gurney Halleck, rosti el şi îşi retrase mâna. Apoi se întoarse către Paul: Ne prinde furtuna afară.

– Să mergem.

Stilgar o luă înainte, călăuzindu-i printre stânci. Coborâră pe o potecă îngustă şi întortocheată, traversând o crevasă cufundată în umbră, şi ajunseră la gura joasă a unei grote. De cum pătrunseră înăuntru, câţiva oameni se grăbiră să astupe intrarea cu o prelată de izolare. Lumina licuriglobu rilor dezvălui o peşteră spaţioasă, cu tavanul boltit şi cu un prag înalt, într-o parte. La capătul pragului se deschidea o galerie.

Paul, urmat de Gurney, sări pe prag, îl parcurse repede, apoi intră în galerie. Ceilalţi se îndreptară către un alt pasaj, din peretele opus intrării în peşteră. Paul trecu printr-o anticameră şi se opri într-o încăpere ai cărei pereţi erau acoperiţi cu draperii de culoarea vinului negru.

– Aici vom avea linişte câtva timp, spuse. Ceilalţi o să-mi respecte…

Din grota principală răsună brusc un gong de alarmă. Apoi se auziră strigăte, zăngănit de arme. Paul se răsuci pe călcâie, traversă în goană anticamera şi galeria, ieşind pe pragul din peşteră. Gurney se opri în spatele lui, cu sabia în mână.

La picioarele lor, solul grotei era o viermuială de siluete încleştate în luptă. O clipă, Paul rămase nemişcat, evaluând situaţia, separând mantiile şi bourkaurile fremene de celelalte veşminte. Simţurile pe care mama sa i le antrenase ani de-a rândul ca să perceapă cele mai infime indicii îi dezvăluiră un amănunt semnificativ: fremenii se băteau cu oameni îmbrăcaţi în mantii de traficanţi, dar care, atunci

când erau încolţiţi, li se opuneau grupându-se în triunghi, câte trei inşi, spate în spate.

Această grupare de luptă corp la corp era marca specifică a Sardaukarului Imperial.

Un fedaykin îl zări pe Paul şi ecoul strigătului său de luptă se repercută sub tavanul grotei:

– Muad'Dib! Muad'Dib! Muad'Dib!

Paul fu observat şi de alţi ochi. Un cuţit negru şuieră prin aer. Paul se feri şi auzi cuţitul izbindu-se de stâncă, în spatele lui. Aruncă o privire şi-l văzu pe Gurney ridicând arma de jos.

Dincolo de prag, nodurile triunghiulare băteau în retragere.

Gurney vârî pumnalul sub ochii lui Paul, arătându-i cu degetul spirala galbenă şi leul de aur al stemei imperiale, incrustate cu filigran în mâner, măciulia plurifaţetată a armei.

Sardaukari. Nu mai încăpea nicio îndoială.

Paul înaintă până la marginea pragului. Jos, doar trei sardaukari mai opuneau rezistenţă. Pe pardoseală zăceau, de-a valma, trupuri însângerate de sardaukari şi fremeni.

– Încetaţi lupta! strigă Paul. Ducele Paul Atreides vă ordonă să încetaţi lupta!

Adversarii se priviră nedumeriţi, şovăind.

– Voi, sardaukari! le strigă Paul celor trei. Din a cui poruncă ameninţaţi viaţa unui Duce domnitor? Şi văzând că oamenii săi se pregătesc din nou să atace, tună: Încetaţi lupta, am spus!

Unul dintre sardaukari îşi îndreptă trupul şi-şi înălţă capul.

– Cine zice că suntem sardaukari? întrebă.

Paul luă pumnalul din mâna lui Gurney şi-l ţinu cu mânerul la vedere.

– Cuţitul acesta.

– Atunci cine zice că eşti Duce domnitor? ripostă omul.

Paul îi arătă pe fedaykini.

– Ei. Şi propriul vostru Împărat, care a dat Casei Atreides Arrakisul. *Eu* sunt Casa Atreides.

Sardaukarul tăcu descumpănit.

Paul îl privi cu atenţie. Era înalt, cu faţa plată, cu o cicatrice albă de-a curmezişul obrazului stâng. Atitudinea sa trăda un amestec de furie şi îndoială, peste care însă continua să precumpănească orgoliul – orgoliul acela fără de care un sardaukar ar fi părut despuiat, dar care i-ar fi putut ţine loc de veşmânt chiar de-ar fi fost gol-puşcă.

Paul se întoarse către locotenentul său fedaykin.

– Korba, cum de-au avut arme?

– Şi-au păstrat pumnale în buzunarele secrete din interiorul distraielor, răspunse fremenul.

Privirea lui Paul trecu în revistă morţii şi răniţii de pe pardoseala grotei, revenind la chipul locotenentului. Cuvintele erau inutile. Omul îşi plecă ochii.

– Unde e Chani? întrebă Paul şi aşteptă răspunsul cu răsuflarea tăiată.

– A rămas Stilgar cu ea, răspunse Korba şi arătă cu capul către cealaltă galerie. Apoi privi la rândul său morţii şi răniţii din jur. Mă consider unicul răspunzător pentru greşeala asta, Muad'Dib, spuse.

– Câţi sardaukari erau, Gurney? întrebă Paul.

– Zece.

Paul sări sprinten de pe pragul de piatră, traversă grota, oprindu-se la doi paşi de sardaukarul care vorbise.

Fedaykinii se încordară. Nu le plăcea felul în care se expunea primejdiei. Juraseră să-i apere viaţa cu preţul propriei lor vieţi pentru că fremenii aveau nevoie de înţelepciunea lui Muad'Dib.

Fără să se întoarcă, Paul se adresă locotenentului său:

– Ce pierderi avem?

– Patru răniţi şi doi morţi, Muad'Dib.

Paul percepu mişcare în spatele sardaukarilor. Chani şi Stilgar apăruseră în pragul celeilalte galerii. Se uită din nou la sardaukarul din faţa lui, la albul ochilor săi de străin.

– Tu! Care ţi-e numele? îl întrebă.

Omul îşi încordă umerii, pupilele îi fulgerară în stânga şi-n dreapta.

– Nu te sfătuiesc, îl avertiză Paul. Sunt convins că ţi s-a ordonat să-l cauţi şi să-l lichidezi pe Muad'Dib. Sunt sigur că tu le-ai propus celorlalţi să căutaţi mirodenie în largul deşertului.

În spate, Gurney emise o exclamaţie înăbuşită şi pe buzele lui Paul trecu un zâmbet de-o clipă.

Faţa sardaukarului se întunecă.

– Dar ceea ce văd ochii tăi acum este mai mult decât individul numit Muad'Dib, reluă Paul. Aţi pierdut şapte oameni. Noi am pierdut doi. Trei la unu este un scor destul de îngrijorător pentru Sardaukar, nu crezi?

Omul se înălţă pe vârfuri şi se retrase o jumătate de pas când îi văzu pe fedaykini făcând cerc în spatele lui Paul.

– Te-am întrebat care ţi-e numele, spuse Paul şi adăugă cu inflexiunile Glasului: Spune-mi numele tău!

– Căpitan Aramsham, sardaukar imperial! lătră maşinal omul şi rămase cu gura căscată. Se uită aiurit la Paul. Aerul dispreţuitor cu care privise până atunci ceea ce considera a fi doar un bârlog de barbari dispăru ca prin farmec.

– Ei bine, căpitane Aramsham, zise Paul, Harkonnenii ar da oricât pentru informaţia pe care o deţii în clipa de faţă. Iar Împăratul… oare ce-ar da Împăratul ca să afle că, în ciuda trădării sale, un Atreides mai este încă în viaţă?

Din nou, căpitanul privi pieziş către cei doi oameni care îi mai rămăseseră. Lui Paul i se păru că-i vede învălmăşeala din minte. Sardaukarii nu cunoşteau predarea, dar cineva *trebuia* să-l avertizeze pe Împărat despre ameninţarea neştiută până atunci.

Folosindu-şi din nou Glasul, Paul spuse:

– Supune-te, căpitane!

Sardaukarul din stânga căpitanului sări fără veste spre Paul. Dar pieptul său primi în plin lovitura fulgerătoare a pumnalului mânuit de propriul său comandant. Omul se prăbuşi moale, cu cuţitul în piept.

Căpitanul se întoarse către celălalt sardaukar şi îl privi fix.

– Eu hotărăsc ce e mai bine în folosul Maiestăţii Sale, spuse. Ai înţeles?

Umerii soldatului se încovoiară.

– Aruncă-ţi arma, ordonă căpitanul.

Căpitanul se întoarse spre Paul.

– Mi-am ucis un prieten ca să-ţi salvez viaţa, spuse el. Să nu uităm niciunul dintre noi lucrul ăsta.

– Sunteţi prizonierii mei, replică Paul. V-aţi predat la ordinul meu. Veţi muri, veţi trăi… asta nu mai contează.

Făcu semn gărzii să-i ia pe cei doi sardaukari şi-l chemă cu un gest pe locotenentul care percheziţionase prizonierii.

Fedaykinul se apropie, murmurând:

– Muad'Dib, am greşit şi…

– Eu am greşit, Korba. Ar fi trebuit să-ţi atrag atenţia cum să cauţi. Data viitoare când o să percheziţionezi sardaukari ai să-ţi aminteşti. Şi-ai să-ţi mai aminteşti şi altele: că la piciorul fiecăruia din ei există una sau chiar două unghii false care, împreună cu alte lucruri bine tăinuite în trupul lor, pot fi un excelent emiţător radio; că au mai mulţi dinţi falşi; că îşi ascund în scalp fire de shiga mai subţiri decât un fir de păr, dar suficient de tari ca să stranguleze şi să reteze grumazul unui om. Când o să percheziţionezi sardaukari, Korba, să le examinezi corpul centimetru cu centimetru, să le sondezi pielea şi ţesuturile cu ochiul liber şi cu aparate radioscopice, să le razi fiecare firicel de păr pe care îl vezi pe epiderma lor. Iar după ce ai făcut toate astea, fii sigur că eşti încă departe de-a fi descoperit totul.

Îşi întoarse ochii spre Gurney, care se apropiase şi-l asculta.

– În cazul ăsta, spuse Korba, mai bine-i omorâm.

Paul îşi scutură capul, fără să-şi ia ochii de la Gurney.

– Nu. Vreau să-i fac scăpaţi.

Gurney îl privi uimit şi şopti:

– Sire…

– Da?

– Omul ăsta are dreptate. Omoară-i imediat! Distruge orice dovadă a existenţei lor. Ai aruncat ruşinea asupra Sardaukarului Imperial! Dacă prinde de veste Împăratul, n-o să se lase până nu te-o vedea murind în chinuri înaintea lui.

– Mă îndoiesc că o va putea face vreodată, replică Paul.

Vorbise rar, glacial. Se întâmplase ceva cu el în timpul înfruntării cu ofiţerul sardaukar. Acumulase în minte o sumă de hotărâri.

– Gurney, spuse, sunt mulţi ghildari în anturajul lui Rabban?

Gurney tresări, îngustându-şi ochii.

– Întrebarea asta n-are nici…

– Sunt sau nu sunt?

– Arrakisul e plin de agenţii Ghildei. Umblă să cumpere mirodenie de parc-ar fi cel mai preţios lucru din Univers. Altminteri cum îţi închipui că ne-am fi aventurat până-n…

– Este cel mai preţios lucru din Univers, îl întrerupse Paul. Pentru ei. Aruncă o privire spre Stilgar şi Chani care se apropiau şi adăugă: Iar noi deţinem controlul mirodeniei, Gurney.

– Nu voi, ci Harkonnenii! protestă Gurney.

– Deţin controlul unui lucru numai acei ce-l pot distruge, rosti Paul.

Făcu un gest scurt, cerându-i lui Gurney să se abţină de la alte comentarii. Stilgar şi Chani ajunseseră în dreptul lor.

Paul ridică mâna stângă, în care ţinea pumnalul sardaukar şi i-l întinse lui Stilgar.

– Trăieşti pentru binele tribului, spuse. Ai putea să-mi verşi sângele vieţii cu cuţitul ăsta?

– Pentru binele tribului, murmură Stilgar.

– Atunci foloseşte cuţitul.

– Mă provoci la duel?

– Dacă te-aş provoca eu, spuse Paul, aş sta în faţa ta fără nicio armă şi te-aş lăsa să mă dobori.

Stilgar începu să respire sacadat.

– Usul! exclamă Chani.

Se uită iute la Gurney, apoi la Paul.

În vreme ce Stilgar stătea încă în cumpănă, Paul zise:

– Eşti Stilgar, luptătorul. Când sardaukarii au ieşit la atac în grota asta, nu te aflai printre cei care i-au înfruntat. Primul tău gând a fost s-o aperi pe Chani.

– Este nepoata mea. Dacă m-aş fi-ndoit vreo clipă că fedaykinii tăi nu le-ar putea veni de hac neisprăviţilor ălora, aş…

– Pentru ce te-ai gândit în primul rând la Chani? îl întrerupse Paul.

– Nu m-am gândit la ea!

– Nu? făcu Paul.

– M-am gândit la tine, recunoscu Stilgar.

– Şi crezi c-ai putea să-ţi ridici mâna împotriva mea?

Stilgar începu să tremure.

– Aşa e datina, spuse cu voce surdă.

– Datina cere să-i ucizi pe străinii care se rătăcesc în deşert şi să le iei apa ca pe-un dar de la Shai-hulud, zise Paul. Dar într-o noapte, tu ai lăsat în viaţă asemenea străini, pe mama mea şi pe mine.

Stilgar nu răspunse. Continua să tremure, privind în ochii lui Paul.

– Datinile se schimbă, Stil. Chiar tu ai început să le schimbi.

Stilgar îşi coborî ochii asupra stemei aurite de pe pumnalul pe care îl ţinea în mână.

– Când voi fi Duce la Arrakeen, cu Chani alături de mine, crezi că voi mai avea timp să mă ocup personal de fiecare amănunt legat de conducerea sietchului Tabr? întrebă Paul. Tu ai avut timp vreodată pentru problemele intime ale fiecărei familii din sietch?

Stilgar rămase cu ochii la cuţit.

– Crezi că vreau să-mi retez mâna dreaptă? întrebă Paul.

Încet, Stilgar îşi ridică privirea spre el.

– Răspunde-mi! zise Paul. Crezi că vreau să mă lipsesc sau să lipsesc tribul de înţelepciunea şi puterea ta?

Stilgar răspunse cu voce joasă:

– Pe-acel tânăr din tribul meu, al cărui nume îl cunosc… pe-acel tânăr aş putea să-l ucid într-un duel, dacă aşa ar fi voia lui Shai-hulud. Dar de Lisan al-Gaib n-aş cuteza să mă ating. Ştiai asta când mi-ai dat cuţitul.

– Ştiam.

Stilgar îşi descleştă degetele. Pumnalul căzu zăngănind pe pardoseala de piatră.

– Datinile se schimbă, murmură Stilgar.

– Chani, zise Paul. Te întorci la mama mea. Să-i spui că vreau să vină aici, că am nevoie urgentă de sfatul ei în…

– Dar ai hotărât să mergem cu toţii către sud! protestă ea.

– M-am înşelat, spuse el. Nu acolo sunt Harkonnenii. Nu acolo-i războiul.

Chani respiră adânc, acceptând resemnată, aşa cum orice femeie a deşertului era obişnuită să accepte obligaţiile unei vieţi care se împletea cu moartea.

– Vreau să-ţi încredinţez un mesaj destinat numai urechilor mamei mele, reluă Paul. Să-i spui că Stilgar mă recunoaşte Duce al Arrakisului, dar că trebuie găsită o cale pentru a-i convinge pe cei tineri să accepte lucrul ăsta fără duel.

Chani se uită la Stilgar.

– Aşa să faci, rosti cu voce scăzută Stilgar. Ştim amândoi că mă poate învinge… dar eu nu-mi pot ridica mâna asupra lui… pentru binele tribului.

– O să mă întorc împreună cu mama ta, îi spuse Chani lui Paul.

– Nu, zise Paul. Să vină numai ea. Instinctul lui Stilgar nu s-a înşelat adineaori. Sunt mai puternic când tu eşti în siguranţă. Vei rămâne în sietch.

Chani vru să protesteze, dar se abţinu.

– Sihaya, adăugă Paul în şoaptă.

Apoi se întoarse spre dreapta, întâlnind privirea arzătoare a lui Gurney.

Din momentul în care Paul pomenise de mama sa, pentru Gurney restul conversaţiei rămăsese undeva în ceaţă. Bolborosi:

– Doamna Jessica…

– Idaho ne-a salvat pe amândoi în noaptea invaziei, spuse Paul cu gândul încă la Chani.

– Dar cu Duncan ce s-a-ntâmplat, Domnia Ta? întrebă Gurney.

– A murit… ca s-avem noi timp să fugim.

Vrăjitoarea trăieşte! gândi Gurney. *Cea pe care-am jurat să mă răzbun trăieşte! Şi-i clar că Ducelui Paul nici nu-i trece prin minte ce fel de creatură l-a adus pe lume. Habar n-are că vipera aia l-a vândut Harkonnenilor pe taică-său!*

Paul traversă repede grota şi sări pe pragul de piatră. Privi înapoi, observând că morţii şi răniţii fuseseră ridicaţi. Se gândi posomorât că episodul acesta avea să adauge un nou capitol legendei lui Muad'Dib. *Nici măcar nu mi-am scos cristaiul din teacă… Se va spune însă că astăzi am omorât cu mâna mea douăzeci de sardaukari.*

Gurney îl urmă pe Stilgar. Păşea fără să simtă solul sub tălpi, fără să vadă nimic în lumina galbenă a licurigloburilor, copleşit de mânie şi ură, gândind: *Vrăjitoarea trăieşte, în timp ce oasele celor pe care i-a vândut zac în morminte părăginite şi neştiute. Trebuie să fac în aşa fel încât Paul să afle adevărul despre ea, înainte de-a apuca s-o strâng de gât.*

Prea des mânia îl face pe om să-şi iasă din minţi şi să respingă ce-i şopteşte eul interior.

Fragment din *Pildele lui Muad'Dib* de Prinţesa Irulan

Mulţimea din peşteră degaja aceeaşi impresie de haită aţâţată pe care Jessica o remarcase în ziua când Paul îl omorâse pe Jamis. Zumzetul vocilor era încărcat de tensiune nervoasă. Grupuri mici formau, ici-colo, cheaguri în tălăzuirea de mantii.

Ieşind pe pragul din faţa galeriei ce lega grota de camera lui Paul, Jessica ascunse sub robă cilindrul unui mesaj. În ciuda lungii călătorii pe care o făcuse din sud, se simţea odihnită – deşi nu-i trecuse iritarea produsă de faptul că Paul persista în hotărârea lui de a nu îngădui încă folosirea ornitopterelor capturate.

– Deocamdată nu deţinem supremaţia aeriană, îl explicase el. Şi nu trebuie s-ajungem dependenţi de importul de carburant de pe lumile exterioare. Vom păstra aeronavele şi carburantul pentru ziua ofensivei finale.

Paul se afla la capătul pragului, înconjurat de un grup de bărbaţi tineri. În lumina palidă a licurigloburilor, scena părea ireală. Era ca un tablou… căruia i se adăugau însă dimensiuni complementare: murmur de voci, mirosuri stătute, târşâit de paşi.

Jessica îşi observă fiul, întrebându-se pentru ce nu-i dezvăluise încă surpriza. Unde era Gurney Halleck? Gândul la Gurney o tulbură iarăşi, amintindu-i de zilele unui trecut mai tihnit, un trecut în care cunoscuse frumuseţea şi dragostea, alături de tatăl lui Paul.

Stilgar aştepta în mijlocul unui alt grup, la celălalt capăt al pragului.

Stătea tăcut, într-o atitudine plină de demnitate.

Nu se poate să-l pierdem pe omul acesta, gândi Jessica. *Planul lui Paul trebuie să reuşească. Orice alt deznodământ ar fi o tragedie ireparabilă.*

Străbătu pragul, trecu pe lângă Stilgar fără să se uite la el şi coborî în mijlocul mulţimii. Oamenii se dădură la o parte, lăsându-i cale liberă către Paul. În spatele ei, vocile amuţiră.

Cunoştea această tăcere – întrebările mute, smerenia în prezenţa Cucernicei Maici.

La apropierea ei, tinerii din jurul lui Paul se retraseră câţiva paşi şi, pentru o clipă, Jessica se simţi înfricoşată de respectul acesta nou pe care îl arătau faţă de el. *„Toţi cei ce se află mai prejos de tine îţi invidiază poziţia“*, spunea o axiomă Bene Gesserit. Dar nu vedea nici urmă de pizmă pe feţele tinerilor acestora. Respectul le era impus de efervescenţa religioasă a rolului de conducător al lui Paul. Şi Jessica îşi aminti o altă maximă Bene Gesserit: *„Profeţii sfârşesc aproape întotdeauna de moarte violentă.“*

Paul se uită la ea.

– E timpul, spuse Jessica şi-i înmână cilindrul mesajului.

Unul dintre însoţitorii lui Paul, mai îndrăzneţ decât ceilalţi, aruncă o privire în direcţia lui Stilgar şi întrebă:

– Nu-l provoci, Muad'Dib? E vremea s-o faci. Oamenii o să te creadă laş dacă…

– Cine-ndrăzneşte să spună că-s laş? întrebă Paul. Mâna i se mişcă fulgerător către mânerul cristaiului.

O tăcere încordată se lăsă în grupul din jurul lui, apoi în întreaga grotă.

– Avem de rezolvat o problemă, spuse Paul, în timp ce îndrăzneţul dinainte bătea în retragere. Se răsuci, îşi croi drum printre oameni, sări sprinten pe buza pragului şi se întoarse către mulţime.

– Rezolv-o! strigă cineva.

Se iscară murmure, şuşoteli.

Paul aşteptă să se facă linişte. Când zumzetul şi agitaţia se potoliră, îşi înălţă capul şi vorbi cu voce răsunătoare:

– V-aţi săturat de aşteptat.

Din nou, stătu şi aşteptă să înceteze strigătele de aprobare.

S-au săturat, într-adevăr, îşi spuse. Strânse cu putere cilindrul metalic, gândindu-se la conţinutul mesajului dinăuntru. Mama sa i-l arătase, cu puţin timp înainte, un mesaj capturat de la un curier Harkonnen. Mesajul era cât se poate de clar: Rabban fusese abandonat, lăsat să se descurce cu resursele de care dispunea pe Arrakis. N-avea să mai primească nici ajutor, nici întăriri.

Paul îşi ridică din nou glasul:

– Părerea voastră e că a sosit momentul să-l provoc pe Stilgar la duel şi să preiau conducerea! Mai înainte ca mulţimea să poată răspunde, adăugă: Chiar aşa de prost îl credeţi pe Lisan al-Gaib?

O linişte stupefiată puse stăpânire pe cei prezenţi.

Îmbracă haina religioasă, gândi Jessica. *Bine face!*

– Aşa-i datina, strigă brusc cineva.

Paul răspunse cu voce glacială, atent la curenţii afectivi ai mulţimii:

– Datinile se schimbă.

Un glas agresiv se ridică dintr-un colţ al peşterii:

– Noi hotărâm ce trebuie să se schimbe!

Din mulţime se auziră strigăte răzleţe de aprobare.

– Cum vreţi, spuse Paul.

Şi Jessica percepu intonaţiile subtile ale Glasului, armonicile pe care ea îl învăţase să le folosească.

– Voi veţi hotărî, urmă el. Dar mai întâi trebuie să ascultaţi ce-am să vă spun.

Stilgar înaintă de-a lungul pragului. Chipul îi era impasibil.

– Aşa e şi datina, rosti el. Orice fremen are dreptul să vorbească şi să-şi spună părerea în Sfat. Paul-Muad'Dib este fremen.

– Binele tribului! Acesta-i lucrul cel mai de preţ, nu? întrebă Paul.

Stilgar răspunse cu aceeaşi voce egală, demnă:

– Aşa ni-s călăuziţi paşii de când ne naştem.

– Foarte bine, zise Paul. Atunci răspundeţi-mi: Cine conduce ceata aceasta a tribului vostru? Şi cine conduce toate triburile şi toate cetele, prin mijlocirea instructorilor care au învăţat de la noi tainele de luptă?

Paul aşteptă, plimbându-şi privirea peste capetele oamenilor. Neprimind niciun răspuns, urmă:

– Stilgar conduce? El însuşi recunoaşte că nu. Sau conduc eu? Până şi Stilgar execută adesea ordinele mele, iar bătrânii cei mai înţelepţi între înţelepţi mă ascultă şi-mi acordă cinstirea cuvenită în Sfat.

Fremenii se agitară, dar continuară să tacă.

Paul întinse braţul spre silueta înveşmântată în roba neagră de cult a Jessicăi şi întrebă:

– Conduce cumva mama mea? Ştiţi cu toţii că Stilgar şi celelalte căpetenii îi cer sfatul când vor să ia o hotărâre importantă. Dar străbate Cucernica Maică întinderile nisipurilor sau conduce vreo razzia împotriva Harkonnenilor?

Paul observă expresiile descumpănite ale oamenilor din primele rânduri. În fundul grotei însă, se auziră iarăşi murmure mânioase.

A adoptat o tactică periculoasă, gândi Jessica. Apoi îşi aduse aminte de mesajul din cilindru şi de implicaţiile lui. Brusc, înţelese intenţia lui Paul: ataca frontal cele mai profunde incertitudini ale fremenilor.

Dacă reuşea să le risipească, totul avea să urmeze de la sine.

– Nimeni nu vrea să recunoască un conducător fără provocare şi fără duel, nu? întrebă Paul.

– Aşa-i datina! strigă cineva.

– Care e scopul nostru? întrebă Paul. Să-l răsturnăm pe Rabban, bestia Harkonnen, şi să facem din lumea noastră un loc în care să putem trăi fericiţi împreună cu familiile noastre, fără să mai ducem vreodată lipsă de apă. Este sau nu este acesta scopul nostru?

– Un scop aspru are nevoie de mijloace aspre! îi răspunse o voce.

– Cine-şi azvârle cuţitul înainte de luptă? urmă netulburat Paul. Fără laudă şi fără nicio intenţie de provocare, vă spun că nimeni din grota asta, inclusiv Stilgar, nu mă poate învinge într-un duel. Stilgar însuşi a recunoscut lucrul ăsta. L-a recunoscut pentru că ştie că e adevărat, după cum şi voi ştiţi.

Din nou, răzbătură murmure de mânie.

– Mulţi dintre voi s-au bătut cu mine în camerele de exerciţiu, reluă Paul. Ştiţi că nu-ncerc să mă umflu în pene. Spun ce spun pentru că-i un adevăr cunoscut tuturor şi-ar fi stupid din partea mea să nu-l recunosc. Am învăţat să lupt astfel cu mult înaintea voastră, iar dascălii mei au fost oameni mai duri decât cei mai duri războinici pe care i-aţi cunoscut voi. Cum altfel credeţi c-ar fi fost cu putinţă să-l învingem pe Jamis, la o vârstă când băieţii voştri nu se luptă decât în joacă?

Îşi foloseşte bine Glasul, gândi Jessica. *Dar Glasul nu-i de ajuns cu oameni ca aceştia. Sunt aproape imuni la controlul vocal. Trebuie să recurgă la logică.*

– Şi-acum să ajungem la asta, spuse Paul. Deschise cilindrul şi scoase banda făcută sul. E vorba de un mesaj capturat de la un curier Harkonnen. Autenticitatea lui este incontestabilă. Mesajul îi e adresat lui Rabban şi menţionează că cererea sa de noi trupe este respinsă, că recolta de mirodenie e inferioară cotei normale, că trebuie să smulgă Arrakisului mai multă mirodenie cu oamenii de

care dispune.

Stilgar urcă lângă Paul.

– Câţi dintre voi înţeleg ce-nseamnă asta? întrebă Paul. Stilgar a înţeles imediat.

– L-au abandonat pe Rabban! strigă cineva.

Paul vârî mesajul şi cilindrul în cingătoare. Îşi desfăcu de la gât şnurul împletit din fire de shiga, scoase inelul care fusese agăţat de el şi îl ridică, arătându-l mulţimii.

– Inelul cu sigiliul ducal al tatălui meu, rosti el. Am jurat să nu-l port în deget decât în ziua în care-mi voi putea conduce oştile pe întregul Arrakis, revendicând fieful care-mi aparţine de drept.

Îşi trase inelul pe deget şi-şi încleştă pumnul.

Caverna se cufundă într-o tăcere de moarte.

– Cine-i Domn pe Arrakis? tună Paul. Îşi ridică pumnul. Eu! Eu domnesc asupra fiecărui centimetru pătrat de pe suprafaţa Arrakisului! Arrakisul e fieful Ducelui Atreides, cu voia sau fără voia Împăratului! I l-a dat tatălui meu, iar eu îl moştenesc de la tatăl meu!

Paul se ridică pe vârfuri, apoi se lăsă pe călcâie. Scrută chipurile fremenilor, sondându-le starea de spirit.

Încă puţin, gândi.

– Mulţi oameni de-aici vor dobândi posturi importante pe Arrakis în ziua în care-mi voi reclama drepturile imperiale ce mi se cuvin. Stilgar e unul din ei. N-o s-o fac ca să-l cumpăr! N-o s-o fac nici în semn de recunoştinţă, deşi sunt şi eu unul dintre cei mulţi care îi datorează viaţa. Nu! O s-o fac pentru că Stilgar e înţelept şi puternic. Pentru că ştie să-şi conducă oamenii după propria lui judecată, nu numai după litera legii. Credeţi că-s prost? Credeţi c-o să-mi retez braţul drept şi-o să-l las într-o baltă de sânge pe pardoseala peşterii ăsteia, numai ca să vă ofer vouă un spectacol de circ?

Îşi plimbă privirea de cremene peste feţele ridicate spre el.

– Care din voi îndrăzneşte să spună că nu sunt conducătorul de drept al Arrakisului? Cine vrea să dovedesc lucrul ăsta lăsând fără căpetenie fiecare trib fremen de pe cuprinsul ergului?

Alături, Stilgar îi aruncă o privire scurtă, întrebătoare.

– Cum aş putea să slăbesc puterea noastră tocmai când avem mai mult ca oricând nevoie de ea? strigă Paul. Sunt conducătorul vostru şi vă spun că-i timpul să-ncetăm a-i mai ucide pe cei mai buni dintre noi şi să-ncepem a-i ucide pe adevăraţii noştri duşmani, Harkonnenii!

Cu o mişcare fulgerătoare, Stilgar îşi scoase cristaiul şi-l aţinti către capetele oamenilor din grotă.

– Trăiască Ducele Paul-Muad'Dib! strigă cu voce puternică.

Un tunet asurzitor zgudui peştera, răsfrângându-se în zeci de ecouri a zeci de voci care scandau:

– Ya hya chouhada! Muad'Dib! Muad'Dib! Muad'Dib! Ya hya chouhada!

„Trăiască luptătorii lui Muad'Dib!" traduse în gând Jessica. Oftă mulţumită. Evenimentele se desfăşuraseră conform scenariului pe care îl pusese la punct împreună cu Paul şi cu Stilgar.

Încetul cu încetul, vacarmul se potoli.

Când se făcu din nou linişte, Paul se întoarse spre Stilgar şi spuse:

– Îngenunchează, Stilgar.

Fremenul îngenunche la marginea pragului.

– Dă-mi cristaiul, îi spuse Paul.

Stilgar îi întinse arma.

Asta nu făcea parte din plan, gândi Jessica.

– Repetă după mine, Stilgar, zise Paul şi rosti cuvintele învestiturii aşa cum le auzise de-atâtea ori pronunţate de tatăl său: Eu, Stilgar, primesc cuţitul acesta din mâinile Ducelui meu.

– Eu, Stilgar, primesc cuţitul acesta din mâinile Ducelui meu, spuse Stilgar şi luă cuţitul cu lamă lăptoasă pe care Paul i-l oferea cu ambele mâini.

– Unde îmi va porunci Ducele meu, acolo va poposi lama acestui cuţit, rosti Paul.

Stilgar repetă formula cu voce egală, solemnă.

Amintindu-şi modelul ceremoniei, Jessica îşi reţinu lacrimile, scuturându-şi capul. *Ştiu de ce face lucrul acesta,* gândi ea. *N-ar trebui să mă las pradă emoţiei.*

– Dedic această lamă cauzei Ducelui meu şi morţii duşmanilor săi, atât timp cât în venele noastre va curge sânge, spuse Paul.

Stilgar repetă după el.

– Sărută lama, îi ceru Paul.

Stilgar făcu întocmai, apoi, aşa cum cerea datina fremenă, sărută mâna dreaptă a lui Paul. În sfârşit, la semnul acestuia, vârî cristaiul în teacă şi se ridică în picioare.

Un murmur ca un suspin adânc străbătu mulţimea şi Jessica auzi şoaptele: „Se împlineşte profeţia… O Bene Gesserit va arăta calea şi o Cucernică Maică o va vedea…“ Apoi alte voci, mai departe: „Ne călăuzeşte prin fiul ei!“

– Stilgar rămâne conducătorul tribului, rosti Paul. Să înţelegeţi cum trebuie lucrul acesta. El porunceşte cu glasul meu. Ce vă va spune el să fie ca şi când v-aş fi vorbit eu.

Înţeleaptă decizie, gândi Jessica. *Căpetenia tribului nu trebuie să-şi piardă autoritatea în faţa celor care îi datorează supunere.*

Paul îşi coborî glasul şi spuse:

– Stilgar, vom convoca Sfatul Conducătorilor. Trimite imediat curieri şi mesaje prin cielago. După ce rezolvi treaba asta, vino la mine împreună cu Chatt, Korba, Otheym şi alţi doi locotenenţi pe care ai să ţi-i alegi singur. Trebuie să punem la punct un plan de bătaie ca să putem prezenta Sfatului o victorie.

Paul îi făcu semn mamei sale să-l urmeze, coborî pragul şi porni prin mijlocul mulţimii către galeria centrală şi camerele de locuit care fuseseră amenajate acolo. În timp ce traversau peştera, zeci de mâini se întinseră să-l atingă, mai multe voci strigară:

– Cuţitul meu va poposi acolo unde va porunci Stilgar, Paul-Muad'Dib!

– Condu-ne cât mai degrabă la luptă, Paul-Muad'Dib!

– Să udăm lumea noastră cu sângele Harkonnenilor!

Jessica simţea setea de luptă a oamenilor. Erau mai mult decât pregătiţi. *Pornim cu ei de pe culmi,* gândi.

De cum ajunseră într-una din camerele interioare, Paul îi făcu semn să ia loc, apoi spuse:

– Aşteaptă aici.

Apoi dispăru în spatele draperiilor care mascau un pasaj lateral.

Camera rămase cufundată în linişte. O linişte desăvârşită. Nici măcar zumzetul şoptit al pompelor eoliene care ventilau aerul din sietch nu răzbătea până aici.

S-a dus după Gurney, îşi spuse Jessica. Şi se miră ea însăşi de ciudatul amestec de emoţii care o încercau. Gurney şi muzica sa îi evocau zilele fericite de pe Caladan, viaţa paşnică dinaintea mutării pe Arrakis. Şi totuşi, lumea Caladanului aparţinea parcă memoriei unei alte persoane. Dar… în cei aproape trei ani care trecuseră, devenise parcă *într-adevăr* altă persoană. Iar gândul revederii lui Gurney o silea să reevalueze schimbările petrecute.

În dreapta ei, pe o mescioară, văzu serviciul de cafea al lui Paul, ibricul şi ceştile din aliaj de argint şi jasmin pe care le moştenise de

la Jamis. Le privi îndelung, gândindu-se la nenumăratele mâini care atinseseră metalul strălucitor. De o lună, Chani era cea care-i servea lui Paul cafea din serviciul acesta.

Ce altceva, în afară de cafea, i-ar mai putea oferi unui Duce această femeie a deşertului? se întrebă. *Putere nu-i poate da. Nicio familie. Paul nu are decât o singură şansă reală: să se alieze cu o Casă Mare puternică, eventual chiar cu familia imperială. La urma urmei, Prinţesele încă nu-s măritate şi toate au urmat şcoli Bene Gesserit.*

Pentru o clipă, se imaginä departe de asprimea Arrakisului, ducând un alt trai… Se gândi la puterea şi siguranţa de care ar fi putut avea parte mama unui prinţ-consort. Apoi îşi plimbă privirea peste draperiile groase care acopereau pereţii de piatră ai grotei, îşi aminti cum călătorise până în locul acesta, gonind în mijlocul unei caravane de viermi, pe ale căror spinări se înălţau palanchine şi platforme încărcate până la refuz cu cele necesare campaniei pe care o pregăteau fremenii.

Cât timp va trăi Chani, Paul nu-şi va vedea datoria, gândi ea. *I-a dăruit un fiu. E de-ajuns.*

I se făcu dintr-odată dor de nepotul ei, de copilul care semăna atât de mult cu bunicul său… cu Ducele Leto. Îşi lipi palmele de obraji, apoi începu respiraţia rituală menită să calmeze emoţiile şi să limpezească gândurile. Apoi se aplecă înainte, îndoindu-şi corpul din mijloc şi execută cu evlavie exerciţiul de pregătire a trupului pentru imperativele minţii.

Îşi dăduse imediat seama că hotărârea lui Paul de a-şi stabili postul de comandă în Peştera Păsărilor fusese o alegere ideală. Locul era cum nu se poate mai potrivit, iar la nord se afla Pasul Vânturilor, cu satul său fortificat, situat într-o dolină înconjurată de stânci. Era un sat important. Un sat de meşteşugari şi tehnicieni, centrul de care depindea un întreg sector defensiv al Harkonnenilor.

Din spatele draperiilor se auzi o tuse uşoară. Jessica îşi îndreptă bustul, trase adânc aer în piept, apoi expiră încet.

– Intră, spuse ea.

Draperiile se separară şi Gurney Halleck pătrunse, cu un salt, în încăpere. Jessica îi zări doar o singură clipă faţa pe care era întipărit un rânjet straniu. În clipa următoare, Gurney trecu în spatele ei şi, vârându-i un braţ vânjos sub bărbie, o ridică în picioare cu o smucitură brutală.

– Gurney, zăpăcitule, ce te-a apucat? exclamă ea.

Apoi simţi între coaste vârful unui cuţit şi un fior de gheaţă, ieşind parcă din vârful acela, îi străbătu trupul. Înţelese imediat că Gurney voia s-o omoare. *Pentru ce?* Nu putu să-şi imagineze niciun motiv. Ştia că Gurney nu era capabil de trădare. Dar nici nu se îndoia vreo clipă de intenţia lui. Gândurile i se învolburară. Omul acesta nu putea fi învins cu una, cu două. Omul acesta era un ucigaş care ştia să evite Glasul, care ştia să pareze orice figură de luptă, care cunoştea toate vicleşugurile legate de moarte şi violenţă. Era un instrument la a cărui perfecţionare contribuise chiar ea, cu sfaturi şi sugestii subtile.

– Credeai c-ai scăpat, vrăjitoareo? mârâi Gurney.

Jessica nu apucă să se gândească la implicaţiile întrebării şi să încerce să-i găsească răspuns. Draperiile se dădură în lături şi Paul intră în cameră.

– Iată-l dar, ma…

Tăcu brusc, simţind încordarea din încăpere.

– Rămâi unde eşti, Domnia Ta, spuse Gurney.

– Ce…

Paul îşi scutură capul, încercând să înţeleagă.

Jessica dădu să vorbească, dar simţi braţul lui Gurney apăsându-i cu putere grumazul.

– Ai să vorbeşti când o să-ţi dau eu voie, vrăjitoareo, zise Gurney. Şi n-ai să spui decât ceea ce vreau s-audă şi fiul tău. Acum, fii atentă! Să nu-ncerci vreuna din loviturile tale isteţe, pentru că la cel mai mic semn de aşa ceva îţi înfig cuţitul ăsta în inimă din simplu reflex. Să

vorbeşti cu voce egală. Să nu cumva să-ţi încordezi sau să-ţi mişti anumiţi muşchi, ştii tu care. Şi să ai grijă… să ai mare grijă ce faci, dacă vrei să mai ai parte de câteva secunde de viaţă. Pentru că te asigur că numai de ele te vei mai putea bucura.

Paul făcu un pas înainte.

– Gurney, bătrâne, ce te-a…

– Stai pe loc! şuieră Gurney. Încă un pas şi-ai s-o vezi moartă!

Mâna lui Paul alunecă spre mânerul cristaiului. Vorbi cu glas măsurat, înfricoşător:

– Te sfătuiesc să te explici, Gurney.

– Am făcut legământ s-o ucid pe cea care ţi-a trădat tatăl, spuse Gurney. Crezi că l-aş putea uita vreodată pe omul care m-a salvat din lagărele de sclavi ale Harkonnenilor, pe omul care mi-a redat libertatea, viaţa, onoarea… pe omul care mi-a acordat prietenia lui? *Prietenia* lui! Lucrul pe care l-am preţuit mai presus de orice! Cea care l-a aruncat în ghearele morţii pe omul acela se află acum în faţa cuţitului meu. Nimeni n-o să mă împiedice s-o…

– Greşeşti amarnic, Gurney, zise Paul.

Iar Jessica gândi: *Vasăzică asta era! Ce ironie!*

– Greşesc? făcu Gurney. Aşa crezi? Atunci să-ţi spună chiar ea. Dar nu înainte de-a o avertiza că numai să mă-ncredinţez că acuzaţia asta-i întemeiată am mituit, am spionat şi-am înşelat zeci de oameni. Şi nu-nainte de-a o-nştiinţa că o parte a istoriei am aflat-o chiar de la căpitanul gărzii lui Harkonnen, după ce l-am îndopat cu semuta.

Jessica simţi braţul lui Gurney slăbindu-şi o idee strânsoarea, dar înainte de-a apuca să rostească vreo vorbă, Paul spuse:

– Yueh a fost trădătorul. Ţi-o spun o dată pentru totdeauna, Gurney. Am toate dovezile. Dovezi incontestabile. Yueh a trădat. Nu mă interesează cu ce ţi-ai alimentat bănuiala, pentru că de altceva nu poate fi vorba, dar dacă-i faci vreun rău mamei mele… Îşi trase cristaiul din teacă, îl ţinu la vedere şi încheie: …te omor.

– Yueh era medic condiţionat, ripostă Gurney. Era garantat spre a sluji Case Regale. Yueh n-ar fi putut să trădeze.

– Cunosc o cale prin care condiţionarea poate fi anihilată, zise Paul.

– Dovada, scrâşni Gurney.

– Dovada nu-i aici, spuse Paul. E în Sietch Tabr, departe în sud, dar dacă…

– Vrei să-mi întinzi o cursă, mârâi Gurney şi braţul său strânse mai tare gâtul Jessicăi.

– Nu-ţi întind nicio cursă, Gurney, spuse Paul şi tristeţea cumplită din glasul său sfâşie inima Jessicăi.

– Am văzut cu ochii mei mesajul găsit asupra unui agent Harkonnen, zise Gurney. Am citit negru pe alb că…

– Şi eu l-am văzut, îl întrerupse Paul. Mi l-a arătat tatăl meu în noaptea în care mi-a explicat că nu putea fi decât o stratagemă a Harkonnenilor, ca să-l determine s-o suspecteze pe femeia iubită.

– Aşa! exclamă Gurney. Şi n-ai…

– Taci, spuse Paul cu glas surd şi egal, dar mai poruncitor decât orice glas pe care-l auzise vreodată Jessica.

Stăpâneşte Controlul Mare! gândi ea.

Braţul pe care Gurney i-l petrecuse în jurul gâtului începuse să tremure. Vârful cuţitului său se mişca nesigur.

– Spui c-ai auzit şi-ai văzut! rosti Paul. Atunci să-ţi spun eu ce n-ai auzit şi ce n-ai văzut. N-ai auzit-o pe mama plângându-şi bărbatul în puterea nopţii. Nu i-ai văzut fulgerele din ochi atunci când vorbeşte de moartea tuturor Harkonnenilor.

Asculta, aşadar, gândi Jessica. Lacrimile îi împăienjeniră vederea.

– Şi nu ţi-ai amintit lecţiile învăţate în lagărele de sclavi ale Harkonnenilor, urmă Paul. Zici că preţuiai mai presus de orice

prietenia tatălui meu?! Atunci cum de n-ai fost în stare să faci deosebire între Harkonnen şi Atreides? Cum de n-ai adulmecat o capcană Harkonnen după duhoarea pe care-o împrăştia-n jur? Cum de n-ai învăţat că loialitatea Atreizilor se cumpără cu dragoste, în timp ce moneda Harkonnenilor e ura? Cum de n-ai putut să pricepi adevărata natură a acelei trădări?

Gurney bolborosi:

– Dar Yueh…

– Dovada pe care-o avem este mesajul pe care ni l-a lăsat chiar Yueh şi în care îşi mărturiseşte fapta, spuse Paul. Îţi jur lucrul ăsta în numele dragostei pe care ţi-o port, dragoste pe care n-am s-o reneg nici după ce-o să te las mort pe podeaua camerei ăsteia.

Ascultând cuvintele fiului ei, Jessica se miră de clarviziunea judecăţilor lui, de profunzimea inteligenţei lui.

– Tatăl meu avea un adevărat instinct pentru prieteni, zise Paul. Îşi dăruia dragostea cu zgârcenie, dar nu dădea greş niciodată. Avea însă o slăbiciune. Nu-nţelegea mecanismul urii. Credea că dacă cineva îi urăşte pe Harkonneni n-ar putea să-l trădeze. Îi aruncă mamei sale o privire scurtă. Ea ştie toate astea. I-am transmis mesajul tatălui meu, faptul că nu s-a îndoit de dragostea ei nicio clipă.

Jessica simţi că-şi pierde controlul, îşi muşcă buza. Observase atitudinea formală, rigiditatea fiului ei şi înţelesese cât îl costau pe Paul aceste cuvinte. O copleşi o dorinţă năvalnică de a se repezi la el, de a-i apăsa capul la pieptul ei… aşa cum nu făcuse niciodată. Dar braţul care îi strângea gâtul nu mai tremura. Şi vârful cuţitului de sub omoplaţii ei era din nou imobil şi decis.

– Unul dintre cele mai cumplite momente din viaţa unui copil, spuse Paul, este acela în care descoperă că tatăl şi mama sa sunt fiinţe umane împărtăşind o dragoste din care el nu poate gusta cu adevărat. Este o deziluzie, dar deopotrivă o revelaţie a faptului că lumea există *acolo* şi *aici*, şi că în lumea aceasta suntem singuri. E un moment al adevărului. Şi nu poţi să eviţi acest adevăr. L-am *auzit* pe tatăl meu cum vorbea despre mama. Nu ea l-a trădat, Gurney.

Jessica îşi regăsi vocea şi zise:

– Gurney, dă-mi drumul.

Vorbise pe un ton normal, fără nicio inflexiune menită să exploateze slăbiciunile agresorului… dar braţul lui Gurney se retrase. Jessica se apropie de Paul, se opri înaintea lui, fără să schiţeze niciun gest de atingere.

– Paul, rosti ea, există şi alte momente de revelaţie cumplită în universul acesta. Adineaori am înţeles ce-am făcut. Am înţeles că te-am folosit, şi te-am transformat, şi te-am manevrat ca să te fac să urmezi calea aleasă de mine… calea pe care trebuia s-o aleg, dacă asta poate să fie o scuză, pentru că aşa îmi dicta propria mea educaţie. Înghiţi cu greu nodul care i se pusese în gât, îşi înălţă capul, apoi privi în ochii fiului ei. Paul… Vreau să te rog să faci ceva pentru mine: alege calea fericirii. Femeia asta a ta… această femeie a deşertului… însoară-te cu ea, dacă doreşti lucrul ăsta. Treci peste oricine, peste orice, dacă vrei să faci asta. Alege-ţi tu calea pe care o vrei. Eu…

Tăcu brusc, auzind bolboroselile din spatele ei.

Gurney!

Observă privirea lui Paul şi se-ntoarse.

Gurney nu se mişcase din loc, dar îşi vârâse cuţitul în teacă, îşi desfăcuse mantia la piept, dezvelind luciul cenuşiu al unui distrai ieftin, din cele pe care sietchurile le vindeau traficanţilor.

– Omoară-mă, îţi spun! bâigui cu glas înfundat Gurney. Scoate-ţi cuţitul şi loveşte-mă, ca să sfârşim odată! Mi-am spurcat numele. L-am trădat pe Ducele meu! Pe cel mai bun…

– Calmează-te! spuse Paul.

Gurney îl privi cu ochi ficşi.

– Încheie-ţi mantia şi nu te mai da în spectacol. Te-ai prostit destul pentru astăzi.

– Ucide-mă, când îţi spun! răcni ca turbat Gurney.

– Încetează! În câte privinţe mă crezi idiot? Trebuie să repet circul ăsta cu fiecare om de care am nevoie?

Gurney se uită la Jessica, vorbi cu glas oropsit, rugător, un glas care suna straniu în gura lui:

– Atunci, te rog pe Domnia Ta, Doamnă… ucide-mă.

Jessica se apropie de el şi-l prinse cu amândouă mâinile de umeri.

– Gurney, de ce insişti să crezi că Atreizii trebuie să-i ucidă pe cei ce li-s dragi?

Încet, îi desprinse din degete marginile desfăcute ale veşmântului, îi acoperi pieptul, încheie copcile mantiei.

Gurney bolborosi năuc:

– Dar… eu…

– Credeai că o faci pentru odihna sufletului lui Leto, spuse ea, şi te stimez pentru asta.

– Doamnă! izbucni Gurney. Îşi înfipse bărbia în piept strângându-şi pleoapele ca să pună stavilă lacrimilor.

– Să considerăm toată povestea asta ca pe o neînţelegere între prieteni vechi, zise Jessica şi Paul percepu inflexiunile alintătoare din vocea ei. Ce-a fost a trecut. Să fim bucuroşi că o asemenea neînţelegere nu se va mai ivi niciodată între noi.

Gurney îşi deschise ochii umezi, strălucitori, şi se uită la ea.

– Gurney Halleck pe care l-am cunoscut eu, urmă Jessica, mânuia cu aceeaşi măiestrie şi spada, şi balisetul. Dar eu îl admiram mai mult pe omul balisetului. Oare-şi mai aminteşte acel Gurney Halleck cu câtă plăcere îi ascultam, uneori ore-n şir, cântecele? Mai ai balisetul, Gurney?

– Am unul nou, răspunse Gurney. Un instrument cu susur dulce, de

pe Chusuk. Nu-i semnat, dar sună ca un Varota autentic. Bănuiesc că-i făcut de unul din discipolii lui Varota, care… Se întrerupse deodată şi privi aiurit. Ce tot îndrug, Doamnă? M-au apucat gângurelile, când…

– Nu-s gângureli, Gurney, interveni Paul. Se apropie de el şi de mama sa, apoi adăugă: Nu-s gângureli, ci bucurii împărtăşite prietenilor. Ţi-aş fi recunoscător dac-ai vrea să-i cânţi mamei ceva. Planurile de luptă mai pot s-aştepte puţin. Oricum, tot nu vom întreprinde nimic până mâine.

– Atunci să… să-mi aduc balisetul, spuse Gurney. L-am lăsat în galerie.

Trecu iute pe lângă ei şi dispăru în spatele draperiilor.

Paul îşi lăsă o mână pe braţul mamei sale şi îl simţi tremurând.

– S-a terminat, mamă, îi spuse.

Jessica nu se mişcă, dar îi aruncă o privire piezişă.

– S-a terminat?

– Fireşte. Gurney n-o să…

– Gurney? A… da.

Jessica îşi lăsă privirea în jos.

Perdelele foşniră şi Gurney reintră cu balisetul în mână. Începu să-l acordeze, evitându-le privirile. Draperiile şi carpetele din odaie absorbeau sunetele, dând instrumentului o sonoritate caldă şi intimă.

Paul îşi conduse mama către o pernă, ajutând-o să se aşeze. Îl frapă subit aspectul îmbătrânit al chipului ei, cutele incipiente ale uscăciunii deşertului, ridurile de la colţurile ochilor voalaţi de albastru.

E obosită, gândi el. *Trebuie să găsim o cale ca să-i mai reducem din sarcini.*

Gurney luă un acord.

Paul îi aruncă o privire rapidă şi spuse:

– Eu… am de rezolvat nişte treburi. Să mă aştepţi aici.

Gurney dădu din cap. Părea absent, cu mintea aiurea… ca şi când în clipa aceea s-ar fi aflat departe, sub cerul liber al Caladanului, cu ochii aţintiţi la ghemotoace albe de nori prevestitori de ploaie.

Paul făcu un efort, se întoarse spre draperii şi ieşi în galerie. Îl auzi pe Gurney începând o melodie şi se opri un moment să asculte cântecul care ajungea la el în surdină.

Vii şi livezi,
Hurii cu sânii rotunzi,
Şi-o cupă plină în mână…
De ce să mă gândesc la războaie
Şi munţi prefăcuţi în ţărână?
De ce am lacrimi în ochi?

Atâtea paradisuri aşteaptă,
Şi-atâta belşug e în ele,
Doar să-ntind mâna…
De ce să mă gândesc la atacuri
Şi la otrăvuri în vin?
De ce-mi simt povara de ani?
Ale dragostei braţe mă-mbie
Spre nespuse-ncântări
Şi extazuri de Eden…
De ce-mi amintesc de vechile răni,
De trecute păcate…
De ce-mi dă târcoale spaima în somn?

Din faţă, de după colţul galeriei, apăru cu un aer grăbit un curier fedaykin. Avea gluga mantiei dată pe spate şi colierul distraiului desfăcut, semn că venise chiar atunci din deşert.

Paul îl opri cu un gest al mâinii, lăsă să cadă draperiile exterioare,

apoi se îndreptă către el.

Omul făcu o plecăciune, cu mâinile împreunate la piept, ca şi când ar fi salutat o Cucernică Maică sau o Sayyadina.

– Muad'Dib, rosti el, conducătorii au început să sosească la Sfat.

– Deja?

– Sunt cei pe care i-a chemat Stilgar mai înainte, când a crezut că…

Dădu din umeri.

– Înţeleg, spuse Paul.

Aruncă o privire înapoi, către locul din care răzbăteau, abia auzite, acordurile balisetului şi vechiul cântec preferat al mamei sale. Vreme de-o clipă, se gândi la combinaţia aceea stranie de melodie veselă şi cuvinte triste, apoi spuse:

– Trebuie să vină Stilgar cu alţi câţiva oameni. Îndrumă-i la mama mea.

– O să-i aştept aici, Muad'Dib, răspunse curierul.

– Da… da, bine.

Îl lăsă pe fedaykin şi porni cu paşi iuţi către adâncurile cavernei, către locul care exista în fiecare asemenea adăpost, grota de lângă bazinul de colectare a apei. În grota aceea se afla micul shai-hulud, creatura atrofiată prin oprirea silită a creşterii, vietatea care nu măsura mai mult de nouă metri şi care era ţinută captivă de un şanţ circular plin cu apă. Apa era otravă pentru făuritor, de îndată ce acesta depăşea stadiul vectorului biologic pe care îl constituia micul făuritor. Iar înecarea făuritorului era secretul cel mai bine păzit al fremenilor, deoarece din această uniune lua naştere Apa Vieţii, otrava pe care nu putea s-o transforme decât o Cucernică Maică.

Paul luase hotărârea în momentul eliberării de tensiunea pericolului care o ameninţase pe mama sa. Niciuna din cărămizile întrezărite ale viitorului nu îi dezvăluise acest moment de pericol asociat cu persoana lui Gurney Halleck. Viitorul, norul întunecat al viitorului,

în care întregul Univers se prăvălea către un nex clocotitor, îl împresura ca o lume fantomatică.

Trebuie să-l văd, gândi el.

Încetul cu încetul, organismul său dobândise o oarecare imunitate faţă de mirodenie şi din cauza aceasta viziunile lui preştiente deveniseră din ce în ce mai rare… din ce în ce mai şterse. Soluţia i se părea evidentă.

O să înec făuritorul. Şi vom vedea dacă sunt într-adevăr Kwisatz Haderach, dacă pot supravieţui acestei încercări căreia îi supravieţuiesc Cucernicele Maici.

Iar în cel de-al treilea an al Războiului Deşertului, Paul-Muad'Dib zăcu singur în Peştera Păsărilor, în spatele draperiilor kiswa care acopereau intrarea uneia din grotele interioare. Ca un mort zăcu, prins în mrejele revelaţiilor zămislite de Apa Vieţii. Căci fiinţa lui plutea dincolo de hotarele timpului, dusă de otrava care dă viaţă. Astfel se adeveri profeţia cum că Lisan al-Gaib va putea fi în acelaşi timp mort şi viu.

Fragment din *Legendele Arrakisului* de Prinţesa Irulan

Se crăpa de ziuă. Chani escalada faleza ce mărginea bazinul Habbanya, trăgând cu urechea la bâzâitul surd al topterului care o adusese din sud şi care zbura acum către unul din ascunzişurile amenajate în imensitatea deşertului. În jurul ei, oamenii din escortă se distanţaseră, răzleţindu-se printre stânci, ca să preîntâmpine orice pericol. Îi rugase s-o lase singură cu gândurile sale şi ei dăduseră ascultare rugăminţii tovarăşei lui Muad'Dib, mamei primului său născut.

De ce m-a chemat înapoi? se întreba Chani. *Spunea că trebuie să rămân în sud, cu micul Leto şi cu Alia.*

Îşi sumeţi mantia, sări cu uşurinţă peste un prag de piatră şi continuă să urce în penumbră cărăruia vizibilă doar celui născut şi trăit în deşert. Grohotişul mărunt îi alunecă de sub tălpi. Chani dansă pe suprafaţa nesigură şi se strădui să-şi concentreze atenţia la coordonarea mişcărilor.

Dificultatea urcuşului îi alungă o parte din temerile pe care i le treziseră atitudinea taciturnă şi mohorâtă a fedaykinilor din escortă şi faptul că fusese adusă cu unul din preţioasele toptere capturate de

la Harkonneni. Simţi un val de emoţie la gândul apropiatei întâlniri cu Paul-Muad'Dib… cu Usul al ei. Pe întregul cuprins al deşertului, numele său devenise strigăt de luptă: *„Muad'Dib! Muad'Dib! Muad'Dib!"* Dar pentru ea, Muad'Dib era alt bărbat… cu alt nume. Era iubitul tandru, tatăl fiului ei.

O siluetă înaltă îşi făcu apariţia pe piscul stâncii din faţă şi-i făcu semn să se grăbească. Chani iuţi pasul. Auzi păsările care vesteau zorii chemându-se între ele, înălţându-se în văzduh. Spre est, zarea se luminase.

Omul de pe culme nu era din escorta ei. I se păru totuşi că-i recunoaşte mişcările şi ţinuta şi se întrebă: *Otheym?* Când se apropie, recunoscu, în lumina tot mai puternică, faţa lată şi turtită a locotenentului fedaykin. Gluga nu-i era prinsă în copci, iar masca filtrului îi atârna slobod, ţinuta obişnuită pentru ieşirile de scurtă durată.

– Grăbeşte-te, şuieră el şi o luă înainte, coborând cu paşi repezi în crevasa secretă care ducea către peşteră. În curând se face lumină, îi şopti în timp ce ridica marginea prelatei de izolare, lăsând-o să treacă. În ultima vreme, Harkonnenii patrulează în disperare prin zona asta. Nu putem risca să ne descopere tocmai acum.

Pătrunseră în galeria îngustă a intrării în Peştera Păsărilor. În faţa lor se aprinseră câteva licurigloburi. Otheym o luă grăbit înainte, adresându-i-se peste umăr:

– Urmează-mă. Repede!

Străbătură galeria, trecură printr-o altă uşă etanşă în altă galerie şi apoi, printre draperii grele, în încăperea care, pe vremea când Peştera Păsărilor nu era decât o tabără de odihnă peste zi, fusese alcovul Sayyadinei. Covoare groase şi perne acopereau pardoseala. Pe fiecare dintre draperiile lungi care mascau pereţii era ţesută emblema şoimului roşu. Un vraf de hârtii împrăştiate pe un birou scund de campanie, aşezat lateral, răspândeau încă aroma mirodeniei din care fuseseră fabricate.

Cucernica Maică şedea singură, lângă peretele opus intrării. Îşi înălţă capul, adresându-le privirea aceea introspectivă care îi înfiora

pe neiniţiaţi.

Otheym îşi împreună palmele şi spuse:

– Am adus-o pe Chani.

Făcu o plecăciune, dispărând în spatele draperiilor.

Iar Jessica se întrebă: *Cum să-i spun lui Chani?*

– Ce-mi mai face nepotul? rosti cu glas cumpătat.

Formalisme, gândi Chani şi imediat o năpădiră din nou toate temerile. *Unde e Muad'Dib? De ce n-a venit să mă întâmpine?*

– E bine sănătos, mamă, răspunse. L-am lăsat, împreună cu Alia, în grija lui Harah.

„Mamă“, gândi Jessica. *Da, salutul formal îi dă dreptul să-mi spună aşa. Mi-a dăruit un nepot.*

– Am auzit că sietchul Coanua i-a trimis în dar stofă, zise ea.

– Da. O stofă frumoasă.

– Mi-aduci vreun mesaj de la Alia?

– Mesaj, nu. Dar sietchul s-a mai liniştit, acum că ceilalţi au început să accepte miracolul pe care îl reprezintă.

De ce trage de timp? se întrebă Chani. *De vreme ce-au trimis un topter să mă aducă, trebuie să fie vorba de ceva foarte urgent. Iar noi stăm şi schimbăm fraze politicoase!*

– O să folosim o parte din stofa aceea nouă ca să-i facem haine micului Leto, spuse Jessica.

– Cum doreşti, mamă, încuviinţă Chani. Îşi plecă ochii şi întrebă: Ce-i nou pe câmpul de luptă?

Aşteptă răspunsul cu o expresie impasibilă, sperând ca Jessica să nu remarce vicleşugul, întrebarea rostită doar pentru a încerca să aducă vorba despre Paul-Muad'Dib.

– Noi victorii, răspunse Jessica. Rabban a încercat să obţină un armistiţiu. Trimişii i-au fost întorşi cu trupurile golite de apă. În câteva sate de prin doline, Rabban s-a arătat mai îndurător… a mai uşurat jugul oamenilor. Acum însă e prea târziu. Poporul ştie că face totul de frica noastră.

– Aşadar se adeveresc spusele lui Muad'Dib, zise Chani.

Se uită lung la Jessica, străduindu-se să-şi înăbuşe temerile.

I-am pronunţat numele şi nu-mi răspunde. Nu i se poate citi nimic în piatra smălţuită a feţei… dar se ţine prea dreaptă, prea nemişcată. De ce tace? Ce s-a întâmplat cu Usul?

– Mi-ar plăcea să fiu acum în sud, spuse Jessica. Oazele erau tare frumoase când am plecat de-acolo. Tu nu tânjeşti după ziua în care toate ţinuturile vor putea să-nflorească la fel?

– E frumos în sud, într-adevăr, murmură Chani. Dar şi suferinţa-i mare.

– Suferinţa e preţul victoriei, rosti Jessica.

Mă pregăteşte pentru suferinţă? se întrebă Chani. Ezită, apoi spuse:

– Multe femei jinduiesc la bărbaţii lor. S-a iscat invidie când s-a aflat c-am fost chemată în nord.

– Eu te-am chemat, zise Jessica.

Chani îşi simţi bătăile inimii ca pe nişte ciocane. Fu cât pe ce să-şi lipească palmele de urechi, ca să nu audă ce îi va spune Jessica. Se stăpâni şi reuşi să vorbească cu voce calmă:

– Mesajul era semnat Muad'Dib.

– Eu l-am semnat aşa, în prezenţa locotenenţilor lui. A fost un subterfugiu dictat de necesităţi.

Şi Jessica gândi: *E curajoasă. Ştie să-şi ţină firea chiar şi când o copleşeşte spaima. Da. Poate că e, într-adevăr, cea de care avem nevoie acum.*

Doar o notă infimă de resemnare răzbătu în glasul lui Chani când se hotărî să vorbească:

– Acum poţi să-mi spui ceea ce trebuie spus.

– Aveam nevoie de prezenţa ta ca să mă ajute să-l readuc la viaţă pe Paul, rosti Jessica şi gândi: *Asta e! Am spus exact ce trebuia să spun. SĂ-L READUC LA VIAŢĂ. I-am dat de înţeles că Paul n-a murit, dar că viaţa îi e în pericol.*

Chaniei nu-i trebui decât o clipă ca să se calmeze.

– Ce-aş putea să fac? întrebă.

Îi venea să sară la Jessica, s-o zgâlţâie şi să ţipe: *Du-mă la el!* Dar aşteptă în tăcere răspunsul.

– Bănuiesc că Harkonnenii au izbutit să strecoare printre noi un agent ca să-l otrăvească pe Paul, spuse Jessica. E singura explicaţie plauzibilă. Otrava-i cu totul neobişnuită. I-am analizat sângele prin cele mai elaborate metode, dar n-am descoperit nicio urmă.

Chani căzu în genunchi.

– Otravă? Se chinuie? Pot să…

– E inconştient. Procesele vitale îi sunt atât de încetinite, încât nu pot fi detectate decât prin tehnici din cele mai rafinate. Mi se încrâncenează carnea când mă gândesc ce s-ar fi întâmplat dacă n-aş fi fost eu cea care l-a descoperit. Pentru un ochi neformat pare mort.

– Nu m-ai chemat aici numai din bunătate, zise încet Chani. Te cunosc, Cucernică Maică. Ce crezi c-aş putea face eu, peste ceea ce-ţi stă în putinţă?

E curajoasă, frumoasă şi… ah, extrem de perspicace, gândi Jessica. *Ar fi fost o vrednică Bene Gesserit.*

– Chani, spuse, poate n-o să-ţi vină să crezi, dar nu ştiu exact de ce te-am chemat. A fost un instinct… o intuiţie… M-am gândit, pur şi simplu: „Cheam-o pe Chani.“

Şi pentru prima dată, Chani citi pe chipul Jessicăi suferinţă. Mărturisirea durerii modificase instantaneu privirea introspectivă.

– Am făcut tot ce-am putut, tot ce-am ştiut, reluă Jessica. Ţi-ar fi greu să-ţi închipui cât de mult depăşeşte acest *tot*… ceea ce se presupune în mod obişnuit că înseamnă tot. Şi totuşi… n-am reuşit.

– Vechiul lui tovarăş, Halleck… n-ar putea fi el trădătorul?

– Gurney?! Nu!

Cele două cuvinte făceau cât o conversaţie şi Chani percepu în ele ecoul căutărilor, al încercărilor… al amintirii unor vechi erori… Negaţia fusese categorică.

Chani se ridică în picioare, îşi netezi mantia care purta încă urmele călătoriei şi ale mersului prin deşert.

– Du-mă la el, spuse.

Jessica se sculă de pe pernă şi trecu printre perdelele care acopereau peretele din stânga.

Chani o urmă, pătrunzând într-o cămăruţă care servise odată drept magazie şi ai cărei pereţi de piatră erau acum mascaţi cu draperii grele. Paul era întins pe un pat de campanie, în fundul încăperii. Un licuriglob solitar, aflat deasupra capului său, îi lumina faţa. Trupul îi era acoperit până la piept cu o mantie neagră. Braţele dezgolite erau imobile, întinse de-o parte şi de alta a corpului. Părea gol pe sub mantie. Pielea lui avea un aspect neted şi rigid, precum ceara. Zăcea nemişcat.

Chani îşi reprimă dorinţa de a se arunca asupra lui. Toate gândurile i se îndreptară subit la fiul ei, la Leto. Şi îşi aminti în clipa aceea că, odinioară, Jessica trecuse şi ea printr-o încercare asemănătoare, în timp ce viaţa bărbatului iubit era ameninţată, se văzuse silită să nu se gândească decât la salvarea fiului… Se simţi deodată puternic legată de femeia de lângă ea. Întinse orbeşte mâna, apucă mâna Jessicăi şi o strânse înfrigurată. Degetele celelalte îi răspunseră cu o încleştare violentă, aproape dureroasă.

– Trăieşte, rosti Jessica. Te asigur că trăieşte. Dar firul vieţii lui este

atât de subţire, încât abia poate fi observat. Unele căpetenii au şi început să murmure, să spună că în mine nu mai vorbeşte Cucernica Maică, ci mama fiului mort… că nu vreau să dau tribului apa sa.

– De când zace aşa? întrebă Chani. Îşi retrase mâna din mâna Jessicăi şi înaintă spre mijlocul încăperii.

– De trei săptămâni. O săptămână întreagă, prima, am tot încercat să-l readuc în simţiri. Apoi au urmat adunări, discuţii… investigaţii. Pe urmă am trimis după tine. Fedaykinii îmi sunt devotaţi. Altminteri n-aş fi putut să întârzii…

Îşi umezi buzele cu limba, dar tăcu, privind-o pe Chani care se apropia de patul în care zăcea fiul ei.

Chani se opri în dreptul lui Paul, îi contemplă chipul, tuleiele bărbii tinereşti, linia arcuită a sprâncenelor, nasul subţire, pleoapele închise… Trăsăturile erau atât de calme… Dar imobile, rigide.

– Cum se hrăneşte? întrebă.

– Trebuinţele cărnii lui sunt atât de reduse, încât n-a avut încă nevoie de hrană, răspunse Jessica.

– Câţi ştiu ce s-a-ntâmplat?

– Doar aghiotanţii săi, câţiva conducători, fedaykinii şi, fireşte, cel care i-a administrat otrava.

– Nu există niciun indiciu asupra identităţii sale?

– Niciunul. Şi nu fiindcă n-am căutat.

– Fedaykinii ce spun?

– Fedaykinii cred că Paul se află într-o transă sacră, adunându-şi puterile sfinte pentru bătălia finală. M-am străduit să le întreţin această credinţă.

Chani îngenunche lângă pat şi se aplecă deasupra lui Paul. Simţi imediat o deosebire în aerul din imediata apropiere a feţei… Dar nu era decât izul de mirodenie, omniprezentul iz de mirodenie care

impregna traiul fremenilor. Şi totuşi…

– Voi nu v-aţi născut cu mirodenie în voi, aşa cum ne-am născut noi, spuse ea. Nu s-ar putea ca trupul lui să se fi răzvrătit împotriva unei doze prea mari de mirodenie în mâncare?

– Toate reacţiile alergice sunt negative, răspunse Jessica.

Închise ochii ca să nu mai vadă scena, dar şi pentru că o copleşise brusc oboseala. *De când n-am mai dormit?* se întrebă. *De mult timp, de prea mult timp…*

– Când preschimbi Apa Vieţii, spuse Chani, te cufunzi în propriul tău trup, te serveşti de percepţia ta interioară. Ţi-ai folosit această percepţie ca să-i analizezi sângele?

– E sânge fremen normal. Perfect adaptat hranei şi condiţiilor de viaţă de pe Arrakis.

Chani se lăsă pe călcâie, silindu-şi judecata să-i alunge teama, studiind concentrată chipul lui Paul. Era o tehnică pe care o învăţase observându-le cu atenţie pe Cucernicele Maici. Timpul putea fi aservit minţii. Trebuia doar să-ţi concentrezi întreaga atenţie asupra unui singur gând.

– E vreun făuritor pe-aici? întrebă după câteva clipe.

– Sunt mai mulţi, răspunse Jessica cu un aer obosit. În ultimul timp nu ne-au lipsit niciodată. Fiecare victorie trebuie binecuvântată. Fiecare ceremonie dinaintea unui raid…

– Dar Paul-Muad'Dib nu lua parte la ceremonii, o întrerupse Chani.

Jessica dădu din cap, ca pentru sine. Îşi aminti sentimentele ambivalente ale fiului ei cu privire la drogul din mirodenie şi la percepţia preştientă pe care o provoca.

– De unde ştii? întrebă.

– Aşa se spune.

– Se spun prea multe, rosti posomorâtă Jessica.

– Adu-mi puţină Apă de făuritor nepreschimbată!

Jessica tresări la auzul tonului poruncitor, apoi observă concentrarea intensă a lui Chani şi spuse:

– Îndată.

Ieşi să cheme un acvar.

Chani continuă să-l privească cu ochi ficşi pe Paul. *Dacă a încercat să facă asta…* gândi. *Şi e în stare să fi încercat.*

Jessica reveni, îngenunche lângă ea, întinzându-i o cană plină. Mirosul înţepător al otrăvii se răspândi în jurul lor. Chani îşi înmuie un deget în lichid şi-l apropie de nasul lui Paul.

Pielea de la rădăcina nasului fremătă vag. Încet, foarte încet, nările se dilatară.

Jessica scăpă o exclamaţie înfundată.

Chani atinse cu degetul umed buza de sus a lui Paul.

Şi el inspiră deodată. Adânc, întretăiat.

– Ce faci? întrebă cu glas gâtuit Jessica.

– Taci! Trebuie să preschimbi puţină apă sfinţită. Iute!

Fără să şovăie, Jessica duse cana la gură şi sorbi o cantitate mică.

Paul deschise brusc ochii. O privi ţintă pe Chani.

– Nu-i nevoie să transforme Apa, spuse el. Vocea îi era slabă, dar distinctă.

Jessica, cu cele câteva picături de lichid pe limbă, îşi simţi organismul animându-se, convertind otrava aproape în mod automat. În uşoara elevaţie pe care o declanşa întotdeauna procesul, percepu fluxul vital al fiului ei, o radiaţie pe care simţurile i-o înregistrară instantaneu.

Şi în clipa aceea, înţelese.

– Ai băut apă sfinţită! rosti ea înspăimântată.

– O picătură, răspunse Paul. Doar… o singură picătură.

– Cum de-ai putut să fii atât de nesăbuit? izbucni ea.

– E fiul tău, spuse Chani.

Jessica o fulgeră cu privirea.

Buzele lui Paul schiţară un zâmbet. Un zâmbet cald, plin de înţelegere.

– Ascultă ce spune iubita mea, zise el. Ascult-o, mamă. Ea ştie.

– Ceea ce pot face alţii poate face şi el, murmură Chani.

– Când am luat picătura în gură, spuse Paul, când i-am simţit mirosul şi gustul… când mi-am dat seama ce efect avea asupra mea, am ştiut că voi putea face ceea ce ai făcut tu, mamă. Stareţele voastre Bene Gesserit vorbesc despre Kwisatz Haderach… Dar ele nici măcar n-ar putea bănui în câte locuri am fost eu. N-au trecut decât câteva minute şi… Se întrerupse deodată, privind-o pe Chani cu un aer perplex. Chani? Ce cauţi aici? Parcă trebuia să… Ce faci aici?

Încercă să se ridice în coate. Chani îl împinse înapoi, cu blândeţe.

– Usul, iubitul meu. Te rog.

– Mă simt sleit, murmură el. Privi în jurul lui. De când sunt aici?

– De trei săptămâni, răspunse Jessica. Ai zăcut într-o comă atât de profundă, încât s-ar fi zis că-ţi pierduseşi scânteia vieţii.

– Nu se poate… Abia acum o clipă am luat…

– O clipă pentru tine, trei săptămâni de spaimă pentru mine, zise Jessica.

– N-a fost decât o singură picătură, murmură el. Dar am transformat-o. Am preschimbat Apa Vieţii.

Şi mai înainte ca Jessica sau Chani să-l poată împiedica, îşi înmuie

mâna în cana pe care o lăsaseră lângă el, pe podea, şi-o duse la gură, sorbind lichidul rămas în căuşul palmei.

– Paul! ţipă Jessica.

El o prinse de mână, adresându-i un rânjet ca de hârcă. Apoi îşi proiectă întreaga conştiinţă spre ea.

Raportul nu era la fel de blând, de egal, de cuprinzător, pe cât fusese cu Alia şi cu bătrâna Cucernică Maică, în Sietch Tabr… dar era un raport: o împărtăşire a întregii fiinţe. Jessica se simţi zdruncinată, apoi secătuită. Încercă să se ascundă în propria ei minte, căci o cuprinsese spaima de fiul ei.

Paul rosti cu voce puternică:

– Vorbeaţi de un loc în care nu puteţi să pătrundeţi. Locul în care nu poate privi nicio Cucernică Maică… Arată-mi locul acela!

Jessica îşi scutură violent capul, căci gândul era de ajuns ca să se îngrozească.

– Arată-mi-l! porunci el.

– Nu!

Dar nu reuşi să-i scape. Strivită de forţa lui cumplită, închise ochii şi se concentră asupra ei înseşi, coborî în direcţia-cufundată-în-beznă.

Conştiinţa lui Paul o învălui, pătrunse împreună cu ea în întuneric. Jessica întrezări vag locul, înainte ca mintea să i se opacizeze de groază. Fără să ştie de ce, întreaga ei fiinţă se cutremură de ceea ce doar întrevăzuse, o genune în care urla vântul şi fulgerau scântei, în care se dilatau şi se contractau inele de lumină, în care şiruri de forme albe, tumefiate, pluteau deasupra şi dedesubt şi de jur împrejurul luminilor, purtate de beznă şi de vântul care venea de niciunde.

Brusc, deschise ochii şi întâlni privirea fixă a fiului ei. Paul o ţinea încă de mână, dar înspăimântătorul raport încetase. Încercă să-şi potolească tremurul trupului. Paul îşi retrase mâna. Jessicăi i se păru că i se smulge o cârjă. Se clătină, fu cât pe ce să cadă, dar Chani sări

în picioare şi o susţinu.

– Cucernică Maică! şopti ea. Ce ai?

– Sunt obosită, îngăimă Jessica. Sunt… obosită.

– Aici, o călăuzi Chani. Stai jos.

O ajută să se aşeze pe una din pernele de lângă perete.

Braţele tinere şi puternice i se părură Jessicăi o binecuvântare. Se agăţă de ele.

– A văzut, într-adevăr, Apa Vieţii? întrebă Chani, desprinzându-se din încleştarea Jessicăi.

– A văzut-o, şopti Jessica.

Mintea i se zbuciuma şi i se învârtejea încă în urma contactului. Era ca şi cum ar fi păşit pe pământ stabil, după săptămâni petrecute pe o mare bântuită de hulă. O simţi pe Bătrâna Cucernică Maică din străfundurile fiinţei ei… Le simţi pe toate celelalte… Treze, agitate:

„Ce-a fost asta? Ce s-a întâmplat? Ce era locul acela?“

Dar mai puternic decât orice, dominant, un singur gând: fiul ei era Kwisatz Haderach. Fiul ei era cel care putea fi în mai multe locuri deodată. Era realitatea născută din visul Bene Gesserit. Dar realitatea aceasta era departe de a-i aduce pacea.

– Ce s-a întâmplat? întrebă Chani.

Jessica îşi scutură capul.

Paul spuse cu glas măsurat:

– Există în fiecare din noi o forţă ancestrală care ia şi o forţă ancestrală care dă. Unui bărbat nu-i este prea greu să vadă în el însuşi locul în care sălăşluieşte forţa ce ia, dar îi este aproape cu neputinţă să contemple forţa ce dă, fără a se transforma în altceva decât bărbat. În cazul femeii, situaţia este exact invers.

Jessica îşi ridică privirea şi văzu că Chani îl asculta pe Paul fără să-şi ia ochii de la ea.

– Înţelegi, mamă? întrebă Paul.

Ea nu putu decât să-şi mişte încet capul.

– Lucrurile acestea din noi sunt atât de vechi, urmă Paul, încât au rădăcini în fiecare celulă din trupul nostru. Ele sunt cele care ne formează. Poţi să-ţi spui în sinea ta: „Da, înţeleg cum vine asta." Dar când priveşti în tine şi eşti confruntat cu forţa brută a propriei tale vieţi… abia atunci vezi pericolul. Atunci înţelegi că te-ar putea copleşi. Pentru Cel-care-dă, primejdia cea mai mare este forţa ce ia. Pentru Cel-care-ia, primejdia este forţa ce dă. Poţi fi strivit la fel de uşor şi dacă dai, şi dacă iei.

– Dar tu, fiul meu, întrebă Jessica, eşti dintre cei care dau sau dintre cei care iau?

– Eu sunt un pivot, răspunse el. Nu pot să dau fără să iau şi nu pot să iau fără…

Tăcu brusc aţintindu-şi privirea spre peretele din dreapta.

Chani simţi o adiere în obrazul stâng, se întoarse, văzu draperiile căzând la locul lor.

– Era Otheym, spuse Paul. A auzit.

Şi lui Chani i se păru că recepţionează o părticică din preştiinţa care sălăşluia în Paul. Ştiu „ceva-ce-avea-să-se-întâmple", ca şi când s-ar fi întâmplat deja. Otheym avea să vorbească despre ceea ce văzuse şi auzise. Alţii aveau să răspândească vestea menită să se întindă ca un incendiu. Paul-Muad'Dib nu este precum ceilalţi oameni, precum ceilalţi bărbaţi. Aşa avea să se spună. Paul-Muad'Dib e bărbat, dar poate vedea Apa Vieţii întocmai ca o Cucernică Maică. Nu mai încape nicio îndoială. Este într-adevăr Lisan al-Gaib.

– Ai văzut viitorul, Paul, spuse Jessica. Nu vrei să ne spui şi nouă ce-ai văzut?

– N-am văzut viitorul, răspunse el. Am văzut Prezentul. Se ridică

anevoie în capul oaselor, refuzând cu un gest scurt ajutorul lui Chani, şi spuse: De jur împrejurul Arrakisului, spaţiul geme de navele Ghildei.

Jessica percepu în glasul lui certitudinea şi se cutremură.

– A venit însuşi Împăratul Padişah, urmă Paul. Îşi ridică ochii spre tavanul de piatră al camerei. Însoţit de Dreptvorbitoarea sa favorită şi de cinci legiuni de sardaukari. A venit şi bătrânul Baron Vladimir Harkonnen, împreună cu Thufir Hawat şi şapte nave înţesate cu toţi mercenarii pe care a putut să-i adune. Trupele de intervenţie ale tuturor Caselor Mari sunt alături de ei. Stau cu toţii deasupra noastră… Aşteaptă.

Chani dădu încet din cap, incapabilă să-şi ia ochii de la Paul. Expresia lui stranie, tonul monoton al vocii sale, privirea pe care o îndreptase spre ea şi care părea că trece prin ea… o fascinau. Continuă să-l privească încremenită, copleşită de veneraţie.

Jessica îşi înghiţi nodul din gât şi întrebă:

– Ce anume aşteaptă?

Paul se uită la ea.

– Ca Ghilda să le îngăduie să debarce. Ghilda ar abandona pe Arrakis orice forţă care ar ateriza fără autorizaţia ei.

– Ghilda ne apără? întrebă Jessica.

– Să ne apere? Ghilda însăşi a provocat totul, răspândind zvonuri despre ceea ce facem aici şi reducând preţurile transporturilor de trupe până la nivelul la care chiar şi Casele cele mai sărace aşteaptă acum alături de ceilalţi să ne atace şi să ne prade.

Jessica îl privi stupefiată. Nu percepuse în glasul său nici nelinişte, nici resemnare. Dar nu se îndoia de adevărul spuselor lui, vorbise cu aceeaşi intensitate ca în noaptea când îi dezvăluise acea cărare a viitorului care îi călăuzise în mijlocul fremenilor.

Paul inspiră adânc şi spuse:

– Mamă, va trebui să transformi o cantitate mai mare de Apă. Avem nevoie de catalizator. Chani, o patrulă de cercetare să pornească imediat… în căutarea unei mase de premirodenie. Ştiţi ce s-ar întâmpla dacă am inunda cu Apa Vieţii o masă de premirodenie?

O clipă, Jessica îi cântări vorbele. Apoi înţelese.

– Paul! şopti cu glas gâtuit.

– Apa Morţii, rosti el. S-ar declanşa o reacţie în lanţ. Arătă cu degetul pardoseala încăperii. Moartea s-ar răspândi fulgerător printre făuritorii cei mici, suprimând un vector al ciclului biologic din care fac parte mirodenia şi făuritorii. Arrakisul s-ar preface într-un deşert adevărat – fără mirodenie şi fără făuritori.

Chani îşi duse mâinile la gură, năucită de blasfemia pe care o rostise Paul.

– Cel ce poate distruge un lucru controlează cu adevărat acel lucru, spuse Paul. Noi putem distruge mirodenia.

– Ce-i mai reţine pe ghildari? şopti Jessica.

– Mă caută pe mine, răspunse Paul. Vă daţi seama? Cei mai destoinici navigatori ai Ghildei, oamenii care pot sonda timpul, ca să afle ruta cea mai sigură pentru cele mai iuţi transspaţiale, mă caută… mă caută cu toţii… şi nu-s în stare să mă găsească. Cum tremură! Şi-au dat seama că le-am aflat taina! Îşi ridică braţul şi-şi ţinu palma în dreptul ochilor. Fără mirodenie sunt orbi!

Chani îşi regăsi calmul.

– Spuneai că vezi *prezentul!*

Paul se întinse din nou, iscodind imensul *prezent* ale cărui limite se prelungeau în viitor şi în trecut, luptându-se să-şi menţină percepţia, simţind că efectul drogului începe să se destrame.

– Du-te şi fă ce ţi-am spus, murmură. Viitorul devine la fel de ceţos pentru mine ca şi pentru Ghildă. Hotarele viziunii se îngustează. Totul se concentrează în locul acesta, în locul în care se află mirodenia… în locul în care n-au îndrăznit să intervină până

acum… pentru că intervenind în locul acesta ar fi riscat să piardă ce le era mai scump. Dar acum sunt disperaţi… Toate cărările se pierd în beznă.

Şi au venit zorii zilei în care Arrakisul a stat în centrul Universului şi a fost axul roţii ce trebuia să se învârtească.

Fragment din *Deşteptarea Arrakisului* de Prinţesa Irulan

– Aruncă şi tu o privire! şopti Stilgar.

Paul se lungi lângă el, în crenelul dintre stâncile de pe creasta Scutului de Piatră, şi-şi lipi un ochi de ocularul telescopului fremen. Oleobiectivul era aţintit asupra unei şalande interstelare. Masiva latură estică a navei sclipea în lumina soarelui care abia răsărise în bazinul de la poalele stâncilor, în timp ce pe flancul opus, cufundat în umbră, mai pâlpâiau încă punctele galbene ale hublourilor, unde continuau să ardă licurigloburile aprinse peste noapte. În spatele navei, Arrakeenul scânteia rece sub razele soarelui nordic.

Paul îşi dădu seama că nu şalanda era motivul tulburării lui Stilgar, ci construcţia pentru care şalanda era doar turnul central: un imens campament de metal, înalt de mai multe etaje şi formând un cerc cu diametrul de o mie de metri la baza şalandei, un cort alcătuit din nenumărate petale metalice suprapuse, cantonamentul provizoriu al Maiestăţii Sale Imperiale, Împăratul Padişah Shaddam al IV-lea, şi al celor cinci legiuni de sardaukari care îl însoţeau.

Din locul în care stătea ghemuit în stânga lui Paul, Gurney Halleck observă:

– Are nouă niveluri. Încap ceva sardaukari înăuntru!

– Cinci legiuni, spuse Paul.

– S-a luminat de-a binelea, şuieră Stilgar. N-are rost să te mai expui, Muad'Dib. Să ne retragem în spatele stâncilor.

– Sunt în perfectă siguranţă aici, zise Paul.

– Nava e echipată cu rachete, îl preveni Gurney.

– Ne cred protejaţi cu scuturi defensive, replică Paul. Şi chiar dacă ne-ar zări, nu şi-ar irosi muniţia pe trei siluete neidentificate.

Roti telescopul, exploră peretele opus al bazinului, observând stâncile brăzdate de cicatrice, urmele atâtor morminte ale soldaţilor tatălui său. Pentru un moment, avu impresia că simte prezenţa umbrelor acelor soldaţi, ieşiţi să privească evenimentele. Toate forturile şi oraşele Harkonnenilor fuseseră ocupate de fremeni sau rupte de centru, ca nişte ramuri retezate de pe o tulpină şi lăsate să se usuce. Numai bazinul acesta şi oraşul din mijlocul său mai erau încă în mâinile inamicului.

– S-ar putea să trimită câteva toptere, dacă ne reperează, insistă Stilgar.

– N-au decât, răspunse Paul. Astăzi putem face şi noi risipă de toptere… şi în afară de asta, ştim că vine furtuna.

Întoarse telescopul în direcţia terenului de debarcare al Arrakeenului, observând fregatele Harkonnen aliniate pe pistele de decolare şi steagul Companiei CHOAM, care fâlfâia uşor pe catargul din faţa lor. Îşi dădu seama cât de disperată era Ghilda dacă îngăduise doar debarcarea acestor două grupuri, menţinându-le pe celelalte în rezervă. Ghilda se comporta ca un om care încearcă nisipul cu vârful piciorului, ca să-i măsoare temperatura înainte de a-şi întinde cortul.

– Mai e ceva de văzut? întrebă Gurney. Ar cam fi cazul să ne adăpostim. Se apropie furtuna.

Paul privi din nou uriaşul campament din bazin.

– Şi-au adus până şi femeile, rosti el. Şi valeţii, şi slugile… Ah, dragul meu Împărat, cât de sigur eşti de victorie!

– Văd nişte oameni pe poteca secretă, anunţă Stilgar. Cred că sentorc Otheym şi Korba.

– E-n regulă, Stil, spuse Paul. Plecăm imediat.

Aruncă o ultimă privire prin telescop la navele înalte din vale, la scânteietorul cort metalic, la oraşul nemişcat, la fregatele mercenarilor Harkonnen. Apoi se strecură de-a-ndăratelea pe după stânci. Postul de la telescop fu preluat de una din santinelele fedaykine.

Paul se ridică în picioare şi coborî în depresiunea joasă de pe suprafaţa falezei. Locul măsura vreo treizeci de metri în diametru şi era adânc de trei metri – o formaţiune naturală a stâncilor pe care fremenii o camuflaseră cu o copertină translucidă. De jur împrejurul unui tunel săpat în peretele din dreapta erau grupate echipamentele unei staţii de radiocomunicaţii. Gărzile fedaykine se desfăşuraseră şi aşteptau ordinul de atac al lui Muad'Dib.

Doi oameni se iviră la gura tunelului din spatele grupului de transmisiuni şi începură să le vorbească fedaykinilor de lângă instalaţie.

Paul îi aruncă o privire lui Stilgar, făcând un semn în direcţia noiuveniţilor.

– Vezi ce-au raportat, Stil.

Stilgar se depărtă.

Paul se ghemui lângă peretele de piatră, îşi destinse muşchii, îşi îndreptă spatele. Îl văzu pe Stilgar trimiţându-i pe cei doi curieri înapoi în tunelul din stâncă şi se gândi la coborâşul anevoios prin galeria aceea îngustă, pe care o sfredeliseră cu atâta trudă oamenii săi şi care ducea până la suprafaţa bazinului.

Stilgar reveni.

– Ce era aşa de important de n-au putut să trimită un cielago? întrebă Paul.

– Îşi păstrează zburătoarele pentru bătălie, răspunse Stilgar. Privi

pieziş către instalaţia de radio, apoi se uită iarăşi la Paul. Nu cred că-i bine să folosim nici măcar aparate cu undă compactă, Muad'Dib. Ne-ar putea descoperi dacă fac relevmentul emisiei.

– În curând o să fie prea ocupaţi ca să mai aibă timp să ne descopere, replică Paul. Ce-au raportat oamenii?

– Sardaukarii noştri domesticiţi au fost eliberaţi la capătul Prăpastiei Vechi şi sunt în drum spre stăpânul lor. S-au instalat lansatoarele de rachete şi restul armamentului cu proiectile. Oamenii s-au desfăşurat conform ordinelor. A fost o treabă de rutină.

Paul îşi plimbă privirea de jur împrejur, examinându-i pe fedaykini în lumina difuză filtrată prin copertina de camuflaj. I se părea că timpul se târa ca o insectă parcurgând anevoie suprafaţa expusă a unei stânci.

– Sardaukarii noştri au de mers pe jos o bucăţică bună de drum până ce vor putea să cheme un transportor, spuse Paul. Sunt supravegheaţi?

– Supravegheaţi, răspunse Stilgar.

În stânga lui Paul, Gurney Halleck îşi drese glasul.

– N-ar fi mai bine să ne retragem într-un loc mai sigur?

– Nu există un asemenea loc, zise Paul. Buletinul meteorologic ne e tot favorabil?

– Vine o străbunică de furtună, spuse grav Stilgar. N-o simţi, Muad'Dib?

– Aerul pare destul de încărcat, încuviinţă Paul. Dar aş vrea să fiu sigur că ne putem bizui pe vreme.

– Furtuna va ajunge aici într-o oră, spuse Stilgar. Arătă cu capul către falia din care observaseră ampamentul Împăratului şi fregatele Harkonnenilor. Au aflat şi ei. Nu-i niciun topter în văzduh. Au acoperit şi-au ancorat totul. Probabil că le-au dat de veste prietenii lor din spaţiu.

– Au mai încercat vreo ieşire? întrebă Paul.

– Nimic, după debarcarea de azi-noapte, răspunse Stilgar. Dar ştiu că suntem aici. Cred că aşteaptă un moment prielnic.

– Momentul prielnic îl hotărâm noi, spuse Paul.

Gurney privi în sus şi mormăi:

– Dacă ne vor lăsa *ei.*

– Flota aia va rămâne în spaţiu, rosti Paul.

Gurney clătină neîncrezător din cap.

– N-au de ales, zise Paul. Putem distruge mirodenia. Ghilda n-ar îndrăzni să-şi asume un asemenea risc.

– Omul e mai periculos ca oricând atunci când e disperat, spuse Gurney.

– Dar noi nu suntem disperaţi? interveni Stilgar.

Gurney îl privi încruntat.

– Tu n-ai trăit cu visul fremen, i se adresă Paul. Stil se gândeşte la toată apa pe care-am irosit-o pe mite, la anii prin care-am prelungit astfel aşteptarea acelei zile în care Arrakisul va putea să-nflorească. Nu-i interpreta greşit…

– Mda, mormăi Gurney.

– De ce-i aşa mohorât? întrebă Stilgar.

– Întotdeauna e mohorât înainte de luptă, îi răspunse Paul. E singura stare de spirit, singura dispoziţie pe care şi-o îngăduie Gurney în asemenea clipe.

Încet, un rânjet de lup lăţi faţa lui Gurney, dezvelind două şiruri albe de dinţi deasupra apărătorii de bărbie a distraiului.

– Sunt mohorât fiindcă mi-e gândul la sărmanele suflete ale Harkonnenilor pe care-o să-i omorâm nespovediţi.

Stilgar râse scurt.

– Vorbeşte ca un fedaykin.

– Gurney e un fedaykin înnăscut, spuse Paul.

Şi gândi: *Da, mai bine să flecărească, decât să se frământe până ce ne vom măsura puterile cu forţele din câmpie.* Se uită la falia din peretele stâncii, apoi la Gurney. Observă că faţa soldatului-trubadur se întunecase din nou.

– Neliniştea subminează puterea, murmură Paul. Tu mi-ai spus lucrul ăsta odată, Gurney.

– Duce, zise Gurney, nu mă nelinişteşte decât o singură problemă: armamentul atomic. Dacă-l vei folosi ca să deschizi o breşă în Scutul de…

– Cei de sus nu vor îndrăzni să ne atace cu arme atomice, îi tăie vorba Paul. Nu vor îndrăzni… pentru că nu pot risca să ne ofere un prilej ca să distrugem unica sursă de mirodenie din Univers.

– Dar injoncţiunea referitoare la…

– Injoncţiunea! exclamă Paul sarcastic. Nu injoncţiunea, ci frica ţine Casele Mari la respect, nelăsându-le să se-ncaiere între ele cu arme atomice. Termenii Marii Convenţii sunt cât se poate de limpezi: „Folosirea armelor atomice împotriva fiinţelor umane va atrage după sine obliterarea planetară.“ Noi o să atacăm Scutul de Piatră, nu fiinţe umane.

– Discutabil clenci, obiectă Gurney.

– Chiţibuşarii de sus vor fi de acord cu orice clenci, spuse Paul. Să nu mai vorbim despre asta.

Îşi întoarse capul. I-ar fi plăcut să se simtă şi el convins de ceea ce spusese. Schimbă repede vorba.

– Ce-i cu locuitorii oraşului? Sunt pe poziţii?

– Da, răspunse cu jumătate de gură Stilgar.

Paul îl privi fix.

– Ce te frământă?

– N-am fost niciodată încredinţat că se poate avea totală încredere într-un orăşean, mormăi Stilgar.

– Şi eu am fost orăşean, replică Paul.

Stilgar încremeni. Sângele îi năvăli în obraji.

– Muad'Dib ştie că nu m-am referit…

– Ştiu la ce te-ai referit, Stil. Dar pe un om nu trebuie să-l judeci după ceea ce crezi tu că va face, ci după ceea ce face în realitate. Orăşenii aceştia au sânge fremen în vene. Numai că n-au învăţat încă să rupă lanţurile robiei. O să-i învăţăm noi.

Stilgar dădu din cap şi spuse cu voce posomorâtă:

– Viaţa ne-a obişnuit să gândim astfel, Muad'Dib. În Câmpia Funebră am învăţat să-i dispreţuim pe cei din grabene şi doline.

Paul se uită la Gurney, observând că acesta îl privea cu ochi imobili pe Stilgar.

– Gurney, spuse, explică-i de ce i-au izgonit sardaukarii pe orăşeni de la casele lor.

– Un truc vechi, Duce. S-au gândit că refugiaţii ne vor fi o povară.

– Ultimele gherile s-au petrecut cu atât de mult timp în urmă, încât cei mari au uitat cum să li se împotrivească, zise Paul. Sardaukarii ne-au făcut jocul. Au batjocorit femeile din oraşe, şi-au împodobit steagurile cu capetele bărbaţilor care li s-au opus. Dar au provocat astfel o epidemie de ură în sânul unei populaţii care, în alte condiţii, ar fi privit inevitabila bătălie doar ca pe o neplăcere de proporţii mai mari… al cărei rezultat urma să fie, probabil, înlocuirea unui stăpân cu altul. Sardaukarii au recrutat în favoarea noastră, Stilgar.

– Orăşenii par, într-adevăr, destul de înverşunaţi, admise Stilgar.

– Ura lor este proaspătă şi acută, întări Paul. Iată de ce-i folosim ca trupe de şoc.

– Vor suferi însă pierderi enorme, rosti Gurney.

Stilgar încuviinţă cu o mişcare a capului.

– Oamenii din vale ştiu ce-i aşteaptă, spuse Paul. I-am avertizat. Dar ei mai ştiu că fiecare sardaukar pe care-l ucid va fi unul mai puţin contra noastră. Pentru că, vedeţi voi, oamenii din vale au acum pentru ce să-şi dea viaţa. Au descoperit că sunt un popor. S-au deşteptat.

Santinela care veghea la telescop scoase o exclamaţie înfundată. Paul se repezi la gura faliei şi întrebă:

– Ceva nou în bazin?

– Vânzoleală mare, Muad'Dib, şuieră santinela. În preajma monstrului de metal în formă de cort. Dinspre Bordura de Vest şi-a făcut apariţia un vehicul de suprafaţă. Parcă s-ar fi năpustit un şoim asupra unui cuib de potârnichi de stâncă.

– Au luat legătura cu prizonierii noştri sardaukari, spuse Paul.

– Au împrejmuit cu un scut defensiv întregul teren de debarcare, continuă santinela. Aerul tremură până dincolo de zona silozurilor în care-şi ţin mirodenia.

– Acum au aflat cu cine au de-a face, mârâi Gurney. Să tremure lighioanele de Harkonneni şi să-şi muşte mâinile la gândul că mai trăieşte un Atreides.

Paul îi spuse fedaykinului de la telescop:

– Stai cu ochii pe catargul de pavilion al navei Împăratului. Dacă arborează culorile mele…

– Fii sigur că n-o vor face, zise Stilgar.

Paul observă expresia nedumerită a lui Stilgar, şi-i explică:

– Dacă Împăratul îmi acceptă revendicările, trebuie să semnalizeze restaurând pe Arrakis steagul Atreizilor. În cazul ăsta, vom aplica planul de rezervă şi nu-i vom ataca decât pe Harkonneni. Sardaukarii vor sta deoparte şi ne vor lăsa să ne răfuim între noi.

– Nu mă prea pricep la treburi dintr-astea care se fac pe alte lumi, spuse Stilgar. Am auzit de ele, dar nu-mi vine-a crede că…

– Nu-i nevoie să te pricepi ca să ştii ce vor face, îl întrerupse Gurney.

– Înalţă un alt steag pe nava cea mare, anunţă santinela. Un steag galben… cu un cerc negru şi roşu în mijloc.

– Subtilă soluţie, murmură Paul. Steagul Companiei CHOAM.

– Acelaşi steag l-au arborat şi navele celelalte, urmă fedaykinul.

– Nu pricep, făcu Stilgar.

– O soluţie subtilă, într-adevăr, i se adresă Gurney, şi-i explică: Dacă Împăratul ar fi înălţat steagul Atreides, ar fi fost nevoit să respecte toate consecinţele acestei decizii. Sunt prea mulţi martori. Dacă ridică pe catargul său baniera Harkonnen, însemnă că ne declară făţiş război. Dar nu! El arborează zdreanţa CHOAM-ului. Gurney îşi aţinti degetul către cer. Le-arată celor de colo unde-i profitul. Le dă de-nţeles că nu-i pasă dacă pe Arrakis domneşte un Atreides sau altcineva.

– Când va atinge furtuna Scutul? întrebă Paul.

Stilgar se depărtă şi vorbi cu unul din fedaykinii de lângă instalaţia de radio. După câteva clipe se întoarse şi spuse:

– Foarte curând, Muad'Dib. Mai curând decât ne aşteptam. Şi-i o stră-străbunică de furtună… Poate chiar mai năprasnică decât doreai!

– E furtuna mea, rosti Paul şi observă veneraţia întipărită pe chipurile fedaykinilor care îl ascultau. Nici dac-ar zgudui lumea-ntreagă, n-ar putea fi mai năprasnică decât mi-o doresc eu. Va izbi Scutul din plin?

– Destul ca să nu se poată face deosebire, răspunse Stilgar.

Din tunelul care cobora în bazin se ivi un curier.

– Sardaukarii şi patrulele Harkonnen se repliază, Muad'Dib, vesti omul.

– Îşi dau seama că nisipul pe care-l va aduce furtuna va reduce la zero vizibilitatea în interiorul bazinului, spuse Stilgar. Îşi închipuie că şi noi vom fi la ananghie.

– Atrage-le atenţia trăgătorilor noştri să-şi fixeze bine ţintele înainte de pierderea vizibilităţii, ordonă Paul. Să zdrobească nasul fiecărei nave din vale, de îndată ce furtuna va fi neutralizat scuturile.

Se apropie de peretele stâncii, dădu la o parte un colţ al copertinei de camuflaj şi cercetă văzduhul. Pe cerul întunecat goneau deja vârtejuri lungi de nisip spulberat. Trase la loc prelata şi spuse:

– Oamenii noştri pot începe să coboare, Stil.

– Nu vii cu noi? întrebă Stilgar.

– Am să mai aştept puţin aici, împreună cu fedaykinii.

Stilgar ridică din umeri, apoi, aruncându-i o privire cu înţeles lui Gurney, se îndreptă spre gura tunelului, dispărând în întuneric.

– Gurney, las în seama ta declanşarea exploziei care va sparge faleza Scutului, spuse Paul. Ai să te descurci?

– Ba bine că nu!

Paul îi făcu semn unui locotenent fedaykin şi ordonă:

– Otheym să înceapă evacuarea patrulelor de pază din zona exploziei. Să nu mai rămână nimeni acolo până după impactul furtunii.

Omul se înclină scurt, apoi dispăru după Stilgar.

Gurney se apropie de falia din stâncă şi-i spuse fedaykinului de la

telescop:

– Fii atent la peretele sudic. Va rămâne descoperit până în clipa în care-l vom arunca în aer.

– Trimite un cielago cu semnalul orei exacte, ordonă Paul.

– Nişte vehicule se îndreaptă chiar acum spre peretele sudic, anunţă omul de la telescop. Au tras cu proiectile de încercare. Ai noştri folosesc scuturile individuale, aşa cum ai ordonat. Aha! Maşinile s-au oprit.

În tăcerea care se lăsă brusc, Paul auzi demonii vântului urlând deasupra stâncilor – avangarda furtunii. O ploaie măruntă de nisip se revărsă prin crăpăturile copertinei. Apoi, o rafală turbată izbi prelata şi-o smulse cu totul.

Paul le făcu semn fedaykinilor să se adăpostească şi alergă la oamenii de la instalaţia radio, urmat de Gurney. Paul se ghemui lângă transmisionişti.

Unul din ei spuse:

– O stră-stră-străbunică de furtună, Muad'Dib!

Paul aruncă o privire spre cerul acoperit şi spuse:

– Gurney, să fie evacuaţi observatorii de pe peretele sudic.

Trebui să repete ordinul, strigând ca să acopere urletul crescând al furtunii.

Gurney dispăru în tunel.

Paul îşi ajustă obrăzarul şi-şi strânse mai tare gluga distraiului.

Gurney reapăru.

Paul îi atinse umărul, apoi îi arătă declanşatorul instalat la gura tunelului, în spatele transmisioniştilor. Gurney se chirci lângă dispozitiv şi rămase nemişcat, cu o mână pe mânerul de comandă, cu ochii la Paul.

– Nu mai recepţionăm niciun mesaj, anunţă unul dintre transmisionişti. Paraziţii acoperă totul.

Paul dădu din cap, fără să-şi ia ochii de la cadranul cronografului de pe panoul instalaţiei. După o clipă, îi aruncă o privire rapidă lui Gurney, îşi ridică mâna, reveni la cadran. Acul se târa pe ultimul arc de cerc.

– Acum! strigă Paul şi-şi coborî fulgerător braţul.

Gurney apăsă mânerul declanşatorului.

Li se păru că trece o secundă întreagă până ce simţiră cutremurul stâncii de sub ei. Un tunet prelung se adăugă urletului furtunii.

Fedaykinul de la telescop apăru lângă Paul cu instrumentul sub braţ.

– Scutul a fost spart, Muad'Dib! raportă el. Furtuna izbeşte în plin bazinul şi artileriştii noştri au deschis focul.

Vreme de-o clipă, Paul îşi imagină uraganul care mătura suprafaţa bazinului, sarcina electrostatică a zidului de nisip distrugând scuturile defensive din tabăra inamicului.

– Furtuna! strigă cineva. Să ne adăpostim, Muad'Dib!

Paul îşi veni în fire, simţind pe pielea descoperită a obrajilor arsura acelor de nisip. *Am intrat în horă,* gândi. Cuprinse cu braţul umerii unuia dintre transmisionişti, strigându-i la ureche:

– Lăsaţi echipamentul aici! Mai avem o instalaţie-n tunel.

Apoi se simţi tras înapoi, înconjurat de trupurile protectoare ale fedaykinilor. Se strecurară cu toţii în interiorul tunelului, merseră un moment prin galeria în care vuietul furtunii de afară răzbătea înfundat, dădură un colţ, pătrunseră într-o încăpere mică, cu tavanul iluminat de licurigloburi şi din care se deschidea alt tunel.

În grotă se afla un transmisionist cu aparatele sale.

– O grămadă de paraziţi, se plânse omul.

O pală de vânt învârtejind fire mărunte de nisip pătrunse în încăpere.

– Etanşaţi tunelul! strigă Paul.

Ordinul fu executat cu repeziciune. Apoi se lăsă o tăcere încordată.

– Galeria care coboară în bazin e accesibilă? întrebă Paul.

Un fedaykin dispăru în goană să controleze, se întoarse şi raportă:

– Explozia a provocat câteva prăbuşiri, dar tehnicienii spun că se va putea trece. Au început să cureţe locul cu laserele.

– Du-te şi spune-le să-l cureţe cu mâinile! porunci Paul. La capătul celălalt mai sunt încă scuturi active!

– Se lucrează cu grijă, Muad'Dib, îl asigură omul, dar se duse totuşi să transmită ordinul.

Transmisioniştii de afară trecură pe lângă ei, cărându-şi în spate echipamentul.

– Le-am spus şi eu să-şi abandoneze aparatele, bombăni unul din fedaykini.

– Oamenii sunt în clipa asta mai preţioşi decât aparatele, zise Paul. În curând, vom avea mai multe aparate decât ne trebuie, sau nu vom mai avea nevoie de niciunul.

Gurney îşi făcu loc lângă el şi spuse:

– Cei de jos raportează că au curăţat galeria. Cred totuşi că ne aflăm prea aproape de suprafaţă, Domnia Ta. Dacă Harkonnenii ripostează cu un contraatac…

– Harkonnenii nu mai sunt în stare de riposte, îl întrerupse Paul. În momentul ăsta, şi-au dat probabil seama c-au rămas fără scuturi defensive şi că nu mai pot părăsi Arrakisul.

– Atunci… noul post de comandă e pregătit, Domnia Ta.

– Nu va mai fi nevoie de mine la postul de comandă, replică Paul. Planul se desfăşoară bine şi fără intervenţia mea. Trebuie să aşteptăm ca…

– Recepţionez un mesaj, Muad'Dib, anunţă transmisionistul. Îşi scutură înciudat capul, apăsându-şi pe ureche una din căşti şi mormăi: E plin de paraziţi! Începu să scrie repede pe un blocnotes, clătinând din cap, aşteptând, scriind… aşteptând.

Paul se apropie de el şi fedaykinii se traseră la o parte, făcându-i loc. Îşi aruncă privirea pe foaia de hârtie şi citi: „Raid… Sietch Tabr… capturat… Alia… familiile celor… masacrate… l-au… fiul lui Muad'Dib."

Din nou, transmisionistul îşi scutură capul.

– Mesajul e trunchiat, spuse repede Gurney. Din cauza paraziţilor. N-ai de unde să ştii dacă…

– Fiul meu e mort, rosti Paul şi ştiu instantaneu că ceea ce spusese era adevărat. Fiul meu e mort… şi Alia e prizonieră… ostatică.

Îşi simţi sufletul pustiu, trupul o carapace fără nicio emoţie. Tot ce atingea se transforma în moarte şi durere. Era ca o boală, ca o lepră care ameninţa să cuprindă tot Universul.

Simţi în el o înţelepciune de om bătrân, acumulată din experienţele nenumărate ale nenumăratelor vieţi posibile. I se păru că ceva, în interiorul fiinţei lui, râde şi-şi freacă mâinile.

Şi Paul gândi: *Cât de puţine lucruri cunoaşte Universul despre natura adevăratei cruzimi!*

Iar Muad'Dib stătu dinaintea lor şi spuse: „Noi credem că prizoniera e moartă, dar ea trăieşte. Căci sămânţa ei este sămânţa mea şi glasul ei este glasul meu. Şi ea vede dincolo de hotarele cele mai îndepărtate ale posibilului. Da, datorită mie, ea vede şi în văile neştiutului."

Fragment din *Deşteptarea Arrakisului* de Prinţesa Irulan

Baronul Vladimir Harkonnen aştepta smerit în camera imperială de audienţe – selamlikul oval din campamentul Împăratului Padişah. Când intrase, examinase pe furiş încăperea cu pereţi metalici şi pe cei prezenţi – noukerii, pajii, gărzile, sardaukarii din Corpul de Gardă, stând în poziţie de repaus, cu spatele la pereţii a căror unică ornamentaţie o constituiau steagurile însângerate şi zdrenţuite capturate în bătălii.

Dinspre culoarul din dreapta se auziră voci:

– Loc! Faceţi loc Persoanei Regale!

Împăratul Padişah Shaddam al IV-lea îşi făcu apariţia la capătul culoarului, păşind în camera de audienţe urmat de suita sa. Se opri apoi şi aşteptă să i se aducă tronul, ignorându-l pe Baron, aparent ignorându-i pe toţi cei de faţă.

Baronul, însă, constată că nu putea să ignore la rândul său Persoana Regală şi îl privi pe monarh printre gene, căutând pe chipul său un semn, un indiciu care să-i dezvăluie motivul acestei audienţe. Împăratul stătea nemişcat, calm. Aştepta. Zvelt, elegant, îmbrăcat în uniforma cenuşie a Sardaukarului, cu găitane de argint şi aur. Chipul lui ascuţit şi ochii glaciali îi aminteau Baronului de răposatul

Duce Leto. Monarhul avea aceeaşi înfăţişare de pasăre răpitoare. Dar părul Împăratului era roşu, nu negru, şi în parte ascuns sub coiful de burseg – un coif de culoarea abanosului, cu coroana şi stema de aur a Imperiului.

Pajii aduseră tronul. Era un jilţ masiv, tăiat dintr-un bloc de cuarţ de Hagal, translucid, verde-albastru, vârstat cu flăcări galbene. Îl depuseră pe podium. Împăratul urcă şi se aşeză.

O femeie bătrână, înveşmântată într-o aba neagră, cu fruntea şi sprâncenele acoperite de glugă, se desprinse din suita imperială, urcă pe podium, se opri în spatele tronului, sprijinindu-şi o mână descărnată pe spătarul de cuarţ. Chipul i se iţi de sub glugă ca o caricatură de vrăjitoare – obrajii scofâlciţi, ochii înfundaţi în orbite, nasul lung şi încovoiat, pielea zbârcită şi străbătută de vene proeminente.

Privind-o, Baronul făcu un efort ca să-şi reprime tremuratul. Prezenţa Cucernicei Maici Gaius Helen Mohiam, Dreptvorbitoarea Împăratului, revela importanţa audienţei. Baronul îşi luă ochii de la ea, încercând să găsească vreun alt indiciu în alcătuirea suitei. Observă doi agenţi ai Ghildei, unul înalt şi gras, celălalt scund şi gras, amândoi cu ochi cenuşii, blânzi. În mijlocul clicii de lachei o zări pe una din fiicele Împăratului, Prinţesa Irulan, despre care se spunea că fusese educată în spiritul celei mai absolute discipline Bene Gesserit, fiind hărăzită să devină Cucernică Maică. Era înaltă, blondă, cu trăsături frumos cizelate, cu ochi verzi care păreau că privesc *prin* şi *dincolo* de căutătura Baronului.

– Dragul meu Baron…

Împăratul catadicsise să-l ia în seamă. Vocea era de bariton, cu inflexiuni perfect controlate. Reuşi să-l facă să simtă salutul ca pe o concediere.

Baronul făcu o plecăciune adâncă, înaintă şi, aşa cum cerea protocolul, se opri la zece paşi de podium.

– Am dat răspuns invitaţiei Voastre, Maiestate.

– Invitaţie! cârâi baborniţa.

– Cucernică Maică! o dojeni Împăratul. Zâmbi, observând aerul descumpănit al Baronului şi zise: Mai întâi, aş vrea să-mi spui unde ţi-ai trimis favoritul, pe Thufir Hawat.

Ochii Baronului săgetară în stânga şi-n dreapta. Se blestemă încă o dată pentru imprudenţa de a fi venit fără garda sa personală. Ştia că nu i-ar fi fost de cine ştie ce folos în faţa sardaukarilor, totuşi…

– Ei? făcu Împăratul.

– E plecat de cinci zile, Maiestate. Baronul aruncă o privire piezişă către agenţii Ghildei, înainte de a se uita din nou la Împărat. Trebuia să debarce la o bază a traficanţilor şi să încerce să se strecoare în tabăra fanaticului fremen, Muad'Dib.

– De necrezut! exclamă Împăratul.

Mâna ca o gheară a vrăjitoarei atinse umărul Împăratului. Bătrâna se aplecă şi-i şopti ceva la ureche.

Împăratul dădu din cap şi spuse:

– Cinci zile, zici, Baroane… Şi cum de nu te îngrijorează absenţa lui?

– Ba mă îngrijorează, Maiestate!

Împăratul continuă să-l privească. Mut, aşteptând. Cucernica Maică emise un râs scurt, ca un cotcodăcit.

– Vreau să spun, Maiestate, adăugă Baronul, că mă îngrijorează pentru că peste câteva ore Hawat va fi mort. Şi îi explică suveranului despre efectul otrăvii latente şi despre necesitatea antidotului.

– Isteaţă treabă, Baroane, comentă Împăratul. Dar unde-ţi sunt nepoţii Rabban şi tânărul Feyd-Rautha?

– Vine furtuna, Maiestate. I-am trimis să inspecteze perimetrul trupelor noastre, ca nu cumva să ne pomenim cu fremenii atacându-ne la adăpostul nisipului.

– Perimetru! făcu Împăratul. Scuipase cuvântul ca şi când i-ar fi strepezit gura. Furtuna n-o să se simtă prea tare aici, în bazin, iar

nespălaţii de fremeni nu vor cuteza să atace atât timp cât mă aflu aici cu cinci legiuni de sardaukari.

– Desigur, Maiestate, se grăbi să aprobe Baronul, dar o eroare comisă din exces de prudenţă nu-i condamnabilă.

– Ah! exclamă Împăratul. Nu-i condamnabilă. Atunci n-am voie să pomenesc nici despre timpul pe care m-a făcut să-l pierd aiureala asta cu Arrakisul? Nici despre profiturile Companiei CHOAM care se scurg din gaura asta de şobolani? Nici despre atribuţiile de la Curte şi treburile de stat pe care am fost nevoit să le amân, ba chiar să le anulez, din cauza afacerii ăsteia stupide?

Baronul îşi lăsă capul în pământ, înspăimântat de mânia suveranului. Fragilitatea poziţiei sale pe această planetă, izolat, dependent doar de Convenţie şi de friabilul *dictum familia* al Caselor Mari, îl îngrozi deodată peste măsură. *Nu cumva vrea să mă ucidă?* se întrebă. *Nu, nu poate s-o facă! Cel puţin, nu atât timp cât celelalte Case Mari aşteaptă acolo sus, gata să profite de orice prilej ca să câştige ceva din tulburările de pe Arrakis.*

– Ai luat ostatici? întrebă Împăratul.

– N-avea niciun rost, Maiestate, răspunse. Smintiţii de fremeni ţin câte-o ceremonie funebră pentru fiecare prizonier. Pentru ei, prinşii sunt ca şi morţi.

– Aşa vasăzică! făcu Împăratul.

Iar Baronul aşteptă, privind agitat în stânga şi-n dreapta pereţii metalici ai selamlikului, gândindu-se la monstruosul cort din evantmetal care se ridica de jur împrejur. Construcţia aceasta era simbolul unei bogăţii atât de uriaşe, încât până şi pe Baron îl copleşea un sentiment de veneraţie. *Şi-a adus pajii*, gândi el, *şi toţi servitorii, toţi lingăii; şi-a cărat după el femeile şi însoţitoarele lor… coafeze, dame de companie… Totul, totul… Toată adunătura de paraziţi de la Curte. I-a adus pe toţi, buluc – să se gudure, să urzească tot soiul de mişelii. O ieşire „la ţară" cu Împăratul! I-a adus să-l admire cum o să pună capăt afacerii ăsteia „stupide", să compună catrene despre bătălie şi imnuri de slavă pentru răniţi.*

– Poate că n-ai căutat ostaticii potriviţi, rosti Împăratul.

Ştie ceva! gândi Baronul. Spaima i se fixă ca un bolovan în stomac, îngreţoşându-l deodată la gândul mâncării. Totuşi, senzaţia dominantă era una de foame şi se foi în suspensii, gata-gata să poruncească să i se aştearnă masa. Dar aici nu avea cui să dea porunci.

– N-ai idee cam cine-ar putea fi acest Muad'Dib? întrebă brusc Împăratul.

– Un umma, fără doar şi poate, răspunse baronul. Un fanatic, un aventurier religios. Întotdeauna apare câte unul ca ăsta la periferia civilizaţiei. Ştie şi Maiestatea Voastră.

Împăratul îi aruncă o privire scurtă Dreptvorbitoarei şi se întoarse încruntat către Baron.

– Altceva nu mai ştii despre el?

– E un dement, zise Baronul. De altfel, toţi fremenii sunt puţin dementi.

– Dementi?

– Adepţii lui se năpustesc în luptă scandându-i numele. Femeile aruncă cu pruncii în noi şi se înfig în cuţitele noastre ca să deschidă breşe bărbaţilor porniţi la atac. Sunt lipsiţi de… de… decenţă!

– Nemaipomenit, murmură Împăratul şi tonul său batjocoritor nu-i scăpă Baronului. Ia spune-mi, dragă Baroane, ai explorat regiunile polare de sud ale Arrakisului?

Baronul se uită lung la Împărat, surprins de neaşteptata schimbare a subiectului.

– Dar… dar Maiestatea Voastră ştie că zona sudică este nelocuibilă, că-i bântuită de furtuni şi de viermi. Nici măcar mirodenie nu există în emisfera sudică.

– Echipajele navetelor de mirodenie nu ţi-au raportat că au observat petice de verdeaţă în sud?

– Asemenea rapoarte au existat dintotdeauna. Parte din ele au şi fost investigate… mai de mult. Au fost văzute, într-adevăr, câteva plante. Dar s-au pierdut multe toptere. E o treabă extrem de costisitoare, Maiestate. Nicio fiinţă omenească nu poate supravieţui prea mult timp acolo.

– Aşa vasăzică, spuse Împăratul.

Pocni din degete şi în stânga şi în spatele tronului se deschise o uşă. În prag se iviră doi sardaukari, cu o fetiţă de vreo patru ani între ei. Era înveşmântată într-o aba neagră şi gluga lăsată pe spate îi descoperea copcile descheiate la gât ale unui distrai. Avea faţa rotundă, calmă, şi ochii albaştri ai fremenilor. Nu părea deloc înspăimântată şi ceva, în privirea ei, îl făcu pe Baron să se simtă tulburat fără să ştie de ce.

Până şi bătrâna Dreptvorbitoare Bene Gesserit făcu un pas înapoi, schiţând un gest vag de apărare când copilul trecu prin dreptul ei. Era evident că prezenţa fetiţei o impresiona pe vrăjitoare.

Împăratul dădu să spună ceva, dar copila i-o luă înainte, articulând cuvintele cu glas subţire şi uşor peltic, dar în acelaşi timp ciudat de legat.

– Aşadar, ăsta e.

Înaintă până la marginea podiumului şi adăugă:

– Nu-i cine ştie ce de capul lui, nu-i aşa? Un bătrân obez şi speriat, un bicisnic care nu-şi poate căra osânza fără ajutorul suspensiilor.

Cuvintele sunaseră atât de înfricoşător de straniu în gura unui copil, încât, în pofida furiei care îl cuprinsese, Baronul nu fu în stare decât să se holbeze, încremenit, la fetiţă. *Nu cumva-i o pitică?* se pomeni întrebându-se.

– Dragă Baroane, i se adresă Împăratul, ţi-o prezint pe sora lui Muad'Dib.

– So… Baronul privi aiurit chipul suveranului. Nu înţeleg…

– Ei, Baroane, mai greşesc şi eu câteodată din exces de prudenţă. Mi

s-a raportat că în regiunile *nelocuite,* cum zici dumneata, din jurul Polului Sud, există semne vădită de activitate umană.

– Dar e imposibil! protestă Baronul. Viermii… Nisipul care se…

– S-ar părea că cei ce trăiesc acolo ştiu să evite viermii, rosti Împăratul.

Fetiţa se aşeză lângă tron, pe marginea podiumului. Începu să-şi legene picioarele, lovind cu călcâiele podiumul, cercetând calmă şi sigură chipurile oamenilor din faţa ei.

Baronul rămase cu ochii pironiţi la picioarele fetiţei, care se mişcau sub cutele robei negre, la sandalele care când se iveau, când dispăreau sub veşmânt.

– Din nefericire, reluă Împăratul, n-am trimis decât cinci transportoare. Trupele de asalt s-au dovedit insuficiente pentru a captura destui prizonieri în vederea unui interogatoriu amănunţit. Abia am reuşit să recuperăm un transportor şi să luăm trei prizonieri. Închipuie-ţi, Baroane, că sardaukarii mei erau cât pe ce să fie nimiciţi de o forţă defensivă alcătuită în cea mai mare parte din femei, copii şi bătrâni! Fetiţa asta comanda una din grupările de apărare.

– Vedeţi, Maiestate?! exclamă Baronul. Vedeţi cum sunt!

– M-am lăsat capturată de bunăvoie, interveni fetiţa. N-am vrut să dau ochii cu fratele meu şi să-i spun că i-aţi omorât fiul.

– Doar câţiva din oamenii noştri au reuşit să scape cu fuga, continuă Împăratul. Să scape cu fuga! Ai auzit ce-am spus, Baroane?

– Le-am fi venit de hac şi lor, interveni iar fetiţa, dacă n-ar fi fost flăcările.

– Sardaukarii mei şi-au folosit reactoarele direcţionale ale transportorului ca aruncătoare de flăcări, explică netulburat Împăratul. Un act disperat, dar care le-a salvat viaţa, îngăduindu-le să fugă cu trei prizonieri. Bagă de seamă, Baroane: Sardaukarul silit să se retragă în debandadă din faţa unei şlehte de femei, copii şi moşnegi!

– Trebuie să atacăm cu toate forţele, scrâşni Baronul. Trebuie să nimicim şi ultima rămăşiţă a…

– Taci! tună Împăratul. Se aplecă înainte, aproape ridicându-se de pe tron. Nu cuteza să abuzezi mai mult de inteligenţa mea! Ai înţepenit aici cu aerul ăsta idiot de inocenţă şi…

– Maiestate, interveni bătrâna Dreptvorbitoare.

Împăratul îi făcu semn să tacă.

– Îmi spui că nu ştii nimic despre ceea ce am descoperit, că nu cunoşti calităţile de combatanţi ale acestor oameni magnifici! Se ridică brusc de pe tron. Drept cine mă iei, Baroane?

Baronul se trase doi paşi înapoi, gândind: *Rabban! El mi-a făcut-o, Rabban mi-a ascuns…*

– Şi falsa dispută cu Ducele Leto, rosti printre dinţi Împăratul, aşezându-se la loc. Ce frumos ai ticluit-o!

– Maiestate, se apără Baronul. Ce vreţi să…

– Taci!

Bătrâna Bene Gesserit îşi lăsă o mână pe umărul Împăratului, se aplecă şi începu să-i vorbească la ureche.

Fetiţa din faţa lor încetă brusc să-şi mai legene picioarele şi zise:

– Mai sperie-l puţin, Shaddam. N-ar trebui să-mi facă plăcere, dar nu-s în stare să mă abţin.

– Linişte, fetiţo, spuse Împăratul. Se aplecă, puse o mână pe capul ei, se uită lung la Baron. Să fie cu putinţă, Baroane? Să fii chiar atât de mărginit pe cât susţine Dreptvorbitoarea mea? N-o recunoşti pe copila asta, pe fiica aliatului dumitale, Ducele Leto?

– Tatăl meu n-a fost niciodată aliatul lui, protestă fetiţa. Tatăl meu este mort şi lighioana asta bătrână de Harkonnen nu m-a văzut niciodată.

Baronul înlemni, privind-o siderat, cu ochii holbaţi. Când îşi regăsi glasul, nu fu în stare decât să îngaime:

– Cine?

– Sunt Alia, fiica Ducelui Leto şi a Doamnei Jessica, sora Ducelui Paul-Muad'Dib, rosti copila. Se împinse cu braţele, sărind pe podeaua de metal a camerei. Fratele meu a jurat să-ţi înfigă capul în vârful prăjinii steagului său de război şi cred c-o va face destul de curând.

– Taci din gură, fetiţo, spuse Împăratul. Se lăsă pe spătarul tronului, cu bărbia în palmă, privindu-l gânditor pe Baron.

– Mie nu-mi poate porunci niciun Împărat, replică Alia. Se întoarse şi-şi ridică ochii către bătrâna Cucernică Maică. Ea ştie.

Împăratul o sfredeli cu privirea pe Dreptvorbitoare.

– Ce vrea să spună?

– Copilul ăsta e o monstruozitate! cârâi bătrâna. Maică-sa merită cea mai cumplită osândă. Moartea! Moartea n-ar fi defel o pedeapsă pripită pentru *copilul* ăsta sau pentru cea care l-a zămislit! Bătrâna îşi aţinti un deget spre Alia. Ieşi afară din mintea mea!

– TP? făcu Împăratul. Se uită lung la Alia şi şopti: Pe Maica cea Mare!

– Nu poţi să înţelegi, Maiestate, zise bătrâna. Nu-i telepatie. Ea există în mintea mea. Este asemenea tuturor celorlalte care m-au precedat şi care mi-au lăsat memoriile lor. A apărut în mintea mea! Există în mine.

– Care celelalte? întrebă Împăratul. Ce-nseamnă aiurelile astea?

Bătrâna îşi îndreptă trupul şi-şi coborî braţul.

– Am spus deja prea multe. Fapt este că un *copil* care nu-i copil trebuie distrus. De multă vreme am fost avertizate şi învăţate să prevenim o asemenea naştere, dar una dintre noi a trădat!

– Baţi câmpii, babo, zise Alia. Habar n-ai de nimic. Dai din gură ca o neghioabă.

Alia îşi strânse pleoapele, inspiră adânc, îşi ţinu răsuflarea.

Bătrâna Cucernică Maică gemu şi se clătină pe picioare.

Alia deschise ochii.

– Aşa s-a întâmplat, spuse ea. A fost un accident cosmic… în care ţi-ai avut şi tu rolul tău.

Cucernica Maică îşi întinse ambele braţe cu palmele înainte, ca şi cum ar fi vrut să respingă prezenţa copilei.

– Ce se petrece aici? întrebă Împăratul. Fetiţo, îţi poţi într-adevăr proiecta gândurile în mintea altcuiva?

– Nu, răspunse Alia. Nu pot gândi ca tine, dacă nu sunt născută ca tine.

– Omoar-o, bolborosi bătrâna, încleştându-şi mâinile de spătarul tronului ca să-şi menţină echilibrul. Omoar-o! Ochii ei cufundaţi în orbite o fulgerau pe Alia.

– Linişte! porunci Împăratul. O privi fix pe Alia. Fetiţo, poţi să comunici cu fratele tău?

– Fratele meu ştie că mă aflu aici, răspunse Alia.

– Îi poţi cere să se predea în schimbul vieţii tale?

– Aşa ceva n-am să fac niciodată.

Baronul înaintă cu paşi mărunţi, poticniţi, până în dreptul Aliei.

– Maiestate, se jelui el. N-am ştiut nimic despre…

– Întrerupe-mă încă o dată, Baroane, mârâi Împăratul, şi îţi promit că n-am să-ţi mai dau prilejul s-o faci… Niciodată! Se întoarse din nou către Alia, scrutându-i chipul pe sub sprâncene. Refuzi, vasăzică? Poţi să citeşti în mintea mea ce voi face dacă nu mă asculţi?

– Ţi-am mai spus o dată că nu pot citi gândurile, răspunse Alia. Dar n-am nevoie să fiu telepată ca să-ţi ghicesc intenţiile.

Împăratul se încruntă.

– Fetiţo, cauza voastră este pierdută. Mi-ar fi de ajuns să-mi regrupez forţele ca să reduc întreaga voastră planetă la…

– Nu-i totul chiar aşa simplu, îl întrerupse Alia. Se uită la cei doi ghildari. Întreabă-i pe ei.

– Nu faci bine împotrivindu-mi-te, rosti Împăratul. N-ar trebui să mă refuzi.

– Vine fratele meu, spuse deodată Alia. Până şi un Împărat trebuie să tremure înaintea lui Muad'Dib. Fiindcă Muad'Dib are puterea dreptăţii şi cerul îi surâde.

Împăratul sări în picioare.

– Destul! Am să mă ocup eu de fratele tău şi de toată planeta asta! Am să nimicesc…

Încăperea vui şi se cutremură sub picioarele lui. În spatele tronului, la joncţiunea dintre nava imperială şi imensul cort de metal, se prăvăli o cascadă de nisip. Furnicături mărunte pe piele şi o uşoară creştere a presiunii din interiorul camerei le semnalară celor prezenţi că în preajmă fusese activat brusc un scut defensiv de mari dimensiuni.

– Ce ţi-am spus? Vine fratele meu.

Împăratul rămase nemişcat în faţa tronului, cu mâna dreaptă apăsată pe urechea dreaptă, ascultând raportul pe care i-l debita năvalnic minusculul servoreceptor implantat în lobul urechii. Baronul se retrase doi paşi în spatele Aliei. Sardaukarii ocupară poziţii în dreptul uşilor.

– Ne vom întoarce în spaţiu şi ne vom regrupa forţele, zise brusc Împăratul. Baroane, scuzele mele. Dementii ăştia atacă *într-adevăr* la adăpostul furtunii. Ei bine, o să le-arăt ce-nseamnă mânia unui Împărat. Îşi întinse degetul către Alia. Daţi-o pradă furtunii!

Alia se dădu înapoi, prefăcându-se înspăimântată.

– Furtuna să-şi ia singură ce poate! ţipă ea.

Se poticni în mâinile întinse ale Baronului.

– Mă ocup eu de ea, Maiestate! strigă Baronul. S-o azvârl afară acum sau… aaaaaaah!

O aruncă pe copilă în lături şi-şi apucă mâna stângă cu mâna dreaptă.

– Îmi pare rău, bunicule, spuse Alia. Ai făcut cunoştinţă cu gom jabbarul Atreizilor. Se ridică în picioare şi aruncă acul otrăvit.

Baronul căzu pe spate. Cu ochii ieşiţi din orbite, privi îngrozit incizia roşie din palma mâinii, horcăind:

– M-ai… m-ai…

Trupul i se rostogoli într-o parte, pe suspensii, o masă fleşcăită de carne, atârnând moale la câţiva centimetri de podea. O clipă, capul i se bălăngăni cu gura deschisă.

– Oamenii ăştia-s nebuni de-a binelea! exclamă Împăratul. Repede! Toată lumea în navă. O să curăţăm noi planeta de…

Ceva scăpără în stânga sa. Un fulger globular ricoşă din peretele învecinat, dispărând cu un pocnet în podeaua metalică. Un miros pătrunzător de izolaţie arsă umplu selamlikul.

– Scutul! strigă unul din ofiţerii sardaukari. Scutul exterior a fost distrus! Au…

Un trosnet metalic îi acoperi restul frazei. În spatele Împăratului, peretele camerei se cutremură şi se clătină violent.

– Au spart botul navei! urlă cineva.

Un nor gros de praf invadă încăperea. Alia sări într-o parte şi se repezi către uşa exterioară.

Împăratul se răsuci brusc pe călcâie şi le arătă însoţitorilor săi uşa secretă care se deschisese brusc în peretele din spatele tronului. Gesticulă scurt cu mâna către un ofiţer sardaukar. Omul se apropie cu un salt, prin perdeaua de praf.

– Vom rezista pe poziţie! ordonă Împăratul.

O nouă explozie zgudui campamentul. Uşa dublă de la capătul camerei se deschise brutal, lăsând cale liberă unei pale violente de vânt încărcat cu nisip. Izbucniră ţipete, urlete. Timp de-o secundă, pe fundalul mai luminos, cei dinăuntru zăriră o mogâldeaţă înveşmântată în robă neagră, Alia, ţâşnind din culoar în căutarea unui cuţit pentru a-i omorî, aşa cum cerea tradiţia de luptă a fremenilor, pe Harkonnenii şi pe sardaukarii răniţi. Prin ceaţa galbenă a nisipului, sardaukarii din Garda Imperială se năpustiră către spărtură, cu armele pregătite, formând un semicerc ca să acopere retragerea Împăratului.

– Salvaţi-vă, Sire! urlă un ofiţer. Baricadaţi-vă în navă!

Dar Împăratul se oprise în mijlocul podiumului, nemişcat, cu mâna întinsă spre uşa principală. O porţiune de vreo patruzeci de metri din peretele campamentului fusese smulsă de explozie şi uşa selamlikului se deschidea direct către nisipul învârtejit de furtună, din exterior. Un nor greu de praf atârna la mică înălţime deasupra unui sol fără contururi şi fără culori distincte. Masa de praf era brăzdată de limbile de foc ale descărcărilor statice, peste care se suprapuneau fulgerele izolate ale scuturilor defensive scurtcircuitate de sarcina furtunii. Suprafaţa vizibilă a bazinului viermuia de siluete încleştate în luptă – sardaukari şi făpturi agile, învârtindu-se ca nişte sfârleze, înfăşurate în mantii, făpturi care păreau că descind direct din inima furtunii.

Toate acestea însă nu erau decât decorul punctului central spre care arăta mâna întinsă a Împăratului.

Căci prin volbura prafului înainta o masă ordonată de forme scânteietoare – arcade gigantice, înălţându-se deasupra nisipului, roţi colosale, cu spiţe ca de cristal: gurile uriaşe, căscate, ale viermilor de nisip. Formau un zid monolitic, pe creasta căruia veneau la atac oştile fremenilor. Veneau asemenea cozii unei comete,

într-un şuier năprasnic, într-o fluturare furioasă de mantii, croindu-şi făgaş prin furnicarul turbat al luptătorilor din câmpie.

Veneau drept către campamentul Împăratului.

Iar sardaukarii Gărzii Imperiale rămăseseră încremeniţi, pentru prima oară în cursul întregii lor existenţe, cu ochii holbaţi la tabloul pe care minţile lor nu îndrăzneau să-l recunoască.

Dar fiinţele care săreau de pe spinările viermilor erau oameni şi lamele care scânteiau în lumina galbenă erau arme împotriva cărora sardaukarii învăţaseră să se bată. Soldaţii-fanatici se aruncară în luptă. Şi, în timp ce în câmpia Arrakeenului se dezlănţuia măcelul, unul dintre sardaukarii gărzii personale a Împăratului îl împinse pe suveran în navă, zăvorî şi ecrană uşa pe dinafară, pregătindu-se să moară în faţa uşii aceleia odată cu scutul ei defensiv.

În liniştea cumplită din interiorul navei, Împăratul îşi plimbă ochii peste figurile stupefiate şi îngrozite ale supuşilor săi. O zări pe fiica sa cea mai mare, ai cărei obraji erau îmbujoraţi de efort. O zări pe bătrâna Dreptvorbitoare, asemenea unei umbre negre, cu gluga acoperindu-i jumătate din faţă. Descoperi, în cele din urmă, şi chipurile celor pe care-i căuta, cei doi ghildari. Uniformele lor sobre, de culoare cenuşie, păreau anume asortate la calmul pe care îl afişau amândoi, în ciuda tensiunii din încăpere.

Cel mai înalt dintre ei îşi ţinea o mână peste ochiul stâng. În timp ce Împăratul se uita la el, cineva îl lovi din greşeală, mâna i se mişcă, descoperindu-i ochiul. Ghildarul îşi pierduse una din lentilele de contact şi ochiul său complet albastru – un albastru întunecat, ca albastrul nopţii – părea o orbită goală.

Cel scund îşi făcu loc, se apropie de Împărat şi spuse:

– Nu putem şti care va fi rezultatul.

Iar tovarăşul său mai înalt, care-şi acoperise din nou ochiul cu mâna, adăugă cu răceală:

– Dar nici acest Muad'Dib nu poate şti.

Cuvintele avură darul să-l smulgă pe Împărat din starea de

buimăceală. Îşi înfrână cu un efort vizibil remarca zeflemitoare care-i stătea pe limbă. Căci nu era nevoie de concentrarea mintală a unui navigator al Ghildei ca să prevezi viitorul apropiat al evenimentelor din câmpie. Se întrebă dacă nu cumva ghildarii ajunseseră atât de dependenţi de facultăţile lor, încât nu mai erau capabili să-şi folosească ochii şi raţiunea.

– Cucernică Maică, spuse, trebuie să ne facem un plan.

Bătrâna Dreptvorbitoare îşi ridică puţin gluga care-i acoperea fruntea şi se uită ţintă în ochii suveranului. Se înţeleseseră amândoi: trădarea.

– Cheamă-l pe Contele Fenring, rosti Cucernica Maică.

Împăratul Padişah dădu din cap şi făcu semn unuia dintre aghiotanţi.

Era războinic şi mistic, căpcăun şi sfânt, viclean şi candid, generos, nemilos, mai puţin decât un zeu, mai mult decât un om. Motivele lui Muad'Dib nu pot fi evaluate după considerente obişnuite. În clipa triumfului său, a înţeles că-l pândeşte moartea, dar a acceptat trădarea. S-ar putea oare spune că a făcut-o mânat de simţul dreptăţii? Dacă da, a cui dreptate? Căci, să nu uităm, vorbim acum despre acel Muad'Dib care a poruncit să se facă funduri de tobă din pielea duşmanilor săi, despre acel Muad'Dib care a respins nepăsător toate convenţiile trecutului său ducal, mulţumindu-se să declare: „Sunt Kwisatz Haderach. E un motiv suficient."

Fragment din *Deşteptarea Arrakisului* de Prinţesa Irulan

În seara victoriei sale, însoţit de o escortă, Paul-Muad'Dib îşi îndreptă paşii către palatul guvernatorului din Arrakeen, vechea clădire care fusese prima reşedinţă a Atreizilor pe Dune. Edificiul rămăsese aşa cum îl restaurase Rabban. Focul luptei nu-l atinsese, deşi fusese prădat de populaţia furioasă a oraşului. În holul de la intrare, multe dintre mobile zăceau răsturnate sau sparte.

Paul trecu pragul uşii principale, urmat de Gurney Halleck şi de Stilgar. Escorta se răspândi în hol, punând lucrurile în ordine şi pregătind un loc sigur pentru Muad'Dib. Un grup mai mic începu să cerceteze toate cotloanele, căutând capcanele pe care le-ar fi putut ascunde uriaşa sală.

– Îmi amintesc ziua în care-am intrat pentru prima oară aici, împreună cu tatăl Domniei Tale, spuse Gurney. Se uită la grinzile

tavanului şi la ferestrele înalte şi înguste. Nu mi-a plăcut locul ăsta nici atunci, iar acum îmi place şi mai puţin. Am fi mai în siguranţă într-una din grotele noastre.

– Adevărată vorbă de fremen, îl aprobă Stilgar. Observă surâsul glacial care apăruse pe buzele lui Muad'Dib. Nu vrei să-ţi schimbi hotărârea, Muad'Dib?

– Palatul ăsta e un simbol, rosti Paul. Aici a locuit Rabban. Ocupându-i reşedinţa, îmi pecetluiesc victoria pe înţelesul tuturor. Trimite oameni să cerceteze toată clădirea. Dar să nu atingă nimic. Să se asigure doar că n-au mai rămas slugi sau jucării de-ale Harkonnenilor.

– Cum porunceşti, spuse Stilgar, cu nemulţumire în glas şi se îndepărtă să execute ordinul.

Câţiva transmisionişti intrară grăbiţi în sală şi începură să-şi instaleze echipamentul lângă impozantul şemineu. Gărzi fremene, care completaseră efectivul fedaykinilor rămaşi în viaţă, ocupară poziţii de jur împrejurul sălii. Oamenii murmurau între ei, aruncând priviri bănuitoare în toate părţile. Locul acesta reprezentase prea mult timp bârlogul duşmanului lor ca să-l accepte cu nepăsare.

– Gurney, trimite o escortă după mama şi după Chani, spuse Paul. Chani a aflat de moartea fiului nostru?

– S-a trimis un mesaj, Domnia Ta.

– A început retragerea făuritorilor din bazin?

– Da, Domnia Ta. În curând va înceta şi furtuna.

– Care-s proporţiile pagubelor?

– Pe frontul direct al furtunii, adică pe terenul de debarcare şi la silozurile de mirodenie din câmpie, sunt pagube mari. Nu numai din cauza furtunii. Bătălia şi-a adus şi ea contribuţia.

– Nimic care să nu poată fi reparat cu bani, presupun, zise Paul.

– În afară de vieţi, Domnia Ta, rosti Gurney şi în glasul său răzbătu o

notă de reproş, care părea să spună: „Când s-a mai interesat vreun Atreides în primul rând de pagubele materiale, atunci când au fost în joc vieţi omeneşti?“

Atenţia lui Paul era însă îndreptată în întregime asupra ochiului său interior, asupra spărturilor apărute în zidul timpului, care continua să-i stea în cale. Prin fiecare din aceste spărturi se năpustea sălbatic, în coridoarele viitorului, jihadul.

Oftă, traversă încăperea, observând un scaun lângă perete. Scaunul se aflase pe vremuri în sala de mâncare şi poate că, la un moment dat, fusese ocupat şi de tatăl său. În clipa aceasta însă, nu vedea în el decât un obiect cu ajutorul căruia putea să-şi amăgească puţin oboseala şi dorinţa de singurătate. Se aşeză, îşi trase poalele mantiei peste picioare, îşi descheie distraiul la gât.

– Împăratul mai stă şi-acum pitit în ruinele navei sale, spuse Gurney.

– Până una-alta o să-l lăsăm acolo, zise Paul. Ce-i cu Harkonnenii? Au fost găsiţi?

– N-au fost identificaţi încă toţi morţii.

– Vreun răspuns de la navele de sus? Îşi săltă bărbia către tavan.

– Până acum nimic, Domnia Ta.

Paul oftă şi se rezemă de spătarul scaunului.

– Adu-mi un prizonier sardaukar, spuse. O să-i trimitem un mesaj Împăratului. E timpul să discutăm condiţiile predării.

– Am înţeles, Domnia Ta.

Gurney se întoarse şi transmise un semnal de mână unuia dintre fedaykini care veni şi se postă lângă Paul.

– Gurney, murmură Paul. De când ne-am reîntâlnit, încă nu te-am auzit rostind niciun citat potrivit vreunui eveniment. Îşi întoarse capul, îl văzu pe Gurney înghiţind în sec, îi observă contracţia scurtă, îndârjită, a maxilarului.

– Cum ţi-e voia, Domnia Ta, răspunse Gurney. Îşi drese glasul, apoi rosti mohorât: „Şi victoria din ziua aceea se preschimbă, pentru tot poporul, în doliu; căci în ziua aceea, poporul ştiu că regele său îşi jelea fiul."

Paul închise ochii, încercând să-şi alunge durerea, să aştepte vremea de jelit, aşa cum aşteptase atunci când trebuise să-şi plângă tatăl. Îşi sili gândurile să se întoarcă la descoperirile din ziua aceea, vălmăşagul de viitoruri şi *prezenţa* surprinzătoare a Aliei în conştiinţa sa.

Dintre toate particularităţile viziunii temporale, aceasta fusese cea mai stranie. „Am dat piept cu viitorul, pentru ca vorbele mele să ajungă numai la tine", spusese Alia. „Nici măcar tu nu poţi face asta, fratele meu. Este un joc interesant. Şi… a, da… l-am omorât pe bunicul nostru, pe Baron, bătrânul ăla dement. N-a suferit mult."

Apoi linişte. Percepţia sa temporală îi spusese că Alia se retrăsese.

– Muad'Dib.

Deschise ochii şi văzu barba neagră, faţa aplecată deasupra lui. Ochii întunecaţi ai lui Stilgar scăpărau aşa cum nu-i văzuse scăpărând decât în lumina bătăliei.

– Aţi găsit cadavrul Baronului, spuse Paul.

Stilgar înlemni.

– De unde ştii? şopti el. Abia adineaori am dat peste stârvul lui, în hardughia de metal pe care a-nălţat-o Împăratul.

Paul ignoră întrebarea. Îl zărise pe Gurney venind către el. În spatele lui, păşea anevoie, sprijinit de doi fremeni, un prizonier sardaukar.

– L-am adus pe unul dintre ei, Domnia Ta, raportă Gurney. Făcu semn oamenilor să-l aducă pe prizonier la cinci paşi în faţa lui Paul.

Paul observă în ochii sardaukarului o lucire sticloasă ca şi când omul ar fi suferit o comoţie. O vânătaie mare i se întindea de la rădăcina nasului până la colţul gurii. Era din casta celor blonzi, cu trăsături fin cizelate, înfăţişare ce părea sinonimă cu rangul printre

sardaukari, dar uniforma lui mototolită nu purta niciun fel de însemne în afara nasturilor aurii cu stema imperială şi a vipuştii zdrenţuite de la pantaloni.

– Cred că-i un ofiţer, Domnia Ta, spuse Gurney.

Paul dădu din cap şi spuse:

– Sunt Ducele Paul Atreides. Ai înţeles ce-am spus?

Sardaukarul îl privi fix, nemişcat.

– Vorbeşte, spuse Paul, dacă nu vrei să-ţi vezi Împăratul mort.

Omul clipi, înghiţi cu greutate.

– Cine sunt? întrebă Paul.

– Eşti Ducele Paul Atreides, răspunse cu voce sugrumată omul.

Lui Paul i se păru prea supus, dar era adevărat că niciun sardaukar nu fusese vreodată pregătit să înfrunte evenimente precum cele ce avuseseră loc în ziua aceea. Istoria lor nu cunoscuse decât victorii, ceea ce, remarcă Paul, putea fi şi un punct vulnerabil. Reţinu ideea pentru a medita asupra ei mai târziu, în cadrul programului său intim de antrenament.

– Vreau să-i duci Împăratului un mesaj, spuse cu voce puternică. Şi rosti vechea formulă: Eu, Duce de Casă Mare, Rudă Imperială, mă leg în numele Convenţiei. Dacă Împăratul şi oamenii săi îşi vor lăsa armele şi vor veni la mine, în locul acesta, voi apăra vieţile lor cu propria mea viaţă. Paul îşi ridică mâna stângă, arătându-i sardaukarului inelul cu sigiliul ducal. Jur pe inelul acesta.

Omul îşi trecu vârful limbii peste buze şi-i aruncă o privire piezişă lui Gurney.

– Da, spuse Paul. Cine altcineva decât un Atreides ar putea avea loialitatea lui Gurney Halleck?

– Voi transmite mesajul, murmură sardaukarul.

– Du-l la postul de comandă cel mai înaintat şi dă-i drumul să plece, îi ordonă Paul lui Gurney.

– Prea bine, Domnia Ta.

Gurney făcu semn gărzilor să-l urmeze şi se îndreptă spre uşă.

Paul se întoarse către Stilgar.

– Chani şi mama ta au venit, spuse acesta. Chani a cerut îngăduinţă să fie lăsată o vreme singură cu durerea ei. Cucernica Maică a spus că se retrage pentru o clipă în camera cu taine. Nu ştiu din ce cauză.

– Mama mea are nostalgia unei lumi pe care probabil că n-o va mai revedea niciodată. Unde apa cade din cer, iar plantele cresc în hăţişuri atât de dese, încât uneori nu poţi să treci printre ele.

– Apă din cer, şopti Stilgar.

În clipa aceea, Paul avu revelaţia transformării petrecute cu Stilgar. Naibul fremen devenise o creatură a lui Lisan al-Gaib, un receptacul pentru adoraţie şi obedienţă. Stilgar nu mai era omul de odinioară. Şi Paul simţi în transformarea aceasta o primă adiere a vântului fantomatic al jihadului.

Am asistat la transformarea unui prieten într-un adorator, gândi.

Îl copleşi deodată un sentiment de singurătate. Privi în jurul său, observă poziţia de drepţi, ţinuta rigidă a gărzilor aflate în prezenţa lui. Simţi concurenţa subtilă, mândră, dintre aceşti oameni, fiecare sperând ca Muad'Dib să-l remarce.

Muad'Dib, de la care purcede orice binecuvântare, gândi el. Şi era cel mai amar gând pe care îl nutrise vreodată. *Părerea lor e că trebuie să pun stăpânire pe tron,* gândi. *Dar n-au de unde să ştie că fac lucrul acesta numai ca să împiedic jihadul.*

Stilgar tuşi încet şi spuse:

– E mort şi Rabban.

Paul dădu din cap.

Gărzile din dreapta se traseră brusc la o parte, încremenind în poziţie de drepţi. Prin culoarul pe care-l formaseră se apropie Jessica. Era îmbrăcată cu obişnuita aba neagră şi păşea de parcă s-ar fi deplasat pe nisip, dar Paul observă că revenirea în clădirea aceasta îi restituia mamei sale ceva din poziţia pe care o avusese odinioară aici, concubina unui Duce domnitor. Ţinuta ei redobândise o parte din vechea semeţie.

Jessica se opri în faţa lui Paul şi se uită lung la el. Îi remarcă oboseala, văzu că şi-o ascunde, dar nu simţi nicio fărâmă de compasiune pentru el. Era ca şi când ar fi devenit incapabilă să mai resimtă vreo emoţie în legătură cu fiul ei.

Când intrase în holul mare, se întrebase de ce locul acesta refuza să-şi reia vechea poziţie printre amintirile ei. Sala se încăpăţâna să-i rămână străină, ca şi când n-ar fi trecut niciodată pe acolo, la braţul iubitului ei Leto, ca şi când nu l-ar fi înfruntat niciodată aici pe Duncan Idaho beat… ca şi când… niciodată… niciodată… niciodată…

Ar trebui să existe o tensiune-cuvânt direct opusă adabului, memoria revendicativă, gândi ea. *Ar trebui să existe un cuvânt pentru amintirile care se reneagă.*

– Unde e Alia? întrebă.

– În câmpie, răspunse Paul. Acolo unde trebuie să se afle în asemenea împrejurări orice bun copil fremen. Le aplică lovitura de graţie duşmanilor răniţi şi le înseamnă cadavrele pentru echipele de recuperare a apei.

– Paul!

– Trebuie să încerci să pricepi că face lucrul acesta din bunătate, spuse el. Nu ţi se pare ciudat că suntem incapabili să înţelegem unitatea ascunsă dintre bunătate şi cruzime?

Jessica îl privi lung, şocată de schimbarea profundă din atitudinea lui. *Să fie din cauza morţii copilului?* se întrebă. După o clipă, zise:

– Oamenii povestesc lucruri stranii despre tine, Paul. Spun că ai

toate puterile despre care pomeneşte legenda – că nu ţi se poate ascunde nimic, că vezi acolo unde alţii nu pot să vadă.

– O Bene Gesserit pune întrebări despre legende? replică el.

– Am contribuit şi eu la ceea ce eşti acum, recunoscu ea. Dar nu te aştepta să…

– Ce-ai zice să trăieşti miliarde şi miliarde de vieţi? întrebă Paul. Ce rezervor de legende! Gândeşte-te la toate experienţele lor, la înţelepciunea acumulată. Dar înţelepciunea moderează dragostea, nu-i aşa? Şi dă forme noi urii… De unde să ştii ce anume-i barbar, dacă n-ai explorat niciodată străfundurile cruzimii şi ale bunătăţii? Ar trebui să-ţi fie frică de mine, mamă. Sunt Kwisatz Haderach.

Jessica îşi simţi gâtlejul uscat. Înghiţi, apoi spuse:

– Odată, ai negat asta.

Paul îşi clătină capul.

– Acum nu mai pot nega nimic. Se uită în ochii ei şi adăugă: Împăratul şi oamenii săi vor veni aici. Vor fi anunţaţi în curând. Să stai lângă mine. Vreau să-i văd clar. Printre ei se va afla viitoarea mea soţie.

– Paul! izbucni Jessica. Nu comite greşeala tatălui tău!

– E Prinţesă, rosti Paul. E cheia care-mi va deschide calea spre tron şi-atâta tot. Greşeală? Îţi închipui că, fiind ceea ce tu m-ai făcut, nu mai simt nevoia să mă răzbun?

– Chiar şi pe nevinovaţi? întrebă ea. Şi gândi: *Nu trebuie să săvârşească greşelile pe care le-am săvârşit eu.*

– Nu mai există nevinovaţi, spuse Paul.

– Spune-i asta lui Chani, replică Jessica şi arătă cu mâna spre coridorul care făcea legătura cu aripile din spate ale reşedinţei.

Chani intră chiar în clipa aceea în hol. Trecu pe lângă gărzile fremene ca şi cum nu le-ar fi observat. Gluga mantiei şi gluga

distraiului erau date pe spate, masca filtrului îi atârna într-o parte. Traversă încăperea cu paşi parcă nesiguri şi se opri lângă Jessica.

Paul observă pe obrajii ei urmele lacrimilor… *Dă apă mortului.* Simţi că îl inundă un val de durere, dar n-ar fi zis că durerea aceasta îşi făcea simţită prezenţa doar prin prezenţa lui Chani.

– E mort, iubitule, spuse Chani. Fiul nostru e mort.

Calm, controlându-şi mişcările, Paul se ridică în picioare. Întinse mâna, atinse obrazul lui Chani, simţi umezeala lacrimilor.

– Pe el nu-l mai putem înlocui, spuse, dar vei avea alţi fii. Ţi-o făgăduieşte Usul.

O îndepărtă cu blândeţe, apoi îi făcu semn lui Stilgar.

– Împăratul şi ai săi au părăsit nava şi vin către noi. Eu voi sta în locul acesta. Adună-i pe toţi prizonierii în mijlocul sălii. Până ce n-o să dau eu alt ordin, să fie ţinuţi la zece metri de mine.

– Am înţeles, Muad'Dib.

Şi în timp ce Stilgar părăsea grăbit sala, Paul auzi murmurele pline de veneraţie ale gărzilor fremene: „Vedeţi? Ştie! Nu i-a spus nimeni nimic, dar el ştie!"

Câteva clipe mai târziu, apropierea cortegiului imperial se făcu auzită. De afară răzbătură sunetele grave ale marşului intonat de sardaukarii din Corpul de Gardă. La uşa de la intrare se iscă murmur de voci şi printre santinele îşi făcu apariţia Gurney Halleck, care schimbă câteva vorbe cu Stilgar şi apoi se apropie de Paul. Avea o privire stranie.

O să-l pierd oare şi pe Gurney? se întrebă Paul. *Aşa cum l-am pierdut pe Stilgar… Am să mai pierd un prieten ca să câştig o creatură?*

– N-au niciun fel de arme lans-proiectil, spuse Gurney. Am controlat personal. Îşi plimbă privirea prin sală, observând preparativele ordonate de Paul. Feyd-Rautha Harkonnen e cu ei. Să-l las să intre?

– Lasă-l.

– Sunt nişte tipi din Ghildă care cer privilegii speciale şi ameninţă cu un embargo asupra Arrakisului. Le-am spus c-am să-ţi transmit mesajul lor.

– Lasă-i să ameninţe.

– Paul! şuieră Jessica în spatele lui. E vorba de Ghildă!

– Am să-i smulg eu şi Ghildei colţii, în curând, murmură Paul.

Şi se gândi la Ghildă, puterea care se specializase de atâta amar de vreme, încât devenise un parazit, incapabil să existe independent de viaţa de pe urma căreia se hrănea. Ghilda nu cutezase niciodată să pună mâna pe sabie… iar acum era incapabilă s-o mai facă. Ar fi putut să cucerească Arrakisul în momentul în care îşi dăduse seama că greşise transformându-şi navigatorii în sclavii drogului din melanj, substanţa care declanşa percepţia interioară. Ar fi putut s-o facă, să-şi trăiască ziua de glorie şi să moară. Dar, în loc să facă lucrul acesta, se mulţumise să-şi prelungească existenţa de pe-o zi pe alta, sperând că mările în care înota vor putea să producă o nouă gazdă când cea veche va fi murit.

Navigatorii Ghildei, cu preştiinţa lor limitată, luaseră o hotărâre fatală: aleseseră drumul cel mai uşor, cel mai sigur, drumul care duce la stagnare.

Să-şi privească bine acum noua gazdă, gândi Paul.

– Mai e şi o Cucernică Maică Bene Gesserit, care pretinde că-i prietenă cu mama Domniei Tale, spuse Gurney.

– Mama mea nu are prietene Bene Gesserit.

Din nou, Gurney îşi plimbă ochii prin sală, apoi se aplecă la urechea lui Paul.

– Thufir Hawat e cu ei, Domnia Ta. N-am putut să-i vorbesc între patru ochi, dar mi-a comunicat prin vechile noastre semnale de mână că a lucrat pentru Harkonneni şi că te-a crezut mort. Mi-a dat de înţeles că trebuie să rămână cu ei.

– L-ai lăsat pe Thufir în mijlocul acestor…

– A fost dorinţa lui… şi m-am gândit că-i mai bine aşa. Dacă… dacă ceva nu-i în regulă, se va afla într-un loc în care-l vom putea controla. Dacă nu, vom avea o ureche în tabăra cealaltă.

Paul îşi aminti atunci de scurtele viziuni preştiente ale posibilităţilor acestui moment… şi, mai ales, de una dintre ele, în care Thufir era înarmat cu un ac otrăvit, pe care Împăratul îi poruncise să-l folosească împotriva „acestui Duce parvenit".

Gărzile de la uşă se traseră la o parte, formând un culoar îngust de lănci. Se auzi foşnet de veşminte, tălpi scrâşniră pe nisipul aspirat de curent în interiorul sălii.

Împăratul Padişah Shaddam al IV-lea intră în holul mare, în fruntea alaiului său. Îşi pierduse coiful de burseg şi părul său roşu era răvăşit. Mâneca stângă a uniformei îi era sfâşiată de-a lungul cusăturii de pe partea interioară a braţului. Nu avea centură, nu avea arme, dar forţa personalităţii sale părea un scut de netrecut în jurul fiinţei sale.

O lance fremenă îi bară calea, silindu-l să se oprească la distanţa pe care o indicase Paul. Membrii suitei se grupară în spatele lui – un mozaic de feţe, foşnete şi culori.

Paul îi privi îndelung. Văzu femeile care încercau să-şi ascundă lacrimile, văzu lacheii care veniseră pe Arrakis ca să asiste din loji de favoare la o victorie a Sardaukarului şi pe care şocul înfrângerii îi redusese la muţenie. Văzu ochii scăpărători, de pasăre, ai Cucernicei Maici Gaius Helen Mohiam, care privea aprig pe sub marginea glugii negre, şi, alături de ea, silueta retrasă, ascunsă, a lui Feyd-Rautha Harkonnen.

Iată unul dintre chipurile pe care mi le-a dezvăluit timpul, gândi Paul.

Privirea îi fu atrasă de o uşoară mişcare în spatele lui Feyd-Rautha. Zări o faţă prelungă, o faţă ca de nevăstuică, pe care n-o mai văzuse până atunci, nici în timp, nici altundeva. Avu clar sentimentul că era o faţă pe care ar fi trebuit să o cunoască şi în sufletul său încolţi teama.

De ce ar trebui să mă tem de omul acesta?

Se aplecă spre mama sa, şopti:

– Omul din stânga Cucernicei Maici, cel cu chip diabolic… Cine e?

Jessica se uită şi recunoscu faţa pe care o văzuse în dosarele Ducelui ei.

– Contele Fenring, răspunse. Cel care a administrat Arrakisul până la venirea noastră. Un eunuc genetic… şi-un ucigaş.

Omul de încredere al Împăratul, gândi Paul. Gândul se repercută ca un şoc în conştiinţa lui, pentru că pe Împărat îl văzuse în nenumărate ipostaze în posibilele viitoruri… dar viziunile preştiente nu i-l înfăţişaseră niciodată pe Contele Fenring.

Şi atunci, îi dădu în gând că deşi îşi văzuse deseori propriul cadavru, în urzeala imensei ţesături care era timpul, nu-şi văzuse niciodată momentul morţii.

Să mi se fi refuzat imaginea acestui om tocmai pentru că el este cel ce mă va omorî? se întrebă.

Îl încercă un sentiment de aprehensiune. Îşi strămută atenţia de la Fenring, îi privi pe sardaukarii ce supravieţuiseră bătăliei, le observă feţele pământii de umilinţă şi deznădejde. Totuşi, ici-colo, printre ei, câteva chipuri îi atraseră atenţia: ofiţeri care scotoceau cu ochii sala şi ocupanţii ei, sperând încă la o manevră prin care să preschimbe înfrângerea într-o victorie.

Privirea lui Paul se opri în cele din urmă asupra unei femei înalte, blonde, cu ochii verzi şi trăsăturile de o frumuseţe patriciană. Pe chipul ei semeţ şi demn nu se zăreau nici urmele lacrimilor, nici recunoaşterea înfrângerii. Paul ştiu de la prima privire cine era: Prinţesa Regală Bene Gesserit Irulan. Viziunea timpului i-o înfăţişase de mai multe ori şi în multe situaţii.

Cheia accesului la tron, gândi el.

În clipa aceea, văzu grupul supuşilor imperiali agitându-se. Din mulţimea de capete se desprinse o siluetă: Thufir Hawat, aceeaşi faţă brăzdată de riduri, aceleaşi buze întunecate, aceiaşi umeri gârboviţi, acelaşi trup firav, marcat de povara anilor.

– Thufir Hawat, rosti Paul. Să fie lăsat liber, Gurney.

– Domnia Ta…

– Să fie lăsat liber, repetă Paul.

Gurney dădu din cap.

Hawat înaintă, târşâindu-şi picioarele. Una din lănci se ridică o clipă, dar îl lăsă să treacă. Ochii umezi ai mentatului îl fixară pe Paul, măsurând, iscodind.

Paul făcu un pas înainte, simţind tresărirea nervoasă, aşteptarea încordată a Împăratului şi a suitei sale.

Privirea lui Hawat alunecă pe lângă umerii lui Paul.

– Doamnă Jessica, spuse bătrânul, n-am aflat decât astăzi cât de greşit te-am judecat. Nu e nevoie să mă ierţi.

Paul aşteptă. Dar mama sa nu spuse nimic.

– Thufir, vechiul meu prieten, zise atunci Paul, după cum vezi, nu stau cu spatele la nicio uşă.

– Universul e plin de uşi, murmură Hawat.

– Sunt fiul tatălui meu? întrebă Paul.

– Mai degrabă al bunicului tău, răspunse cu glas răguşit Hawat. Ai aceleaşi gesturi, aceeaşi privire.

– Totuşi, sunt fiul tatălui meu, rosti Paul. Şi-ţi spun, Thufir, că pentru anii pe care ţi i-ai consacrat slujirii familiei mele, poţi să-mi ceri acum orice doreşti. Absolut orice. Vrei viaţa mea, Thufir? Ia-o.

Paul mai înaintă un pas şi rămase nemişcat, cu mâinile atârnându-i de-o parte şi de alta a trupului. Observă expresia de intuiţie care apăruse în ochii lui Hawat.

Îşi dă seama că sunt conştient de capcană, gândi.

Îşi reduse glasul la o şoaptă, adresată doar urechilor lui Hawat şi

spuse:

– Vorbesc sincer, Thufir. Dacă trebuie să mă loveşti, fă-o acum.

– N-am vrut decât să mai stau o dată înaintea Domniei Tale, Duce, răspunse Hawat.

Şi Paul observă abia în clipa aceea efortul pe care-l făcea bătrânul ca să nu cadă. Brusc, îşi întinse braţele, îl apucă pe Hawat de umeri, îl susţinu. Apoi simţi tremurul muşchilor sub palmele sale.

– Ce e cu tine, prietene? întrebă. Suferi?

– Sufăr, Ducele meu, mărturisi Hawat, dar bucuria pe care o simt e mai presus decât suferinţa. Fără să-şi desprindă umerii din mâinile lui Paul, îşi răsuci trupul pe jumătate, îşi întinse braţul şi mâna stângă, cu palma în sus, arătându-i Împăratului acul minuscul pe care îl strângea între degete. Vedeţi, Maiestate? spuse. Vedeţi acul trădătorului Vostru? Credeaţi că eu, care mi-am dedicat viaţa slujirii Atreizilor, aş fi putut, astăzi, să mă dezic?

Paul se clătină şi strânse în braţe trupul care se prăbuşi dintr-odată. Recunoscu moliciunea cumplită a morţii. Încet, se aplecă, îl întinse pe Hawat la picioarele lui, apoi se îndreptă. Făcu semn gărzilor să ia trupul neînsufleţit.

Câteva clipe, în sală domni o tăcere desăvârşită.

Paul îl privi lung pe Împărat. Pe chipul suveranului se aşternuse expresia unei aşteptări împietrite. Iar în privirea sa încolţise, în sfârşit, spaima.

– Maiestate, rosti Paul şi remarcă tresărirea de surprindere a Prinţesei Regale. Pronunţase cuvântul cu atonalele controlului Bene Gesserit, încărcându-l cu toate nuanţele de dispreţ şi batjocură posibile.

Este într-adevăr o Bene Gesserit, gândi el.

Împăratul îşi drese glasul şi spuse:

– Poate că stimata mea rudă îşi închipuie că acum totul se va petrece

după voia sa. Nimic n-ar putea fi mai departe de adevăr. Ai violat prevederile Convenţiei, ai folosit armamentul atomic împotriva…

– Am folosit armamentul atomic împotriva unei forme de relief naturale a deşertului, îl întrerupse Paul. Îmi stătea în cale, iar eu mă grăbeam să ajung la Maiestatea Voastră, ca să vă cer explicaţii în legătură cu unele dintre ciudatele Voastre activităţi.

– Armata Caselor Mari aşteaptă chiar în clipa aceasta, masată în spaţiul de deasupra Arrakisului, replică Împăratul. E suficient să rostesc un singur cuvânt şi…

– A, da, făcu Paul, aproape că uitasem de ei. Cercetă din priviri suita Împăratului, dădu de feţele celor doi ghildari şi i se adresă cu voce joasă lui Gurney: Cei doi de colo-s agenţii Ghildei, Gurney? Umflaţii ăia în gri?

– Da, Domnia Ta.

– Voi doi, îi interpelă Paul, arătându-i cu mâna. Ieşiţi imediat de-acolo şi comunicaţi flotei să se-ntoarcă de unde-a venit. După aceea, veţi aştepta să vă acord autorizaţia de a…

– Ghilda nu primeşte ordine de la tine! ripostă cel mai înalt dintre ei.

Înaintară amândoi şi trecură pe sub bariera de lănci, care se ridicase la semnul lui Paul. Cel înalt îşi aţinti ameninţător braţul spre Paul şi urmă:

– S-ar putea să te trezeşti cu un embargo pentru această…

– Dacă mai aud vreo nerozie de la unul din voi, îl întrerupse Paul, voi da ordin să se distrugă toată producţia de mirodenie a Arrakisului… pentru totdeauna.

– Eşti nebun? exclamă ghildarul cel înalt, dându-se un pas înapoi.

– Aşadar, recunoşti că am putere să fac lucrul ăsta? întrebă Paul.

O clipă, ghildarul păru că priveşte în gol, apoi răspunse:

– Da, ai putea hotărî aşa ceva. Dar n-ai s-o faci.

– Aha! făcu Paul şi dădu încet din cap. Navigatori, amândoi, nu?

– Da!

Cel scund adăugă:

– Te-ai orbi şi pe tine. Am pieri toţi de aceeaşi moarte lentă. Ai idee ce-nseamnă să fii văduvit de licoarea mirodeniei, după ce te-ai obişnuit cu ea?

– Ochiul care alege calea cea mai sigură se închide pentru totdeauna, răspunse Paul. Ghilda ar rămâne infirmă. Oamenii s-ar transforma în roiuri neînsemnate, răzleţite şi izolate pe planetele lor. Vă daţi seama că aş putea face asta de ciudă… sau din plictiseală.

– Trebuie să discutăm problema în particular, zise ghildarul cel înalt. Sunt sigur că putem găsi o soluţie de compromis, care să ne…

– Transmiteţi mesajul către cei care aşteaptă deasupra Arrakisului, spuse Paul. Controversa asta a început să mă obosească. Dacă flota de deasupra noastră nu dispare cât mai repede, nu va mai fi nevoie să discutăm nimic. Arătă cu capul către transmisionişti postaţi lângă şemineu. Puteţi folosi staţia noastră.

– Întâi să stăm de vorbă, insistă ghildarul cel înalt. Nu putem să comunicăm, pur şi simplu, că…

– Transmiteţi mesajul! tună Paul. Puterea de a distruge un lucru este dovada controlului său absolut. Aţi recunoscut că am această putere. Nu ne aflăm aici ca să discutăm, să negociem sau să facem compromisuri. Îmi veţi executa ordinele, sau veţi suporta consecinţele *imediate!*

– E în stare, murmură ghildarul cel scund.

Şi Paul observă că îi cuprinsese frica.

Încet, cei doi se îndreptară către staţia de radio.

– Se vor supune? întrebă Gurney.

– Viziunea lor temporală e limitată, îi răspunse Paul. Tot ce văd ei în

clipa asta este un zid cenuşiu pe care se înscriu consecinţele nesupunerii. La bordul fiecărei nave aflate deasupra noastră, fiecare navigator al Ghildei poate să vadă acelaşi zid. Se vor supune! Se întoarse spre Împărat şi spuse: V-au permis să urcaţi pe tronul tatălui Vostru, numai fiindcă le-aţi garantat că nu vor duce niciodată lipsă de mirodenie. Nu v-aţi putut ţine făgăduiala, Maiestate. Ştiţi care vor fi consecinţele?

– Mie nu mi-a „permis“ nimeni să…

– Nu vă mai daţi aere, rosti glacial Paul. Ghilda este ca un sat pe malul unui râu. Sătenii au nevoie de apă, dar nu pot lua decât atâta câtă le e necesară. Nu pot zăgăzui râul, ca să fie numai al lor, căci ar atrage atenţia asupra a ceea ce iau şi ar risca să piardă totul. Afluenţa mirodeniei este râul Ghildei, iar eu am construit un zăgaz. L-am construit, însă, astfel încât nu poate fi distrus fără a se distruge râul.

Împăratul îşi trecu o mână prin păr şi privi repede în direcţia siluetelor întoarse cu spatele ale celor doi ghildari.

– Până şi Dreptvorbitoarea Voastră Bene Gesserit tremură, reluă Paul. Sunt multe otrăvuri cu ajutorul cărora Cucernicele Maici îşi pot exercita trucurile, dar dac-au apucat să folosească licoarea mirodeniei, celelalte droguri rămân fără efect.

Bătrâna Dreptvorbitoare îşi strânse la piept roba informă şi neagră şi înaintă până în faţa barierei de lănci.

– Cucernică Maică Gaius Helen Mohiam, i se adresă Paul. A trecut mult timp de la ultima noastră întâlnire de pe Caladan, nu-i aşa?

Dreptvorbitoarea privi dincolo de el, către mama sa.

– Ei, Jessica, spuse, văd că fiul tău este într-adevăr cel pe care l-am dorit. Pentru asta, ţi se poate ierta chiar şi monstruozitatea fiicei tale.

Paul îşi reprimă fiorul rece de furie care îl năpădise deodată şi zise:

– N-ai avut niciodată vreun drept sau motiv să-i ierţi ceva mamei mele!

Bătrâna îl sfredeli cu privirea.

– Hai, zgripţuroaică, încearcă-ţi trucurile cu mine! spuse el. Unde ţi-e gom jabbarul? Încearcă să-ţi întorci privirea spre locul în care nu te poţi uita! Ai să mă vezi pe mine, privindu-te!

Bătrâna îşi plecă ochii.

– N-ai nimic de spus? întrebă Paul.

– Ţi-am urat bun venit în rândul oamenilor, murmură ea. Nu huli.

Paul îşi ridică glasul:

– Uitaţi-vă bine la ea, prieteni! E o Cucernică Maică Bene Gesserit, o fiinţă perseverentă în slujba unei cauze perseverente. A fost în stare să aştepte, împreună cu surorile ei, vreme de nouăzeci de generaţii, combinaţia ideală de gene şi de mediu, menită să producă individul unic de care avea nevoie planul lor. Uitaţi-vă bine la ea! Acum ştie că cele nouăzeci de generaţii au produs acel individ. Iată-mă!… Dar… nu… mă… voi… supune… dorinţei… ei!

– Jessica! ţipă bătrâna. Fă-l să tacă!

– Fă-l tu însăţi, replică Jessica.

Paul o fulgeră din priviri pe Dreptvorbitoare.

– Pentru contribuţia ta la toată povestea asta, te-aş strânge de gât cu dragă inimă, spuse el. Şi n-ai putea să mă împiedici! adăugă dur, văzând tresărirea furibundă a bătrânei. Dar cred că-i o pedeapsă mai bună să te las să-ţi trăieşti restul zilelor, incapabilă de a te atinge de mine sau de a mă sili să vă desăvârşesc planurile.

– Jessica, ce-ai făcut? bolborosi bătrâna.

– Un singur lucru vreau să-ţi mai spun, urmă Paul. În parte, aţi înţeles şi voi care sunt necesităţile rasei, dar aţi înţeles prea puţin. Vă-nchipuiţi că puteţi controla evoluţia speciei umane prin câteva împerecheri selective, conform planului vostru magistral! Dar cât de aberantă este concepţia voastră cu privire la…

– Nu trebuie să vorbeşti despre lucrurile astea! şuieră bătrâna.

– Taci! tună Paul.

Cuvântul păru că se materializează, retezând aerul, sub controlul lui.

Clătinându-se, cu chipul răvăşit în urma şocului provocat de forţa cu care Paul îi percutase psihicul, bătrâna se dădu înapoi, poticnindu-se în braţele celor din spatele ei.

– Jessica, şopti ea. Jessica…

– Nu ţi-am uitat gom jabbarul, rosti Paul. Să nu mi-l uiţi nici tu. Te pot ucide cu o singură vorbă!

Fremenii din jur schimbară priviri cu înţeles. Nu spunea şi legenda: *„Şi vorba sa va aduce moarte eternă celor ce se vor ridica în calea dreptăţii?“*

Paul se întoarse către Prinţesa Regală. Fără să-şi ia ochii de la ea, se adresă tatălui ei:

– Maiestate, ştim amândoi care-i ieşirea din impasul acesta.

Împăratul se uită iute la fiica sa, apoi îl fixă pe Paul.

– Îndrăzneşti? Tu?! Un aventurier fără familie, un nimeni de pe o…

– Lăsaţi teatrul! îi tăie vorba Paul. Aţi spus mai înainte ce sunt. Rudă, aţi spus. Rudă regală.

– Sunt suveranul tău, replică Împăratul.

Paul se uită la ghildarii care stăteau nemişcaţi lângă instalaţia radio, privindu-l. Unul dintre ei dădu din cap.

– Aş putea să folosesc forţa, zise Paul.

– N-ai să-ndrăzneşti! scrâşni Împăratul.

Paul se mulţumi să-l privească în tăcere.

Prinţesa Regală îşi puse o mână pe braţul tatălui ei.

– Tată! rosti ea, cu voce mătăsoasă, mângâietoare.

– Nu-ţi încerca trucurile cu mine, o preveni Împăratul. Nu e nevoie să faci asta, copila mea. Mai avem încă mijloace să…

– Dar omul acesta e demn să-ţi fie fiu, spuse ea.

Bătrâna Cucernică Maică îşi venise în fire. Se apropie de Împărat, se aplecă la urechea lui.

– Îţi pledează cauza, şopti Jessica.

Paul continua s-o fixeze pe prinţesa cu păr auriu.

– E Irulan, fiica cea mare, nu? întrebă cu voce joasă.

– Da.

Chani se apropie de ei.

– Vrei să plec, Muad'Dib?

Paul îi aruncă o privire.

– Să pleci? N-ai să mai pleci niciodată de lângă mine.

– Nu suntem legaţi unul de celălalt, spuse Chani.

Vreme de câteva clipe, Paul o privi în tăcere. Apoi zise:

– Cu mine să nu vorbeşti decât adevărul, Sihaya. Şi fiindcă Chani se pregătea să-i răspundă, îşi apăsă degetul pe buzele ei. Ceea ce ne leagă pe noi nu poate fi desfăcut, spuse. Şi acum ia aminte la tot ce se întâmplă, pentru că mai târziu voi dori să văd sala aceasta prin prisma înţelepciunii tale.

Împăratul şi Dreptvorbitoarea sa începuseră o discuţie înfierbântată, cu voce scăzută.

Paul se adresă mamei sale:

– Bătrâna îi aminteşte că înţelegerea lor a fost să aşeze pe tron o Bene Gesserit şi că Irulan este cea pe care au pregătit-o.

– Chiar aşa să fi plănuit? făcu ea.

– Nu-i limpede?

– Ştiu să citesc semnele! rosti sec Jessica. Te-am întrebat ca să-ţi atrag atenţia că nu-i cazul să-mi dai lecţii despre lucruri pe care le-ai învăţat de la mine.

Paul o privi pieziş şi o surprinse zâmbind cu răceală.

Gurney Halleck se aplecă între ei.

– Aş vrea să-ţi reamintesc, Domnia Ta, că în adunătura asta se mai află un Harkonnen. Arătă cu capul către Feyd-Rautha, care stătea în partea stângă a grupului, în spatele unei lănci. Ochiosul ăla din stânga! Rareori mi-a fost dat să văd o mutră mai parşivă. Mi-ai promis odată că…

– Mulţumesc, Gurney, rosti Paul.

– E na-Baron… adică Baron, acum c-a murit bătrânul, insistă Gurney. Numai bun pentru ce mi-am…

– Crezi c-ai putea să-i vii de hac, Gurney?

– Glumeşti, Domnia Ta!

– Discuţia asta dintre Împărat şi vrăjitoarea lui a durat destul, nu crezi, mamă?

Jessica încuviinţă cu capul.

– Într-adevăr.

Paul îşi ridică vocea şi se adresă Împăratului:

– Maiestate, se află vreun Harkonnen printre oamenii Voştri?

Împăratul se întoarse spre el şi-i răspunse dispreţuitor:

– Parcă am înţeles că anturajul meu se află sub protecţia cuvântului tău de Duce.

– N-am solicitat decât o informaţie, zise Paul. Vreau să ştiu dacă vreun Harkonnen face parte în mod oficial din anturajul Vostru, sau dacă profită doar de împrejurare pentru a se ascunde din laşitate.

Împăratul schiţă un zâmbet calculat.

– Orice persoană acceptată în preajma Împăratului face parte din anturaj.

– Ducele v-a dat cuvântul său, spuse Paul. Dar Muad'Dib nu s-a pronunţat încă. *El* s-ar putea să nu recunoască definiţia pe care o daţi anturajului. Prietenul meu, Gurney Halleck, vrea să omoare un Harkonnen. Dacă el…

– Kanly! strigă brusc Feyd-Rautha. Se aplecă în afară, peste bariera de lănci. Taică-tău a jurat vendeta asta, Atreides! Zici că eu sunt laş, dar tu te piteşti printre femei şi vrei să-ţi pui servitorul să se bată cu mine!

Bătrâna Dreptvorbitoare începu să şoptească agitată în urechea Împăratului, dar acesta o respinse şi spuse:

– Ah, e vorba de kanly? În kanly există reguli stricte.

– Paul, pune capăt discuţiei, interveni Jessica.

– Domnia Ta, şuieră Gurney, mi-ai promis că va veni ziua în care o să mă pot răfui cu Harkonnenii.

– Te-ai răfuit destul astăzi, spuse Paul şi simţi că toate emoţiile sale cedează în faţa impulsului de a se abandona clipei. Îşi scoase mantia şi gluga, le dădu mamei sale, împreună cu cristaiul şi centura şi începu să-şi dezbrace distraiul. Avu senzaţia certă că întregul Univers se concentra asupra acestui moment.

– Paul, n-are niciun rost, şopti Jessica. Există căi mult mai simple.

Paul se descotorosi de distrai şi trase cristaiul din teaca pe care o ţinea mama sa.

– Ştiu, spuse. Otrava, asasinii… Vechile metode uzuale.

– Mi-ai făgăduit un Harkonnen! scrâşni Gurney, şi Paul îi observă chipul schimonosit de mânie, zvâcnetul cicatricei de viţă neagră. Plăteşte-ţi datoria, Domnia Ta!

– Ai avut mai mult de suferit de pe urma lor decât am avut eu? îl întrebă Paul.

– Sora mea, bolborosi cu glas răguşit Gurney. Anii petrecuţi în minele lor de sclavi…

– Tatăl meu, spuse Paul. Prietenii şi tovarăşii mei, Thufir Hawat şi Duncan Idaho, anii de ostracizare, anii în care n-am fost decât un fugar fără niciun rang… Şi încă ceva, Gurney: e vorba de kanly. Ştii la fel de bine ca mine ce reguli au întâietate.

Umerii lui Gurney se încovoiară.

– Domnia Ta, dacă porcul ăsta… Dar nu-i decât o jivină murdară, o lighioană pe care trebuie s-o striveşti sub talpă şi-apoi să-ţi arunci încălţarea spurcată. Numeşte un călău, dacă vrei, sau lasă-mă pe mine s-o fac, dar nu-ţi murdări…

– Muad'Dib n-are nevoie să facă aşa ceva, se rugă Chani.

Paul o privi, citind în ochii ei teama pentru viaţa lui.

– Ducele Paul, însă, trebuie s-o facă, răspunse.

– E o lighioană Harkonnen, Domnia Ta, un animal! protestă Gurney.

Paul ezită şi fu pe punctul de a-şi mărturisi propria sa ascendenţă Harkonnen. Observă însă privirea de cremene a mamei sale, aşa încât se mulţumi să rostească:

– E o fiinţă cu formă umană, Gurney, şi are dreptul la incertitudinile umane.

– Dacă-i vorba numai de… spuse Gurney.

– Dă-te, te rog, la o parte, zise Paul. Îşi încleştă degetele pe mânerul

cristaiului şi îl împinse cu blândeţe pe Halleck.

– Gurney! rosti Jessica. Îi atinse braţul. E ca bunicul său. Lasă-l să se concentreze. Asta-i tot ce mai poţi face acum pentru el. Şi gândi: *Mare Maică! Ce ironie!*

Împăratul îl examină pe Feyd-Rautha, observându-i umerii masivi, muşchii umflaţi. Apoi se uită la Paul, un trup tânăr ca un şfichi de bici, nu chiar atât de ascetic ca al băştinaşilor arrakieni, dar cu coastele destul de vizibile. Jocul muşchilor se distingea cu uşurinţă sub pielea întinsă.

Jessica se aplecă la urechea lui Paul şi-i şopti:

– Un singur lucru, fiule. Uneori, persoanele periculoase sunt pregătite de Bene Gesserit: li se implantează adânc în psihic, prin intermediul vechii metode a suferinţei şi a plăcerii, un anumit cuvânt. Cuvântul cel mai des folosit este „Uroshnor“. Dacă individul acesta a fost pregătit astfel, şi am motive să cred că a fost, cuvântul şoptit la ureche îi va paraliza muşchii şi…

– N-am nevoie de avantaje speciale, replică Paul. Dă-te la o parte!

Gurney se întoarse către Jessica:

– Ce l-a apucat? Are de gând să se lase ucis în chip de martir? Bălmăjelile religioase ale fremenilor i-au întunecat mintea?

Jessica îşi ascunse faţa în mâini. Îşi dădea seama că nici ea nu înţelegea prea bine de ce alesese Paul calea aceasta. Simţea că moartea pândeşte în fiecare cotlon al sălii şi ştia că noul personaj care devenise Paul ar fi fost capabil de ceea ce sugerase Gurney. Toate talentele ei se concentrau asupra dorinţei ei de a-şi proteja fiul, dar nu putea face nimic.

– Aiurelile religiei i-au întunecat minţile? întrebă din nou Gurney.

– Taci! şopti Jessica. Roagă-te!

Un zâmbet se aşternu deodată pe chipul Împăratului. Se uită la Paul şi spuse tărăgănat:

– Dacă Feyd-Rautha Harkonnen… din anturajul meu… doreşte acest lucru… îl dezleg de orice obligaţie şi îi acord libertatea de a hotărî singur ce are de făcut. Gesticulă scurt în direcţia fedaykinilor, adăugând: Centura şi pumnalul meu se află la careva din adunătura asta a ta. Dacă Feyd-Rautha vrea, îi permit să te înfrunte cu propria mea lamă.

– Vreau! strigă Feyd-Rautha şi Paul observă expresia exaltată care-i anima chipul.

E prea încrezător, gândi Paul. *Este un avantaj natural pe care pot să-l accept.*

– Aduceţi pumnalul Împăratului, spuse el şi urmări executarea ordinului. Puneţi-l acolo, pe jos. Indică locul cu vârful piciorului. Daţi adunătura imperială la perete şi lăsaţi-l pe Harkonnen singur.

Freamăt de veşminte, târşâieli de picioare, comenzi rostite cu glas scăzut şi proteste înfundate însoţiră îndeplinirea poruncii. Ghildarii rămaseră lângă staţia de radio. Îl priveau încruntaţi pe Paul, cu un aer incert.

S-au obişnuit să vadă viitorul, gândi Paul. *Dar aici, în clipa aceasta, sunt orbi… ca şi mine.* Şi sondă vânturile timpului, simţind clocotul furtunii, nexul al cărui centru era exact acest moment-loc. Se închiseseră până şi micile spărturi. Era jihadul, ştia, jihadul care încă nu se născuse, conştiinţa de rasă pe care o resimţise odinioară ca pe un ţel cumplit. Era un motiv suficient pentru existenţa unui Kwisatz Haderach sau a unui Lisan al-Gaib, motiv suficient până şi pentru planurile îndoielnice făurite de Bene Gesserit. Rasa oamenilor îşi simţise somnolenţa, devenise conştientă de staza nesănătoasă care punea stăpânire pe ea şi nu vedea decât o singură ieşire: vârtejul care avea să amestece genele şi să dea la iveală noi combinaţii, mai puternice, apte de supravieţuire. În clipa aceasta, toţi oamenii formau un singur organism inconştient, mânat de un fel de foame sexuală, capabilă să răstoarne orice obstacol.

Şi Paul înţelese inutilitatea eforturilor sale de a schimba ceva cât de neînsemnat în ceea ce se petrecea. Crezuse că se va putea împotrivi jihadului, de unul singur, dar jihadul avea să fie. Chiar şi fără el, legiunile ar fi pornit de pe Arrakis, năpustindu-se asupra

Universului. Nu avea nevoie decât de legenda în care, deja, se transformase el. Le arătase calea, le dăduse putere până şi asupra Ghildei, care avea nevoie de mirodenie pentru a supravieţui.

Îl cuprinse un sentiment de ratare, apoi observă că Feyd-Rautha Harkonnen îşi dezbrăcase uniforma zdrenţuită şi rămăsese în faţa lui înveşmântat doar într-un corset de luptă din zale.

Acesta e punctul culminant, gândi Paul. *După asta, viitorul se va deschide, norii se vor destrăma, lăsând loc unui nimb glorios. Dacă mor, vor spune că m-am jertfit pentru ca spiritul meu să-i călăuzească. Dacă trăiesc, vor spune că nimic nu poate să i se opună lui Muad'Dib.*

– Atreidul e pregătit? strigă Feyd-Rautha, conform străvechiului ritual al kanlyului.

Paul îşi alese răspunsul după datina fremenă:

– Fărâmă-se cuţitul tău în ţăndări şi aşchii!

Arătă cu mâna pumnalul Împăratului, dându-i de înţeles lui Feyd-Rautha că se putea apropia să-l ridice.

Fără să-şi ia ochii de la Paul, Feyd-Rautha înaintă, luă cuţitul şi-l balansă o clipă în mână, ca să se deprindă cu el. Simţea valul de surescitare care creştea în el. Era o luptă la care visase de multe ori, om contra om, dibăcie contra dibăcie, fără protecţia scuturilor. Şi îşi dădea seama că lupta aceasta putea să-i deschidă calea către putere, pentru că Împăratul avea, desigur, să-l răsplătească pe cel ce i-ar fi făcut seama acestui Duce turbulent. Răsplata ar fi putut să fie chiar trufaşa sa fiică şi accesul pe tron. Ducele ăsta – un ţărănoi, un aventurier de provincie – nu putea fi un adversar serios pentru un Harkonnen care avea la activ aproape o mie de lupte în arenă şi cunoştea toate vicleşugurile şi stratagemele imaginabile. Şi ţopârlanul nu putea bănui ca avea să înfrunte şi alte arme decât acest cuţit.

Să vedem dacă eşti imun la otravă! îşi spuse Feyd-Rautha. Îl salută pe Paul cu lama pumnalului imperial şi zise:

– Nebune, priveşte-ţi moartea!

– Luptăm sau vorbim, vere? zise Paul. Şi făcu un pas de pisică spre adversar, cu ochii aţintiţi la pumnalul acestuia, cu trupul ghemuit şi cu propriul său cristai alb-lăptos întins înainte, ca o prelungire a braţului.

Îşi dădură ocol unul altuia, păşind uşor, cu tălpile goale, pe suprafaţa zgrunţuroasă a pardoselii, pândind cea mai mică deschidere.

– Frumos mai dansezi, făcu Feyd-Rautha.

Palavragiu, gândi Paul. *Altă slăbiciune. Tăcerea îl irită.*

– Te-ai spovedit? întrebă Feyd-Rautha.

Paul continuă să se mişte, tăcut.

Iar Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam, care privea lupta, din mijlocul alaiului imperial, îşi simţi tremurul trupului. Tânărul Atreides îi spusese Harkonnenului „vere". Asta însemna că îşi cunoştea ascendenţa, ceea ce, de altfel, nu era de mirare, dat fiind că era Kwisatz Haderach. Dar cuvântul îi atrăsese subit atenţia asupra unicului lucru important din punctul ei de vedere.

Lupta aceasta se putea solda cu o catastrofă ireparabilă pentru planul de selecţie Bene Gesserit.

Întrevăzuse şi ea ceva din ceea ce înţelesese Paul, că Feyd-Rautha ar fi putut să-l omoare fără să iasă biruitor. Apoi o copleşi alt gând, şi mai înspăimântător. În clipa aceasta, două produse finale ale aceluiaşi lung şi costisitor program se înfruntau într-un duel pe viaţă şi pe moarte, căruia i-ar fi putut cădea victimă şi unul, şi celălalt. Dacă mureau amândoi, nu le mai rămâneau decât fiica bastardă a lui Feyd-Rautha – un prunc încă, un factor necunoscut – şi Alia, monstruozitatea.

– Poate că nu cunoaşteţi decât rituri păgâne pe-aici, spuse Feyd-Rautha. N-ai vrea ca Dreptvorbitoarea Împăratului să-ţi pregătească sufletul pentru călătoria cea mare?

Paul zâmbi, dând ocol către dreapta, atent, cu gândurile negre alungate de imperativele momentului.

Feyd-Rautha făcu un salt scund, fentând cu mâna dreaptă, schimbându-şi fulgerător cuţitul în stânga.

Paul se eschivă cu uşurinţă, remarcând în scurta ezitare a lui Feyd-Rautha condiţionarea luptei cu scuturi. Totuşi, nu era exact vechea condiţionare pe care o cunoştea şi el şi înţelese că Feyd-Rautha mai luptase cu adversari fără scut.

– Atreizii fug sau stau pe loc şi luptă? îl provocă Feyd-Rautha.

Tăcut, Paul reîncepu să-i dea târcoale. Îi veniră în minte cuvintele lui Idaho, învăţăturile primite demult, în sala de exerciţii de pe Caladan: *„Foloseşte-ţi primele minute ca să-ţi studiezi adversarul. S-ar putea să pierzi în felul acesta câteva prilejuri favorabile pentru o victorie rapidă, dar minutele de studiu sunt chezăşia succesului. Nu te grăbi, aşteaptă să fii sigur*."

– Poate-ţi închipui că ţopăiala asta îţi mai oferă câteva clipe de viaţă, spuse Feyd-Rautha. Prea bine. Se opri brusc, îndreptându-şi trupul.

Paul observase destul pentru o primă aproximaţie. Feyd-Rautha avea tendinţa de a se răsuci spre stânga, expunându-şi şoldul drept, ca şi cum corsetul de zale i-ar fi putut proteja tot flancul. Era atitudinea unui om învăţat să lupte cu un scut şi cu un cuţit în fiecare mână.

Sau… Paul şovăi… Sau corsetul era mai mult decât ceea ce *părea* a fi.

Harkonnenul vădea prea multă siguranţă de sine în faţa omului care, chiar în ziua aceea, se aflase în fruntea forţelor ce zdrobiseră Sardaukarul.

Feyd-Rautha îi remarcă ezitarea şi-l interpelă:

– Ce rost are să întârzii inevitabilul? Nu faci altceva decât să amâni puţin momentul în care voi începe să mă prevalez de drepturile mele asupra bulgărelui ăstuia de gunoi.

Dacă-i înarmat cu un ac, gândi Paul, *l-a ascuns cum nu se poate mai bine. Corsetul n-are nimic dubios.*

– De ce taci? făcu Feyd-Rautha.

Paul se puse din nou în mişcare. Tăcerea lui începuse să-şi exercite presiunea asupra nervilor lui Feyd-Rautha. Îşi îngădui un surâs glacial.

– Te amuzi, ai? şuieră Feyd-Rautha. Şi ţâşni, înainte de a-şi fi terminat vorba.

Aşteptându-se la secunda de ezitare, Paul fu cât pe ce să recepţioneze în plin lovitura fulgerătoare, de sus în jos. Vârful pumnalului îi crestă braţul stâng. Îşi alungă arsura durerii şi înţelese că ezitarea dinainte fusese un truc, o suprafentă. Adversarul se dovedea mai periculos decât îşi închipuise. Trebuia să se aştepte la trucuri în alte trucuri din alte trucuri.

– Am învăţat câte ceva şi de la amicul tău, Thufir Hawat, rânji Feyd-Rautha. Graţie învăţăturilor lui ţi-am stors primele picături de sânge. Păcat că boşorogul n-a mai apucat să le vadă.

Şi Paul îşi aminti că Idaho îi spusese odată: *„Aşteaptă-te la tot ce-i de aşteptat într-o luptă. În felul ăsta, n-o să te surprindă nimic.“*

Din nou, începură să-şi dea târcoale, atenţi, cu spinările încovoiate.

Paul observă revenirea expresiei de satisfacţie pe chipul adversarului său şi se miră. Punea atâta preţ pe o zgârietură? Nu cumva era otrăvită lama pumnalului? Nu, nu era cu putinţă! Oamenii săi examinaseră arma aceasta, o verificaseră înainte de a i-o aduce. Erau războinici prea experimentaţi ca să poată scăpa din vedere un lucru ca ăsta.

– Mă uitam la femeia cu care vorbeai înainte, i se adresă Feyd-Rautha. Aia mică. Ce ţi-e? Ibovnică? Crezi că merită să mă ocup puţin de ea?

Paul nu-i răspunse. Sondă cu simţurile sale interne, examinând sângele care îi mustea în rană. Şi descoperi o urmă de soporific. De pe lama pumnalului imperial. Îşi ajustă metabolismul ca să anihileze ameninţarea şi să modifice structura moleculară a drogului, dar nu-şi putu împiedica un fior de incertitudine. Pregătiseră un pumnal cu un soporific pe lamă. Soporific. O substanţă incapabilă să alerteze un spion de otrăvuri, dar suficient de puternică pentru a moleşi

muşchiul atins. Duşmanii săi îşi aveau fiecare propriile planuri secrete, propriile urzeli camuflate.

Din nou, Feyd-Rautha sări înainte şi lovi.

Paul, cu zâmbetul îngheţându-i pe buze, fentă cu încetineală, ca şi cum ar fi fost stânjenit de efectul drogului, şi în ultima clipă se feri brusc, întâmpinând cu vârful cristaiului braţul care fandă.

Feyd-Rautha se răsuci lateral, rămase la distanţă, trecându-şi iar arma în mâna stângă. O uşoară paloare a obrazului îi trăda durerea acidă a rănii pe care i-o provocase Paul.

Aşa! Să cunoască şi el momentul incertitudinii, gândi Paul. *Să simtă spaima la gândul otrăvirii.*

– Trădare! urlă Feyd-Rautha. M-a otrăvit! Simt otrava în braţ!

Paul rupse tăcerea pe care o păstrase până atunci şi spuse:

– Nu-i decât puţin acid, ca să compenseze soporificul de pe lama Împăratului.

Feyd-Rautha răspunse surâsului îngheţat de pe buzele lui Paul ridicându-şi arma cu mâna stângă, într-un salut zeflemitor. În spatele lamei însă, ochii îi scăpărau de ură.

Paul îşi schimbă cristaiul în mâna stângă pentru a fi egal cu adversarul său. Porniră iarăşi să-şi dea târcoale, pândindu-se.

Feyd-Rautha începu să se apropie cu paşi furişaţi, oblici, ţinându-şi cuţitul în sus. Furia turbată ce clocotea în el i se citea în privirea piezişă a ochilor şi în încleştarea fălcilor. Fandă brusc spre dreapta şi în jos. Se pomeniră amândoi încleştaţi, încordaţi, strângându-şi unul altuia mâinile în care ţineau armele.

Paul, ferindu-se de şoldul drept al lui Feyd-Rautha, unde bănuia prezenţa unui ac otrăvit, împinse, silindu-şi adversarul să se rotească spre dreapta. Şi fu cât pe ce să nu observe vârful minuscul din centura corsetului celuilalt. O răsucire smucită şi o uşoară cedare a încleştării lui Feyd-Rautha îl preveniră. Acul trecu la câţiva milimetri de trupul său.

Pe şoldul stâng!

Capcană în altă capcană în altă capcană, îşi reaminti Paul. Folosindu-şi controlul Bene Gesserit al muşchilor, se lăsă brusc în jos, încercând să-l determine pe Feyd-Rautha la o acţiune reflex, dar mişcarea necesară pentru a evita acul care pândea la şoldul acestuia îl dezechilibră. Se trezi aruncat la pământ, cu Feyd-Rautha deasupra lui.

– Ai văzut ce am la şold, ha? şuieră printre dinţi Feyd-Rautha. Moartea ta, nebune. Începu să-şi răsucească trupul, apropiind tot mai mult ghimpele otrăvit. Mai întâi voi lăsa otrava să-ţi paralizeze muşchii, apoi o să te omor cu pumnalul. Nu se va descoperi niciodată vreo urmă!

Paul se încordă. În minte îi răsunară ţipete mute, ţipetele strămoşilor săi care sălăşluiau în celulele trupului şi care îi cereau să pronunţe cuvântul secret ce avea să-l slăbească pe Feyd-Rautha şi să-l salveze pe el.

– N-am să-l rostesc! bolborosi.

Feyd-Rautha se holbă nedumerit, şovăi o fracţiune infimă de secundă. Lui Paul îi fu de ajuns ca să descopere punctul instabil din muşchiul unuia dintre picioarele adversarului şi poziţiile lor se inversară. Feyd-Rautha zăcea acum cu jumătate de trup acoperit de corpul lui Paul, cu şoldul drept ridicat, neputând să se întoarcă din cauza acului care se înţepenise într-o crăpătură a pardoselii.

Ajutat de sângele care îi năclăise braţul, Paul îşi eliberă cu o smucitură mâna stângă şi apăsă scurt, adânc, sub colţul maxilarului lui Feyd-Rautha. Vârful cristaiului pătrunse în creier. Feyd-Rautha zvâcni o singură dată şi se lăsă moale. Trupul i se răsturnă într-o rână, ţinut încă de ghimpele înfipt în pardoseală.

Respirând adânc, ca să-şi recapete calmul, Paul se trase la o parte şi se sculă în picioare. Rămase nemişcat lângă cadavru, cu cristaiul în mână. Apoi, cu o voită încetineală, îşi ridică ochii spre Împărat.

– Maiestate, rosti, aţi pierdut încă un om. Acum putem renunţa la tergiversări şi la teatru? Putem discuta ce-avem de discutat?

Căsătoria mea cu fiica Voastră şi urcarea pe tron a unui Atreides.

Împăratul se răsuci pe călcâie, se uită lung la Contele Fenring. Contele îi susţinu privirea – ochi cenuşii în ochi verzi. Nu aveau nevoie de cuvinte. Învăţaseră de mult să se înţeleagă din ochi.

Omoară-mi-l pe insolentul ăsta, spunea Împăratul. *Atreidul e tânăr şi plin de resurse, da… dar acum e obosit, şi-apoi, oricum, ţie n-ar putea să-ţi reziste. Provoacă-l la duel… acum, imediat. Tu ştii cum s-o faci. Omoară-l.*

Încet, foarte încet, Fenring îşi întoarse capul, prelungind mişcarea până când ochii săi se fixară asupra lui Paul.

– Hai! şuieră Împăratul.

Contele îşi concentră toată atenţia la chipul lui Paul, scormonindu-l cu ochi antrenaţi de Doamna sa Margot în maniera Bene Gesserit. Observă misterul, măreţia ascunsă a tânărului descendent Atreides.

Aş putea să-l omor, gândi Fenring. Şi ştia că era adevărat ce gândea.

Dar, în clipa aceea, ceva aflat în propriile sale adâncuri tainice îl făcu pe Conte să şovăie. Avu o viziune fulgerătoare, inadecvată, a avantajului pe care îl deţinea faţă de Paul, felul în care se putea ascunde de tânărul acesta, enigma persoanei şi a motivelor sale, pe care nu le putea scruta niciun ochi.

Iar Paul, conştient şi el de ceva, după felul în care clocotea nexul timpului, înţelese în sfârşit de ce nu i se arătase niciodată contele Fenring în imensa urzeală a viitorului. Fenring era unul din cei care ar-fi-putut-să-fie, un posibil Kwisatz Haderach, schilodit însă de o mică eroare în lanţul genetic, un eunuc, ale cărui talente rămăseseră furtive, ascunse, refulate. Şi Paul simţi o compasiune profundă pentru Contele Fenring, un sentiment de fraternitate pe care nu-l cunoscuse niciodată până atunci.

Fenring observă emoţia lui Paul, o înţelese şi spuse:

– Maiestate, trebuie să vă refuz.

Furia îl copleşi pe Shaddam al IV-lea. Făcu doi paşi iuţi printre supuşii care se retraseră înspăimântaţi şi-l pălmui cu sete pe Fenring

peste obraz.

Un nor negru întunecă chipul Contelui. Îl ţintui cu privirea pe Împărat şi vorbi cu voce egală, cu deliberată inexpresivitate:

– Am fost prieteni, Maiestate. Ceea ce fac acum fac din prietenie. Voi uita gestul Vostru.

Paul îşi drese glasul.

– Vorbeam despre tron, Maiestate, rosti.

Împăratul se întoarse şi-l fulgeră cu privirea.

– Eu stau pe tron! lătră el.

– Veţi avea alt tron, pe Salusa Secundus, răspunse Paul.

– Am depus armele şi am venit aici crezând în cuvântul tău! strigă Împăratul. Îndrăzneşti să mă ameninţi…

– Cât timp vă aflaţi în prezenţa mea, sunteţi în siguranţă. Aşa v-a făgăduit un Atreides. Muad'Dib însă vă osândeşte la exilul pe planeta-închisoare. Dar nu vă temeţi, Maiestate. Voi folosi toate mijloacele de care dispun pentru a îmblânzi lumea aceea. Salusa Secundus va deveni o lume-grădină, plină de frumuseţe şi de gingăşie.

Împăratul înţelese deodată sensul ascuns al cuvintelor lui Paul şi îl privi cu ură.

– Astea-ţi sunt, deci, adevăratele motive, scrâşni.

– Întocmai, zise Paul.

– Dar cu Arrakisul ce-o să se întâmple? Va deveni şi el o lume-grădină, plină de frumuseţi şi de gingăşie?

– Fremenii au cuvântul lui Muad'Dib, spuse Paul. Sub cerul acestei planete, apa va curge la suprafaţă, printre oaze verzi şi bogate. Dar va trebui să ne gândim şi la mirodenie. Iată de ce pe Arrakis vor exista întotdeauna şi deşertul, şi vânturile aprige, şi încercările

menite să-l călească pe om. Noi, fremenii, avem o vorbă: „Dumnezeu a creat Arrakisul ca să-i pregătească pe credincioşi.“ Nimeni nu poate nesocoti cuvântul lui Dumnezeu.

Bătrâna Dreptvorbitoare, Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam, surprinsese însă un alt înţeles ascuns în vorbele lui Paul. Întrezărise spectrul jihadului şi îşi ridică glasul:

– Nu se poate să-i laşi pe oamenii aceştia să calce în picioare Universul!

– O să vă amintiţi cu nostalgie de blândeţea sardaukarilor! ripostă veninos Paul.

– Nu se poate să-i laşi, şopti bătrâna.

– Eşti o Dreptvorbitoare, zise Paul. Gândeşte-te mai bine la ceea ce spui. Îi aruncă o privire Prinţesei Regale şi se întoarse spre Împărat. Să sfârşim odată, Maiestate.

Împăratul se uită cu groază la fiica sa. Ea îi atinse braţul şi vorbi cu glas alinător:

– Pentru asta am fost educată, tată.

El inspiră adânc.

– Nu poţi face nimic, murmură bătrâna Dreptvorbitoare.

Împăratul îşi îndreptă spatele, părând să-şi regăsească aparenţa demnităţii.

– Cine va negocia în numele tău, vasalule? întrebă.

Paul se întoarse, o văzu pe mama sa, aşteptând cu privirea în pământ, alături de Chani, în mijlocul fedaykinilor. Se apropie de ele, oprindu-se în faţa lui Chani.

– Înţeleg motivul, şopti ea. Dacă aşa trebuie… Usul…

Paul îi auzi lacrimile din glas, îşi ridică mâna, îi atinse obrazul.

– Sihaya, murmură, să nu te temi de nimic. Niciodată. Îşi lăsă braţul în jos şi se adresă mamei sale: Vei negocia în numele meu, mamă. Împreună cu Chani. E înţeleaptă şi are ochi ageri. Şi-i adevărat ce se spune, că nimeni nu ştie să se tocmească mai aprig decât un fremen. Chani va privi totul cu ochii dragostei pe care mi-o poartă şi cu gândul la fiii pe care-i va naşte, la nevoile lor. S-o asculţi.

Jessica sesiză calculul rece din raţionamentul fiului ei şi-şi înăbuşi un fior de gheaţă.

– Care ţi-s instrucţiunile? îl întrebă.

– Pretind ca zestre toate acţiunile CHOAM pe care le deţine Împăratul, spuse Paul.

– Toate? reuşi să îngaime Jessica, stupefiată.

– Trebuie să-l despuiem de tot ce are. Altceva: pentru Gurney Halleck, rangul de Conte, un directorat în Compania CHOAM şi fieful Caladan. De asemenea, atribuirea de titluri şi demnităţi importante tuturor foştilor supuşi Atreides care mai sunt în viaţă, până la ultimul soldat.

– Dar fremenii? întrebă Jessica.

– Fremenii mă privesc personal, răspunse Paul. Pe ei îi va răsplăti Muad'Dib. În primul rând, Stilgar va fi guvernator al Arrakisului. Dar pentru astea, vom avea timp mai târziu.

– Şi eu?

– Ai vreo dorinţă anume?

– Poate… Caladanul, rosti ea, privindu-l pe Gurney. Nu-s sigură. M-am transformat prea mult în fremenă… şi în Cucernică Maică. Am nevoie de o perioadă de linişte şi de calm ca să mă gândesc.

– O vei avea, zise Paul. Vei avea tot ce-ţi vom putea oferi eu sau Gurney.

Jessica dădu din cap, simţindu-se deodată bătrână şi obosită. Se uită la Chani.

– Şi pentru concubina regală?

– Nu vreau niciun rang, şopti Chani. Nu vreau nimic. Te implor.

Paul se uită în ochii ei. Brusc, îşi aminti imaginea lui Chani aşa cum o văzuse odată, cu micul Leto în braţe, cu copilul lor, care îşi găsise moartea în această dezlănţuire de violenţă.

– Îţi jur, zise el, că nu vei avea nevoie de niciun rang. Femeia de colo îmi va fi soţie, iar tu doar concubină pentru că asta-i o afacere politică prin care vom cimenta pacea şi ne vom ralia Casele Mari ale Landsraadului. Trebuie să ne supunem uzanţelor. Dar Prinţesa aceasta nu va avea de la mine decât numele meu. Atât. Nu va avea niciun copil, nicio privire caldă, nicio clipă de dorinţă.

– Aşa spui acum, rosti Chani. Şi ochii ei se îndreptară către silueta înaltă a Prinţesei cu părul de aur.

– Atât de puţin îmi cunoşti fiul? murmură Jessica. Uită-te bine la Prinţesa aceea. E semeaţă, încrezătoare. Se spune că are veleităţi literare. Să sperăm că asta o va putea consola în viaţă, căci de alte lucruri va avea prea puţin parte. Un râs amar se desprinse fără voie de pe buzele ei. Gândeşte-te la asta, Chani: Prinţesa aceea îi va purta numele, dar va fi mai prejos decât o concubină, căci nu va cunoaşte niciodată un moment de tandreţe de la bărbatul de care este legată. În timp ce pe noi, Chani, pe noi, cele ce suntem numite concubine… istoria ne va numi soţii.

ECOLOGIA DUNEI

Anexa I

Dincolo de un punct critic dintr-un spaţiu finit, libertatea descreşte proporţional cu creşterea numărului. Acest lucru este la fel de adevărat pentru fiinţele umane din spaţiul finit al unui ecosistem planetar, ca şi pentru moleculele unui gaz închis într-un recipient etanş. În ceea ce îi priveşte pe oameni, întrebarea este nu câţi pot supravieţui în cadrul sistemului, ci ce fel de existenţă va fi posibilă pentru cei ce vor supravieţui.

Pardot Kynes, Primul Planetolog al Arrakisului

Impresia pe care o produce de obicei Arrakisul asupra oricărui nouvenit este aceea a unui ţinut de o pustietate absolută. Străinul îşi închipuie imediat că aici nimic nu poate vieţui sau creşte sub cerul liber, că lumea aceasta este adevăratul deşert, care nu a cunoscut şi nici nu va cunoaşte vreodată fertilitatea.

Pentru Pardot Kynes, planeta nu era decât o formă de energie, o maşină pusă în mişcare de soarele ei. Erau necesare doar câteva ajustări pentru a o adapta nevoilor omului şi, imediat, s-a gândit la populaţia umană care se deplasa liber pe suprafaţa Arrakisului:

fremenii. Ce provocare! Şi ce unealtă! Fremenii reprezentau o forţă ecologică şi geologică cu un potenţial aproape nelimitat.

În multe privinţe, Pardot Kynes era un om simplu şi direct. Trebuia să scape de restricţiile impuse de Harkonneni? Nimic mai simplu. S-a căsătorit cu o femeie fremenă. Iar după ce i-a dăruit un fiu fremen, Liet-Kynes, a început să-i inoculeze acestuia, precum şi celorlalţi copii fremeni, „ştiinţa de carte“ a ecologiei, creând de la bun început un limbaj nou de simboluri, menit să înarmeze mintea spre a manipula un întreg peisaj, clima sa, mecanismul anotimpurilor, un limbaj care respingea orice idee de forţă în favoarea unei conştiinţe clare a *ordinii.*

„Pe orice planetă prielnică omului“, spunea Kynes, „există o frumuseţe internă creată de mişcare şi echilibru. Această frumuseţe generează un efect dinamic stabilizator, esenţial oricărei forme de viaţă. Scopul său este simplu: menţinerea şi producerea de structuri coordonate, din ce în ce mai diversificate. Viaţa sporeşte capacitatea oricărui sistem închis de a întreţine viaţa. Viaţa, în totalitatea ei, se află în slujba vieţii. Hrana necesară îi este furnizată vieţii *de către* viaţă, în forme din ce în ce mai bogate, pe măsură ce creşte diversitatea vieţii. Întregul peisaj se trezeşte la viaţă, se stabilesc relaţii, apar interacţiuni.“

Aşa vorbea Pardot Kynes în clasele din sietchuri.

Dar, înainte de a ajunge la cursuri, trebuise să-i convingă pe fremeni. Ca să înţelegeţi cum a reuşit lucrul acesta, trebuie să înţelegeţi, mai întâi, enorma onestitate şi inocenţa cu care aborda orice problemă. Nu era naiv, dar nu îşi îngăduia niciun fel de distracţie.

Într-o după-amiază toridă, pe când explora peisajul arrakian la bordul unui vehicul de suprafaţă monoloc, fu martorul unei scene de o deplorabilă banalitate. Şase mercenari Harkonneni, echipaţi cu scuturi şi înarmaţi până-n dinţi, încercuiseră trei tineri fremeni pe platoul din spatele Scutului de Piatră, în apropierea satului Sacul Vânturilor. Kynes crezu mai întâi că nu era vorba decât de o simplă ciomăgeală, apoi îşi dădu seama că Harkonnenii intenţionau să-i masacreze pe fremeni. În acel moment, unul dintre tineri zăcea deja la pământ, cu o arteră secţionată, iar doi mercenari fuseseră scoşi din luptă, dar tot rămâneau patru oameni înarmaţi împotriva a doi

copilandri.

Kynes nu era curajos. Nu era decât onest şi precaut. Harkonnenii măcelăreau fremeni. Distrugeau uneltele cu care el avea intenţia să refacă planeta! Îşi activă scutul, se năpusti în mijlocul încăierării şi răpuse cu şişul doi dintre Harkonneni, mai înainte ca aceştia să-şi fi dat seama că se află cineva în spatele lor. Evită lovitura de sabie a celui de-al treilea, îi reteză beregata cu un *entretisser* impecabil şi îl lăsă pe al patrulea în seama celor doi adolescenţi fremeni pentru a-i da primul ajutor rănitului care sângera în nisip. Şi reuşi să-l readucă la viaţă… în momentul în care ultimul Harkonnen îşi dădea duhul.

Drept care tinerii fremeni se pomeniră într-o mare încurcătură. Ce să facă cu Kynes? Bineînţeles, ştiau cine e. Nicio persoană nu sosea pe Arrakis fără ca un dosar bine documentat să nu ajungă, pe o cale sau alta, în mâinile fremenilor. Îl cunoşteau pe Kynes: era slujitorul Împăratului.

Dar ucisese Harkonneni!

Nişte adulţi ar fi dat, fără îndoială, din umeri şi, cu oarecare regret, i-ar fi adăugat cadavrul la cele şase care zăceau deja pe nisip. Dar aceşti fremeni erau tineri fără experienţă şi tot ce pricepeau era că îi datorau viaţa acestui slujitor imperial.

Două zile mai târziu, Kynes se pomeni într-unul din sietchurile care dominau Pasul Vânturilor. Pentru el, treaba asta era naturală. Se apucă să le vorbească fremenilor despre apă, despre fixarea dunelor cu covoare de iarbă, despre plantaţii de curmali, despre canale de irigaţie străbătând liber deşertul. Vorbea, vorbea, vorbea întruna.

Şi habar n-avea de discuţiile încinse al căror obiect era soarta sa. Ce-i de făcut cu nebunul ăsta? Cunoaşte acum poziţia unuia dintre cele mai importante sietchuri. Ce-i de făcut? Şi ce să pricepi din vorbele lui, din trăncăneala smintită despre preschimbarea Arrakisului într-un paradis? Vorbărie şi-atâta tot! Ştie prea mult. Dar a ucis Harkonneni! Cum o să-i plătim povara de apă? De când datorăm noi ceva Imperiului? A ucis Harkonneni. Ei şi? Oricine poate ucide Harkonneni. Şi eu am ucis.

Dar ceea ce spune el despre fertilizarea Arrakisului?

Prostii! De unde apă?

El zice că este! Şi a *salvat* trei de-ai noştri.

A salvat trei mucoşi nerozi, care s-au aruncat singuri în cuţitele Harkonnenilor! Şi le-a văzut cristaiele!

Decizia fu cunoscută cu mult înainte de a fi fost rostită. Taul unui sietch le dictează membrilor săi conduita, inclusiv obligaţiile cele mai brutale. Pentru îndeplinirea deciziei fu numit un luptător încercat, căruia i se încredinţă cuţitul sacru. Doi acvari îl însoţiră spre a recupera apa trupului. Obligaţie brutală.

E îndoielnic ca Pardot Kynes să fi băgat de seamă prezenţa presupusului călău. În clipa aceea, era ocupat. Perora unui grup, care se adunase în jurul lui, la o distanţă precaută. Vorbea plimbându-se de colo-colo, gesticulând. Apă în aer liber, spunea el. Ieşiri în deşert fără distrai! Apă potabilă acumulată în iazuri! Livezi de portyguli!

Cel cu cuţitul îi aţinu calea.

„Fă-mi loc", îi spuse Kynes şi continuă să vorbească despre capcane de vânt secrete. Trecu mai departe, oferindu-şi spatele loviturii rituale.

Nu se poate şti ce anume s-a petrecut în momentul acela în mintea presupusului gâde. L-a ascultat brusc pe Kynes şi l-a crezut? Cine ştie?… Dar ceea ce a făcut a rămas de pomină. Îl chema Uliet *Vârstnicul.* Uliet a înaintat trei paşi şi s-a prăbuşit deliberat în lama propriului său cuţit. Astfel i-a „făcut loc" lui Kynes. Sinucidere? Unii pretind că l-a călăuzit Shai-hulud.

Aşa se nasc prevestirile!

Din clipa aceea, Kynes nu a mai trebuit decât să arate cu mâna şi să rostească: „Mergeţi acolo!" şi ei se duceau. Triburi întregi, de pretutindeni. Mureau bărbaţi, mureau femei, mureau copii. Dar se duceau.

Kynes îşi reluă corvezile imperiale, întorcându-se la staţiunile biologice experimentale. Şi, curând, printre membrii personalului

acestor staţiuni îşi făcură apariţia fremeni. Apoi fremenii îşi dădură seama că erau pe cale de a se infiltra în „sistem“, o posibilitate pe care nu o luaseră niciodată în considerare. O serie de unelte şi utilaje provenind din staţiuni ajunseră în sietchuri… în special radiatoarele, cu ajutorul cărora erau săpate bazinele colectoare şi capcanele de vânt de sub suprafaţa deşertului.

Pe fundul bazinelor începu să se adune apă.

Fremenii pricepură că Pardot Kynes nu era complet nebun, ci exact atât de nebun cât trebuie să fie un sfânt. Era un umma, făcea parte din confreria profeţilor. Iar spiritul lui Uliet fu avansat la rangul de sadus şi inclus printre judecătorii divini.

Kynes, simplul, ambiţiosul Kynes, ştia că o muncă de cercetare organizată la niveluri înalte e hărăzită să nu producă niciodată nimic nou. Alcătui, aşadar, mici unităţi experimentale, care făceau schimburi reciproce de informaţii pentru a realiza cât mai rapid efectul Tansley şi lăsă fiecărui grup libertatea de a-şi găsi propria cale. Trebuiau să acumuleze milioane de fapte mărunte şi de aceea organiza numai teste izolate şi sumare, menite să scoată în evidenţă dificultăţile.

Se prelevară probe de carotaj de pe cuprinsul întregului bled. Se trasară diagrame ale îndelungatelor cicluri meteorologice care alcătuiau clima. Kynes descoperi că în centura lată, cuprinsă între 70 de grade latitudine nordică şi sudică, temperaturile oscilau de mii de ani între 254 şi 332 de grade (absolute) şi că zona aceasta poseda lungi anotimpuri de germinaţie, în cursul cărora temperaturile variau de la 284 la 302 grade absolute: domeniul de „aur“ pentru dezvoltarea formelor de viaţă terestre… de îndată ce aveau să rezolve problema apei.

Când o vom rezolva? întrebară atunci fremenii. Când vom vedea Arrakisul preschimbându-se într-un paradis?

Şi ca un dascăl răspunzând unui copil care întreabă cât fac doi şi cu doi, Kynes le spuse: „Peste trei sute sau cinci sute de ani.“

Un popor inferior ar fi reacţionat cu un geamăt de disperare. Dar fremenii învăţaseră răbdarea de la oameni cu bice în mâini.

Transformarea avea să dureze ceva mai mult timp decât se aşteptaseră, dar erau încredinţaţi cu toţii că ziua binecuvântată avea să vină. Îşi strânseră, deci, cingătorile şi se întoarseră la treabă. Dezamăgirea făcuse perspectiva paradisului parcă şi mai reală.

Problema capitală a Arrakisului nu era atât apa, cât umiditatea. Animalele de casă erau aproape necunoscute, iar cele domestice rare. Unii traficanţi foloseau ca animal de povară kulonul, măgarul domesticit al deşertului, dar preţul apei era prohibitiv, chiar dacă se reuşea echiparea animalelor cu distraie speciale.

Kynes se gândi să construiască mari instalaţii de reducere care să sintetizeze apa din hidrogenul şi oxigenul prezente în roca nativă, dar costul energiei ar fi fost prea ridicat. Calotele polare, în ciuda falsei impresii de bogăţie în apă pe care o inspirau pyonilor, erau cu totul neîndestulătoare pentru proiectul său… Şi-apoi, începuse deja să bănuiască unde ar fi trebuit să se găsească apa. La altitudinile medii şi în unele vânturi, cantitatea de umiditate creştea simţitor. Şi mai era şi acel prim indiciu pe care i-l furnizase compoziţia echilibrată a atmosferei: 23% oxigen, 75,4% azot şi 0,023% bioxid de carbon, plus gazele nobile care formau restul.

Exista o plantă locală, extrem de rară, o rădăcinoasă care creştea în zona nordică temperată, la altitudini de peste 2500 de metri. Un tubercul de doi metri lungime producea o jumătate de litru de apă. Şi mai erau şi plantele de deşert terraforme, dintre care unele, cele mai rezistente, se dezvoltau viguros dacă erau plantate în depresiuni şi dotate cu decantoare de rouă.

Apoi, Kynes descoperi cuveta salină.

Topterul său fu surprins de o furtună în timp ce zbura către una dintre staţiunile mai îndepărtate de la marginea bledului şi se abătu de la ruta obişnuită. După trecerea furtunii, văzu cuveta: o uriaşă depresiune ovală, cu diametrul mare de peste trei sute de kilometri, o întindere albă şi scânteietoare, în plin deşert. Kynes coborî, îşi trecu degetele peste suprafaţa măturată de furtună şi le duse la buze.

Sare.

Acum, era sigur.

Pe Arrakis existase apă la suprafaţă… Cândva. Se hotărî să reexamineze problema puţurilor seci, în care câteva picături de apă apăruseră şi pieriseră, pentru a nu se mai ivi niciodată.

Kynes îşi puse la lucru proaspăt calificaţii limnologi fremeni. Indiciu de bază: fragmentele de materie organică, găsite uneori în masa de mirodenie, în urma unei erupţii. Basmele folclorului fremen le atribuiseră dintotdeauna unui imaginar „păstrăv al nisipurilor". Pe măsură ce se descoperiră noi dovezi, se contură o nouă explicaţie în legătură cu provenienţa enigmaticelor fragmente, era vorba de o creatură care „înota" în adâncul nisipurilor şi care bloca apa în pungi fertile, situate în straturile inferioare poroase ale solului, la temperaturi sub 280 de grade (absolute).

Milioane de asemenea „hoţi de apă" îşi găseau moartea la fiecare erupţie de mirodenie. O variaţie de numai cinci grade a temperaturii putea să-i ucidă. Puţinii supravieţuitori intrau apoi într-o fază de cistohibernare, din care ieşeau, după şase ani, sub formă de mici viermi de nisip care nu depăşeau lungimea de trei metri. Dintre aceştia, numai câţiva scăpau de fraţii lor mai mari şi de pungile de apă ale premirodeniei, reuşind să ajungă la maturitate, sub forma giganticului shai-hulud. (Pentru shai-hulud apa e o otravă, aşa cum aflaseră mai demult fremenii, înecând câte unul din rarii „viermi pitici" capturaţi în Ergul Mic, pentru a produce narcoticul stimulator al percepţiei pe care îl numeau Apa Vieţii. „Viermele pitic" este o varietate primitivă de shai-hulud, a cărui lungime nu depăşeşte niciodată nouă metri.)

Aveau acum întregul ciclu: de la micul făuritor la masa de premirodenie; de la micul făuritor la shai-hulud; shai-hulud dispersând mirodenia din care se hrăneau făpturile microscopice numite „planctonul nisipurilor"; planctonul nisipurilor, hrana lui shai-hulud, crescând, îngropându-se, transformându-se în mulţimea micilor făuritori.

Kynes şi oamenii săi îşi strămutară, deci, atenţia de la aceste mari relaţii, concentrându-se asupra microecologiei. În primul rând, clima. Suprafaţa nisipului atingea deseori temperaturi de 344 până la 350 de grade (absolute). La o jumătate de metru sub suprafaţă, temperatura scădea cu 55 de grade; la o jumătate de metru deasupra solului, scădea cu 25 de grade. Frunzele sau umbra puteau să

determine o scădere cu încă 18 grade. Apoi, substanţele nutritive. Nisipul Arrakisului este, în cea mai mare parte, produsul digestiei viermilor; praful (adevărata problemă omniprezentă) este produs de constanta unduire a suprafeţei, mişcarea de „saltaţie“ a nisipului. Versanţii feriţi de vânt ai dunelor sunt acoperiţi cu un strat de nisip macrogranular. Versanţii aflaţi în bătaia vântului sunt bătătoriţi şi netezi. Dunele bătrâne sunt galbene (din cauza oxidării), dunele tinere au culoarea rocii de origine (de obicei, cenuşii).

Versanţii feriţi de vânt ai dunelor bătrâne constituiră primele zone de plantaţii. Fremenii începură cu un ciclu de ierburi pentru soluri sărace, asemănătoare muşchiului de turbă, menite să se întrepătrundă, să împâslească şi să fixeze dunele, privând vântul de arma sa cea mai puternică: grăunţii mobili.

Primele zone pentru culturile de aclimatizare fură situate departe, în sud, la adăpost de patrulele Harkonnen. Formele mutante de ierburi neproductive fură plantate, mai întâi, pe versanţii adăpostiţi ai unui şir de dune situate pe direcţia vânturilor dominante de vest. De îndată ce versanţii feriţi de vânt fură ancoraţi, versanţii expuşi se înălţară din ce în ce mai mult, iar suprafaţa acoperită cu iarbă, de pe partea cealaltă, se deplasă, extinzându-se în acelaşi ritm. În felul acesta luară naştere gigantice sifuri (dune lungi, cu creste sinuoase), a căror înălţime depăşea 1500 de metri.

Când bariera de dune atinse o altitudine suficientă, versanţii expuşi vântului fură plantaţi cu rogoz, o iarbă mai rezistentă. Fiecare structură, având baza de aproximativ şase ori mai mare decât înălţimea, fu ancorată – „fixată“ – în felul acesta.

După aceea, se trecu la culturi de plante cu rădăcini mai adânci: pentru început, efemere (chenopode, spanac sălbatic, ştir), pe urmă grozamă scoţiană, lupin, viţă de eucalipt (varietatea adaptată ţinuturilor nordice ale Caladanului), tamarisc pitic, pin mediteranean… în sfârşit, adevăratele plante de deşert: cactusul-candelabru, saguaro şi bis-naga, cactusul-butoi, iar acolo unde era posibil, salvia cămilei, iarba-ceapă, iarba de Gobi, lucerna sălbatică, verbina-de-nisip, primula-de-seară, livanul, scumpia, tufele de creozot.

Fremenii se îngrijiră apoi de viaţa animală indispensabilă, creaturi

mărunte, care să răscolească şi să aerisească solul: vulpea pitică, şoarecele marsupial, iepurele deşertului, broasca-ţestoasă de nisip… şi răpitoare, care să păstreze echilibrul: şoimul deşertului, bufniţa pitică, vulturul şi cucuveaua deşertului; insecte, care să pătrundă în nişele unde nu aveau acces vieţuitoarele mai mari: scorpionul, miriapodul, păianjenul, viespea, musca viermilor… şi liliacul deşertului, care să le supravegheze.

În cele din urmă, încercarea crucială: curmalii, bumbacul, cucurbitaceele, arborii de cafea, plantele medicinale… peste două sute de soiuri vegetale alimentare, care trebuiau să fie testate şi aclimatizate.

„Ceea ce nu înţelege cineva (care nu se pricepe deloc la ecologie) despre un ecosistem este tocmai faptul că-i vorba de un sistem", spunea Kynes. „Un sistem! Un sistem îşi menţine o anumită stabilitate fluidă, care însă poate fi răsturnată de o singură greşeală, comisă într-o singură nişă. Un sistem posedă o anumită ordine, o anumită curgere de la un punct la altul. Dacă ceva zăgăzuieşte această curgere, ordinea este distrusă. Cine ignoră ecologia nu va observa dezastrul decât când va fi prea târziu. Iată de ce funcţia primordială a ecologiei este înţelegerea consecinţelor."

Reuşiseră sau nu să creeze un sistem?

Kynes şi poporul său rămaseră în aşteptare. Fremenii înţelegeau în sfârşit ce însemna intervalul de cinci sute de ani pe care îl prezisese planetologul.

Într-o zi, de la plantaţiile de palmieri sosi un raport:

La hotarul dintre deşert şi plantaţii, planctonul nisipurilor este otrăvit de interacţiunea cu noile forme de viaţă. Motivul: incompatibilitatea proteinelor. Se formase un brâu larg de apă otrăvitoare, de care vieţuitoarele arrakiene nu se puteau apropia. O zonă pustiită înconjura plantaţiile, o zonă pe care nu o putea viola nici măcar shai-hulud.

Kynes se deplasă personal la plantaţii, o călătorie de douăzeci de toboşari, într-un palanchin, ca un infirm sau ca o Cucernică Maică, pentru că nu încercase niciodată să devină călăreţ al nisipurilor.

Cercetă zona cu pricina – duhoarea se ridica până la ceruri – şi se întoarse cu o veste măreaţă, un dar din partea Arrakisului.

Surplusul de sulf şi azot transforma zona într-o răsadniţă fertilă pentru formele de viaţă terestre. Plantaţiile puteau fi extinse în voie!

„Se va scurta şi intervalul?“ vrură să ştie fremenii.

Kynes reveni asupra formulelor sale planetare. Coeficienţii afectaţi capcanelor eoliene deveniseră între timp destul de siguri. Îşi îngădui evaluări relativ precise în privinţa problemelor ecologice. O parte a covorului vegetal trebuia păstrată pentru menţinerea dunelor; o altă parte trebuia rezervată producerii hranei pentru oameni şi pentru animale; în sfârşit, o altă parte trebuia să permită blocarea umidităţii în reţeaua de rădăcini şi canalizarea apei înspre zonele învecinate, încă pârjolite de soare. La ora aceea, fuseseră cartografiate toate zonele reci ale bledului. Kynes le introduse în formule. Până şi shai-hulud figura în diagrame. Existenţa lui era indispensabilă, căci fără el ar fi pierit bogăţia naturală pe care o reprezenta mirodenia. Iar „uzina“ din aparatul său digestiv, cu enormele sale concentraţii de aldehide şi de acizi, era o imensă sursă de oxigen. Un vierme mijlociu, de vreo 200 de metri lungime, elibera în atmosferă tot atâta oxigen cât zece kilometri pătraţi de covor vegetal.

Trebui să includă în calcul şi Ghilda. Cantităţile de mirodenie cu care o mituiau, ca să menţină spaţiul din jurul Arrakisului ferit de sateliţi meteorologici sau de ochi indiscreţi, atinseseră deja proporţii gigantice.

Nici fremenii nu puteau fi ignoraţi. Fremenii, cu capacitatea lor de vânt şi cu răzleţele lor terenuri „agricole“ din zonele mai bogate în apă; fremenii, cu noua lor conştiinţă ecologică şi cu visul lor de a acoperi suprafeţe vaste ale Arrakisului mai întâi cu prerii, apoi cu păduri.

Diagramele dădură o cifră. Kynes o comunică: trei la sută. Dacă reuşeau să determine trei la sută din elementul vegetal al Arrakisului să participe la formarea de compuşi carbonici, aveau să obţină râvnitul ciclu cu autoîntreţinere.

„Dar cât va dura?“ întrebară fremenii.

„A… cât? Vreo trei sute cincizeci de ani.“

Aşadar, ceea ce le spusese acest umma de la bun început rămânea valabil: nimeni din generaţia lor n-avea să vadă visul devenind realitate, şi nici cei ce aveau să le urmeze vreme de opt generaţii… Dar ziua aceea avea să vină.

Continuară să muncească: construind, săpând, educând şi învăţând copiii.

Pe vremea aceea, fiul său, Liet-Kynes, avea nouăsprezece ani şi era un adevărat fremen, un călăreţ al nisipurilor care omorâse peste o sută de Harkonneni. Autorizaţia imperială de succesiune, pe care bătrânul Kynes avusese grijă să o ceară din timp pentru fiul său, fu acordată fără probleme. Rigida structură de clasă a faufrelucilor îşi îndeplinea la fel de bine rolul şi pe Arrakis. Fiul fusese educat şi crescut ca să preia misiunea tatălui.

Calea era trasată, iar fremenii ecologi porniseră deja la drum. Liet-Kynes nu mai trebuia decât să-i supravegheze, să dea câte un îndemn unde era necesar şi să-i ţină sub observaţie pe Harkonneni…

Până în ziua în care planeta sa se pomeni cu un Erou.

RELIGIA DUNEI

Anexa II

Aşa cum ştie astăzi orice şcolar, înaintea venirii lui Muad'Dib fremenii de pe Arrakis practicau o religie a cărei origine era maometanismul Saari. S-au descoperit însă şi importante împrumuturi din alte religii. Exemplul cel mai frecvent este Imnul Apei, preluat direct din Liturghierul Catolic Portocaliu şi invocând nori de ploaie pe care Arrakisul nu i-a cunoscut niciodată. Există însă similitudini şi mai profunde între Kitab al-Ibarul fremenilor şi învăţăturile din biblie, Ilm şi Fiqh.

Orice studiu comparativ al principalelor credinţe religioase din Imperiu, până la apariţia lui Muad'Dib, trebuie să pornească de la forţele primordiale care au stat la baza acestor credinţe, şi anume:

1. Adepţii celor Paisprezece Înţelepţi, a căror Carte Sfântă era Biblia Catolică Portocalie şi ale căror vederi sunt expuse în Comentarii şi în celelalte lucrări ale Comisiei Tălmăcitorilor Ecumenici (CTE)

2. Comunitatea Bene Gesserit, care nega că ar fi un ordin religios, dar care opera în spatele unui paravan aproape impenetrabil de ritualuri mistice şi ale cărei metode de educare, simbolistică, organizare şi programă şcolară internă erau de natură esenţialmente religioasă.

3. Clasa dominantă agnostică (inclusiv Ghilda), pentru care religia era un fel de teatru de marionete menit să distreze populaţia şi să o menţină docilă şi care era întru totul încredinţată că toate fenomenele, chiar şi cele religioase, puteau fi reduse la explicaţii mecaniciste.

4. Aşa-numitele Învăţături Ancestrale, care includeau preceptele prezervate de cele trei mari migraţii islamice ale Nomazilor zensunniţi, navacreştinismul de pe Chusuk, variantele buddislamice preponderente pe Lankiveil şi Sikun, Cărţile Unificate Mahayana-Lankavatara, cultul Zen Hekiganshu de pe Delta Pavonia III, cultele Tawrah şi Zabur Talmudic care supravieţuiau pe Salusa Secundus, atotpătrunzătorul rit Obeah, cultul Muadh Quran, cu ale sale pure Ilm şi Finqh, practicat de populaţia rurală din orezăriile pundi de pe Caladan, formele de hinduism răspândite pe cuprinsul întregului Univers, în sânul comunităţilor izolate ale pyonilor şi, în sfârşit, Jihadul Butlerian.

Există şi o a cincea forţă care a modelat credinţele religioase, dar al cărei efect este atât de universal şi de profund, încât trebuie enunţată separat.

Este vorba, desigur, despre călătoria spaţială, care, în contextul oricărei discuţii religioase, se impune a fi scrisă astfel:

CĂLĂTORIA SPAŢIALĂ!

În cursul celor o sută zece secole care au precedat Jihadul Butlerian, expansiunea umanităţii în spaţiul cosmic şi-a pus asupra religiei o pecete unică. La începuturile sale, călătoria spaţială, deşi larg răspândită, a fost în bună măsură haotică, lentă şi nesigură, efectuându-se, până la apariţia monopolului Ghildei, printr-o sumedenie de metode improprii. Primele experienţe spaţiale, despre care rămăseseră informaţii puţine şi profund alterate, au constituit stimuli irezistibili pentru speculaţiile mistice.

Imediat, spaţiul a conferit un sens şi un farmec diferit concepţiei despre Facere. Diferenţa aceasta este perfect vizibilă în mişcările religioase cele mai importante din această perioadă. Esenţa tuturor religiilor, sentimentul de sacru au fost afectate de acea impresie de anarhie pe care o emană întunericul spaţiului cosmic.

Era ca şi cum Jupiter, în toate avatarurile sale, se retrăgea în bezna maternă pentru a fi înlocuit de o imanenţă femelă plină de ambiguitate şi al cărei chip reflecta nenumărate terori.

Străvechile formule se întrepătrunseră, se încâlciră, încercând să se adapteze noilor cuceriri şi noilor simboluri heraldice. Fu o epocă de luptă între demoni-fiare, de o parte, şi vechile rugăciuni şi invocaţii, de alta.

Niciodată însă nu apăru o decizie clară.

Se spune că în decursul acestei perioade Geneza ar fi fost reinterpretată, iar cuvintele lui Dumnezeu ar fi fost răstălmăcite astfel:

„Fiţi rodnici, şi vă înmulţiţi, şi umpleţi Universul, şi-l stăpâniţi, şi domniţi peste toate fiarele şi vietăţile stranii ce se mişcă pe pământurile fără sfârşit şi sub ele."

Fu o eră a vrăjitoarelor cu puteri reale. Măsura acelor puteri se poate întrezări în faptul că ele nu au dezvăluit niciodată cum ţineau jeratic în mâinile goale.

Apoi veni Jihadul Butlerian – două generaţii de haos. Zeul logicii mecanice fu azvârlit maselor şi un concept nou îşi făcu apariţia:

„Omul nu poate fi înlocuit."

Aceste două generaţii de violenţă constituiră o pauză talamică pentru întreaga specie umană. Oamenii se uitară la zeităţile lor şi la riturile lor şi văzură în ele cea mai înspăimântătoare dintre ecuaţii: frică supra ambiţie.

Şovăitori, liderii religiilor ai căror adepţi vărsaseră sângele a miliarde de oameni începură să se întâlnească pentru a face schimb de vederi. Mişcarea fu încurajată de Ghilda Spaţială, care începea să-şi închege monopolul asupra călătoriilor interstelare, şi de Bene Gesserit, care strângea în jurul său toate vrăjitoarele.

Primele reuniuni ecumenice avură două rezultate majore:

1. Înţelegerea faptului că toate religiile aveau cel puţin o poruncă

comună: „Să nu sluţeşti sufletul.“

2. Comisia Tălmăcitorilor Ecumenici.

CTE se întruni pe o insulă neutră de pe Vechiul Pământ, leagănul tuturor religiilor-mame. Principiul întrunirii era „credinţa comună în existenţa unei Esenţe Divine în Univers“. Fuseseră convocaţi reprezentanţi ai fiecărei confesiuni care număra mai mult de un milion de adepţi şi, în mod cu totul surprinzător, membrii Comisiei căzură imediat de acord în privinţa declaraţiei scopului lor comun:

„Ne aflăm aici pentru a smulge o armă esenţială din mâinile religiilor antagoniste. Arma aceasta este pretenţia la deţinerea singurei şi unicei revelaţii.“

Entuziasmul stârnit de acest prim semn de „profundă înţelegere reciprocă“ se dovedi prematur. Vreme de mai bine de un an standard, această declaraţie fu singurul comunicat difuzat de CTE. Oamenii începură să murmure, dezamăgiţi de tergiversări. Trubadurii compuseră cântece batjocoritoare la adresa celor o sută douăzeci şi unu de „boşorogi trăsniţi“, cum fuseseră porecliţi delegaţii CTE. (Sursa poreclei era o anecdotă obscenă, a cărei poantă viza iniţialele CTE, numindu-i pe delegaţi „Conţopişti Trăsniţi Ereditar“.) Unul dintre aceste cântece, „Reverie“, readus periodic în actualitate, nu şi-a pierdut popularitatea nici până astăzi:

Oameni buni, la reverie
De sunteţi ispitiţi,
Gândiţi-vă ce tragedie
E reveria
Boşorogilor Trăsniţi!
Ei trândăvesc
Şi lâncezesc
O zi întreagă.
Apoi se-nchină
Doamnei Cină!

Din când în când, răzbăteau unele zvonuri în legătură cu şedinţele CTE. Se spune, de pildă, că delegaţii îşi compară textele şi că, în mod

nesăbuit, aceste texte erau numite. Asemenea zvonuri provocară, în mod inevitabil, tulburări antiecumenice şi, firește, suscitară noi manifestări de ostilitate.

Trecură doi ani… trei ani.

Membrii Comisiei, dintre care nouă muriseră între timp şi fuseseră înlocuiţi, îşi acordară un răgaz de odihnă pentru a promulga instalarea înlocuitorilor şi anunţară că lucrau cu toţii la elaborarea unei cărţi unice, care va înlătura „toate simptomele patologice“ ale religiilor din trecut.

„Suntem pe cale de a produce un instrument al Dragostei, la care să se poată cânta în toate felurile“, declarară ei.

Multora li se pare şi astăzi ciudat faptul că această declaraţie a avut darul de a stârni cele mai crunte explozii de violenţă împotriva ecumenismului. Douăzeci de delegaţi fură rechemaţi de congregaţiile cărora le aparţineau. Unul îşi puse capăt zilelor, furând o fregată spaţială şi prăbuşindu-se în soare.

Istoricii sunt de părere că tulburările s-au soldat cu optzeci de milioane de victime. Această cifră corespunde unei defalcări a câte şase mii pentru fiecare lume inclusă pe atunci în Liga Landsraadului. Dacă ţinem cont de circumstanţele zbuciumate ale acelor vremuri, estimarea nu pare excesivă, deşi orice pretenţie la cifre precise nu poate fi decât atât – o pretenţie. Comunicaţiile între lumi se aflau atunci la cel mai scăzut nivel.

Evident, trubadurii cunoscură o perioadă de glorie. O comedie muzicală, foarte populară la vremea aceea, prezenta într-una din scene un delegat al CTE, întins la umbra unui palmier, pe o plajă de nisip alb, cântând:

> Pentru Dumnezeu, femeie şi-a dragostei splendoare,
> Tăiem pe-aici frunză la câini, cu nepăsare.
> Hai, trubadur, mai zi-ne o cântare
> Pentru Dumnezeu, femeie şi-a dragostei splendoare!

Tulburările publice şi comediile sunt arme profund revelatoare în

orice epocă. Ele dezvăluie climatul psihologic, gravele incertitudini… şi dorinţa arzătoare de mai bine, amestecată cu teama că nu se va realiza niciodată nimic.

În vremurile acelea, barajele cele mai sigure în calea anarhiei au fost embrionara Ghildă, Bene Gesseritul şi Landsraadul, care reuşise să-şi continue tradiţia veche de 200 de ani, ţinându-şi în mod regulat sesiunile, în ciuda unor obstacole dintre cele mai grele. Rolul celei dintâi apare cu claritate: Ghilda oferea transport gratuit tuturor misiunilor legate de Landsraad şi de CTE. Rolul Bene Gesseritului este ceva mai obscur. În mod cert, în această epocă el şi-a consolidat autoritatea asupra vrăjitoarelor, a explorat domeniul narcoticelor complexe, a pus la punct antrenamentul prana-bindu şi a conceput Missionaria Protectiva, braţul negru al superstiţiei. Dar această perioadă este şi cea care a văzut elaborarea Litaniei împotriva Fricii şi redactarea Cărţii Azhar, acel miracol bibliografic care păstrează marile secrete ale celor mai străvechi credinţe umane.

Definiţia lui Ingsley este, poate, singura posibilă:

„A fost o epocă de adânci paradoxuri.“

Vreme de aproape şapte ani, CTE îşi continuă truda. În preajma celei de-a şaptea aniversări a reuniunii, delegaţii începură să pregătească universul uman pentru o veste de seamă. Iar în ziua în care CTE împlini şapte ani de la înfiinţare, ei înfăţişară oamenilor Biblia Catolică Portocalie.

„Lucrarea aceasta este o operă demnă şi plină de înţelesuri“, spuseră ei. „E mijlocul prin care omenirea poate dobândi conştiinţa de sine ca o creaţie desăvârşită a lui Dumnezeu.“

Membrii CTE au fost numiţi arheologi ai ideilor, considerându-se că măreţia redescoperirii lor fusese inspirată de Dumnezeu. S-a spus că ei aduseseră la lumină „vitalitatea marilor idealuri, îmbogăţite de trecerea veacurilor“, că dăduseră un nou imbold „imperativelor morale ale conştiinţei religioase“.

Împreună cu Biblia Catolică Portocalie, CTE a prezentat Liturghierul şi Comentariile, acestea din urmă reprezentând, din multe puncte de vedere, o lucrare şi mai remarcabilă, nu numai prin concizia sa

(mai puţin de jumătate din volumul Bibliei CP), dar şi prin candoarea sa şi amestecul de autocompătimire şi fariseism.

Fraza de debut este un apel fără echivoc adresat cârmuitorilor agnostici:

„Oamenii, negăsind răspunsuri la *sunna* – cele zece mii de întrebări religioase din Shari-a – aplică acum propriul lor raţionament. Toţi oamenii caută lumina. Religia nu este decât calea cea mai veche şi cea mai venerabilă prin care oamenii au încercat să găsească un sens universului creat de Dumnezeu. Savanţii caută legile fenomenelor. Misiunea Religiei este de a-l pregăti pe om pentru această legalitate."

În încheierea lor însă, Comentariile au un ton aspru, care, fără îndoială, le prevestea deja destinul:

„În mare parte, ceea ce s-a numit religie a avut dintotdeauna o atitudine inconştientă de ostilitate faţă de viaţă. Adevărata religie trebuie să demonstreze că viaţa este plină de bucurii plăcute ochiului lui Dumnezeu, că o cunoaştere fără acţiune este lipsită de sens. Toţi oamenii trebuie să înţeleagă că propovăduirea religiei prin reguli şi precepte rigide este, în cel mai bun caz, o şarlatanie. Singura învăţătură valabilă este cea care e acceptată cu plăcere. Ea poate fi recunoscută fără greş pentru că îţi trezeşte certitudinea de a fi ştiut dintotdeauna ceea ce te învaţă."

Un calm straniu domni cât timp presele şi imprimantele de shiga rulară răspândind Biblia CP de la o lume la alta. Unii îl interpretară ca pe un semn de la Dumnezeu, ca pe o prevestire a unităţii.

Dar chiar delegaţii CTE dezminţiră iluzia acestui calm de îndată ce reveniră în sânul congregaţiilor cărora le aparţineau. Optsprezece dintre ei fură linşaţi în primele două luni. Cincizeci şi trei se desolidarizară de CTE în decurs de un an.

Biblia CP fu denunţată ca fiind opera „demonilor raţiunii". Se afirmă că paginile ei fuseseră anume meşteşugite ca să pară de o logică seducătoare. Îşi făcură apariţia dogme revizioniste, care alimentară bigotismul popular. Aceste dogme se sprijineau pe simboluri acceptate (Crucea, Semiluna, Pana, Cei Doisprezece

Apostoli, Buddha cel Slab etc.) şi curând fu limpede că vechile superstiţii şi credinţe *nu* fuseseră câtuşi de puţin absorbite de noul ecumenism.

Balloway calificase truda de şapte ani a CTE drept „determinism galactofazic". Miliarde de oameni interpretară iniţialele d.g. drept „damnabila gafă".

Preşedintele CTE, Toure Bomoko, un ulema zensunnit şi unul din cei paisprezece delegaţi care nu se dezavuaseră („Cei paisprezece înţelepţi" din istoria populară), păru să admită, în cele din urmă, că CTE comisese o greşeală.

„N-ar fi trebuit să încercăm crearea de noi simboluri", declară el. „Ar fi trebuit să ne dăm seama că nu era cazul să introducem incertitudini în credinţele acceptate, că nu trebuie să stârnim curiozitatea în legătură cu Dumnezeu. În fiecare zi suntem confruntaţi cu înfricoşătoarea nestatornicie a lucrurilor omeneşti şi totuşi lăsăm ca religiile noastre să devină tot mai rigide şi mai controlate, tot mai conformiste şi mai asupritoare. Ce este umbra aceasta în calea Poruncii Divine? Este avertismentul că instituţiile dăinuie, că simbolurile dăinuie, chiar dacă sensul lor se pierde, este avertismentul că nu există o Sumă a tuturor cunoştinţelor la care se poate ajunge."

Ambiguitatea amară a acestei „mărturisiri" nu scăpă adversarilor lui Bomoko. Curând, fu silit să ia calea exilului, scăpând cu viaţă doar graţie jurământului de tăcere al Ghildei. Se spune că ar fi murit pe Tupile, venerat şi adorat, şi că ultimele sale cuvinte au fost: „Religia trebuie să rămână o supapă pentru acei oameni care îşi spun: Nu sunt aşa cum aş vrea să fiu. În niciun caz, ea nu trebuie să se afunde în marasmul mulţumirii de sine."

Ne place să credem că Bomoko a înţeles sensul profetic al cuvintelor sale: „Instituţiile dăinuie." Nouăzeci de generaţii mai târziu, Biblia CP şi Comentariile au impregnat întregul univers religios.

Când Paul-Muad'Dib şi-a aşezat mâna dreaptă pe gorganul de piatră în care se afla craniul tatălui său (mâna dreaptă a celui ce e binecuvântat, nu mâna stângă a damnatului), cuvintele pe care le-a pronunţat erau preluate, vorbă cu vorbă, din Testamentul lui

Bomoko:

„Voi, cei care ne-aţi înfrânt, puteţi să vă spuneţi că Babilonul a fost nimicit şi că facerile sale au fost spulberate. Eu însă vă spun că judecata omului nu a luat încă sfârşit, că fiecare om se află încă în boxa lui. Fiecare om este un mic război."

Fremenii spuneau despre Muad'Dib că este ca Abu Zide, a cărui fregată a sfidat Ghilda, călătorind odată până *acolo* şi înapoi. *„Acolo"*, folosit în contextul acesta, descinde direct din mitologia fremenă şi desemnează sălaşul spiritului-ruh, alam al-mithalul unde dispar toate limitările.

În acest sens, raportul cu Kwisatz Haderach este uşor întrevăzut. Individul Kwisatz Haderach, la care Comunitatea Bene Gesserit încerca să ajungă prin intermediul programului său de selecţie, reprezenta „Drumul cel scurt" sau „Cel care poate fi în două locuri deodată".

Dar aceste două interpretări îşi găsesc o obârşie comună în următorul text din Comentarii: „Când legea şi datoria religioasă sunt totuna, eul cuprinde Universul."

Despre el însuşi, Muad'Dib spunea: „Sunt un năvod în oceanul timpului, între viitor şi trecut. Sunt o membrană mobilă căreia nu-i poate scăpa nicio posibilitate."

Cugetările acestea exprimă una şi aceeaşi idee, care poate fi regăsită şi în Kalima 22 din Biblia CP, unde scrie: „Rostit sau nerostit, gândul este o realitate şi are puterile realităţii."

De altfel, comentariile lui Muad'Dib din *Coloanele Universului,* aşa cum au fost interpretate de preoţii săi, Qizara Tafwid, evidenţiază influenţele pe care le datorează CTE şi fremenilor zensunniţi.

Muad'Dib: *„Legea şi datoria sunt totuna; fie. Dar atunci nu uita aceste limitări. Astfel nu eşti niciodată pe deplin conştient. Astfel rămâi cufundat în taul comun. Astfel eşti întotdeauna mai puţin decât un individ."*

Biblia CP: Aceeaşi formulare (Revelaţiile 61).

Muad'Dib: *„Religia ţine adesea de mitul progresului, care ne apără de*

spaimele unui viitor incert.“

Comentariile CTE: Aceeaşi formulare. (Cartea Azhar atribuie această cugetare scriitorului religios din secolul întâi Neshou; prin parafrază.)

Muad’Dib: *„Dacă un copil, o persoană needucată, un ignorant sau un smintit provoacă tulburări, vina este a autorităţii care nu a ştiut să le prevadă şi să le prevină.“*

Biblia CP: *„Orice păcat poate fi pus, cel puţin parţial, în seama unei tendinţe naturale spre rău, care este o circumstanţă atenuantă acceptată de Dumnezeu.“* (Cartea Azhar atribuie acest pasaj vechii Tawrah semite.)

Muad’Dib: *„Întinde-ţi mâna şi mănâncă ceea ce-ţi dă Dumnezeu; iar după ce te-ai îndestulat, slăveşte-l pe Dumnezeu.“*

Biblia CP: Parafrază cu acelaşi sens. (Cartea Azhar atribuie acest enunţ, într-o formă uşor diferită, Primului Islam.)

Muad’Dib: *„Bunătatea este începutul cruzimii.“*

Kitab al-Ibarul fremen: „Înfricoşător lucru este povara unui Dumnezeu milostiv. Au nu Dumnezeu ne-a dat soarele pârjolitor (Al-lat)? Au nu Dumnezeu ne-a dat Maicile Umezelii (Cucernicele Maici)? Au nu Dumnezeu ni l-a dat pe Shaitan (Iblis, Satana)? Iar nu de la Shaitan ne vine răul grabei?“

(Aceasta este sursa proverbului fremen: „Graba e lucrul lui Shaitan.“ Într-adevăr: pentru o sută de calorii generate de efortul fizic – viteza, graba – corpul pierde prin evaporare aproximativ 170 de grame de transpiraţie. Cuvântul fremen pentru transpiraţie este bakka, sau lacrimi, şi în traducere are următorul înţeles larg: „Seva vieţii pe care Shaitan o stoarce din sufletul tău.“)

Koneywell defineşte apariţia lui Muad’Dib ca fiind „oportună din punct de vedere religios“, deşi sincronizarea temporală a avut prea puţin importanţă în acest caz. Aşa cum spunea chiar Muad’Dib: „Sunt aici, deci…“

Cu toate acestea, pentru a înţelege impactul religios pe care l-a

produs Muad'Dib, este absolut necesar să nu se piardă din vedere un lucru: fremenii erau un popor al deşertului care se obişnuise de mult timp cu un mediu ostil. Nu e prea greu să devii mistic atunci când supravieţuirea îţi este condiţionată în fiecare secundă de surmontarea unor elemente făţiş ostile. „Eşti aici, deci… "

În contextul unei asemenea tradiţii, suferinţa e acceptată (chiar dacă e acceptată ca o pedeapsă inconştientă). Şi este de remarcat faptul că riturile fremene tind către o eliberare aproape totală de sentimentul culpabilităţii. Nu neapărat pentru că fremenii considerau legea şi religia a fi „totuna", confundând nesupunerea cu păcatul. Mai degrabă s-ar putea spune că fremenii se autopurificau cu uşurinţă de orice culpabilitate pentru că existenţa lor de zi cu zi impunea judecăţi brutale (adesea mortale) care, într-un mediu mai blând, ar fi împovărat oamenii cu un sentiment de culpabilitate intolerabil.

Aceasta pare a fi şi una din rădăcinile importanţei pe care fremenii o acordă superstiţiilor (excluzându-le pe cele introduse de Missionaria Protectiva). Ce rost are să consideri şuieratul nisipului ca o prevestire? Ce rost are să-ţi duci pumnul la ureche, când răsare Prima Lună? Carnea unui om îi aparţine, dar apa sa e a tribului… iar misterul vieţii nu este o problemă care trebuie rezolvată, ci o realitate care se cere trăită. Semnele te ajută să nu uiţi lucrul acesta. Şi pentru că eşti *aici*, pentru că ai *religia*, până la urmă nu se poate să nu ieşi victorios.

Aşa cum a predat Bene Gesseritul secole de-a rândul, cu mult înainte de a se fi lovit de fremeni:

„Când politica şi religia călătoresc în aceeaşi caleaşcă şi când caleaşca aceasta este condusă de un sfânt (baraka), nimic nu le poate sta în cale."

RAPORT ASUPRA MOTIVAȚIILOR ȘI SCOPURILOR BENE GESSERIT

Anexa III

Fragmentul de mai jos este extras din Rezumatul întocmit imediat după Afacerea Arrakis, la cererea Doamnei Jessica, de către agenţii ei. Sinceritatea acestui raport îi conferă o valoare care depăşeşte cu mult limitele banalului.

Întrucât Bene Gesseritul a acţionat vreme de secole sub masca unei şcoli semimistice care urmărea un program de selecţie a fiinţelor umane, tindem să-i acordăm o importanţă mai mare decât pare să merite. Analiza „judecăţii de fapt" a Comunităţii, în legătură cu Afacerea Arrakis, evidenţiază profunda ignoranţă a şcolii în ceea ce priveşte propriul ei rol.

S-ar putea argumenta că Bene Gesseritul n-a putut să examineze decât faptele care i-au stat la îndemână şi că nu a avut acces direct la persoana Profetului Muad'Dib. Dar şcoala a depăşit deseori obstacole mult mai importante şi, în această perspectivă, cu atât mai gravă apare greşeala pe care a comis-o.

Obiectivul programului Bene Gesserit era obţinerea, prin selecţie genetică, a unui individ pe care şcoala îl denumea „Kwisatz

Haderach“ adică „Cel care poate fi în mai multe locuri deodată“. În termeni mai simpli, Comunitatea dorea o fiinţă umană cu puteri mintale de natură a-i permite înţelegerea şi manipularea dimensiunilor de ordin superior.

Bene Gesseritul voia, aşadar, un supramentat, un calculator uman dotat cu unele dintre facultăţile preştiente ale navigatorilor Ghildei.

Să examinăm acum cu atenţie următoarele fapte:

Muad'Dib, născut Paul Atreides, era fiul Ducelui Leto, un om a cărui linie de sânge (neam) constituise, vreme de peste o mie de ani, obiectul unei supravegheri atente. Mama Profetului, Doamna Jessica, era fiica naturală a Baronului Vladimir Harkonnen şi purtătoarea unor repere genetice a căror extremă importanţă pentru programul de selecţie era cunoscută de aproape două mii de ani. Doamna Jessica era un produs Bene Gesserit perfect educat şi format, care *ar fi trebuit să constituie o unealtă docilă în cadrul programului.*

Doamna Jessica primise ordinul de a concepe o fiică Atreides. Planul Bene Gesserit prevedea împerecherea acestei fiice cu Feyd-Rautha Harkonnen, unul din nepoţii Baronului Vladimir, coeficientul de probabilitate a rezultării unui Kwisatz Haderach din această alianţă fiind foarte ridicat. Totuşi, din motive pe care ea însăşi mărturiseşte că nu le-a înţeles niciodată pe de-a-ntregul, concubina Ducelui Leto, Doamna Jessica, a nesocotit ordinul Bene Gesserit şi a conceput un fiu.

Numai acest fapt ar fi fost deja suficient pentru a alerta Comunitatea în legătură cu posibilitatea apariţiei în plan a unei variabile imprevizibile. Au existat însă şi indicii mai importante, pe care şcoala le-a ignorat virtual. Astfel:

1. Încă din copilărie Paul Atreides a dovedit că posedă facultăţi premonitorii. Era ştiut că avea viziuni preştiente, ale căror precizie şi claritate sfidau orice explicaţie cvadridimensională.

2. Cucernica Maică Gaius Helen Mohiam, Stareţa Bene Gesserit care a testat umanitatea lui Paul la vârsta de cincisprezece ani, a mărturisit că în cursul încercării băiatul a îndurat o suferinţă care

depăşea limita suportabilităţii oricărei fiinţe umane de până atunci. Totuşi, ea nu a atras în mod special atenţia asupra acestui fapt în raportul pe care l-a întocmit!

3. Când familia Atreides a descins pe planeta Arrakis, populaţia fremenă băştinaşă l-a salutat pe tânărul Paul ca pe un profet („Vocea din altă lume"). Comunitatea Bene Gesserit era perfect conştientă că vicisitudinile unei planete ca Arrakisul, cu mediul său deşertic, cu lipsa totală a apei la suprafaţă, cu importanţa deosebită acordată celor mai primitive necesităţi legate de supravieţuire, produc, în mod inevitabil, indivizi dotaţi cu un grad superior de sensibilitate. Cu toate acestea, atât reacţia fremenilor, cât şi elementul regimului alimentar arrakian pe bază de mirodenie au fost neglijate de observatoarele Bene Gesserit.

4. Când Harkonnenii şi soldaţii-fanatici ai Împăratului Padişah au reocupat Arrakisul, asasinându-l pe tatăl lui Paul şi exterminând grosul trupelor Atreides, Paul şi mama sa au dispărut. Aproape imediat după aceea, o serie de rapoarte au menţionat apariţia unui nou lider religios printre fremeni, un personaj căruia i se spunea Muad'Dib şi care, din nou, era salutat ca întruchipând „Vocea din altă lume". Rapoartele au precizat chiar că personajul era însoţit de o nouă Cucernică Maică din ritul Sayyadina, indicând că aceasta era „femeia care l-a născut". Iar Bene Gesseritul deţinea suficiente surse documentare din care reieşea în termeni cât se poate de clari că legendele fremene despre Profet conţineau indicaţia: „El se va naşte dintr-o vrăjitoare Bene Gesserit."

(În legătură cu acest punct, s-ar putea argumenta că Bene Gesseritul îşi trimisese cu secole înainte Missionaria Protectiva pe Arrakis ca să implanteze, cu scop preventiv, germenul unei asemenea legende, pentru cazul în care eventuale membre ale şcolii s-ar fi aflat ulterior în impas şi ar fi avut nevoie de apărare şi că era firesc ca legenda „vocii din altă lume" să nu fie luată în seamă, întrucât avea toate caracteristicile tipice unei stratageme Bene Gesserit. Dar argumentul acesta ar putea sta în picioare numai în cazul în care Bene Gesseritul ar fi avut motive *reale* să ignore celelalte indicii despre Paul-Muad'Dib.)

Când Afacerea Arrakis a izbucnit cu toată amploarea, Ghilda Spaţială a adresat Bene Gesseritului mai multe avertismente. Ghilda

a atras atenţia că navigatorii săi, care foloseau drogul de mirodenie arrakian pentru a dobândi preştiinţa limitată necesară pilotării navelor spaţiale în vidul cosmic, erau „îngrijoraţi cu privire la viitor“ şi că „vedeau probleme la orizont“. Pentru Bene Gesserit ar fi trebuit să fie limpede că Ghilda întrevăzuse existenţa unui nex, a unui punct de joncţiune pentru decizii multiple şi complexe, dincolo de care ochiul preştient era orb. Era o dovadă certă că apăruse un factor care manipula dimensiuni de ordin superior!

(Unele Bene Gesserit ştiau de mult că Ghilda nu putea să acţioneze direct asupra sursei vitale a mirodeniei deoarece navigatorii Ghildei manipulau ei înşişi, în mod eronat, fireşte, dimensiuni de ordin superior şi îşi dădeau seama că orice pas greşit în legătură cu Arrakisul ar fi putut să le fie fatal. Era bine ştiut faptul că navigatorii Ghildei nu erau capabili să găsească vreo modalitate ca să obţină controlul asupra mirodeniei fără a provoca tocmai un asemenea nex. Concluzia nu putea fi decât că cineva, care dispunea de puteri superioare, *era pe cale* de a obţine controlul asupra sursei mirodeniei. Şi totuşi, Bene Gesseritul nu a înţeles acest lucru!)

Având în vedere faptele menţionate, nu se poate conchide decât că eşecul Bene Gesseritului în această afacere a fost rezultatul unui plan şi mai vast, despre care şcoala nu a fost câtuşi de puţin conştientă!

ALMANAK EN-ASHRAF
(fragmente despre casele nobile)

Anexa IV

Shaddam al IV-lea (10134–10202)

Împărat Padişah, al 81-lea din neamul său (Casa Corrino) care a ocupat Tronul Leului de Aur. A domnit din 10156 (anul în care tatăl său, Elrood al IX-lea, a fost asasinat de o doză de chaumurky) până în 10196, când a abdicat în favoarea Regenţei instituite în numele fiicei sale mai mari, Irulan. Evenimentul cel mai remarcabil din timpul domniei sale a fost Răscoala de pe Arrakis, favorizată – după părerea mai multor istorici – de preocupările excesive ale lui Shaddam al IV-lea pentru fastul Curţii şi sistemul birocratic al administraţiei sale. În primii şaisprezece ani ai guvernării sale, clasa bursegilor s-a dublat. În ultimii treizeci de ani dinaintea Răscoalei de pe Arrakis, bugetul alocat instruirii Sardaukarului a scăzut în mod continuu. A avut cinci fiice (Irulan, Chalice, Wensicia, Josifa şi Rugi) şi niciun fiu legitim. Patru din fiicele sale l-au însoţit în exil, după abdicare. Soţia sa, Anirul, soră Bene Gesserit din Rangul Tainic, a murit în anul 10176.

Leto Atreides (10140–10191)

Înrudit (văr), după mamă, cu clanul Corrino, mai este numit şi

Ducele Roşu. Membrii Casei Atreides au cârmuit Caladanul, ca fief-siridari, vreme de douăzeci de generaţii, până ce li s-a impus mutarea pe Arrakis. Ducele Leto Atreides este cunoscut mai ales ca fiind tatăl Ducelui Paul-Muad'Dib, Regentul Umma. Rămăşiţele Ducelui Leto se află în „Gorganul Craniului" de pe Arrakis. Moartea sa este atribuită trădării unui doctor Suk, al cărui instigator a fost siridar-Baronul Vladimir Harkonnen.

Doamna Jessica (Onor. Atreides) (10154–10256)

Fiică naturală (ref. Bene Gesserit) a siridar-Baronului Vladimir Harkonnen. Mama Ducelui Paul-Muad'Dib. Absolventă a Şcolii B.G. de pe Wallach IX.

Doamna Alia Atreides (10191–...)

Fiică legitimă a Ducelui Leto Atreides şi a concubinei oficiale a acestuia, Doamna Jessica. Doamna Alia s-a născut pe Arrakis, la opt luni după moartea Ducelui Leto. Expunerea prenatală la efectele unui narcotic cu acţiunea în „spectrul percepţiei" i-a atras, în referinţele Bene Gesserit, porecla „Blestemata". Istoria populară o numeşte Sfânta Alia sau Sfânta Alia-a-Cuţitului. (Pentru o biografie amănunţită, vezi „Sfânta Alia, vânătoarea unui miliard de lumi" de Pander Oulson.)

Vladimir Harkonnen (10110–10193)

Cunoscut mai ales ca Baronul Harkonnen, titlul său oficial era siridar (guvernator planetar) = Baron. Vladimir Harkonnen a fost descendent direct de parte bărbătească al basharului Abulurd Harkonnen, surghiunit pentru laşitate după Bătălia Corrinului. Revenirea în graţiile imperiale a Casei Harkonnen este atribuită, în general, unei inspirate manevre comerciale pe piaţa pieilor de balenă, precum şi consolidării ulterioare a averii din profiturile realizate prin comerţul cu melanj de pe Arrakis. Siridar-Baronul a murit pe Arrakis, în timpul Răscoalei. Titlul său a fost preluat, pentru scurt timp, de na-Baronul Feyd-Rautha Harkonnen.

Contele Hasimir Fenring (10133–10225)

Înrudit (văr), după mamă, cu Casa Corrino, a fost tovarăşul din copilărie al lui Shaddam al IV-lea. (Frecvent discreditata *Istorie-pirat a Casei Corrino* relatează că Fenring ar fi răspunzător pentru doza de chaumurky care l-a ucis pe Elrood al IX-lea.) Toate sursele documentare atestă faptul că Fenring a fost cel mai apropiat prieten al lui Shaddam al IV-lea. Printre demnităţile imperiale pe care le-a deţinut Contele Fenring se numără cea de Agent Imperial pe Arrakis, în timpul regimului Harkonnen, iar, mai târziu, cea de siridar-in-absentia al Caladanului. L-a urmat pe Shaddam al IV-lea în exilul pe Salusa Secundus.

Contele Glossu Rabban (10132–10193)

Glossu Rabban, Conte de Lankiveil, era nepotul mai vârstnic al lui Vladimir Harkonnen. Glossu Rabban şi Feyd-Rautha Rabban (care a primit numele Harkonnen după ce a fost cooptat în anturajul siridar-Baronului) erau fiii legitimi ai demifratelui mezin al siridar-Baronului, Abulurd. Abulurd a renunţat la numele Harkonnen şi la toate drepturile cuvenite prin titlu după ce i s-a încredinţat funcţia de guvernator al subdistrictului Rabban-Lankiveil. Numele Rabban îşi avea originea în ramura maternă a familiei.

TERMINOLOGIA IMPERIULUI

Glosar

În cursul studierii Imperiului, a Arrakisului şi a întregii culturi care l-a produs pe Muad'Dib, apar mulţi termeni nefamiliari. Sporirea gradului de înţelegere este un scop lăudabil, aşa încât dăm, mai jos, o serie de definiţii şi explicaţii.

A

ABA: robă sau mantie largă purtată de femeile fremene. În general, de culoare neagră.

ACH: viraj la stânga. Comandă a celui care conduce un vierme.

ACVAR: fremen consfinţit pentru oficierea ritualurilor legate de apă şi de Apa Vieţii.

ACVATUB: oricare dintre tuburile cu care este prevăzut un distrai sau un distilcort şi care serveşte la transportarea apei regenerate *la* sau *de la* un buzunar colector.

ACVERIGI: inele metalice de diferite diametre, reprezentând cantităţi exacte de apă şi putând fi schimbate în depozitele fremene. Acverigile au o semnificaţie profundă (cu mult superioară noţiunii

de bani), în special în ritualurile legate de naştere, moarte şi căsătorie.

ADAB: memoria revendicativă, care apare şi ţi se impune de la sine.

ADUNAREA CONDUCĂTORILOR: deosebită de Sfatul Conducătorilor, reprezintă adunarea şefilor fremeni convocaţi spre a fi martori la un duel pentru determinarea conducătorului unui trib. (Sfatul Conducătorilor este o adunare convocată pentru tranşarea unor probleme care privesc toate triburile.)

AEROTRANSPORTOR: aripă zburătoare (uzual: „aripă"). Aerodină utilitară specifică Arrakisului, folosită pentru transportul utilajelor mari de prospectare („vânare"), exploatare şi rafinare a mirodeniei.

AKARSO: plantă originară de pe Sikun (70 Ophiuchi A), cu frunze aproape dreptunghiulare. Dungile sale, verzi şi albe, corespund zonelor de clorofilă activă şi latentă.

AL-LAT: soarele originar al umanităţii. Prin extensie: soarele oricărui sistem planetar.

ALAM AL-MITHAL: lumea mistică a similitudinilor, unde dispar toate limitările fizice.

ALBIE: pe Arrakis este numită astfel orice regiune depresionară, formată prin prăbuşirea straturilor inferioare ale subsolului. (Pe planetele cu apă suficientă, albiile – sau cuvetele – indică o zonă care a fost odată acoperită de apă. Se presupune că pe Arrakis există cel puţin o asemenea zonă, deşi problema nu este încă clarificată.)

AMPOLIROS: legendarul „Olandez zburător" al spaţiului.

AMTAL (sau PRAVILA AMTAL): lege tradiţională pe lumile primitive, vizând determinarea defectelor sau limitelor. Uzual: încercare distructivă.

ANTRENAMENT: în context Bene Gesserit, această noţiune (desemnând, în general, orice sistem de educare şi formare) are un sens diferit, referindu-se la condiţionarea nervoasă şi musculară (vezi *BINDU* şi *PRANA*) dusă până la limita maximă tolerată de funcţiile naturale.

APA VIEŢII: otravă de „iluminare“ (vezi *CUCERNICĂ MAICĂ*). Lichid expulzat de un vierme de nisip (vezi *SHAI-HULUD*) când moare înecat şi care, transformat în organismul unei Cucernice Maici, devine narcoticul folosit în orgiile tau din sietchuri. Narcotic cu acţiune în „spectrul percepţiei“.

AQL: încercarea raţiunii. La origine, cele „Şapte întrebări mistice“, care încep cu: „Cine gândeşte?“

ARBITRUL SCHIMBĂRII: persoana oficială desemnată de Consiliul Suprem al Landsraadului şi de Împărat pentru a supraveghea o schimbare de fief, un conflict kanly sau o bătălie oficială într-un război de asasini. Autoritatea sa nu poate fi contestată decât în faţa Consiliului Suprem al Landsraadului şi în prezenţa Împăratului.

ARRAKEEN: prima aşezare de colonişti de pe Arrakis. A fost, mult timp, sediul guvernului planetar.

ARRAKIS: numită şi *Dune.* A treia planetă a sistemului Canopus.

AULIYA: în religia Nomazilor zensunniţi, femeia care stă la stânga lui Dumnezeu („slujnica Domnului“).

AUMAS: otravă administrată în mâncare (mai exact, în mâncăruri solide). În unele dialecte: chaumas.

AYAT: semnele vieţii. (Vezi *BURHAN.)*

B

B.G.: prescurtare uzuală pentru Bene Gesserit.

BAKKA: în legendele fremene, bocitoarea care îi jeleşte pe toţi oamenii.

BAKLAWA: prăjitură cu sirop de curmale.

BALISET: instrument muzical cu nouă coarde, descendent direct al ţiterei şi acordat în gama chusukiană. Sunetele sunt produse prin lovirea simultană a tuturor coardelor. Instrumentul preferat al trubadurilor imperiali.

BARAKA: om sfânt, cu puteri magice.

BASCULE: denumire generală acordată oricărui tip de container de transport echipat cu scut ablativ şi sistem de amortizare cu suspensii. „Bascularea“ se efectuează de la bordul unei astronave aflate în spaţiu, pentru debarcarea de materiale pe o suprafaţă planetară.

BASHAR: (frecvent, *colonel-bashar*) ofiţer sardaukar având, conform ierarhiei militare clasice, un grad superior celui de colonel. Gradul a fost creat în special pentru desemnarea titlului de guvernator militar al unui subdistrict planetar. Gradul rezervat în exclusivitate armatei este „bashar de corp“.

BAZIN: pe Arrakis este denumită astfel orice zonă depresionară.

BAZIN DE PRAF CU MAREE: depresiune vastă, pe suprafaţa Arrakisului, în care s-a adunat, de-a lungul secolelor, o cantitate uriaşă de praf, supusă unor mişcări de flux şi reflux (vezi *MAREE DE NISIP*).

BELA TEGEUSE: a cincea planetă a sistemului Kuentsing. A fost al treilea popas în cursul migraţiei forţate a Zensunniţilor.

BENE GESSERIT: vechea şcoală de educaţie şi antrenament fizic şi mintal, rezervată iniţial elevelor de sex feminin, după ce Jihadul Butlerian a distrus aşa-zisele „maşini gânditoare“ şi roboţii.

BHOTANI JIB: vezi *CHAKOBSA.*

BI-LAL-KAIFA: Amin. (Ad litteram: „Orice alte explicaţii sunt inutile.“)

BIBLIA CATOLICĂ PORTOCALIE (sau BIBLIA CP): „Cartea Acumulată“. Textul religios elaborat de Comisia Tălmăcitorilor Ecumenici. Conţine elemente împrumutate din cele mai vechi religii, printre care maometanismul Saari, creştinismul Mahayana, catolicismul Zensunnit şi tradiţiile buddislamice. Porunca supremă a Bibliei CP este: „Să nu sluţeşti sufletul.“

BINDU: referitor la sistemul nervos uman şi, în special, la antrenamentul nervilor. Exprimare uzuală: nervatură bindu. (Vezi

PRANA.)

BINDU, SUSPENSIE: formă specială de catalepsie voluntară.

BLED: deşert cu suprafaţa plană (deşert-şes).

BOBINĂ: orice imprimat pe filament shiga, destinat învăţământului şi dotat cu puls mnemonic.

BORDURĂ: al doilea nivel, superior, al marii faleze care mărgineşte Scutul de Piatră de pe Arrakis. (Vezi *SCUTUL DE PIATRĂ*.)

BOURKA: mantie sau burnuz izolant, purtat de fremeni în deşert.

BURHAN: dovezile vieţii. (Uzual: minunatele ayat şi burhan ale vieţii. Vezi *AYAT*.)

BURSEG: general sardaukar.

BUZUNAR COLECTOR: oricare dintre compartimentele destinate colectării şi păstrării apei filtrate dintr-un distrai.

C

CAID: ofiţer sardaukar însărcinat cu relaţiile cu civilii. Guvernator militar al unui district planetar. Grad superior celui de bashar, dar inferior celui de burseg.

CALADAN: a treia planetă a sistemului Delta Pavonia. Lumea natală a lui Paul-Muad'Dib.

CANTO şi RESPONDU: ritual de invocaţie, inclus în *panoplia propheticus* utilizată de Missionaria Protectiva.

CAPCANĂ DE VÂNT: dispozitiv amplasat pe direcţia unui vânt dominant şi permiţând decantarea, prin condensare, a umidităţii atmosferice (condensarea producându-se prin scăderea bruscă şi intensă a temperaturii în interiorul capcanei).

CASĂ: termen idiomatic, desemnând Clanul Domnitor al unei planete sau al unui sistem planetar.

CASELE MARI: clanuri deţinătoare de fiefuri planetare. Antreprenori interplanetari. (Vezi *CASĂ*.)

CASELE MICI: clasa antreprenorilor planetari (în galachă: richece).

CĂLĂREŢ AL NISIPURILOR: termen fremen, desemnându-l pe cel care este capabil să captureze şi să călărească un vierme de nisip.

CÂRLIGAR: fremen echipat cu cârlige de strunit şi pregătit pentru a captura un vierme de nisip.

CÂRLIGE DE STRUNIT: cârlige metalice utilizate pentru capturarea, încălecarea şi conducerea viermilor de nisip de pe Arrakis.

CENTRUL DE COMANDĂ AL CERCETAŞILOR: ornitopter uşor, afectat unui grup de prospectare şi recoltare a mirodeniei şi însărcinat cu coordonarea misiunilor de pază şi recunoaştere.

CHAKOBSA: aşa-numitul „limbaj magnetic“, derivat în parte din vechea bhotani (bhotani jib, „jib“ însemnând dialect). Chakobsa este un amestec de dialecte vechi, modificate în vederea creării unui cod secret, printre care locul cel mai important îl ocupă graiul de luptă al bhotanilor, mercenarii din primele războaie de asasini.

CHAUMAS: (sau aumas, în unele dialecte) otravă administrată în mâncăruri solide, spre deosebire de alte otrăvuri, administrate pe alte căi.

CHAUMURKY: (murky sau musky, în unele dialecte) otravă administrată în băuturi.

CHEOPS: şah-piramidă. Variantă a jocului de şah, cu nouă niveluri, în care jucătorii urmăresc dublul scop de a-şi plasa regina în apex şi de a da simultan şah la regele adversarului.

CHEREM: „frăţie de ură“ (alianţă stabilită, de obicei, în scopul unei răzbunări comune).

CHOAM: sigla pentru *Combine Honnete Ober Advancer Mercantiles*, corporaţia economică universală, controlată de Împărat şi de Casele Mari, cu Ghilda Spaţială şi Comunitatea Bene Gesserit ca asociaţi fără drept de vot.

CHUSUK: a patra planetă a sistemului Theta Shalish, numită şi „Planeta muzicii“ şi vestită pentru calitatea instrumentelor muzicale, în a căror fabricare este specializată. (Vezi *VAROTA*.)

CIELAGO: specie mutantă de chiropteră arrakiană, adaptată pentru transmiterea de mesaje prin distrans.

COLECTOARE DE ROUĂ (sau CONDENSATOARE DE ROUĂ): a nu se confunda cu culegătorii de rouă. Colectoarele (sau condensatoarele, sau precipitatoarele, sau decantoarele) de rouă sunt recipiente ovoidale, cu diametrul mare de aproximativ 4 cm. Sunt confecţionate din cromoplastic, un material care devine alb reflectorizant atunci când este supus unei radiaţii de lumină şi revine la transparenţă, în întuneric. Colectoarele reprezintă o suprafaţă rece pe care se condensează roua dimineţii. Fremenii le utilizează în plantaţiile din bazinele cu pante abrupte, unde ele reprezintă o sursă de apă sărăcăcioasă, dar sigură.

COMBINĂ: (sau fabrică de mirodenie) maşină de mari dimensiuni (în general, 120 x 40 m), destinată recoltării mirodeniei din zonele bogate şi necontaminate, imediat după erupţia melanjului. (Combinele sunt adesea numite „şenile“ datorită aspectului lor de omidă şi organelor de deplasare constituite din şenile independente.)

CON DE TĂCERE: câmp de distorsiune care limitează raza de acţiune a vocii umane sau a oricărei alte forme de vibraţie prin emiterea unei vibraţii-parazit în antifază.

CONDENSATOARE: vezi *COLECTOARE DE ROUĂ*

CONDIŢIONARE IMPERIALĂ: tehnică elaborată de şcolile de medicină Suk, constând în condiţionarea supremă împotriva uciderii fiinţelor umane. Iniţiaţii au tatuat pe frunte un diamant şi poartă părul lung, strâns în inelul de argint al şcolii Suk, pe care au absolvit-o.

CONSILIU SUPREM: cercul interior al Landsraadului, împuternicit să acţioneze ca tribunal suprem în conflictele dintre Case.

CONŞTIINŢĂ PIRETICĂ: aşa-numita „conştiinţă de foc“. Nivelul de

inhibiţie al condiţionării imperiale. (Vezi *CONDIŢIONARE IMPERIALĂ*.)

CORIOLIS, FURTUNA: orice furtună de nisip majoră de pe Arrakis, când forţa vântului în şes deschis este amplificată de mişcarea de revoluţie a planetei. La o furtună coriolis, viteza vântului poate ajunge până la 700 km/h.

CORRIN, BĂTĂLIA: bătălia spaţială de la care-şi trage numele Casa Imperială Corrino. Bătălia Corrinului a avut loc în apropierea sistemului Sigma Draconis, în anul 88 î.G. (înaintea înfiinţării Ghildei), constituind premisa ascensiunii politice a Casei domnitoare de pe Salusa Secundus.

CRISTAI: cuţitul sacru al fremenilor de pe Arrakis. Se confecţionează în două variante, „fixă" şi „instabilă". Un cuţit instabil se dezintegrează destul de repede, dacă nu este ţinut în apropierea câmpului electric al organismului uman. Cuţitele fixe sunt tratate în vederea stocării. Ambele variante nu depăşesc lungimea de 20 cm.

CUCERNICĂ MAICĂ: la origine, stareţă Bene Gesserit care a transformat în organismul ei o „otravă de iluminare", ridicându-se astfel la un nivel superior al percepţiei. Titlul a fost adoptat şi de fremeni, pentru propriile lor preotese, care dobândeau o „iluminare" similară. (Vezi şi *BENE GESSERIT* şi *APA VIEŢII*.)

CULEGĂTORI DE ROUĂ: categorie de muncitori arrakieni care adună roua de pe plante cu ajutorul unor unelte asemănătoare coaselor.

CUMETRI: rude de sânge, imediat următoare verilor.

D

DAR AL-HIKMAN: sistem de tălmăcire sau interpretare a preceptelor religioase.

DECANTOARE: vezi *COLECTOARE DE ROUĂ.*

DEMIFRAŢI: fiii concubinelor dintr-o familie, având acelaşi tată.

DERCH: viraj la dreapta. Comandă a celui care conduce un vierme de nisip.

DESCÂNTECE NEGRE: termen idiomatic desemnând superstiţiile contagioase implantate de Missionaria Protectiva în sânul civilizaţiilor primitive instabile.

DICTUM FAMILIA: articol din Marea Convenţie care interzice asasinarea unei persoane regale, sau a unui membru al unei Case Mari, printr-o formă de trădare ilegală. Articolul defineşte formele legale şi mijloacele limitative de asasinare.

DISCIPLINA APEI: educaţie severă care permite locuitorilor Arrakisului să supravieţuiască fără a irosi umiditate.

DISTILCORT: cort de dimensiuni reduse, cu închidere etanşă, confecţionat din material microsendviş şi capabil să regenereze în apă potabilă umiditatea ambiantă, provenită din respiraţia persoanelor aflate în interior.

DISTRAI: îmbrăcăminte de corp inventată pe Arrakis şi confecţionată dintr-un material cu structură microsendviş, a cărei funcţie constă în regenerarea umidităţii provenite din evaporarea corporală şi din reziduurile organice. Umiditatea, astfel recoltată şi filtrată, poate fi recuperată prin sifonare în buzunare special prevăzute.

DISTRANS: aparat utilizat pentru producerea de amprente neurale temporare în sistemul nervos al chiropterelor sau păsărilor. Un mesaj poate fi astfel integrat ţipătului natural al vietăţii şi poate fi descifrat din unda purtătoare prin intermediul altui distrans.

DISTRUGĂTOARE: nave spaţiale militare, alcătuite dintr-un tren de nave mai mici, cuplate între ele şi destinate să atace în picaj poziţiile inamice, distrugându-le prin strivire.

DOLINĂ: pe Arrakis, zonă depresionară locuibilă, mai ales datorită platourilor înalte care o înconjoară şi o protejează de violenţa furtunilor de nisip.

DOLINHARTĂ: hartă a suprafeţei Arrakisului, înfăţişând rutele de

paracompas cele mai sigure dintre diferitele refugii. (Vezi *PARACOMPAS*.)

DREPTVORBITOARE: Cucernică Maică B.G. capabilă să detecteze, în starea de transă a adevărului, nesinceritatea sau minciuna.

DUNARI: termen idiomatic pentru muncitorii arrakieni care lucrează la exploatarea mirodeniei, în deşert. Sinonime: vânători de mirodenie, nisipari.

E

ECAZ: a patra planetă a sistemului Alfa Centauri B. Supranumită „Paradisul sculptorilor" deoarece aici există *lemnul de ceaţă,* specia vegetală care poate fi modelată *in situ* doar prin simpla putere a gândului uman.

EGO-SIMULACRU: portret reprodus prin intermediul unui proiector cu bobină shiga, capabil să reproducă dinamica subtilă despre care se spune că transmite esenţa eului.

EL-SAYAL: „ploaia de nisip". Masă de praf, ridicată la o altitudine medie (aproximativ 2000 m) în urma unei furtuni coriolis, şi care, atunci când recade pe sol, conţine adesea umiditate atmosferică.

ELACCA, DROG: narcotic obţinut prin arderea lemnului elacca, de pe Ecaz. Efectul său este anihilarea aproape completă a instinctului de conservare. Pielea celui drogat cu elacca are o culoare cărămizie, specifică. Narcoticul este utilizat, în mod obişnuit, pentru drogarea sclavilor-gladiatori înaintea unei lupte în arenă.

ERG: deşert de nisip, cu dune, format de obicei în porţiunile mai coborâte ale scoarţei. „Mare de nisip."

EVANTMETAL: metal obţinut prin încorporarea de cristale de jasmiu în duraluminiu, renumit pentru valoarea ridicată a raportului greutate/rezistenţă. Denumirea derivă de la frecventa sa utilizare în construcţiile cu structuri pliante, care se deschid şi se închid ca un evantai.

F

FABRICĂ DE MIRODENIE: vezi *COMBINĂ.*

FAI: tributul în apă. Principala formă de impozit pe Arrakis.

FAUFRELUCI: sistemul rigid de clasă impus de Imperiu. „Un loc pentru fiecare şi fiecare la locul său.“

FĂURITOR: vezi *SHAI-HULUD.*

FEDAYKINI: „detaşamentele morţii“, comandourile fremene de sacrificiu. Tradiţia istorică spune că aceste detaşamente armate erau, la origine, grupuri combatante formate în baza unui jurământ de sacrificare a vieţii pentru îndreptarea unui rău social.

FILT-CEP: filtru nazal folosit la distrai pentru captarea umidităţii provenite din respiraţie.

FIQH: cunoaştere, lege religioasă. Una dintre sursele semilegendare ale religiei Nomazilor Zensunniţi.

FREGATĂ: cea mai mare navă spaţială care poate ateriza şi decola singură de pe suprafaţa unei planete.

FREMENI: triburile libere de pe Arrakis. Locuitori ai deşertului, supravieţuitori ai migraţiilor Nomazilor Zensunniţi. (Dicţionarul imperial îi numeşte „piraţii nisipurilor“.)

FREMKIT: trusă de supravieţuire, confecţionată de fremeni.

G

GALACH: limbă oficială a Imperiului. Hibrid inglo-slav, puternic marcat de diferiţi termeni specializaţi adoptaţi în cursul lungului lanţ al migraţiilor umane.

GAMONT: a treia planetă a sistemului Niushe, renumită pentru cultura sa hedonistă şi pentru exotismul practicilor sexuale.

GARĂ: movilă.

GEYRAT: drept înainte. Comandă a celui care conduce un vierme de nisip.

GHAFLA: streche. Metaforic: persoană impulsivă, schimbătoare, în care nu se poate avea încredere.

GHANIMA: ceva dobândit în urma unei lupte sau a unui duel. Uzual: memento al unei lupte, păstrat spre a împrospăta memoria.

GHILDĂ: Ghilda Spaţială, unul dintre cele trei elemente ale trepiedului politic pe care se sprijinea Marea Convenţie. Ghilda a fost cea de-a doua şcoală de educaţie şi antrenament fizic şi mintal (vezi *BENE GESSERIT*), înfiinţată după Jihadul Butlerian. Instaurarea monopolului Ghildei în domeniul călătoriilor spaţiale, al transporturilor spaţiale de mărfuri şi al afacerilor bancare este punctul de debut al Calendarului Imperial.

GIEDI PRIM: unica planetă a stelei Ophiuchi B (36), lumea de baştină a Casei Harkonnen. Planetă cu condiţii medii de locuibilitate şi activitate fotosintetică redusă.

GINAZ, CASA: aliată temporară a Ducelui Leto Atreides. Clanul Ginaz a fost înfrânt în urma războiului de asasini purtat cu clanul domnitor de pe Grumman.

GIUDICHAR: adevăr sacru. (Termenul este folosit de obicei în expresia „giudichar mantene", cu sensul de adevăr primordial ineluctabil.)

GLASUL: tehnică de control vocal, elaborată de Bene Gesserit şi permiţând unui iniţiat antrenat să manipuleze temporar voinţa unui om, prin intermediul armonicilor şi tonalităţilor vocii.

GOM JABBAR: duşman suprem. Acul otrăvit cu metacianură utilizat de Stareţele Bene Gesserit pentru încercarea conştiinţei umane.

GRABEN: structură geologică alungită, formată dintr-o asociaţie de falii paralele, în care compartimentul central este scufundat în raport cu compartimentele vecine.

GRAI DE LUPTĂ: orice limbaj special, cu etimologie restrânsă, destinat comunicaţiilor cu caracter secret în timp de război.

GRIDEX: separator cu sarcină diferenţială utilizat pentru îndepărtarea nisipului dintr-o cantitate recoltată de mirodenie.

Utilajul este folosit în faza a doua a rafinării melanjului.

GRUMMAN: a doua planetă a sistemului Niushe, cunoscută mai ales pentru vrăjmăşia dintre Casa sa domnitoare (Moritani) şi Casa Ginaz.

H

HAGAL: „Planeta nestematelor“ (Theta Shaowei II). Exploatată pe timpul lui Shaddam I.

HAIIIII-YOH!: interjecţie de îndemn a celui care conduce un vierme.

HAJJ: călătorie sfântă.

HAJR: călătorie în deşert, migraţie.

HAJRA: călătorie de căutare.

HAL YAWM!: „În sfârşit!“ Exclamaţie fremenă.

HARMONTHEP: Ingsley consideră că acesta este numele planetei care a constituit al şaselea punct de staţionare a migraţiei Zensunniţilor. Se presupune că este vorba de un satelit, de mult dispărut, din sistemul Delta Pavosia.

HĂU DE PRAF: orice crevasă sau depresiune adâncă din deşertul arrakian, în care s-a adunat praf extrem de fin şi a cărei suprafaţă nu se deosebeşte de terenul din jur. Hăurile de praf reprezintă capcane mortale deoarece înghit instantaneu omul sau animalul care păşeşte pe suprafaţa lor. (Vezi şi *BAZIN DE PRAF CU MAREE*.)

HIEREG: tabără temporară fremenă, în deşert.

HOLTZMAN, EFECTUL: efectul negativ, de respingere, al unui generator de scut.

I

IBAD, OCHI DE: denumirea idiomatică dată de fremeni efectului caracteristic al regimului alimentar pe bază de mirodenie, care colorează în albastru-închis albul şi irisul globului ocular. Indiciul

„obişnuinţei“ faţă de mirodenie.

IBN QIRTAIBA: „Aşa sună cuvintele sfinte…“ Formula de debut a oricărei incantaţii religioase fremene (derivată din *panoplia propheticus*).

ICHWAN BEDWINE: fraternitatea tuturor fremenilor de pe Arrakis.

IJAZ: profeţie care, prin însăşi natura ei, nu poate fi negată; profeţie imuabilă.

IKHUT-EIGH!: strigăt al vânzătorilor de apă de pe Arrakis (etimologie incertă). (Vezi *SUU-SUU-SUK!*)

ILM: teologie. Ştiinţa tradiţiei religioase şi, în acelaşi timp, una dintre sursele semilegendare ale credinţei Nomazilor Zensunniţi.

INDEXUL DE SELECŢIE: fişierul fundamental al Comunităţii Bene Gesserit, în care erau înregistrate toate etapele programului de selecţie genetică al cărui obiectiv era producerea individului Kwisatz Haderach.

ISTISLAH: lege pentru binele obştesc. Invocată, de obicei, pentru a anunţa o obligaţie brutală.

IX: vezi *RICHESSE.*

J

JALONAREA NISIPULUI: metodă fremenă de previziune meteorologică, constând în implantarea de jaloane din material plastic fibros pe suprafaţa ergurilor şi descifrarea amprentelor de eroziune produse asupra lor de furtunile de nisip.

JIHAD: cruciadă religioasă, cruciadă fanatică.

JIHADUL BUTLERIAN (vezi şi *MAREA RĂSCOALĂ*): cruciada împotriva calculatoarelor, a maşinilor raţionale şi a roboţilor conştienţi, începută în anul 201 î.G. şi încheiată în 108 î.G. Principala sa deviză figurează şi în Biblia CP: „Să nu-ţi faci maşină după asemănarea minţii omului.“

JINNI: spirite malefice, în mitologia fremenă.

JUBBA, PELERINĂ: pelerină omnifuncţională, purtată pe Arrakis, peste distrai. Uzual: mantie. Pelerina sau mantia jubba poate fi ajustată spre a reflecta sau absorbi căldura, se poate folosi ca hamac sau adăpost etc.

K

KANLY: vrăjmăşie declarată oficial sau vendetă, supusă normativelor Marii Convenţii şi unor limitări foarte stricte. (Vezi *ARBITRUL SCHIMBĂRII.*) Iniţial, regulile kanlyului vizau prevenirea sacrificării de vieţi nevinovate sau a implicării unor martori neutri.

KARAMA: miracol. Acţiune a lumii spirituale.

KHALA: invocaţie tradiţională menită să îmbuneze spiritele malefice ale unui loc căruia i se pronunţă numele.

KINDJAL: sabie scurtă, a cărei lamă cu două tăişuri este uşor încovoiată şi are o lungime de aproximativ 20 cm.

KISWA: orice figură simbolică sau desen cu referire la mitologia fremenă.

KITAB AL-IBAR: manualul religios şi practic al fremenilor de pe Arrakis.

KRIMSKELL, FIBRĂ sau FRÂNGHIE: „fibra-cleşte“ împletită din tulpini de viţă *hufuf* de pe Ecaz. Nodurile unei frânghii krimskell se strâng de la sine, la cea mai uşoară tracţiune. (Pentru un studiu mai amănunţit, vezi monografia lui Holjance Vohnbrook „Varietăţile de viţă sugrumătoare de pe Ecaz“.)

KULL WAHAD!: „Sunt profund tulburat!“ Exclamaţie foarte răspândită în Imperiu şi denotând o mare surpriză. Sensul exact al expresiei depinde de context. (Se spune că Muad'Dib, privind odată un pui de şoim al deşertului care ieşea din găoace, ar fi murmurat: „Kullwahad!“)

KULON: măgar sălbatic, originar din stepele Terrei şi aclimatizat pe

Arrakis.

KWISATZ HADERACH: „Calea cea scurtă“ sau „Drumul cel scurt“. Calificativ aplicat de Bene Gesserit *factorului necunoscut* pentru care căutau o soluţie genetică: un mascul Bene Gesserit ale cărui puteri psihice să poată acoperi spaţiul şi timpul.

L

LA, LA, LA: exclamaţie de jale la fremeni. („La“ este negaţia supremă, un „nu“ fără drept de apel.)

LASER: denumire uzuală atribuită proiectoarelor laser cu undă continuă. Utilizarea lor ca arme, în condiţiile unei civilizaţii care dispune de generatoare de câmp defensiv (scuturi), este limitată de efectele pirotehnice cu caracter exploziv (fuziune subatomică) care se produc dacă fasciculul laser intersectează câmpul unui scut.

LEGIUNE IMPERIALĂ: zece brigăzi (aproximativ 30000 de oameni).

LIBAN: libanul fremen este o infuzie de făină de yucca în apă cu mirodenie. La origine, libanul era o băutură răcoritoare pe bază de lapte acru.

LICURIGLOB: dispozitiv de iluminat autonom alimentat, în general, cu baterii organice, echipat cu suspensie.

LISAN AL-GAIB: „Vocea din altă lume“. În legendele mesianice fremene, profet străin de Arrakis. Uneori este tradus şi ca „Dătător de apă“ (Vezi *MAHDI*.)

LITRUGEANA: recipient cu capacitatea de un litru, folosit pe Arrakis la transportul apei şi confecţionat dintr-un material plastic cu densitate mare, rezistent la şocuri şi prevăzut cu un sistem de etanşare cu sarcină pozitivă.

LUNA A DOUA: cel mai mic dintre cei doi sateliţi naturali ai Arrakisului. Detaliile suprafeţei sale sugerează imaginea unui şoarece marsupial.

M

MAHDI: în legendele mesianice fremene, „Cel ce ne va călăuzi spre Paradis“.

MAICA CEA MARE: zeiţa cu coarne, principiul feminin al spaţiului (uzual: Maica-Spaţiu), faţa feminină a trinităţii masculin–feminin–neutru recunoscute ca Fiinţă Supremă de multe religii din Imperiu.

MAISTRU NISIPAR: coordonator general al operaţiilor de exploatare a mirodeniei.

MANIERA BENE GESSERIT: observarea atentă a amănuntelor semnificative.

MANTENE: înţelepciune profundă, argument implacabil, principiu primordial. (Vezi *GIUDICHAR*.)

MANUALUL ASASINILOR: compilaţie datând din secolul al III-lea şi prezentând gama tuturor otrăvurilor folosite în mod curent în războaiele de asasini. Ulterior, cuprinsul manualului a fost extins, ajungând să menţioneze toate mijloacele de asasinare autorizate de Pacea Ghildei şi de Marea Convenţie.

MAREA CONVENŢIE: armistiţiul universal, impus de echilibrul de forţe menţinut între Ghildă, Casele Mari şi Imperiu. Principala dispoziţie a Marii Convenţii interzice folosirea armamentului atomic împotriva fiinţelor umane. Fiecare articol al Marii Convenţii începe cu cuvintele: „Se vor respecta formele…“

MAREA RĂSCOALĂ: termenul uzual pentru Jihadul Butlerian. (Vezi *JIHADUL BUTLERIAN*.)

MAREE DE NISIP: termen idiomatic desemnând efectul de maree provocat de soarele şi sateliţii naturali ai Arrakisului asupra maselor mari de praf acumulate în unele bazine din deşert. (Vezi *BAZIN DE PRAF CU MAREE*.)

MASHAD: vezi *TEST-MASHAD*.

MAULA: sclav.

MAULA, PISTOL: armă cu arc, pentru lansarea de mici săgeţi otrăvite. Bătaia: aproximativ 40 m.

MELANJ: „mirodenia mirodeniilor“, produsul a cărui unică sursă este Arrakisul. Mirodenia, renumită mai ales pentru însuşirile sale geriatrice, formează o „obişnuinţă“ neglijabilă, dacă este consumată în cantităţi reduse, şi o „obişnuinţă“ definitivă, dacă este absorbită în cantităţi mai mari de 2 g/zi la o greutate corporală de 70 kg. (Vezi *IBAD, APA VIEŢII şi PREMIRODENIE.*) Muad'Dib a pretins că sursa de bază a puterilor sale ar fi fost mirodenia. Navigatorii Ghildei au emis afirmaţii similare. Preţul melanjului pe piaţa imperială a atins uneori valoarea de 620000 de solari decagramul.

MENTAT: clasă de cetăţeni ai Imperiului, educaţi şi antrenaţi pentru dobândirea şi dezvoltarea unei logici desăvârşite. „Calculatoare umane.“

METASTICLĂ: sticlă obţinută prin injecţie gazoasă, la temperaturi înalte, în plăci de cuarţ jasmic. Apreciată în special pentru marea sa rezistenţă la rupere (aproximativ 450000 kg/cm2 la o grosime de 2 cm) şi pentru capacităţile sale ca filtru selectiv de radiaţii.

METEOBSERVATOR: specialist în aplicarea metodelor arrakiene specifice de previziune meteorologică, printre care jalonarea nisipului şi examinarea caracteristicilor vântului.

MICUL FĂURITOR: vectorul biologic semivegetal-semianimal al viermelui de nisip de pe Arrakis. Micii făuritori trăiesc în adâncul nisipurilor şi excreţiile lor formează masa de premirodenie.

MIHNA: perioadă a anului arrakian în care sunt supuşi la încercări tinerii fremeni care doresc să fie admişi în rândul bărbaţilor.

MINIMIC, FILM: filament shiga cu diametrul de un micron, utilizat în special pentru transmiterea informaţiilor secrete în domeniul spionajului şi contraspionajului.

MISH-MISH: caise.

MISR: „Poporul.“ Numele pe care şi-l dădeau Zensunniţii (fremeni).

MISSIONARIA PROTECTIVA: organism al Comunităţii Bene Gesserit însărcinat cu „însămânţarea“ de superstiţii contagioase pe lumile primitive, în vederea creării premiselor pentru exploatarea

lor de către Bene Gesserit. (Vezi *PANOPLIA PROPHETICUS.*)

MONITOR: navă spaţială de război, alcătuită din zece secţiuni, dotată cu armament greu şi blindată cu scuturi. După executarea misiunii pe suprafaţa unei planete, cele zece secţiuni sunt decuplate şi pot acţiona independent.

MU ZEIN WALLAH!: ad litteram, „mu zein" înseamnă „nimic bun", iar „wallah" este o exclamaţie terminală reflexivă. În contextul acestei formule, care prefaţează un blestem fremen la adresa unui duşman, exclamaţia „wallah" are rolul de a întări negaţia „mu zein", cu înţelesul: „Nimic bun, deloc bun, bun de nimic."

MUAD'DIB: specie de şoarece marsupial, adaptat condiţiilor de pe Arrakis şi asociat, în mitologia fremenă, cu desenul vizibil pe suprafaţa celei de-a doua luni a planetei. Vietatea este admirată de fremeni pentru capacitatea ei de supravieţuire în deşert.

MUDIE NAHYA: numele dat de fremeni lui Rabban Bestia (conte de Lankiveil), membru (văr) al clanului Harkonnen, care a fost mai mulţi ani guvernator-siridar pe Arrakis. Numele fremen apare uneori şi în traducere: „Stăpân Demon".

MUDIR: stăpân.

MUSHTAMAL: mică grădină în jurul unei gospodării.

MUSKY: otravă administrată în băuturi. (Vezi *CHAUMURKY.*)

N

NA-: prefix însemnând „numit" sau „urmaş". De exemplu, na-Baron înseamnă succesorul desemnat al unei baronii.

NAIB: este numit astfel cel care a jurat să nu se lase niciodată prins de viu de un duşman (jurământul tradiţional al conducătorilor fremeni).

NEGUSTORI LIBERI: denumire idiomatică desemnându-i pe traficanţi.

NEZHONI, NĂFRAMĂ: năframă purtată peste frunte, sub gluga

distraiului, de către soţiile sau concubinele fremene, după naşterea unui fiu.

NISIPARI: vezi *DUNARI.*

NISIPOMPĂ: dispozitiv de ventilaţie pentru pomparea aerului de la suprafaţă, în interiorul unui distilcort îngropat în nisip.

NOUKKERI: ofiţeri din garda de corp imperială, rude de sânge ale Împăratului. Rang tradiţional al fiilor concubinelor regale.

O

OLEOBIECTIV: ulei de *hufuf* menţinut în tensiune de două câmpuri de forţă, în interiorul unui tub de lunetă, ca parte componentă a unui instrument optic. Întrucât fiecare element al unui oleobiectiv poate fi reglat separat, cu precizie de un micron, oleobiectivele sunt considerate cele mai perfecţionate mijloace optice din domeniul luminii vizibile.

OPAFOC: una dintre rarele pietre semipreţioase opaline de pe Hagal.

ORNITOPTER: (uzual, topter) aeronavă reactivă, cu aripi mobile, al cărei principiu de sustentaţie este analog cu cel al păsărilor.

OTRAVĂ REZIDUALĂ: inovaţie atribuită mentatului Piter de Vries şi constând în impregnarea organismului cu o substanţă toxică ale cărei efecte pot fi anulate prin administrarea permanentă a unui antidot. Suprimarea antidotului provoacă moartea.

OUT-FREYN: termen galach însemnând „extra-străin", adică: persoană care nu aparţine unei anumite comunităţi cu un număr restrâns de membri.

P

PANOPLIA PROPHETICUS: termen desemnând totalitatea superstiţiilor contagioase folosite de Bene Gesserit pentru exploatarea lumilor primitive. (Vezi *MISSIONARIA PROTECTIVA.*)

PARACOMPAS: busolă cu ajutorul căreia se poate determina o

direcţie în funcţie de anomaliile magnetice locale. Se utilizează cu hărţi speciale şi atunci când câmpul magnetic total al unei planete este instabil sau supus ecranării din cauza violenţei furtunilor magnetice.

PARALIZATOR: armă temporizată folosită pentru lansarea de săgeţi mici cu vârful otrăvit sau impregnat cu narcotice. Eficacitatea sa este limitată de intensitatea la care este reglat un scut defensiv şi de mişcarea relativă dintre ţintă şi proiectil.

PENTASCUT: scut defensiv generat de un câmp cu cinci straturi, utilizat mai ales pentru blocarea unor suprafeţe reduse, cum ar fi uşile sau culoarele (la scuturile suprapuse de mari dimensiuni, instabilitatea câmpului este direct proporţională cu numărul straturilor) şi prin care nu se poate trece decât cu ajutorul unui dezactivator reglat după codul scutului. (Vezi şi *POARTA DE PRUDENŢĂ*.)

PISTOL MARCOLOR: unealtă inventată pe Arrakis şi constând dintr-un pistol cu praf şi electricitate statică pentru trasarea de semne şi repere colorate de mari dimensiuni pe suprafaţa nisipului.

PLASTOŢEL: oţel stabilizat cu fibre de stravidiu intercalate în structura sa cristalină.

PLENISCENŢĂ: floare exotică cu petale verzi, originară de pe Ecaz, vestită pentru parfumul ei.

POARTĂ DE PRUDENŢĂ (sau *BARIERĂ DE PRUDENŢĂ*): pentascut instalat pentru salvarea anumitor persoane în caz de urmărire. (Vezi *PENTASCUT*.)

PORITRIN: a treia planetă a sistemului Epsilon Alangue, considerată de mulţi ca fiind lumea lor de baştină, deşi limba şi mitologia lor indică origini şi mai îndepărtate.

PORTYGUL: portocal.

POVARĂ DE APĂ: expresie fremenă desemnând o obligaţie mortală.

PRANA: (uzual, musculatură prana) totalitatea muşchilor corpului,

consideraţi ca unităţi pentru antrenamentul suprem. (Vezi *BINDU.*)

PRECIPITATOARE: vezi *COLECTOARE DE ROUĂ.*

PRELATĂ DE IZOLARE: prelată portabilă, din plastic, prevăzută cu sistem de etanşare şi destinată păstrării umidităţii în interiorul grotelor folosite de fremeni ca tabere de zi.

PREMIRODENIE, MASĂ DE: masă de vegetaţie fungoidă, ce proliferează intens în momentul în care excreţiile micilor făuritori sunt inundate de apă. În acest stadiu, mirodenia de pe Arrakis produce o „erupţie" caracteristică, permiţând schimbul dintre materia din adâncuri şi cea de la suprafaţă. În urma expunerii la aer şi la radiaţia solară, această masă devine melanj. (Vezi *MELANJ* şi *APA VIEŢII.*)

PRIMA LUNĂ: satelitul cel mare al Arrakisului, primul care răsare pe cerul nopţii. Pe suprafaţa sa se remarcă forma unui pumn uman.

PROCES-VERBAL: raport semioficial asupra unei presupuse crime contra Imperiului. Juridic: acţiune situată între o depoziţie verbală nedovedită şi un act oficial de acuzare.

PUNDI, OREZ: varietate mutantă de orez ale cărei boabe, extrem de bogate în zahăr, ating uneori lungimea de 4 cm. Principalul produs de export al Caladanului.

PYONI: ţăranii sau muncitorii localnici de pe o planetă, reprezentând una din clasele de bază din sistemul faufrelucilor. Legal: epitropii unei planete.

Q

QANAT: canal deschis pentru dirijarea apei de irigaţie în deşert.

QIRTAIBA: vezi *IBN QIRTAIBA.*

QUIZARA TAFWID: preoţi fremeni (după Muad'Dib).

R

RACHAG: stimulent de tip cofeinic, extras din bacele galbene de

akarso. (Vezi *AKARSO.*)

RADIATOR: proiector laser cu rază mică de acţiune, utilizat în special ca instrument de tăiat (de la bisturiu chirurgical, până la havează).

RAMADHAN: străveche perioadă religioasă de post şi rugăciuni. Prin tradiţie, a noua lună din calendarul lunar şi solar. Fremenii socotesc ramadhanul din momentul trecerii primei luni la verticala celui de-al nouălea meridian.

RAZZIA: raid de gherilă.

RĂZBOI DE ASASINI: formă limitată de conflict armat autorizat de Marea Convenţie şi de Pacea Ghildei pentru a proteja populaţiile nevinovate. Normativele războiului de asasini prevăd obligativitatea declarării oficiale a obiectivelor urmărite şi reglementează varietatea armamentului autorizat.

RECAPTOARE: tuburile integrate unui distrai şi făcând legătura între sistemul de pungi colectoare pentru reziduurile organice şi sistemul de filtrare–regenerare.

REPKIT: trusă de reparaţie şi de piese de schimb pentru distraie.

RICHECE: vezi *CASELE MARI.*

RICHESSE: a patra planetă a sistemului Eridani A, considerată, împreună cu Ix, ca deţinând supremaţia în construcţiile de maşini şi specializată în miniaturizare. (Pentru un studiu amănunţit al circumstanţelor care au favorizat evitarea de către Richesse şi Ix a principalelor efecte ale Jihadului Butlerian, vezi „Ultimul Jihad“ de Sumer şi Kautman.)

RUH, SPIRITUL: în credinţa fremenă, acea parte a individului care se află în permanent contact (şi prin percepţie) cu lumea metafizică. (Vezi *ALAM AL-MITHAL.*)

S

SADUS: judecător. În credinţa fremenă, saduşii sunt judecători divini.

SALUSA SECUNDUS: a treia planetă a sistemului Gamma Waiping, desemnată Planetă Imperială de Detenţie, după transferarea Curţii Imperiale pe Kaitain. Salusa Secundus este lumea de baştină a Casei Corrino şi a fost cel de-al doilea punct de staţionare în cursul migraţiei Nomazilor Zensunniţi. Tradiţia fremenilor de pe Arrakis spune că ei au fost sclavi pe Salusa Secundus vreme de nouă generaţii.

SAPHO: lichid cu înalte calităţi energetice, extras din rădăcinile mai multor arbori de pe Ecaz. Consumat în mod frecvent de mentaţi, care pretind că le amplifică facultăţile. Consumul prelungit de sapho provoacă apariţia unor pete de culoare rubinie în cavitatea bucală şi pe buze.

SARDAUKAR: corpul expediţionar alcătuit din soldaţii fanatici ai Împăratului Padişah. Sardaukarii erau oameni proveniţi dintr-un mediu ale cărui condiţii erau atât de înspăimântătoare, încât şase persoane din treisprezece îşi găseau moartea înainte de a fi împlinit vârsta de unsprezece ani. Instrucţia lor militară urmărea formarea unor luptători feroce, cu un dispreţ aproape sinucigaş pentru siguranţa propriei persoane. Încă din fragedă copilărie, viitorii sardaukari erau învăţaţi să folosească cruzimea ca pe o armă eficientă, menită să semene groaza printre adversarii lor. Se spune că în momentul de apogeu al dominaţiei lor în afacerile Universului, ar fi fost spadasini de zece ori mai dibaci decât maeştrii de scrimă din Casa Ginaz şi că viclenia tacticilor de luptă pe care le aplicau ar fi egalat-o pe cea a iniţiatelor Bene Gesserit. În general, se considera că un sardaukar valorează cât zece combatanţi ai oricărei forţe militare a Landsraadului. Sub domnia lui Shaddam al IV-lea, deşi mai constituiau încă o forţă de temut, puterea lor a început să fie periclitată de supraestimarea propriilor posibilităţi, în timp ce mistica lor războinică era din ce în ce mai mult subminată de cinism.

SARFA: actul lepădării de Dumnezeu.

SAYYADINA: acolită feminină în ierarhia religioasă fremenă.

SCHLAG: animal originar de pe Tupile, vânat odinioară, până la dispariţia ca specie, pentru pielea sa subţire şi rezistentă.

SCUTUL DE PIATRĂ: lanţ muntos din emisfera nordică a

Arrakisului care protejează o porţiune restrânsă a suprafeţei de impactul plenar al furtunilor coriolis care bântuie planeta.

SCUT DEFENSIV: câmp protector produs de un generator Holtzman şi rezultând din Faza Unu a efectului de anulare a gravitaţiei. Un scut nu poate fi străpuns decât de obiecte care se deplasează cu viteză redusă (în funcţie de intensitatea la care este activat scutul, această viteză variază între 6 şi 9 cm/s) şi nu poate fi anihilat decât de un câmp electric de dimensiuni kilometrice. (Vezi *LASER*.)

SELAMLIK: sala imperială de audienţe.

SEMUTA: derivatul narcotic secundar obţinut din arderea lemnului elacca. Efectele sale (suprimarea simţului timpului, starea de extaz) sunt amplificate de anumite vibraţii atonale, denumite „muzică de semuta".

SERVOK: mecanism prevăzut cu releu de timp, destinat executării de operaţii simple. Unul dintre puţinele „automate" autorizate după Jihadul Butlerian.

SHADOUT: „fântânar". Titlu onorific la fremeni.

SHAI-HULUD: viermele de nisip de pe Arrakis, supranumit şi „Bătrânul deşertului", „Moş Veşnicie" sau „Bunicul deşertului". Nu este lipsit de semnificaţie faptul că numele, atunci când este pronunţat cu un anumit ton sau când apare scris cu iniţială majusculă, se referă la zeitatea „gliei strămoşeşti" din superstiţiile fremene. Viermii de nisip ating dimensiuni uriaşe (în inima deşertului s-au observat specimene de peste 400 m lungime) şi trăiesc foarte mult timp, atunci când nu se ucid între ei sau nu sunt înecaţi în apă, care pentru ei este otrăvitoare. Se presupune că cea mai mare parte a nisipului de pe Arrakis este produsă de acţiunea viermilor de nisip. (Vezi *MICUL FĂURITOR*.)

SHAITAN: Satana.

SHAN-NAMA: semilegendara Carte Sfântă a Nomazilor Zensunniţi.

SHARI-A: acea componentă din *panoplia propheticus* care constituie baza ritualurilor superstiţioase. (Vezi *MISSIONARIA PROTECTIVA*.)

SHIGA: extensie filamentoasă metalică a unei specii de viţă (*Narvi narviium*) care nu creşte decât pe Salusa Secundus şi pe Delta Kaising III, renumită pentru marea sa rezistenţă la tracţiune.

SIETCH: cuvânt fremen însemnând „loc de adunare în caz de primejdie". Întrucât fremenii au trăit mult timp sub ameninţarea diferitelor primejdii, termenul s-a generalizat, ajungând să desemneze orice cavernă locuită de o comunitate tribală.

SIHAYA: cuvânt fremen însemnând „primăvara deşertului". Termenul conţine conotaţii religioase referitoare la fecunditate şi la „paradisul viitor".

SIRAT: pasaj din Biblia CP, care descrie viaţa umană ca trecerea pe o punte îngustă (siratul) cu „Raiul în dreapta, Iadul în stânga şi Îngerul Morţii în spate".

SOLARI: unitatea monetară oficială a Imperiului, a cărei valoare a rezultat după patru sute de ani de negocieri purtate de Ghildă, Landsraad şi Împărat.

SOLIDO: imagine tridimensională, obţinută prin intermediul unui solido-proiector utilizând semnale de referinţă la 360°, înregistrate pe o bobină shiga. Cele mai renumite solido-proiectoare sunt cele ixiene.

SONDAGI: lalea-ferigă de pe Tupile.

SPION DE OTRĂVURI: analizator de radiaţii din spectrul olfactiv, destinat detectării substanţelor toxice.

STAREŢĂ: Cucernică Maică Bene Gesserit, care este totodată directoarea regională a unei şcoli B.G. (Uzual: „Bene Gesserit-cu-Darul-Vederii".)

STÂLP DE FOC: termen idiomatic pentru rachetele de semnalizare utilizate în deşert.

SUBAKH UL KUHAR: „Ce mai faci?" Formulă fremenă de politeţe.

SUBAKH UN NAR: „Bine. Dar tu?" Răspunsul tradiţional la formula anterioară.

SUSPENSIE: aplicaţie practică a efectului Fazei Doi (flux redus) a unui generator de câmp Holtzman. Suspensia anulează gravitaţia, între anumite limite impuse de masa relativă şi consumul de energie.

SUU-SUU-SUK!: strigăt al vânzătorilor de apă de pe Arrakis. „Suk" înseamnă „piaţă". (Vezi *IKHUT-EIGH!*)

Ş

ŞENILĂ: denumire generală dată maşinilor şi utilajelor grele, utilizate pe suprafaţa deşertului arrakian pentru exploatarea mirodeniei.

ŞIŞ: cuţit cu lamă subţire şi scurtă (adesea otrăvită), care se foloseşte cu mâna stângă, în lupta cu scuturi.

T

TAHADDI AL-BURHAN: încercarea hotărâtoare, fără drept de apel (în general deoarece se soldează cu moarte sau cu distrugere).

TAHADDI, PROVOCARE: la fremeni, provocare la duel pe viaţă şi pe moarte (în general, pentru a pune la încercare o supoziţie iniţială).

TAINE: termen idiomatic referitor la fenomene presupuse mistice sau magice.

TAQWA: ad litteram: „preţul libertăţii." Ceva deosebit de preţios. Ceea ce o zeitate pretinde de la un muritor (şi teama suscitată de această pretenţie).

TEST-MASHAD: încercare de care depinde onoarea (concepută ca entitate spirituală).

TLEILAX: unica planetă a stelei Thalim, renumită ca fiind centrul clandestin de formare a mentaţilor (locul de proveniență a aşa-zişilor „mentaţi strâmbi").

TOBĂ DE NISIP: formă de tasare naturală a nisipului care, în cazul unei izbituri intempestive la suprafaţă, produce un sunet

caracteristic, asemănător bătăii de tobă.

TOBOŞAR: tijă scurtă, prevăzută cu un tub de rezonanţă şi având la capătul superior o clapetă cu arc, a cărei funcţie este de a „bate toba“ şi a atrage un vierme de nisip. (Vezi *CÂRLIGE DE STRUNIT.*)

TOPTER: vezi *ORNITOPTER.*

TP: prescurtare uzuală pentru telepatie.

TRANSA ADEVĂRULUI: transă semihipnotică, provocată de unul dintre narcoticele cu acţiune în „spectrul percepţiei“. Un observator aflat în transa adevărului poate desluşi indiciile infime care trădează minciuna premeditată. (Notă: Narcoticele „de percepţie“ au efect letal asupra persoanelor care nu sunt capabile să modifice, în interiorul organismului, structura moleculară a otrăvii.)

TRANSPORTOR DE TRUPE: navă spaţială din flota Ghildei destinată transporturilor interplanetare de efective militare.

TRANSSPAŢIAL: navă spaţială de mare capacitate aparţinând flotei Ghildei şi destinată transporturilor interstelare de călători şi mărfuri.

TREPIEDUL MORŢII: la origine, trepiedul de stâlpi folosit de călăii deşertului pentru execuţiile prin spânzurare. Uzual: trei membri ai unui Cherem care au jurat aceeaşi răzbunare.

TUPILE: aşa-numita „planetă-azil“ (probabil mai multe planete) pe care se refugiau de obicei Casele căzute în dizgraţie sau renegate. Poziţia sa în spaţiu este cunoscută numai de Ghildă şi constituie unul din secretele inviolabile ale Păcii Ghildei.

U

ULEMA: doctor Zensunnit în teologie.

UMMA: membru al confreriei profeţilor. În Imperiu, termenul era folosit cu sens peiorativ, mai ales la adresa „sălbaticilor“ fanatici cu presupuse puteri divinatorii.

UROSHNOR: unul din cuvintele lipsite de vreun sens specific, pe care iniţiatele Bene Gesserit le implantau în psihicul unor virtuale

victime pentru a le putea controla. La auzul cuvântului, persoanele astfel „tratate“ aveau un moment de paralizie.

USUL: cuvânt fremen însemnând „baza coloanei“.

V

VAROTA: vestit constructor de baliseturi, născut pe Chusuk.

VÂNĂTOR-CĂUTĂTOR: mică săgeată de metal „vorace“, echipată cu suspensie şi folosită ca armă teleghidată prin intermediul unui pupitru de comandă aflat la mică distanţă de ţintă. Unul din mijloacele de asasinare cele mai răspândite.

VÂNĂTORI DE MIRODENIE: vezi *DUNARI.*

VIERME DE NISIP: vezi *SHAI-HULUD.*

VIŢĂ NEAGRĂ: plantă târâtoare, originară de pe Giedi Prim, a cărei tulpină era folosită frecvent la biciuirea sclavilor din lagărele de muncă. Biciul de viţă neagră lasă în carne o cicatrice de culoare stacojie şi dureri reziduale care persistă zeci de ani.

W

WALI: tânăr fremen, netrecut încă prin încercările de admitere în rândul bărbaţilor.

WALLACH IX: a noua planetă a sistemului Wallach-laoujin, sediul Şcolii-Mamă a Comunităţii Bene Gesserit.

Y

YA HYA CHOUHADA!: „Trăiască luptătorii!“ Strigătul de luptă al fedaykinilor. În acest context, „ya“ („acum“) este accentuat de forma „hya“ („acum“ prelungit în eternitate). „Chouhada“ („luptători“) prezintă conotaţia suplimentară de „combatanţi *contra* nedreptăţii“. Semnificaţia distinctivă a cuvântului „chouhada“ constă în faptul că luptătorii nu luptă *pentru* ceva, ci că sunt devotaţi luptei *contra* unui anumit lucru.

YA! YA! YAWM!: incantaţie ritmată fremenă, folosită în ritualurile

cele mai importante. În acest context, cuvântul „ya“ are sensul: „Acum fiţi atenţi!“ Forma „yawm“ accentuează caracterul de urgenţă. Formula se traduce, de obicei, astfel: „Acum ascultaţi cu atenţie!“

YALI: locuinţa personală a unei familii fremene, în interiorul unui sietch.

Z

ZĂVOR DE PALMĂ: orice dispozitiv de închidere, care poate fi deschis numai la contactul cu palma pentru care a fost codificat.

ZENSUNNIŢI: adepţi ai unei secte schismatice care s-a rupt, în jurul anului 1381 î.G., de învăţăturile lui Maomet (aşa-zisul „Al Treilea Mahomed“). Religia zensunnită se remarcă în special prin importanţa deosebită pe care o acordă misticismului şi reîntoarcerii la „datinile strămoşeşti“. O serie de studii îl consideră ca iniţiator al schismei pe Ali Ben Ohashi, dar există mai multe dovezi care par să demonstreze că Ohashi nu a fost decât purtătorul de cuvânt al celei de-a doua soţii a sa, Nisai.

Note

1 - Locuitori ai deşertului pe Arrakis

2 - Îmbrăcăminte de corp confecţionată dintr-un material sendviş menită să regenereze umiditatea corporală.

3 - Cuţit sacru al fremenilor.

4 - Aeronavă reactivă cu aripi mobile.

5 - Stimulent de tip cofeinic.

6 - „Loc de adunare în caz de primejdie“ în fremenă.

7 - Vrăjmăşie declarată oficial sau vendetă.